

Đôi Thỏ

Richard Adams

Chào mừng các bạn đón đọc đầu sách từ dự án sách cho thiết bị di động

Nguồn: <http://vnthuquan.net>

Phát hành: Nguyễn Kim Vỹ.

Mục lục

[Giới thiệu](#)

[Phần I - Hành Trình - Chương 1](#)

[Chương 2](#)

[Chương 3](#)

[Chương 4](#)

[Chương 5](#)

[Chương 6](#)

[Chương 7](#)

[Chương 8](#)

[Chương 9](#)

[Chương 10](#)

[Chương 11](#)

[Chương 12](#)

[Chương 13](#)

[Chương 14](#)

[Chương 15](#)

[Chương 16](#)

[Chương 17](#)

[PHẦN II. TRÊN NGỌN ĐỒI WATERSHIP - Chương 18](#)

[Chương 19](#)

[Chương 20](#)

[Chương 21](#)

[Chương 22](#)

[Chương 23](#)

[Chương 24](#)

[Chương 25](#)

[Chương 26](#)

[Chương 27](#)

[Chương 28](#)

[Chương 29](#)

[PHẦN III: EFRAFA - Chương 30](#)

[Chương 31](#)

[Chương 32](#)

[Chương 33](#)

[Chương 34](#)

[Chương 35](#)

[Chương 36](#)

[Chương 37](#)

[Chương 38](#)

[PHẦN IV: THỦ LĨNH CÂY PHỈ - Chương 39](#)

[Chương 40](#)

[Chương 41](#)

[Chương 42](#)

[Chương 43](#)

[Chương 44](#)

[Chương 45](#)

[Chương 46](#)

[Chương 47](#)

[Chương 48](#)

[Chương 49](#)

[Chương 50](#)

[PHẦN KẾT](#)

Richard Adams

Đồi Thỏ

Giới thiệu

Sẽ có người không khỏi băn khoăn khi cầm cuốn sách khổ lớn dày hơn 500 trang này trên tay. Có vẻ quá nặng, theo cả nghĩa đen và nghĩa bóng đối với thể loại sách thiếu nhi. Song đó chính là điều lạ lùng đầu tiên mà nhà văn Anh Richard Adams đem đến cho bạn: một cuốn sách thiếu nhi có thể dày như sách dành cho người lớn. Số lượng trang ngồn ngộn như thế cho phép mở ra nhiều cuộc phiêu lưu nối nhau trong các chương sách được chia nhỏ trong bốn phần: *Hành trình*, *Trên ngọn đồi Watership*, *Efrafa* và *Thủ lĩnh Cây Phi*. Đó là một trong những lý do khiến *Đồi thỏ* thành công vang dội với bạn đọc mọi lứa tuổi, được nhận Huy chương Carnegie và giải thưởng Guardian cho thể loại tiểu thuyết viết cho thiếu nhi (1972), được nhà xuất bản Penguin công bố là cuốn sách đứng thứ hai trong danh sách bán chạy nhất mọi thời đại (1985), có tên trong danh sách 100 cuốn sách của mọi thời đại (2003), 100 cuốn sách giá trị nhất (2007) do BBC và trang web worldbookday bầu chọn.

Khi lật giở những trang đầu tiên của *Đồi thỏ*, bạn đọc đã bước vào chuyến phiêu lưu đầu tiên của bầy thỏ mà đa số là kẻ “vùng ngoài” - từ chỉ cấp bậc của những chú thỏ bình thường trong những năm đầu đời. Thỏ vốn là con vật hiền lành và quá e dè trước mọi thứ xung quanh, song cũng vì thế mà những cuộc phiêu lưu phía trước có sức hút thật đặc biệt. Những đôi tai dài dựng thẳng đứng, những chiếc mũi hồng hếch lên trong gió, thứ mùi đặc trưng của loài... đang mở ra một thế giới, do chính những chú thỏ chiến binh này là nhân vật trung tâm.

Cuộc di cư của bầy thỏ trong câu chuyện giống như sự khiêu khích óc tưởng tượng của độc giả với chông chéo những cuộc phiêu lưu. Vẫn là chúng với đặc tính rụt rè, nhút nhát cố hữu, thói quen sợ tiếng động bất thành hình, sợ những mùi lạ. Nhưng với từng cái tên như *Cây Phi*, *Thứ*

Năm, Tóc Giả, Nồi Đất, Mâm Xôi, Anh Thảo Vàng..., thế giới loài thỏ đầy ắp những cá tính và nhiều nhân vật anh hùng vụt sáng lên trong những thời khắc khó khăn. Từ những chú thỏ non trong đôi thỏ của Chúa Thanh Lương Trà, chúng đã dám dấn thân nơi đất khách quê người, đối đầu với mọi gian nguy, căm dỗ để tìm tới một vùng đất tốt hơn. Và sự đấu tranh giữa thói quen cố hữu và khát khao chinh phục của những chú thỏ chiến binh như Cây Phi, Tóc Giả, Nhựa Ruồi... đã dệt nên một bản anh hùng ca về sự sinh tồn, bao gồm cả những khúc tráng ca, những khoảng lặng và cả những do dự trên bước đường tìm kiếm tự do. Chuyến phiêu lưu nối dài không chỉ là cuộc chinh phục của những chú thỏ mang dòng máu chiến binh, nó thể hiện sự khát khao của những con vật tai dài trong tuổi trẻ sung sức của mình, là tình thân thiết giữa bầy đàn và là sức mạnh cộng hưởng làm nên những chiến công ngoài sức tưởng tượng.

Có một không gian đồng quê thật êm đềm nhưng với *Đôi thỏ*, người đọc không khỏi chạnh lòng trong vắng vắng âm thanh kêu cứu của loài vật. Lũ thỏ được miêu tả như những con vật yêu hòa bình và rất đổi hiền lành, nhấm cỏ, đào hang, sinh con... Những gì được coi là văn minh của thế giới con người luôn khiến chúng sợ hãi và tìm cách lẩn tránh. Hàng rào thép gai với những chiếc bẫy thòng lọng, con đường nhựa đen xì, con đường sắt chạy dài..., tất cả đối nghịch lại với vẻ đẹp của thiên nhiên, chim chóc, côn trùng... trong một góc nhìn tinh tế, đầy chia sẻ của Richard Adams về thế giới xung quanh.

Điểm nổi bật của Richard Adams trong *Đôi thỏ* là sự pha trộn khéo léo giữa một thiên sử thi hào hùng, một câu chuyện tưởng tượng trong một ngôn ngữ vô cùng sáng tạo. Những cuộc phiêu lưu đan xen các câu chuyện huyền thoại do Bồ Công Anh kể về nhân vật El-ahrairah anh hùng mở ra một không gian thoáng rộng cho tác phẩm. Điều này đã phá hơi thở sinh động trong những câu chuyện được kể lại một cách duyên dáng, dường như độc giả có thể cảm nhận cảnh những chú thỏ bỏ trốn làm quen với đám thỏ sang trọng trong cái hang lớn của thủ lĩnh Anh Thảo Vàng thế nào, đây

thấp thỏm khi Tóc Giả đột nhập vào thế giới Efrafa mà không rõ sống chết ra sao, hồi hộp tới thót tim trong khi chiếc thuyền thúng đang đưa bọn thỏ qua sông một cách không định hướng... để rồi có chung một cảm nhận về cuộc sống, về tình yêu thiên nhiên và loài vật chất chứa trong cuốn sách dày này.

Chưa được biết tới nhiều ở Việt Nam nhưng Richard Adams là một tên tuổi lớn trên văn đàn thế giới. Ông theo học lịch sử tại trường Bradfield College và Worcester College ở thành phố Oxford, tham gia Thế chiến thứ hai và đến năm 1948 làm việc cho Ủy ban hành chính công. Sau *Đồi thỏ* được viết vào những năm 60, ông nghỉ hưu năm 1974 và từ tuổi 54 ông đã dành hoàn toàn cuộc đời mình cho sự nghiệp văn chương với nhiều tác phẩm: *Shardik*, *Những chú chó mang bệnh dịch hạch*, *Cô gái trong điệu Swing*, *Maria*, *Kẻ lừa hành...* Hiện Richard Adams sống ở phía Nam nước Anh cùng gia đình. Ông vẫn dành hết niềm đam mê và hứng thú cho văn học Anh, âm nhạc, cờ vua, bia và đá vạc, tiếng chim hót, những bài dân ca và những chuyến đi dạo nơi đồng quê...

(eVan giới thiệu)

Richard Adams

Đời Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Phần I - Hành Trình - Chương 1

Tấm Biển Thông Báo

DÀN ĐỒNG CA: Sao nhà người gào to lên như thế, trừ phi nhìn thấy cảnh tượng kinh khủng nào đó?

CASSANDRA: Ngôi nhà kia sặc mùi hôi tử khí và khắp nơi đầy máu tươi.

DÀN ĐỒNG CA: Này, chuyện ấy thì sao? Đây là mùi của vật hiến tế.

CASSANDRA: Mùi hôi thối giống như hơi thở tự nấm mồ!

Vở Agamemnon của Aeschylus

Mùa hoa anh thảo đã đi qua. Phía bìa rừng, nơi mặt đất bắt đầu trải rộng và dốc xuống phía hàng rào cũ và cái hào mọc đầy những bụi mâm xôi, chỉ thấy thấp thoáng vài bụi anh thảo nhàn nhạt đang tàn xen lẫn giữa những bụi cây thủy thần dại và những gốc sồi. Phía bên kia hàng rào là phần đất cao hơn của cánh đồng nơi có rất nhiều hang thỏ. Ở những nơi mà cỏ chết hết và đâu đâu cũng chỉ thấy những đồng phân khô, chỉ có cỏ lười chó mới mọc lên được. Cách đây khoảng một trăm mét, ngay ở chân dốc, có một con suối nhỏ, bề ngang chưa đầy một mét, nhưng đã bị hoa mao lương vàng, cải xoong và hoa suối xanh che lấp đi một nửa. Con đường dành cho xe bò nằm vắt qua một cái cống nước xây bằng gạch rồi leo lên cái dốc đối

diện đến một cánh đồng có năm thanh chắn ở trên hàng rào gai. Cánh cổng này dẫn thẳng đến con đường mòn.

Hoàng hôn tháng năm nhuộm đỏ cả những đám mây, nhưng còn nửa tiếng nữa trời mới tối. Con dốc khô cằn thấp thoáng bóng những chú thỏ, một vài chú đang nhấm nháp ở bãi cỏ thừa gần hang, một số khác lại chạy đi xa hơn tìm kiếm những cây bồ công anh hoặc có thể là những cây anh thảo mà những chú khác bỏ sót lại. Lác đác có những chú ngồi thẳng lưng trên một tổ kiến và nhìn ra xung quanh với hai cái tai dựng đứng và cái mũi hếch lên trong gió. Tiếng hát bình yên của một con sáo nơi bìa rừng như một minh chứng rằng chẳng có gì đáng sợ quanh đó. Phía bên kia, dọc theo con suối, mọi thứ hiện lên thật rõ ràng, trống trải và tĩnh lặng. Vùng đất của thỏ thật thanh bình.

Phía đầu bờ suối, gần gốc anh đào dại, nơi con sáo vừa cất tiếng hát là một vài cái hang gần như bị những bụi mâm xôi che khuất. Trong ánh sáng xanh mờ mờ, ở trên miệng của một trong những cái hang đó có hai chú thỏ đang ngồi cạnh nhau. Một lúc sau, chú lớn hơn nhảy ra ngoài, phóng dọc theo con suối âm dưới lùm cây mâm xôi, nhảy xuống hào rồi chạy ra ngoài cánh đồng. Vài phút sau chú kia cũng chạy theo.

Chú thỏ đầu tiên dừng lại ở một vạt cỏ nhuộm nắng chiều, chân sau gãi gãi nhanh cái tai. Dù chỉ mới một tuổi và còn chưa đủ cân nhưng chàng thỏ này không có cái vẻ băng nhăng của hầu hết những “kẻ vùng ngoài” – cấp bậc của những chú thỏ bình thường trong năm đầu đời không có dòng dõi danh giá hoặc chưa đủ cân nặng và chiều cao nên thường bị các bậc huynh

trường đề đầu cười cồ và cố gắng sống tốt nhất trong khả năng của mình – thường là ở ngoài trời, ngay bên ngoài cánh đồng thỏ của chúng. Riêng chú thỏ này có vẻ biết cách tự chăm sóc mình. Trong lúc ngồi lên, đưa mắt nhìn quanh và xoa xoa hai chân trước vào mũi, toàn thân chú toát lên vẻ linh lợi tươi vui. Ngay khi cảm thấy hài lòng vì mọi thứ đều ổn, chú cụp tai lại và bắt đầu công việc ở bãi cỏ.

Người bạn đồng hành của chú dường như không được thoải mái như thế. Anh chàng này nhỏ xíu, đôi mắt mở to chăm chú và cái cách ngẩng và quay đầu của chú ta không phải dấu hiệu của tính cẩn trọng mà là của sự căng thẳng và lo âu kéo dài. Cánh mũi giật giật liên tục và khi một con ong nghệ vo ve bay đến một bông hoa phía sau thì chú ta giật nảy mình, nhảy bắn lên rồi quay mòng mòng khiến hai chú thỏ ở gần đấy nháo nhào chạy trốn vào cái hang gần nhất trước khi chú thỏ đực với đôi tai có chòm đen nhận ra thủ phạm và quay lại đánh chén.

“Ôi thằng Thứ Năm đây mà,” chú thỏ tai đen nói “nó lại nhảy vào đám nhặng xanh đấy. Ra đi Gạc Nai, cậu vừa nói gì với tớ thế?”

“Thứ Năm á.” chú thỏ kia nói “Tại sao cậu gọi nó như thế?”

“Thứ Năm ý, cậu biết đấy, nó là con cuối cùng và là con nhỏ nhất. Cậu không hiểu làm sao chẳng ai tóm được nó phải không. Tớ luôn nói rằng con người không thể nhìn thấy nó, còn cáo thì chê không thèm ăn. Tuy vậy, tớ

cũng phải thừa nhận rằng nó có khả năng tránh xa những chỗ nguy hiểm đấy.”

(Thỏ thường sinh một lứa 4 con. Bất cứ lứa nào trên 4 con cũng được gọi là Hrair có nghĩa là ‘nhiều’ hay ‘một ngàn’. Như vậy khi bọn thỏ nói U Hrair – một ngàn – thì nhìn chung ám chỉ tất cả những kẻ thù (hay elil theo ngôn ngữ của thỏ) gồm có cáo, chồn ecmin, chồn sương, mèo, cú, con người.v.v. Có lẽ có hơn năm con ra đời cùng một lúc với Thứ Năm; tên nó là Hrairoo, có nghĩa là ‘Tiểu Thiên’ tức là con nhỏ nhất trong nhiều con khác, cũng như ta gọi những con lợn ra sau là con sài con đẹn.)

Chú thỏ vừa được nhắc đến chạy lại gần bên bạn, với những bước nhảy lệt sệt trên đôi chân sau khá dài.

“Đi thêm một đoạn nữa đi Cây Phi.” Chú lên tiếng “Anh thấy không, có cái gì rất lạ trên cánh đồng cỏ chiều nay, mặc dầu em không thể biết chính xác đó là cái gì. Anh em mình đến chỗ gần con suối nhé?”

“Được thôi,” Cây Phi đáp “và em có thể tìm cho anh vài cây anh thảo. Em mà không tìm được thì làm gì có ai thấy nữa.”

Chú chạy xuống dốc trước, bóng đổ dài trên bãi cỏ phía sau. Cả hai đến chỗ

con suối và bắt đầu nhấm nháp, tìm kiếm thức ăn xung quanh những vết bánh xe lún sâu trên con đường mòn.

Chẳng bao lâu sau Thứ Năm đã có được cái mà chúng đang tìm kiếm. Cây anh thảo là thức ăn quý hiếm đối với bọn thỏ và theo lẽ thường sẽ chẳng còn bao nhiêu những món ngon như vậy vào những ngày cuối tháng Năm ở ngay cả vùng này, xung quanh cánh đồng thỏ. Cái cây này chưa ra hoa và những chiếc lá xòe rộng gần như bị dẫu kín dưới những bụi cỏ cao. Trong lúc hai chú còn đang đứng mãi mê ngắm nhìn chiến lợi phẩm của mình thì hai chú thỏ lớn hơn phóng ra từ một vũng nước nông dành cho trâu bò ở gần đấy.

“Cây anh thảo à?” một chú nói “Được lắm, để lại đấy cho bọn ta. Nào nhanh lên,” chú nói thêm khi thấy Thứ Năm tỏ ra do dự “mày có nghe tao nói gì không đấy?”

“Thứ Năm đã tìm thấy nó đây chứ, Liễu Ngư.” Cây Phi lên tiếng.

“Nhưng chúng tao sẽ chén nó.” Liễu Ngư vênh vác đáp “Anh thảo là để cho hàng ngũ Cốt Cán, mày không biết điều đấy à. Nếu không thì chúng tao có thể dễ dàng dạy cho mà biết.”

(Gần như ở các cánh đồng thỏ đều có các Cốt Cán (nguyên văn Owsla) tên gọi một nhóm những con thỏ khỏe mạnh linh lợi – hai năm tuổi hoặc lớn hơn – bao giờ cũng vo ve quanh vợ chồng thỏ chúa trong khi bắt nạt những con khác. Cốt Cán rất khác nhau. Ở một cánh đồng nào đó, Cốt Cán có thể là bầy thỏ chiến, ở nơi khác chúng là những con thỏ tuần tra khôn ngoan hoặc những con chuyên phá phách các vườn rau. Tại Sandleford vào thời điểm này, Cốt Cán là những con thỏ có tính kỷ luật cao như thỏ chiến (mặc dù như sau này có thể thấy, một số con không hẳn là thỏ chiến).)

Thứ Năm đã bỏ chạy từ lúc nào. Cây Phi đuổi kịp chú ở chỗ cống nước.

“Anh phát ốm và chán ngấy tất cả những chuyện này.” Cây Phi nói “Lần nào cũng thế. ‘Đây là móng của tao, vì thế đó là anh thảo của tao’. ‘Đây là răng nanh của tao nên đó là cái hang của tao’. Anh nói cho em biết nhé, nếu anh trở thành Cốt Cán anh sẽ đối xử với bọn đàn em tử tế hơn.”

“Vâng, ít nhất thì anh cũng có hy vọng một ngày nào đó trở thành một Cốt Cán.” Thứ Năm nhấm nhẳng đáp “Rồi anh sẽ trở nên to lớn và đó là điều mà chẳng bao giờ em có được.”

“Em không nghĩ rằng anh sẽ để em phải tự chăm sóc mình đấy chứ?” Cây Phi hỏi lại “Nói thật với em nhé, nhiều lúc anh cảm thấy muốn dọn quang cánh đồng thỏ này. Thôi bây giờ hãy quên những chuyện này đi và hãy tận hưởng buổi tối này. Hay là chúng mình chạy sang bên kia bờ suối? Ở đấy

vắng vẻ hơn, ít nhất thì chúng ta có thể có được những phút giây yên bình. Trừ phi em cảm thấy không được an toàn lắm.” Chú nói thêm.

Cách đặt câu hỏi của chú ta cho thấy trong thực tế chú nghĩ rằng Thứ Năm có vẻ biết mọi thứ rõ hơn mình và câu trả lời của Thứ Năm cho thấy rằng điều này đã được chấp thuận giữa chúng.

“Không, ở đây cũng khá an toàn.” Thứ năm đáp “Nếu em bắt đầu cảm thấy có bất cứ gì nguy hiểm thì em sẽ báo cho anh biết. Nhưng nguy hiểm không phải là cái mà em cảm thấy về nơi này. Nó là... mà em cũng không rõ nữa... một cái gì nghe ngột ngạt, giống như sấm vậy; em không thể nói rõ; nhưng nó làm em lo lắng. Dù thế nào đi nữa, em sẽ băng qua cánh đồng cùng với anh.”

Chúng vượt qua cống nước. Ở gần suối, cỏ mọc và mọc dày hơn, cả hai phóng lên con dốc đối diện, tìm nơi khô ráo hơn. Một phần dốc ẩn mình trong bóng râm, mặt trời đang chìm dần xuống phía trước chúng, và Cây Phi đang mong tìm được một chỗ ấm áp có nắng nên cứ thế mà phóng tiếp chớ đến khi tới gần con đường mòn. Khi đến cống, chú dừng lại, trở mắt nhìn.

“Thứ Năm, cái gì kia? Nhìn kia.”

Trên con đường nhỏ phía trước, mặt đất vừa mới bị xới lên. Hai đồng đất nằm ngay trên bãi cỏ. Những cái cột nặng nề loang lổ sơn và chất creozot vươn cao như những cây nhựa ruồi bên bờ rào và tấm biển trên đó đổ bóng hết chiều dài cánh đồng. Một cái búa và vài cái đinh bị bỏ lại bên cạnh một cái cột.

Hai chú thỏ nhảy lại gần tấm biển, rồi nằm thu mình trong một bụi tầm ma phía bên kia, mũi nhăn lại khi ngửi thấy mùi đầu mẩu thuốc lá vứt đầu đó trong bãi cỏ. Bất thành linh, Thứ Năm rùng mình và co rúm người lại.

“Ôi Cây Phỉ! Cái đó đến từ đây. Bây giờ thì em biết rồi – một cái gì rất xấu... xấu lắm. Một cái gì rất kinh khủng đang ngày càng đến gần.”

Chú bắt đầu khóc thút thít vì sợ hãi.

“Cái gì vậy... em muốn nói cái gì? Anh nghĩ em vừa nói là không có gì nguy hiểm cơ mà?”

“Thực ra em cũng không biết nó là cái gì.” Thứ Năm trả lời một cách khổ sở. “Không có gì nguy hiểm ở đây – vào lúc này. Nhưng nó đang đến – đang kéo đến. Ôi Cây Phỉ ơi, anh nhìn kìa! Cánh đồng! Toàn máu là máu!”

“Đừng có ngờ ngẩn như thế, đó chỉ là ráng chiều thôi mà. Thôi nào Thứ Năm, đừng nói như thế nữa, em làm anh sợ đấy.”

Thứ Năm ngồi run rẩy và khóc lóc trong bụi tầm ma trong khi Cây Phi cố trấn an chú và tìm hiểu xem cái gì đã bất thành tình khiến Thứ Năm sợ hãi như thế. Nếu Thứ Năm hoảng sợ đến thế, sao chú không chạy đi tìm chỗ núp như bất cứ chú thỏ khôn ngoan nào khác? Nhưng Thứ Năm không thể giải thích được, chỉ mỗi lúc một thêm bấn loạn hơn. Cuối cùng Cây Phi lên tiếng:

“Thứ Năm à, em không thể cứ ngồi đây mà khóc. Dù sao thì trời cũng tối rồi. Tốt nhất là chúng ta nên quay về hang.”

“Quay về hang?” Thứ Năm khóc thút thít. “Nó sẽ đến đấy – đừng nghĩ là nó không đến! Em đã bảo anh mà, cánh đồng đầy những máu...”

“Thôi ngay cái giọng ấy đi.” Cây Phi nói đầy nghiêm nghị “Hãy để anh chăm lo cho em. Dù có vấn đề gì đi nữa thì cũng đã đến lúc chúng ta quay lại rồi.”

Chú chạy xuống cánh đồng, vượt qua con suối đến vũng nước cạn. Đến đây chú dừng lại đợi, bởi vì Thứ Năm – bị bủa vây trong cái yên lặng của một đêm hè – bắt đầu cảm thấy vô phương tự vệ và gần như cứng đờ người vì sợ. Cuối cùng khi Cây Phi đưa chú trở lại cái hào, đầu tiên chú còn không chịu chui xuống đấy khiến Cây Phi gần như phải xô chú vào trong hang.

Mặt trời đã lặn sau con dốc đối diện. Gió mang theo hơi lạnh, lác đác những hạt mưa và chưa đầy một tiếng đồng hồ sau thì trời tối sập xuống. Tất cả những màu sắc nhạt dần trên bầu trời và mặc dầu tấm bảng lớn ở cổng kêu cọt kẹt trong gió đêm (cứ như thể nó cương quyết không chịu biến đi trong bóng đêm mà vẫn vững vàng trụ lại ở nơi mà nó được gắn lên) chẳng có người nào đó tình cờ đi qua để đọc được những chữ to sắc nét răn rỏi như những con dao đen trên nền trắng. Tấm bảng đề:

MẢNH ĐẤT Ở VỊ TRÍ LÝ TƯỞNG, GỒM 6 HECTA ĐẤT XÂY DỰNG TUYỆT ĐẸP NÀY SẼ ĐƯỢC PHÁT TRIỂN THÀNH KHU DÂN CƯ HIỆN ĐẠI, CAO CẤP DO CÔNG TY TRÁCH NHIỆM HỮU HẠN SUTCH VÀ MARTIN, NEWBURY, XỨ BERKS THỰC HIỆN.

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 2

Thỏ Thủ Lĩnh

Nhà chính khách u hoài trĩu xuống dưới gánh nặng và nỗi đau,

Giống như đám mây mù dày đặc lúc nửa đêm, từ từ di chuyển,

Ông ta không tại vị cũng chẳng từ nhiệm được.

Vở Thế giới của Henry Vaughan

Trong bóng tối thăm thẳm và ấm áp của cái hang, Cây Phi bất thành linh tinh dậy, chú giầy giụa và đá hai chân sau lia lịa. Có cái gì đó đang tấn công chú. Không phải mùi chồn sương hay chồn ecmin. Bản năng sinh tồn không thúc chú bỏ chạy. Đầu óc chú tỉnh táo và chú thấy mình đang ở một mình với Thứ Năm. Thứ Năm nằm đè lên người chú, quơ quào loạn xạ giống như đang cố thoát khỏi bẫy trong cơn hoảng loạn.

“Thứ Năm! Thứ Năm! Tỉnh dậy đi, cái thằng bé ngu ngốc này. Anh Cây Phi đây, em làm anh đau đấy. Tỉnh dậy đi.”

“Ôi Cây Phi! Em nằm mơ. Thật kinh khủng. Anh đã ở đó. Chúng ta ngồi trên mặt nước, trôi xuống một cái thác thật lớn và thật sâu, rồi em nhận ra là chúng ta đang ngồi trên tấm bảng, giống như tấm bảng ngoài đồng – trắng toát với những đường kẻ màu đen. Có cả những chú thỏ khác nữa – cả thỏ đực lẫn thỏ cái. Nhưng khi nhìn xuống, em lại thấy tấm biển làm toàn bằng xương và dây thép gai, em kêu lên còn anh thì nói: ‘Bơi đi, mọi

người hãy bơi đi!’ Thế rồi em đi tìm anh ở khắp nơi, cố lôi anh ra khỏi một cái hang bên bờ suối. Em đã tìm thấy anh nhưng anh lại nói: ‘Thỏ Thủ lĩnh phải đi một mình chứ,’ rồi anh trôi theo dòng nước đen ngòm.”

“Ừ, nhưng dù sao thì em cũng làm anh đau khắp cả người đây này. Dòng nước, thật vậy à. Chuyện ba lớp. Bây giờ chúng ta ngủ lại được chưa?”

“Cây Phi à, nguy hiểm lắm, điềm xấu đấy. Nó đã không biến mất. Nó ở đây, quanh chúng ta. Đừng có bảo em quên chuyện này đi và ngủ tiếp. Chúng ta phải rời khỏi đây trước khi quá muộn.”

“Bỏ đi? Em muốn bỏ nơi này mà đi? Đi khỏi cánh đồng thỏ ư?”

“Vâng. Thật nhanh. Đi đâu cũng được.”

“Chỉ anh với em sao?”

“Không, tất cả mọi người.”

“Cả cánh đồng thỏ chúng ta ư? Thôi đừng nói vớ nói vẩn nữa. Không ai đi đâu. Họ sẽ cho là em mất trí.”

“Nếu vậy, họ cứ việc ở lại đây khi chuyện đó xảy ra. Anh phải nghe em chứ, Cây Phi. Hãy tin em, có một cái gì rất xấu sắp đổ lên đầu chúng ta, phải rời khỏi đây ngay.”

“Thôi được rồi, anh nghĩ là tốt hơn chúng ta xin vào gặp Thỏ Thủ lĩnh và em sẽ nói với ông ấy điều này. Hoặc giả anh thử làm điều đó. Nhưng anh không nghĩ là ông ấy muốn nghe những chuyện như vậy đâu.”

Cây Phi dẫn đường đi xuống cuối con dốc và chạy về phía những bụi mâm xôi. Chú không muốn và cũng không dám tin lời Thứ Năm.

Đã quá *ni-Frith* hay giờ ngo một chút. Cả cánh đồng thỏ ở dưới lòng đất hầu như vẫn còn đang ngon giấc. Cây Phi và Thứ Năm đi một quãng ngắn trên mặt đất tới một cái hố rộng, miệng hố ở trên một bãi cát, chúng chui xuống, đi qua nhiều đường chạy khác nhau cho đến khi ở sâu dưới cánh rừng khoảng mười mét, giữa chòm rễ một cây sồi. Đến đây chúng bị chặn lại bởi một chú thỏ to lớn đáng nể - một trong những Cốt Cán. Chú thỏ này có một túm lông rất dày ngay trên đỉnh đầu khiến chú có vẻ kỳ cục như thể đang đội một cái mũ trên đầu. Chính vì vậy mà chú được gọi là *Thlayli* có nghĩa là lông đầu hay theo cách gọi của chúng ta là tóc giả.

“Cây Phi hả?” Tóc Giả hỏi, gí mũi vào kẻ mới đến trong cái ánh sáng mờ mờ lọc qua các rễ cây. “Cây Phi phải không? Mà cậu làm cái gì ở đây vậy? Lại vào cái giờ này nữa chứ?” Chú ta một mực phớt lờ Thứ Năm, đang thập thò đứng đợi ở lối đi.

“Chúng tôi muốn gặp Thỏ Thủ lĩnh.” Cây Phi nói. “Chuyện hệ trọng lắm đấy Tóc Giả à. Anh có thể giúp chúng tôi không?”

“Chúng tôi?” Tóc Giả khịt mũi hỏi. “Chẳng lẽ nó cũng định gặp ông ấy sao?”

“Vâng, cậu ấy nhất định phải gặp. Xin hãy tin tôi, Tóc Giả. Tôi đâu có thường đến đây nói những chuyện như thế này, phải không nào? Đã có bao giờ tôi đến xin gặp Thỏ Thủ Lĩnh chưa?”

“Thôi được, tôi sẽ làm điều này cho cậu, Cây Phi à, mặc dầu tôi dám chắc đầu tôi sẽ bị đập nát như tương mắt. Tôi sẽ thưa với ông ấy rằng tôi biết cậu là kẻ hiểu lý lẽ. Tất nhiên, Thỏ Thủ lĩnh chắc cũng biết cậu đấy, nhưng mà ông ấy già mất rồi. Cậu đợi ở đây nhé?”

Tóc Giả chạy xuống một đoạn nữa rồi dừng lại trước cửa một cái hang lớn.

Sau khi Tóc Giả nói vài lời mà Cây Phi không thể nghe thấy được, chú được gọi vào bên trong. Hai chú thỏ chờ đợi trong không khí im lặng hoàn toàn và chỉ bị khuấy động bởi vẻ bồn chồn bất loạn không yên của Thứ Năm.

Tên tục của Thỏ Thủ lĩnh là *Threarah*, có nghĩa là ‘Chúa Thanh Lương Trà’. Vì một lý do nào đó, Thỏ Thủ lĩnh bao giờ cũng được gọi là ‘Chúa Thanh Lương Trà Độc nhất vô nhị’, có lẽ vì ngẫu nhiên chỉ có một cây thanh lương trà mọc ở gần cánh đồng, là cái cây mà Thỏ Thủ lĩnh mang tên. Ông ta có được địa vị chí tôn không chỉ nhờ sức khỏe mà còn nhờ vào trí tuệ cùng với tính cách tự chủ, khác xa với lối hành xử bốc đồng của phần lớn bọn thỏ. Thỏ Thủ lĩnh nổi tiếng là người không bao giờ để cho bản thân bị kích động bởi những tin đồn hay mối nguy hiểm. Ông ta hoàn toàn bình thản – một số kẻ thậm chí còn cho là lạnh lùng – và trụ vững trong suốt thời kỳ bệnh dịch hoành hành, tàn nhẫn đuổi cổ bất cứ chú thỏ nào có triệu chứng nhiễm bệnh ra khỏi cánh đồng. Ông kiên quyết nói không với mọi đề nghị liên quan đến chuyện bỏ xứ ra đi và áp dụng chính sách cường chế cánh ly hoàn toàn trong bộ tộc, nhờ vậy mà gần như cứu cánh đồng thỏ thoát khỏi mối họa bị xóa sổ hoàn toàn. Ông đã từng đứng ra xử lý một con chồn sương – kẻ thù phiến toái nhất của bọn thỏ bằng cách dẫn nó vào giữa một đàn gà lôi (mạo hiểm cả mạng sống của mình) và đưa nó vào đúng miệng súng của người bảo vệ nông trại. Bây giờ thì nói như Tóc Giả, Thỏ Thủ lĩnh đã già đi nhiều nhưng vẫn còn tinh tường chán. Khi Cây Phi và Thứ năm được đưa vào, Thỏ Thủ lĩnh vẫn tiếp đón một cách lịch sự. Những chú thỏ trong đội ngũ Cốt Cán như Liễu Ngư có thể hay dọa dẫm bắt nạt kẻ khác, chứ Chúa Thanh Lương Trà không cần phải làm thế.

“À, Quả Hạch đấy à. Có phải Quả Hạch đấy không?”

“Thưa là Cây Phi ạ.” Cây Phi lên tiếng.

“Cây Phi, tất nhiên rồi. Thật vui khi cậu đến đây thăm ta như thế này. Ta

biết mẹ cậu rất rõ. Và bạn cậu...”

“Đây là em cháu ạ.”

“Người anh em à.” Chúa Thanh Lương Trà nói, với ngụ ý ‘đừng có sửa ta như thế nữa, nghe chưa? trong giọng nói của ông. “Xin mời tự nhiên như ở nhà. Dùng một ít rau diếp chứ hả?”

Rau diếp của Thỏ Thủ lĩnh là do các Cốt Cán ăn trộm từ một vườn rau cách cánh đồng khoảng non một cây số. Nhưng kẻ bên ngoài hiếm khi nào hoặc chưa bao giờ nhìn thấy món này. Cây Phi nhón lấy một lá nhỏ, nhấm nháp một cách lịch sự. Thứ Năm từ chối, chú ngồi xuống hấp háy mắt, vắn vẹo người một cách khổ sở.

“Nào bây giờ thử nói xem có chuyện gì xảy với các cậu vậy?” Thỏ Thủ lĩnh cất tiếng hỏi. “Nói xem ta có thể giúp được gì đây?”

“Thưa ngài,” Cây Phi nói không khỏi có phần ngần ngại. “đó là bởi vì em cháu, em Thứ Năm đây ạ. Nó thường báo trước khi có chuyện xấu sắp xảy ra, cháu... cháu thấy nó cũng nhiều lần nói đúng. Nó biết trước trận lụt xảy ra vào mùa thu năm ngoái và đôi lúc nó cũng chỉ ra được bầy thỏ đặt ở đâu. Và bây giờ, nó nói nó có linh cảm về một mối nguy hiểm dễ sợ đang sắp đến cánh đồng thỏ này.”

“Một mối nguy hiểm dễ sợ. Phải, ta thấy rồi. Thật là đáng lo ngại.” Thỏ Thủ lĩnh gật gù, nhưng trông chẳng có vẻ lo lắng gì hết “Thế cái mối nguy ấy là gì vậy?” Ông chiếu cặp mắt vào Thứ Năm.

“Cháu không biết nữa.” Thứ Năm lập bập trong miệng. “Nhưng... nhưng mà nó xấu lắm... rất xấu ạ.” Chú kết luận với một vẻ rất tội nghiệp.

Chúa Thanh Lương Trà lịch sự chờ đợi thêm giây lát rồi mới thủng thủng

nói: “Cứ cho là thế đi, vậy bây giờ chúng ta có thể làm gì để ngăn chặn nó, ta rất muốn biết đấy.”

“Đi khỏi đây ngay ạ.” Thứ Năm nói ngay “Đi ngay ạ. Tất cả chúng ta. Ngay bây giờ. Thừa Chúa Thanh Lương Trà, chúng ta phải đi ngay khỏi đây.”

Chúa Thanh Lương Trà lại chìm trong im lặng giây lát, rồi với một giọng thấu hiểu mọi sự trên đời, ông nói: “Ta chưa bao giờ làm thế. Đây là một mệnh lệnh tối cao, phải thế không? Cậu nghĩ gì thế cậu bé?”

“Ồ thưa ngài,” Cây Phi xen vào “em cháu chưa từng lý giải thấu đáo về những cảm giác mà nó có. Thứ Năm chỉ cảm thấy thế thôi, nếu ngài hiểu ý cháu muốn nói? Cháu chắc là ngài mới là người đưa ra quyết định chúng ta phải làm gì.”

“Chà, cậu thật tử tế khi có lời như vậy. Ta hy vọng mình là người như thế. Nhưng mà các bạn thân mến, chúng ta cũng nên suy nghĩ về vấn đề này thêm một chút phải không nào? Đang là tháng Năm, đúng không? Ai nấy đều bận rộn và phần lớn lũ thỏ chúng ta đang vui vẻ. Suốt vài dặm quanh đây không thấy bóng kẻ thù, hoặc như người ta báo với ta như vậy. Cũng không có dịch bệnh và thời tiết thì rất tốt. Vậy mà cậu lại muốn ta bảo với cả bộ tộc rằng vì cậu nhóc này, hừm... người anh em của cậu đây có linh cảm xấu nên chúng ta phải thực hiện một chuyến đi không có mục đích đến một nơi nào đó mà chỉ ông trời mới biết được và có nguy cơ phải gánh chịu hậu quả, ta diễn giải như vậy không biết đã đúng chưa nhỉ? Các cậu nghĩ xem họ sẽ nói gì? Nhảy cẫng lên vì vui mừng hả?”

“Họ sẽ chấp nhận lời nói của ngài.” Thứ Năm bắt thần lên tiếng.

“Cậu thật tử tế quá.” Chúa Thanh Lương Trà lại nói “Phải, có lẽ họ sẽ nghe theo, có thể họ cũng chấp nhận. Dầu vậy ta cần cân nhắc một cách kỹ càng.

Một bước đi quan trọng bậc nhất, tất nhiên. Và rồi...”

“Nhưng không còn thời gian nữa, thưa Chúa Thanh Lương Trà.” Thứ Năm buột miệng kêu to “Cháu cảm thấy nguy hiểm đang kề cận, giống như có chiếc thòng lọng đang siết quanh cổ... giống như cái bẫy sắp sập xuống... anh Cây Phi, cứu em!” Chú kêu ré lên, lăn lộn trên cát, chân đá loạn lên giống như loài thỏ vẩn làm thế khi bị sập bẫy. Cây Phi ôm lấy chú ghì xuống bằng hai chân trước rồi từ từ chú cũng bình tĩnh lại.

“Cháu xin lỗi thưa ngài.” Cây Phi nói “Em cháu thỉnh thoảng vẫn như thế. Rồi nó sẽ ổn ngay thôi mà.”

“Thật đáng xấu hổ! Đáng xấu hổ! Cậu bé đáng thương, có lẽ cậu ta nên về hang nghỉ ngơi một lúc. Tốt hơn cậu hãy để mắt chăm sóc em mình nhé. Dù sao, hai anh em cậu cũng thật quý hóa khi đến thăm ta như thế này, Quả Hạch ạ. Ta lấy làm cảm kích lắm lắm đấy. và ta sẽ suy nghĩ về tất cả những điều mà các cậu vừa nói, thật cẩn thận, cậu có thể yên tâm về điều đó. Tóc Giả, chờ một chút, được không?”

Trong lúc Cây Phi và Thứ Năm thất vọng đi ra bên ngoài hang Chúa Thanh Lương Trà, chúng có thể nghe thấy, từ trong hang giọng Thỏ Thủ lĩnh vang lên lộ vẻ khó chịu, thỉnh thoảng có xen lẫn vào những câu ‘Vâng thưa ngài’, ‘Không thưa ngài’.

Tóc Giả, như chính chú đã tự dự đoán trước, bị mấy cú dấm vào đầu.

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 3

Quyết Định Của Cây Phi

Tôi nằm lì ở đây làm gì nhỉ?... Chúng ta nằm lại đây như thế có cơ hội tận hưởng khoảng thời gian yên tĩnh.

Tôi đang đợi cho tới khi mình lớn tuổi hơn chẳng?

Vở The Anabasis của Xenophon

“Cây Phi ơi, anh không nghĩ là Thỏ Thủ lĩnh sẽ hành động theo lời khuyên của anh chứ? Anh đang chờ đợi chuyện gì?”

Lại một buổi tối nữa đến, hai anh em Cây Phi và Thứ Năm lại đi kiếm ăn ngoài cánh rừng cùng với hai người bạn. Mâm Xôi, chú thỏ có cái chỏm tai đen bị Thứ Năm làm cho hết hồn đêm trước đã được nghe Cây Phi mô tả về tấm biển thông báo, bình luận thêm rằng chú bao giờ cũng biết rõ con người thường để lại những thứ như vậy giống như một dấu hiệu hay một thông báo, chẳng khác gì loài thỏ để lại dấu vết trên đường chạy hoặc những lỗ hổng trên hàng rào. Còn một người hàng xóm nữa là Bồ Công Anh, kể bây giờ mới được nghe thuật lại câu chuyện ở chỗ Chúa Thanh Lương Trà và thái độ hờ hững của ông ta trước nỗi sợ hãi của Thứ Năm.

“Tôi cũng chẳng biết mình mong đợi điều gì nữa.” Cây Phi nói “Trước đây tôi còn chưa từng ở gần Thỏ Thủ lĩnh. Nhưng tôi nghĩ, ‘Được rồi, cho dù ông ta có bỏ ngoài tai đi nữa thì ít nhất sau này cũng không có kẻ nào có thể nói ra nói vào rằng anh em chúng tôi đã không gắng sức để cảnh báo ông ấy.’”

“Nếu vậy, cậu chắc chắn là có điều rất đáng sợ à?”

“Tôi hoàn toàn chắc chắn. Tôi bao giờ cũng hiểu rõ Thứ Năm mà, cậu cũng biết thế rồi còn gì.”

Mâm Xôi toàn trả lời thì một chú thỏ khác ồn ào đi qua một bụi thủy thần trong rừng, vụng về ngã vào một bụi mâm xôi và cố tìm cách thoát khỏi cái rãnh. Đó chính là Tóc Giả.

“Chào Tóc Giả.” Cây Phi lên tiếng “Anh không phải làm việc sao?”

“Không làm việc,” Tóc Giả nói “mà có vẻ sẽ mãi không làm việc.”

“Anh nói thế là có ý gì?”

“Tôi không còn là Cốt Cán nữa, đó là điều mà tôi muốn nói.”

“Không phải vì chuyện của chúng tôi chứ?”

“Cậu có thể nói như vậy. Chúa Thanh Lương Trà khá là khó chịu khi bị mất giấc ngủ trưa vì một chuyện mà ông ấy cho là nhảm nhí. Ông ấy chắc chắn biết tỏng trong bụng các cậu nghĩ gì. Tôi nghĩ rằng khá nhiều anh bạn thỏ biết cách ngậm miệng ăn tiền và luôn nghĩ đến việc giữ cho mình một chỗ đứng thích hợp bên cạnh Thỏ Thủ lĩnh, nhưng tôi e mình không làm được như vậy. Tôi bảo với Thỏ Thủ lĩnh rằng đặc quyền của Cốt Cán không phải là tất cả đối với tôi trong bất cứ trường hợp nào và một chú thỏ mạnh mẽ có thể luôn rời bỏ cánh đồng. Ông ấy bảo tôi đừng có bốc đồng và cạnh nghĩ như vậy, hãy nghĩ cho chín, nhưng mà tôi sẽ không ở lại. Ăn trộm rau diếp không phải là ý tưởng về cuộc sống hạnh phúc của tôi, cả việc đứng canh trước cửa hang cũng thế. Tôi đang cảm thấy rất dễ chịu, tôi có thể nói với các cậu như vậy đấy.”

“Chẳng bao lâu sẽ chẳng còn ai ăn trộm rau diếp nữa đâu.” Thứ Năm nói giọng khê khàng.

“Ồ, là cậu đấy hả Thứ Năm?” Tóc Giả hỏi, bây giờ mới nhận ra chú “Tốt quá, tôi đang tìm cậu đấy. Tôi cứ nghĩ hoài về những điều mà cậu đã nói với Thổ Thủ lĩnh. Hãy nói cho tôi biết đó có phải là một trò lừa ngoạn mục để cậu trở nên quan trọng, hay là chuyện nghiêm túc đấy?”

“Đó là sự thật đấy.” Thứ Năm nói “Tôi cũng chỉ mong sao không phải là như vậy.”

“Nếu vậy các cậu định rời khỏi đây?”

Cả bọn dường như giật mình trước sự thật rành rành mà Tóc Giả đã chỉ ra. Bồ Công Anh là bà trong miệng, “Rời khỏi đây, trời ơi!”, trong khi Mâm Xôi xoắn hai tai lại, hết chăm chú nhìn Tóc Giả lại quay sang Cây Phỉ.

Lại là Cây Phỉ lên tiếng trả lời. “Thứ Năm và tôi định đêm nay sẽ rời khỏi đây.” chú nói một cách thận trọng “Tôi cũng không biết chính xác là sẽ đi đâu, nhưng chúng tôi sẵn lòng đón nhận bất cứ ai muốn đi cùng anh em tôi.”

“Được, vậy thì các cậu hãy cho tôi đi cùng.” Tóc Giả nói giọng chắc nịch.

Điều cuối cùng mà Cây Phỉ mong đợi là có được sự ủng hộ tức thì của một Cốt Cán. Chú từng có ý nghĩ rằng mặc dầu Tóc Giả chắc chắn là một chú thỏ có ích trong những tình huống hiểm nghèo nhưng cũng là kẻ khó mà sống hòa thuận được với ai. Một Cốt Cán chắc sẽ không muốn là điều là một “kẻ bên ngoài” ra lệnh hoặc thậm chí là đề nghị. “Mình sẽ không quan tâm đến việc anh ta có là một Cốt Cán hay không,” chú nghĩ “nếu bỏ chạy khỏi đây, mình sẽ không để Tóc Giả giật dây điều khiển, không thì việc gì phải rời khỏi đây.” Nghĩ thế chú trả lời giọng giản dị: “Tốt thôi, chúng tôi

rất vui khi có anh.”

Nói rồi chú đưa mắt nhìn những chú thỏ khác, đang chăm chăm hết nhìn Tóc Giả lại quay sang phía chú. Lần này thì Mâm Xôi lên tiếng.

“Tôi nghĩ mình sẽ ra đi.” chú ta nói “Tôi không biết có phải chính cậu đã thuyết phục được tôi không, Thứ Năm à. Nhưng dù sao cũng có quá nhiều thỏ đực trong cánh đồng này rồi và cũng chẳng vui vẻ gì cho những chú thỏ nào không phải Cốt Cán. Điều khôi hài là kẻ thì cảm thấy kinh khủng khi ở lại, còn tôi lại cảm thấy kinh khủng khi ra đi. Lũ cáo ở đây, lũ chồn ở kia, Thứ Năm thì ở giữa, thôi thì thế nào cũng được.”

Chú lôi ra một chiếc là củ cải, nhắm nháp một cách chậm rãi, cố hết sức làm nguôi đi nỗi lo sợ trong lòng, bởi vì bản năng đang mách bảo chú những nguy hiểm ở một nơi nào đó còn chưa biết ngoài cánh đồng thỏ này.

“Nếu chúng ta tin lời Thứ Năm,” Cây Phi nói “điều đó có nghĩa là không chú thỏ nào nên nán lại đây. Vì thế từ giờ cho tới lúc ra đi, chúng ta cần thuyết phục càng nhiều người đi cùng chúng ta càng tốt.”

“Tôi nghĩ có một hoặc hai Cốt Cán có lẽ xứng đáng để chúng ta đề nghị.” Tóc Giả nói “Nếu tôi có thể thuyết phục được họ, thì họ sẽ cùng tôi đến chỗ các cậu tối nay. Nhưng mà họ không đi vì Thứ Năm đâu. Toàn những kẻ mới được cất nhắc, cũng có chuyện bất mãn như tôi. Cần phải trực tiếp nghe Thứ Năm mới có thể bị thuyết phục. Thứ Năm đã thuyết phục được tôi. Rõ ràng cậu ta đã nhận được một thông điệp nào đó và tôi tin vào những chuyện như thế. Tôi không thể hiểu tại sao chú ta lại không thuyết phục được Chúa Thanh Lương Trà.”

“Đó là bởi Chúa Thanh Lương Trà không thích bất cứ cái gì không phải là ông ta nghĩ ra cho chính bản thân mình.” Cây Phi đáp “Nhưng bây giờ ta không phải bận tâm đến ông ta nữa. Chúng ta sẽ cố thuyết phục thêm một

số bạn bè và sẽ gặp nhau ở đây sau khi trăng lên. Chúng ta sẽ khởi hành ngay sau đó: không thể đợi lâu hơn đâu. Nguy hiểm mỗi lúc một đến gần – bất kể nó là cái gì – với lại Chúa Thanh Lương Trà sẽ không hài lòng nếu ông ta phát hiện anh đang cố lôi kéo hàng ngũ Cốt Cán của mình, Tóc Giả ạ. Cả Đội trưởng Nhựa Ruồi nữa, tôi dám nói thế đấy. Họ chẳng thêm bận tâm nếu lũ vắt mũi chưa sạch chúng tôi biến khỏi đây, nhưng sẽ không muốn mất anh đâu. Ở địa vị anh, tôi sẽ thận trọng chọn người mà nói đấy.”

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 4

Khởi Hành

Thưa quý ngài Fortinbras trẻ tuổi,

Nóng bỏng bầu nhiệt huyết thanh xuân,

Có phải các kiều nữ Na Uy đây đó

Toan lừa lọc những kẻ sống ngoài vòng pháp luật

Để có lương thực và khẩu phần hàng ngày cho một điều gì đó

Có sẵn cái dạ dày

Hamlet - Shakespeare

Fu-Inle có nghĩa là sau khi trăng lên. Tất nhiên bọn thỏ đâu biết gì về thời gian hay khái niệm đúng giờ. Về mặt này chúng cũng giống người nguyên thủy vẫn thường lấy một vài ngày phục vụ cho một mục đích nào đó và sau đó lấy thêm một vài ngày nữa để bắt đầu. Trước khi họ có thể cùng nhau làm một việc gì đó, một cái gì giống như là ngoại cảm vệt qua trong người rồi chín muồi vào cái thời điểm khi tất cả đều biết rằng họ đã sẵn sàng bắt đầu. Bất cứ ai từng chứng kiến cảnh chim nhạn hoặc chim én vào cứ tháng

Chín đậu trên những đường dây điện thoại, lúu rúu trò chuyện với nhau rồi bay những chuyến ngắn một mình hay từng tốp nhỏ trên những cánh đồng chỉ còn trơ gổ rạ rồi quay về và tạo nên một đàn đông hơn, thậm chí với những hàng dài hơn phía trên những đường vệ màu vàng – hàng trăm con trộn lẫn vào nhau trong niềm phấn khích mỗi lúc một tăng, hình thành từng bầy và rồi những bầy chim này mỗi lúc một trở nên lỏng lẻo hơn, lộn xộn hơn cho đến lúc hình thành một đàn lớn lộn xộn tập trung dày đặc ở giữa và rải rác ở các đầu, hợp tan liên tục như những đám mây hay những con sóng, cho đến thời điểm mà phần lớn hơn trong đàn (không phải là tất cả) biết rằng đã đến lúc lên đường: bọn chúng bay đi, lại bắt đầu một lần nữa chuyến hành hương phương Nam vĩ đại, trong đó nhiều chú không có cơ may sống sót; phải, bất cứ ai mục kích điều này cũng sẽ thấy mọi việc diễn ra như một dòng chảy (trông số những chú thú có thói quen sống thành bầy đàn và chỉ sau đó, mới là những cá nỏi kết chúng lại với nhau và thúc đẩy chúng hành động một cách vô thức hoặc vô định. Đó cũng chính là công việc của thiên thần đã sai khiến cuộc Thập tự chinh Antioch và đẩy những con chuột lemmút ra biển. (Antioch theo tiếng Thổ Nhĩ Kỳ là Antakya, một thành phố của Thổ nằm ở hạ lưu sông Oronte. Năm 1098, Thập tự quân đã biến thành phố này thành thủ đô của một nước Latin. Sau đó, vào năm 1268 thành phố này bị người Mamelouks chiếm lại. Cuộc Thập tự chinh lần thứ nhất được nói đến ở đây diễn ra từ 1095 – 1099 do Giáo hoàng Urbain đệ nhị tiến hành.)

Khoảng một tiếng sau khi trăng lên và trước nửa đêm một lúc, một lần nữa Cây Phi và Thứ Năm lại ra khỏi cái hang của chúng nằm khuất trong bụi cây mâm xôi và lạng lẽ phóng vút đi dưới hào. Cùng đi với chúng còn có một chú thỏ khác, Pipkin hay Nồi Đất, là bạn của Thứ Năm. (Nồi Đất có nghĩa là bất cứ cái lỗ nhỏ nào trên cỏ, nơi hơi ẩm tụ lại như những cái hũm trong bụi bồ công anh hay cây kế.) Chú thỏ này cũng nhỏ xíu và rất nhút nhát nên Cây Phi và Thứ Năm đã phải dành phần lớn thời gian còn lại của chúng ở quê nhà để thuyết phục chú đi theo mình. Nồi Đất cuối cùng cũng đồng ý tuy vẫn không hết băn khoăn. Chú thực sự lo lắng khi nghĩ đến

những gì có thể xảy ra một khi chúng rời khỏi cánh đồng thỏ quen thuộc nên đã quyết định rằng: cách duy nhất tránh mọi nguy hiểm là cứ theo sát Cây Phi và làm bất cứ điều gì chú này bảo.

Cả ba vẫn đang nằm yên trong hào thì Cây Phi nghe thấy tiếng chân phía trên. Chú nhìn ngay lên.

“Ai đấy?” chú lên tiếng “Bồ Công Anh phải không?”

“Không, là tôi, Đầu Gỗ đây.” Một chú thỏ đang ghé mắt nhìn từ bờ hào trả lời rồi nhảy xuống chỗ ba chú đang nằm đợi, nghe bịch một tiếng. “Nhớ tôi không, Cây Phi? Chúng ta ở cùng một hang suốt kỳ tuyết rơi mùa đông năm ngoái mà. Bồ Công Anh bảo tôi rằng các anh rời cánh đồng thỏ đêm nay. Nếu các anh đi thì cho tôi đi với.”

Cây Phi vẫn nhớ anh bạn Đầu Gỗ - một chú thỏ chậm chạp ngốc nghếch, từng ở chung với chú trong năm ngày tuyết đông cứng khiến chúng phải chui nhủi dưới hang hàng giờ dài dằng dặc buồn chán. Dù vậy, chú nghĩ, bây giờ không phải lúc kén chọn. Mặc dù Tóc Giả có thể thành công trong việc thuyết phục một hai chú trong hàng ngũ Cốt Cán đi theo, nhưng đa số những chú thỏ có thể sẽ ra đi cùng chúng không phải là những kẻ có địa vị cao như thế. Chỉ là “những kẻ bên ngoài” làng nhàn tập tễnh vào đời chưa được bao lâu và luôn băn khoăn không biết phải làm gì. Chú còn đang điếm qua trong đầu một số kẻ như thế thì Bồ Công Anh xuất hiện.

“Tôi cho là chúng ta khởi hành càng nhanh càng tốt.” Bồ Công Anh nói “Tôi cũng không thích những chuyện như thế này chút nào. Sau khi tôi thuyết phục được anh bạn Đầu Gỗ đây gia nhập với chúng ta, tôi đang định nói chuyện với cái người nữa thì phát hiện ra Liễu Ngư đã bám theo tôi nãy giờ. Nó hỏi tôi là ‘Tao muốn biết mày đang toan tính chuyện gì’, nhưng tôi không nghĩ là noi chịu tin mình khi tôi bảo chỉ muốn thử xem có ai muốn rời khỏi cánh đồng thỏ không. Nó hỏi xem tôi có chắc là ở đây không có âm mưu gì chống lại Chúa Thanh Lương Trà không, nó có vẻ giận dữ và

nghi ngờ ghê gớm. Nói thật với cậu, có vẻ như dự định của tôi đã hỏng bét vì thế tôi chỉ mang theo Đầu Gỗ và sẽ rời khỏi đây như thế này.”

“Tôi chẳng trách anh đâu.” Cây Phi nói “Với tính cách của Liễu Ngự, tôi thực sự lấy làm ngạc nhiên khi chú ta không đánh anh trước rồi mới hỏi han sau ấy chứ. Đẳng nào thì chúng ta cũng phải đợi thêm chút nữa. Mâm Xôi sẽ đến ngay thôi.”

Thời gian trôi qua, mấy chú thỏ thu mình im lặng chờ đợi trong khi cái ánh trăng trên bãi cỏ thì dịch dần về hướng Bắc. Cuối cùng, đúng vào lúc Cây Phi định phóng xuống dốc tìm đến hang của Mâm Xôi thì chú thấy bạn ra khỏi hang, có không ít hơn ba cái bóng theo sau. Một trong số đó là Gạc Nai mà Cây Phi biết rất rõ. Chú rất vui mừng khi thấy anh chàng này, bởi vì chú biết đó là một chú thỏ vững vàng và dai sức phải biết, một kẻ chắc chắn sẽ được đưa lên hàng Cốt Cán ngay khi chú đủ lớn.

“Nhưng mình dám nói hẳn là kẻ hấp tấp nông nổi,” Cây Phi nghĩ “hoặc hẳn có thể bị lôi kéo vào cuộc ẩu đả vì một cô nàng nào đó và đâm đầu vào rắc rối. Tuy vậy, có hẳn và Tóc Giả, ít nhất thì tình hình cũng không quá tồi tệ nếu chẳng may dính vào chuyện đánh đấm.”

Cây Phi không biết mặt hai chú thỏ kia và khi Mâm Xôi giới thiệu với chú tên tuổi chúng: Thủy Cự và Quả Sồi, thì chú cũng không thể biết gì hơn. Nhưng điều này chẳng có gì đáng ngạc nhiên cả, bởi vì chúng là những kẻ ngoại đạo điển hình – cỡ sáu tháng tuổi, thân hình còm nhom toát lên một vẻ mệt mỏi và nghi ngại của những kẻ luôn ở chiều dưới. Chúng tò mò ngược mắt nhìn Thứ Năm. Từ những điều nghe được từ Mâm Xôi, bọn này gần như chờ đợi cảnh Thứ Năm sẽ thao thao nhưng lời tiên tri thống thiết về vận mệnh đen tối của thiên hạ. Thay vì thế, Thứ Năm hình như còn bình tĩnh và bình thường hơn những đứa còn lại. Chuyển khởi hành sắp tới đã cất gánh nặng ra khỏi vai chú.

Lại một quãng thời gian nữa chậm rãi trôi qua. Mâm Xôi bò lên một cây dương xỉ rồi quay lại bờ suối, bồn chồn lo lắng không yên, thiếu điều muốn bỏ chạy đến nơi rồi. Cây Phi và Thứ Năm vẫn nằm dưới hào lơ đãng nhá nhá một năm cỏ khô. Cuối cùng Cây Phi nhận ra cái âm thanh mà chú chờ đợi này giờ - một chú, mà cũng có thể là hai chú thỏ đang từ trong rừng tiến lại gần.

Vài phút sau, Tóc Giả đã ở trên miệng hào. Sau chú một chút là một chú thỏ lực lưỡng lanh lợi chắc là vừa qua mười hai tháng tuổi một chút. Chú được nhiều cư dân ở vùng này biết đến nhờ một bộ lông toàn một màu xám với hai vệt gần màu trắng lúc này đang sáng lên dưới ánh trăng trong lúc chú ngồi gãi sồn sột mà không nói gì. Đó chính là Xám Bạc, cháu của Chúa Thanh Lương Trà mới được hưởng vinh dự của một Cốt Cán được một tháng.

Cây Phi không giấu được tiếng thở phào nhẹ nhõm khi thấy Tóc Giả chỉ mang Xám Bạc đến – một gã trai thẳng thắn, kiệm lời còn chưa quen với địa vị mới. Trước đây, khi Tóc Giả nhắc đến việc đi tìm những người trong hàng ngũ Cốt Cán, Cây Phi đã có hai suy nghĩ trong đầu. Có vẻ như bọn chúng sẽ phải đối mặt với những nguy hiểm trên đường thiên lý nên rất cần sự góp mặt của những tay thỏ thiện chiến. Với lại, nếu Thứ Năm đúng và toàn bộ nơi này lâm vào một tai họa khôn lường thì tất nhiên chúng sẽ dang rộng vòng tay đón bất cứ đồng loại nào muốn ra đi tìm một cơ hội mới. Mặt khác, chẳng có lý do nào phải rước họa vào thân trên đường chạy trốn khi gánh thêm những chú thỏ có tính cách như Liễu Ngư.

“Dù bọn mình dừng lại ở bất cứ nơi nào,” Cây Phi nghĩ “mình quyết không để Thứ Năm và Nồi Đất ngồi một chỗ mà đánh đấm lung tung chừng nào chúng chưa sẵn sàng đương đầu với bất cứ nguy hiểm nào và có cơ hội thoát ra được. Nhưng liệu Tóc Giả có nghĩ như thế không nhỉ?”

“Cậu biết Xám Bạc phải không?” Tóc Giả hỏi, cắt ngang dòng suy nghĩ của

Cây Phi “Rõ ràng là một số anh bạn trẻ trong hàng ngũ Cốt Cán đã trêu cười chú ta vì bộ lông, cậu biết đấy, chúng nói rằng sở dĩ chú ta được cất nhắc lên hàng ngũ Cốt Cán là vì mối quan hệ họ hàng với Thổ Thủ lĩnh. Tôi cũng nghĩ mình có thể đi thuyết phục một số người khác, nhưng tôi chắc rằng hầu hết bọn Cốt Cán đều cảm thấy chúng sống sung túc ở đây.”

Tóc Giả nhìn quanh, “Chà, có vẻ như không có nhiều người ở đây nhỉ? Anh có nghĩ là ý định bỏ xứ ra đi thế này thực sự đúng đắn không?”

Có vẻ như Xám Bạc đang định nói một điều gì đó thì nghe có tiếng động ở một lùm cây thâm thấp phía trên miệng hào, có ba chú thỏ nữa đi ra khỏi bìa rừng. Chúng đi ngay hàng thẳng lối và có chủ đích, rất khác với cách đi tùy tiện của những chú thỏ lúc này đang tụ tập dưới đáy hào. Chú lớn nhất đi đầu, hai chú khác theo sau như thể theo một sự sắp đặt. Cây Phi cảm thấy ngay là bọn này không có điểm gì chung với chú và đồng bọn của chú, ngồi thẳng lên với dáng vẻ căng thẳng. Thứ Năm thì thăm vào tai chú, “Ôi anh Cây Phi, họ đã đến...” nhưng tiếng cuối cùng tắt đi trong cổ họng chú. Tóc Giả quay đầu về phía bọn mới đến, mắt mở trừng trừng, cánh mũi nhúc nhích liên tục. Ba chú kia tiến thẳng về phía chú.

“Tóc Giả?” Gã thỏ đi đầu hỏi.

“Anh biết tôi rất rõ,” Tóc Giả trả lời “và tôi cũng biết anh, Nhựa Ruồi ạ. Anh muốn gì?”

“Cậu đã bị bắt.”

“Bị bắt? Anh nói thế là nghĩa gì? Vì tội gì?”

“Gieo rắc bất đồng và kích động phản loạn. Xám Bạc, anh cũng bị bắt vì đã không báo cáo chuyện này với Liễu Ngư tối nay; nhiệm vụ của anh đã được chuyển giao cho người khác. Hai anh đi theo tôi.”

Tóc Giả lập tức chồm lên đối phương, cào cấu và đấm đá lia lịa. Nhựa Ruồi đánh trả. Hai chú thỏ đi theo chú tiến đến gần, tìm cơ hội nhảy vào cuộc vật lộn và đánh gục Tóc Giả. Bất thành lình từ trên miệng hào, Gạc Nai lao vào trận chiến, đánh ngã một tên lính bằng một cú đá hậu, sau đó tiến đến gần tên còn lại. Tiếp theo đó, Bồ Công Anh nhảy lên người chú thỏ mà Gạc Nai đánh ngã, không cho chú ta ngóc dậy. Cả hai chú vừa bị đốn ngã đưa mắt nhìn quanh rồi nhảy lên miệng hào chạy biến vào rừng. Nhựa Ruồi vật lộn vùng ra khỏi đối thủ, co hai đùi sau lại, quào quào hai móng trước rồi rên rỉ lên như loài thỏ vẫn làm thế mỗi khi giận dữ. Chú ta toan nói một điều gì đó thì Cây Phi đã đứng đối diện chú ta.

“Đi đi,” Cây Phi nói nhỏ nhưng kiên quyết “nếu không chúng tôi sẽ giết anh.”

“Mày có biết điều này có nghĩa gì không?” Nhựa Ruồi đáp “Tao là Đội trưởng Cốt Cán, rõ chưa?”

“Đi đi,” Cây Phi lặp lại “nếu không anh sẽ chết trong tay chúng tôi.”

“Mày mới là kẻ sẽ bị giết.” Nhựa Ruồi đáp, rồi không nói một lời, quay vào rừng, biến mất sau những hàng cây.

Máu nhỏ xuống từ vai Bồ Công Anh. Chú thè lưỡi liếm vết thương một lúc, đoạn quay sang Cây Phi.

“Anh cũng biết đấy Cây Phi, chúng sẽ sớm quay lại thôi.” chú nói “Chúng sẽ tập hợp đội ngũ Cốt Cán và sau đó chúng ta sẽ gánh đủ.”

“Chúng ta phải đi mau.” Thứ Năm nói.

“Phải, đã đến lúc lên đường.” Cây Phi đáp “Đi nào, cứ xuôi theo dòng suối. Sau đó, đi theo bờ suối, như vậy chúng ta sẽ luôn ở bên nhau.”

“Nếu mọi người làm theo lời khuyên của tôi...” Tóc Giả bắt đầu.

“Nếu chúng ta nán lại lâu hơn nữa, tôi sẽ không dám chắc điều gì đâu đấy.”
Cây Phi trả lời.

Với Thứ Năm theo sát gót, chú dẫn đường ra khỏi hào và chạy xuống dốc.
Chưa đầy một phút sau, bầy thỏ đã biến mất trong một đêm trăng sáng mờ mờ.

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 5

Trong Rừng

Những chú thỏ non này... phải di chuyển địa bàn nếu muốn tồn tại.

Trong cuộc sống hoang dã, tự do chúng... thỉnh thoảng bị lạc vài dặm... lang thang cho đến khi tìm được môi trường thích hợp.

R.M. Lockley – Tập tính loài thỏ

Đến khi trăng lặn, đàn thỏ rời khỏi những cánh đồng đi vào rừng. Chúng di chuyển lộn xộn, chú nọ đuổi theo chú kia, nhưng ít nhiều vẫn thành một bầy, cứ thế chúng đi thang thang khoảng nửa dặm trên những cánh đồng và bao giờ cũng men theo dòng suối. Mặc dù chắc chắn là cả đoàn đã vượt qua cánh đồng và đi xa hơn bất cứ chú thỏ nào mà Cây Phi từng nói chuyện, chú không dám chắc là liệu chúng đã an toàn chưa, và trong khi chú đang bắn khoăn – đây không phải là lần đầu tiên – âm thanh mà chú nghe thấy có phải là tiếng truy đuổi không thì chú nhận thấy đám cây rừng đen đen và dòng suối đang biến dần sau những rặng cây.

Bọn thỏ tránh xa khu vực đất rừng, nơi mặt đất ẩm ướt không có cỏ chìm trong bóng tối, và chúng cảm thấy mỗi đe dọa từ những lùm cây bụi lúp xúp. Cây Phi không để ý lắm đến những bóng cây chung quanh. Với lại, chú nghĩ, Nhựa Ruồi chắc sẽ cân nhắc kỹ trước khi đuổi theo chúng đến một nơi như thế này, vì vậy nếu cứ đi theo con suối sẽ an toàn hơn là đi lòng vòng trên các cánh đồng để rồi có nguy cơ quay trở về chỗ cũ. Chú quyết định cứ đi thẳng vào rừng mà không tham khảo ý kiến Tóc Giả và tin tưởng rằng cả bọn sẽ đi theo chú.

“Nếu không gặp khó khăn nào và con suối dẫn ta ra khỏi rừng,” chú

nghe “chắc hẳn chúng ta sẽ ra khỏi cánh đồng thỏ và tìm được chỗ nào đó để nghỉ ngơi trong chốc lát. Hầu hết mọi người xem ra vẫn còn khỏe, nhưng Thứ Năm và Nồi Đất dường như sắp không chịu nổi nữa thì phải.”

Từ lúc chú bước vào, cả khu rừng dường như xôn xao đầy tiếng động. Nghe thoảng lên mùi lá ẩm và rêu, đâu đó tiếng nước chảy nghe như đang thì thầm. Khi đã chảy vào trong rừng, dòng suối rẽ xuống một cái ao và âm thanh của nó, lọt thỏm giữa đám cây rừng, vọng lại như thể đang ở trong hang. Chim chóc đậu ngay trên đầu làm vang lên những tiếng động nhẹ nhàng và ngọn gió đêm đang trêu đùa những tán cây, đây đó còn nghe cả tiếng những cành con khô giòn gãy rãch rãch. Và vẫn có một cái gì như đe dọa, những tiếng động không thể nhận biết rõ, từ một nơi nào đó xa xa; âm thanh của sự di chuyển.

Đối với loài thỏ, tất cả những gì mà chúng không biết đều là nguy hiểm. Phản ứng đầu tiên của chúng là giật mình, sau đó thì lao đi tìm chỗ trốn. Cứ thế, chúng giật mình hết lần này đến lần khác cho đến lúc gần như kiệt sức. Nhưng những âm thanh này có nghĩa gì và trong cái cõi xa lạ hoang sơ này chúng có thể chạy trốn đi đâu?

Đàn thỏ tụm lại gần nhau hơn, với những bước di chuyển chậm hơn. Một lúc lâu trước khi mất dấu con suối, chúng luồn dưới ánh trăng như những kẻ chạy trốn và dừng lại trong lùm cây, hai tai dựng lên, đôi mắt mở to trừng trừng. Lúc này trăng đã sà xuống thấp, ánh sáng mà dù ở bất cứ nơi đâu vẫn rơi qua kẽ lá giờ trở nên đậm đặc, già nua và vàng vọt hơn.

Từ một đồng lá khô dày vun dưới gốc một cây nhựa ruồi, Cây Phi đứng nhìn xuống một con đường hẹp, được hai hàng cây dương xỉ và những cây cỏ cháy mới đâm chồi bao quanh. Lá dương xỉ đung đưa nhẹ nhàng trong ngọn gió đêm nhưng dọc theo con đường mòn chẳng có gì cả, lác đác mấy quả sồi rơi xuống từ năm ngoái quanh những gốc sồi. Có cái gì trong bãi dương xỉ điều hòa kia? Cái gì nằm ở chỗ ngoặt xa xa đằng kia? Và cái gì sẽ xảy ra với một chú thỏ đã phải rời bỏ chỗ trú ẩn dưới một gốc cây nhựa ruồi mà chạy xuống con đường mòn? Chú quay sang phía Bồ Công Anh đang đứng bên cạnh.

“Tốt nhất cậu hãy chờ ở đây,” chú nói “khi chạy đến chỗ rẽ, tôi sẽ giậm

chân. Nếu tôi gặp rắc rối, hãy đưa mọi người đi khỏi đây ngay.”

Rồi không đợi câu trả lời, chú chạy đến một chỗ trống và lao xuống con đường. Loáng một cái chú đã đến một cây sồi, dừng lại một chút rồi chạy đến chỗ ngoặt. Qua khỏi chỗ rẽ, con đường vẫn vậy, trống trải dưới ánh trăng đang sẫm dần và từ từ chạy xuống dốc đến một khóm rừng toàn cây sồi xanh tỏa bóng đen thẫm sâu hút. Cây Phi giậm chân mấy cái, vài phút sau Bồ Công Anh đã ở ngay cạnh chú trong bụi dương xỉ. Thậm chí cả trong lúc sợ hãi và căng thẳng như thế chú vẫn nhận ra rằng Bồ Công Anh thực sự là một chú thỏ nhanh nhẹn. Trong giây lát, cậu ta đã chạy đến bên chú.

“Làm tốt lắm.” Bồ Công Anh thì thào “Cậu đã liều mạng vì mọi người cũng giống như El-ahrairah.”

Cây Phi liếc nhìn cậu bạn thật nhanh đầy vẻ thân thiện. Đó là một lời khen ấm lòng và làm chú phấn chấn hẳn lên. Robin Hood có ý nghĩa như thế nào đối với người Anh, John Henry có ý nghĩa như thế nào với người Mỹ da đen thì Elil-Hrair-Rah hay El-ahrairah – Hoàng tử với Ngàn kẻ thù – cũng có ý nghĩa như thế với loài thỏ. Ông cậu Remus có thể đã nghe nhiều đến cái tên này, bởi vì một số cuộc phiêu lưu của El-ahrairah thuộc về thỏ Brer. Trong vấn đề này, có lẽ chính Udyseus, người anh hùng trong cuộc chiến thành Troy, cũng đã mượn một hay hai mẹo lừa của người anh hùng Thỏ, bởi vì El-ahrairah là một tay đại bịp, không thiếu một mảnh lối để lừa kẻ thù. Một lần, như người ta vẫn nói, để về nhà ông phải bơi qua sông trong đó có một con cá chó lớn đang đói mồi. El-ahrairah đã bứt lông trên người cho đến kho có đủ lông để dính lên toàn thân một chú thỏ đất sét rồi đẩy vật thể mạng này xuống nước. Con cá chó lao đến, cắn thỏ đất rồi nhả ra khi thấy chẳng có gì ngon lành. Thỏ đất giạt vào bờ, El-ahrairah kéo nó lên và đợi một lúc trước khi đẩy xuống dòng nước lần nữa. Sau một tiếng đồng hồ như vậy, chú cá chó không thêm màng đến con thỏ đất nữa, và khi nó tảng lờ đến lần thứ năm thì El-ahrairah mới bơi qua sông về nhà. Nhiều kẻ còn nói, ông thích nắng có nắng, ưa mưa có mưa, bởi vì gió, hơi ẩm và sương là bè bạn và công cụ giúp loài thỏ chống lại kẻ thù.

“Cây Phi, chúng ta sẽ dừng lại ở đây thôi.” Tóc Giả lên tiếng trong lúc

tiến gần bày tỏ vừa thờ hớn hển vừa gập cả người lại “Tôi biết đây không phải là chỗ dừng chân tốt nhưng Thứ Năm và chú em bé tạo mà cậu dẫn theo – chúng mới khổ sở làm sao. Chúng không thể đi tiếp nếu ta không nghỉ lại một chút.”

Sự thực thì chú nào cũng đã mệt lử. Nhiều chú cả đời chỉ sống ở một xó, chưa bao giờ chạy liền một mạch quá một trăm mét. Kể cả khi có thể sống và ngủ trên mặt đất vào tháng liền thờ cũng không muốn ở cách xa những chỗ núp có thể biến thành một cái hang. Thỏ có hai kiểu đi bẩm sinh – sệt chân sau thờ thân la cà trên cánh đồng vào những chiều hè muộn, và lao đi như tia chớp mà bạn chỉ có thể nhìn thấy một vào lần trong đời. Thật khó hình dung nổi cảnh một chú thỏ đi những bước đều đều trên đường: cơ thể chúng không được cấu tạo cho kiểu đi như thế. Thật ra thỏ non là loài di trú tuyệt vời có khả năng đi hàng dặm đường, nhưng chúng không sẵn lòng làm điều đó nếu không ở hoàn cảnh bắt buộc.

Cây Phi và những người bạn của chú mất cả đêm để làm những điều khá bất thường với chúng và đây là lần đầu tiên trong đời. Chúng di chuyển thành một nhóm hoặc cố gắng làm như thế vì thật ra đôi lúc chúng lại chạy tán loạn cả lên. Chúng đã cố gắng duy trì tốc độ đều đặn, giữa nhảy cóc và chạy, đây là một việc khá khó khăn. Từ khi bước vào rừng, chúng lo lắng đến cực điểm. Một vài chú gần như bị rơi vào trạng thái tharn, nghĩa là khi sự tê liệt đời dẫn và hai mắt mở trừng trừng xảy ra với các chú thỏ đang sợ hãi hoặc bị kiệt sức, thế là chúng ngồi ngậy ra trên hai chân sau mà nhìn kẻ thù – chồn sương hoặc con người – đến lấy mạng chúng. Nồi Đất run rẩy như thế dưới một cây dương xỉ, hai tai sụp xuống một bên đầu. Chú ta giơ bàn chân trước lên một cách kỳ cục và không tự nhiên, và cứ thế liếm chân với vẻ đau khổ. Thứ Năm tỏ ra khá hơn một chút, thậm chí còn tươi vui nữa, tuy rằng nó hết sức mệt mỏi. Cây Phi nhận ra rằng được nghỉ ngơi cả bọn sẽ an toàn hơn là cứ lang thang ở chỗ trống trải trong khi chẳng còn chút sức lực nào để trốn chạy kẻ thù. Nhưng nếu nằm ủ rũ chán chường ở một chỗ, không có khả năng kiếm ăn hoặc trốn chạy dưới lòng đất, tất cả những lo lắng sẽ đóng thành cục trong tim, nỗi sợ hãi sẽ không ngừng dâng lên và chúng có thể chạy phân tán và thậm chí tìm cách quay trở lại cánh

đồng thỏ nơi chúng vừa bỏ đi. Chợt chú nảy ra một ý.

“Được rồi, chúng ta có thể nghỉ lại.” chú nói “hãy chạy vào giữa bụi dương xỉ. Nào anh bạn Bồ Công Anh, hãy kể cho chúng tôi nghe một câu chuyện. Tôi biết anh rất giỏi cái khoản này. Nồi Đất không thể chờ lâu hơn nữa.”

Bồ Công Anh nhìn Nồi Đất và hiểu tại sao Cây Phi lại yêu cầu mình kể chuyện. Nén nỗi sợ hãi của bản thân về khu rừng hoang vắng đến cỏ cũng không thể mọc, nỗi e ngại về những con cú đêm mà chúng đã nghe thấy sẽ trở lại trước khi mặt trời mọc và cái mùi thú rừng khác thường và hôi hám từ một nơi nào đó rất gần, chú bắt đầu câu chuyện.

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 6

Câu Chuyện Về El-ahrairah – Anh Hùng Thỏ

Tại sao hăn nghĩ tôi độc ác

Hoặc phản bội hăn?

Tôi đã khiến hăn yêu thích theo cách ấy

Trước khi thế giới hình thành.

Vở A Woman Young and Old của vW.B.Yeats

“Đã lâu lắm rồi kể từ khi Thần Mặt trời tạo ra thế giới, Ngài cũng nặn ra cả các vì sao mà thế giới này là một trong số đó. Ngài tạo ra tất cả bằng cách tung phân của mình lên bầu trời và đó là lý do tại sao cây cỏ lại mọc dày như thế trên trái đất. Thần Mặt trời làm cho những dòng suối tuôn chảy. Chúng chảy theo Ngài trong lúc Ngài đi trên bầu trời và khi Ngài rời khỏi đây chúng ngừng tìm Ngài suốt đêm. Thần Mặt trời tạo ra chim chóc và muông thú, nhưng lúc đầu, muôn loài đều giống nhau. Chim én và chim két là bạn và chúng đều ăn các loại hạt và ruồi nhặng. Cáo và thỏ cũng là bạn và đều ăn cỏ. Có vô số cỏ và ruồi nhặng bởi vì thế giới vừa được sinh thành, còn Thần Mặt trời thì chiếu sáng và mang hơi ấm đến cho thế gian.

Bây giờ, El-ahrairah là một trong những con thú như thế và ông có rất nhiều vợ. Nhiều đến mức không đếm xuể, những bà vợ này cũng sinh cho ông nhiều con đến nỗi cả Thần mặt trời cũng không sao đếm nổi, tất cả đều ăn cỏ, bò công anh, rau diếp và cỏ ba lá. Phải, El-ahrairah là cha của tất cả.

(Tóc Giả lau bàu một tiếng tán thưởng.) “Một thời gian sau,” Bồ Công Anh tiếp tục “một thời gian sau, cỏ bắt đầu mọc thưa dần và loài thỏ lang thanh khắp nơi, sinh trưởng và ăn sạch mọi thứ ở những nơi chúng đến.

Thế rồi Thần Mặt trời nói với El-ahrairah, “Hoàng tử Thỏ, nếu người không quản được người của mình ta sẽ ra tay đấy. Vì thế hãy ghi nhớ những lời ta nói.”

Nhưng El-ahrairah không nghe mà thưa với Thần Mặt trời như thế này: “Người của tôi mạnh mẽ nhất trên đời, bởi vì họ đẻ nhanh hơn, ăn nhiều hơn bất cứ giống loài nào khác. Và như thế đã chứng tỏ họ yêu Thần Mặt trời nhiều đến thế nào, trong số tất cả các loài, họ có trách nhiệm nhất với tình yêu thương và sự thông tuệ của người. Ngài cần phải nhận ra thưa Thần Mặt trời, loài thỏ quan trọng như thế nào và sẽ không ngăn cản chúng tôi sống cuộc đời tươi đẹp.”

Thần Mặt trời có thể giết El-ahrairah ngay lập tức, nhưng Ngài có ý định giữ El-ahrairah lại trên đời, bởi vì Ngài cần ông chơi thể thao, giải trí và bày ra những trò đùa bỡn. Thế là Ngài quyết định cải tạo ông không phải bằng năng lực siêu nhiên của mình mà bằng mưu mẹo. Ngài bèn nói rằng mình sẽ tổ chức một buổi họp mặt đông đảo các loài, trong cuộc họp mặt ấy Ngài sẽ tặng quà cho từng loài vật để phân biệt các loài vật với nhau. Thế là tất cả muông thú đều nô nức kéo tới địa điểm đã định. Nhưng chững đến vào những thời điểm khác nhau bởi vì chính Thần Mặt trời đã sắp xếp tất cả. Khi chim kết đến, Ngài ban cho chú tiếng hót tuyệt vời, khi bò đến chú nhận được cặp sừng nhọn và sức mạnh không phải e ngại bất cứ loài vật nào. Và cứ thế đến lượt cáo, chồn écmin, chồn sương. Mỗi loài, Thần Mặt trời lại ban cho sự gian xảo, tính hung hãn và khát khao muốn săn đuổi, giết hại và ăn thịt những đứa con của El-ahrairah. Và thế là khi rời khỏi Thần

Mặt trời, những loài này chẳng có gì ngoài sự thèm khát muốn diệt trừ loài thỏ.

Suốt trong thời gian đó, El-ahrairah chỉ nhảy múa, gậy giống và khoác lác rằng mình sẽ đến chỗ hẹn với Thần Mặt trời để nhận được món quà vĩ đại. Cuối cùng, cũng đến lúc ông lên đường đến chỗ họp mặt, nhưng trên đường tới đó ông dừng lại bên sườn đồi cát mịn với bãi cỏ mềm. Trong khi ông đang nghỉ ngơi, một con chim én bay ngang qua liền kêu lên “Có tin! Có tin!” Mọi người đều biết đấy, đó là điều chú đã nói kể từ ngày ấy. Thế là El-ahrairah ngẩng lên, gọi con chim lại và hỏi, “Có tin gì thế?” “Tin gì ư, may làm sao tôi không phải là ông, El-ahrairah ạ. Bởi vì Thần Mặt trời đã ban cho cáo và chồn trái tim gian manh và hàm răng sắc nhọn, ban cho mèo bước chân êm như nhung và đôi mắt nhìn được trong bóng tối; và chúng đang rời khỏi chỗ Thần Mặt trời để đi tìm diệt và ăn sống nuốt tươi tất cả những gì thuộc về ông, El-ahrairah ạ.” Nghe vậy, El-ahrairah vội phóng qua những quả đồi. Cùng lúc ấy, El-ahrairah nghe giọng của Thần Mặt trời cất lên: “El-ahrairah đâu? Tất cả những con thú khác đã đến nhận phần của mình và rời khỏi đây rồi, ta sẽ đi tìm gặp hãn vậy.”

Đến lúc ấy, El-ahrairah mới biết Thần Mặt trời quá khôn ngoan so với mình và lấy làm sợ hãi. Ông nghĩ đến cáo và chồn đi cùng Thần Mặt trời, thế là ông quay về phía quả đồi và bắt đầu đào. Ông đào một cái hố, nhưng chỉ vừa đào được một chút thì Thần Mặt trời đã một mình đi lên đồi. Thần Mặt trời chỉ trông thấy cái mông của El-ahrairah nhô ra khỏi một cái lỗ, đất cát bay rảo rảo như mưa trong khi cuộc đào bới tiếp tục. Thấy thế, Ngài kêu to, “Này anh bạn, có trông thấy El-ahrairah đâu không, bởi vì ta đang tìm hãn để tặng hãn một món quà.”

“Không.” El-ahrairah đáp, vẫn không chịu thò mặt ra “Tôi chẳng thấy anh ta đâu cả. Anh ta đã đi xa. Anh ta sẽ không đến đâu.”

Nghe vậy, Thần Mặt trời nói, “Thế thì anh bạn bò ra khỏi hang xem nào,

ta sẽ tặng quà cho anh thay vì cho hăn.”

“Không, tôi không thể làm thế, tôi bận lắm. Cáo và chồn sắp đến đây. Nếu muốn ban phước lành cho tôi thì ngài cứ ban cho cái móng đít của tôi cũng được, bởi vì lúc này nó đang ở bên ngoài đấy.”

Tất cả những chú thỏ này đều đã nghe câu chuyện về tổ phụ ucar mình, vào những buổi tối mùa đông khi từng đợt gió lạnh thổi về qua những luống cà và những con đường mòn trên cánh đồng, băng tuyết đóng cứng trên những chiếc hố và lối đi vào hang thỏ; vào những buổi tối mùa hè trên những bãi cỏ dưới những gốc táo gai đỏ rực và những loài cây đơm hoa thoảng đưa hương ngọt ngào. Bồ Công Anh có giọng kể rất cuốn hút khiến cả Nồi Đất cũng quên mối nguy hiểm đang treo trên đầu và sự mỏi mệt mà nghĩ đến sức mạnh không dễ gì hủy diệt được của loài thỏ. Mỗi chú trong số này đều coi mình như El-ahrairah có thể hỗn xược và bõn cợt cả Thần Mặt trời rồi thanh thản thoát khỏi những chuyện đó.

“Đến lúc ấy,” Bồ Công Anh kể tiếp “ Thần Mặt trời cũng cảm nhận được rằng mình thích làm bạn với El-ahrairah vì tài tháo vát, giỏi xoay xở của ông và vì ông không chịu bỏ cuộc ngay cả khi biết rõ rằng cáo và chồn đang kéo đến. Thế là Thần Mặt trời nói, “Tốt lắm, ta sẽ ban phước cho cái móng đít của anh bạn đang ló ra khỏi cái hang kia. Móng đít, mà hãy mạnh mẽ, luôn cảnh giác, tốc độ để cứu lấy cái mạng của chủ mà nghe chưa? Cứ thế nhé.” Trong lúc Thần Mặt trời nói thế, cái đuôi của El-ahrairah mỗi lúc một sáng lên biến thành màu trắng, lấp lánh như một vì sao, hai chân sau cũng mọc dài ra khỏe mạnh, El-ahrairah đập chân lên sườn đồi cho đến khi tất cả những con bọ cánh cứng rơi khỏi những chiếc rễ cỏ mà chúng đang bám chắc. El-ahrairah chui ra khỏi cái hang vừa đào, phi qua quả đồi nhanh hơn bất cứ con vật nào trên đồi. Và Thần Mặt trời cao giọng nói với theo, “Này El-ahrairah, người của người không thể thống trị thế giới vì ta không cho phép điều này xảy ra. Cả thế giới này sẽ là kẻ

thù của bọn người – Hoàng tử với Ngàn kẻ thù ạ - hễ bắt được người chúng sẽ giết người. Nhưng trước hết chúng phải bắt được người – kẻ đào hang, người lắng nghe, người chạy đua, hoàng tử cùng với sự cảnh giác và nhanh nhạy. Hãy khôn ngoan và mưu mẹo và người của người sẽ không bao giờ bị hủy diệt.” Và nghe thế, El-ahrairah biết rằng mặc dù không muốn bị kẻ dưới lừa nhưng Thần Mặt trời vẫn muốn là bạn với mình. Mỗi buổi tối khi Thần Mặt trời hoàn tất một ngày làm việc và nằm xuống thanh thản an nhàn trên bầu trời rực đỏ, El-ahrairah cùng với đàn con cháu lại ra khỏi hang kiếm ăn và chơi đùa dưới sự trông chừng của Thần Mặt trời, bởi vì họ vẫn là bạn và Ngài đã hứa rằng loài thỏ sẽ không bao giờ bị tiêu diệt.”

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 7

Chó Rừng và Dòng Sông

Về tinh thần can đảm, anh ta nói, anh ta đã thấy một cách hiểm hoi cái tinh thần dũng cảm của 2 giờ sáng; tức là cái can đảm cầu ờ.

Napoleon Bonaparte

Khi Bồ Công Anh kể xong thì Quả Sồi đang ngồi đúng chiều gió trong cái vòng tròn nhỏ ấy chợt giật mình, ngồi thẳng dậy, hai tai dựng lên và cái mũi khụt khịt liên tục. Một mùi hôi thối, lạ lẫm xộc lên mạnh hơn bao giờ hết, vào giây sau, tất cả bọn chúng đều nghe thấy tiếng chuyển động nặng nề đang tiến lại gần. Bất thành hình, ở phía bên kia con đường mòn, bức màn dương xỉ được vén lên và một cái đầu dài, giống đầu chó với những sọc đen trắng lộ ra. Cái đầu hướng xuống dưới, hai cái hàm nhe ra, cái mõm dí sát xuống đất. Phía sau một chút có thể thấy rõ những chiếc móng vuốt lớn, đầy sức mạnh và một thân mình đen thui, lông lá bồm xồm. Đôi mắt sẫm soi đàn thỏ đầy gian manh ác ý. Cái đầu chuyển động từ từ, ôm trọn chiều dài mờ tối trên con đường rừng từ cả hai hướng, rồi một lần nữa lại hướng về phía đàn thỏ với cái nhìn dữ dằn, hung tợn. Hai hàm mở rộng ra khiến đàn thỏ nhìn thấy những chiếc răng, sáng nhờ nhờ như những cái sọc trắng trên đầu nó. Nó nhìn chăm chăm vào bọn thỏ một lúc lâu trong khi luc thỏ ngồi bất động, nhìn chăm chăm lại và không có bất cứ một tiếng động nào. Sau đó Tóc Giả, ngồi gần con đường mòn nhất, quay đi và lẫn vào giữa những con thỏ khác.

“Một con chó rừng.” chú ta thì thào khi đi ngang qua đám bạn “Có thể

nguy hiểm mà ùng có thể không, nhưng tôi chẳng muốn dây dưa với nó đâu. Chuồn khỏi đây thôi.”

Cả bọn theo chú băng qua đám dương xỉ và chẳng bao lâu đã đến một con đường khác, nằm song song với con đường ban nãy. Tóc Giả nhảy sang con đường đó và đột nhiên phóng như bay. Bồ Công Anh phóng theo bạn và cả hai biến mất trong đám cây sồi xanh. Cây Phi và đám thỏ còn lại cố hết sức đuổi theo, với Nồi Đất tập tễnh và loạng choạng ở phía sau, nỗi sợ hãi đã khiến chú vẫn có thể chạy được cho dù chân chú đang rất đau.

Cây Phi vượt ra khỏi vạt cây sồi và phóng theo con đường mòn chạy đến chỗ rẽ. Đến đây chú đứng sững lại, ngồi phịch xuống chân sau. Ngay phía trước, Tóc Giả và Bồ Công Anh đứng trên một cái bờ cao dựng đứng trên trời nhìn xuống dòng nước đang chảy phía dưới. Đó chính là con sông nhỏ Enborne, bề ngang rộng từ ba mét rưỡi đến bốn mét rưỡi, vào mùa này trong năm với những trận mưa xuân, mực nước có thể sâu đến bảy, tám tấc. Nhưng đối với lũ thỏ mà nói thì một con sông như thế thực sự rộng mênh mông và chúng chưa bao giờ hình dung ra một cái gì lớn như thế. Trăng gần như đã lặn, không gian tối sẫm lại, nhưng chúng vẫn có thể nhìn thấy dòng nước sáng lên mờ mờ khi nó chảy qua và nhận ra ở bờ bên kia là hàng thông và tổng quán sủi. Đâu đó, ở phía xa, vẳng lại tiếng chim chơi chơi, ba bốn tiếng rồi nín bật.

Lần lượt từng chú một rồi gần như cả đàn thỏ bước lên phía trước, dừng lại bên mép sông, lặng nhìn xuống dòng nước không nói một tiếng nào. Ngọn gió lạnh buốt từ đâu thổi tới, vài chú trong bọn run rẩy trong khi vẫn ngồi nguyên như thế.

“Chà thật là một ngọc nhiên thú vị, Cây Phi à.” cuối cùng Tóc Giả lên tiếng “Hay là cậu đã chờ đợi chuyện này khi đưa chúng tôi đến khu rừng?”

Cây Phi mệt mỏi nhận ra rằng Tóc Giả có lẽ chính là kẻ gây rắc rối. Hắn đâu phải kẻ nhát gan nhưng là kẻ chỉ có thể đứng vững một khi thấy đường đi nước bước một cách rõ ràng và biết chắc về những việc cần làm. Đối với chú ta, sự bối rối thậm chí còn tồi tệ hơn cả nguy hiểm và khi không biết phải làm gì chú thường nổi đóa. Ngày hôm trước, trong khi đang lo lắng về lời cảnh báo của Thứ Năm, chú đã nói những lời lẽ nóng nảy với Chúa Thanh Lương Trà rồi từ bỏ hàng ngũ Cốt Cán. Rồi sau đó, khi đang băn khoăn không biết có nên bỏ cánh đồng thỏ mà đi hay không thì Đội trưởng Nhựa Ruồi lại xuất hiện vào đúng thời điểm để bị tấn công và tạo ra lý do hoàn hảo cho cuộc trốn chạy của cả bọn. Và giờ đây đứng trước con sông, bao nhiêu quyết tâm của chú ta chạy đi đâu mất và Cây Phi biết rằng nếu chú không đứng ra cứu vãn tình thế thì rất có thể chúng sẽ gặp rắc rối to. Chú nghĩ đến Chúa Thanh Lương Trà và cung cách lịch sự giáo hoạt của ông ta.

“Tôi không biết liệu chúng tôi có xoay sở được không nếu thiếu anh vào lúc này, Tóc Giả ạ.” chú từ tốn nói “Con vật đó là con gì vậy? Liệu nó có thể giết chúng ta không?”

“Một con chó rừng.” Tóc Giả đáp “Tôi đã được nghe kể về nó khi tôi làm Cốt Cán. Chúng không thực sự nguy hiểm lắm vì chúng không thể bắt được khi chúng ta chạy và gần như bao giờ anh cũng có thể ngửi thấy mùi hôi của nó nếu nó lại gần. Một loài vật khá mắc cười: tôi nghe đâu loài thỏ chúng ta gần như sống trên đầu chúng mà chẳng làm sao cả. Tuy vậy, tốt nhất là nên tránh xa chúng ra. Chúng sẽ lôi những con thỏ con của chúng ta ra khỏi hang và chẳng may may thương xót giết ngay một chú thỏ bị

thương nếu tìm thấy. Chúng là một trong số Ngàn kẻ thù, thế đấy. Tôi đã phải phán đoán từ cái mùi đặc trưng của chúng, nhưng đây cũng là điều mới lạ đối với tôi.”

“Nó đã giết một ai đấy trước khi gặp chúng ta.” Mâm Xôi vừa nói vừa rùng mình “Tôi thấy máu trên mõm nó.”

“Một con chuột, cũng có thể là những con gà lôi con. May cho chúng ta là nó vừa chén no rồi, nếu không nó còn nhanh hơn nữa. Dù sao cũng may mắn là ta đã hành động đúng và thoát khỏi vụ này êm xuôi.” Tóc Giả nói.

Thứ Năm tập tễnh nhảy xuống cùng với Nồi Đất, hai chú cũng xem xét và nhìn không chớp mắt và dòng nước trước mặt.

“Em nghĩ chúng ta cần làm gì bây giờ hả Thứ Năm?” Cây Phi hỏi.

Thứ Năm nhìn xuống dòng nước và giật giật đôi tai.

“Chúng ta phải vượt sông thôi.” chú nói “Nhưng chắc là em không bơi được, Cây Phi ạ. Em mệt bã người và Nồi Đất xem chừng còn tệ hơn em.”

“Qua sông á?” Tóc Giả kêu lên “Qua sông? Ai muốn vượt qua nào? Cậu muốn vượt qua sông để làm gì? Tôi chưa từng nghe những chuyện gì ngớ ngẩn như thế.”

Như tất cả các loài vật hoang dã khác, thỏ có thể bơi được trong tình thế bắt buộc, một số chú thậm chí cũng bơi khi điều này thích hợp với chúng. Thỏ là loài vật được biết đến với tập tính sống ở gần bìa rừng, thường vượt qua các con suối để kiếm ăn ở các cánh đồng gần đấy. Nhưng đa số các chú thỏ đều tránh phải bơi và chắc chắn một chú thỏ đang mệt mỏi thì không thể bơi qua sông Enborne được.

“Ai chứ tôi thì không muốn nhảy xuống dòng nước ấy đâu.” Thủy Cự nói.

“Thế tại sao ta không đi dọc bờ sông nhỉ?” Đầu Gỗ lên tiếng.

Cây Phi cho rằng một khi Thứ Năm đã cảm thấy cần phải bơi qua sông thì có thể sẽ có nguy hiểm nếu chúng không nghe theo. Nhưng làm thế nào

để thuyết phục những chú khác đây? Vào lúc này, trong khi bắn khoăn cân nhắc không biết phải nói gì với đồng loại, chú chợt nhận ra một cái gì đó đã làm bừng sáng tâm hồn chú. Cái gì nhỉ? Một mùi vị gì chẳng? Hay là âm thanh? Và giờ thì chú đã biết rồi. Gần đấy, ở phía bờ bên kia, một con chim chiền chiện bắt đầu cất tiếng hát và vút lên một cành cao. Trời sáng rồi. Một con sáo kêu lên vào tiếng chầm chầm sâu thẳm và liền ngay sau đó, một con chim câu xanh cùng hòa ca. Chẳng bao lâu da trời đã ửng lên màu xám tro, có thể nhìn thấy dòng sông ôm trọn lấy mạn phía xa của cánh rừng. Và bên kia là những cánh đồng trải rộng.

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 8

Qua Sông

Viên sĩ quan chỉ huy... ra lệnh cho họ phải bơi, đầu tiên là lao mình xuống biển rồi lên đất liền.

Những người còn lại, kẻ nắm được những tấm ván, người ôm được những mảnh vỡ của con tàu.

Và cứ thế họ vượt biển, trốn thoát an toàn lên đất liền.

Sách tông đồ công vụ, chương 27

Chỗ cao nhất của bờ cát cách mặt nước khoảng gần hai mét. Từ chỗ đang ngồi, đàn thỏ có thể nhìn thẳng về phía thượng nguồn và phía hạ nguồn ở bên trái. Rõ ràng là có những cái hang ẩn náu ngay ở bên bờ sông dựng đứng phía dưới, bởi khi trời sang hơn chúng thấy ba hoặc bốn con chim nhọn bay vụt qua sông đến với những cánh đồng ngoài xa kia. Một lúc sau, một con trở về mổ quắp cái gì đó và bầy thỏ có thể nghe thấy tiếng những con chim non chiêm chiếp kêu lên khi thấy chim bố bay đi khuất tầm mắt dưới chân chúng. Bờ sông không trải dài ở cả hai phía. Về phía thượng lưu, nó thoải thoải chạy xuống một con đường xanh rì nằm giữa những hàng cây và dòng nước. Nó men theo dòng chảy của con sông, chạy thẳng xa hút tầm mắt, một dòng chảy êm đềm không có chỗ nước cạn, không có chỗ lòng sông lồi nhô đá cuội hoặc có ván cầu bắc ngang. Xa một chút về phía tay trái, bờ sông thoải thoải chạy xuống lùm tổng quán sủi và chỉ ở đây mới có thể nghe tiếng nước róc rách chảy qua đá sỏi. Thoáng thấy một sợi dây thép chằng qua sông và lũ thỏ đoán chắc nó bao quanh vũng nước cho bò uống, cũng giống như cái vũng trên dòng suối nhỏ ở gần cánh đồng thỏ quê nhà.

Cây Phi nhìn cong đường hướng về phía thượng nguồn. “Trên đây có rất nhiều cỏ,” chú lên tiếng “hãy xuống đó ních cho no bụng cái đã.”

Đàn thỏ bò xuống bờ dốc, nhấm nháp những ngọn cỏ non mọc ở triền sông. Giữa chúng và dòng nước là những bụi thiên khuất tím mới cao bằng nửa những cây trường thành và cây phliban phải gần hai tháng nữa mới ra hoa. Đó đây có thể thấy một vài cây râu dê nở sớm và một vạt hoa bốttrồng hồng. Đứng ở đây, nhìn ngược lên bờ dốc, đúng là trên bờ điểm lấm tấm tổ nhạn. Một dải đất bờ hẹp nằm ngay dưới chân bờ dốc đầy những đồ rác thải của kẻ xâm lược – củi mục, phân, lông chim, một quả trứng vỡ và một hai chú chim non đã chết. Chim nhạn mùa này kéo đến đây và chúng đi thành từng đàn vượt qua mặt nước.

Cây Phi bước lại gần Thứ Năm, lặng lẽ dẫn chú tách xa khỏi đàn, vừa đi vừa ăn cỏ. Khi chúng đã ở cách bọn kia một quãng và gần như được bãi sậy che giấu, Cây Phi lên tiếng, “Em có chắc là chúng ta cần phải qua sông không, Thứ Năm? Thế đi dọc bờ sông có được không hay còn có cách nào khác không?”

“Chúng ta cần qua sông, Cây Phi à. Chỉ như thế mới có thể đến được những cánh đồng kia – và còn có thể vượt qua cả những cánh đồng ấy nữa. Em biết cái mà chúng ta phải tìm kiếm – một nơi có địa hình cao, cách biệt, đất khô ráo nơi thỏ có thể nhìn ra chung quanh, nghe được các tiếng động và con người khó có thể tìm đến được. Chả nhẽ như thế không đáng để chúng ta cố gắng sao?”

“Phải tất nhiên là thế rồi. Nhưng tìm đâu ra được một nơi như thế?”

“Không được ở gần sông – em đâu cần phải nói với anh điều đó. Nhưng một khi đã qua sông được thì anh có thể đi lên cao hơn, đúng không nào? Chúng ta cần lên chỗ cao nhất – một chỗ thật cao và trống trải.”

“Nhưng Thứ Năm này, anh nghĩ bọn họ có thể không muốn đi xa hơn. Mà còn điều này nữa, em nói tất cả mọi người phải đi nhưng em lại nói mình quá mệt để có thể bơi qua sông.”

“Em có thể nghỉ lấy sức, Cây Phi à, nhưng quả là Nồi Đất có một ngày

tôi tệ. Em nghĩ hình như nó bị thương. Chúng ta có thể phải nghỉ lại đây khoảng nửa ngày.”

“Ừ, nhưng chúng ta hãy đi nói với mọi người như thế. Họ có thể không phiền nếu nghỉ lại đây. Bơi qua sông chẳng phải là việc họ thích thú trừ phi có cái gì làm cho họ hoảng sợ.”

Ngay khi hai anh em quay về chỗ các bạn, Tóc Giả nhảy ra từ trong bụi cây ở lề đường đứng trước mặt chúng.

“Tôi đang tự hỏi không biết hai người đi đâu.” chú nói với Cây Phi “Các người chuẩn bị đi tiếp chứ?”

“Tôi chưa đi đâu,” Cây Phi đáp giọng nghiêm nghị “tôi nghĩ chúng ta sẽ ở lại đây cho đến trưa. Như vậy ai cũng có thời gian nghỉ ngơi và sau đó chúng ta có thể bơi đến những cánh đồng đằng kia.”

Tóc Giả toan đáp trả điều gì đó, nhưng Mâm Xôi đã nói trước.

“Tóc Giả, sao anh không bơi bây giờ đi, sau đó đến cánh đồng và kiểm tra qua một lượt? Khu rừng có kẻ không trải rộng về cả hai phía. Anh có thể đứng ở đây mà nhìn, và sau đó chúng ta sẽ biết được con đường tốt nhất.”

“Cũng được,” Tóc Giả nói vẻ miễn cưỡng “tôi cho rằng anh nói nghe cũng có lý. Tôi sẽ bơi qua con sông hôi hám kia bao nhiêu lần cũng được theo ý các người. Bao giờ cũng sẵn lòng giúp đỡ.”

Không may may lộ ra ngoài chút do dự, chú ta nhảy hai bước rơi tòm xuống nước, rẽ nước xông về phía trước và cứ thế bơi qua ao nước sâu phẳng lặng như tờ. Cả bọn đứng quan sát chú ta lóp ngóp bò lên một lùm cây huyền sâm đang trổ hoa, dùng hai hàm răng ngậm chặt một trong những chiếc rễ vững chắc của nó, lắc lắc toàn thân làm tóe ra một trận mưa bụi nước rồi chạy nhanh vào một bụi tổng quán sủi. Một lúc sau, thấp thoáng giữa những cây thông, cả bọn thấy chú ta chạy ra ngoài cánh đồng.

“Tôi lấy làm mừng là chúng ta có anh ấy.” Cây Phi nói với Xám Bạc. Một lần nữa chú lại nghĩ đến Chúa Thanh Lương Trà đây chế giễu “Ông ấy chính là người tìm ra tất cả những gì chúng ta cần biết. Ồ, nhìn kìa, Tóc Giả

đã quay lại.”

Tóc Giả chạy ngược trở lại cánh đồng, dáng điệu kích động hơn lúc nào hết kể từ sau cuộc đụng độ với Đội trưởng Nhựa Ruồi. Chú ta chạy xuống nước, gần như đâm đầu xuống, khoảng nước như điên để lại một đường vạch thẳng tắp như mũi tên trên mặt nước phẳng lặng đục ngầu. Chú ta nói ngay khi vừa lết người lên bờ cát.

“Này Cây Phi, nếu là anh tôi sẽ chẳng đợi cho đến trưa đâu. Tôi sẽ đi ngay bây giờ. Thực vậy, tôi nghĩ anh phải đi ngay.”

“Tại sao?” Cây Phi hỏi.

“Có một con chó thật bụi đang thả rông trong rừng kia kìa.”

Cây Phi giật mình “Cái gì?” chú hỏi “Làm sao anh biết?”

“Khi đến cánh đồng anh có thể nhìn thấy một khu rừng chạy thoải thoải xuống bờ sông. Bìa rừng rất trống. Tôi có thể thấy con chó chạy ngay qua trắng rừng trống. Trên cổ nó có đeo một sợi dây xích, chắc là nó vừa mới xông ra. Nó có thể đánh hơi con chó rừng nhưng con kia vào lúc này chắc đã chui xuống đất rồi. Anh nghĩ sao nếu nó đánh hơi thấy chúng ta, chạy từ cửa rừng này sang cửa rừng kia với những giọt sương trên người? Nào hãy giải quyết chuyện này cho xong, nhanh lên.”

Cây Phi luống cuống. Đứng trước chú là Tóc Giả, toàn thân ướt sũng, ngoan cường, kiên quyết, đúng là hiện thân của sự quả quyết. Đứng kế chú là Thứ Năm, lặng yên, thân hình đã bé nhỏ còn co rúm lại. Và kia Mâm Xôi đang nhìn chú một cách chăm chú, chờ đợi sự chỉ đạo của chú mà không thêm chú ý gì đến Tóc Giả. Đoạn Cây Phi quay sang nhìn Nồi Đất đang rúc đầu vào một đụn cát, trông hoảng sợ và thảm hại hơn bất cứ chú thỏ nào mà chú từng gặp trong đời. Đúng lúc ấy, nghe vang lên từ trong rừng một tiếng kêu oăng oăng đầy phấn khích và một con chim giẻ cùi bắt đầu la ó.

Cây Phi nói như đang mê sảng: “Phải, vậy thì anh cứ việc xông lên cùng bất cứ kẻ nào muốn như vậy. Riêng tôi sẽ đợi cho đến lúc Thứ Năm và Nồi Đất đủ sức để bơi qua sông.”

“Đúng là đồ cứng đầu ngu ngốc.” Tóc Giả kêu lên “Tất cả chúng ta sẽ tiêu đời! Chúng ta sẽ...”

“Đừng giậm chân như thế,” Cây Phi bình tĩnh nói “anh sẽ đánh động kẻ khác đấy. Vậy anh có ý kiến gì nào?”

“Ý kiến? Chẳng có ý kiến ý cò gì ở đây hết. Ai bơi được thì bơi. Những người khác sẽ ở lại đây mà hy vọng vào điều tốt đẹp nhất. Con chó có thể sẽ không đến.”

“Tôi thì sợ rằng điều đó chả có ích gì với tôi đâu. Tôi đã đẩy Nồi Đất vào chuyện này thì tôi có trách nhiệm phải đưa cho nó thoát ra.”

“Được rồi, vậy thì anh không đẩy Thứ Năm vào chuyện này đúng không? Chính nó dồn anh vào thì có.”

Cây Phi với niềm ngưỡng mộ bất đắc dĩ không thể không nhận thấy rằng mặc dầu Tóc Giả đang cáu giận, chú ta rõ ràng không có vẻ hấp tấp lo lắng chi bản thân và dường như không sợ hãi như những chú thỏ khác. Nhìn quanh tìm Mâm Xôi, chú thấy chú này đã bỏ đi đến chỗ ao nước, nơi dòng nước thu nhỏ lại đổ vào một cái hố sỏi. Hai chân trước của chú ngấp một nửa trong vũng sỏi ướt và chú đang ngửi ngửi một vật gì lớn, dẹt dẹt nổi trên mặt nước, trông giống như một miếng gỗ.

“Mâm Xôi, anh quay lại đây một chút được không?” Chú lên tiếng gọi.

Mâm Xôi nhìn lên, rút chân ra và chạy lại chỗ các bạn.

“Cây Phi” chú nói “đằng kia có một mảnh gỗ giống như cái mảnh dùng để chèn khe hở ở Green Loose nơi cánh đồng thừ của chúng mình, nhớ không? Chắc nó giạt từ đấy xuống. Kìa nó nổi trên mặt nước. Chúng ta có thể cho Thứ Năm và Nồi Đất lên đó và để nó trôi đi. Cứ như thế có thể sang bên kia sông. Cậu có hiểu không?”

Cây Phi không hiểu cậu bạn mình muốn nói gì nữa. Sáng kiến của Mâm Xôi rõ ràng là tối kiến và dường như chỉ khiến cho nguy hiểm đến gần hơn và làm mọi người thêm hoang mang. Cứ như thế sự giận dữ nóng nảy của Tóc Giả, nỗi kinh hoàng của Nồi đất và sự xuất hiện của một con chó sủa dữ còn chưa đủ hay sao mà cả đến chú thỏ thông minh nhất bọn cũng trở nên mất trí như thế. Cây Phi cảm thấy mình gần như tuyệt vọng.

“Thần Mặt trời, ура, tôi hiểu ra rồi.” một giọng nói phấn khích vọng đến tai Cây Phi. Đó là Thứ Năm. “Nhanh lên anh Cây Phi, đừng chần chừ nữa. Đến đây, đưa Nồi Đất lại đây nào.”

Mâm Xôi dùng chân đẩy Nồi Đất đang mù mẫm cả người vì sợ, buộc chú ta phải cà nhắc nhảy vài bước đến chỗ vum nước có nhiều sỏi đá. Mảnh gỗ không nhỉnh hơn chiếc lá đại hoàng to gần như bị mắc cạn. Mâm Xôi gần như phải đẩy Nồi Đất lên chiếc “mảng” bằng những chiếc móng của chú. Nồi Đất rúm người lại, run bắn lên, Thứ Năm theo chú bước lên chiếc bè.

“Ai có sức khỏe nào?” Mâm Xôi kêu lên “Tóc Giả! Xám Bạc! Đẩy giùm một cái nào?”

Chẳng ai nghe lời chú. Tất cả nằm bẹp xuống đất, bối rối và hoang mang không biết nên làm thế nào. Mâm Xôi cúi mũi xuống đồng sỏi ở chỗ mảnh gỗ gác lên, nâng cái bè gỗ lên một chút rồi đẩy ra xa. Tấm ván nghiêng hẳn đi. Nồi Đất ré lên trong khi Thứ Năm cúi thấp xuống, xòe rộng những chiếc móng bám chặt xuống bè. Sau đó mảnh gỗ cân bằng lại, trôi đi quãng một mét vào vũng nước mang trên mình hai chú thỏ đang bám chặt lấy, cứng nhắc và bất động. Chiếc bè chậm chậm xoay vòng và hai chú thỏ thấy mình đang nhìn chằm chặp vào lưng đồng loại.

“Trời đất ơi!” Bồ Công Anh kêu lên “Chúng đang ngồi trên mặt nước! Tại sao chúng lại không chìm xuống nhỉ?”

“Chúng ngồi trên mảnh gỗ, mà gỗ thì nổi, các người không thấy thế à?” Mâm Xôi kêu lên “Nào bây giờ thì chúng ta có thể bơi qua sông được rồi đấy. Bắt đầu được chưa hả Cây Phi?”

Trong mấy phút vừa rồi, Cây Phi gần như phát điên lên. Chú bị dồn vào thế bí, không biết đối phó thế nào với sự nóng nảy đầy khinh miệt của Tóc Giả, trừ việc sẵn sàng liều cả mạng sống của mình đến đồng hành cùng Thứ Năm và Nồi Đất. Chú cũng không hiểu chuyện gì đang diễn ra, nhưng ít nhất thì chú cũng biết Mâm Xôi muốn chú đứng lên chỉ huy đàn thỏ. Mọi thứ trong đầu chú trở nên rõ ràng hơn.

“Bơi đi,” chú ra lệnh “tất cả hãy bơi qua bờ bên kia.”

Chú đứng quan sát cả bọn trong khi từng chú thỏ lội xuống nước. Bò Công Anh bơi cũng tốt như chạy vậy, nhanh nhẹn và nhẹ nhàng. Xám Bạc cũng thế và có phần mạnh mẽ hơn. Những chú khác khóa nước và trườn về phía trước; khi tất cả bắt đầu lóp ngóp nhảy lên bờ bên kia, Cây Phỉ mới nhảy xuống sông. Nước lạnh ngấm ngay vào bộ lông dày của chú. Hơi thở của chú khi ở dưới nước trở nên ngắn, dồn dập và khi chú đầu xuống mặt nước chú có thể nghe thấy tiếng những hòn đá sỏi va nhẹ vào nhau dưới đáy sông. Chú khóa nước một cách vụng về, đầu ngóc lên khỏi mặt nước, bám lấy rễ cây huyền sâm. Chú bước lên bờ, nhìn những chú thỏ ướt sũng nước đang đứng dưới gốc cây tổng quán sủi.

“Tóc Giả đâu?” chú hỏi.

“Phía sau cậu.” Mâm Xôi trả lời, hai hàm răng va vào nhau lập cập.

Tóc Giả vẫn còn đang ở dưới nước phía bên kia ao. Chú bơi đến cái bè, dùng đầu đẩy bè về phía trước, đôi chân sau nặng nề đập nước. “Ngồi yên.” Cây Phỉ nghe chú nói với giọng cộc lốc không ra hơi. Sau đó chú lặn xuống. Nhưng chỉ một lúc sau đã lại nổi lên ghé đầu vào bè. Trong khi chú vùng vẫy trong dòng nước, cái bè tròn trành và rời – trước sự quan sát của những chú thỏ đứng trên bờ - cái bè từ từ trôi ngang ao nước và cập vào bờ. Thứ Năm đẩy Nồi Đất ngồi lên một tảng đá. Tóc Giả lội vào đứng bên cạnh chúng, run rẩy thở không ra hơi.

“Tôi nảy ra ý này khi Mâm Xôi chỉ cho chúng ta thấy.” chú nói “Nhưng thật khó mà đẩy cái bè khi đang ở dưới nước. Tôi hy vọng không lâu nữa mặt trời sẽ mọc. Tôi lạnh cóng rồi đây này. Nào tiếp tục đi chứ.”

Không thấy dấu vết nào của con chó trong lúc cả bọn vội vã đi qua hàng cây tổng quán sủi, ngang qua một cánh đồng đến hàng rào cây đầu tiên. Hầu như cả bọn không hiểu được sáng kiến của Mâm Xôi và ngay lập tức quên điều này; tuy vậy, Thứ Năm đã nhảy đến chỗ Mâm Xôi đang nằm dựa vào rễ cây mạn gai ở bờ dậu.

“Anh đã cứu mạng tôi và Nồi Đất, anh có biết không?” chú hỏi “Tôi

không biết liệu cậu ấy có bất cứ khái niệm nào về những gì đã xảy ra hay không, nhưng tôi thì biết.”

“Tôi thừa nhận đó là một ý hay.” Mâm Xôi đáp “Hãy ghi nhớ điều đó. Nó có thể có ích vào một lúc nào đó.”

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 9

Con Quạ và Cánh Đồng Đậu

Với ân huệ của những bông hoa đậu,

Và giọng hát của chim sáo,

Và tháng Năm, tháng Sáu,

Vở *De Gustibus* của Robert Browning

Mặt trời đã mọc khi lũ thỏ vẫn nằm dựa lưng vào bụi cây gai. Một vài chú đã ngủ, cuộn tròn một cách không hề thoải mái giữa những cái rễ thô dày, hiểu rằng vẫn còn nguy hiểm nhưng lại mệt quá không thể làm gì khác ngoài tin vào may mắn. Cây Phi nhìn đồng đôi, cảm thấy tình thế cũng ngặt nghèo hết như lúc chú đứng ở bờ sông. Một hàng rào cây trên cánh đồng trống trải không phải là nơi có thể nán lại cả ngày. Nhưng biết đi đâu bây giờ? Chú cần phải biết rõ hơn về miền đất chung quanh. Chú đi dọc theo hàng rào, cảm nhận ngọn gió từ hướng Nam thổi đến, và tìm kiếm một chỗ có thể ngồi xuống đánh hơi mà không gặp nguy hiểm nào. Những mùi vị do ngọn gió từ miền đất cao hơn mang đến có thể mách bảo cho chú nhiều điều.

Cây Phi đi đến một lỗ hổng lớn trên hàng rào, xung quanh vẫn còn những vết bùn do dấu chân bò để lại. Chú có thể thấy đàn bò đang gặm cỏ ở cánh đồng bên cạnh, xa xa phía con dốc. Chú thận trọng đi vào cánh

đồng, nằm bẹp xuống bên một bụi cây kế và bắt đầu cảm nhận các mùi hương trong gió. Bây giờ thì chú xác định được mùi thơm là từ cây táo gai ở hàng rào, còn mùi phân bò hôi nồng địch thị là cái mùi đã xộc vào mũi khi chú còn nằm trong bụi cây gai đằng kia. Chỉ có một thứ mùi duy nhất trong gió là hoàn toàn mới mẻ đối với chú: một mùi hương ngọt ngào, tươi mát và nồng nàn tràn ngập trong không trung. Một mùi hương trong lành. Chẳng có hại gì cả. Nhưng mùi gì vậy và tạo sao nó lại mạnh như vậy? Sao nó có thể át cả những mùi khác ở nơi đồng trống với ngọn gió từ phương Nam thổi tới? Nơi phát ra mùi chắc chắn chỉ quanh đây đây. Cây Phi băn khoăn tự hỏi không biết có nên phái một chú thỏ đi tìm hiểu việc này không. Bồ Công Anh có thể lên đỉnh dốc và quay lại nhanh như một ngọn gió. Nhưng rồi máu phiêu lưu và tính tình nghịch sẽ xúi bẩy chú đi xa hơn. Chú nên đích thân đi và mang tin tức về trước khi cả bọn biết chú đã đi. Việc này có thể sẽ khiến Tóc Giả kiểm soát chuyện với chú đây.

Chú nhẹ nhàng chạy qua cánh đồng cỏ về phía những con bò đang tản đi gặm cỏ. Khi chú đến gần, lũ bò đồng loạt ngẩng đầu lên nhìn chăm chăm chú một lúc rồi lại cúi xuống gặm cỏ. Một con chim lớn màu đen đang vừa đập cánh vừa nhảy nhót phía sau đàn bò một chút. Nó trông giống như một con quạ lớn, nhưng khác với quạ nó chỉ có một mình. Cây Phi nhìn cái mỏ xanh biếc rất khỏe của nó mổ mổ xuống đất mà không hình dung nổi nó đang làm gì. Chẳng là trong đời, Cây Phi chưa từng trông thấy quạ, nên chú ta cũng không biết là con vật kia đang lần theo dấu vết của một con chuột chũi, với hy vọng chỉ một cú mổ sẽ lôi được con mồi ra khỏi lối đi nông choèn ngay mặt đất. Nếu nhận ra như vậy, chú đã không hồ đồ xếp con chim kia vào loại không-có-họ-hàng-gì-với-chim-ưng (từ chỉ bất cứ con gì có cánh từ chim hồng tước đến giống gà lôi) và tiếp tục đi lên dốc.

Mùi thơm lạ lùng kia trở nên mạnh hơn nữa, làm hương bốc lên cao như một đợt sóng hương đập mạnh vào chú giống như mùi hương của những

bông hoa cam ở vùng Địa Trung Hải vẫn làm du khách ngất ngây khi lần đầu tiên người thấy. Bị quyến rũ hoàn toàn bởi mùi hương ấy, chú chạy lên đỉnh dốc. Gần đấy lại có một hàng rào cây khác và bên kia hàng rào, khe đung đưa trong ngọn gió ban mai là một cánh đồng đậu đang mùa ra hoa.

Cây Phi ngồi xuống hai chân sau, mở to mắt ngắm nhìn một khu rừng toàn những cây thân nhỏ màu xanh xám trông đều tăm tắp với những nụ hoa trắng đen đang nở rộ. Cây Phi chưa bao giờ được chiêm ngưỡng một cảnh tượng nào tương tự như thế. Chú biết cây lúa mì, lúa mạch và cũng từng có lần lọt vào một cánh đồng trồng củ cải. Nhưng những gì mà chú đang chứng kiến trước mắt thật sự khác biệt và ở một khía cạnh nào đó mới thật quyến rũ, tốt lành và đúng lúc làm sao. Trong thực tế, thỏ không ăn được loại cây này: Cây Phi chỉ nghĩ thôi cũng biết rõ điều đó. Nhưng chúng có thể nằm an toàn giữa những luống cây kia bao lâu cũng được, vả lại chúng cũng có thể dễ dàng di chuyển giữa các luống mà không bị phát hiện. Bây giờ thì Cây Phi đã đi đến một quyết định, chú sẽ dẫn các bạn đến đây, dùng cánh đồng đậu này làm nơi trú ẩn và nghỉ ngơi cho đến chiều tối. Chú quay trở lại bờ sông và thấy những chú thỏ khác vẫn ở nơi mà chú đã bỏ họ lại. Tóc Giả và Xám Bạc vẫn còn thức, còn các chú khác đều đang chợp mắt với tư thế không lấy gì làm thoải mái lắm.

“Anh không ngủ ư, Xám Bạc?” chú hỏi.

“Nơi này quá nguy hiểm, Cây Phi ạ.” Xám Bạc đáp “Tôi cũng muốn được ngủ như mọi người lắm chứ, nhưng nếu tất cả đều ngủ mà có gì xảy ra thì ai sẽ là người cảnh báo đây?”

“Tôi biết và tôi đã tìm ra được một nơi mà chúng ta có thể an tâm mà ngủ, bao lâu cũng được.”

“Một cái hang à?”

“Không, không phải hang. Một cánh đồng rộng bát ngát toàn những cây thơm sẽ che phủ chúng ta, cho chúng ta nhìn mát mắt và tận hưởng hương thơm cho đến khi lại thức. Cứ tới đó mà ngủ thử nếu các cậu muốn.”

Hai chú kia đồng ý. “Cậu nói mình nhìn thấy những cây này?” Tóc Giả

hỏi, quay đôi tai để đón bắt những âm thanh sột soạt từ xa của những chiếc lá đậu.

“Ừ, ở phía trên kia kia. Đi nào, cần phải đưa các chú thỏ khác lên đây trước khi con người mang xe tải đến, nếu không họ sẽ cày nát nơi đây mất.”

Xám Bạc đánh thức cả đám dậy và bắt đầu dẫn chúng chạy đến cánh đồng. Bọn thỏ loạng quạng bò dậy, vẫn chưa hết ngái ngủ, bất đắc dĩ đáp lại những lời cam đoan nhắc đi nhắc lại của chú ta rằng “chỉ có một đoạn đường ngắn thôi mà”.

Đội hình thỏ bắt đầu tản mác khi chúng cố gắng leo dốc. Xám Bạc và Tóc Giả đi trước dẫn đường, Cây Phi và Gạc Nai đi sau một quãng. Đám thỏ còn lại đứng đĩnh đi tới, nhảy lên một vài mét rồi dừng lại gặm nhấm hoặc thả lên thảm cỏ ấm áp dưới ánh mặt trời. Xám Bạc gần như đã lên đến đỉnh thì bất thành lình ở khoảng giữa cái dốc vang lên một tiếng kêu chói tai – tiếng kêu của một chú thỏ, không phải để kêu cứu hay làm kẻ thù hoảng sợ mà là do kinh hãi. Thứ Năm và Nồi Đất tập tễnh tụt lại sau cả bọn, rõ ràng vì quá nhỏ con và mệt mỏi nên đã bị con quạ tấn công. Quạ bay là là sát mặt đất rồi bất thành lình đâm bổ xuống, nhắm vào Thứ năm mà bổ cái mỏ to tướng của mình xuống, chú này trong tích tắc cuối cùng đã kịp thời né được. Bị hụt, nó lao vào giữa những bụi cỏ, mổ vào hai chú thỏ đáng thương những cú đâm bổ xuống bằng đầu. Quạ nhắm vào mắt con môi; Nồi Đất khi nhận thấy được điều đó đã cố rúc đầu vào một lớp cỏ dày rồi tìm cách chui sâu và bên trong. Chú ta chính là chú thỏ vừa mới hét lên lúc này.

Trong vài giây, Cây Phi đã chạy được đến nơi. Chú không rõ là mình sẽ làm gì và nếu con quạ cứ nhất định không thèm để ý đến chú thì phen này chắc chắn chú đến thua mất thôi. Nhưng bằng cách cắm đầu lao về phía

trước, Cây Phi đã làm phân tán sự chú ý của nó và con quạ quay sang mục tiêu mới. Cây Phi băng qua chỗ con quạ, dừng lại, nhìn ra sau, thấy Tóc Giả đang phóng tới từ hướng đối diện. Con quạ quay lại mổ vào Tóc Giả nhưng lại bị trượt. Cây Phi nghe tiếng cái mỏ nó va phải một hòn sỏi nằm lẫn trong bụi cỏ với một âm thanh nghe như vỏ một con ốc sên vỡ nát trên một hòn đá. Trong khi Xám Bạc chạy theo sau Tóc Giả, con quạ đã hồi phục và đối mặt trực tiếp với chú ta. Xám Bạc dừng lại một chút vì sợ hãi, con quạ dường như đang nhảy múa trước mặt chú, đôi cánh to, đen xì quạt quạt đầy hung bạo. nó vừa toan mổ xuống cú nữa thì Tóc Giả lao thẳng vào nó từ phía sau và đánh nó ngã sang một bên, vì thế con quạ phải lết đi ngang qua vạt đất mọc đầy cỏ thô với tiếng kêu quàng quạc giận dữ.

“Bắt lấy nó!” Tóc Giả kêu to “Tiến lên từ phía sau. Đồ hèn nhát, chỉ dám tấn công những con thỏ yếu ớt.”

Nhưng con quạ đã chuồn mất, nó bay là là rất thấp với một bên cánh bị thương. Bọn thỏ nhìn theo con quạ bay về phía hàng rào xa xa đằng kia rồi biến vào cánh rừng bên sông. Trong không gian yên lặng nghe thấy một âm thanh mạnh mẽ vang lên khi một con bò đang ăn cỏ đến gần.

Tóc Giả đi đến gần Nồi Đất, thì thầm một câu thơ hài hước của Cốt Cán:
*Hây, hây một ngàn kẻ thù thối hoắc,
Gặp chúng thỏ dừng lại đụn một đống phân.*

“Thôi nào, Hlao-roo,” chú ta nói “lớ cái đầu ra nào. Cũng đáng một ngày đấy chứ?”

Chú ta quay đầu bỏ đi và Nồi Đất cố lết theo. Cây Phi chợt nhớ ra Thứ Năm đã nói rằng cậu ta nghĩ Nồi Đất bị thương. Bây giờ, khi quan sát Nồi Đất tập tễnh lết lên dốc, chú biết thẳng này chắc chắn bị thương ở chỗ nào đó. Chú ta cố đặt chân trước bên trái xuống đất sau đó rút lại nhảy trên ba

chân còn lại.

“Mình sẽ chú ý đến Nồi Đất ngay khi cả bọn đã hồi phục.” chú nghĩ
“Cậu bé đáng thương, nó không thể đi xa với kiểu đi thế kia.”

Trên đỉnh dốc, Gạc Nai đang dẫn các bạn đi vào cánh đồng đậu. Cây Phi đã tới hàng rào, đi ngang qua một vạt cỏ ở bên kia, thấy mình đang nhìn thẳng vào một con đường hẹp và dài giữa hai luống đậu. Mặt đất xốp và vờ vụn ra dưới bước chân với mớ cỏ vương vãi có thể tìm thấy trên những cánh đồng đã canh tác – những cây lam cận, bạch giới, phiền lộ, cỏ dại; tất cả đều sinh trưởng trong ánh xanh biếc dưới những tán lá đậu. Khi cây lá lay động trong gió nhẹ, ánh mặt trời đổ lốm đốm những hạt nắng trên lớp đất nâu lẩn cùng cỏ dại và những viên sỏi trắng. Mặc dầu không khí bất ổn hiện diện đây đó nhưng vẫn không thấy có cái gì đáng báo động, bởi vì cả quần thể cây cỏ tham gia vào đó và âm thanh duy nhất là tiếng lá xào xạc, đều đều, êm dịu. Dọc theo một luống đậu, Cây Phi thoáng thấy Gạc Nai, bèn đi theo bạn vào sâu trong cánh đồng.

Chẳng bao lâu sau, bầy thỏ đến một nơi giống như lòng chảo. Nhìn ra xung quanh chỉ thấy những hàng đầu đều tăm tắp, bảo vệ chúng khỏi sự tấn công của kẻ thù, làm thành mái nhà trên đầu và ấp ủ chúng trong làn hương thơm. Ngay ở sâu dưới lòng đất, chúng cũng khó có thể an toàn hơn ở nơi này. Thậm chí cả thức ăn cũng có nữa dù không nhiều, đó đây có những bụi cỏ cứng nắng và thậm chí còn có cả cây bồ công anh.

“Chúng ta có thể ngủ ở đây cả ngày.” Cây Phi nói “Nhưng tôi cho rằng vẫn phải có người thức canh chừng. Nếu tôi là người thức canh đầu tiên tôi sẽ có cơ hội xam lại cái chân cậu xem sao, Nồi Đất ạ. Tôi nghĩ có cái gì cắm vào đó.”

Nồi Đất đang nằm ở phía bên trái, thở ra nặng nề và dồn dập, nghe vậ thì lăn tròn và duỗi chân trước ra, lòng bàn chân ngửa lên. Cây Phỉ chăm chú nhìn qua lớp lông dày, cứng quèo (thỏ không có gan bàn chân) và sau một hồi soi xét chú nhìn thấy vật mà chú đang tìm – một cái gai nhọn cắm qua lớp da. Quanh đấy có dính một chút máu và miếng thịt bị rách.

“Có một cái gai bụi cắm ở đây, Nồi Đất à.” Cây Phỉ nói “Hèn chi cậu không chạy nổi. Chúng ta sẽ nhổ nó ra.”

Hóa ra nhổ gai không phải là việc dễ, bởi vì cái chân đau đến nỗi Nồi Đất nhăn nhó và cố đẩy ra kể cả cái lưỡi mềm của Cây Phỉ khi chú ghé sát vào. Nhưng sau rất nhiều cố gắng và kiên nhẫn, Cây Phỉ đã thành công và lấy ra được một mẫu đầu gai, đủ để chú ghé răng vào lôi ra. Chiếc gai được lôi ra dễ dàng, để lại chút máu rơm rớm trên vết thương. Hóa ra cái vật này dài và to đến mức Đầu Gỗ tình cờ ở gần đấy đã đánh thức cả Thủy Cự dậy để xem.

“Thần Mặt trời, vị chúa tể trên cao!” Thủy Cự kêu to, hít hít chiếc gai đặt trên lớp sỏi “Tốt nhất cậu nên sưu tầm một mớ như thế, đủ để đóng một cái biển thông báo làm Thứ Năm sợ mặt xanh mặt vàng. Cậu cũng có thể đâm lòi mắt con chó rừng nếu biết cách.”

“Liếm vào chỗ vết thương đi, Nồi Đất.” Cây Phỉ nói “Liếm đi cho đến khi cảm thấy dễ chịu hơn rồi ngủ đi một lúc.”

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 10

Con Đường Nhựa và Khu Đất Công

Timorous trả lời, rằng bọn họ... phải đi qua vùng đất khó khăn này, nhưng chú ta nói, đường càng xa càng nhiều cạm bẫy, vì thế chúng ta hãy quay đầu trở lại mà thôi.

Cuộc hành trình của những kẻ hành hương của John Bunyan

Một lúc sau, Cây Phi đánh thức Gạc Nai dậy. Sau đó chú ta cào một cái ổ nhỏ trên mặt đất và nhắm mắt ngủ. Các chú thỏ thay phiên nhau canh gác suốt ngày dài, cho dù cách thức mà loài thỏ tính thời gian vẫn còn là một điều mà con người văn minh không thể nào hiểu được. Loài vật không có cả đồng hồ lẫn sách vở nhưng vẫn nhận biết được thời gian, thời tiết và cả về phương hướng nữa, như những gì chúng ta được biết về những chuyến di trú và trở về vĩ đại của chúng. Những thay đổi trong độ ẩm và hơi ẩm của đất, bóng nắng đổ dài, sự thay đổi chuyển động của lá đậu trong làm gió nhẹ, hướng và sức gió trên mặt đất – tất cả những điều này đều được thỏ nhận biết khi đang tỉnh giấc.

Mặt trời bắt đầu lặn khi Cây Phi thức giấc, thấy Quả Sồi đang để tai lắng nghe và im lặng ngồi hếch mũi ngửi ngửi giữa hai hòn đá trắng toát. Ánh nắng đậm hơn, gió ngừng thổi và những chiếc lá đứng im phăng phắc. Nồi Đất nằm duỗi dài người. Một con bọ sừng vàng đen bò qua đám lông trắng hều nơi bụng chú ta, dừng lại vẩy những chiếc râu ngắn và cong lên rồi lại bò tiếp. Toàn thân Cây Phi căng ra với một mối lo đột ngột. Chú biết những con bọ này thường tìm đến những xác chết để kiếm ăn và đẻ trứng. Chúng sẽ đào đất dưới xác những con vật nhỏ như chuột chù, chim non mới ra

ràng, rồi để trứng lên xác chết trước khi lấp đất lên. Chắc là Nồi Đất không thể chết trong lúc ngủ chứ? Cây Phi ngời phất dậy. Quả Sồi giật mình quay về phía chú và con bọ cánh cứng hồi hả bò qua những viên sỏi khi Nồi Đất cựa mình rồi thức dậy.

“Cái chân đau thế nào rồi?” Cây Phi hỏi. Nồi Đất bỏ cái chân đau xuống đất. Đoạn chú đứng bằng cái chân ấy.

“Đỡ hơn nhiều rồi anh ạ.” chú nói “Em nghĩ có thể đi bình thường. Mọi người sẽ không bỏ em lại phía sau chứ?”

Cây Phi cọ mũi vào phía sau tai Nồi Đất. “Không ai được phép bỏ lại bất kỳ người nào phía sau đâu.” chú nói “Nếu cậu bắt buộc phải ở lại tôi sẽ ở cùng với cậu. Nhưng cậu đừng có mà giẫm lên bất cứ cái gai nào nữa, Nồi Đất nhé, bởi vì chúng ta còn cả chặng đường dài trước mặt.”

Một phút sau, tất cả bầy thỏ bật dậy kinh hoàng. Từ một khoảng cách khá gần vang lên tiếng đạn bắn vút qua các cánh đồng. Một con chim te te cất lên tiếng kêu thất thanh. Tiếng vọng dội lại như những đợt sóng, giống như một viên sỏi lăn lộc cộc trong hộp và từ cánh rừng bên kia sông vọng lại tiếng đập cánh hoảng loạn của bầy chim câu xanh trên những cành cây. Ngay lập tức, lũ thỏ bỏ chạy tán loạn trong các luống đậu, mỗi chú bị bản năng hồi thúc đều chạy đến những cái hang vốn không hề có ở đây.

Cây Phi dừng lại cách rìa cánh đồng đậu một quãng. Nhón nhác nhìn quanh, chú không thấy một chú thỏ nào cả. Chú run rẩy, chờ đợi một viên đạn khác, nhưng tất cả chỉ có sự tĩnh lặng. Đoạn chú cảm thấy cùng với những chấn động trên mặt đất là những bước đi rần ròi của một con người đang đi khỏi cái bờ dốc mà chúng đã vượt qua sáng nay. Đúng lúc ấy, Xám Bạc hiện ra, len lỏi lách qua những thân cây mọc rậm rịt gần đây.

“Tôi nghĩ đó là con quạ, cậu có nghĩ như vậy không?”

“Tôi hy vọng không ai trong chúng a ngu ngốc đến nỗi chạy ra khỏi cánh đồng này.” Cây Phi đáp “Bọn họ đã chạy tứ tung. Chúng ta biết tìm họ

ở đâu bây giờ?”

“Tôi không nghĩ chúng ta có thể tìm lại từng người.” Xám Bạc nói “Tốt nhất chúng ta cứ quay lại chỗ ban nãy. Rồi họ sẽ sớm quay lại đó thôi.”

Trong thực tế phải mất một lúc lâu tất cả các chú thỏ mới quay về lòng chảo ở giữa cánh đồng đậu. Trong khi chờ đợi, Cây Phi nhận thức một cách đầy đủ hơn bao giờ hết tình thế nguy hiểm của chúng khi không có chỗ nấp mà lại phải lang thang ở một nơi hoàn toàn xa lạ. Chó rừng, chó nhà, quạ, thợ săn – cũng may mà cho đến giờ chúng vẫn may mắn thoát được những mối nguy đó. Nhưng liệu chúng còn gặp may như thế được bao lâu nữa? Liệu chúng có thật sự đi đến tận miền đất cao như trong hình dung của Thứ Năm – mà cũng không biết liệu có nơi nào có một mảnh đất như thế?

“Theo mình thì kiếm một lũy đất khô ráo, kha khá là được,” chú nghĩ “chừng nào ở đó vẫn có cỏ ăn và không có những người mang súng. Và càng sớm tìm được một chỗ như vậy thì càng tốt.”

Đầu Gỗ là chú thỏ cuối cùng quay lại bầy và chú về đúng lúc Cây Phi đang chuẩn bị khởi hành. Chú ta thận trọng nhìn ra chung quanh từ sau những cây đậu rồi lao đến bờ rào. Khi chú ta dừng lại đánh hơi, gió làm cho chú ta vững dạ vì nó chỉ mang mùi của những giọt sương đêm, hoa táo gai và phân bò. Chú đi trước dẫn đường sang cánh đồng bên cạnh, đó là một đồng cỏ nơi mà tất cả có thể lăn ra gặm nhấm các loại cỏ cũng thoải mái như thể cánh đồng thỏ đang ở ngay bên cạnh.

Khi băng qua được khoảng một nửa cánh đồng thì Cây Phi nhận ra một chiếc hrududu đang phóng đến rất nhanh ở phía bên kia của hàng rào đằng xa. Nó nhỏ và không âm ỉ như cái máy kéo mà thỉnh thoảng chú ta vẫn nhìn thấy từ bìa khu rừng mọc đầy hoa anh thảo nơi quê nhà. Chiếc xe đi qua trong lan ánh sáng nhân tạo, với một cái màu chẳng tự nhiên chút nào, lóe

chỗ này một cái, chớp chỗ kia một cái và còn sáng hơn cả một cây nhựa ruồi mùa đông. Vài phút sau trong gió toàn mùi xăng và khói xe. Cây Phi trở mắt nhìn, nhúc nhích cái mũi, không hiểu làm sao cái máy lại có thể đi nhanh và êm ru vậy dọc cánh đồng. Nó có trở lại không? Liệu nó có chạy dọc cánh đồng nhanh hơn chúng và lũng bắt hết chúng không?

Trong lúc chú đang đứng lại, tự hỏi không biết làm gì là tốt nhất trong tình huống này thì Tóc Giả đến gần.

“Có một con đường nhựa ở đây.” chú ta nói “Chắc sẽ làm khối kẻ ngạc nhiên đúng không?”

“Một con đường nhựa à?” Cây Phi nói, nghĩ đến con đường nhỏ cạnh biển thông báo “Làm sao anh biết được?”

“Này, thế cậu nghĩ làm sao mà cái hrududu kia lại có thể chạy nhanh như vậy? Với lại cậu không nghĩ thấy gì à?”

Mùi nhựa đường ấm nóng bây giờ bắt đầu tràn ngập không khí buổi chiều tàn.

“Tôi chưa từng nghĩ mùi này trong đời mình.” Cây Phi nói, đầy bứt rứt khó chịu.

“À ra thế,” Tóc Giả nói “nhưng là do cậu chưa bao giờ được cử đi ăn trộm rau diếp cho Chúa Thanh Lương Trà đúng không nào? Nếu từng làm việc đó hẳn cậu sẽ học được ít nhiều về các con đường nhựa. Cũng chẳng có gì cả nếu cậu để chúng một mình trong đêm. Chúng cũng là những kẻ thù nữa đấy.”

“Tôi nghĩ, anh nên dạy cho tôi.” Cây Phi nói “Tôi sẽ đi trước cùng với anh, để những người kia đi theo sau.”

Chúng chạy tiếp và bò qua hàng rào. Cây Phi nhìn xuống con đường nhựa trong sự kinh ngạc. Trong thoáng chốc, chú nghĩ mình đang nhìn xuống một dòng sông khác – đen bóng, phẳng lì và thẳng tắp giữa đôi bờ. Đoạn chú thấy sỏi được đổ vào trong nhựa đường và quan sát một con nhện

trên mặt đường.

“Nhưng điều này thật không tự nhiên chút nào.” Chú nói, hít hít cái mùi lạ lùng hăng hắc của nhựa đường và dầu nhớt “Đó là cái gì? Làm thế nào nó đến được đây?”

“Nó là một thứ của con người.” Tóc Giả nói “Họ đổ nó lên mặt đường, sau đó chiếc hrududu đó chạy lên – còn nhanh hơn cả loài thỏ chúng ta nữa; còn có cái gì có thể nhanh hơn chúng ta nữa nhỉ?”

“Có nguy hiểm không? Chúng có thể bắt chúng ta không?”

“Không, điều này xem ra có vẻ kỳ cục. Chúng chẳng thèm để ý đến chúng ta chút nào. Tôi sẽ chỉ cho cậu thấy nếu muốn.”

Các chú thỏ khác bắt đầu chạy đến hàng rào khi Tóc Giả nhảy xuống bờ cỏ và thu mình bên vệ đường. Từ chỗ rẽ nghe vang lên tiếng một chiếc xe khác đang đến gần, Cây Phỉ và Xám Bạc đứng quan sát thật chăm chú. Chiếc xe xuất hiện, chiếu ra thứ ánh sáng xanh trắng, ầm ầm lao về phía Tóc Giả. Trong tích tắc không gian đầy ắp những tiếng động kinh hồn và nỗi sợ hãi tê cứng. Rồi chiếc xe phóng vút qua. Bộ lông của Tóc Giả bị thổi tung trong gió theo sau cái xe cho đến tận hàng rào. Tóc Giả nhảy lên bờ cỏ trước đôi mắt trợn trừng của lũ thỏ.

“Thấy chưa? Chúng đâu có làm hại đến các cậu.” Tóc Giả nói “Thật ra mà nói tôi không nghĩ đó là những sinh vật sống. Nhưng tôi phải thừa nhận là mình không tài nào hiểu được.”

Khi còn ở trên bờ sông, Mâm Xôi đã bỏ đi và bây giờ lại tự bò xuống đường, ghéch mũi đánh hơi về phía cái khoảng không giữa Cây Phỉ và khúc cua. Cả bọn thấy chú ta giật mình, nhảy phắt lên tìm chỗ trú ẩn trên bờ cỏ.

“Có chuyện gì vậy?” Cây Phỉ hỏi.

Mâm Xôi không trả lời làm cho Cây Phỉ cùng với Tóc Giả phải nhày men theo bờ cỏ về phía chú ta. Mâm Xôi hết há rồi lại ngậm mồm và liếm môi rất giống bọn mèo khi có một cái gì đó làm nó thấy gớm guốc.

“Cậu nói là chúng không nguy hiểm hả Tóc Giả.” chú ta thì thào
“Nhưng tớ thì nghĩ là có đấy, nhìn kia kìa.”

Ở ngay giữa đường có một mớ đèn dẹt đầy máu lẫn lộn giữa đám lông gai nâu nâu và lông tơ trắng trắng. Những chiếc chân nhỏ màu đen và một cái mõm lòi ra ở một góc. Lũ ruồi nhặng ở đâu xúm lại vo ve xung quanh và đôi chỗ một vài hòn sỏi nhọn đâm qua những thớ thịt.

“Một con sóc.” Mâm Xôi nói “Mà sóc thì làm hại được ai ngoài mấy con sên con bọ?”

“Nhưng nó chắc hẳn đã ra ngoài vào ban đêm.” Tóc Giả lên tiếng.

“Phải, tất nhiên rồi. Loài sóc bao giờ cũng đi kiếm ăn ban đêm. Nếu cậu thấy chúng vào ban ngày thì tức là chúng đã chết.”

“Tôi cũng biết thế. Nhưng điều mà tôi đang cố giải thích là vào ban đêm, chiếc hrududu lại có ánh sáng còn rực rỡ hơn cả Thần Mặt trời. Chúng thu hút các loài vật đến gần và khi chúng chiếu ánh sáng lên người cậu thì cậu không thể nhìn hay tìm được đường đi. Thế rồi hrududu cứ thế mà cán lên người cậu. Ít nhất thì đó cũng là điều mà chúng tôi học được khi trở thành Cốt Cán. Tôi không có ý định làm thử thế đâu.”

"Được rồi, trời sẽ tối sập xuống ngay bây giờ đấy." Cây Phỉ nói "Nhanh lên, đi khỏi đây thôi. Như tôi có thể thấy thì con đường này chẳng có gì là tốt đẹp đối với chúng ta cả. Bây giờ khi đã hiểu được ít nhiều về nó, tôi chỉ muốn nhanh nhanh chóng chóng rời khỏi đây ngay khi có thể."

Vào lúc trăng mọc thì bày tỏ đã đi qua sân nhà thờ Newtown, ở đó có một con suối nhỏ chảy giữa bãi cỏ và dưới một con đường mòn. Lang thang một hồi chúng leo lên ngọn đồi dẫn đến khu Newtown Common – một vùng đất công toàn than bùn, cây kim tước và cây bulô bạc. Sau những cánh đồng cỏ mà cả đoàn đã đi qua, chúng đến một vùng đất cấm và lạ

lùng. Cây cối, thảo mộc, thậm chí cả đất nữa, tất cả đều hoàn toàn xa lạ. Cả bọn hoang mang đi lại trong một bụi thạch nam dày đặc khiến chúng chỉ nhìn được vài mét trước mặt. Lông trên người chúng ướt sũng sương đêm. Mặt đất nứt ra toàn những khe và hố đọng đầy than bùn, nơi có chứa cả nước lẫn những cục đá trắng nhọn hoắt. Có hòn lớn như chim bồ câu, có hòn bằng đầu thỏ, tất cả sáng lên lấp lánh dưới ánh trăng. Mỗi khi đụng phải một khe hở nào, bọn thỏ tụt lại chờ Cây Phi hoặc Tóc Giả đi trước dò đường. Bất cứ chỗ nào cũng đụng phải bọ cánh cứng, nhện hoặc những con thằn lằn nhỏ, bọn này lẩn đi rất nhanh khi chúng đi qua những bụi thạch nam dai dẳng có rất nhiều sợi tơ lòng thòng. Có một lần Gạc Nai đánh động một con rắn, chú ta nhảy dựng lên khi con rắn quất đuôi vào giữa những cái chân chú rồi biến mất vào một cái lỗ dưới gốc cây bulô.

Những loại cây ở đây hoàn toàn lạ lẫm đối với bầy thỏ - cây cỏ sắt màu hồng với những chùm hoa hình móc câu, hoa huệ vùng đầm lầy và những bông hoa cuống mỏng của cây ma cao, chúng mọc phía trên những cái miệng loe ra đầy lông của cây bắt ruồi, những cái miệng khép lại thật nhanh vào ban đêm. Trong cái vùng đầm lầy kín bưng này, tất cả đều yên lặng. Chúng di chuyển càng ngày càng chậm hơn và dừng lại lâu hơn ở mỗi khe rãnh. Nhưng nếu như những bụi thạch nam tỏ ra kín tiếng thì ngọn gió mang lại những tiếng động về đêm từ xa văng lại qua vùng đất trống trải. Một con gà trống cất tiếng gáy. Một con chó vừa chạy vừa sủa nhặng lên làm người đàn ông phải lên tiếng đe nẹt nó. Một con cú nhỏ cất tiếng rúc đều đều "kee-wick, kee-wick" và một con – chuột đồng hoặc chuột chù gì đó – thốt ra tiếng kêu chít chít bất thần. Không chỉ là tiếng động mà có vẻ giống như lời cảnh báo về những nguy hiểm phía trước.

Khuya hôm đó, vào lúc trăng lặn, Cây Phi đang đứng nhìn lên từ một lôc hồng nơi tất cả bầy thỏ đang núp mình dưới một doi đất nhỏ bên trên. Trong lúc đang băn khoăn tự hỏi không biết có nên trèo lên cao để quan sát

địa hình phía trước cho rõ hơn hay không thì chú nghe có tiếng động sau lưng, và khi quay lại chú thấy Đầu Gỗ đang đứng ngay sau vai mình. Có một cái gì đó ngập ngừng và bí mật ở người bạn này khiến Cây Phi phải liếc nhìn chú ta một cái sắc lẹm, tự hỏi không biết chú này có ốm đau hay bị ngộ độc gì không.

"Ê, Cây Phi." Đầu Gỗ nói, không nhìn bạn mà nhìn vào bề mặt đen tối thê lương của vách đá trước mặt "tôi... ừm... à mà không, chúng tôi, ừm... cảm thấy rằng chúng ta... e hèm chúng ta không thể đi mãi như thế này. Thế là quá đủ với chúng ta rồi."

Chú ta dừng lại. Bây giờ thì Cây Phi có thể trông thấy Thủy Cự và Quả Sồi đang đứng ngay phía sau, lắng nghe với vẻ chờ đợi. Im lặng một lúc.

"Nói tiếp đi Đầu Gỗ," Thủy Cự giục "hay là để tớ nói?"

"Thế là quá đủ rồi." Đầu Gỗ nhấn mạnh với vẻ quan trọng nhưng hơi ngớ ngẩn một chút.

"Được rồi, tôi cũng thấy thế," Cây Phi đáp "và tôi hy vọng sẽ không phải tiếp tục lâu nữa. Và rồi tất cả chúng ta có thể nghỉ ngơi."

"Chúng tôi muốn dừng lại ngay bây giờ." Thủy Cự nói "Chúng tôi nghĩ là sẽ thật là ngu ngốc nếu đi xa hơn nữa."

"Càng đi xa mọi thứ càng trở nên tồi tệ." Quả Sồi thêm vào "Cái chính là chúng ta sẽ đi đâu và đi được bao xa trước khi một vào kẻ trong chúng ta vĩnh viễn không còn chạy được nữa?"

"Chính là vấn đề tìm địa điểm khiến các anh lo lắng." Cây Phi trả lời "Bản thân tôi cũng không thích chút nào, nhưng mà điều này sẽ không kéo dài mãi đâu."

Ở Đầu Gỗ toát lên cái vẻ gian xảo, làm như chú ta đang co một âm mưu gì đó "Chúng tôi không tin là anh biết rõ chúng ta đang đi đâu." chú nói "Anh chẳng biết quái gì về những con đường nhựa phải không nào? Và anh cũng cóc biết cái gì đang ở phía trước nữa kìa."

"Nghe này," Cây Phi nói "giả sử anh nói cho tôi biết là anh muốn gì đi, rồi tôi sẽ nói cho anh biết tôi nghĩ gì về chuyện ấy."

"Chúng tôi muốn quay về." Quả Sồi trả lời ngay "Chúng tôi nghĩ Thứ Năm sai rồi."

"Sao các anh có thể quay lại sau tất cả những gì mà chúng ta đã trải qua chứ?" Cây Phi nói "Các anh có thể sẽ bị giết vì đã làm một Cốt Cán bị thương nếu giả dụ các anh có quay lại được. Làm ơn nói có lý một chút đi, nhân danh Thần Mặt trời đây."

"Đâu phải chúng tôi làm Nhựa Ruồi bị thương chứ." Thủy Cự cãi ngay.

"Các anh đã có mặt ở chỗ đó và là do Mâm Xôi dẫn đến. Bộ các anh nghĩ họ không nhớ rõ điều đó sao. Với lại..."

Cây Phi dừng lại khi thấy Thứ Năm đi đến, cùng với Tóc Giả phía sau.

"Cây Phi, anh có thể đi lên bờ lũy với em một lúc được không? Có chuyện rất quan trọng."

"Và trong lúc hai người đi lên đấy," Tóc Giả nói, đôi mắt dưới cái chòm lông lớn trên đầu quắc lên giận dữ "tôi muốn có vài lời với ba vị đây. Tại sao cậu không đi rửa ráy đi một chút hả Đầu Gỗ? Trông cậu chẳng khác nào mẩu đuôi con chuột còn mắc lại trong bẫy ấy. Còn về cậu, Thủy Cự ạ..."

Cây Phi không đợi nghe hết câu nhận xét của Tóc Giả về bộ dạng của Thủy Cự nữa. Đi theo Thứ Năm, chú nhảy qua những mô đất, hố than bùn đến phần đất nhô cao đầy sỏi và đá dăm, trên bề mặt chỉ có một lớp cỏ thưa. Ngay khi Thứ Năm tìm được chỗ có thể treo qua, chú ta băng lên trước dẫn đường, men theo cái mép bờ đất là Cây Phi lúc trước đang đứng nhìn lên thì Đầu Gỗ ra kiểm chuyện với chú. Chỗ này cao hơn và mét so với bụi thạch nam đang gập gù trong gió và khá trống trải với lớp cỏ mọc dày hơn trên bề mặt. Hai chú thỏ leo lên đấy và ngồi xuống. Bên phải chúng là vầng trăng ám khói vàng vọt trong làn mây mỏng, ở ngay bên trên lùm cây thông xa xa đằng kia. Hai chú phóng mắt về hướng Nam qua dải đất hoang buồn thảm. Cây Phi đợi Thứ Năm lên tiếng nhưng chú này cứ một mực im lặng.

"Không phải em định nói gì với anh sao?" cuối cùng Cây Phi lên tiếng.

Thứ Năm vẫn làm thình. Cây Phi dừng lại bối rối. Ở dưới kia giọng của Tóc Giả vang lên rành rọt.

"Còn cậu nữa, Quả Sồi, cậu đúng là cái đồ nghe trộm, thối tha, cậu thật đáng cho người canh rừng treo cổ cậu lên lăm. Nếu tôi còn có đủ thời gian mà nói cho cậu biết thì..."

Mặt trăng lúc này đã ló ra khỏi đám mây, dát bạc lên lùm cây thạch nam làm cho bụi cây này như đang tỏa sáng, nhưng cả Thứ Năm lẫn Cây Phi đều không rời khỏi bờ lũy. Thứ Năm phóng tầm mắt ra xa vượt khỏi ranh giới của vùng đất công. Cách đây khoảng tám cây số, dọc theo đường chân trời phía Nam, mọc lên một ngọn núi cao khoảng 250 mét giữa vùng cao nguyên. Ở nơi cao nhất có những cay sồi của vùng Cottington s Clump đang lay động trong ngọn gió còn mạnh hơn cả ngọn gió thổi qua bụi cây thạch nam.

"Nhìn kìa, anh Cây Phi." Thứ Năm bất thần kêu lên "Đây chính là chỗ dành cho chúng ta. Những ngọn đồi cao, tách biệt, nơi chỉ có gió và âm thanh là đến được và mặt đất cũng khô như rơm mới phơi trong nông trại vậy. Đó là nơi chúng ta nên đến. Chính là nơi mà chúng ta phải đến."

Cây Phi đưa mắt nhìn những dải đồi mờ mờ xa xôi kia. Rõ ràng cái ý nghĩ đến được đó là một điều gần như không tưởng. Điều này dường như là tất cả những gì mà bọn chúng có thể làm để tìm đường vượt qua những bụi cây thạch nam đến với cánh đồng yên tĩnh hoặc những bờ cây như những cánh đồng bờ cây mà chúng đã quen. Cũng may là Thứ Năm đã không đưa ra cái ý tưởng vớ vẩn đó trước mặt bất cứ ai khác, nhất là trong khi đã có quá nhiều rắc rối rồi. Giá mà có thể thuyết phục cậu ta từ bỏ ý định đó ngay lúc này, tại đây thì cũng chẳng có hại gì – trừ phi cậu ta đã nói điều gì đó với Nồi Đất.

"Không, anh nghĩ như vậy quá xa, Thứ Năm ạ." chú nói "Hãy nghĩ đến những dặm đường ngập tràn nguy hiểm. Ai cũng hoảng sợ và mệt mỏi vì chuyện đó hết. Điều chúng ta cần làm là sớm tìm ra một chỗ an toàn. Anh thà tiếp tục những việc mà mình có thể làm còn hơn là thất bại khi cố làm những việc mình không thể."

Thứ Năm tựa hồ như không nghe thấy anh mình nói mà đắm chìm trong

suy nghĩ. Khi chú lại lên tiếng, dường như chú nói với chính mình. "Có một làn sương mù dày đặc ngăn cách những ngọn đồi đó và chúng ta. Em không thể nhìn xuyên qua được, nhưng chúng ta nhất định sẽ phải đi qua nó. Hoặc là đi thẳng vào nó."

"Làn sương mù à?" Cây Phi hỏi "Em nói thế có ý gì?"

"Chúng ta đang gặp một khó khăn rất kỳ lạ," Thứ Năm thì thầm "nhưng nó không phải là kẻ thù. Nó giống... giống như một làn sương mù. Giống như là bị lừa gạt và lạc đường ấy."

Xung quanh chúng không hề có sương mù. Đêm tháng Năm trong vắt và tươi lành. Cây Phi im lặng chờ đợi một lúc, sau đó Thứ Năm nói, chậm rãi và vô cảm. "Nhưng chúng ta nhất định phải tiếp tục, cho đến khi đến được những dải đồi kia." Giọng chú trầm xuống nghe như giọng của kẻ mộng du "Cho đến khi chúng ta đến được những dải đồi. Con thỏ nào quay lại qua nhg khe hở thì ắt sẽ đâm đầu vào rắc rối. Bỏ chạy – chẳng khôn ngoan chút nào. Bỏ chạy – không an toàn chút nào. Bỏ chạy – không..." Toàn thân chú rung lên dữ dội, Thứ Năm đá chân một hai lần rồi rơi vào im lặng.

Trong cái hố phía dưới, Tóc Giả hình như đã thuyết giảng xong, "Nào bây giờ thì lũ nhát cáy, hôi hám, đáng khinh kia, hãy đi đâu cho khuất mắt tao. Nếu không tao sẽ..." Giọng chú bây giờ chỉ còn nghe câu được câu mất.

Cây Phi ngoái lại một lần nữa ngắm nhìn đường nét lờ mờ của dải đồi xa xa. Rồi trong lúc Thứ Năm cựa quậy và lăm bắm bên cạnh, chú dùng một chân trước nhẹ nhàng kéo em lại gần và dựa vào vai em.

Thứ Năm giật bắn người. "Anh Cây Phi, em vừa nói gì vậy. Em sợ rằng mình chẳng nhớ gì hết. Em muốn nói với anh rằng..."

"Không sao đâu." Cây Phi đáp "Thôi hãy xuống dưới kia đi. Đã đến lúc chúng ta phải nhập bọn với họ rồi. Nếu em lại có bất cứ cảm giác kỳ lạ nào như vậy nữa, hãy đến bên anh nhé. Anh sẽ chăm sóc cho em."

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 11

Dặm Trường Vất Vả

Rồi Ngài Beaumains... cười ngựa đi qua tất cả những nơi có thể vượt qua: đầm lầy, đồng ruộng và thảo nguyên hoang vắng, đã bao nhiêu lần... ông lao đầu xuống đầm lầy sâu hun hút, vì ông không thông thạo đường đi lối lại, nhưng ông chọn con đường có lợi nhất trong chốn rừng rậm... Và cuối cùng ông tình cờ đến được con đường xanh rờn bóng lá.

Cái chết của Vua Arthur của Malory

Khi hai anh em Cây Phi và Thứ Năm xuống được dưới hố thì thấy Mâm Xôi đang đợi chúng, nằm cuộn trên đồng than bùn, gặm gặm mấy cái rễ nâu của cây cỏ lách.

"Xin chào." Cây Phi nói "Có chuyện gì thế? Máy người kia đâu hết rồi?"

"Ở đằng kia kìa." Mâm Xôi đáp "Có một trận đấu khẩu thật kinh khủng. Tóc Giả dọa Đầu Gỗ và Thủy Cự rằng hắn sẽ xé xác chúng thành từng mảnh nếu chúng dám trái lời. Thế nên khi Đầu Gỗ nói rằng nó muốn biết ai là Thỏ Thủ lĩnh thì Tóc Giả đã đánh cậu ta. Thật chẳng ra thể thống gì cả. Mà này, ai mới là Thủ lĩnh vậy, cậu hay Tóc Giả?"

"Tôi cũng không biết nữa," Cây Phi đáp "nhưng chắc chắn Tóc Giả là người mạnh nhất. Không cần phải đánh Đầu Gỗ vì cậu ta cũng không thể quay lại dù có muốn đi chẳng nữa. Lẽ ra cậu ta và các bạn cậu ta sẽ thấy rõ điều đó nếu họ được phép thảo luận về những chuyện này. Nếu bây giờ Tóc Giả làm ầm ĩ lên thì bọn họ sẽ nghĩ mình phải đi tiếp là vì bị Tóc Giả ép buộc. Tôi muốn bọn họ tiếp tục đi vì bọn họ nhận thấy rằng đó là các duy

nhất. Chúng ta có mấy người đâu để mà ra lệnh hay cản xé lẫn nhau. Thần Mặt trời đang trong một màn sương. Chẳng nhẽ như thế còn chưa đủ rắc rối và nguy hiểm hay sao?"

Chúng tiếp tục đi đến đầu kia cái hồ. Tóc Giả và Xám Bạc đang nói chuyện dưới cây đậu chồi sà xuống ngay trên đầu. Gần đấy, Nồi Đất và Bồ Công Anh đang giả vờ ăn cái gì đó trong một lùm cây bụi. Cách đấy một quãng, Quả Sồi đang bận rộn liếm cổ Đầu Gỗ trong khi Thủy Cự đứng quan sát.

"Nếu có thể hãy đứng yên nào anh bạn đáng thương." Quả Sồi nói, rõ ràng chú ta muốn người khác nghe thấy những điều này "Để tôi liếm sạch vết máu nào. Đứng yên nào!" Đầu Gỗ làm bộ nhăn nhó rất dữ với điệu bộ phóng đại quá mức và quay lưng đi. Khi Cây Phi bước vào, cả bọn quay lại nhìn chú, dáng chờ đợi.

"Tất cả hãy nghe đây," Cây Phi nói "tôi biết vừa có chuyện không hay xảy ra, nhưng điều tốt nhất mà chúng ta có thể làm bây giờ là quên chuyện đó đi. Đây là một nơi tồi tệ, nhưng chẳng bao lâu nữa chúng ta sẽ thoát khỏi nó."

"Anh thực sự nghĩ là chúng ta sẽ qua được chứ?" Bồ Công Anh lên tiếng.

"Nếu mọi người đi theo tôi ngay bây giờ," chú nói vẻ liêu lĩnh "tôi sẽ đưa các bạn ra khỏi nơi này vào lúc mặt trời mọc."

"Nếu mình không làm được," trong khi đó lại bụng bảo dạ "chắc bọn họ sẽ xé mình ra thành từng mảnh mất, và điều đó có thể sẽ tốt cho họ."

Đây là lần thứ hai chú tìm đường ra khỏi hang và những chú kia theo sau. Chuyển đi mệt mỏi nơm nớp sợ hãi lại bắt đầu, chỉ bị gián đoạn bởi những dấu hiệu báo động. Một lần, một con cú trắng lặng lẽ bay trên đầu chúng, sát đến nỗi Cây Phi có thể trông thấy đôi mắt đen láy của nó nhìn vào mắt mình. Nhưng có thể là do nó không có ý định săn mồi hoặc là do chú ta to quá, tấn công cũng khó nên con cú biến mất sau một bụi thạch nam và mặc dù Cây Phi cố ý đứng bất động chờ đợi nhưng nó không quay lại nữa. Có một lần, Bồ Công Anh đánh hơi thấy mùi một con chồn sương và các chú khác xúm quanh chú ta, thì thầm và hít hít ngửi ngửi mặt đất.

Nhưng cái mùi này xem ra đã cũ và một lúc sau cả bọn lại đi tiếp. Trong cái lối đi thấp lè tè dưới đất này, cuộc hành trình của chúng lộn xộn, gián đoạn, lại thêm nhịp điệu di chuyển của mỗi chú một khác nên làm chúng ở lâu trong rừng hơn. Chúng liên tục giậm chân báo động, dừng lại, đông cứng cả người khi nghe có tiếng động thật hay tưởng tượng. Trời tối đến nỗi Cây Phi khó mà biết chắc chắn là mình đi đầu hay Tóc Giả hoặc Xám Bạc vượt lên dẫn trước. Có lần, một tiếng động khó hiểu vang lên ở phía trước, rồi tắt ngay mà chú vẫn đứng im như trời trồng hồi lâu, và cuối cùng khi chú thận trọng dò dẫm đi lên mấy bước thì đã thấy Xám Bạc đang núp mình sau một búi cỏ dưới chân một cái chong chóng vì sợ âm thanh do chính mình gây ra. Tất cả chỉ có sự bối rối, tăng lờ, leo trèo và kiệt sức. Suốt trong giấc mơ tồi tệ về cuộc hành trình trong đêm tối, Nồi Đất dường như lúc nào cũng ở gần bên chú. Mặc cho những chú khác lúc ẩn lúc hiện như những mảnh gỗ dật dờ trôi nổi quanh mặt ao, Nồi Đất không bao giờ rời xa chú, và cuối cùng thì chính nhu cầu cần được động viên của chú thỏ ốm yếu đã trở thành trợ lực duy nhất giúp Cây Phi chống lại cái mệt mỏi rã rời của bản thân.

"Chẳng còn bao xa nữa đâu, Nồi Đất ạ." Chú luôn miệng thì thầm, cho đến khi nhận ra những điều mình nói mới thật vô nghĩa, như một điệp khúc ngớ ngẩn. Vì thế chú không nói với Nồi Đất cũng chẳng nói với chính mình nữa. Chú nói trong giấc ngủ hay một cái gì gần như thế.

Cuối cùng, chú nhìn thấy những tia sáng đầu tiên của một ngày mới, giống như ánh sáng mờ mờ bao phủ một góc nhỏ ở đầu kia một cái hang lạ lẫm; và cùng lúc đó là tiếng hót của một con chim cổ vàng. Cảm giác của Cây Phi cũng giống như những ý nghĩ lướt trong đầu một viên tướng thất trận. Những kẻ đi theo chú vào lúc này đang ở đâu? Chú hy vọng bọn họ không ở cách xa mình lắm. Nhưng mà họ ở đâu? Cả bọn? Chú đã dẫn người của mình đi đâu thế này? Giờ đây chú sẽ làm gì? Chuyện gì sẽ xảy ra nếu có kẻ thù xuất hiện vào giây phút này? Chú không trả lời được lấy một trong số những câu hỏi đó và cũng chẳng có tinh thần để ép mình phải suy nghĩ về những điều đó nữa. Phía sau chú, Nồi Đất rùng mình trong không khí ẩm ướt và chú quay lại dụi mõm vào vai bạn, giống như một viên tướng chẳng biết làm gì có thể sẽ đi đến chỗ trông cậy cả vào sự bảo vệ của kẻ tùy

tùng, đơn giản bởi vì hần tình cờ có mặt ở đó.

Ánh sáng mỗi lúc một mạnh hơn, chẳng bao lâu sau chú có thể nhìn thấy ở phía trước một chút có một lối đi nhỏ đầy đá tro trụi. Chú nhảy ra khỏi bụi thạch nam, ngồi trên những tảng đá và lắc mình giữ nước ra khỏi bộ lông. Bây giờ chú có thể nhìn thấy rõ giải đồi của Thứ Năm với màu xanh xám có vẻ như gần lại trong làn không khí ẩm hơi nước sau một trận mưa. Chú thậm chí còn có thể phân biệt được những chấm đen của cây kim tước với cây thủy tùng còi cọc bám trên những sườn núi dốc đứng. Trong khi đang ngáy người nhìn lên đấy, chú chợt nghe thấy giọng nói đầy phần khích từ phía cuối lối đi.

"Anh ấy làm được rồi. Tôi chẳng bảo mọi người là anh ấy sẽ làm được còn gì?"

Cây Phi quay đầu lại thì thấy Mâm Xôi đang đứng trên đường, mình mẩy lấm lem bùn đất và mệt mỏi, nhưng cậu ta là người vừa thốt ra câu nói trên. Từ trong bụi thạch nam phía sau nhảy ra nào Quả Sồi, nào Thủy Cự và cả Gạc Nai. Cả bốn chú thỏ này đều chăm chăm nhìn thẳng chú khiến chú đâm ra thắc mắc không biết tại sao. Rồi sau đó khi bốn chú kia tiến lại gần hơn thì chú nhận ra bọn họ không nhìn mình mà nhìn vào một cái gì ở xa hơn. Chú quay vòng lại. Con đường đá chạy xuống đồi dẫn đến một đường vành đai hẹp mọc lên toàn những cây bulô trắng bạc và thanh lương trà. Bên ngoài là một hàng rào mỏng, xa hơn nữa là những cánh đồng xanh kệp giữa hai bãi trồng cây lấy củi. Chúng đã đến đầu bên kia của bãi đất trống.

"Ôi Cây Phi!" Mâm Xôi nói, đến chỗ bạn bằng cách đi vòng qua một vũng nước trên bãi đá "Tôi mệt mỏi và lẫn lộn hết cả, thực sự tôi bắt đầu tự hỏi không biết cậu có rõ là mình đang đi đâu không. Tôi nghe tiếng cậu nói trong bụi thạch nam Không còn xa đâu mà và câu nói đó khiến tôi bức mình ghê gớm. Tôi nghĩ cậu nói thế để lừa chúng tôi. Lẽ ra tôi phải hiểu rõ hơn. Ôi Thần Mặt trời, cậu chính là người mà tôi tôn vinh là Thỏ Thủ lĩnh!"

"Làm tốt lắm, Cây Phi ạ - Thủ lĩnh ạ!" Gạc Nai nói "Làm tốt lắm!"

Cây Phi không biết phải đáp lại những lời chúc mừng này như thế nào. Chú im lặng nhìn cả bọn. Chính Quả Sồi là người lên tiếng tiếp sau đó.

"Thôi nào!" chú nói "Ai sẽ là người đầu tiên chạy xuống cánh đồng đây? Tôi thì tôi vẫn còn có thể chạy được đấy."

Rồi chú chạy xuống dốc, hơi chậm một chút, nhưng khi Cây Phi giậm chân ra hiệu dừng lại thì chú lập tức đứng lại.

"Những người kia đâu rồi?" Cây Phi hỏi "Bồ Công Anh đâu? Tóc Giả đâu?"

Đúng lúc đó Bồ Công Anh hiện ra sau một bụi thạch nam và ngồi phịch xuống đường đi, nhìn ra cánh đồng, theo sau chú ta là Đầu Gỗ rồi đến Thứ Năm. Khi Cây Phi nhìn Thứ Năm trong lúc chú này đang ngắm nhìn cánh đồng thì Gạc Nai đã hướng sự chú ý của chú về phía chân dốc.

"Nhìn kìa Thủ lĩnh Cây Phi," chú nói "Xám Bạc và Tóc Giả đang ở đây. Họ đang đợi chúng ta."

Bộ lông màu xám nhạt của Xám Bạc nổi bật trên cái nền của những bụi hoa kim tước thâm thấp phía dưới, nhưng Cây Phi không thể thấy Tóc Giả cho đến khi chú đứng dậy chạy về phía đó.

"Mọi người có ở đây không, Cây Phi?" Tóc Giả hỏi.

"Tất nhiên, mọi người ở đây cả." Mâm Xôi trả lời "Tôi đã bảo, anh ấy là người mà tôi gọi là Thủ lĩnh Thỏ. Chúng ta sẽ gọi là Thủ lĩnh Cây Phi phải không nào?..."

"*Thủ lĩnh Cây Phi á,*" Tóc Giả cắt ngang "*Thỏ Thủ lĩnh?* Thần Mặt trời ở trong Tổ ong bắp cày! Cái ngày mà tôi gọi anh là Thỏ Thủ lĩnh, Cây Phi ạ, chính là ngày hôm nay, thế đấy! Cũng từ hôm nay tôi sẽ thôi không gây sự nữa."

Đó mới là điều thực sự chứng minh đây là một ngày trọng – và cũng là một bài diễn văn trọng đại nữa; nhưng nó xảy ra trong một tương lai mà không ai có thể dự đoán được, và vào khoảnh khắc này tất cả những gì Cây Phi đáng thương có thể làm được là quay đi với cảm giác thất vọng vì xét cho cùng, đóng góp của chú trong việc băng qua những khóm cây thạch nam xem ra đâu đến nổi quan trọng như thế.

"Nào nào, đi tiếp đi Quả Sồi," chú giục "cậu muốn chạy hả, tôi sẽ chạy với cậu."

Vài phút sau cả bọn đã đứng dưới hàng cây bulô bàng bạc, và khi mặt

trời lên rọi những tia sáng lóng lánh đỏ tía và xanh viếc qua đám lá dương xỉ và cành con thì chúng chui qua hàng rào, băng qua cái hào nông lườn vào lớp cỏ rậm rạp trên đồng cỏ.

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 12

Kẻ Lạ Mặt Trên Cánh Đồng

Tuy vậy, ngay trong một cánh đồng cỏ đông đúc, những chú thỏ non từ nơi khác tìm đến miền đất khô đáng mơ ước vẫn được dang tay đón nhận... và nếu đủ mạnh, chúng có thể trụ lại và làm chủ nơi này.

Tập tính loài Thỏ của R.M.Lockley

Đã qua rồi khoảng thời gian đầy áp lo âu và sợ hãi! Hãy cảm nhận đám mây treo lơ lửng trên đầu chúng ta bay cao và tản mát khắp bầu trời – cái đám mây làm u ám trái tim và khiến hạnh phúc chỉ còn là kỷ niệm! Ít nhất thì đó cũng là niềm vui mà hầu như mọi loài sinh vật đều biết đến.

Đây là cậu bé đang nơm nớp lo bị trừng phạt. Nhưng rồi, ngoài mong đợi, cậu bé thấy lỗi của mình đã được bỏ qua hoặc được tha thứ và ngay lập tức thế giới lại hiện ra với bao màu sắc rực rỡ và ngập tràn những viễn cảnh tốt đẹp. Đây là một người lính với trái tim nặng trĩu đang chờ đợi sự đau đớn và thậm chí cả cái chết trên chiến trường. Nhưng bất thành linh, vận may đã thay đổi tất cả. Tin vui bay đến! Chiến tranh kết thúc và mọi người ôm nhau nhảy múa hát ca! Sau cùng anh lính được về nhà. Lũ chim sẻ trên thửa ruộng mới cày nấu mình trong nỗi kinh hoàng trước con chim cắt. Nhưng khi kẻ thù đã bay đi, bầy chim lại ríu rít cùng nhau bay lên hàng giậu, nô giỡn, trò chuyện và đậu xuống bất cứ chỗ nào chúng thích. Mùa đông ngày càng khắc nghiệt bao trùm cả vùng quê. Những con thỏ vùng cao gốc ghếch và uế oải vì cái lạnh đã quyết định từ bỏ việc chìm sâu hơn vào trái tim băng giá của băng tuyết và sự căm lạnh. Nhưng bây giờ - ai dám mơ chuyện này nhỉ? – băng tan nhỏ thành giọt, con chim se ngô lớn đang cao giọng hót trên ngọn cây đoan xơ xác, mặt đất tỏa hương, lũ thỏ nhào lên và trượt đi trong luồng gió ấm. Sự tuyệt vọng và ngại ngần tan

biển giống như làn sương mù và mảnh đất quanh hiu lặng câm mà chúng đi vào – một nơi hoàn toàn tách biệt như khe nứt trên mặt đất – bỗng mở ra như bông hồng, trải dài trên những dải đồi và trên cả bầu trời.

Bầy thỏ mệt mỏi ăn một bữa no và nằm lăn ra sưởi ấm trên đồng cỏ chan hòa ánh nắng như thể chúng vẫn chưa đi xa hơn bìa rừng của khu rừng bên cạnh. Những bụi thạch nam và bóng đêm chập choạng hoàn toàn bị lãng quên như thể mặt trời lên đã làm chúng tan chảy. Tóc Giả và Đầu Gỗ rượt đuổi nhau trên một bãi cỏ cao. Thủy Cự nhảy qua một dòng suối nhỏ giữa cánh đồng và khi Quả Sồi cố đuổi theo bạn nhưng bị bỏ lại thì Xám Bạc trêu chọc cậu ta khi cậu ta trườn qua và cuốn mình trong đám lá sồi khô cho tới khi lông khô hết. Khi mặt trời lên cao hơn làm bóng râm bị thu lại vào làm khô những giọt sương đọng trên lá cỏ thì hầu hết lũ thỏ đều tha thân quay lại chơi đùa trên vạt mùi tây dại lốm đốm nắng vàng dọc theo bờ hào. Nơi đây, Cây Phi và Thứ Năm đang ngồi cùng với Bồ Công Anh dưới bóng một cây anh đào dại đang ra hoa. Những cánh hoa trắng muốt xoay tròn trong không trung rồi rắc quanh chỗ chúng ngồi, phủ đầy lên bãi cỏ và điểm lấm tấm lên bộ lông chúng, trong khi ngay trên đầu cách chừng mười mét một con chim hét đang hót vang "Giọt sương long lanh trên đóa anh đào, đóa anh đào. Hãy quỳ xuống, quỳ xuống, quỳ thấp xuống."

"Có đúng là chốn này không, Cây Phi?" Bồ Công Anh nói với vẻ lười nhác "Tôi cho rằng tốt hơn hết là chúng ta nên bắt đầu xem xét dọc bờ sông mặc dầu tôi phải nói rằng tôi chẳng vội vã gì cả. Nhưng tôi e rằng chẳng bao lâu nữa trời có thể sẽ mưa."

Trông Thứ Năm như thể có điều gì muốn nói, nhưng rồi cậu ta chỉ lắc đầu và quay lại nhằm nháp một ngọn bồ công anh.

"Đây có vẻ là một bờ đất tốt đấy, suốt từ đầu hàng cây kia đến đây." Cây Phi trả lời "Em sẽ nói gì hả Thứ Năm? Chúng ta có nên đi lên đấy ngay không, hay là chờ thêm chút nữa?"

Thứ Năm ngáp ngừng một chút rồi nói, "Chỉ cần làm như anh nghĩ thôi, Cây Phi à."

"Phải, không nhất thiết phải đào hang sâu ở đây, có phải không?" Tóc Giả xen vào "Cái việc đào bới ấy hợp với bọn thỏ cái chứ không phải với

chúng ta."

"Tuy vậy, tốt nhất chúng ta vẫn nên đào một hoặc hai cái hang, anh có nghĩ thế không?" Cây Phi nói "Ít nhất cũng phải có cái mà chui ra chui vào lúc bức thiết chứ. Nào mọi người hãy đi lên khu rừng trên kia mà nhìn qua một lượt. Chúng ta sẽ tranh thủ thời gian để cân nhắc kỹ nơi mà chúng ta muốn đào hang. Đâu có ai muốn làm việc đó đến hai lần."

"Phải, cái đó gọi là phong cách." Tóc Giả tán đồng "Và trong khi các anh làm thế thì tôi sẽ mang theo Xám Bạc và Gạc Nai, chúng tôi sẽ chạy xuống những cánh đồng đằng kia, xem mọi việc thế nào và đảm bảo là không có gì nguy hiểm."

Ba nhà thám hiểm khởi hành gần suối, trong khi Cây Phi dẫn đầu một nhóm khác chạy ngang qua cánh đồng đến bìa rừng, chúng từ từ đi dọc theo bờ đất, chạy ra chạy vào những bụi cây campiong màu đỏ và chọc ghẹo những con chim cổ đỏ. Thỉnh thoảng một hoặc hai chú thỏ cúi xuống cào cào nền đất sỏi hoặc cả gan đi xa một chút xông vào đám cây rừng và những bụi thông rồi xô đẩy nhau trong đám lá mục. Sau khi lặng lẽ tìm kiếm và di chuyển được một lúc, chúng đến một nơi mà từ đó có thể nhìn thấy toàn cảnh cánh đồng phía dưới trải rộng ngút tầm mắt. Ở cả phía chúng đứng lẫn phía đối diện, rừng cây lượn cong ra phía ngoài rồi xa dòng suối. Chúng cũng nhìn thấy những mái nhà trong một nông trại thấp thoáng xa xa. Đến đây Cây Phi đứng lại và những chú khác quây tròn quanh chú ta.

"Tôi thấy đào hang ở chỗ nào cũng vậy thôi." chú nói "Theo những gì mà tôi thấy thì tất cả đều tốt. Không có dấu vết gì của kẻ thù – không có mùi, không có dấu chân và không có cả phân thú nữa. Điều này xem ra hơi bất thường, nhưng cũng có thể cánh đồng thỏ quê hương chúng ta thu hút nhiều kẻ thù hơn những nơi khác chẳng. Dù sao thì chúng ta cũng cần phải sống tốt ở đây. Bây giờ tôi sẽ cho mọi người biết điều gì tôi cho là đúng. Hãy quay lại một chút, ở giữa cánh rừng và đào hang cạnh gốc cây sỏi ở đây, ngay gần mảng cây stitchogót trắng ấy. Tôi biết nông trại ở cách đây khá xa và chẳng việc gì phải đến gần nó nếu không cần thiết. Và lại nếu chúng ta ở tương đối gần cánh rừng đối diện, cây cối sẽ giúp cản bớt gió

vào mùa đông."

"Tuyệt lắm," Mâm Xôi nói "Mây đang dồn đến đây đây, mọi người không thấy à? Trời sẽ mưa trước khi mặt trời lặn và chúng ta cần có một chỗ trú. Nào hãy bắt tay vào việc. Nào hãy bắt tay vào việc. Mọi người nhìn kia, Tóc Giả đã từ dưới lưng quay về cùng với hai người kia nữa."

Ba chú thỏ kia quay lại bờ suối nhưng không thấy bọn Cây Phi đâu. Chúng chạy xuống phía bên dưới, đến khu đất hẹp hơn của cánh đồng nằm giữa hai bãi cây trồng, rồi mãi đến lúc phái viên Quả Sồi được cử đến đã chạy được nửa con dốc để buộc chúng phải chú ý, chúng mới quay lại và chạy đến cái hào.

"Tôi không nghĩ nơi này sẽ gây khó cho chúng ta, Cây Phi ạ." Tóc Giả nói "Nông trại ở cách đây khá xa, trên những cánh đồng đằng kia cũng không thấy có bất cứ dấu hiệu nào của kẻ thù. Nhưng có đường đi dành cho con người – thực tế có vài con đường như vậy – và trông như thể chúng được sử dụng khá nhiều. Mùi vẫn còn mới và có những đầu mẩu của cái que trắng mà con người vẫn đốt trong miệng họ. Nhưng tôi nghĩ thế là tốt nhất rồi. Chúng ta giữ khoảng cách với con người còn con người thì giúp đuổi bọn kẻ thù đi xa."

"Tại sao con người lại đến, anh nghĩ sao?" Thứ Năm hỏi.

"Ai mà biết được tại sao con người làm việc này hay việc kia? Họ đuổi bò và cừu trên cánh đồng hoặc đốn cây trên những bãi trồng. Thế thì đã sao? Anh thà tránh xa con người còn hơn là bọn chồn hoặc cáo."

"Được rồi, thế là tốt rồi." Cây Phi nói "Tóc Giả à, anh đã phát hiện ra nhiều thứ mà toàn là những điều tốt đẹp. Giờ chúng ta sẽ đào mấy cái hang dọc bìa đất này. Phải bắt đầu ngay thôi. Theo những gì tôi biết thì mưa có thể ập xuống ngay đây."

Trên thực tế, thỏ đực hiếm khi hay thậm chí không bao giờ làm công việc đào hang thực sự. Thiên chức này được tự nhiên giao phó cho thỏ cái, bởi vì thỏ mẹ chứ không phải thỏ bố có nhiệm vụ đào hang cho thỏ con trước khi chúng chào đời và sau đó thỏ bố chỉ phụ một tay. Cũng như vậy, những chú thỏ đực chưa kết đôi, nếu không thể tự tìm ra một cái hang sẵn có nào đó thì cũng chỉ đào bởi qua loa một cái hốc nông choèn để chui ra

chui vào cho dù chúng làm công việc đấy một cách rất ư chênh mảng. Suốt buổi sáng công việc đào bới diễn ra thư thái và cứ ngắt quãng luôn. Bờ đất bên mỗi gốc sồi thường trống trải chỉ toàn là đất nhẹ pha sỏi. Có mấy cái hang bị đào sai và phải chọn đào lại từ đầu, nhưng khoảng đến trưa thì đã có ba cái hang được hoàn thành. Cây Phi đứng ngoài quan sát, phụ chỗ này chỗ kia một chút và động viên khích lệ cả bọn. Việc mà chú ta thường làm hơn cả là chạy ra phía sau để nhìn về phía cánh đồng chắc chắn là mọi việc đều trong vòng an toàn. Chỉ có Thứ Năm là đứng một mình. Chú ta không tham gia vào công việc đào bới mà ngồi ở bờ hào, ngo ngoậy không yên, lúc tiến về trước, lúc lùi ra sau, thỉnh thoảng lại gặm gặm một vật gì đó rồi thỉnh lình nháy dựng lên cứ như nghe thấy một tiếng động nào đó trong rừng. Sau khi bắt chuyện với Thứ Năm một hoặc hai lần mà không nhận được câu trả lời, Cây Phi nghĩ rằng tốt nhất cứ để cậu ta một mình. Khi lại rời khỏi tốp đào hang lần nữa, chú vẫn giữ một khoảng cách với Thứ Năm và ngồi xuống nhìn bờ đất như đang toàn tâm toàn ý vào công việc.

Sau giờ ngo ngoậy một chút, mây đen nặng nề đã giăng kín cả bầu trời. Ánh sáng mờ dần và bầy thỏ có thể ngửi thấy mùi mưa đang kéo đến từ hướng tây. Một con chim sẻ ngô xanh đang vừa chuyền từ cảnh này sang cảnh khác trong một bụi cây gai vừa hót vang, "Hạ, hô, đi mà kiếm một chút rêu xanh" thì bỗng ngưng ngang những cú nhào lộn điệu nghệ mà bay vụt vào khu rừng. Cây Phi đang tự hỏi không biết có nên làm một đường hầm nối hang của Tóc Giả với hang của Bồ Công Anh không thì bỗng cảm thấy tiếng giậm chân báo động ở một chỗ nào gần đấy. Chú quay phắt lại nhìn. Chính Thứ Năm là người vừa giậm chân và lúc này chú ta đang chăm chú nhìn qua cánh đồng.

Cạnh một bụi cỏ dài, bên ngoài bãi cây trồng đối diện một chút, có một chú thỏ đang ngồi nhìn chăm chăm vào bọn chúng. Đôi tai chú ta dựng đứng và rõ ràng là chú ta đang tập trung toàn bộ chú ý vào cảnh tượng, mùi vị và âm thanh. Cây Phi đứng thẳng bằng hai chân sau, dừng lại, đoạn ngồi xuống trên hai chân sau, thu vào tầm mắt toàn bộ cảnh vật. Chú thỏ kia ngồi bất động như hòn đá. Cây Phi, không hề rời mắt khỏi chú ta, nghe tiếng ba bốn chú thỏ khác đang kéo đến phía sau mình. Một lúc sau chú

hỏi:

"Mâm Xôi đâu?"

"Anh ấy đang ở dưới hang." Nồi Đất trả lời.

"Bảo cậu ấy đến đây mau."

Chú thỏ lạ mặt kia Vẫn ngồi không nhúc nhích. Một ngọn gió nổi lên và những thân cỏ cao bắt đầu lay động rì rào, nghiêng ngả vào nhau. Từ phía sau, Mâm Xôi lên tiếng:

"Cậu gọi tôi hả?"

"Tôi sẽ đến nói chuyện với anh bạn thỏ kia," Cây Phỉ nói "Tôi muốn cậu đi cùng với tôi."

"Em đi nữa, được không?" Nồi Đất hỏi.

"Không, Nồi Đất ạ. Chúng ta không muốn là cho cậu ta hoảng sợ. Ba người là quá nhiều."

"Cẩn thận nhé." Gạc Nai nói khi Cây Phỉ và Mâm Xôi bắt đầu đi xuống dốc "Hắn ta có thể không chỉ có một mình đâu."

Ở một số chỗ dòng suối thu hẹp lại, không rộng hơn đường chạy trong hang thỏ. Chúng nhảy thoát sang bờ suối bên kia và đi lên quả đồi đối diện.

"Cứ cứ xử như thể chúng ta trở về nhà vậy." Cây Phỉ nói "Tôi không biết đây có phải là một cái bẫy không, dù sao, nếu có chuyện gì xảy ra chúng ta cũng có thể bỏ chạy."

Khi cả hai đến gần, chú thỏ kia vẫn ngồi yên một chỗ, chăm chú quan sát những kẻ mới đến. Bây giờ chúng có thể thấy rõ đó là một chú thỏ to lớn, béo mướt và rất đẹp. Bộ lông của y ta ánh lên, cả móng lẫn răng đều hoàn hảo. Tuy vậy, chú ta không có thái độ gay gắt. Ngược lại, y ta toát ra một vẻ lịch lãm kỳ lạ, khá là bất thường, trong cái kiểu y ta ngồi yên chờ chúng đến gần. Chúng dừng lại nhìn y ta từ một khoảng cách ngắn.

"Tôi không cho là hắn nguy hiểm đâu." Mâm Xôi thì thầm "Tôi sẽ đi lên gặp hắn trước nếu anh muốn."

"Cả hai ta cùng đi." Cây Phỉ nói.

Nhưng vào lúc ấy, chú thỏ kia đã tự mình tiến lên trước. Y ta và Cây Phỉ chạm mũi vào nhau, hít hít và dò hỏi nhau trong im lặng. Tay thỏ lạ có mùi khác thường, nhưng chắc chắn không phải là mùi khó chịu. Nó gây cho

Cây Phi cảm giác chú thỏ này được ăn uống tốt, có sức khỏe sung mãn và cả sự lười biếng nào đấy, như thể chú ta đến từ một vùng đất giàu có, thịnh vượng mà bản thân Cây Phi chưa từng đến. Y ta có vẻ thanh lịch của một quý ông và khi y quay qua nhìn Mâm Xôi bằng đôi mắt to nâu, Cây Phi bắt đầu có cảm giác mình chỉ là một kẻ lang thang rách rưới cầm đầu một đám đầu đường xó chợ. Cây Phi không định mình sẽ là người đầu tiên lên tiếng, nhưng có một cái gì đó trong sự im lặng của đối phương đã thúc ép chú phải lên tiếng.

"Chúng tôi đến từ vùng thạch nam." Chú mở lời.

Chú thỏ kia không trả lời ngay, nhưng dáng điệu của y ta không có vẻ thù địch cho lắm. Thái độ của y ta chỉ toát lên vẻ sâu muộn khó hiểu.

"Anh sống ở đây à?" Cây Phi hỏi sau một hồi im lặng.

"Phải." tay kia trả lời và sau đó thì nói thêm "Chúng tôi nhìn thấy các cậu đến."

"Chúng tôi cũng muốn sống ở đây nữa." Cây Phi nói giọng trang nghiêm.

Đối phương không lộ vẻ quan tâm đến điều này. Y ta im lặng rồi chậm rãi trả lời: "Tại sao không? Chúng tôi nghĩ là mọi người sẽ làm vậy. Nhưng tôi không nghĩ là các bạn đủ đông để có thể sống thật thoải mái khi dựa vào chính mình, có phải không?"

Cây Phi cảm thấy bối rối. Rõ ràng kẻ lạ mặt kia không hề lo lắng trước cái tin chúng muốn ở lại. Cánh đồng thỏ của y ta rộng bao nhiêu? Ở đâu? Có bao nhiêu chú thỏ còn ẩn náu trong bãi cây kia và vào lúc này đang quan sát chúng? Liệu chúng có bị tấn công không? Thái độ của kẻ lạ mặt chẳng cho biết một điều gì cả. Y ta có vẻ bàng quan, gần như là buồn bã, nhưng hoàn toàn thân thiện. Nét uể oải, vóc dáng cao lớn và vẻ ngoài đẹp đẽ, lịch lãm, điệu bộ đủng đỉnh chẳng cần vội vã gì vì đã có tất cả những gì y muốn và cả cái cách y không mảy may bị ảnh hưởng gì trước sự hiện diện của những kẻ mới đến – tất cả những điều này đặt ra cho Cây Phi một vấn đề khác với tất cả những gì chú đã giải quyết trước đó. Nếu có một cái bẫy giăng ra ở đây thì chú không biết đó là cái bẫy gì. Chú đi đến quyết định rằng bản thân chú, dù ở bất cứ mức độ nào, cũng phải hoàn toàn rõ ràng

thăng thản.

"Chúng tôi có đủ sức để tự bảo vệ mình." chú nói "Chúng tôi không muốn gây thù chuốc oán, nhưng nếu gặp phải bất cứ sự can thiệp nào..."

Nhưng đối phương đã cắt ngang một cách nhẹ nhàng: "Đừng quá lo lắng như thế, tất cả mọi người đều được chào đón ở đây. Nếu các bạn quay lại đây kia, tôi sẽ đi cùng các bạn, tất nhiên chỉ trong trường hợp các bạn không thấy có gì bất tiện."

Y ta đi xuống dốc. Cây Phi và Mâm Xôi, sau khi đưa mắt nhìn nhau một lát cũng bắt kịp và đi ngay sau lưng chú thỏ lạ mặt kia. Chú ta di chuyển nhẹ nhàng, không vội vàng, còn tỏ ra không cần trọng hơn cả bọn không đi ngang qua cánh đồng. Cây Phi cảm thấy hoang mang hơn bao giờ hết. Chú thỏ kia rõ ràng không hề sợ chúng có thể tấn công – hai chọi một – và giết y ta. Y sẵn sàng đi một mình giữa một đám những kẻ lạ mặt đáng ngờ, nhưng y ta có được lợi gì từ sự liều lĩnh này thì không thể đoán được. Có lẽ, Cây Phi nghĩ đầy mĩa mai rằng răng và móng không gây được ấn tượng gì với thân hình to lớn rắn chắc và bộ lông sáng bóng kia.

Khi chúng về đến bờ đất thì tất cả những chú thỏ khác đã tụ tập lại, quan sát ba chú tiến đến gần. Cây Phi dừng lại trước các bạn nhưng lúng túng không biết phải nói gì. Nếu người lạ mặt không có ở đây, chú sẽ tường thuật lại với các bạn về những gì đã xảy ra. Nếu Mâm Xôi và chú dùng sức mạnh đuổi kẻ lạ mặt chạy ngang cánh đồng, chú có thể trao hãn cho Tóc Giả hay Xám bạc với lý do bảo vệ an toàn. Nhưng để hãn ngòi cạnh mình, im lặng nhìn những người đã tin tưởng mà theo mình và lịch sự chờ đối phương lên tiếng trước thì lại là một tình huống chưa bao giờ xảy ra với Cây Phi. Lại Tóc Giả, bao giờ cũng bộc trực đến mức lỗ mãng, là người đầu tiên phá vỡ sự căng thẳng.

"Đây là ai hả Cây Phi?" chú hỏi "Tại sao những này lại quay về đây cũng với anh?"

"Tôi không biết." Cây Phi trả lời, cố tỏ ra trung thực và không khỏi cảm thấy mình ngốc nghếch "Anh ta tự đến thế thôi."

"Được rồi, vậy thì tốt nhất cứ hỏi trực tiếp anh ta." Tóc Giả nói với vẻ gần như chế giễu. Chú đến gần vị khách không mời hít hít người chú ta như

Cây Phi đã làm trước đó, đến lượt mình, rõ ràng Tóc Giả cũng bị tác động bởi cái mùi đặc biệt của sự vương giả, bởi vì chú dừng lại như thể phân vân gì đó. Rồi vẫn với vẻ thô lỗ cộc cằn chú ta hỏi huých toẹt, "Này, anh là ai và anh muốn gì?"

"Tôi là Anh Thảo Vàng," tay kia trả lời "và tôi chẳng muốn gì hết. Tôi nghe nói các bạn đã vượt cả một chặng đường dài tới đây."

"Có lẽ chúng tôi đã làm vậy." Tóc Giả đối đáp "Chúng tôi cũng biết cách tự bảo vệ mình nữa."

"Chắc chắn là các bạn có thể." Anh Thảo Vàng nói, đưa mắt nhìn một lượt những chú thỏ lấm lem bùn đất và thê thảm đến điều với vẻ quá lịch thiệp đến nỗi không thể nào phàn nàn vào đâu được. "Nhưng kể cũng khó để bảo vệ mình trước thời tiết. Sắp có mưa và tôi không nghĩ các bạn sẽ kịp đào xong hang."

Y ta đưa mắt nhìn Tóc Giả như thể đợi đối phương đặt câu hỏi khác. Tóc Giả dường như cũng tỏ vẻ bối rối. Rõ ràng chú ta đang lâm vào tình thế không khá hơn Cây Phi là mấy. Tất cả đều im lặng ngoại trừ tiếng rít của cơn gió vừa nổi lên. Trên đầu chúng những cành cây sồi bắt đầu vạn rãng rãc và chao đảo. Bất thành linh, Thứ Năm tiến lên trước.

"Chúng tôi không hiểu anh." chú nói "Tốt nhất là nói thẳng ra như vậy và cố làm mọi việc trở nên sáng tỏ, rõ ràng. Chúng tôi có thể tin tưởng anh không? Ở đây có bao nhiêu thỏ nữa? Đó là những điều chúng tôi muốn biết."

Anh Thảo Vàng chẳng bận tâm hơn đến cung cách căng thẳng của Thứ Năm so với những gì xảy ra trước đó. Y ta đưa một bàn chân trước ra sau tai và trả lời:

"Tôi nghĩ các bạn hơi căng thẳng một cách không cần thiết. Nhưng nếu các bạn muốn có câu trả lời cho những câu hỏi đó thì tôi xin mạo muội tuyên bố, đúng là các bạn có thể tin tưởng vào chúng tôi: không ai muốn đuổi các bạn ra khỏi đây. Và có một cánh đồng thỏ ở đây, tuy không lớn như ta có thể mong muốn. Sao chúng tôi phải hại mọi người cơ chứ? Có cơ man là cỏ ở đây kia mà?"

Mặc cho dáng vẻ âu sầu kỳ lạ của mình, y ta nói năng hợp lý đến nỗi

Cây Phi không khỏi thấy ngỡ ngàng.

"Chúng tôi vừa trải qua bao nhiêu gian nan," Cây Phi nói "vì vậy, bất cứ cái gì mới lạ đều có vẻ nguy hiểm đối với chúng tôi. Sau cùng các anh có thể sợ rằng, chúng tôi đến đây lấy mất các cô thỏ cái và đuổi các anh ra khỏi hang của các anh."

Anh Thảo Vàng lắng nghe với vẻ trang nghiêm. Đoạn y ta trả lời:

"Vậy thì, về chuyện những cái hang, đó là điều mà tôi nghĩ cũng nên đề cập đến. Những cái hang mới này không đủ sâu hoặc tiện lợi, đúng không nhỉ? Và mặc dầu bây giờ chúng không quay về hướng gió nhưng các bạn cần biết rằng đây không phải là ngọn gió quen thuộc chúng tôi thường gặp ở đây. Nó mang mưa từ phương Nam đến. Chúng tôi thường có gió Tây và nó sẽ thổi thốc vào miệng những cái hang này. Còn có nhiều cái hang bỏ trống trên cánh đồng ngoài kia, nếu các bạn muốn ghé qua thì xin mời. Bây giờ, nếu các bạn thứ lỗi, tôi xin phép cáo từ. Tôi không thích mưa chút nào. Cánh đồng thỏ của chúng tôi ở quanh góc khu rừng đối diện."

Nói rồi y ta chạy xuống dốc và nhảy qua dòng suối. Cả bọn đứng nhìn y ta nhảy trên bờ đất của khu rừng xa xa đằng kia rồi biến mất sau bụi dương xỉ điều hâu xanh rờn. Những giọt mưa đầu tiên bắt đầu lộp độp rơi xuống, đập lên lá sồi và chích vào lớp da hồng hồng không có lông phía trong tai thỏ.

"Chà, anh chàng to con gớm nhỉ." Gạc Nai lên tiếng "Hắn ta có vẻ chẳng phải bận tâm nhiều thứ khi sống ở đây."

"Chúng ta sẽ là gì, hả Cây Phi? Anh nghĩ gì về chuyện này?" Xám Bạc hỏi "Những điều hắn ta nói có đúng không? Những cái hang này – phải, chúng ta có thể chui vào đó khi thời tiết xấu, nhưng chỉ thế mà thôi. Và khi tất cả không thể chui vào trong một cái hang thì chúng ta sẽ phải tách ra."

"Chúng ta sẽ nhập hội cùng bọn họ," Cây Phi nói "và trong khi chúng ta làm thế thì tôi muốn bàn về những điều anh ta vừa nói. Thứ Năm, Tóc Giả và Mâm Xôi, ba người có thể đi cùng tôi không? Những người còn lại có thể chia ra ở các hang theo ý muốn."

Các hang mới đào vừa ngắn, vừa nông choen choèn lại lổn nhổn đất đá, không có chỗ nào đủ rộng để hai chú thỏ đi qua. Bốn chú ngồi trong hang

chật kín chẳng khác nào bốn hạt đậu trong vỏ đậu. Lần đầu tiên Cây Phi bắt đầu nhận ra chúng đã bỏ lại nhiều thứ ở phía sau đến thế nào. Những cái hang và đường ngầm dưới đất ở cánh đồng thỏ cũ do được sử dụng nhiều đã trở nên bằng phẳng, chắc chắn và tiện lợi. Ở đây không có những gốc cây gãy hay những góc lờm chớm. Mỗi đoạn trong hang đều mang mùi thỏ - đó là mùi của một dòng dõi Thỏ vĩ đại không gì có thể tiêu diệt được, trong đó mỗi chú thỏ đều được cuốn đi một cách an toàn, vững chắc. Công việc nặng nhọc ấy được thực hiện qua không biết bao nhiêu thế hệ thỏ cụ kỉ của chúng. Mọi sai sót đều được chấn chỉnh lại và mọi thứ được sử dụng đều là những giá trị được chứng minh. Nước mưa dễ dàng thoát được và thậm chí cả những cơn gió giữa mùa đông tai quái cũng không dễ gì lùa vào được những hang ở sâu hơn. Chẳng có chú thỏ nào trong nhóm của Cây Phi đã từng tham gia công việc đào hang thực sự. Suốt cả buổi sáng chúng chỉ làm được những thứ vật vãnh tạm bợ và tất cả những gì chúng làm được là một nơi trú ẩn gồ ghề bất tiện.

Chẳng có gì ngoài thời tiết xấu có thể làm lộ ra những khiếm khuyết của một nơi cư ngụ nhất là khi nó lại quá nhỏ. Như người ta nói, bạn đang mắc kẹt với nó và có thời gian rảnh rỗi để cảm nhận tất cả những điểm đặc biệt khó chịu và bất tiện của nó. Tóc Giả với nguồn năng lượng dồi dào của chú bắt tay vào việc. Trong khi đó, Cây Phi quay lại ngồi trầm ngâm ở miệng hang, nhìn ra ngoài bức màn mưa đang trôi ngang qua thung lũng nhỏ nằm giữa hai khóm rừng. Gần đấy, ngay trước mũi chú ta, mỗi cọng cỏ, mỗi chiếc lá của loài dương xỉ diều hâu đều rủ xuống dưới những giọt nước mưa và sáng lên sau khi được gột rửa. Mùi của lớp lá sồi rụng từ năm ngoái bốc lên tràn ngập bầu không khí. Không khí trở nên se lạnh. Ngang qua cánh đồng, những bông hoa của cây anh đào đại mà chúng ngồi dưới gốc hồi sáng vào lúc này ướt sũng nước và nát bươm. Trong khi Cây Phi ngồi ngây người nhìn thì ngọn gió từ từ chuyển hướng về phía Tây hệt như Anh Thảo Vàng đã cảnh báo trước đó, tạt nước mưa vào ngay miệng hang. Chú rút vào bên trong, nhập hội với bọn Tóc Giả. Trong hang, tiếng mưa rơi hòa cùng tiếng gió nghe êm ái nhưng rõ ràng ở bên ngoài. Cánh đồng và rừng cây bị làn mưa bao phủ trở nên trống trải và dịu êm. Cuộc sống của các loại

côn trùng trên lá cây bờ cỏ lặng hẩn đi. Có lẽ một con chim hét đang cất tiếng hót nhưng Cây Phi chẳng nghe thấy tiếng gì cả. Chú và các bạn chỉ là những tay đào đất mình mẩy lấm lem đang co rúm lại trong một cái hố hẹp bị gió lùa ở một vùng đất cô độc. Chúng không thể ở ngoài trong thời tiết này và chờ đợi trong tâm trạng bồn chồn khó chịu, rằng thời tiết sẽ thay đổi.

"Mâm Xôi," Cây Phi hỏi "cậu nghĩ gì về vị khách của chúng ta và cậu có vui lòng đến cánh đồng thỏ của anh ta không?"

"Thật ra," Mâm Xôi trả lời "đây cũng là điều tôi đang nghĩ đến. Không có cách nào biết được hẩn có đáng tin hay không ngoài việc thử một lần. Hẩn có vẻ khác thân thiện. Nhưng giả sử có nhiều thỏ sợ những kẻ mới đến nên muốn lừa dối người ta... đưa người ta xuống hang sâu rồi tàn công, thì bọn họ sẽ bắt đầu bằng cách cử tới một kẻ có vẻ ngoài khả ái, phải ko nào? Bọn họ có thể muốn giết chúng ta. Nhưng mà, còn chuyện này nữa, theo lời hẩn nói, ở đây có cơ man là cỏ, còn về chuyện chúng ta có thể đuổi chủ nhà đi hoặc chiếm những cô thỏ cái của bọn họ, nếu tất cả bọn họ đều có vóc dáng và trọng lượng như hẩn thì bọn chúng chẳng có gì phải sợ một đám thỏ như chúng ta. Chắc hẩn bọn họ đã thấy chúng ta đến đây, lúc tất cả đều mệt nhoài. Chắc chắn đó là thời điểm tấn công chúng ta tốt nhất. Hoặc khi chúng ta chia ra thành hai đội trước khi đào hang. Nhưng họ đã không làm thế. Tôi cho rằng họ có vẻ thân thiện hơn là thù địch. Chỉ có một điều làm cho tôi băn khoăn. Họ sẽ được gì khi mời chúng ta đến gia nhập cánh đồng thỏ của họ?"

"Lũ ngốc thu hút kẻ thù bằng cách trở thành một con mồi dễ bắt," Tóc Giả nói, lau sạch bùn ở bộ ria mép và thổi phù phù qua những chiếc răng cửa dài. "Chúng ta vẫn là lũ ngốc chừng nào chưa học được cách sống ở đây. Có lẽ dạy chúng ta thì sẽ an toàn hơn chẳng. Tôi cũng không biết nữa - thôi hãy dẹp chuyện đó đi. Nhưng tôi không sợ phải ra ngoài tìm hiểu một chuyện đâu. Nếu bọn họ muốn thử bất cứ trò lờm nào, họ sẽ thấy tôi cũng biết một vài trò đấy. Tôi cũng không phiền nếu có cơ hội được ngủ ở đâu đó thoải mái hơn ở đây. Chúng ta còn chưa được ngủ nghê gì từ chiều hôm qua đến giờ."

"Thứ Năm có ý kiến gì không?"

"Em nghĩ chúng ta chẳng có gì phải làm với gã thỏ kia hoặc cánh đồng của hắn cả. Chúng ta nên rời khỏi đây ngay. Nhưng nói như thế thì có ích lợi gì?" Thứ Năm lên tiếng.

Hơi ẩm và cái lạnh khiến cho Cây Phi cảm thấy bồn chồn khó chịu. Từ lâu chú ta đã quen dựa vào thỏ em, thế mà bây giờ khi Cây Phi thực sự cần Thứ Năm thì cậu ta lại làm họ thất vọng. Lý luận của Mâm Xôi hợp lý nhất, ý kiến của Tóc Giả ít ra cũng cho thấy một vào điều đáng tin cậy mà một chú thỏ có thể dựa vào. Rõ ràng ý kiến mà Thứ Năm đóng góp chỉ làm tan đi nhuệ khí của mọi người. Chú cố nhắc mình nhớ rằng Thứ Năm chưa đủ lớn, rằng cả bọn đã có một khoảng thời gian lo lắng và tất cả đều mệt mỏi rồi. Vào lúc ấy phần đất ở cuối hang bắt đầu lở ra từ bên trong, sau khi đất rơi xuống hết thì đầu và hai chân trước của Xám Bạc hiện ra.

"A các anh đây cả rồi," Xám Bạc nói giọng vui vẻ. "Chúng tôi đã làm xong việc anh yêu cầu, Cây Phi ạ, còn hang của Gạc Nai thì thông qua cửa bên cạnh. Nhưng điều mà tôi muốn biết lúc này là chuyện của cái gã Tên Là Gì ấy Nhi? Thảo Quả... ồ không, Anh Thảo Vàng phải không? Chúng ta có đến cánh đồng thỏ của hắn không? Chắc chúng ta không co rúm ở chỗ này chỉ vì bị hắn làm cho khiếp vía mà không dám đến gặp hắn chứ. Hắn sẽ nghĩ như thế nào về chúng ta?"

"Để tôi bảo cho cậu biết," Bồ Công Anh nói qua vai chú "Nếu hắn ta không thành thực, hắn ta sẽ biết chúng ta sợ không dám đến; còn nếu hắn ta thành thật, hắn sẽ nghĩ chúng ta là những kẻ trốn tránh, hèn nhát, đáng ngờ. Nếu định sống ở những cánh đồng này, chúng ta sẽ phải sống hòa thuận với người ta, chẳng chóng thì chầy, sẽ chẳng có lợi gì nếu cứ nấn ná không chịu đối mặt và thừa nhận là chúng ta không dám gặp họ."

"Tôi không biết bọn họ có bao nhiêu người," Xám Bạc nói. "nhưng chúng ta kể ra cũng khờ khờ rồi. Dù thế nào đi nữa tôi không thích cái ý nghĩ lẩn tránh. Thỏ lại thành kẻ thù của thỏ từ bao giờ vậy? Anh bạn Anh Thảo Vàng chẳng sợ quái gì khi một mình đến gặp bọn ta phải không nào?"

"Đúng lắm," Cây Phi tán thưởng. "Đó cũng là điều tôi cảm thấy. Tôi chỉ

muốn biết liệu các bạn có thấy thế không. Mọi người có muốn để tôi và Tóc Giả đi gặp họ trước, hai chúng tôi thôi, sau đó sẽ báo cáo lại mọi chuyện?"

"Không," Xám Bạc gạt đi "Hãy để cả bọn cùng đi. Tất cả cùng đi, vì Thần Mặt trời hãy làm điều đó như thế chúng ta chẳng e ngại gì sất. Anh nghĩ sao hả Bồ Công Anh?"

"Tôi cho rằng anh nói đúng."

"Vậy thì chúng ta cùng đi." Cây Phi nói "Thông báo với những người còn lại và đi theo tôi."

Ngoài trời, trong làn ánh sáng dày đặc của buổi chiều muộn, cùng với những giọt mưa tạt vào mắt và vào chiếc đuôi cụt, Cây Phi điếm mặt từng người khi chúng tụ tập lại cùng đi với chú ta. Mâm Xôi thông minh và luôn cảnh giác thì ngay từ đầu đã ngo ngược ngo xuôi rồi mới băng qua cái hào. Tóc Giả thì đầy phấn khích trước viễn cảnh được hành động. Xám Bạc chắc chắn và đáng tin cậy. Bồ Công Anh người kể chuyện đầy nhiệt tình thì nóng lòng khởi hành đến nỗi đã lập tức nhảy qua cái hào chạy trước một đoạn vào cánh đồng rồi mới dừng lại chờ đồng đội. Gạc Nai có lẽ là kẻ nhạy cảm và trung thành hơn tất cả. Nồi Đất Đất nhìn quanh tìm Cây phi rồi chạy đến đợi bên cạnh thủ lĩnh. Quả Sồi, Thủy Cự và Đầu Cổ là những gã choai choai nhưng cũng ra dáng chừng nào chúng không bị đẩy đi quá giới hạn. Cuối cùng là Thứ Năm, buồn nản và miễn cưỡng như một con chim sẻ trong mùa sương giá. Khi Cây Phi ra khỏi cái hang, những đám mây ở phía Tây nhẹ nhàng tan ra, mặt trời đột ngột xuất hiện đổ xuống trần gian thứ ánh sáng vàng nhạt mang theo hơi nước khiến người ta phải lóa mắt.

"Ôi Thỏ thủ lĩnh!" Cây Phi nghĩ. "Có những chú thỏ lạ mà chúng tôi sẽ đến gặp. Ngài biết bọn họ cũng rõ như hiểu về chúng tôi. Hãy khiến cho việc tôi đang làm là điều đúng đắn."

"Nào, cố lên Thứ Năm," chú nói to. "Bọn anh đang đợi em và đang ngày càng bị ướt thêm đây."

Một con ong nghệ ướt lướt thướt bò lên một bông hoa kế, rung đôi cánh

ướp lên vài giây đoạn bay xuống cánh đồng. Cây Phi đi theo, để lại những vệt tối phía sau trên lớp cỏ sáng lên như bạc.

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 13

Lòng Hiếu Khách Xứ người

*Rời một chiều họ đặt chân lên miền đất nọ.
Nơi đường như lúc nào cũng trong ánh chiều tàn.
Quanh bãi biển làn không khí lười biếng tắt dần,
Thở ra như một người trong giấc ngủ mệt nhoài.*

Người ăn hoa sen của Tennyson

Góc rừng đối diện hóa ra là một góc hẹp. Xa xa góc rừng ấy, cái hào và hàng cây uốn lượn trở lại, vì thế cánh đồng tạo thành một cái vịnh với bờ đất chạy vòng quanh. Bây giờ cả bọn mới hiểu rõ tại sao Anh Thảo Vàng sau khi rời khỏi chỗ chúng lại biên mất giữa đám cây cối. Cậu ta chỉ đơn giản chạy theo một đường thẳng từ những cái hang của cả bọn tới chỗ của cậu ta, băng qua một dải rừng hẹp nằm ở giữa. Thực vậy, khi Cây Phi quay lại mũi đất và đứng lại nhìn, chú có thể thấy nơi mà chắc chắn Anh Thảo từ đó đi ra. Một cái rãnh thỏ lộ ra rất rõ dẫn từ bụi dương xỉ điều hâu ở dưới hàng rào và thông ra cánh đồng. Trên bờ đất ở phía xa hơn của cái vịnh có thể nhìn thấy những hang thỏ tối tối hiện rõ trên nền đất trơ trụi. Một cánh đồng thỏ hiện lên rành rành như người ta có thể hình dung.

"Bầu trời trên đầu chúng ta!" Tóc Giả nói. "Mỗi một sinh vật trên hàng dặm đất này đều phải biết có bầu trời này. Hãy nhìn tất cả những dấu vết để lại trên cỏ nữa kia. Mọi người có nghĩ là chúng cũng cất tiếng hát vào một buổi sáng như loài chim hét không?"

"Có lẽ bọn họ quá an toàn nên không cần bận tâm che giấu bản thân," Mâm Xôi nhận xét. "Với lại vùng đất quê hương chúng ta cũng dễ nhận ra lắm mà."

"Phải, nhưng không giống như thế này! Một vài cái hrududil cũng có thể

xuống những cái hang này."

"Cả tôi nữa," Bồ Công Anh nói. "Người tôi ướm sững đây này."

Trong khi chúng tiến về phía trước, một chú thỏ to xuất hiện trên bờ hào, quan sát chúng thật nhanh rồi biến mất sau lũy đất. Vài phút sau hai chú khác xuất hiện và chờ đợi bọn mới tới đi đến. Cả hai chú này đều to lớn khác thường với bộ lông óng chuốt.

"Một anh thỏ tên là Anh Thảo Vàng có lời mời chúng tôi đến ở đây." Cây Phi lên tiếng. "Có lẽ các anh cũng biết chuyện anh ta đến gặp chúng tôi chứ?"

Cả hai chú thỏ kia đều thực hiện những cử chỉ kỳ lạ bằng đầu và hai chân trước. Ngoài việc hít hít như Cây phi và Anh Thảo Vàng đã làm khi mới gặp nhau thì những cử chỉ trang trọng - trừ giữa những cặp thỏ kết đôi với nhau - hoàn toàn xa lạ với Cây Phi và các bạn của chú. Chúng cảm thấy kỳ lạ và có phần hơi khó chịu. Các vũ công dừng lại, rõ ràng là đang chờ đợi một lời cảm ơn hoặc một biểu hiện đáp trả nhưng không hề có một chuyện như vậy.

"Anh Thảo Vàng ở trong hang lớn," cuối cùng một chú lên tiếng. "Quý vị có muốn theo tôi đến đây không?"

"Bao nhiêu người trong chúng tôi?" Cây Phi hỏi.

"Tất cả," chú kia trả lời, tỏ vẻ ngạc nhiên. "Quý vị không muốn dầm mưa đúng không?"

Cây Phi đã nghĩ rằng chú và một hoặc hai chú thỏ nữa trong đám sẽ được đưa đến gặp Thủ lĩnh trong hang của ông ta và người này có lẽ không phải là Anh Thảo Vàng vì anh bạn kia đã đến gặp chúng chẳng hề có ai hộ tống, và sau đó đám khách còn lại sẽ được đưa đến những chỗ khác. Sự phân tán kiểu như vậy là điều làm chú rất lo. Bây giờ chú đầy kinh ngạc nhận ra rằng có hẳn một phần cánh đồng thỏ nằm sâu dưới đất, lớn đến nỗi có thể chứa được tất cả bọn chúng cùng một lúc. Nỗi tò mò và hồi hộp về cuộc gặp gỡ lên đến cực độ khiến chú ta không dừng lại để sắp xếp đội hình trước khi ra mắt chủ nhà. Tuy vậy, chú để Nồi Đất đứng ngay sau mình. "Điều này sẽ làm cho thằng bé tội nghiệp vững tâm hơn một chút," chú nghĩ, "và nếu có chuyện đánh đấm, mình cho rằng chúng mình có thể

giải thoát cho nó dễ dàng hơn những chú khác". Tóc Giả được yêu cầu đi tập hậu. "Nếu có bất cứ vấn đề gì, hãy rời khỏi đây ngay," chú dặn cậu ta, "và mang theo càng nhiều người càng tốt." Sau đó chú theo những người dẫn đường đi vào một trong những cái hang dọc bờ đất.

Lối đi vào rộng rãi, bằng phẳng và khô ráo. Đây rõ ràng là lối đi chính vì từ đó có những đường chạy phân nhánh ra theo mọi hướng. Những chú thỏ dẫn đường ở phía trước chạy rất nhanh nên Cây Phi không có thời gian đánh hơi những nơi chú đi qua. Bất thành linh chú khựng lại. Chú đang đi trên một lối đi thoáng rộng. Ria chú không cảm nhận được hơi đất ở đằng trước mà ở hai bên cũng không nổi. Phía trước chòm khoảng không - chú có thể cảm nhận được những luồng không khí chuyển động - vậy mà còn cả một khoảng không gian đáng kể phía trên đầu chú nữa. Ngoài ra còn có một hai chú thỏ chung quanh chú. Cây Phi không dám nghĩ có một nơi sâu dưới lòng đất mà chú có thể bị phơi ra ba bề như thế. Chú giật mình lùi phắt lại, đuôi đung phai Nồi Đất. "Mình đúng là ngu hết chỗ nói!" chú nghĩ, "sao không bố trí Xám Bạc đứng ở vị trí này." Đúng lúc ấy nghe nghe vang lên giọng của Anh Thảo Vàng, chú nhảy dựng lên vì cảm thấy Anh Thảo Vàng đang ở đâu đó. Nơi này chắc hẳn rất mênh mông rộng lớn.

"Huynh đấy ư, Cây Phi?" Anh Thảo Vàng lên tiếng "Chào mừng huynh đến chơi và cả những người anh em kia nữa. Chúng tôi rất mừng vì các bạn đã đến."

Không có một người nào, ngoại trừ những người mù đầy kinh nghiệm và can đảm có thể cảm nhận được nhiều trong một nơi xa lạ mà họ không thể nhìn thấy gì, nhưng với loài thỏ thì ngược lại. Chúng dành phân nửa đời mình dưới lòng đất trong bóng tối hoặc nửa tối nửa sáng, vì thế xúc giác, khứu giác và thính giác của chúng đặc biệt nhạy bén và phát triển hơn thị giác. Bây giờ Cây Phi đã nhận thức rõ ràng hơn cả về nơi mà chú đang có mặt. Chú sẽ vẫn nhận ra nơi này nếu chú rời khỏi đây ngay lập tức và sáu tháng sau mới quay lại. Chú đang đứng ở một đầu của cái hang lớn nhất mà chú từng vào, cát phủ ấm áp và khô ráo trên nền cứng trơ trụi. Có nhiều rễ cây chạy ngang qua trần hang và chính chúng là những xà ngang trụ đỡ cho khoảng rộng khác thường này. Trong hang có một số lượng lớn thỏ - đông

hơn nhiều so với quân số mà Cây Phi mang đến. Tất cả đều tỏa ra mùi của sự giàu có no đủ giống như Anh Thảo Vàng.

Bản thân Anh Thảo Vàng đang ngồi ở đầu kia của một nơi được coi như đại sảnh và Cây Phi nhận ra rằng chú ta đang chờ đợi câu trả của mình. Bạn của chú từng người một đang đi qua cửa hang với những tiếng quờ quạng và tiếng bước chân. Chú tự hỏi mình có buộc phải cư xử theo lối trang trọng hay không. Cho dù chú có tự coi mình là Thỏ Thủ lĩnh hay không thì chú cũng không hề có kinh nghiệm trong chuyện này. Nếu Chúa Thanh Lương Trà ở trong tình huống này thì không có gì phải nghi ngờ, ông ta sẽ xử sự không chê vào đâu được. Chú không muốn ra mắt với vẻ lúng ta lúng túng của một anh cả thộn, cũng không muốn để cho những kẻ theo mình thất vọng. Chú quyết định tốt nhất là cứ thật ngay thẳng và thiện chí. Nói gì thì nói, vẫn còn nhiều thời gian ở đây kia mà, khi bọn chúng đã ổn định ở cánh đồng thỏ này rồi thì sẽ có khối dịp cho "đội" kia biết rằng chúng cũng chẳng kém cạnh gì, nên không cần phải gây rắc rối bằng cách lên mặt ngay từ lúc đầu.

"Thật mừng khi thoát khỏi cơn mưa tồi tệ." chú nói "Chúng tôi cũng giống như tất cả những chú thỏ khác, hạnh phúc nhất khi ở chỗ đông người. Khi anh đến thăm chúng tôi ở cánh đồng thỏ đằng kia, Anh Thảo Vàng ạ, anh có nói rằng cánh đồng thỏ của các anh không lớn lắm, nhưng chỉ nhìn qua những cái hang mà chúng tôi thấy dọc bờ lũy cũng đủ thấy đây là một nơi rộng lớn và rất tuyệt."

Nói xong, chú nhận thấy Tóc Giả vừa bước vào trong sảnh và biết rằng một lần nữa chúng lại có mặt đông đủ bên nhau. Những chú thỏ xa lạ kia có vẻ hơi chững hững một chút trước bài diễn văn ngắn ngủi của chú và vì lý do này hay khác hẳn chú đã hớ khi khen ngợi quân số của chủ nhà. Có lẽ cuối cùng thì họ không có nhiều thỏ lắm chẳng? Hay là dịch bệnh đã xảy ra? Không có mùi hay dấu hiệu bệnh tật. Có thể sự bồn chồn và im lặng của chủ nhà không có liên quan gì đến những gì chú nói? Cũng có thể đơn giản bởi vì chú không khéo ăn nói cho lắm do còn quá mới mẻ với chuyện này nên người lạ cảm thấy chú không phù hợp với phong cách lịch lãm tao nhã của họ chẳng? "Không sao," chú tự trấn an "sau đêm hôm qua mình đã chắc

chấn về số phận của mình. Chúng mình đã không có mặt ở đây làm gì nếu không thể xử lý được khi gặp tình huống khó khăn. Những kẻ khác sẽ cần phải tìm hiểu chúng mình. Dù sao, họ cũng không có vẻ gì là không ưa bọn mình."

Không có bài diễn văn nào nữa. Thỏ cũng có những tục lệ và quy ước riêng nhưng ít và ngắn gọn hơn so với tiêu chuẩn của con người. Nếu Cây Phi là người, chắc người ta sẽ chờ đợi chú giới thiệu từng thành viên trong đoàn và sau đó mỗi vị khách sẽ được giao cho một vị trong phía chủ nhà lo thể hiện lòng hiếu khách. Tuy vậy, trong những cánh đồng thỏ lớn, mọi việc có khác đi ít nhiều. Chủ và khách trộn vào nhau một cách tự nhiên. Bọn thỏ không nói chuyện theo cung cách xã giao như con người hay đôi khi thậm chí cả loài chó mèo vẫn làm. Nhưng điều đó không có nghĩa là chúng không giao tiếp; chỉ là chúng không giao tiếp bằng cách nói chuyện thôi. Trong cái hang lớn, cả chủ lẫn khách đều làm quen với nhau theo cách của mình và theo thời gian của mình; để biết mùi của người lạ như thế nào, cách di chuyển, cách thở, cách đào bới của họ ra làm sao, cảm nhận thế nào về những nhịp điệu và xung động của họ. Đó là những đề tài và chủ đề chính trong những cuộc trao đổi được thực hiện không cần qua ngôn từ.

Ở phạm vi rộng hơn so với một con người trong những buổi họp mặt tương tự, mỗi chú thỏ, trong khi bận tâm với cái riêng của mình lại tỏ ra rất nhạy cảm với xu hướng chung của đám đông, vì thế, chỉ một lúc sau, tất cả đều biết rằng cuộc họp mặt giữa hai bên sẽ không trở nên xấu đi hay nổ ra một cuộc giao tranh. Một cuộc chiến bắt đầu trong tình trạng cân bằng lực lượng giữa hai bên sẽ từ từ thay đổi bằng cách này hay cách khác cho đến khi rõ ràng trạng thái cân bằng đã chấm dứt và vấn đề không còn gì phải nghi ngờ nữa; cũng như thế, việc tụ tập của lũ thỏ trong bóng tối bắt đầu với những động thái tiếp cận ngập ngừng những khoảnh khắc im lặng, những sự gián đoạn, những di chuyển, cả việc nằm thu mình cạnh nhau cùng tất cả những cách thức thăm dò đánh giá... từ từ diễn ra, giống như khi một nửa bán cầu bước vào mùa hè để đến với một vùng ấm áp hơn, nhiều ánh mặt trời hơn của sự cảm mến và hòa hợp, cho đến khi tất cả đều có cảm giác mình không có gì phải sợ hãi. Nồi Đất, tách khỏi Cây Phi từ

lúc nào, đang thoải mái nằm giữa hai chú thỏ bụi có thể bẻ gãy lưng chú ta trong vòng một giây, trong khi Gạc Nai và Anh Thảo Vàng bắt đầu một cuộc tranh tài, hai chú vờn nhau như lũ mèo con và rồi ngừng lại chuyển sang cào tai nhau một cách hài hước vờ như đánh nhau thật sự. Chỉ có Thứ Năm là ngồi tách ra một mình. Chú ta có vẻ như bị ốm hoặc thật sự chán chường nên những chú thỏ kia theo bản năng đã tránh xa chú ta.

Nhận thức rằng cuộc họp mặt giữa hai bên xuôi chèo mát mái đến với Cây Phi giống như ký ức về cái đầu và những cái chân của Xám Bạc phá vỡ lớp sỏi đá. Ngay lập tức chú có cảm giác ấm áp và thoải mái. Chú đã đi dọc hết chiều dài đại sảnh và bị đẩy đến gần hai chú thỏ, một anh, một ả, cả hai đều to gần bằng Anh Thảo Vàng. Khi cả hai anh ả cùng nhảy những bước ngắn xuống một trong những lối đi gần đấy, Cây Phi lập tức bám theo và cứ thế từng bước từng bước cả bọn ra khỏi sảnh, đến một cái hang nhỏ nằm sâu hơn dưới đất. Rõ ràng cái hang thuộc về cặp này bởi vì họ dừng lại, tự nhiên như ở nhà và không có phản ứng gì khi Cây Phi cũng làm như vậy. Ở đây, trong khi tâm trạng ngoài sảnh lớn kia từ từ trôi qua với mỗi thỏ nhân thì cả ba im lặng một lúc.

"Có phải Anh Thảo Vàng là Thỏ thủ lĩnh ở đây không?" Cuối cùng Cây Phi nói ra điều mà chú thắc mắc bấy giờ.

Đôi thỏ kia trả lời bằng một câu hỏi. "VẬY huynh là Thỏ thủ lĩnh?"

Cây Phi cảm thấy lúng túng khi phải trả lời. Nếu trả lời chú đúng là Thỏ thủ lĩnh, những người bạn mới sẽ gọi chú như thế trong tương lai và chú có thể hình dung Tóc Giả và Xám Bạc sẽ nói gì về điều này. Như thường lệ, chú lại nghiêng về sự thành thật.

"Chúng tôi chỉ có một dúm người," chú nói. "Bọn tôi vội vã rời bỏ cánh đồng của mình để trốn những điều tệ hại có thể sẽ xảy đến. Hầu hết mọi người đều ở lại, cả Thỏ thủ lĩnh cũng thế. Tôi chỉ cố dẫn mấy anh em trốn đi, tôi cũng không biết là họ có muốn gọi tôi là Thỏ thủ lĩnh hay không nữa."

"Điều này sẽ làm bọn kia đặt ra vài câu hỏi," chú nghĩ. "Tại sao các anh lại rời khỏi đấy? Tại sao đa số mọi người không đi? Các anh sợ cái gì? Nếu vậy không biết mình sẽ phải nói gì đây?"

Tuy vậy, khi chú thỏ kia lên tiếng thì rõ ràng hoặc là chú ta chẳng quan tâm đến điều Cây Phi nói, hoặc có lý do khác mà không tra hỏi chú.

"Chúng tôi chẳng tôn ai làm Thỏ thủ lĩnh cả," chú nói "Anh Thảo Vàng đưa ra ý kiến đi gặp các anh vào chiều hôm qua, thế là anh ấy đi, vậy thôi "

"Nhưng ai sẽ là người quyết định phải làm gì với kẻ thù? Cả chuyện đào hang và cử người đi trinh sát do thám kẻ thù và những chuyện tương tự như vậy nữa?"

"Ồ chúng tôi không bao giờ làm những chuyện như thế. Kẻ thù không luẩn quẩn quanh đây. Có một con trút xuất hiện vào mùa đông năm ngoái, nhưng con người chạy băng qua những cánh đồng, đã bắn nó bằng khẩu súng."

Cây Phi giật bản mình. "Nhưng con người đâu có bắn trút."

"Thế đấy, ông ấy đã giết con này. Ông ấy cũng giết cả cú nữa. Chúng tôi không bao giờ phải đào hang. Trong đời mình tôi chưa thấy một chú thỏ nào phải đào hang bao giờ. Có nhiều hang bỏ không ở đây, anh từng biết đấy: chuột từng sống trong những chiếc hang này nhưng con người giết chúng mỗi khi có dịp. Chúng tôi không cần thực hiện những cuộc trinh sát hay canh phòng gì hết. Ở đây có những loại thức ăn tốt hơn ở bất cứ nơi nào khác. Các bạn của anh sẽ có một cuộc sống vui vẻ nơi đây."

Nhưng bản thân chú ta xem ra không vui vẻ tí nào và một lần nữa Cây Phi lại có cảm giác bứt rứt kỳ lạ. "Con người ở..." chú bắt đầu nhưng đã bị cắt ngang.

"Tôi là Dâu Tây còn đây là bà nhà tôi, Nildro-ham. Có những cái hang trống tốt nhất ở gần đây, tôi sẽ chỉ cho anh xem trong trường hợp các anh muốn ổn định chỗ ở mới. Hang lớn là một nơi thật tuyệt, anh có nghĩ thế không? Tôi chắc là không có nhiều cánh đồng thỏ rộng đến mức tất cả bọn thỏ chúng ta có thể tụ họp ở một chỗ đâu. Trần toàn bằng rễ cây, anh biết không, và tất nhiên cái cây ở bên trên giữ cho nước mưa không lọt xuống bên dưới. Thật kỳ lạ, cái cây ấy vẫn sống được, nhưng chuyện là thế đấy. "

Cây Phi nghĩ rằng Dâu Tây nói luôn miệng như thế là để ngăn không cho chú đặt ra những câu hỏi khó trả lời, vì thế chú vừa bứt rứt vừa tò mò về mọi chuyện.

"Không sao," chú nghĩ. "Nếu chúng ta cũng có vóc dáng to lớn như những người ở đây thì chẳng việc gì phải ngại. Chắc là có nhiều thức ăn ngon ở quanh đây. Chị vợ anh chàng này trông xinh đẹp đáo để. Có lẽ còn có nhiều cô thỏ xinh xắn như vậy ở đây cũng nên."

Dâu Tây ra khỏi hang và Cây phi theo chú ta chạy xuống một lối đi dẫn sâu hơn xuống dưới cánh rừng. Đây chắc chắn là một cánh đồng thỏ đáng ngưỡng mộ. Thịnh thoảng chúng chạy qua một đường chạy dẫn lên một cái hang và Cây Phi có thể nghe thấy tiếng mưa rơi rào rào trong đêm đen bên ngoài. Và mặc dầu cơn mưa rào đã kéo dài đến vài tiếng đồng hồ nhưng không hề có nước hoặc hơi lạnh ở những con đường chạy ngang dọc nối với những cái hang mà chúng đi qua. Cả hệ thống thoát nước lẫn thông hơi ở đây đều tốt hơn những gì chú đã từng quen thuộc nơi quê nhà. Đó đây có thể gặp những chú thỏ chạy qua. Một lần chúng gặp Quả Sồi và chú ta rõ ràng cũng đang làm một tua thám hiểm như chú. "Họ thật thân thiện phải không nào?" Chú ta hỏi Cây Phi như vậy khi chúng gặp nhau trên lối đi. "Tôi chẳng dám mơ là được đến một nơi như thế này. Anh đã có một phán đoán thật tuyệt vời, Cây phi ạ." Dâu Tây lịch sự đợi cho chú nói hết còn Cây Phi thì không khỏi cảm thấy hài lòng với những gì vừa được nghe.

Cuối cùng, sau khi cẩn thận đi vòng quanh một số cửa hang có mùi chuột, chúng dừng lại ở một nơi giống như là một cái hố. Một cái đường hầm dốc dẫn thẳng lên trời. Đường thỏ chạy thường có hình dáng một cây cung, nhưng đường hầm này lại thẳng tắp vì thế khi đứng ngược nhìn lên trên, Cây Phi có thể thấy những chiếc lá trên nền trời đêm qua miệng hang. Chú cũng nhận thấy một bên thành hang có dạng lõi và được làm từ vật gì rất cứng. Chú gí mõm hít ngửi, vè nghi hoặc.

"Anh không biết đây là cái gì hay sao?" Dâu Tây hỏi. "Gạch đấy, loại đá mà con người dùng để xây nhà ở và nhà kho. Đây đã từng là một cái giếng từ rất lâu rồi nhưng bây giờ nó đã bị lấp đầy - con người không sử dụng đến nó nữa. Kia là mặt bên ngoài của thành giếng. Và bức tường đất ở đây hoàn toàn bằng phẳng do có một cái gì đó của con người được gắn ở phía sau trong đất nhưng tôi không rõ là cái gì."

"Có một cái gì đó gắn vào nó," Cây Phi thắc mắc "Tại sao nhỉ, chúng là

đá, bị đẩy lên trên bề mặt. Nhưng mà để làm gì?"

"Anh có thích nó không?" Dâu Tây hỏi.

Cây Phi thấy bối rối về những tảng đá. Chúng có kích thước giống nhau và được ấn vào tường theo quãng cách rất đều đặn. Chú ta chẳng phát hiện được gì.

"Chúng đặt ở đây để làm gì nhỉ?" Chú lại hỏi.

"Đó là El-ahrairah," Dâu Tây đáp "Một chú thỏ tên là Kim Tước đã làm ra nó, cách đây ít lâu. Chúng tôi còn có những thứ khác nữa, nhưng cái này là tốt nhất. Đáng để xem, anh cũng nghĩ thế phải không?"

Cây Phi bối rối hơn bao giờ hết. Chú chưa từng nhìn thấy Kim Tước và lúng túng trước cái tên vì cái tên ấy theo ngôn ngữ của bọn thỏ có nghĩa là "cây Độc". Làm thế nào mà một chú thỏ bị gọi là Độc và làm thế nào mà một hòn đá lại có thể là El-ahrairah được? Trong tâm trạng rối bời, chú nói, "Tôi không hiểu."

"Đó là cái mà chúng tôi gọi là Hình tượng," Dâu Tây giải thích. "Anh chưa từng nhìn thấy sao? Những hòn đá tạo nên hình El-ahrairah trên tường. Đang lấy trộm rau diếp của đức vua. Anh biết chuyện này chứ?"

Cây Phi chưa bao giờ hoang mang như thế kể từ khi Mâm Xôi nói về cái bè trên sông Enborne. Rõ ràng những hòn đá chẳng hề dính dáng gì đến El-ahrairah. Hình như với chú điều này cũng giống như khi Dâu Tây nói cái đuôi của chính là một cây sồi. Chú héch mửi nghĩ thêm lần nữa, đoạn đặt một chân lên tường.

"Vững chắc lắm," Dâu Tây nói. "Anh cứ tha hồ mà phá nhưng nó sẽ chẳng hề hấn gì đâu. Không sao, chúng ta còn quay lại đây lần nữa."

"Nhưng ở đây..." Cây Phi vừa mới bắt đầu thì Dâu Tây đã lại cắt ngang.

"Tôi chắc lúc này anh đói ngấu rồi. Tôi cũng thế. Trời sẽ mưa cả đêm cho mà xem, tôi chắc như thế, nhưng chúng ta có thể ăn ở dưới này, anh biết không. Rồi sau đó chúng ta sẽ ngủ ở hang lớn hoặc ở chỗ tôi, tùy anh chọn. Đường về thì ngắn hơn đường đi. Có một lối đi gần như là thẳng tắp. Thực ra, nó đi qua..."

Chú nói như bấp rang trên suốt đường về. Bất thành linh Cây Phi hiểu ra rằng những sự cắt ngang đột ngột này có vẻ thường theo sau bất cứ câu hỏi

nào bắt đầu bằng "Ở đâu". Chú nghĩ phải kiểm chứng lại điều này. Sau một lát Dâu Tây kết thúc bằng câu nói, "Bây giờ ta đã gần tới hang lớn rồi, nhưng chúng ta đi bằng con đường khác."

"Thế nó ở đâu..." Cây Phi hỏi. Ngay tức thì Dâu Tây chuyển sang một đường chạy bên cạnh và kêu lớn, "Mao Lương Vàng ơi, anh có xuống hang lớn không vậy?" Chỉ có im lặng. "Kỳ lạ thật," Dâu Tây nói khi quay trở lại và một lần nữa đi trước dẫn đường. "Thường thì anh ta vẫn ở đây kia mà. Tôi vẫn thường gọi anh ta, anh cũng biết đấy."

Cây Phi lùi lại phía sau, tìm kiếm nhanh bằng mũi và ria. Lối vào hang có phủ một lớp đất tươi xốp từ trên trần rơi xuống đã lâu ngày. Dấu chân của Dâu Tây in lên rất rõ, ngoài ra không hề có dấu chân nào khác.

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 14

"Giống Như Cây Cối Vào Tháng Mười Một"

Sân nhà và lều trại là những nơi duy nhất ta học hỏi về thế giới... Hãy thăm nuồn tinh thần của cái tập thể mà con thuộc về.

Những bức thư gửi con trai của Bá tước Chesterfield

Hang lớn không còn đông đúc như lúc chúng rời khỏi đây nữa. Nildro-hain là cô thỏ đầu tiên mà chúng gặp. Cô thỏ này ở trong một nhóm gồm ba bốn cô thỏ khác đang đàm đạo nhẹ nhàng và hình như đã ăn uống no nê. Nghe đâu đó có mùi rau cỏ xanh. Rõ ràng có một vài loại thức ăn có sẵn trong hang giống như rau diếp của Chúa Thanh Lương Trà vậy. Cây Phi dừng lại nói chuyện với Nildro-hain. Cô thỏ này hỏi thăm xem chú có đi đến tận chiếc giếng và tượng El-ahrairah của Kim Tước không.

"Có, chúng tôi đã đến đấy," Cây Phi trả lời "Tôi e đó là đó là một điều khá kỳ lạ đối với tôi. Nhưng thú thật tôi thà ngưỡng mộ chị và những người ở đây hơn là những tảng đá trên một bức tường."

Trong khi nói điều ấy, chú nhận thấy Anh Thảo Vàng đã tham gia vào và Dâu Tây đang lạng lẽ trao đổi một điều gì đó với chú ta. Chú chỉ nghe được một câu, "Đừng bao giờ đến gần Khuôn mẫu" - và một lúc sau nghe Anh Thảo Vàng trả lời, "Chậc, cũng chẳng có gì khác biệt với quan điểm của chúng ta."

Cây Phi chợt thấy mệt mỏi và trống trải. Chú nghe tiếng Mâm Xôi phía sau đôi vai lưng lửng và bóng mượt của Anh Thảo Vàng, bèn đi lại gần bạn.

"Đi ra ngoài tìm cỏ đi," chú nói giọng rất khẽ "Dẫn bất cứ ai muốn đi

theo nhé."

Đúng lúc ấy, Anh Thảo Vàng quay lại phía chú và nói, "Các huynh sẽ vui lòng ăn một cái gì đó ngay bây giờ. Tôi sẽ khoản đãi quý vị những món mà chúng tôi có ở đây."

"Một hai người chúng tôi vừa mới định đi ra ngoài kiếm ăn." Cây Phi nói.

"Ồ đi lại bên ngoài vào lúc trời mưa to thì khá gay đấy," Anh Thảo nói cứ như thể không còn lựa chọn nào khác "Chúng tôi sẽ mời các anh dùng bữa ở dưới này."

"Tôi xin lỗi vì không thể nghe theo các anh trong chuyện này," Cây Phi nói giọng nghiêm nghị, "Một số người chúng tôi cần lên trên mặt đất. Chúng tôi đã quen với chuyện này và mưa gió không khiến chúng tôi bận tâm."

Dường như Anh Thảo Vàng khựng lại một chút, sau đó chú ta cất tiếng cười vang.

Cười là một hiện tượng xa lạ đối với động vật, mặc dù cũng có thể chó và voi có những biểu hiện mơ hồ về hiện tượng này. Vì thế tác động của nó đối với Cây Phi và Mâm Xôi thật quá mạnh. Đầu tiên Cây Phi nghĩ rằng Anh Thảo Vàng bộc lộ những triệu chứng của một căn bệnh nào đó. Mâm Xôi rõ ràng nghĩ rằng Anh Thảo sắp tấn công chúng nên lùi lại. Anh Thảo Vàng không nói gì, tiếng cười kỳ lạ của chú ta vẫn tiếp tục. Cây Phi và Mâm Xôi quay lại, cong đuôi chạy vào một lối đi gần nhất như thể thành linh gặp một con chồn. Được nửa đường chúng gặp Nồi Đất, cậu đủ bé nhỏ để cho hai chú kia chạy vượt qua, ngay sau đó cũng quay lại và chạy theo hai chú kia.

Mưa vẫn rơi rất nặng hạt. Đêm tháng Năm đen tối và lạnh cóng. Ba chú thỏ co ro trong một bụi cỏ gặm nhấm chút gì trong khi nước mưa chảy thành dòng trên bộ lông chúng.

"Lạy trời đất, Cây Phi," Mâm Xôi nói, "có phải anh thật sự muốn lên mặt đất ăn cỏ như thế này không? Thật kinh khủng! Tôi thì thà ăn bất cứ cái gì mà họ mời rồi đánh một giấc còn hơn. Thật là một ý... hết ý."

"Tôi cũng không rõ nữa," Cây Phi đáp. "Đột nhiên tôi có cảm giác chỉ

muốn thoát ra ngoài và muốn cậu đi cùng. Tôi có thể thấy rõ cái gì đang làm phiền Thứ Năm, cho dù nó sẽ vượt qua được thôi, tôi dám nói như thế. Thực sự là có một cái gì đó kỳ lạ về bọn thỏ này. Cậu có biết là họ ẩn đá vào tường không?"

"Họ làm gì cơ?"

Cây Phi giải thích cho bạn hiểu. Mâm Xôi cũng tỏ ra hoang mang bối rối y như chú vậy. "Nhưng tôi cũng có điều muốn nói với anh," Mâm Xôi nói. "Cho đến giờ Tóc Giả vẫn chưa hề sai. Đúng là họ hát như chim vậy. Tôi vào trong một cái hang của một chú thỏ tên là Hoắc Hương. Vợ chú ta có một đàn con nhỏ và cô vợ tạo ra những âm thanh cho đàn con nghe như tiếng chim cổ đỏ hót vào mỗi độ thu về. Để dỗ chúng vào giấc ngủ, cô ta nói thế. Tôi phải nói rằng điều này khiến tôi thấy kỳ lạ quá."

"Thế em nghĩ gì về họ hả Nồi Đất?" Cây Phi lên tiếng.

"Họ tử tế và tốt bụng," Nồi Đất đáp "nhưng em sẽ nói cho các anh biết về cái cách mà họ để lại ấn tượng trong em. Tất cả bọn họ đều có vẻ buồn bã kinh khủng. Em cũng chẳng hiểu tại sao khi mà họ ai nấy đều cao lớn, mạnh mẽ và họ có cả một cánh đồng thỏ rộng lớn và đẹp đẽ như thế này. Vậy mà họ làm em nghĩ đến cây cối trong tháng Mười một. Mặc dầu em cho rằng mình có hơi ngu ngốc anh Cây Phi ạ. Anh đã có công đưa chúng ta đến đây và em chắc rằng đây là một nơi tốt đẹp, an toàn."

"Không, em không ngốc chút nào. Anh đã không nhận ra điều đó đấy, nhưng em hoàn toàn đúng. Tất cả bọn họ, không trừ một ai, dường như đều mang một tâm sự trong lòng."

"Và sau cùng," Mâm Xôi nói "chúng ta đều không hiểu tại sao họ lại có quá ít người như thế. Họ không đủ đông để lấp đầy những cái hang đẹp đẽ này, có vẻ là như vậy. Có lẽ họ gặp phải một vấn đề gì đó khiến ai nấy đều có vẻ âu sầu như vậy."

"Chúng ta không biết đó là cái gì, bởi vì họ không chịu cho chúng ta biết. Nhưng nếu quyết định ở lại thì có lẽ chúng ta sẽ phải học cách sống hòa thuận với họ. Chúng ta sẽ không đánh nhau với họ vì họ quá to lớn. Và lại chúng ta cũng đâu có muốn họ đánh lại chúng ta."

"Em không tin là họ có thể đánh nhau đâu Cây Phi à," Nồi Đất nói "Mặc

dầu họ đều cao lớn và to khỏe, những em vẫn không nghĩ họ là những chiến binh thực sự. Không giống chút nào với Tóc Giả và Xám Bạc."

"Em nhận xét cũng sắc ra trò đấy, Nồi Đất nhỉ." Cây Phi nói "Thế em có nhận thấy là mưa dường như nặng hạt hơn không? Anh thì no bụng rồi đấy. Bây giờ chúng ta sẽ cùng xuống dưới đó, nhưng hãy tránh xa mọi người một lúc nhé."

"Tại sao ta không ngủ?" Mâm Xôi lên tiếng "Trời đã quá nửa đêm và sắp sáng rồi, còn tôi thì mệt bã cả người."

Chúng quay về một cái lỗ khác và chẳng bao lâu sau đã đến một cái hang khô ráo, trống trải nơi chúng nằm cuộn tròn vào nhau và ngủ trong hơi ấm từ cơ thể mệt mỏi của chính mình.

Khi Cây phi thức dậy, chú nhận ngay ra rằng trời đã sáng, sau khi mặt trời mọc được một lúc, bằng cách ngửi cái mùi của nó. Hương hoa táo rất dễ nhận ra. Sau đó chú ngửi thấy mùi mao lương vàng và mùi bầy ngựa. Trộn lẫn giữa những mùi này còn có một mùi khác nữa. Mặc dù cái mùi đấy khiến chú có cảm giác bất an, nhưng ngay lúc ấy chú không thể nói được đó là cái gì. Một cái mùi nguy hiểm, khó chịu và hoàn toàn không tự nhiên chút nào - ở ngay phía bên ngoài: mùi khói - một vật gì đang cháy. Rồi chú bỗng nhớ ra là Tóc Giả, ngày hôm qua sau chuyến trình sát trở về có nhắc đến mấy cái que trắng nhỏ vương vãi trên cỏ. Chính là nó. Một con người đã đi lại trên mặt đất ngoài kia. Đó chắc hẳn là thứ đã đánh thức chú dậy.

Cây Phi nằm trong cái hang tối và ấm áp với cảm giác sung sướng vì được an toàn. Chú có thể ngửi thấy mùi con người còn con người thì không thể ngửi thấy mùi thỏ. Tất cả những gì mà ông ta có thể ngửi thấy là cái mùi khói khó chịu mà mình đang tạo ra. Ý nghĩ của chú quay về với những hình thù ở trong chiếc giếng cạn và rồi chú rơi vào một giấc ngủ nửa mê nửa tỉnh, trong đó El-ahrairah hiện ra nói rằng đó chỉ là một trò lừa gạt của ông, đóng giả là một Cây Độc và đặt những viên đá lên tường để Dâu Tây chạy vào đó trong khi ông tìm cách làm quen với vợ chú ta là Nildro-hain.

Nồi Đất cựa quậy vài cái rồi ngủ tiếp, lầm bầm nói trong mơ, "cây cúc bạc đẹp ghê, mẹ ha?" và Cây phi chạnh lòng nghĩ rằng có lẽ cậu ta đang mơ

về những ngày thơ ấu, rồi nằm nép sang một bên để có chỗ mà ngủ tiếp. Tuy vậy, vào đúng lúc ấy, chú nghe một chú thỏ chạy xuống một lối đi gần đây. Dù đó là kẻ nào thì Cây Phi cũng nhận ra rằng chú ta vừa gọi vừa giậm giậm chân một cách không tự nhiên chút nào.

Âm thanh, như Mâm Xôi đã nhận xét, không khác lắm so với tiếng chim hót. Khi chú thỏ kia đến gần hơn, Cây Phi có thể phân biệt từng tiếng một.

"*Flayrah! Flayrah!*"

Đó là giọng của Dâu Tây. Nồi Đất và Mâm Xôi thức dậy vì tiếng giậm chân hơn là vì giọng hát vừa mảnh vừa mới lạ, những âm thanh như thế không thể khuấy động bản năng của loài thỏ trong khi hai chú này đang say ngủ. Cây Phi chui ra khỏi hang, chạy ra lối đi và đụng phải Dâu Tây đang nện một chân sau trên nền đất cứng.

"Mẹ tôi thường nói, nếu con là ngựa, trần nhà sẽ rơi xuống mất, " Cây Phi nói "Cớ sao anh lại giậm chân dưới này như thế?"

"Để đánh thức mọi người dậy." Dâu Tây đáp "Anh cũng biết là mưa kéo dài suốt đêm. Thường thì chúng tôi sẽ ngủ suốt buổi sáng nếu trời xấu. Nhưng bây giờ thì thời tiết lại đẹp rồi."

"Dầu vậy, tại sao lại phải đánh thức mọi người dậy?" Cây phi hỏi.

"À, con người vừa đi qua nên tôi và Anh Thảo Vàng cho rằng *flayrah* có thể sẽ không nằm ở đây quá lâu. Nếu chúng ta không đi ngay ra lấy thì lũ chuột và quạ sẽ kéo đến, mà tôi thì tôi không thích đánh nhau với chuột. Tôi mong rằng công việc này sẽ được hoàn tất trong một ngày với những người có bản tính phiêu lưu như các anh."

"Anh nói gì sao tôi không hiểu."

"Được rồi, hãy đi với tôi. Tôi sẽ quay lại theo đường này vì Nildro-hain. Hiện chúng tôi còn chưa có con cái gì, vì thế anh thấy đấy, cô ấy sẽ ra ngoài cùng với tất cả chúng ta."

Những chú thỏ khác cũng lục tục kéo ra các đường chạy, Dâu Tây nói chuyện với một vài chú và hơn một lần nhấn mạnh rằng chú rất vui khi được đưa những người bạn mới ra cánh đồng. Cây Phi bắt đầu nhận ra rằng chú thích anh bạn Dâu Tây này. Ngày hôm trước, có lẽ chú đã quá mệt mỏi và hoang mang để có thể đánh giá đúng người bạn mới. Bây giờ sau một

giấc ngủ ngon, chú có thể nhận thấy Dâu Tây là một anh chàng vô hại và đáng mến. Một anh chồng tận tụy đến mức cảm động đối với cô vợ đẹp Nildro-hain và rõ ràng chú ta đang trong tâm trạng vui tươi và có khả năng tận hưởng niềm vui sống. Khi tất cả phóng lên mặt đất vào cái buổi sáng tháng Năm ấy, Dâu Tây nhảy qua cái hào, trượt đi trên lớp cỏ dài, vô tư lự như một chú sóc. Dường như chú đã rũ bỏ cái vẻ ưu phiền đầy bí hiểm đã làm Cây Phi khó nghĩ vào đêm trước. Cây Phi thì đứng lại ở miệng hang, như chú vẫn thường đứng sau bức rèm lá của bụi mâm xôi nơi quê nhà, và phóng tầm mắt nhìn dọc thung lũng.

Mặt trời mọc lên sau bãi cây trồng, hắt những cái bóng dài của rừng cây ở hướng Tây Nam xuống cánh đồng. Những ngọn cỏ dẫm nước sáng lên lấp lánh và ngay gần đấy, một bụi thông phát sáng với những ánh lấp lánh, lóe sáng khi các nhánh cành đung đưa trong làn gió nhẹ. Con suối dềnh lên và đôi tai của Cây Phi có thể nhận ra được âm thanh của dòng nước trở nên trầm và dịu hơn so với ngày hôm trước. Nằm giữa cánh rừng và dòng suối là sườn dốc phủ đầy những bông hoa cải xoong đồng phơn phớt sắc tím, mỗi cây hoa này đều kiêu kỳ đứng tách biệt trên bãi cỏ, cái cuống mỏng manh của nó phủ đầy hoa ở ngay phía trên đám lá nhỏ li ti xòe rộng. Gió ngừng thổi, cả thung lũng nhỏ nằm im phăng phắc, tràn ngập những tia nắng dài mảnh, hai bên viền những dải cây rừng. Trong cái yên tĩnh trong trẻo ấy, giống như những chiếc lông vũ trên mặt hồ, có thể cảm thấy tiếng gọi xa xa mơ hồ của một con chim cu.

"Mọi thứ mới yên lành làm sao, Cây Phi nhỉ." Anh Thảo Vàng ở phía sau chú lên tiếng "Tôi biết huynh quen nhìn quanh một lượt trước khi ra ngoài kiếm ăn, nhưng chúng tôi ở đây thì cứ thẳng tiến ra ngoài."

Cây Phi không có ý định thay đổi thói quen hay nghe theo chỉ dẫn của Anh Thảo Vàng. Tuy vậy chẳng có ai ép buộc chú mà cũng chẳng việc gì phải cãi nhau vì một việc vặt vãnh như thế. Chú phóng qua cái hào, sang bờ bên kia và đưa mắt nhìn quanh lần nữa. Một vài chú thỏ đã chạy xuống cánh đồng về phía hàng rào xa xa điểm lấm tấm những vạt táo gai màu trắng. Chú thấy Tóc Giả và Xám Bạc và nhập hội cùng với chúng, mỗi bước đi lại đá nhẹ chân trước để giữ nước như kiểu loài mèo vẫn làm.

"Tôi hy vọng bạn anh cũng chăm sóc anh tử tế như những người kia quan tâm đến chúng tôi, Cây phi ạ." Tóc Giả lên tiếng "Xám Bạc và tôi cảm thấy nơi đây như là nhà mình vậy. Nếu anh hỏi thì tôi cho rằng tất cả chúng ta đã có một sự thay đổi lớn cho một điều tốt đẹp hơn. Ngay cả khi Thứ Năm có sai lầm đi nữa và rốt cuộc chẳng có gì ghê gớm xảy ra ở quê chúng ta, thì tôi vẫn khẳng định ở đây chúng ta tốt hơn nhiều chứ. Anh có muốn xuống kia kiếm ăn không?"

"Có một việc gì đó trong chuyện kiếm ăn này, anh có biết không?" Cây Phi hỏi.

"Họ chưa nói cho anh biết sao? Rõ ràng là có *flayrah* trên những cánh đồng kia. Hầu hết bọn họ đều ra ngoài kiếm ăn mỗi ngày."

(Thỏ thường ăn cỏ, như chúng ta vẫn biết. Những loại thức ăn ngon lành hơn, ví dụ rau diếp hoặc cà rốt, là những thứ mà chúng thường có được trong một chuyến khám phá hoặc cướp bóc vườn rau được gọi là *flayrah*).

"Flayrah à? Nhưng chẳng phải giờ này mà chinh phạt vườn rau thì quá trễ sao?" Cây phi hỏi, liếc nhìn những mái nhà xa xa trong một nông trang phía sau rừng cây.

"Không, không đâu," một trong những chú thỏ chủ nhà, nghe được câu hỏi của chú lên tiếng phủ định. "Flayrah nằm ngoài cánh đồng, thường gần nơi mà dòng suối chảy qua. Chúng tôi ăn luôn ở đấy hoặc mang về, hoặc vừa ăn vừa mang về. Nhưng hôm nay chúng ta sẽ mang về một ít. Đêm qua trời mưa to như thế nên chẳng ai đi ra ngoài cả, chúng ta đã ăn hầu hết đồ dự trữ trong hang rồi."

Con suối chảy qua hàng rào, có một vũng nước cho bò uống nằm ở khoảng giữa lỗ hổng trên hàng rào với con suối. Sau trận mưa, bốn phía quanh khu này ngập nước, nước đọng cả trong những vết chân gia súc. Lũ thỏ tránh xa chúng và đi xa hơn một chút, gần cái gốc xù xì đầy máu của một cây táo dại. Xa hơn chỗ đó, bao quanh một bụi cây cói là một hàng rào gồm những chiếc cọc và thanh giằng cao đến bụng người, bên trong hàng rào là một bụi mao lương hoa vàng đang nở rộ và dòng suối từ trên nguồn chảy xuống.

Trên đồng cỏ gần đấy, Cây Phi có thể thấy rải rác nhiều mảnh màu nâu

nhạt pha vàng, một số với những tán lá màu xanh có lông tơ nhạt nổi bật trên nền cỏ màu thẫm hơn, tỏa ra mùi nồng nồng hăng hăng như thể vừa mới cắt. Những thứ này thật có sức lôi cuốn với Cây Phi, chú bắt đầu nhỏ nước miếng và dừng lại một chút để phóng uế. Anh Thảo Vàng đi đến gần đây, quay lại nhìn chú với một nụ cười thiếu tự nhiên của chú ta, nhưng vào lúc này Cây Phi đang phấn khích đến nỗi cũng chẳng buồn bận tâm nữa. Có một lực hút khác mãnh liệt hơn, thúc đẩy chú bỏ hàng rào chạy về phía mảnh đất rải rác những mảng màu kia. Chú đi đến gần một trong những mảng ấy, ngửi ngửi trước rồi cắn ròn rột ngon lành. Đó là cà rốt.

Cây Phi đã từng ăn nhiều loại rễ trên đời, nhưng trước đây chỉ có một lần duy nhất chú ăn thử cà rốt, khi một con ngựa kéo xe đánh đổ một bao tải hàng gần cánh đồng cỏ ngày xưa. Đây là những củ cà rốt cũ, một vài củ đã bị chuột gặm hoặc ruồi cắn đến một nửa. Nhưng đối với lũ thỏ thì cà rốt sực mùi xa hoa là một bữa tiệc xua đuổi tất cả những cảm giác khác ra khỏi đầu óc. Cây Phi ngồi xuống nhá và cắn sồn sột; cái vị đậm đà mong nước của những chiếc rễ được con người chăm sóc khiến chú chìm ngập trong sung sướng. Chú nhảy trên bãi cỏ gặm hết miếng này đến miếng khác, chén đến cả phần xanh phía đầu. Chẳng có gì cản trở chú cả. Nơi này dường như có quá nhiều cho mọi thỏ. Lâu lâu, theo bản năng chú nhìn lên, mũi hếch về hướng gió đánh hơi nhưng sự cảnh giác của chú chỉ là miễn cưỡng, chiếu lệ. "Nếu kẻ thù có đến thì cứ kệ thầy chúng," chú tự nhủ, "mình sẽ chiến đấu đến cùng. Dù sao thì mình cũng sẽ không bỏ chạy. Chặc chặc, thật là một nơi độc nhất vô nhị! Thật là một vùng đất của thỏ có một không hai. Hèn gì chú thỏ nào ở đây cũng to lớn béo tốt và tỏa ra mùi của một ông hoàng!"

"Chào Nồi Đất! Chú em cứ việc chén cho đến lòi kèn ra nhé! Không còn phải đứng trên bờ run rẩy nữa nhé, chú em đáng thương."

"Trong vòng một hoặc hai tuần nữa thì nó sẽ không còn run rẩy nữa đâu." Đầu Gỗ nói, miệng đầy cà rốt. "Tôi cảm thấy khá hơn rất nhiều vì cái này! Tôi sẽ theo anh đến bất cứ nơi đâu, Cây Phi à. Tôi... tôi chẳng phải là mình nữa trong cái bụi thạch nam đêm ấy. Thật là tệ khi biết mình không có chỗ chui dưới lòng đất. Tôi hy vọng anh hiểu điều đó."

"Tất cả đã bị quên sạch rồi." Cây Phi nói "Tôi nghĩ tốt hơn nên hỏi Anh Thảo Vàng xem chúng ta phải làm gì để mang một ít về hang."

Chú thấy Anh Thảo Vàng ở gần bờ suối. Chú ta rõ ràng đã đánh chén no nê và đang rửa mặt bằng hai móng trước.

"Có phải cái thứ củ này có hàng ngày không?" Cây Phi hỏi bạn "Ở đâu..." nhưng chú đã kịp chỉnh lại đúng lúc. "Mình còn đang thời kỳ học hỏi mà." chú nghĩ.

"Không phải bao giờ cũng là củ." Anh Thảo trả lời "Đó là những thứ trồng từ năm ngoái như anh có thể nhận thấy. Tôi cho rằng những gì còn lại đang bị dọn sạch. Đó có thể là bất cứ thứ gì: củ, rau xanh, táo cũ, tùy từng trường hợp. Đôi khi cũng chẳng có gì sất, nhất là vào mùa hè khi tiết trời đẹp. Nhưng khi trời trở xấu vào mùa đông, gần như bao giờ cũng có một thứ gì đó. Thường là những cái củ to hoặc cái xoắn, thỉnh thoảng còn có cả ngô. Chúng ta cũng ăn cả ngô nữa, anh biết đấy."

"Vậy thì, thức ăn không còn là vấn đề nữa. Cả vùng này chắc phải toàn thỏ là thỏ. Tôi cho rằng..."

"Nếu huynh đã ăn xong," Anh Thảo Vàng cắt ngang, "và không Có gì vội vã, hãy tranh thủ thời gian - huynh có thể thử mang một ít thức ăn về. Thật dễ dàng với các loại củ dễ hơn bất cứ thứ gì trừ rau diếp. Huynh chỉ việc cắn vào một đầu, mang về cánh đồng của chúng ta và xếp vào trong hang lớn. Tôi thường mang hai củ một lần nhưng mà tôi đã tập làm như thế nhiều lần rồi. Thỏ không hay tha thức ăn, tôi biết điều đó, nhưng rồi huynh sẽ học được. Thật hữu ích khi dự trữ lương thực. Những cô thỏ cái cần thức ăn dự trữ cho con khi chúng đang tuổi ăn tuổi lớn, với lại điều này cũng tiện lợi cho chúng ta vào những khi trái gió trở trời. Quay lại đằng kia với tôi đi, tôi sẽ giúp huynh mang thức ăn về hang nếu lần đầu tiên này huynh cảm thấy khó khăn."

Đúng là Cây Phi gặp một số khó khăn khi học cách ngậm một nửa củ cà rốt trong miệng mang về, như kiểu chó gặm khúc xương, băng qua đồng cỏ và trở về cánh đồng thỏ. Dọc đường chú phải bỏ củ cà rốt xuống vài lần. Với sự động viên của Anh Thảo Vàng, chú quyết tâm phải giữ vững vị trí là thủ lĩnh đáng tin cậy của những người mới đến. Theo gợi ý của chú, cả hai

đợi ở cửa một trong những chiếc hang lớn để xem bạn bè của chú làm việc như thế nào. Tất cả đều rất nỗ lực và đã làm hết sức mình, mặc dầu những chú nhỏ hơn, đặc biệt là Nồi Đất rõ ràng thấy việc này thật khó khăn.

"Vui lên đi Nồi Đất." Cây Phi động viên. "Hãy nghĩ em sẽ sung sướng như thế nào khi được thưởng thức cà rốt tối nay. Với lại, anh chắc Thứ Năm cũng thấy việc này khó nhọc như em thôi, nó cũng bé tí bé tẹo mà."

"Em chẳng thấy cậu ấy đâu." Nồi Đất nói "Anh có nhìn thấy Thứ Năm ở đâu không?"

Bây giờ nghĩ đến điều này, Cây Phi mới nhớ ra chú chẳng thấy Thứ Năm từ sáng đến giờ. Chú bắt đầu cảm thấy lo lắng và trong lúc trở về ngang qua cánh đồng với Anh Thảo Vàng chú đã cố hết sức giải thích cho người bạn mới hiểu tâm tính kỳ lạ của Thứ Năm. "Tôi thật hy vọng nó vẫn ổn." cuối cùng chú kết luận "Tôi nghĩ có lẽ tôi phải đi tìm nó khi chúng ta làm một chuyến nữa. Anh nghĩ xem, nó có thể ở đâu?"

Chú chờ đợi câu trả lời của Anh Thảo Vàng nhưng đã phải thất vọng. Vài phút sau, Anh Thảo Vàng nói, "Nhìn xem, anh có thấy những con quạ gáy xám đang lượn quanh chỗ cà rốt kia không? Chúng là mối phiền hà lớn trong vài ngày lại đây. Tôi sẽ cần một ai đó đuổi chúng đi cho đến khi chúng ta hoàn thành việc vận chuyển. Nhưng chúng quá lớn nên một thỏ thì khó lòng xử trí. Lại còn bọn chim sẻ..."

"Này, phải làm gì với Thứ Năm đây?" Cây Phi xãng giọng hỏi.

"Thực ra," Anh Thảo Vàng đáp rồi bỏ chạy, "tôi sẽ tự đi."

Nhưng chú không làm gì để đuổi bọn quạ gáy xám mà cắn một củ cà rốt khác vào miệng và chuẩn bị quay về hang. Không khỏi phiền lòng, Cây Phi nhập hội với Gạc Nai, Bồ Công Anh và ba chú khác cùng trở về. Khi chúng đến gần bờ đất của cánh đồng thỏ, chú bỗng thoáng thấy Thứ Năm. Chú này đang ngồi giấu nửa người trong bụi thùy tùng thấp lúp xúp ở ngay bìa rừng, cách những cái hang thỏ một quãng. Đặt củ cà rốt của mình xuống, chú vội chạy ngang qua khoảng trống, phóng lên bờ lũy ngồi cùng với Thứ Năm trên mặt đất phẳng lì trơ trụi dưới những cành cây thấp la đà. Thứ Năm chẳng thèm nhếch mép, vẫn nhìn trân trân suốt chiều dài cánh đồng trước mặt.

"Sao em không xuống học cách tha cà rốt về hang hả Thứ Năm?" Cuối cùng Cây Phi hỏi "Cũng không khó khăn lắm một khi em đã quen."

"Em chẳng bao giờ làm những chuyện như vậy." Thứ Năm thấp giọng trả lời. "Chớ... các anh trông giống những con chó tha khúc cây."

"Thứ Năm, có phải em đang cố làm anh bực mình không? Anh sẽ không tức giận chỉ vì em gọi anh bằng những cái tên ngu ngốc. Nhưng em đã đùn việc cho người khác đấy."

"Em mới là người đáng ra phải nổi giận." Thứ Năm đáp "Nhưng em không giỏi những chuyện đó, rắc rối là ở chỗ đó. Tại sao chẳng ai chịu nghe em? Một nửa bọn họ nghĩ em bị khùng. Anh cũng đáng trách lắm, Cây phi à, vì anh biết là em không điên nhưng anh đâu có chịu nghe em."

"Vậy là đến bây giờ em vẫn chưa thích nơi này làm sao? Này, anh nghĩ là em sai rồi. Ai cũng có lúc sai lầm. Vậy tại sao em lại không thể phạm sai lầm, như tất cả những người khác? Đầu Gỗ đã sai khi ở trong bụi thạch nam và bây giờ em cũng sai nốt."

"Những tay thỏ dưới kia, chạy nhặng lên như con sóc vớ được nắm hạt dẻ. Như thế thì đúng à?"

"Phải, có thể họ học cái hay của bọn sóc và điều đó làm cho họ trở thành những chú thỏ tốt đẹp hơn."

"Thế anh cho rằng con người, bất kể ông ta là ai, để cà rốt khơi khơi ngoài đồng kia là bởi vì ông ta có một trái tim từ bi hi xả ư? Ông ta làm thế là có mục đích gì?"

"Người ta chỉ quăng đi như ném rác. Có bao nhiêu chú thỏ có được những bữa tiệc ngon lành từ những đồng rác do con người thải ra nào? Cả rau diếp hư và củ cải già nữa. Em cũng biết là chúng ta phải làm một điều gì đó khi còn có thể làm. Nó không bị đầu độc đâu, Thứ Năm à, anh có thể đảm bảo với em điều đó. Và nếu con người muốn bắn bọn thỏ chúng ta thì ông ta có khối cơ hội sáng nay rồi. Xem đấy, ông ta đâu có làm thế."

Thứ Năm trông còn bé nhỏ hơn khi chú dán mình xuống nền đất cứng. "Chỉ có là đưa ngốc ngếch thì em mới cố gắng tranh luận về chuyện này." chú nói về khốn khổ "Cây Phi, anh Cây Phi thân yêu - đơn giản là vì em biết có một chuyện gì đó rất không bình thường... rất độc ác đang quanh

quần nơi này. Em không biết đó là cái gì, vì thế chẳng có gì lạ khi em không thể nói về nó. Dầu vậy, em vẫn có cảm giác nó lảng vảng đâu đây thôi. Anh sẽ hiểu, việc này cũng tương tự như khi anh thò mũi qua một cái lưới thép, đã chạm được vào thân cây táo, nhưng anh không thể cắn đứt được vỏ cây chỉ vì sợi dây thép. Em cũng gần như thế đấy - bất kể đó là việc gì - nhưng em cũng không thể nắm bắt được. Nếu ngồi ở đây một mình rồi em có thể hiểu ra được chẳng."

"Thứ Năm à, tại sao em không làm theo lời anh nói? Ăn một bữa Cà rốt cho no nê, rồi chui xuống hang đánh một giấc. Em sẽ cảm thấy khỏe ngay."

"Em đã bảo anh rằng em sẽ chẳng có liên hệ gì với nơi này mà." Thứ Năm nói "Còn nói chuyện chui xuống những cái hang dưới kia, em thà quay về những bụi thạch nam còn hơn. Cái trần hang kia làm toàn bằng xương."

"Không, không, đó là rễ cây chứ. Nhưng chẳng phải em đã ở dưới hang suốt đêm sao?"

"Không." Thứ Năm nói.

"Cái gì? Vậy đêm qua em ở đâu?"

"Ở đây"

"Cả đêm?"

"Phải. Những cây thủy tùng này làm thành một mái che tốt, anh cũng thấy đấy."

Bây giờ thì Cây Phi cảm thấy lo sợ thật sự. Nếu nổi hoảng sợ khiến Thứ Năm ở trên mặt đất cả đêm trong cơn mưa tầm tã, bất chấp cái lạnh và mối đe dọa có kẻ thù lảng vảng kiếm mồi thì rõ ràng là không dễ gì mà nói phải trái với nó về những chuyện như thế này. Chú im lặng hồi lâu rồi cuối cùng trầm ngâm nói. "Thật đáng xấu hổ. Anh vẫn nghĩ tốt hơn em hãy tham gia cùng mọi người. Nhưng bây giờ anh sẽ để cho em một mình ở đây, sau đó sẽ đến xem em đã cảm thấy khá hơn chưa. Cũng đừng gặm gốc cây thủy tùng mà ăn nghe chưa?"

Thứ Năm không trả lời, còn Cây Phi thì quay lại chỗ cánh đồng.

Ngày hôm nay chắc chắn không có gì khiến người ta nghĩ đến những điềm xấu. Đến trưa, trời trở nóng đến mức phần đồng trũng mù mịt hơi

nước, không khí trĩu nặng mùi hương thảo mộc đặc quánh khiến người ta có cảm giác như đã là cuối tháng Sáu; bạc hà nước và kinh giới còn chưa ra hoa nhưng lá của chúng cũng tỏa mùi ngây ngất và đầu đó nghe có cả mùi của hoa râu dê nở sớm. Những con chim bận rộn suốt cả buổi sáng, chúng hội họp cao cao trên những cây bulô bạc gần những cái hang bỏ không dọc phần ruộng trũng. Từ sâu trong bãi cây trồng nơi có một chiếc giếng bỏ không vẳng lên trong vất tiếng hát tuyệt đẹp của một chú chim đầu đen. Vào đầu giờ chiều cái nắng nóng vẫn còn ngự trị và một đàn bò từ những cánh đồng cao hơn chậm chậm vừa gặm cỏ vừa tiến dần đến chỗ có bóng mát. Chỉ còn một vài chú thỏ lang thang trên mặt đất. Hầu hết đã ngủ trong hang. Duy chỉ có Thứ Năm vẫn ngồi bất động một mình dưới gốc thủy tùng.

Khi trời bắt đầu tối, Cây Phi đi tìm Tóc Giả và hai chú cùng nhau đi vào bãi cây trồng sau cánh đồng thỏ. Đầu tiên chúng di chuyển rất thận trọng, nhưng chỉ một lúc sau chúng đã tự tin hơn khi phát hiện không có dấu vết của con thú nào lớn hơn chuột.

"Chả có mùi gì cả," Tóc Giả nói "cả dấu chân cũng không có nốt. Tôi cho rằng Anh Thảo Vàng đã nói vời chúng ta sự thật. Không hề có bất cứ kẻ thù nào ở đây. Hoàn toàn khác biệt với khu rừng nơi chúng ta đã băng qua con suối. Tôi cũng chẳng giấu anh làm gì Cây Phi ạ, đêm đó tôi sợ cứng người ấy chứ, nhưng tôi đã cố hết sức không để lộ ra ngoài."

"Cả tôi cũng thế." Cây Phi đáp "Nhưng tôi đồng ý với anh về nơi này. Có vẻ hoàn toàn rõ ràng. Nếu chúng ta..."

"Dầu vậy, kể ra cũng thật lạ." Tóc Giả cắt ngang. Chú ta đang ở trong một bụi cây mâm xôi, ở giữa bụi có một cái hang thỏ dẫn đến một trong những lối đi ngang dọc trong cánh đồng cỏ phía dưới. Mặt đất xốp và ẩm ướt với những chiếc lá khô đùn lên thành một đống. Nơi Tóc Giả dừng lại có dấu hiệu của sự vật lộn. Những chiếc lá mục bị gió thổi bay lên như mưa. Một số chiếc lá vương trên cành mâm xôi và một vài cục dền dẹt ươn ướt nằm trên khoảng đất trống bên ngoài bụi cây. Đất ở giữa chỗ này trở khắc có thể thấy những vết rạch ngang dọc. Ở đây cũng có cả một cái lỗ hẹp trông rất bình thường có kích thước bằng củ cà rốt mà chúng vừa mang

về hang sáng nay. Hai chú thỏ hết ra sức đánh hơi lại nhìn ngược ngó xuôi nhưng chẳng phát hiện được gì.

"Điều buồn cười là nó chẳng có mùi gì cả." Tóc Giả nói.

"Tất nhiên, không chỉ có thỏ mới hiện diện ở khắp mọi nơi. Và con người cũng ở khắp nơi nữa. Cái mùi này có thể chẳng có liên quan gì hết. Tất cả chỉ nói cho chúng ta biết một điều, có một người vừa đi qua khu rừng và ném một mẩu que màu trắng xuống. Không phải là cái người đã rạch nát chỗ đất này."

"Phải, những chú thỏ điên này có lẽ đã nhảy múa dưới ánh trăng hay làm một việc gì tương tự."

"Tôi sẽ chẳng ngạc nhiên đâu." Cây Phi nói "Có vẻ giống với họ lắm. Hãy đến hỏi Anh Thảo Vàng xem sao."

"Đó là điều ngớ ngẩn nhất mà anh đã nói ra từ trước đến nay. Nói cho tôi biết đã từ lúc chúng ta đến đây, Anh Thảo Vàng đã từng trả lời bất cứ câu hỏi nào của anh chưa?"

"Để xem nào, không, không nhiều lắm."

"Anh cứ thử hỏi Anh Thảo Vàng xem hẳn thường nhảy múa ở đâu vào những đêm trăng. Cứ hỏi như thế này, Anh Thảo ơi, có nơi nào... "

"Ồ thế anh cũng nhận ra điều này sao? Anh ta không trả lời bất cứ câu hỏi nào có từ ở đâu. Cả Dâu Tây cũng vậy. Tôi nghĩ cũng có thể họ e ngại chúng ta. Nồi Đất đã đúng khi nói rằng họ không phải loại lính chiến. Vì thế có lẽ họ phải tỏ ra đầy bí ẩn để ngang cơ với chúng ta chẳng. Tốt nhất, hãy kết thúc chuyện này ở đây. Chúng ta không nên làm họ bối rối thêm làm gì và điều này bản thân nó cũng sẽ trở nên suôn sẻ vào đúng thời điểm."

"Đêm nay cũng sẽ có mưa đấy," Tóc Giả nói "cũng chẳng lâu nữa đâu, tôi cho là thế. Hãy xuống hang để xem chúng ta có thể khiến họ nói chuyện cởi mở hơn không."

"Tôi nghĩ có một cái gì đó mà ta chỉ có thể chờ đợi. Nhưng tôi đồng ý là chúng ta nên trở về hang ngay. Và lạ trời cao, hãy làm sao khiến cho Thứ Năm cùng chúng ta xuống đấy. Nó làm tôi lo lắng không yên. Anh có biết là nó ở bên ngoài suốt đêm qua trong lúc trời mưa không?"

Trong khi đi qua bãi cây trồng trở về hang, Cây Phi đã tường thuật lại cuộc trao đổi của chú với Thứ Năm sáng nay. Hai chú thấy Thứ Năm vẫn ngồi dưới gốc thủy tùng và sau một trận cãi cọ khá là dữ dội khiến Tóc Giả trở nên thô bạo và nóng nảy, thì Thứ Năm đã bị ép buộc đi xuống hang lớn cùng với chúng chứ không phải được thuyết phục mà chịu đi theo.

Ở dưới hang lúc này có vẻ đông đúc, khi trời bắt đầu chuyển mưa thì có nhiều chú thỏ nữa đi xuống các đường chạy. Chúng xô đẩy nhau, nô đùa và trò chuyện tíu tít. Những củ cà rốt tha về hồi chiều giờ được mang ra chia nhau giữa đám bạn bè, hoặc mang đến cho những cô thỏ cái và các gia đình trong những cái hang góc ngách trên cánh đồng thỏ. Khi tất cả đã no nê thì hang lớn vẫn đầy thỏ. Không khí ẩm cúng thật dễ chịu bởi hơi ẩm của quá nhiều cơ thể. Rồi câu chuyện nổ như bấp rang của từng nhóm nhỏ cũng dần chìm vào bầu không khí im lặng đầy hài lòng, nhưng dường như chưa ai muốn đi ngủ. Bọn thỏ trở nên náo nhiệt và hiếu động khi đêm về, và khi trận mưa đêm dòn chúng xuống những các hang dưới lòng đất thì chúng vẫn thích đàn đúm với nhau hơn. Cây Phi để ý thấy rằng hầu như tất cả những thành viên trong đoàn của chú đều tỏ ra thân thiện với những người bạn mới, chú cũng nhận biết dù mình di chuyển đến nhóm nào thì các chú thỏ chủ nhà rõ ràng biết chú là ai và đối xử với chú như là vị thủ lĩnh của bầy thỏ mới đến. Chú không thấy Dâu Tây đâu nhưng chỉ một lúc sau Anh Thảo Vàng từ đầu sảnh bên kia đã đến bên chú.

"Tôi rất mừng là huynh có mặt ở đây, Cây Phi ạ," chú nói "Có người gợi ý muốn nghe kể chuyện. Chúng tôi hy vọng, ai đó trong quý vị cũng muốn góp vui, nhưng chúng tôi sẽ bắt đầu trước nếu huynh muốn."

Có một câu tục ngữ lưu truyền trong bọn thỏ, "Trong một cánh đồng thỏ có nhiều câu chuyện hơn là những lối đi ngang dọc" và một chú thỏ không thể từ chối lời yêu cầu kể chuyện cũng như người Ireland không thể nói không với một cuộc ẩu đả. Bọn Cây Phi chụm đầu hội ý với nhau. Một lúc sau, Mâm Xôi đứng lên tuyên bố, "Chúng tôi đã đề nghị Cây Phi kể cho các bạn nghe về cuộc phiêu lưu của chúng tôi: làm thế nào mà chúng tôi đến được đây và có được may mắn sống chung với các bạn."

Cả hang chìm trong không khí im lặng gượng gạo chỉ thỉnh thoảng bị

xáo trộn bởi tiếng hít hít và thì thầm. Mâm Xôi mất hết tinh thần quay sang Cây Phỉ và Tóc Giả.

"Có chuyện gì vậy?" chú nhỏ giọng hỏi "Chắc không có gì không ổn trong chuyện này chứ?"

"Gượng đã," Cây Phỉ trả lời giọng thì thầm "Cứ để họ nói ra nếu họ không thích. Biết đâu họ cũng có cách nghĩ riêng của mình."

Tuy vậy, không khí im lặng kéo dài thêm một lúc nữa, như thể phía chủ nhà không màng đến việc đề cập đến những điều mà họ nghĩ là sai.

"Thế này thì không được," cuối cùng Mâm Xôi lên tiếng "Cây Phỉ, anh phải nói cái gì đi chứ. Không, việc gì anh phải nói chứ? Để tôi nói cho." Rồi chú quay sang, nói to với tất cả mọi người. "Sau khi suy nghĩ, Cây phỉ nhớ ra rằng trong chúng tôi có một người kể chuyện đại tài. Anh Bồ Công Anh đây sẽ kể cho quý vị nghe một câu chuyện về El- ahrairah. Dù sao thì chuyện này cũng chẳng có gì là không phải." chú thì thầm nói thêm.

"Mà chuyện gì mới được chứ?" Bồ Công Anh hỏi.

Cây Phỉ nhớ lại những tảng đá trong chiếc giếng cạn. "Chuyện về rau diếp của Đức vua." Chú trả lời "Tôi tin là họ nghĩ nhiều về chuyện đó."

Bồ Công Anh hăng giọng và làm một vài điệu bộ với vẻ sẵn sàng đầy dũng cảm mà chú đã chứng tỏ khi ở trong rừng. "Tôi sẽ kể hầu quý vị câu chuyện về Rau diếp của Đức vua." chú tuyên bố.

"Chúng tôi sẽ rất thích thú." Anh Thảo Vàng mau mồm mau miệng nói ngay.

"Hắn tốt hơn rồi đó." Tóc Giả thì thầm.

Bồ Công Anh bắt đầu.

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 15

Câu Chuyện Về Rau Diếp Của Đức Vua

Don Alfonso: "Eccovi il medico, signore belle."

Ferrando và Guglielmo: "Despina in maschera, che triste pelle!"

Così fan Tutte của Lozenro da Ponte

Người đời kể rằng có một thời El-ahrairah và những người theo ngài mất hết vận may. Kẻ thù đánh đuổi họ buộc họ phải đến sống ở vùng đầm lầy Kelfazin. Bây giờ nếu ai đó hỏi tôi vùng đầm lầy Kelfazin này ở đâu thì có thể tôi không biết, nhưng vào cái lúc mà El-ahrairah và người của ông sống ở đó thì trong tất cả những nơi khốn khổ nhất thế giới, đó là nơi tồi tàn hơn cả. Chẳng có thức ăn gì ngoài thứ cỏ thô ráp, mà cả đến loại cỏ ấy cũng mọc lẫn với những bụi cây đầy gai góc và sỏi đá. Mặt đất thì quá ẩm ướt không thể đào hang, đào được đến đâu nước lại ngập đến đấy. Nhưng muôn loài tỏ ra sợ hãi và nghi ngại những trò lừa gạt của ngài, đã không cho ngài thoát ra khỏi vùng đất khốn khổ đó và hàng ngày Hoàng tử Cầu Vòng thường hạ cố xuống vùng này để kiểm tra xem El-ahrairah có còn ở đây không. Hoàng tử Cầu Vòng có quyền lực đối với cả bầu trời lẫn đồi núi và Thần Mặt trời đã ra lệnh cho Hoàng tử cai trị thế giới theo trật tự mà mình nghĩ là tốt nhất.

Một hôm khi hoàng tử xa giá xuống đầm lầy, El-ahrairah đến gặp hoàng tử và nói, "Thưa Hoàng tử Cầu Vòng, người của tôi lạnh cóng và không thể sống dưới lòng đất vì quá ẩm ướt. Thức ăn thì nghèo nàn và thảm hại đến nỗi họ ngã bệnh hàng loạt mỗi khi thời tiết trở nên xấu đi. Tại sao Ngài lại bắt chúng tôi ở đây, ngược lại với mong muốn của chúng tôi? Bọn thỏ chúng tôi vô hại cơ mà."

"Này El-ahrairah," Hoàng tử Cầu Vòng lúc bấy giờ mới lên tiếng "các

loài vật trên đời đều biết người là phường trộm cắp và là tên đại bịp. Chính những trò lừa gạt đã bắt giữ nhà người ở đây và người sẽ phải sống ở đây chừng nào người chưa thuyết phục được chúng ta rằng người sẽ là một con thỏ trung thực."

"Nếu vậy thì chúng tôi sẽ chẳng bao giờ ra khỏi đây được," El-ahrairah nói, "bởi vì tôi còn mặt mũi nào mà bảo người của tôi không được dùng trí khôn để kiếm sống nữa. Ngài có cho phép chúng tôi rời khỏi đây, nếu tôi có thể bơi qua một cái hồ đầy cá chó không?"

"Không," ông hoàng nói giọng cương quyết, "Ta đã biết rõ cái trò này rồi, Ei-ahrairah ạ và ta còn biết nó được thực hiện như thế nào nữa kia."

"Vậy Ngài có cho phép chúng tôi rời khỏi đây nếu tôi có thể ăn trộm được rau diếp từ vườn thượng uyển của vua Darzin không?"

Vua Darzin đang trị vì những thành phố loài vật giàu có và rộng lớn nhất vào thời ấy; lính canh của vua nổi tiếng khắp nơi vì thói dữ tợn và vườn rau diếp của vua được bao bọc bởi một hào nước sâu và được hàng ngàn lính canh gác ngày đêm. Nó ở gần cung điện nhà vua, tọa lạc ở ngoại vi thành phố nơi thần dân của vua sinh sống. Vì thế nghe El-ahrairah nhắc đến chuyện ăn cắp rau diếp của vua thì Hoàng tử Cầu Vòng cả cười mà rằng: "Người cứ việc thử đi, El-ahrairah ạ và nếu người làm được, ta sẽ cho phép các người sinh sôi nảy nở khắp nơi và không ai có khả năng ngăn cản các người vào các vườn rau từ nay cho đến ngày thế giới này tận diệt. Nhưng thực tế thì sẽ khác đấy, người sẽ bị lính canh giết chết và thế giới này bớt được một tên đại bịp miệng lưỡi dẻo quẹo như người."

"Được thôi," El-ahrairah đáp lại "Để rồi xem. "

Bấy giờ Yona - một con nhím đang ở gần đấy tìm kiếm sên và ốc trong đầm lầy, tình cờ nghe lỏm được chuyện thách đố giữa hai người bèn chạy vội đến cung điện của vua Darzin xin được trọng thưởng vì đã cảnh báo nhà vua về kẻ thù của Ngài. "Muôn tâu bệ hạ," chú ta khụt khịt mũi nói "tên trộm xảo trá nhất đời El-ahrairah tuyên bố rằng hắn sẽ ăn trộm rau diếp của Người, hắn sẽ tìm cách lừa được Người mà len vào vườn rau đấy ạ."

Nghe vậy, Đức vua đích thân ra vườn, cho gọi tên Đội trưởng đội thị vệ đến.

"Người có nhìn thấy những luống rau diếp kia không?" Vua hỏi "Chưa có một chiếc lá nào bị đánh cắp kể từ khi hạt được gieo xuống. Chẳng bao lâu nữa có thể ăn được và khi ấy ta muốn tổ chức một bữa đại yến cho tất cả thần dân. Nhưng ta nghe được rằng siêu lừa El- ahrairah có ý đến đây ăn trộm rau diếp của ta. Hãy tăng gấp đôi lính canh, hãy kiểm tra chặt chẽ tất cả những người làm vườn và nhổ cỏ hàng ngày. Không một chiếc lá rau nào được đưa ra ngoài vườn chùng nào hoặc ta hoặc Đội trưởng đội ném thử của ta chưa ra lệnh."

Đội trưởng đội thị vệ thực hiện tất cả theo chỉ thị của vua. Đêm ấy El- ahrairah ra khỏi vùng đầm lầy Kelfazin, bí mật đến hào nước rộng bao quanh vườn rau. Đi cùng với ngài là Đội trưởng Cốt Cán đáng tin cậy tên là Giỏ Cua. Họ ngòì rình trong bụi, quan sát đám lính đông gấp đôi thường ngày đang rảo qua rảo lại. Khi trời vừa hửng sáng họ trông thấy đám người làm vườn và nhổ cỏ đi đến bức tường rào, mỗi người đều bị ba tên tính theo dõi sát sao. Trong số đó có một người mời đi thay cho người cậu bị ốm, nhưng lính gác không cho người này vào vì không quen mặt, thiếu chút nữa chúng còn ném anh ta xuống hào nước trước khi để cho anh ta quay về nhà. Thế là El-ahrairah và Đội trưởng Cốt Cán quay về trong buồn phiền giận dữ. Ngày hôm đó, Hoàng tử cầu Vòng lại bước xuống đầm lầy mĩa mai hỏi, "Này Hoàng tử của Ngàn kẻ thù, rau diếp đâu rồi?"

"Tôi đang cho người vận chuyển tới." El-ahrairah đáp giọng tỉnh rụi "Chả là có quá nhiều rau mà." Nói đoạn ngài và Giỏ Cua bí mật chuồn xuống những cái hang ít ỏi không bị ngập nước, theo một lối khác thoát ra ngoài, nói chuyện và suy nghĩ về chuyện này suốt một ngày một đêm.

Trên đỉnh một ngọn đồi ở gần cung điện vua Darzin có một khu vườn, con cháu của nhà vua và của các cận thần thường được các phu nhân và nữ mẫu mang đến đây chơi đùa. Không có tường hào bao quanh khu vườn này. Nó chỉ được canh gác khi đám trẻ con quyền quý đến đây chơi, vào ban đêm thì nơi này trở nên vắng ngắt bởi vì ở đây chẳng có gì để ăn trộm hoặc săn bắn cả. Đêm hôm sau, Giỏ Cua, như đã được El-ahrairah căn dặn từ trước những gì cần phải làm, đến khu vườn và đào một cái hố. Ông ta nấp trong hố suốt cả đêm, sáng sớm hôm sau khi bọn trẻ được dẫn đến đây

chơi, ông lên ra ngoài nhập cuộc với chúng. Có nhiều trẻ con đến nỗi mỗi bà mẹ hoặc nữ mẫu đều nghĩ Giỏ Cua là của người khác. Bởi vì ông cũng chỉ bằng tầm bộn trẻ con và nom không có gì khác biệt với chúng, nên có thể kết bạn rất nhanh với đám trẻ. Giỏ Cua đầy mưu mẹo và biết vô số trò chơi, chẳng mấy chốc ông cũng chạy nhảy, chơi đùa như thể ông cũng là một trong số những đứa trẻ ấy. Khi bộn trẻ đến giờ quay về nhà, Giỏ Cua cũng đi theo. Họ về đến cổng thành, lính canh trông thấy Giỏ Cua đi cùng với hoàng tử con vua bèn chặn ông lại, hỏi ông con cái nhà ai, nhưng hoàng tử đã phán, "Hãy để cho cậu ấy yên. Đó là bạn của ta." Thế là Giỏ Cua được vào lâu đài cùng với những người khác.

Bây giờ, ngay khi Giỏ Cua đã vào được trong cung điện, ông vội vã chuồn đi và chạy vào một trong những cái hang tối đen trong lòng đất và trốn ở đó suốt cả ngày. Đợi khi trời tối, ông chui ra, tìm cách đến nhà kho trong cung, nơi người ta đang chuẩn bị thức ăn để phục vụ đức vua cùng các cận thần và hoàng hậu, phi tần của ngài. Nơi đây có nhiều rau xanh, củ quả, thậm chí còn có cả hạt dẻ và dâu tây, bởi vì thời ấy người của vua Darzin đi khắp mọi nơi, băng qua những cánh rừng và đồng ruộng để tìm và cống nộp cho hoàng gia những vật phẩm ngon lành nhất. Kho lương thực không hề có lính canh, Giỏ Cua giấu mình trong bóng tối. Và suốt thời gian đó, ông làm mọi việc để phá hỏng mọi thứ trừ những cái mà ông ăn.

Đêm hôm ấy, vua cho gọi Đội trưởng đội ném thứ đến hỏi xem liệu rau diếp đã hái được chưa. Người này bẩm báo rằng nhiều cây đã đến độ thu hoạch và đã được hái mang về nhà kho.

"Tốt lắm." vua phán "Chúng ta sẽ ăn hai ba cây vào bữa tối nay."

Nhưng sáng hôm sau cả vua lẫn quan đều bị đau bụng. Ăn bất cứ thứ gì cũng chỉ làm cho họ mệt hơn, bởi vì Giỏ Cua nấu mình trong kho chứa đồ ăn đã ra sức làm hỏng thức ăn ngay khi chúng được mang vào. Đức vua ăn thêm rất nhiều rau diếp nhưng cũng chẳng thấy khá hơn chút nào. Trái lại, mỗi lúc ông một mệt hơn.

Năm ngày sau, Giỏ Cua lại chuồn ra ngoài vui chơi với bộn trẻ và quay trở lại chỗ El-ahrairah. Khi hay tin vua ngã bệnh và Giỏ Cua đã làm tất cả những điều mình căn dặn thì El-ahrairah bèn bắt tay ngay vào việc cải

trang. Ngài cắt bég cái đuôi trắng của mình đi và bảo Giỏ Cua tủa bới bộ lông của mình, rồi phết bùn và nước quả mâm xôi lên người. Sau đó ngài phủ lên khắp người những cọng cỏ ngỗng dài lướt thướt và lá cây ngưu bàng to, thậm chí còn tìm cách thay đổi mùi của mình nữa. Cuối cùng cả đến những bà vợ của ngài cũng chịu không nhận ra chồng mình nữa. Xong xuôi, ngài bảo Giỏ Cua đi sau mình một quãng và như thế ngài tìm đường đến cung điện vua Darzin, còn Giỏ Cua thì đợi ở ngoài thành, trên đỉnh một ngọn đồi gần đó.

Khi đến trước cổng cung điện, El-ahrairah yêu cầu được gặp Đội Trưởng đội thị vệ. "Hãy dẫn ta đến gặp Đức vua." ngài nói "Hoàng tử Cầu Vòng đã cử ta đến đây. Ngài hay tin Đức vua long thể bất an nên đã phái ta vượt ngàn dặm xa xôi từ mạn Kelfazin đến đây, để tìm hiểu và điều trị bệnh cho Đức vua. Mau lên, ta không quen phải chờ đợi lâu."

"Làm sao tôi biết được điều này là thật hay giả?" Đội trưởng đội thị vệ hỏi.

"Vớ ta tất cả như nhau thôi," El-ahrairah trả lời "Bệnh trạng một vị vua nhỏ bé thì là cái gì đối với một vị danh y tài ba đến từ vùng đất bên ngoài dòng sông vàng của Thần Mặt trời? Ta sẽ trở về báo lại với Hoàng tử Cầu Vòng rằng đám lính canh của nhà vua chỉ là một lũ ngốc, đã đối xử với ta như một kẻ quê mùa mình đầy chấy rận."

Nói rồi, ngài quày quả quay đi và bắt đầu bước đi, nhưng Đội trưởng đội thị vệ trở nên lo sợ trước những lời đe dọa kia đã cho gọi ngài quay lại. El-ahrairah để cho bọn chúng phải thuyết phục hồi lâu mới đồng ý để lính canh đưa mình đến gặp Đức vua.

Sau năm ngày ăn phải thực phẩm có độc và chịu đựng những cơn đau bụng, Đức vua chẳng còn bụng dạ đâu mà nghi ngờ cái người đã thưa rằng mình là người được Hoàng tử Cầu Vòng cử đến để chữa căn bệnh bí hiểm, nên đã cầu xin thầy thuốc xem bệnh cho mình và hứa sẽ làm theo tất cả những gì mà người này yêu cầu.

El-ahrairah thực hiện một cuộc khám bệnh tổng quát. Ngài vạch mắt, soi tai, nhìn răng, xem xét phân, nước tiểu, cả móng guốc và hỏi xem nhà vua đã ăn những gì. Sau đó vị thầy thuốc yêu cầu được đến kiểm tra nhà kho và

vườn rau diếp. Quay lại bên giường bệnh của Đức vua, El-ahrairah tỏ vẻ nghiêm trọng mà nói, "Muôn tâu Đức vua, thần biết rằng đây là một tin xấu đối với bệ hạ, nhưng nguyên nhân của căn bệnh này chính là thứ rau diếp mà bệ hạ cho để trong nhà kho."

"Rau diếp ư?" vua Darzin kêu lên "Không thể nào! Tất cả đều được gieo trồng từ những hạt giống tốt, khỏe và được canh gác ngày đêm."

"Lạy trời," El-ahrairah nói, "thần biết điều đó rất rõ. Nhưng chúng đã bị nhiễm bệnh từ con Lousepedoodle đáng sợ, nó chuyên gieo rắc bệnh tật qua Gunpat xứ Cludge - một loại ví rút chết người, trời ơi lại đúng là như thế - đã được cách ly bởi Avvago tím và trưởng thành trong những khu rừng xanh xám của Okey Pokey. Đấy, bây giờ thì bệ hạ cũng hiểu, thần đã nêu ra vấn đề một cách đơn giản, như trước đến giờ thần vẫn luôn như thế. Về phương diện y thuật, còn có những vấn đề phức tạp khác nhưng thần thiết nghĩ không nên làm bệ hạ phải mệt đầu."

"Nhưng ta không sao tin được." Đức vua kêu lên.

"Có một cách đơn giản nhất có thể chúng mình cho bệ hạ thấy." El-ahrairah nói "Nhưng chúng ta không nhất thiết phải làm cho một thần dân khác của bệ hạ bị lây bệnh. Xin bệ hạ ra lệnh cho lính mang một tù nhân đến đây."

Đám lính đi ra ngoài và sinh vật đầu tiên mà chúng tìm thấy chính là Giỏ Cua đang đứng xơ rở trên đỉnh đồi. Chúng lôi ông qua cổng và đưa đến điện kiến Đức vua.

"Thì ra là một con thỏ." Ei-ahrairah dài giọng kêu lên "Một loài vật xấu xa! Thế lại càng tốt. Con thỏ ghê tởm kia, mau ăn những cây rau diếp này."

Giỏ Cua làm theo và chẳng bao lâu bắt đầu lăn ra đất, quần quai rên rỉ. Ông đá chân lên như trong cơn kinh giật, trợn ngược cả hai mắt rồi gặm sàn nhà như điên, sùi cả bọt mép ra ngoài.

"Nó bị ốm nặng rồi đấy," El-ahrairah nói "Chắc là nó đã ăn một cây bị hỏng nặng. Hoặc là một giả thiết khác có vẻ hợp lý hơn, có lẽ căn bệnh này đặc biệt nguy hiểm với loài thỏ. Dù vậy, trong bất cứ trường hợp nào cũng phải cảm tạ trời đất vì nó đã không rơi vào Thánh thượng. Phải, nó đã giúp chúng ta đạt được mục đích. Hãy ném con thỏ kia ra ngoài. Thần cũng xin

mạo muội có lời khuyên Thánh thượng," El- ahrairah nói tiếp "đừng để vườn rau tai hại kia lại làm gì bởi vì chúng sẽ đâm chồi nảy lộc ra hoa và hạt lại gieo xuống đất. Căn bệnh sẽ lan đi khắp vùng. Thần biết chuyện này làm bệ hạ buồn lòng, nhưng phải diệt trừ tận gốc."

Đúng lúc ấy, như một sự may mắn, chính Đội trưởng đội thị vệ đi vào phòng cùng với chú nhím Yona.

"Muôn tâu Thánh thượng," Đội trưởng đội thị vệ kêu to "con vật này vừa từ vùng đầm lầy Kelfazin đến. Bọn người của El-ahrairah đang tập trung quân để gây chiến. Chúng nói sẽ mở một cuộc đột kích vào vườn rau của bệ hạ để ăn trộm rau diếp của hoàng gia. Cúi xin Đức vua ân chuẩn để thần đích thân cầm quân đi tiêu diệt hết phản loạn."

"Chà chà!" Đức vua phán, "trẫm nghĩ ra một diệu kế có thể nổi là một mũi tên trúng hai đích. Đặc biệt nguy hiểm đối với loại thỏ . Tốt lắm! Tốt lắm! Lũ thỏ chết tiệt này, cứ để chúng lấy tất cả số rau diếp chúng muốn. Thực ra người hãy cho người chở một ngàn cây xuống vùng đầm lầy Kelfazin và để ở đấy. Ô hô hô thật là một trò đùa! Bây giờ thì ta cảm thấy khỏe hơn rồi đó."

"Đệ nhất mưu kế!" El-ahrairah trầm trồ thốt lên. "Đức vua thật không hổ danh là một vị hoàng đế của những con người vĩ đại. Thần tin rằng Ngài đang dần dần hồi phục. Với rất nhiều chứng bệnh, cách chữa trị thật đơn giản một khi đã ngộ ra được. Ô không không, thần không dám xin bệ hạ ban thưởng đâu. Trong bất cứ trường hợp nào thì cũng không có gì được coi là có giá trị trên mảnh đất rạng ngời ánh sáng bên kia dòng sông vàng của Thần Mặt trời. Thần chỉ làm những điều mà Hoàng tử Cầu Vòng yêu cầu. Thế là đủ. Có lẽ Đức vua sẽ thật là khoan dung nếu Ngài ra lệnh cho thị vệ của người đưa thần xuống chân đồi chằng?" nói xong ngài cúi chào và rời khỏi cung.

Tối hôm ấy, khi El-ahrairah ra lệnh cho những chú thỏ của mình gào to hơn và chạy lên chạy xuống trong những đầm lầy ở Kelfazin thì Hoàng tử Cầu Vòng xa giá xuống bờ sông.

"El-ahrairah," Hoàng tử gọi to "ta có bị bỏ bừa mê không đấy?"

"Cũng có thể lắm chứ." El-ahrairah đáp "Bọn Lousepedoodle đáng

sợ..."

"Có đến một ngàn cây rau diếp chất thành đống trên đầm lầy. Ai đã mang rau diếp đến đây?"

"Tôi chẳng đã nói với Ngài là chúng đang được chuyển đến đó sao?" El-ahrairah hỏi lại "Ngài khó có thể mong đợi người của tôi vừa yếu đuối vừa đói khát lại đủ sức mang ngàn ấy rau diếp từ vườn của vua Darzin đến đây. Tuy vậy, họ sẽ mau chóng hồi phục, với đơn thuốc mà tôi sẽ kê ra. Tôi là một danh y mà, tôi có thể nói như vậy và nếu Ngài chưa được nghe đầy đủ thì Hoàng tử Cầu Vòng ạ, ngài cũng có thể dùng đơn thuốc ấy và Ngài bắt buộc phải làm thế nhanh thôi, từ một nguồn thông tin khác. Giỏ Cua đầu hãy ra đây gom rau diếp lại cho ta."

Hoàng tử Cầu Vòng chứng kiến El-ahrairah thực hiện đúng cam kết của mình nên cũng đành phải giữ lời mà cho phép loài thỏ được ra khỏi vùng đầm lầy Kelfazin và sinh sôi nảy nở ở khắp nơi. Từ ngày ấy đến nay, không có thể lực nào trên trái đất có thể ngăn được loài thỏ bước vào vườn rau bởi vì El-ahrairah đã bày cho chúng trăm phương ngàn kế tốt nhất trên đời.

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 16

Chú Thỏ Cỏ Bạc

*Chú nói, Hãy nhảy múa cho tôi xem và bảo,
Bạn quá đẹp khiến ngọn gió này
Khó lòng tung lên hoặc mặt trời khó lòng thiêu cháy.
Tôi chỉ là một thành vỡ đáng thương, nhưng tốt lành
Đối với vũ công ưu sầu và vũ điệu của người chết.*

Bốn dáng điệu của Thần Chết của Sidney Keyes

"Anh kể hay lắm." Cây Phi lên tiếng khen ngợi khi Bồ Công Anh kết thúc câu chuyện.

"Anh ấy kể chuyện quá tuyệt, phải không nào?" Xám Bạc lên tiếng "Chúng tôi thật may mắn là có một người như vậy trong đoàn. Tinh thần ai nấy cũng sẽ phấn chấn hơn khi nghe câu chuyện của anh ấy."

"Nhìn kìa lũ thỏ kia đang đỏng đảnh hết cả tai lên để nghe kể chuyện." Tóc Giả thì thầm. "Hãy xem bọn họ tìm một người kể chuyện có thể đấu lại Bồ công Anh của chúng ta."

Không ai nghi ngờ rằng Bồ Công Anh đã giành được sự tin tưởng của cả bọn. Kể từ khi đặt chân đến đây, hầu hết bọn Cây Phi đều cảm thấy có một hố sâu ngăn cách giữa mình với những người lạ đẹp mã được ăn uống tốt, với phong thái có phần xa cách, cả những hình thù trên tường, với sự thanh lịch, với cung cách khéo léo lảng tránh hầu hết mọi câu hỏi - và trên tất cả là cái dáng điệu lúc nào cũng phảng phất nỗi buồn chẳng giống loài thỏ chút nào. Bây giờ chính Bồ Công Anh chứ không phải ai khác đã chứng tỏ rằng chúng không phải là lũ lang thang quê mùa. Chắc chắn là không có một chú thỏ hiểu biết nào lại có thể cưỡng lại lòng khâm phục. Cả bọn chờ đối phương xác nhận điều đó, nhưng chỉ một lúc sau đã ngạc nhiên hiểu ra

rằng phía chủ nhà rõ ràng là có vẻ kém nhiệt tình với câu chuyện này.

"Hay lắm," Anh Thảo Vàng lên tiếng. Hình như chú có ý tìm một cái gì khác để nói, nhưng rồi chỉ lặp lại, "Phải, rất hay. Một câu chuyện thật khác thường."

"Nhưng chắc chắn là hẳn phải biết câu chuyện này chứ?" MâmXôi thì thầm với Cây Phi.

"Tôi bao giờ cũng nghĩ những câu chuyện truyền thống còn giữ lại nhiều sức hấp dẫn," một chú thỏ khác bình luận "nhất là khi chúng được kể lại với tinh thần chân thực và cổ xưa."

"Đúng vậy," Dâu Tây nói "Tính thuyết phục, đó là thứ mà câu chuyện này cần. Các bạn phải thật sự tin vào El-ahrairah và Hoàng tử Cầu Vòng, đúng không nào? Sau đó mới tới những chuyện khác."

"Đừng nói bất cứ điều gì nhé Tóc Giả." Cây Phi thì thầm thì khi thấy bạn mình cào cào móng xuống đất đầy vẻ bất bình."Anh không thể buộc họ thích nếu họ đã không thích. Cứ chờ xem bọn họ sẽ làm gì." Sau đó chú nói to lên với mọi người. "Câu chuyện của chúng tôi không có gì thay đổi qua các thế hệ, các bạn cũng biết đấy. Nói cho cùng, chúng tôi có thay đổi gì đâu. Cuộc sống của chúng tôi cũng giống như của cha và ông chúng ta mà thôi. Nhưng ở đây mọi thứ đều khác. Chúng ta nhận thức được điều đó, và chúng tôi nghĩ những ý tưởng và cách thức của các bạn thực sự rất thú vị. Tất cả chúng tôi đều tự hỏi không biết các bạn sẽ kể cho chúng tôi nghe loại chuyện nào đây."

"Thật ra, chúng tôi không kể lại nhiều những câu chuyện cổ nữa." Anh Thảo Vàng nói. "Những câu chuyện và bài thơ của chúng tôi phần lớn là về cuộc sống hiện tại của chính mình ngay trên mảnh đất này. Tất nhiên, cả những Hình tượng của Kim Tước mà các bạn thấy, đã lỗi thời rồi. El-ahrairah thực sự không có nhiều ý nghĩa đối với chúng tôi. Nhưng nói thế không có nghĩa là câu chuyện của các bạn không hấp dẫn." Chú vùi vãi nói thêm.

"El-ahrairah là một người lừa đảo đại tài," Gạc Nai nói "và thỏ thì bao giờ cũng cần những trò lừa."

"Không đúng," một giọng nói lạ vang lên từ đầu kia của đại sảnh, phía

sau chỗ Anh Thảo đứng. "Thỏ cần sống có đạo đức và trên tất cả, sẵn sàng chấp nhận số phận của mình."

"Chúng tôi nghĩ Cỏ Bạc là một trong những nhà thơ giỏi nhất của chúng tôi trong vài tháng trở lại đây." Anh Thảo Vàng giới thiệu "Những ý tưởng của cậu ấy được rất nhiều chú thỏ khác tán đồng. Các bạn có muốn nghe Cỏ Bạc bây giờ không nào?"

"Có, có." nhiều giọng nói vang lên chung quanh chú "Cỏ Bạc, Cỏ Bạc."

"Cây Phi à," đột nhiên Thứ Năm nói "em muốn hiểu rõ hơn về cái tay Cỏ Bạc này, nhưng em lại không dám tự mình đi đến gần hẳn. Anh đi cùng em được không?"

"Tại sao vậy, Thứ Năm, em muốn nói gì vậy? Ở đây có gì làm em sợ vậy?"

"Ồ, xin Thần Mặt trời hãy giúp con!" Thứ Năm nói toàn thân run bần lên. "Từ chỗ này em cũng có thể ngửi thấy mùi của hẳn. Hẳn làm em sợ quá!"

"Này Thứ Năm, đừng có lỗ bịch như thế chứ! Chú ta cũng có cái mùi như hầu hết bọn họ thôi mà."

"Hẳn tỏa ra mùi của lúa mạch bị úng nước rồi bị bỏ lại mục rữa trên cánh đồng. Hẳn có cái mùi của một con chuột chũi bị thương không thể chui xuống hang được."

"Vớ vẩn, với anh chú ta có cái mùi của một chú thỏ khỏe mạnh, béo tốt, ních rất nhiều cà rốt vào bụng. Dù vậy, anh vẫn sẽ đi với em."

Khi đi xuyên qua đám đông đến đầu kia cái hang, Cây Phi ngạc nhiên nhận thấy Cỏ Bạc chỉ là một cậu thanh niên. Ở cánh đồng thỏ Sandleford không một chú thỏ nào trạc tuổi chú lại được yêu cầu đứng ra kể chuyện, trừ phi trong một nhóm nhỏ vài người bạn. Cỏ Bạc có một vẻ liêu lĩnh và hoang dã khác hẳn các bạn chú, đôi tai cậu giật giật liên tục. Khi bắt đầu nói, cậu dường như càng lúc càng ít quan tâm đến khán giả và liên tục quay đầu như thể để đón bắt một âm thanh nào đó mà chỉ có cậu mới nghe được từ đường chạy phía sau. Nhưng cậu có một chất giọng đẹp có sức cuốn hút khó tả, giống như chuyển động của gió và ánh sáng trên đồng cỏ, và khi

những nhịp điệu ấy vang đến tai người nghe thì cả hang trở nên im phăng phắc.

*Gió đang rì rào thổi, thổi qua đồng cỏ
Lay động những cây liễu đuôi sóc; những chiếc lá sáng lên ánh bạc
Gió ơi gió thổi đi đâu? Xa xa lắm
Qua những núi đồi, qua cả đầu kia thế giới
Đem tôi đi gió ơi, cao cao trên bầu trời
Tôi sẽ đi cùng bạn, tôi sẽ là chú thỏ của gió
Đến với bầu trời mượt tựa lông tơ và thỏ ngọc.
Dòng sông kia trôi đi, trôi đi trên đá sỏi
Qua những đóa mao lương vàng, những bông hoa xanh và vàng của mùa
xuân tươi thắm.*

*Sông ơi chảy đi đâu? Xa xa lắm
Qua những bụi thạch nam, rồi trườn đi suốt đêm dài
Đem tôi đi sông ơi cùng với ánh sao đêm lấp lánh
Tôi sẽ đi cùng bạn, tôi sẽ là chú thỏ của dòng sông
Chìm xuống nước, mặt nước biêng biếc xanh và thỏ ngọc.
Vào mùa đông những chiếc lá rụng đưa, vàng và nâu
Xào xạc rơi trên những dòng kênh, tung bay và rơi bên hàng giậu
Lá ơi bay đi đâu? Xa xa lắm
Về với đất cùng với những hạt mưa bay và quả dâu chín
Đem tôi đi, lá ơi mang tôi đi trong cuộc hành trình đen tối của bạn
Tôi sẽ đi cùng bạn, tôi sẽ là chú thỏ của lá
Ở những nơi sâu thẳm trong lòng đất, trái đất là thỏ*

*Thần Mặt trời ngự trên bầu trời đêm, những đám mây nhuộm đỏ vì người
Tôi ở đây hời Thủ lĩnh Thần Mặt trời, tôi đang chạy qua những bụi cỏ dài
Mang tôi đi rồi bỏ lại sau những cánh rừng
Xa thật xa, đến với trái tim của ánh sáng và niềm im lặng
Bởi vì tôi sẵn sàng trao cho người hơi thở của tôi, cuộc sống của tôi
Vòng tròn sáng ngời của mặt trời, mặt trời và thỏ ngọc.*

Trong lúc lắng nghe, Thứ Năm vừa tập trung cao độ vừa kinh hoàng đầy sự hoài nghi. Chú dường như nửa muốn chấp nhận tất cả những lời lẽ nghe được, nửa như run lên đầy kinh sợ. Một lần chú nín thở, như thể giật mình nhận ra những suy nghĩ có phần quen thuộc đối với mình, và khi bài thơ chấm dứt hình như chú đã phải vật lộn dữ dội để trở về với chính mình. Chú nhe răng và liếm mép như Mâm Xôi vẫn làm khi thấy một con nhím bị chết trên đường.

Một chú thỏ trong nỗi sợ hãi trước kẻ thù đôi khi sẽ co rúm lại, đông cứng hoặc bị thôi miên hoặc giả tin tưởng rằng sự kín đáo tự nhiên sẽ khiến cho kẻ thù không nhận ra mình. Chính vì vậy, trừ trường hợp bị thôi miên quá mạnh, đến một lúc nào đó trạng thái đông cứng qua đi và chú thỏ như thể đã phá vỡ được bùa mê ngay lập tức chuyển sang một biệt tài khác - bỏ chạy. Và điều này có vẻ đang xảy ra với Thứ Năm. Bất thành lình chú nhảy lên, bắt đầu hung tợn phóng qua suốt chiều dài cái hang lớn. Một vài chú thỏ bị chú xô đẩy thì quay ra giận dữ với chú, nhưng chú chẳng thèm để ý. Cuối cùng chú tới chỗ có hai chú thỏ chủ nhà to lớn lực lưỡng nên không thể phóng qua. Thứ Năm trở nên điên loạn, đâm đá vùng vẫy khiến cho Cây Phi này giờ vẫn chạy theo sau chú phải khó khăn lắm mới ngăn được một cuộc ẩu đả.

"Các bạn biết đấy, em tôi cũng có máu thi sĩ," chú phân trần với hai chú thỏ lạ đang xù lông lên vì giận dữ "Đôi khi, những lời thơ như thế này tác động đến nó rất mạnh và không phải bao giờ nó cũng hiểu rõ lý do."

Một trong hai chú có vẻ chấp nhận lời giải thích của Cây Phi, nhưng chú kia thì không. "Ồ, lại một nhà thơ nữa à? Vậy thì hãy nghe chú ta đọc thơ đi. Dù sao thì cũng phải có một cái gì đền bù cho đôi vai của tôi chứ Chú cào rách cả một mảng lông đây này."

Thứ Năm đã chạy qua mặt bọn chúng, xông thẳng về phía lối vào ở đầu kia. Cây Phi cảm thấy mình cần phải chạy theo chú. Nhưng sau tất cả những rắc rối mà chuẩn rước vào thân một cách thiện chí, chú không khỏi bực mình vì cái cách mà Thứ Năm gây thù hằn với những người bạn mới nên khi chạy ngang qua Tóc Giả chú nói, "Giúp tôi nói phải quấy với Thứ

Năm. Chúng ta hoàn toàn không nên để xảy ra đánh nhau ở đây." Cây Phi cảm thấy đã đến lúc anh chàng Tóc Giả phải ra tay "dạy dỗ" cậu em Thứ Năm rồi.

Hai chú tiếp tục chạy theo Thứ Năm và đuổi kịp chú ta ở cửa hang. Trước khi một trong hai chú có cơ hội mở miệng thì Thứ Năm đã tuôn ra một thôi một hồi như thể chúng vừa hỏi chú.

"Bây giờ thì các người cũng cảm thấy rồi chứ gì? Và các người muốn xem xem tôi làm gì? Tất nhiên tôi đã làm thế. Đó là điều tôi tậ hơn cả. Ở đây chẳng có chuyện lừa dối gì hết ráo. Hẳn đã nói sự thật. Nếu hẳn nói đúng sự thật thì chẳng có gì giả dối hết – đó là điều mà các người sẽ nói có phải không? Em không đổ lỗi cho anh Cây phi à. Em cảm thấy mình nhất định phải chạy về phía hẳn giống như một đám mây phải trôi đi. Nhưng vào phút cuối, em lại bị cuốn đi xa hơn. Ai biết được lý do tại sao? Không phải chủ ý của em, giống như một tai nạn vậy. Có một cái gì đó trong em dù rất nhỏ đã buộc em thoát khỏi hẳn. Em đã từng nói cái trần hang được làm bằng những khúc xương đúng không? Không! Nó giống như làn sương mù dày đặc của một thứ điên rồ đang giăng phủ khắp bầu trời và chúng ta sẽ không bao giờ có thể thấy được ánh sáng của Thần Mặt trời nữa. Ôi trời, cái gì sẽ đến với chúng ta đây? Một điều vừa có thể đúng lại vừa là một điều cực kỳ điên rồ, anh Cây Phi ạ."

"Tất cả những chuyện này là thế nào vậy?" Cây Phi hỏi Tóc Giả trong nỗi bối rối cực kỳ

"Nó đang nói về cái thằng nhà thơ điên độn có đôi tai buông thông kia," Tóc Giả đáp "Tôi hiểu chuyện này lắm. Nhưng tại sao Thứ Năm có vẻ như nghĩ rằng chúng ta muốn có gì đó ở cái thằng kia và bài thơ dớ dẩn của hẳn - điều đó vượt quá những gì tôi có thể tưởng tượng được. Cậu phải yên lặng đi nào Thứ Năm. Điều duy nhất làm phiền chúng tôi là cái vụ om sòm mà cậu đã khởi xướng. Còn về Cỏ Bạc, tất cả những gì mà tôi có thể nói là, ta cứ giữ lấy phần Bạc còn hẳn vẫn chỉ là Cỏ dại."

Thứ Năm chăm chăm nhìn lại Tóc Cắt với đôi mắt, giống như mắt ruồi, hình như còn to hơn cả cái đầu. "Anh nghĩ thế." chú chậm rãi nói. "Anh tin như thế. Nhưng mỗi người trong các anh, theo cách riêng của mình, đều

đắm chìm trong làn sương đó. Và ở đâu..."

Nhưng Cây Phi đã cắt ngang khi chú mới bắt đầu.

"Thứ Năm, anh sẽ không giả vờ rằng anh không theo em để mắng cho em một trận. Trong thực tế, em đang gây khó cho sự khởi đầu tốt đẹp của chúng ta ở nơi này..."

"Gây khó à?" Thứ Năm kêu ré lên "Gây khó ư? Tại sao, cả nơi này..."

"Thôi im đi, kéo anh nổi giận đấy, nhưng rõ ràng em đã quá bấn loạn vì những chuyện không đâu vào đâu. Bây giờ thì em phải đi cùng bọn anh xuống hang và ngủ một giấc. Nào nhanh lên, đừng nói thêm bất cứ điều gì vào lúc này nữa nhé."

Ở một phương diện nào đó, đời sống của loài thỏ đỡ phức tạp hơn con người, chúng không cảm thấy xấu hổ khi buộc phải dùng đến vũ lực. Không còn lựa chọn nào khác, Thứ Năm buộc phải đi theo Tóc Giả và Cây Phi quay về cái hang nơi Cây Phi đã ngủ đêm trước. Không có ai ở đây và chúng nằm xuống ngủ ngay.

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 17

Cái Bẫy Sáng Loáng

Khi cánh đồng xanh bung ra như cái nắp
Để lộ nhiều hơn điều cất giấu bên trong
Những điều khó chịu
Và nhìn kia! Phía sau, không âm thanh tiếng động
Rừng cây rùng rùng đến gần và đứng lại
Trong sự đi lên đầy chết chóc
Và cái then cửa trượt đi trên đường rãnh
Ngoài cửa sổ là chiếc xe tải nhẹ của người dọn đồ da đen
Chợt hiện ra một cách bất thần và vội vã
Là những người phụ nữ mang kính râm. những nhà phẫu thuật lưng gù
Và người cắt tóc.

Nhân chứng của W.H. Auden

Trời lạnh, se lạnh và cái trần làm bằng xương. Trần được làm từ những cành thủy tùng nhỏ đan chéo vào nhau. Những cành cây nhỏ cứng quèo đan vào nhau, trong và ngoài, trên và dưới, cứng như băng có điểm thêm nhiều quả màu đỏ bầm. "Nhanh lên, Cây Phi," giọng của Anh Thảo Vàng. "Chúng ta sẽ ngậm những quả thủy tùng trong miệng để mang về mà ăn khi ở trong hang lớn. Các bạn của anh sẽ phải học cách làm nếu như họ muốn làm giống chúng ta. "Không! Không!" Thứ Năm kêu thất thanh, "Đừng Cây Phi." Nhưng kìa Tóc Giả đã tới, lách qua lách lại trong đám cây cành, miệng ngậm đầy dâu. "Coi này," Tóc Giả nói "tôi có thể làm được. Tôi sẽ chạy đường kia. Hỏi tôi ở đâu đi Cây Phi! Hỏi tôi ở đâu, hỏi tôi ở đâu! " Rồi chúng chạy đường khác, chạy mãi, không tới cánh đồng thỏ mà đến những cánh đồng băng giá, rồi Tóc Giả nhả những quả thủy tùng trong mồm xuống đất - từng hạt đỏ máu, đỏ như máu và cứng như dây thép gai.

"Dở ẹc," chú nói "chẳng có mùi vị gì cả. Lạnh ngắt ấy."

Cây Phi thức dậy. Chú đang ở trong hang. Chú rùng mình. Sao không có hơi ấm từ cơ thể những chú thỏ nằm cựa vào nhau nhỉ? Thứ Năm đâu rồi? Chú ngồi dậy. Gần đấy, Tóc Giả đang giãy giụa và giật mình thon thót trong giấc mơ, tìm kiếm hơi ấm và cố ép người vào một chú thỏ khác không còn nằm ở đó nữa. Có vết trứng trên nền cát nơi Thứ Năm đã nằm, vẫn còn ấm, nhưng Thứ Năm đã đi rồi.

"Thứ Năm ơ?" Cây Phi gọi trong bóng tối.

Ngay khi cất tiếng gọi chú đã biết là sẽ không có câu trả lời. Chú dụi mõm vào người Tóc Giả, gọi giọng cấp bách. "Tóc Giả! Thứ Năm đi rồi. Tóc Giả!"

Tóc Giả tỉnh ngủ ngay lập tức và Cây Phi chưa bao giờ cảm thấy mừng như thế trước vẻ sẵn sàng đầy cương quyết đó.

"Anh nói cái gì? Có chuyện gì không ổn hả?"

"Thứ Năm bỏ đi mất rồi."

"Thế nó đi đâu?"

"*Silf*... bên ngoài. Nó chỉ có thể ở bên ngoài. Anh cũng biết là nó không thể lang thang trong cánh đồng thỏ. Nó không ưa thế."

"Cái thằng này thật phiền toái, phải không? Nó lại còn để mặc cho cái hang này lạnh cóng. Anh nghĩ nó đang gặp nguy hiểm à? Anh muốn đi tìm nó về?"

"Đúng, tôi phải làm thế. Nó buồn rầu, hoang mang, bối rối và đã suy nghĩ quá nhiều, ở đây lại không đủ ánh sáng nữa. Có thể có kẻ thù, hay bất cứ cái gì mà Dâu Tây đã nói."

Tóc Giả lắng nghe và hít hít ngửi ngửi một lúc.

"Trời gần sáng rồi," chú nói "Cũng đủ sáng để tìm nó. Thôi được rồi, tốt hơn là tôi nên đi với anh. Đừng lo lắng quá - nó không thể đi quá xa đâu. Nhưng thề có rau diếp của Đức vua! Tôi sẽ chẳng ngần ngại gì mà không xạc cho nó một mẻ khi chúng ta tóm được nó đấy."

"Được, tôi sẽ ghì nó xuống đất để anh đá cho nó một trận, chỉ cần chúng ta tìm được nó thôi. Đi nào."

Chúng phóng lên đường chạy dẫn đến miệng hang và dừng lại chụm đầu

vào nhau. "Bởi vì những người bạn của chúng ta không có ở đây để mà giúp sức" Tóc Giả nói "hãy tranh thủ kiểm tra một vòng để biết chắc nơi này tuyệt không có chồn hoặc cú trước khi ra ngoài nhé."

Đúng lúc ấy nghe vang lên tiếng kêu của loài cú nâu từ cánh rừng đối diện. Đó là tiếng cú rúc đầu tiên và theo bản năng cả hai rúm người lại bất động, đếm được bốn nhịp tim đập cho đến khi tiếng rúc thứ hai cất lên.

"Nó đi rồi." Cây Phi thì thào.

"Tôi tự hỏi không biết có bao nhiêu con chuột đồng cất tiếng gọi như thế hàng đêm. Anh biết tiếng kêu ấy là để đánh lừa mà. Nó là như vậy đấy."

"Ồ, tôi không chịu được nữa rồi." Cây Phi nói "Thứ Năm chắc chắn chỉ quanh đâu đây thôi và tôi phải đi tìm nó ngay. Dù sao thì anh cũng đứng. Trời đã hửng sáng - chỉ vừa mờ hửng lên thôi."

"Chúng ta có nên tìm ở chỗ cây thủy tùng trước không nhỉ?"

Nhưng Thứ Năm không ngồi dưới gốc cây quen thuộc. Ánh sáng, khi đã tỏ hơn bắt đầu chiếu sáng cánh đồng ở vùng đất cao, trong khi ở vùng trũng hơn, thì hàng rào xa xa và dòng suối vẫn mang một màu đen với những đường kẻ bên dưới. Tóc Giả nhảy từ lũy đất xuống cánh đồng và chạy dọc theo lối đi uốn lượn qua đám cỏ ướt. Chú dừng lại gần như đối diện với cái hang mà chúng vừa đến, và Cây Phi đến bên cạnh bạn.

"Đây đúng là vết chân của nó." Tóc Giả nói "Vẫn còn mới. Từ cái hang đi thẳng xuống dưới suối. Nó chỉ ở quanh đây thôi, chưa đi xa đâu."

Khi nước mưa vẫn còn đọng trên mặt đất, thật dễ dàng nhận ra những chỗ cỏ vừa bị giẫm lên. Chúng đi theo những dấu chân dẫn xuống cánh đồng, đến một hàng rào quanh bãi trồng cà rốt, cũng là nơi bắt đầu của dòng suối. Tóc Giả đã nhận định đúng khi nói dấu vết vẫn còn mới. Vừa vượt sang bên kia hàng rào chúng đã trông thấy Thứ Năm. Chú đang ăn, một mình. Một vài mẫu cà rốt vẫn còn nằm vương vãi gần bờ suối, nhưng chú phớt lờ không đụng đến mà chỉ ăn cỏ mọc gần thân cây táo tây dại nổi đầy máu. Khi các bậc đàn anh đến gần thì Thứ Năm ngẩng lên

Cây Phi chẳng nói chẳng rằng chỉ lẳng lặng ăn cỏ cạnh Thứ Năm. Bây giờ chú lấy làm ân hận vì đã rủ Tóc Giả cùng đến đây. Trong màn đêm đen tối trước khi trời sáng và cú sốc ban đầu khi phát hiện Thứ Năm đã bỏ đi

thì Tóc Giả đã trở thành một nguồn an ủi và chỗ dựa vững chắc. Nhưng giờ đây khi chú nhìn thấy Thứ Năm, bé nhỏ và thân thuộc, không có khả năng làm tổn thương bất cứ ai hoặc che giấu cảm xúc của mình, thân hình bé bỏng đang run lên trong lớp cỏ ướt, hoặc vì sợ hoặc vì lạnh, thì cơn giận dữ của chú tan biến hết. Chú cảm thấy rất thương Thứ Năm và biết chắc rằng nếu có thể ở riêng với nhau một lúc, Thứ Năm biết đâu chẳng ở trong tâm trạng dễ chịu hơn. Nhưng chắc chắn là đã quá muộn để thuyết phục Tóc Giả tỏ ra nhẹ nhàng hơn, chú chỉ có thể hy vọng vào điều tốt nhất.

Tuy vậy, ngược lại với nỗi e ngại của Cây Phi, Tóc Giả cũng lặng lẽ như chú. Rõ ràng anh chàng này đang chờ đợi Cây Phi lên tiếng trước và có phần hơi bối rối. Trong một lúc, cả ba lặng lẽ di chuyển trên bãi cỏ, những cái bóng mờ mờ chung quanh trở nên rõ ràng hơn và những con chim câu xanh ríu rít trò chuyện trên những hàng cây đằng xa. Cây Phi bắt đầu có cảm giác tất cả rồi sẽ tốt đẹp và rằng Tóc Giả đã trở nên tế nhị hơn là chú đã chờ đợi. Thứ Năm ngồi trên hai chân sau, lau mặt bằng hai móng trước và rồi, lần đầu tiên, nhìn thẳng vào Cây Phi.

"Bây giờ em đi đây." chú nói "Em cảm thấy rất buồn. Em mong sao anh có được mọi điều tốt đẹp, Cây Phi ạ, nhưng sẽ chẳng có ích gì khi chúc anh như vậy ở nơi này. Vì thế em đành từ biệt anh thôi."

"Nhưng mà em đi đâu hả Thứ Năm?"

"Ra khỏi đây. Đến dãy núi cao cao, nếu em có thể đến được đấy."

"Em tự đi, một mình ư? Không thể được. Em sẽ chết mất."

"Cậu không có hy vọng nào đâu, cậu em." Tóc Giả lên tiếng "Biết đâu có một cái gì đó xảy ra với cậu trước giờ ngọ."

"Không," Thứ Năm lặng lẽ nói "Các anh còn gần với cái chết hơn em."

"Có phải cậu đang cố đe dọa tôi không, thằng nhóc khốn khổ chỉ nói ba cái chuyện bá láp kia." Tóc Giả nổi khùng "Tôi đã có ý tốt muốn..."

"Gượng đã, Tóc Giả." Cây Phi can thiệp "Đừng quá khắc nghiệt với nó."

"Tại sao, chẳng phải anh đã nói..." Tóc Giả bắt đầu.

"Tôi biết, nhưng bây giờ tôi cảm thấy khác rồi. Tôi xin lỗi, Tóc Giả à. Tôi đã muốn yêu cầu anh giúp tôi đưa nó trở về với cánh đồng cỏ này. Nhưng bây giờ... phải, tôi bao giờ cũng cảm thấy có một cái gì đó đúng

trong những điều mà Thứ Năm nói. Hai ngày qua, tôi từ chối không nghe nó và vẫn nghĩ là thằng nhỏ điên mất rồi. Nhưng tôi không có lòng nào bắt nó về lại cánh đồng thỏ này. Tôi thực sự nghĩ rằng ở đây hẳn phải có cái gì đó khiến cho nó hoảng sợ đến mất trí như vậy. Tôi sẽ đi với nó một đoạn và có thể chúng tôi sẽ trao đổi với nhau. Tôi không thể yêu cầu anh liều lĩnh lần nữa. Dù sao thì những người khác cũng phải biết việc chúng tôi đang làm, mà họ thì sẽ không thể biết được nếu anh không quay lại kể với họ. Tôi sẽ quay lại được giờ trưa, hy vọng là cả hai chúng tôi sẽ cùng về."

Tóc Giả nhìn chằm chằm. Đoạn chú giận dữ quay về phía Thứ Năm. "Mày, con bọ đen bé nhỏ xấu xa kia," chú dẫn giọng nói "Mày chưa bao giờ học được cách vâng lời người lớn, phải không nào? Lúc nào cũng chỉ biết đến bản thân mình. Ôi, tôi có cảm giác buồn buồn ở đầu ngón chân vì thế mọi người phải đứng và đi bằng đầu với tôi! Và bây giờ chúng tao đã tìm ra được một nơi tốt lành và sống ở đó mà thậm chí không cần đến một cuộc tranh giành, thế mà mày lại làm tất cả để cho mọi người cứ loạn cả lên. Và bây giờ mày lại đánh liều tính mạng của anh chàng tốt nhất mà chúng tao có được chỉ để chơi cái trò làm vú em trong khi mày lang thang khắp nơi như một con chuột đồng gàn dở Được thôi, tao sẽ chấm dứt với mày, tao cứ nói toẹt ra cho mày hiểu. Còn bây giờ tao sẽ quay lại cánh đồng thỏ để đảm bảo là mọi người cũng không còn can hệ gì với mày luôn. Và họ sẽ làm thế - không có bất cứ một nhầm lẫn nào trong chuyện này đâu."

Chú quay đi, lao vọt qua lỗ hổng gần nhất trên hàng rào. Trong giây lát nghe có tiếng hỗn loạn đáng sợ nổi lên từ một nơi xa xa bên kia hàng rào. Nghe vang lên tiếng đá chân và những cú húc đầu. Một cành cây lao đi trong không khí. Rồi một nắm lá mục dẹt dẹt ươn ướt bay vèo qua lỗ hổng rơi xuống hàng rào gần ngay chỗ Cây Phi. Những cành mâm xôi cũng đập lên đập xuống tới tấp. Cây Phi và Thứ Năm đưa mắt nhìn nhau, cả hai đều đấu tranh với ý muốn bỏ chạy. Không biết kẻ thù nào ở bên kia hàng rào? Không nghe có tiếng kêu gào – dù là tiếng phì phì của chú mèo hay tiếng ré của loài thỏ - chỉ có tiếng cành cây gãy rãng rãc và tiếng vật lộn trên cỏ nghe rất dễ sợ.

Với một nỗ lực cố gắng can đảm để chống lại bản năng, Cây Phi buộc

mình phải tiến về lỗ hổng nơi hàng rào, với Thứ Năm theo sau. Một cảnh tượng khủng khiếp đang bày ra trước mặt chúng. Lá mục bay tung lên như mưa. Mặt đất trơ ra, bị cày xới thành rãnh và vạch dài. Tóc Giả nằm nghiêng sang một bên, hai chân sau đá loạn lên, vùng vẫy. Một sợi dây đồng xoắn dài, sáng lên mờ mờ khi ánh nắng rọi vào đang tròn quanh cổ chú ta và kéo căng từ chân trước của chú đến đầu một cái cọc đóng chắc dưới đất. Nút thắt trên sợi dây kéo căng, lút trong bộ lông rậm của chú. Một cái mấu nhọn của sợi dây thép cứa vào cổ chú làm máu nhỏ xuống, đen và đỏ như trái thủy tùng, phồng lên từng cục trên vai chú. Vài phút sau chú nằm thở dốc, một bên thân mình trở nên nặng nề vì kiệt sức. Rồi chú lại bắt đầu cuộc chiến đấu mới, vật lộn bằng cả thân mình, vùng lên phía trước rồi lúi xuống, xốc toàn thân lên rồi nằm vật xuống, cho đến khi chú thở dốc lên và nằm quay ra.

Toàn thân cứng lại vì sợ, Cây Phi phóng qua lỗ hổng trên hàng rào và ngồi chồm hồm bên cạnh bạn. Đôi mắt Tóc Giả nhắm nghiền lại, hai môi nhếch ra sau để lộ hàm răng cửa dài, găm gờ bất động. Chú đã cắn vào môi dưới và từ đó một dòng máu chảy ra. Bọt sùi ra phủ trắng hàm và ngực chú.

"Tóc Giả?" Cây Phi gọi, giậm chân xuống đất. "Tóc Giả! Nghe này. Anh bị mắc bẫy - một cái bẫy! Người ta dạy Cốt Cán làm gì trong trường hợp này? Hãy nghĩ đi. Chúng tôi có thể làm gì giúp anh đây?"

Một khoảng im lặng. Hai chân sau của Tóc Giả đá lên một cái, nhưng yếu ớt. Đôi tai chú rũ xuống. Mắt mở ra trân trân như không thấy gì. Bộ lông trắng muốt làm nổi rõ những vết máu trong khi hai mống mắt màu nâu lộn lên lộn xuống. Một lúc sau giọng chú khản đặc và rất nhỏ, ằng ặc thoát ra từ trong họng cùng với đám bọt đầy máu quanh miệng.

"Cốt Cán... không tốt... cắn dây thép gai. Cái cọc... phải... đào lên."

Một cơn co giật làm chấn động cả người và chú giãy giụa trên mặt đất làm cho toàn thân bê bết đất nhão và máu. Rồi chú lại nằm cứng đờ ra.

"Chạy đi, Thứ Năm. Chạy về cánh đồng cỏ." Cây Phi gào lên. "Gọi những người khác - Mâm Xôi, Xám Bạc. Nhanh lên. Tóc Giả chết mất thôi."

Thứ Năm phóng như bay qua cánh đồng. Cây Phi, chỉ còn lại một mình,

cổ hiểu xem cần phải làm gì. Cọc là cái gì? Chú phải đào lên như thế nào? Chú cúi nhìn cái đồng hồ độn trước mặt. Tóc Giả nằm vắt ngang, sợi dây thép ló ra khỏi bụng chú và dường như biến vào trong lòng đất. Cây phi vắt óc nghĩ mãi mà không tài nào hiểu ra được. Tóc Giả đã nói "Đào". Rồi cuối cùng thì chú cũng hiểu ra. Chú bắt đầu cào cào lớp đất mềm bên cạnh cơ thể bạn cho đến khi móng của chú chạm phải một vật gì mịn và cứng. Khi chú dừng lại, hoang mang thì thấy Mâm Xôi bên cạnh.

"Tóc Giả vừa nói," Cây Phi bảo với Mâm Xôi "nhưng tôi không nghĩ bây giờ anh ấy có thể nói thêm gì được nữa. Anh ấy nói, Đào cái cọc lên. Không biết điều đó có ý nghĩa gì? Chúng ta biết làm gì đây?"

"Chờ một chút để tôi nghĩ xem," Mâm Xôi đáp lại "anh cũng cố kiên nhẫn và bình tĩnh một chút."

Cây Phi quay đầu, nhìn xuống thượng nguồn dòng suối. Xa xa đằng kia, giữa hai khu rừng, chú có thể nhìn thấy cây anh đào nơi mà hai ngày trước chú còn ngồi với Mâm Xôi và Thứ Năm lúc bình minh. Chú nhớ tóc Giả đã đuổi Đầu Gỗ như thế nào qua những bụi cỏ dài, quên đi cuộc cãi vã đêm trước trong niềm vui vì đã đến được nơi này. Bây giờ chú có thể thấy Đầu Gỗ đang chạy lại cùng với hai ba chú khác: Xám Bạc, Bồ Công Anh và Nồi Đất. Bồ Công Anh chạy lên trước, lao tới lỗ hổng nơi hàng rào và ngừng lại, co rúm người lại trong khi mắt mở tròn trĩnh.

"Cái gì vậy, Cây Phi? Có chuyện gì xảy ra vậy? Thứ Năm nói..."

"Tóc Giả bị sập bẫy. Để anh ấy yên cho đến khi Mâm Xôi bảo chúng ta phải làm gì. Đừng cho mọi người đến gần."

Bồ Công Anh chạy về phía hang trong khi Nồi Đất chạy đến gần.

"Anh Thảo Vàng có tới không?" Cây Phi hỏi "Không chừng anh ta biết..."

"Anh ta không tới." Nồi Đất đáp "Anh ta bảo Thứ Năm đừng có nói về chuyện đó."

"Bảo nó *cái gì?*" Cây Phi hỏi lại, giọng hoài nghi. Nhưng đúng lúc đó Mâm Xôi lên tiếng và như một tia chớp Cây phi phóng lại chỗ chú đứng.

"Đây rồi," Mâm Xôi nói "dây thép gai mắc vào cái cọc, còn cái cọc thì chôn vào lòng đất - đây, nhìn xem. Chúng ta phải đào lên. Nhanh lên - đào

phía sau."

Cây Phi lại đào lần nữa, những móng trước của chú thọc vào lớp đất mềm ẩm ướt, chạm phải mặt cứng của chiếc cọc. Một cách mơ hồ, chú nhận thức được rằng những chú khác đang chờ đợi gần đây. Một lúc sau chú buộc phải dừng lại, thở hỗn hển. Xám Bạc đào thay chú và sau đó là Gạc Nai. Cái cọc sạch sẽ, trơn bóng, đáng sợ tỏa ra mùi của con người phơi ra dài bằng tai thỏ, nhưng nhất định không hề bị suy suyển. Tóc Giả vẫn không nhúc nhích. Chú nằm ngang qua sợi dây thép, thân hình tả tơi bê bết máu, mắt nhắm nghiền. Gạc Nai kéo đầu và chân chú ra khỏi hố, lau vết bùn trên mặt chú.

"Ở bên dưới, cái cọc nhỏ hơn." chú nói "Đầu kia được vót nhọn. Tôi nghĩ có thể cắn được, nhưng tôi không sao chạm răng vào được."

"Bảo Nồi Đất đến." Mâm Xôi nói "Nó nhỏ con hơn."

Nồi Đất nhảy xuống hố. Chúng có thể nghe tiếng gõ vỡ ra lách cách dưới hàm răng cậu ta - một âm thanh giống như tiếng chuột gặm ván dán tường ở nhà kho vào lúc nửa đêm. Cậu ta bò lên, mũi đang rỉ máu.

"Mảnh dăm đâm vào mặt, khó thở quá, nhưng cái cọc gần đứt rồi."

"Thứ Năm xuống đi." Cây Phi nói.

Thứ Năm không ở trong hố lâu. Khi nhảy lên, chú cũng bị chảy máu.

"Nó đã gãy làm đôi. Xong rồi."

Mâm Xôi dụi mõm của mình vào đầu Tóc Giả. Trong khi chú lay bạn một cách dụi dàng thì cái đầu lăn sang một bên rồi lăn ngược lại.

"Anh Tóc Giả ơi," Mâm Xôi thì thầm nói vào tai chú "Cái cọc nhổ ra được rồi."

Không có tiếng nào đáp lại. Tóc Giả vẫn nằm ngay đơ như trước. Một con ruồi trâu đậu trên tai chú. Mâm Xôi giận dữ xua đi, nó bay lên, vù vù, hướng về phía mặt trời.

"Tôi nghĩ anh ấy đi rồi." Mâm Xôi nói "Tôi không nghe thấy hơi thở."

Cây Phi nằm sát xuống đất ngay cạnh Mâm Xôi, đặt mũi mình bên cạnh mũi Tóc Giả, nhưng lúc ấy có một ngọn gió nhẹ thổi qua nên không thể biết cái mà chú đang cảm thấy là gió hay hơi thở nữa. Bốn chân buông thõng, cái bụng mềm oặt không còn chút sinh khí. Cây Phi cố nghĩ về những điều

ít ỏi mà chú nghe được về những cái bẫy. Một chú thỏ lực lưỡng có thể bị gãy cổ trong bẫy. Hay là những mấu nhọn của dây kềm gai cửa đứt cuống họng nhỉ?

"Tóc Giả ơi," chú thì thầm "chúng tôi đã lôi được anh ra khỏi bẫy. Anh đã được tự do."

Tóc Giả không cự quật. Bất thành linh Cây Phi hiểu ra rằng nếu bạn chú đã chết - nếu không thì còn có cái gì khác buộc một chú thỏ tràn trề sinh lực nằm im lìm trong đám bùn như vậy? - thì chính chú phải có trách nhiệm đưa những người khác ra khỏi đây trước khi cái hình ảnh đau thương này hủy hoại lòng can đảm và làm mất hết tinh thần cả bọn - như điều này chắc chắn sẽ xảy ra nếu chúng còn nán lại bên cái xác. Với lại, con người sẽ đến đây ngay. Có lẽ ông ta đang trên đường đến đây cùng với khẩu súng để mang Tóc Giả đáng thương đi. Bọn chúng phải rút khỏi đây ngay và chú phải làm hết sức mình để tất cả không trừ một ai, kể cả chú, gạt chuyện này ra khỏi tâm trí mãi mãi.

"Trái tim tôi đã gia nhập với Một Ngàn, bởi vì hôm nay bạn tôi đã ngừng chạy." chú nói với Mâm Xôi, sử dụng một câu tục ngữ của thỏ.

"Giá như không phải là Tóc Giả." Mâm Xôi nói "Chúng ta sẽ làm gì khi không có anh ấy đây."

"Những người khác đang đợi." Cây Phi nói "Chúng ta cần phải sống. Có một cái gì đó về họ mà chúng ta phải suy nghĩ. Hãy giúp tôi, nếu không tôi sẽ không làm nổi cái việc quá sức này đâu."

Chú quay đi khỏi cái xác, tìm Thứ Năm trong đám cỏ đứng phía sau. Không thấy Thứ năm đâu, nhưng Cây Phi sợ phải hỏi xem nó ở đâu, trong trường hợp này một việc như thế có thể coi là yếu đuối và cần che chở.

"Nồi Đất," chú cúi cần nói "sao em không lau sạch mặt và cầm máu lại. Mùi máu sẽ dẫn kẻ thù tìm đến đây. Em có biết điều đó không hả?"

"Có ạ, anh Cây Phi. Em xin lỗi. Liệu Tóc Giả sẽ..."

"Còn một chuyện nữa," Cây Phi hỏi đầy tuyệt vọng "vừa nãy em nói gì về Anh Thảo Vàng nhỉ? Có phải em nói rằng Anh Thảo Vàng bảo Thứ Năm im đi không?"

"Vâng, đúng thế anh Cây Phi ạ. Thứ Năm đi vào hang nói với chúng em

về cái bẫy và rằng Tóc Giả tội nghiệp..."

"Phải, đúng thế. Và sau đó Anh Thảo Vàng..."

"Anh Thảo Vàng, Dâu Tây và bọn kia làm bộ như không nghe thấy gì. Thật lố bịch, bởi vì Thứ Năm nói to với mọi người. Và khi tất cả kéo ra ngoài, Xám Bạc đã gắng hỏi Anh Thảo Vàng lần nữa, Chắc chắn là các anh sẽ đến chứ? Anh Thảo Vàng chỉ lảng lạng quay lưng đi. Thế là Thứ Năm bước đến gần, nói khẽ vào tai hắn, nhưng em vẫn nghe được câu trả lời của Anh Thảo Vàng. Hắn nói, "Núi đồi hay Inlé, đối với tôi các anh đi đâu thì cũng thế. Liệu mà giữ mồm giữ miệng đấy. Sau đó hắn quay ra đánh Thứ Năm và cào vào tai cậu ấy."

"Tôi sẽ giết hắn." một giọng nói nghẹn ngào hỗn hển vang lên phía sau. Cả bầy thỏ cùng nhảy dựng lên. Tóc Giả đang ghé đầu và cố đứng lên trên hai chân trước. Cả thân hình chú vắn đi, mông và hai chân sau vẫn nằm bệt xuống đất. Đôi mắt chú mở lớn, nhưng cái mặt thì giống như mặt nạ đáng sợ, toàn máu, bọt mép, thức ăn vừa ói ra và bùn đất vì thế trông chú giống một con quỷ hơn là một chú thỏ. Hình ảnh Tóc Giả cố trở về từ cõi chết đáng lẽ phải khiến cả bọn sung sướng và thở phào nhẹ nhõm thì lại chỉ gây nên trong cả bọn một cảm giác kinh hoàng, chúng tụm lại với nhau, không chú nào nói được tiếng nào.

"Tôi sẽ giết hắn." Tóc Giả lặp lại, giọng chú vang lên lấp bắp qua bộ ria lem luốc và đám lông vón cục lại vì máu. "Hãy giúp tôi, đỡ khốn các người. Không có ai gỡ đám dây thép ra khỏi người tôi sao?" Chú quẩn quại, kéo lê đôi chân sau trên đất. Đoạn chú lại ngã vật xuống, bò về phía trước, kéo lê theo cả đoạn dây thép gai trên cỏ cùng với cái cọc gãy lưng lẳng gấn vào đất.

"Để anh ấy yên!" Cây Phỉ gào lên, bởi vì bây giờ các chú thỏ khác xúm cả lại toan giúp chú. "Các người muốn giết anh ấy à? Để cho anh ấy nghỉ. Để cho anh ấy thở."

"Không, không phải nghỉ gì hết." Tóc Giả thở dốc từng cơn "Tôi ổn mà." Trong khi nói vậy thì chú lại nằm vật xuống đất rồi lại lập tức vật lộn với đôi chân trước để nhô lên một lần nữa. "Ôi chân sau của tôi, không thể nhúc nhích. Tên Anh Thảo Vàng khốn khiếp. Tôi sẽ giết hắn."

"Tại sao chúng ta lại để bọn chúng ở lại cánh đồng này?" Xám Bạc kêu to "Chúng là bọn thỏ khốn kiếp nào vậy? Chúng đã để mặc cho Tóc Già chết. Mọi người đã nghe Anh Thảo Vàng nói gì trong hang rồi đấy. Lũ hèn nhát. Hãy đuổi chúng đi - giết sạch bọn chúng. Chiếm lấy cánh đồng này và sống ở đây."

"Phải! Phải!" Cả bọn đồng thanh đáp "Nào nhanh lên. Hãy quay về hang. Vật Anh Thảo Vàng xuống. Đập chết Cỏ bạc. Giết hết bọn chúng."

"Ồi ối *Thần mặt trời!*" Một tiếng rú phát ra từ bụi cỏ dài.

Với tiếng thét gậy sốc đầy bất kính ấy, sự náo động trong đám đông tan dần. Cả bọn nhìn nhau, tự hỏi không biết ai buông ra tiếng kêu đó. Chỉ có sự im lặng, rồi, từ bụi cỏ tóc rậm rạp, Thứ Năm chui ra đôi mắt phát ra những tia sáng khẩn cấp điên cuồng. Chú gầm gừ và lấp ba lấp bấp trong miệng như một kẻ lên đồng và những chú thỏ đứng gần chú lùi cả ra sau vì sợ hãi. Thậm chí cả Cây Phỉ cũng không nói được một lời vào lúc ấy. Chúng nhận ra rằng Thứ Năm đang tiếp tục kêu gào.

"Cánh đồng thỏ à? Các người định sẽ ở lại cánh đồng thỏ này. Lũ ngu ngốc! Nơi đây chẳng là cái gì khác ngoài cái hang tử thần! Một cái chạn chứa thức ăn cho kẻ thù tệ hại nhất! Một cái bẫy, chỗ nào cũng vậy và ngày nào cũng vậy! Điều này giải thích tất cả, tất cả mọi chuyện xảy ra từ khi chúng ta đến đây."

Trên bãi cỏ, Thứ Năm ngồi ngay đơ, và những lời lẽ tuôn ra từ miệng chú như thể bò dọc theo ánh mặt trời, lan ra trên cỏ.

"Nghe đây Bò Công Anh. Anh thích các câu chuyện có phải không? Vậy thì tôi sẽ kể cho anh nghe một câu chuyện - phải, một câu chuyện khiến cho El-ahrairah đã phải bật khóc. Ngày xưa có một cánh đồng thỏ rất đẹp ở ngoài rìa một khu rừng nọ, trông xuống đồng cỏ của một nông trại. Nó to và có cơ man là thỏ. Một ngày kia căn bệnh mù trắng kéo đến và lũ thỏ lăn ra ốm hàng loạt rồi chết. Nhưng bao giờ cũng thế, có một vài con sống sót. Cánh đồng thỏ gần như trở thành một nơi bỏ hoang. Một hôm người nông dân nghĩ bụng, "Mình sẽ nhân giống lũ thỏ kia, làm cho chúng trở thành một phần trong công việc nhà nông - nuôi để lấy thịt, lấy da. Chẳng việc gì phải nuôi trong chuồng, chúng sẽ sống tốt ở bất cứ đâu mà."

Nghĩ sao làm vậy, người nông dân bắt đầu bắn hết kẻ thù của thỏ - chồn, cáo, sói, cú. Ông ta cung cấp thức ăn cho thỏ, nhưng không hề quá gần cánh đồng thỏ. Mục đích của ông ta là để cho lũ thỏ quen dần với việc chạy trên cánh đồng và khu rừng. Sau đó ông ta mới bắt đầu đánh bẫy nhưng không quá thường xuyên - đủ với số lượng ông ta muốn mà không đến mức làm cho lũ thỏ kinh hồn phải bỏ đi hoặc quay ra phá hủy cánh đồng. Với nguồn thức ăn dồi dào, bọn thỏ lớn lên, mập mạp và khỏe mạnh, bởi vì người nông dân đã tính toán sao cho chúng có tất cả những gì tốt nhất, đặc biệt là vào mùa đông và không có gì phải sợ hãi - trừ những nút thòng lọng chằng ở lỗ hổng nơi hàng rào và những con đường mòn trong rừng. Thế là lũ thỏ sống đúng theo cái cách mà người chủ trại muốn chỉ thi thoảng mới có một hai con biến mất.

Lũ thỏ bắt đầu thay đổi ở nhiều mặt và chẳng bao lâu đã khác xa so với đồng loại. Trong thâm tâm chúng biết rõ chuyện gì đang diễn ra. Nhưng thậm chí với cả chính mình, chúng cũng vờ như tất cả đều tốt đẹp bởi vì thức ăn thật ngon lành, chúng lại được bảo vệ khỏi kẻ thù chẳng có gì phải sợ hãi ngoài một nỗi sợ duy nhất ẩn hiện ở đâu đó nhưng chưa đến mức ép buộc chúng phải bỏ xứ mà đi. Chúng đã quên mất cung cách sống và sinh tồn của loài thỏ hoang dã. Chúng quên cả El-ahrairah cùng những trò láu cá lừa gạt đã giúp lũ thỏ sống còn trên những vùng đất có kẻ thù và phải trả giá. Chúng khám phá được những nghệ thuật kỳ tuyệt khác thay thế cho sự láu cá, mách lới và cả những truyền thuyết. Chúng chào khách bằng những điệu múa, hát những khúc hát véo von như chim, đập cả những bức tượng trên tường, và mặc dầu những điệu hay ho này chẳng giúp được gì cho cuộc sống thực tế, chúng vẫn sống rất ổn và có lý do để coi mình là những con thỏ tuyệt vời nhất, thuộc về giới tinh hoa trong loài thỏ, còn khôn ngoan hơn cả những con chim ác là.

Chúng không có thủ lĩnh - không, mà có để làm gì, bởi vì một thủ lĩnh thỏ phải là El-ahrairah đối với người của mình và có nhiệm vụ làm sao dân mình không bị giết, nơi đây chỉ có một cái chết, nhưng mà suy cho cùng. một thủ lĩnh dù tài ba đến đâu liệu có thể tìm được giải đáp cho vấn đề này không? Thay vì thế Thần Mặt trời lại gửi đến cho chúng những ca sĩ lạ

lùng, đẹp đẽ và ốm yếu nhu vú lá sồi, như cái gổi đầy kim của con chim cổ đỏ trên bông hồng dại. Và kể từ khi chúng không còn chịu đựng nỗi sự thật nữa, những ca sĩ này, người có thể rất khôn ngoan ở một nơi nào đó khác lại bị dồn ép dưới sức nặng khủng khiếp của những bí mật trên cánh đồng để tạo ra một sự giả dối cao đẹp - về phẩm cách, về hạnh phúc và bất cứ thứ gì khác để có thể xây dựng niềm tin rằng bọn thỏ yêu cả những cái bẫy thép sáng choang kia. Nhưng có một quy định khắc nghiệt mà bọn thỏ tôn trọng; phải, một quy định nghiêm ngặt nhất. Không ai được đặt ra câu hỏi xem những chú thỏ kia ở đâu và nếu có kẻ nào đó ngu ngơ lại hỏi, "Ở đâu" - trừ trong một bài hát hay bài thơ - thì câu trả lời chỉ là sự im lặng. Đặt ra câu hỏi "Ở đâu" đã là đủ xấu rồi, nhưng công khai nói về những sợi dây thép gai thì càng không thể tha thứ được. Vì một chuyện như thế kẻ mạo phạm có thể bị đánh, bị giết."

Thứ Năm ngừng lại. Không một ai cựa quậy. Rồi trong cái yên lặng tuyệt đối, Tóc Giả lão đảo lết trên đôi chân, toàn thân nghiêng ngả sang hai bên nhưng cũng bò đi được vài bước về phía Thứ Năm và lại ngã vật xuống. Thứ Năm không để ý đến chú ta, mà chỉ lần lượt nhìn hết chú này đến chú kia trong đám thỏ. Rồi chú lại bắt đầu nói tiếp.

"Và khi chúng ta vượt qua bãi thạch nam một đêm nọ đến được đây. Chỉ là một lũ thỏ hoang để lại dấu vết của mình trên khắp thung lũng. Bầy thỏ vẫn minh ở đây không ra mặt ngay. Chúng cần thời gian suy nghĩ để tìm ra cách tốt nhất xử lý vụ này. Nhưng chẳng bao lâu sau chúng đã có câu trả lời. Hãy mời chúng ta đến với cánh đồng thỏ và giữ kín chuyện về những cái bẫy. Các người không thấy à? Người nông dân cùng một lúc đặt nhiều cạm bẫy và nếu có những kẻ thể thân thì những con khác sẽ được sống lâu hơn. Mâm Xôi, anh từng có gợi ý rằng Cây Phỉ có lẽ nên kể cho bọn chúng nghe về cuộc phiêu lưu của chúng ta, nhưng không được hoan nghênh đúng không? Ai mà muốn nghe câu chuyện về những người anh hùng dũng cảm trong khi bản thân vẫn thầm xấu hổ về sự đốn hèn của mình? Ai thích nghe một câu chuyện cười mở, có thật từ những người mà mình đang rắp tâm lừa dối? Các người có muốn tôi nói tiếp không? Tôi sẽ chỉ cho mọi người biết từng việc nhỏ xảy ra khớp vào nhau như con ong trong cây mao địa hoàng.

Bây giờ các người lại nói, hãy giết sạch bọn chúng và chiếm lấy những cái hang thỏ đẹp để rộng thêm thang này? Để rồi chúng ta sẽ thấy xương mình được dùng làm mái cùng với những sợi dây thép sáng bóng ư? Đáng thương thay, chúng ta chỉ tự chui đầu vào nơi đau thương và chết chóc!"

Thứ Năm ngồi bệt xuống cỏ. Tóc Giả vẫn kéo theo cái cọc lảng bóng, khùng khiếp loạng quạng lết về phía chú ta, chạm mũi vào mũi Thứ Năm.

"Tôi vẫn còn sống, Thứ Năm ạ," chú nói "Và tất cả bọn chúng ta nữa. Cậu đã cắn đứt một cái cọc còn lớn hơn cái mà tôi đang kéo theo nữa. Hãy cho chúng tôi biết bây giờ cần phải làm gì."

"Làm gì ư?" Thứ Năm đáp "Bây giờ thì phải đi thôi. Lúc này khi ra khỏi hang, tôi đã bảo Anh Thảo Vàng là chúng ta sẽ đi khỏi đây."

"Đi đâu?" Tóc Giả lại hỏi, nhưng lần này là Cây Phi trả lời.

"Đến những quả đồi kia."

Từ con suối xuôi theo hướng Nam, mặt đất cao dần lên. Dọc theo bờ suối là một con đường nhỏ dành cho xe ngựa và xa nữa là bãi cây trồng. Cây phi quay đầu đi về phía đó, cả bọn đi theo chú đến cái dốc, chúng đi từng chú đơn lẻ hoặc từng đôi một.

"Tóc Giả ơi, sợi dây thép thì sao?" Xám Bạc hỏi "Cái cọc có thể vướng vào đâu đó kéo căng sợi dây đấy."

"Không sao, bây giờ nó lỏng rồi." Tóc Giả đáp "Tôi có thể lắc nó ra khỏi người nếu không bị thương ở cổ."

"Hãy cố xem nào," Xám Bạc nói. "Nếu không anh không đi xa được đâu."

"Cây Phi ơi," đột nhiên Thủy Cự kêu lên "có một tên thỏ đang từ phía cánh đồng thỏ đi tới. Nhìn kìa!"

"Chỉ một tên thỏ sao?" Tóc Giả nói "Thật đáng thương! Xám Bạc, thọt hẳn đi, tôi sẽ không tranh giành với cậu đâu. Làm thật tốt vào khi còn có cơ hội."

Cả đám dừng lại chờ đợi, tản mác mỗi chú một nơi trên sườn dốc. Gã thỏ kia cắm cổ chạy đến với một vẻ liêu lĩnh đến kỳ lạ. Một lần chú ta đâm sầm vào một bụi cây kế đầy gai, bị ngã bên vệ đường rồi lăn đi một đoạn. Nhưng chú ta bò dậy loạng quạng đi về phía bọn chúng.

"Đó là căn bệnh mù trắng ư?" Gạc Nai hỏi "Hắn ta không thấy là mình đi đâu."

"Thần Mặt trời cấm đấy!" Mâm Xôi nói "Chúng ta bỏ chạy chứ?"

"Không, hắn không thể chạy như vậy với căn bệnh này." Cây Phi nói "Cái gì khiến cho hắn ra như thế nhỉ?"

"Đó là Dâu Tây!" Bồ Công Anh kêu to.

Dâu Tây chui qua hàng rào bên cạnh cây táo dại, đưa mắt nhìn quanh và đi đến gần chỗ Cây Phi. Nét điềm tĩnh hào hoa của chú biến đâu mất. Vẻ mặt sững sờ, tấm thân run rẩy và vóc dáng to lớn của chú dường như chỉ làm cho chú thêm tội nghiệp. Chú khép nép nằm bẹp xuống cỏ ngay trước mặt Cây Phi đang ngồi đợi, dáng nghiêm nghị bất động với Xám Bạc ở bên cạnh.

"Anh Cây Phi," Dâu Tây hỏi "các anh bỏ đi thật à?"

Cây Phi không trả lời, chỉ có Xám Bạc xẵng giọng, "Chuyện này có liên quan quái gì tới mày?"

"Cho tôi đi theo với." Vẫn không có câu trả lời và chú ta lại lặp lại. "Hãy cho tôi đi cùng."

"Chúng tao hơi sức đâu mà để tâm đến những kẻ đã từng lừa dối chúng tao." Xám Bạc bực tức trả lời "Tốt nhất mày hãy trở về với Nildro-hain. Không nghi ngờ gì nữa, vợ mày ít liên quan đến chuyện này."

Dâu Tây ré lên một tiếng ghen ngào, như thể bị thương. Chú hết nhìn Xám Bạc lại nhìn sang Cây Phi rồi Thứ Năm. Cuối cùng trong một tiếng thì thầm đau đớn, chú thốt lên:

"Dây kềm gai."

Xám Bạc toan nói một điều gì đó, nhưng Cây Phi đã lên tiếng trước.

"Anh có thể đi cùng chúng tôi. Nhưng đừng nói thêm một câu nào nữa, anh bạn đáng thương."

Vài phút sau bọn thỏ băng qua đường dành cho xe ngựa và biến vào trong cánh rừng gần đấy. Một con ác là nhìn thấy một vật sáng màu rất dễ nhận thấy trên bờ dốc trống trải bèn xốc cánh bay lại gần nghiêng ngó.

Nhưng tất cả những gì còn lại chỉ là một cái cọc bị gặm nhấm nhờ và một đoạn dây kẽm gai dài.

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

PHẦN II. TRÊN NGỌN ĐỒI WATERSHIP - Chương 18

Ngọn Đồi Watership

Những gì giờ đã được chứng minh trước kia vốn chỉ là tưởng tượng.

Cuộc hôn nhân giữa thiên đường và địa ngục của William Blake

Đó là vào buổi tối ngày hôm sau. Cái vách dốc đứng của ngọn đồi Watership quay mặt về phía bắc, suốt từ sáng tinh mơ vẫn chìm trong bóng râm, bây giờ mới nhận được ánh mặt trời từ phía tây được khoảng một giờ trước khi trời tối. Một bức tường dốc đứng cao khoảng một trăm thước, kéo dài gần hai trăm thước tính từ hàng cây thưa thớt mọc dưới chân núi lên đến đỉnh đồi nơi độ dốc thoải hơn. ánh nắng, ngập tràn và mềm mại, rắc những gợn vàng lên mặt đất lún phún lớp cỏ xanh, lên những bụi kim tuyến và thủy tung, cả những bụi cây còi cọc xác xơ vì gió. Nhìn từ trên đỉnh đồi, ánh mặt trời dường như ôm trọn cả sườn dốc phía dưới vẫn còn đang ngái ngủ và hoàn toàn yên tĩnh. Nhưng dưới lớp cỏ, giữa những bụi cây và khóm rừng rậm rạp nhấn dấu chân lũ bọ cánh cứng, nhện và chuột chù đang săn mồi, ánh nắng chuyển động như ngọn gió đang nhẩy múa ở giữa khiến chúng nhốn nháo chạy loăng quăng. Những luồng ánh sáng đỏ lập lòe trong đám rễ cây, soi rõ cả những chi tiết trên những chiếc cánh có màng, hắt những bóng dài sau những cái chân đầy lông tơ nhỏ xíu, chia từng vạt đất trơ trụi thành vô số những hạt nhỏ. Các loại côn trùng hòa tấu những khúc nhạc của đôi cánh và thanh quản, thoi thì đủ loại từ tiếng vo vo, rừ rừ cho đến những tiếng o o inh ỏi khi không khí bắt đầu ấm dần lên dưới ánh hoàng hôn. Có âm sắc cao hơn nhưng lại bình thản hơn những âm thanh hỗn tạp, đó là tiếng hót của những con chim cổ vàng, hồng tước và sẻ lục vang lên giữa những bụi cây. Chim chliền chliện bay cao hơn, chít chiu hót trong không gian ngào ngạt mùi hương phía trên những dãy núi. Từ

chôm núi, đây đó khoảng không xanh biếc mênh mông có vẻ bất động bị phá vỡ bởi những cụm khói cuộn bay lên trời và chớp sáng mỏng manh nhỏ xíu của những mảnh thủy tinh dưới nắng. Xa xa phía dưới là những cánh đồng xanh rì trồng lúa mì, những đồng cỏ phẳng lặng chỉ có vài con ngựa đang gặm cỏ và màu xanh thăm thẳm của rừng cây. Nơi này, cũng giống như những cánh rừng hoang ven chân núi, thường trở nên náo động khi đêm về, nhưng ở độ cao cách biệt này, đã quay trở về với sự yên tĩnh vĩnh hằng, sự dữ dội của chúng đã được làn không khí ở giữa làm dịu lại.

Dưới chân vách núi phủ đầy cỏ, Cây phi và các bạn đồng hành của chú đang nằm thu mình dưới những cành thấp mọc lòa xòa của hai, ba cây suối. Suối từ sáng hôm qua đến giờ chúng đã vượt qua một chặng đường dài khoảng năm cây số. Vận may vẫn còn ở bên chúng bởi vì tất cả những kẻ rời cánh đồng thỏ ra đi vẫn còn sống sót. Chúng đã vượt qua hai con suối và lang thang trong nỗi thắc thỏm đầy sợ hãi trong những khu rừng sâu ở phía tây Ecchinswell. Chúng đã nghỉ trên một đồng rơm ở Starveall, một nhà kho bỏ hoang rồi bị đánh thức bởi cuộc tấn công của một bầy chuột. Xám Bạc và Gạc Nai với sự giúp đỡ của Tóc Giả đã làm tất cả để yểm trợ các bạn chạy ra ngoài, cho đến khi tất cả đã ra khỏi nhà kho, chúng mới bắt đầu tháo chạy. Gạc Nai bị chuột cắn vào chân trước và vết thương nham nhở đúng theo kiểu chuột gặm làm chú ta rất khó chịu và đau đớn. Men theo một hồ nước nhỏ, chúng dăm dăm đôi theo một con chim bắt cá lớn lông màu xám lao xuống, khóa nước trong lùm lau lách cho đến khi một đàn vịt trời từ đâu bay lên với tiếng kêu quang quác làm cả bọn được phen hoảng hồn. Cả bọn đi hơn một nửa dặm đường nữa thì tới một đồng cỏ rộng mênh mông không có chỗ nào có thể ẩn náu, tâm trạng lúc nào cũng nơm nớp chờ đợi một cuộc tấn công khác nhưng nó đã không tới. Chúng nghe thấy tiếng reo u u kỳ quái của một cột điện cao thế trong bầu không khí mùa hè và chắc đã không dám đi phía dưới nếu Thứ Năm không cam đoan rằng chiếc cột sẽ không làm gì hại đến chúng. Bây giờ thì chúng ngả lưng dưới gốc cây suối, đánh hơi trong tâm trạng mệt mỏi và đầy hoài nghi về cái vùng đất xa lạ, trợ trụ bao quanh chúng.

Kể từ khi rời cánh đồng thỏ đầy những cái bẫy của bọn Anh Thảo Vàng,

cả bọn đã trở nên thận trọng hơn, nhạy bén hơn - một đàn thỏ ngoan cường, lì lợm, hiểu nhau và phối hợp cùng nhau. Không còn những cuộc cãi vã nữa. Sự thật về cánh đồng thỏ là một cú sốc tàn nhẫn nhưng nhờ vậy chúng trở nên gần gũi nhau hơn, tin tưởng vào nhau và biết cách trân trọng khả năng của mỗi người. Bây giờ chúng biết rằng cuộc sống của chúng phụ thuộc vào chính những điều này chứ không phải bất cứ một điều gì khác, và chúng sẽ không lãng phí bất cứ thứ gì mà chúng đã phải vất vả cùng nhau mới có được. Bất chấp những nỗ lực của Cây Phi bên chiếc bẫy, không chú nào trong bọn mà không đau buồn khi nghĩ rằng Tóc Giả đã chết và tự hỏi, như Mâm Xôi, không biết chuyện gì sẽ xảy ra với chúng. Nếu không có Cây Phi, Mâm Xôi, Gạc Nai và Nội Đất thì Tóc Giả chắc chắn đã chết rồi. Thiếu đi bản tính quật cường của mình, Tóc Giả có lẽ cũng không thể sống nổi, bởi vì ai khác trong bọn chúng có thể kiên quyết không nằm lại mà vẫn lên đường sau khi đã chịu đựng những đau đớn khôn cùng như thế? Bây giờ thì không còn ai thắc mắc gì về sức mạnh của Tóc Giả, về tầm nhìn của Thứ Năm, về sự khôn ngoan của Mâm Xôi và cả quyền lực của Cây Phi nữa. Khi bọn chuột kéo đến, Gạc Nai và Xám Bạc đã vâng lệnh Tóc Giả mà đứng ra cản bọn chuột. Những chú còn lại thì rậm rập đi theo Cây Phi khi chú đánh thức chúng dậy, không một lời giải thích bảo chúng hãy mau ra bên ngoài nhà kho. Sau đó, Cây phi nói rằng chẳng có gì đáng nói trong chuyện này và cả bọn hãy băng qua đồng cỏ, thế là dưới sự chỉ đạo của Xám Bạc chúng đi qua đồng cỏ, có Bồ Công Anh đi trước thăm dò. Và khi Thứ Năm nói rằng cái cây sắt kia là vô hại thì tất cả đều tin chú.

Dâu Tây đã có một khoảng thời gian khó khăn. Nỗi khổ riêng khiến chú trở nên mù mịt, bất cẩn và chú day dứt khôn nguôi về cái vai trò của mình ở chốn cũ. Bản thân chú thì ẻo lả, lười biếng và quen được ăn ngon hơn là chú có can đảm thừa nhận. Tuy vậy, chú không dám mở miệng than phiền, đơn giản là bởi vì chú quyết định sẽ chứng tỏ những gì mình có thể làm và không muốn bị bỏ lại phía sau. Chú cũng tỏ ra là mình hữu ích khi ở trong rừng vì có khả năng thích ứng với rừng rậm tốt hơn những chú còn lại.

"Anh biết đấy, rồi Dâu Tây sẽ ổn thôi, nếu chúng ta cho cậu ấy cơ hội," Cây Phi nói như thế với Tóc Giả khi chúng dừng lại bên hồ.

"Thì hẳn buộc phải thế rồi," Tóc Giả nói "cái thằng công tử bột ấy." Bởi vì theo tiêu chuẩn của chúng, Dâu Tây hẳn là kiểu cách và sạch sẽ quá đáng.

"Thôi nào, tôi không muốn cậu ta bị ai hăm dọa đâu đấy Tóc Giả ạ. Điều đó đâu có giúp ích gì cho cậu ta."

Điều này thì Tóc Giả cũng đành tặc lưỡi đồng ý nhưng không khỏi sưng sía mặt mày một chút. Tuy vậy, bản thân chú cũng thay đổi, không còn độc đoán và hống hách như trước. Lần sập bẫy vừa rồi làm cho chú yếu đi và mau xuống sức. Chính chú là người đã phát hiện ra lũ chuột lúc ở nhà kho, vì không ngủ yên giấc nên tiếng sột soạt của lũ chuột đã làm chú thức dậy. Chú không muốn để Gạc Nai và Xám Bạc tham chiến một mình nhưng cảm thấy buộc phải để cái phần khó khăn nhất ấy cho bọn kia. Lần đầu tiên trong đời, Tóc Giả phát hiện mình cũng có tính kiềm chế và cân trọng.

Khi mặt trời sà xuống thấp rồi chạm vào một đầu cái đai bằng mây cuối chân trời, Cây Phi nhảy ra khỏi những cành cây và cẩn thận quan sát cả sườn dốc bên dưới. Đoạn chú chăm chú nhìn lên cao, qua những tổ kiến, lên cái sườn núi trải rộng và vươn cao trên đầu. Thứ Năm và Quả Sồi cũng theo chú chạy ra ngoài và cúi xuống nhấm nháp trên một vạt hồng đậu. Đây là một món ăn mới mẻ đối với tất cả, nhưng cả bọn không cần ai bảo với chúng là món ăn này khá ngon và nó khiến chúng phấn chấn hơn hẳn. Cây Phi quay lại, nhập bọn cùng chúng giữa những bông hoa oải hương lớn màu đỏ tươi với những đường gân hồng hồng.

"Thứ Năm à," chú lên tiếng hỏi "để xem anh hiểu có đúng không nhé. Em muốn chúng ta trèo lên tận nơi này, bất kể đường xa thế nào và tìm thấy được nơi nương náu ở trên đỉnh núi. Hiểu như thế có đúng không?"

"Đúng đấy anh Cây Phi ạ."

"Nhưng đỉnh núi thì cao lắm. Từ đây anh còn chẳng trông thấy nữa là. Trên đấy chắc là trống trải và lạnh lắm đấy."

"Dưới lòng đất thì không thế: đất ở đấy nhẹ và xốp đến nỗi chúng ta có thể dễ dàng đào hang khi tìm ra đúng địa điểm."

Cây Phi trầm ngâm cân nhắc lần nữa. "Có một cái gì đó bắt đầu làm anh lo lắng. Chúng ta đang ở đây, ai nấy đều mệt lử cò bợ. Anh biết chắc sẽ rất

nguy hiểm nếu chúng ta ở lại đây. Không có chỗ nào để chạy trốn hết, chúng ta chẳng biết gì về vùng này mà lại không thể chui xuống đất. Nhưng cũng không thể ép mọi người phải trèo lên trên kia vào tối nay được. Như thế thậm chí còn nguy hiểm hơn."

"Chúng ta buộc phải đào hang, phải không?" Quả Sồi hỏi "Nơi này cũng trống trải như vùng thạch nam mà chúng ta đi qua, cây cối không thể che giấu chúng ta khỏi bất cứ con vật nào săn mồi trên bốn chân."

"Lần nào chúng ta đến thì cũng vậy thôi mà." Thứ Năm lên tiếng.

"Tôi không có ý định phản đối gì đâu, Thứ Năm ạ," Quả Sồi phân trần "nhưng chúng ta cần có hang. Sẽ thật là một nơi dừng chân tồi tệ nếu như chúng ta không thể chui xuống đất được."

"Trước khi tất cả đi lên đỉnh," Cây Phi nói "chúng ta cần tìm hiểu sơ qua xem nơi này như thế nào đã. Tôi sẽ đích thân đi xem xét một vòng và sẽ cố sẽ đi nhanh hết sức mình, mọi người hãy cứ hy vọng vào điều tốt đẹp nhất cho đến khi tôi quay về. Dù sao thì hai người cũng nên nghỉ ngơi và ăn một cái gì đó."

"Anh không thể đi một mình." Thứ Năm nghiêm nghị nói.

Bởi vì mỗi đứa trong bọn đều sẵn sàng đi với chú mặc dù chú nào chú này đều đã mệt nhoài sau chặng đường dài nên Cây Phi đành nhân nhượng và chọn Bồ công Anh cùng Đầu Gỗ vì chúng có vẻ ít mệt hơn những chú khác. Chúng bắt đầu đi lên sườn núi chầm chậm, len lỏi tìm đường giữa các bụi rậm và bụi cỏ, thỉnh thoảng lại dừng lại tiếp tục đánh hơi và quan sát động tĩnh trên đồng cỏ trải dài ra hai phía xa đến ngút tầm mắt.

Con người đi với tư thế thẳng đứng. Đối với chúng ta, leo lên một cái dốc thẳng đứng thật khó khăn mệt nhọc, bởi vì ta luôn phải khom người về phía trước để giữ thăng bằng lại và không hề có đà. Loài thỏ không gặp phải vấn đề như vậy. Chân trước của nó làm trụ cho toàn bộ cơ thể theo phương ngang, đôi chân sau to khỏe làm nốt công việc còn lại. Chúng tạo thành thế quá cân bằng khi đẩy lên đôi một khối lượng nhẹ ở phía trước. Loài thỏ có thể chạy nhanh lên dốc. Trong thực tế, chúng có rất nhiều lực dồn ra phía sau nên khi xuống dốc chúng cảm thấy bất tiện hơn, và đôi lúc, khi chạy xuống dốc, chúng thường lăn lông lốc. Mặt khác, con người với

chiều cao thường từ 1,5 đến 1,8 mét nên khi lên dốc có thể nhìn toàn cảnh. Đối với con người, con đường núi có thể dốc và gồ ghề khó đi nhưng xét cho cùng thì vẫn bằng phẳng, và anh ta có thể chọn hướng đi một cách dễ dàng từ cái "tháp" cao 1,8 mét trong khi di chuyển. Sự căng thẳng và lo lắng của loài thỏ khi leo đồi thì hoàn toàn khác, vì thế, từ những điều đó mà các bạn, những độc giả của tôi sẽ có được đôi chút kinh nghiệm nếu bạn đến đây. Vấn đề chính của thỏ không phải là sự mệt mỏi về thể xác. Khi Cây Phi nói rằng cả bọn chúng đều mệt mỏi là chú có ý rằng bọn chúng đang trong trạng thái căng thẳng vì nỗi lo sợ và cảm giác không an toàn kéo dài.

Mỗi khi ở trên mặt đất, trừ khi thông thuộc địa hình chung quanh ở gần hang, thỏ bao giờ cũng sống trong một nỗi sợ triền miên. Nỗi sợ này lên đến một mức độ nào đó sẽ khiến cho toàn thân chúng trở nên đờ đẫn, tê liệt bởi chứng tharn, như cách nói của thỏ. Cây Phi và các bạn đồng hành đã di chuyển liên tục suốt gần hai ngày qua. Trong thực tế, từ khi chúng rời khỏi cánh đồng thỏ nơi quê nhà vào năm ngày trước đó, chúng đã phải đối mặt với hết nguy hiểm này đến nguy hiểm khác. Tất cả từng bị đẩy đến sát mép vực, thỉnh thoảng lại phải bắt đầu từ con số không và cứ thế, nằm dài xuống bất cứ luống cỏ dài nào mà chúng tìm được. Tóc Giả và Gạc Nai từng bị đổ máu và những chú khác biết rất rõ. Điều làm cho Cây Phi, Bồ Công Anh và Đầu Gỗ lo ngại chính là sự trống trải mênh mông và xa lạ của vùng núi này, ở đây chúng không có khả năng phóng tầm mắt thật xa phía trước. Chúng không nhảy qua mà luồn dưới những lớp cỏ nhuộm đỏ ánh mặt trời giữa đám côn trùng bị đánh thức đang di chuyển và ánh sáng rừng rực như lửa. Cỏ gợn sóng nhấp nhô xung quanh chúng. Bọn thỏ nhìn qua những tổ kiến và cảnh giác nhìn quanh những lùm cây tục đoạn. Chúng không thể biết rõ là chóp núi còn cách chúng bao xa. Cứ mỗi lần lên được đến đỉnh dốc thì lại thấy còn có một cái đỉnh khác cao hơn. Đối với Cây Phi mà nói, nơi đây dường như dành cho loài chồn, hoặc có thể là loài cú trắng, bởi vì chúng có thể bay dọc theo những cái vách dốc đứng trong ánh sáng nhấp nhòang, nhìn thấu vào phía trong với đôi mắt sắc lạnh, sẵn sàng quay ngoắt sang bên cạnh chừng một mét và có thể lao xuống bất cứ cái gì đang di chuyển.

Nhiều loại thú rình đợi con mồi của mình, nhưng chỉ có cú trắng là kẻ đi tìm và bao giờ nó cũng đến trong yên lặng.

Trong khi Cây Phi vẫn đi lên dốc, gió nam bắt đầu nổi lên và hoàng hôn thánng Sáu nhuộm đỏ rực cả một góc trời. Cây Phi giống như tất cả những thú hoang khác, không lạ lẫm gì với việc ngẩng lên quan sát bầu trời. Cái mà chú vẫn nghĩ là bầu trời chính là đường chân trời, thường bị đám cây cối và hàng rào làm đứt đoạn. Bây giờ với cái đầu ngẩng cao, chú thấy mình đang nhìn lên phía đỉnh núi, bên kia đường chân trời, những đám mây tích nhuộm màu đỏ ối đang lặng lẽ trôi. Chuyển động của chúng gây cảm giác bất an, không như chuyển động của lá cây, ngọn cỏ hay của thỏ. Cả một tầng mây vĩ đại trôi đều đều, không tiếng động và bao giờ cũng đi về một hướng. Chúng không thuộc về thế giới của Cây Phi.

"Ôi Thần Mặt trời," Cây Phi nghĩ khi quay đầu một lát ngắm ánh hào quang sáng rực ở chân trời phía tây, "có phải người gửi chúng con vào sống giữa những đám mây kia không? Nếu ngài đã nói thật với Thứ Năm thì làm ơn hãy giúp con tin tưởng nó." Đúng lúc ấy chú nhìn thấy Bồ Công Anh, đang phóng như bay về phía trước, ngồi trên hai chân sau lên một cái tổ kiến dùn hiện lên rõ trên nền trời. Giật nảy mình, chú phóng đến đó.

"Bồ Công Anh, xuống đi!" chú kêu lên "Tại sao cậu lại ngồi ở đây?"

"Bởi vì tôi có thể nhìn ra xa." Bồ Công Anh đáp, với một niềm vui đầy phấn khích "Lại đây mà coi này! Anh có thể nhìn thấy toàn thế giới."

Cây Phi đến bên bạn. Có một cái tổ kiến khác ở gần đấy và chú bắt chước Bồ Công Anh, ngồi thẳng lưng trên hai chân sau đưa mắt nhìn bốn phía. Chú nhận ra rằng nơi chúng ngồi gần như là đất bằng. Trong thực tế, cái dốc không bằng phẳng hơn con đường mà chúng đã đi qua, nhưng vì luôn đắm chìm trong những suy tư về mối nguy hiểm nơi địa hình trống trải nên chú đã không nhận ra sự thay đổi. Chúng đã lên tới đỉnh của dãy núi. Nằm trên bãi cỏ, chúng có thể nhìn ra xa theo mọi hướng. Chung quanh chúng đâu đâu cũng trống trải. Nếu có bất cứ vật gì chuyển động chúng có thể nhìn ra ngay tức khắc: và chính tại nơi mà mặt đất kết thúc, bầu trời lại mở ra. Một con người, một con cáo thậm chí cả một con thỏ chạy qua đây cũng có thể bị phát hiện ngay. Thứ Năm nói đúng. Ở trên cao này chúng có

thể phát hiện bất cứ mối nguy hiểm nào khi nó đến gần.

Gió thổi tung bộ lông của chúng và làm lớp cỏ nằm bẹp xuống mang theo mùi cỏ xạ hương và cây thuốc bách bệnh. Về hieu quanh nơi này cũng giống như một sự giải thoát và một ân huệ. Độ cao, bầu trời và khoảng cách xâm chiếm đầu óc chúng và chúng bỏ đi trong ánh hoàng hôn. "Ôi Thần Mặt trời của núi đồi!" Bồ Công Anh thống thiết kêu lên "Hắn người đã làm nên nơi này cho chúng con."

"Thần Mặt trời có thể đã tạo ra nơi này, nhưng Thứ Năm mới là người chỉ ra nơi này cho chúng ta." Cây Phi nói "Hãy chờ cho đến khi chúng ta đưa Thứ Năm lên đây. Hỡi Thứ Năm vĩ đại!"

"Thế Đậu Gõ đâu?" Bất thần Bồ Công Anh hỏi.

Mặc dầu ánh sáng vẫn còn khá tỏ, vẫn không trông thấy Đậu Gõ ở bất cứ chỗ nào quanh đây. Sau khi chăm chú nhìn quanh được một lúc, hai chú chạy qua một cái gò đất nhỏ cách đây không xa và tìm kiếm lần nữa. Nhưng chúng chẳng tìm thấy gì ngoài một con chuột đồng vừa chui ra khỏi hang và bắt đầu sục sạo giữa một bãi cỏ đang ra hạt.

"Chắc nó đi xuống rồi." Bồ Công Anh nói.

"Phải, dù nó đã xuống dưới kia hay chưa thì chúng ta cũng không thể tiếp tục đi tìm nó." Cây Phi đáp "Những người kia đang đợi chúng ta và rất có thể họ đang gặp nguy hiểm. Phải đi xuống ngay."

"Dù vậy, thật là mất mặt nếu để lạc mất nó," Bồ Công Anh ca thán "khi mà sau cả một chặng đường dài để đến được dãy núi của Thứ Năm chúng ta đã không để rơi rụng một ai. Đúng là đồ xuân ngọc, lẽ ra chúng ta không nên mang nó lên đây. Nhưng mà ở đây làm gì có thứ gì có thể giữ chân nó mà chúng ta lại không thể biết được nhỉ?"

"Không, tôi chắc là nó đã quay về." Cây Phi nói "Tôi không biết là Tóc Giả sẽ nói gì với chú ta đây? Tôi hy vọng cậu ta sẽ không đánh Đậu Gõ một trận nữa. Tốt hơn cả, chúng ta nên đi xuống."

"Thế anh có định đưa mọi người lên đây ngay tối nay không?" Bồ Công Anh hỏi.

"Tôi cũng không biết nữa." Cây Phi đáp "Còn có một vấn đề. Có thể tìm thấy chỗ trú ẩn ở đâu?"

Hai chú tiến về phía đỉnh núi dốc đứng. Ánh nắng đã nhạt màu dần. Chúng xác định phương hướng nhờ những bụi cây còi cọc mà chúng đã đi qua trên đường leo lên đỉnh. Những bụi cây như thế này hình thành một thứ giống như là ốc đảo khô hạn - một đặc điểm nhỏ thường thấy nơi vùng núi. Có đến sáu, bảy bụi cây gai và hai ba cây côm cháy mọc lên ở cả phía trên và phía dưới một bờ đất. Giữa chúng là mặt đất trơ trụi và những tảng đá phần trơ khắc phơ ra cái màu trắng bần thiu, vàng vọt dưới một cây côm cháy đang trổ những bông hoa màu kem. Khi đến gần, chúng trông thấy Đầu Gỗ đang ngồi dưới gốc một bụi cây gai, lau mặt bằng hai chân trước.

"Chúng tôi tìm anh này giờ." Cây Phi nói "Anh rúc vào xó xỉnh nào vậy?"

"Tôi xin lỗi anh, Cây Phi ạ." Đầu Gỗ đáp giọng ngoan ngoãn "Tôi đang xem xét những cái hang này. Tôi nghĩ có thể chúng cần cho chúng ta."

Trên bờ đất thấp dưới chân chú ta có ba cái lỗ hang thỏ. Trong đó có hai cái bằng phẳng hơn trên mặt đất, giữa những cái rễ cây cứng quèo đầy máu. Không thấy có dấu vết thức ăn hay phân của loài vật nào. Rõ ràng những cái hang này đã bị bỏ không.

"Thế cậu đã xuống dưới đó xem thử chưa?" Cây Phi hỏi, ghéech mũi đánh hơi.

"Có, tôi có xuống rồi. Cả ba cái. Hang nông và khá là gồ ghề nhưng không thấy mùi chết chóc hoặc bệnh tật gì cả mà có vẻ ổn lắm. Tôi nghĩ thế là cũng chấp nhận được đối với chúng ta, tất nhiên là chỉ tạm thời."

Trong bóng chiều chạng vạng, một con chim én bay trên đầu, cất tiếng kêu dáo dác và Cây Phi quay về phía Bồ Công Anh kêu to.

"Có tin, có tin! Mau xuống đưa tất cả lên đây."

Và như vậy, mọi việc đã xoay theo chiều hướng tốt, đến Đầu Gỗ, một chú thỏ "làng nhàng", cũng đủ may mắn tìm được trong vùng núi hoang sơ một chỗ trú có thể cứu được một hoặc hai người bạn, bởi vì lũ thỏ khó có thể ngủ cả đêm nơi trống trải dù ở trên hay dưới chân núi mà không bị tấn công bởi kẻ thù hay cái gì khác.

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 19

Nỗi Sợ Hãi Trong Bóng Tối

Ai ở phòng bên cạnh đó? Ai vậy?

Một người mệt *mỏi*

Với một thông điệp đã đến lúc phải trả lời cho một người trong đó

Ta sẽ sớm biết hẳn chứ?

Phải đúng thế, và hẳn mang đến điều đó; và ông sẽ sớm được gặp hẳn.

Ai trong căn phòng bên cạnh của Thomas Hardy

Những cái hang thỏ này bên trong gồ ghề lổn nhồn – "Nhưng thế này cũng là quá tốt đối với những kẻ phiêu bạt như chúng ta," Tóc Giả bình luận - những những kẻ kiệt sức và phải lang thang ở một nơi xa lạ thì nào có quan tâm gì mấy đến chuyện nhà với cửa.

(Tóc Giả dùng chữ hlessil và trong nhiều đoạn trong câu chuyện này tôi chuyển nghĩa thành kẻ lang thang, thợ nạo, kẻ không nhà. Hlessil chỉ một con thỏ sống ở trên mặt đất không có hang. Những con thỏ đực sống một mình và thỏ chưa kết đôi thường lang thang trong một thời gian dài, đặc biệt là vào mùa hè. Trong bất cứ tình huống nào thì thỏ đực cũng không làm công việc đào hang, mặc dù chúng có thể cào một cái lỗ nông để núp hoặc tái sử dụng những cái hang đã có sẵn. Công việc đào hang thực sự chủ yếu thuộc về trách nhiệm của thỏ cái để chuẩn bị nơi ở cho đàn con.)

Ít nhất thì nơi đây cũng có đủ chỗ trú cho mười hai chú thỏ và lòng hang khá khô ráo, hai lối đi - quanh những bụi cây gai - dẫn thẳng xuống hang vắt lên trên một tầng đá phấn. Loài thỏ không nằm thành hàng trong chỗ ngủ của chúng và cái lòng hang cứng quèo, hầu như toàn sỏi đá này khá là bất tiện với những kẻ chưa quen. Tuy vậy, những cái hang thỏ trên bờ đất có những lối đi theo hình cánh cung này dẫn xuống tầng đá vôi và rồi

quanh co ngược trở lại những cái hang có nền đất nện. Nơi đây không có những lối đi giao nhau, nhưng bọn thỏ đã quá mệt chẳng hơi đâu quan tâm đến chuyện đó. Bốn chú ngủ trong một hang, ấm cúng và an toàn. Cây Phi vẫn còn thức thêm một lúc nữa, liếm vào cái chân vừa cứng vừa mềm oặt của Gạc Nai. Chuyên tâm khi thấy cái chân không bị nhiễm trùng, nhưng tất cả những gì mà chú nghe được về loài chuột đã khiến chú phải coi xem Gạc Nai đã ngủ được một giấc chưa và có giữ cho chân khỏi bị dơ cho đến khi vết thương lành không "Đó là người thứ ba trong chúng ta bị thương, nhưng mà suy cho cùng, mọi chuyện còn có thể xấu hơn nữa." chú nghĩ thầm rồi chìm dần vào giấc ngủ.

Đêm tháng Sáu ngắn ngủi trôi qua trong vài giờ. Ánh sáng nhanh chóng quay trở lại trên đỉnh núi cao nhưng bọn thỏ vẫn nằm im không cựa quậy. Sau khi trời sáng được một lúc bọn thỏ vẫn tiếp tục ngủ say, không hề bị quấy rầy trong sự im lặng sâu thẳm hơn tất cả những gì chúng từng biết. Ngày nay, trong rừng và giữa cánh đồng, mức độ tiếng ồn cao hơn vào ban ngày - quá cao đối với sức chịu đựng của một số loài vật. Chỉ có rất ít nơi cách xa những tiếng ồn do con người tạo ra - tiếng xe hơi, xe buýt, xe máy, xe kéo và tàu hỏa. Từ một khoảng cách xa, âm thanh ở một vùng có con người sinh sống vào buổi sáng vẫn vang lên thật rõ rệt. Những người muốn thu lại giọng hót của loài chim thường làm như vậy vào lúc sớm tinh mơ - trước sáu giờ nếu có thể. Chẳng bao lâu sau, những âm thanh từ xa vọng lại xâm chiếm không gian trong rừng đã trở nên quá thường xuyên và quá to. Trong vòng năm mươi năm qua sự tĩnh lặng của những vùng đất hẻo lánh này đã bị phá hủy. Nhưng ở đây, tại xứ Watership Down này, chỉ còn lại dấu vết mơ hồ của những âm thanh ban ngày đó.

Vào lúc Cây Phi thức giấc thì mặt trời đã lên cao, tuy chưa lên đến đỉnh núi. Ở trong cùng một hang với chú là Gạc Nai, Thứ Năm và Nồi Đất. Chú nằm ở gần cửa hang nhất và không định đánh thức bọn kia dậy khi lên ra lối đi. Ra đến bên ngoài, chú dừng lại, vòng ra sau một cái cây để phóng uế, đoạn nhảy qua một bụi cây gai chạy ra bãi cỏ. Phía dưới, cả một vùng đất được phủ một tấm mền bằng làn sương mù đùng đục buổi sáng và mọi vật dần dần hiện hình rõ hơn. Đó đây và ở xa xa hiện lên hình dáng những

hàng cây và mái nhà, từ đó dải sương mù kéo thành vệt dài đổ xuống như sóng gợn từ những tảng đá. Bầu trời trong vắt xanh thẳm không một gợn mây, thẳm dần thành màu hoa cà dọc theo đường viền nơi chân trời. Không trung tịnh không có một hơi gió và bọn nhện đã rình rang đi lại trong bãi cỏ. Hôm nay sẽ là một ngày nắng nóng đây.

Cây Phi đi với cái lối nhón nhơ thông thường của bọn thỏ khi kiếm ăn; với năm hoặc sáu bước nhảy chậm, đứng đưa cả thân hình dọc bãi cỏ, dừng lại nhìn quanh quất, ngồi thẳng lưng tai dựng đứng, sau đó bện rộn nhấm nhá một cái gì đó một lúc rồi lại di chuyển đi xa vài mét. Lần đầu tiên sau bao ngày qua chú mới lại có được cảm giác thư thái an lành. Chú bắt đầu tự hỏi không biết chúng đã hiểu được bao nhiêu về mảnh đất mới mẻ này.

"Thứ Năm nói đúng." chú ngẫm nghĩ "Đây chính là nơi dành cho chúng ta. Nhưng mọi người cũng cần phải quen với nó và nếu chúng ta càng ít phạm sai lầm thì mọi việc rồi ra sẽ tốt đẹp hơn. Mình tự hỏi chuyện gì xảy ra với những chú thỏ đào ra những cái hang này? Có phải họ ngừng chạy hay chỉ đơn giản chuyển đi chỗ khác? Nếu có thể tìm được họ thì họ sẽ có khối chuyện để nói cho chúng ta biết đây."

Đúng lúc ấy chú nhìn thấy một chú thỏ vừa ngập ngừng ló ra khỏi một cái hang ở cách xa chỗ chú nhất. Đó là Mâm Xôi. Lại chú nữa cũng ra ngoài phóng uế, sau đó vươn vai vài cái rồi nhảy vào một chỗ tràn ngập ánh nắng và dùng tai quạt quạt mấy cái. Khi chú bắt đầu ăn cỏ thì Cây Phi đến gần, nằm xuống bên cạnh nhá nhá cái gì đó giữa những bụi cỏ dài, rồi nhẩn nha đến bất cứ nơi nào mà bạn chú thích. Hai chú tung tăng nhảy đến một bãi cây miugốt khoác một màu xanh cũng thẳm thẳm như bầu trời trên đầu, với những bông hoa cọng dài bò lan qua cỏ và cứ mỗi một phút trôi qua hoa lại bung ra hai cánh ở ngoài trông như đôi cánh mỏng. Mâm Xôi ngửi ngửi một hồi, nhưng lá loại cây này thô ráp và chả có mùi vị gì.

"Đây là cây gì vậy, anh có biết không?" Chú hỏi bạn.

"Không, tôi không biết." Cây Phi nói "Tôi chưa trông thấy nó bao giờ."

"Có rất nhiều thứ mà chúng ta chưa biết về nơi này," Mâm Xôi nói "tôi có thể nói như vậy. Cây cỏ ở đây mới lạ, cả mùi cũng mới. Chúng ta sẽ cần những ý tưởng mới mẻ về bản thân."

"Phải, anh chính là một cây ý tưởng, Mâm Xôi à." Cây Phi thừa nhận "Nhiều cái tôi không biết cho đến khi anh dạy tôi đấy."

"Nhưng anh vẫn xông lên hàng đầu và là người đầu tiên chấp nhận rủi ro, thách thức." Mâm Xôi nói "Tất cả chúng tôi đều biết rõ điều đó. Cho đến lúc này có thể nói chuyển đi của chúng ta đã đến đích, phải không nào? Nơi này cũng an toàn đúng như lời Thứ Năm đã nói. Không có gì đến gần chúng ta mà chúng ta không biết, vậy đấy, tất nhiên trong trường hợp chúng ta còn có thể ngủ, nhìn và nghe tốt."

"Tất cả chúng ta đều làm được điều đó."

"Vào lúc đi ngủ thì không, và lại chúng ta cũng không nhìn được trong bóng tối."

"Đêm thì trời phải tối và thỏ thì phải đi ngủ." Cây Phi nói.

"Ở nơi trống hoác như thế này ư?"

"Phải, chúng ta có thể tiếp tục sử dụng những cái hang này nếu cần, nhưng tôi hy vọng mình sẽ có được những cái hang tốt hơn để nghỉ ngơi. Nói gì thì nói, không thể chờ đợi một bầy thỏ đực bắt tay đào hang được. Chỉ có thể cào qua quýt một hai cái như cái hôm sau khi chúng ta đi qua vùng thạch nam ấy - không ai chịu làm nhiều hơn thế đâu."

"Đó là điều mà tôi cũng đã nghĩ tới." Mâm Xôi nói "Bọn thỏ mà ta bỏ lại - Anh Thảo Vàng và đồng bọn ấy mà - đã làm biết bao nhiêu việc không tự nhiên chút nào với loài thỏ - nào ộp đá vào vách đất, nào mang thức ăn về hang và gì gì nữa có Thần Mặt trời biết rõ." "Rau diếp của Chúa Thanh Lương Trà cũng được mang vào hang đấy thôi." "Đúng thế. Anh không thấy là bọn Anh Thảo Vàng đã thay đổi cách sinh sống tự nhiên của thỏ bởi họ nghĩ làm như vậy tốt hơn sao? Và nếu họ có thể thay đổi cách sống của mình thì chúng ta cũng có thể làm thế nếu muốn. Anh nói, thỏ đực chúng ta không đào hang. Đúng là như thế, nhưng thỏ đực thì cũng đào hang được như thường, nếu muốn. Giả sử chúng ta có được những cái hang sâu, tiện lợi để chui vào ngủ thì sao nào? Để tìm đến khi thời tiết xấu và để nghỉ qua đêm? Như vậy chúng ta sẽ được an toàn. Chẳng có gì ngăn cản chúng ta làm điều đó, trừ khi bọn thỏ đực nhất định không chịu đào. Không thể có chuyện này, và không được phép để một chuyện như thế xảy ra."

"Vậy ý anh thế nào?" Cây Phi hỏi, nửa phần quan tâm nửa phần miễn cưỡng "Anh muốn chúng ta thử biến mấy cái hang nông choèn này thành những hang thỏ thực sự à?"

"Không, những cái hang này thì không thể. Dễ hiểu tại sao nó lại bỏ không. Chỉ có một đoạn ngắn dẫn đến hang và anh cũng thấy chất đá vôi ở đây vừa cứng vừa trắng phớt, chẳng ai đào được. Và lại chỗ này chắc sẽ lạnh ghê gớm vào mùa đông. Nhưng có một khóm rừng trên đỉnh núi đằng kia. Đêm qua tôi có liếc nhìn qua khi chúng ta đi lên đây. Hay là chúng ta đi lên cao hơn, chỉ tôi và anh thôi, ta ngó qua một cái hả?"

Chúng cùng chạy lên đỉnh. Một khóm cây sồi mọc thành rừng cách dốc núi hướng Đông Nam một quãng ngắn, ở phía có con đường cỏ mọc um tùm chạy lên tận đỉnh.

"Có những cây có thể gọi là đại thụ." Mâm Xôi nói "Rễ cây chắc hẳn đâm xuyên vào đất khá sâu. Chúng ta có thể đào hang và nó có thể tốt như bất cứ cái hang nào ta đã có nơi quê nhà. Nhưng nếu Tóc Giả và những người khác không chịu đào hoặc nói rằng họ không thể - giả dụ với lý do nơi này quá trống trải và thô lương. Tất nhiên đó cũng là lý do khiến khu vực này trở nên cách biệt và an toàn; nhưng khi trời xấu chắc chắn chúng ta sẽ phải cuốn gói khỏi vùng núi này."

"Tôi chưa bao giờ nghĩ đến việc thử bắt một bọn đàn ông đàn ang làm công việc đào đất tầm thường như vậy." Cây Phi nói đầy vẻ hoài nghi trong lúc chúng quay xuống "Tất nhiên lũ thỏ con cần có hang, nhưng còn chúng ta?"

"Tất cả chúng ta đều sinh ra trong cánh đồng thỏ nơi có những cái hang được đào từ trước khi mẹ chúng ta sinh ra nữa kia." Mâm Xôi nhấn mạnh "Chúng ta đã quen dùng sẵn những cái hang ấy mà không phải đục chân đục tay gì. Vậy, nếu muốn có một cái hang mới thì ai phải làm nào? Thỏ mẹ. Tôi tin chắc là nếu không thay đổi cách nghĩ cũ thì chúng ta sẽ không trụ lại đây được mấy nả. Nơi nào đó thì còn có thể, nhưng ở đây thì không."

"Vậy có nghĩa là sẽ có nhiều việc phải làm."

"Nhìn kia, Tóc Giả đang đi đến cùng với vài người khác. Sao ta không đặt vấn đề ra với họ ngay và nghe xem họ sẽ nói gì?"

Tuy vậy, trong lúc cả bọn ăn sáng, Cây Phi không nói về đề xuất của Mâm Xôi cho ai nghe ngoài Thứ Năm. Sau đó, khi hầu như cả bọn đã chén xong, hoặc đang nháy nhót trên bãi cỏ hoặc nằm khểnh ra sưởi nắng, Cây Phi gợi ý rằng có lẽ cả bọn hãy sang khóm rừng trên kia, chỉ để xem xem đó là rừng cây gì. Tóc Giả và Xám Bạc đồng ý ngay tấp lự, nhưng hóa ra chẳng có chú nào chịu ở lại.

Nơi này thật khác với cái đồng cỏ mà chúng đã bỏ lại sau lưng: một dải đất mọc lên những hàng cây vạm vỡ, chỉ dài khoảng 400 hoặc 500 mét nhưng rộng ít nhất là 50 mét, kiểu như một hàng cây chắn gió thường thấy ở vùng núi. Hầu như chỉ gồm toàn những cây sồi tươi tốt. Những thân cây to lớn, nhẵn nhụi đứng bất động trong bóng râm màu xanh của những cành cây xòe rộng, tầng này chõng lên tầng kia tạo thành mái che rậm rạp, khiến cho ánh mặt trời chói chang tháng Sáu khi lọc qua những lớp cành này chỉ còn là những cái đốm vàng dễ vỡ trên mặt đất. Khoảng cách giữa cây này với cây kia khá xa, với mặt đất trở thối hầu như không có loài cây nào khác mọc lên. Bọn thả tỏ ra bối rối. Chúng không thể lý giải tại sao rừng cây này lại sáng sủa yên tĩnh đến vậy và tại sao chúng có thể nhìn xa đến thế giữa những thân cây vạm vỡ. Tiếng xào xạc dịu dàng kéo dài không ngắt của rừng sồi không giống những âm thanh nghe được trong những rừng thông và cây bulô.

Di chuyển một cách ngẫu hứng, lúc vào lúc ra dọc theo dải rừng sồi, chúng đi đến góc về phía Đông Bắc. Ở đây có một bờ đất mà từ đó chúng có thể nhìn ra cánh đồng cỏ trải dài phía dưới. Thứ Năm, bé nhỏ một cách phi lý bên cạnh cái dáng to lớn vụng về của Tóc Giả, quay sang Cây Phi với một vẻ tự tin đầy hạnh phúc.

"Em chắc là Mâm Xôi nói đúng, anh Cây Phi à." chú nói "Chúng ta hãy làm hết sức mình để có những cái hang tốt ở đây. Dù sao thì em cũng sẵn sàng thử một phen."

Lời nói của chú làm cho những chú khác phải ngỡ ngàng. Tuy vậy, Nồi Đất nhanh nhẩu chạy đến chỗ Thứ Năm ở chân lũy đất và chẳng bao lâu sau, hai hoặc ba chú đã bắt đầu quào quào bới bới lớp đất xốp. Việc đào đất hóa ra cũng không khó và mặc dầu chốc chốc chúng lại chạy đi ăn cỏ hoặc

chỉ đơn giản ngồi thành thoi dưới ánh mặt trời thì vào quăng giữa trưa đã không thấy Cây Phi đâu, chú đang đi theo một đường hầm giữa các rễ cây.

Khu rừng có ít hoặc không có những bụi cây thấp, nhưng ít nhất thì những cành lá sồi cũng che khuất mảng trời trên đầu, và chim cắt, như chúng sớm nhận ra, có vẻ quen thuộc với cái nơi vắng vẻ này. Mặc dù chim cắt hiếm khi tấn công bất cứ con vật gì lớn hơn chuột, đôi khi chúng cũng nhắm vào những chú thỏ non. Chẳng còn phải nghi ngờ gì nữa, đó là lý do tại sao hầu hết những chú thỏ trưởng thành không nán lại dưới đường bay của loài chim này. Chẳng mấy chốc, Quả Sồi thoáng thấy một con bay đến từ hướng Nam. Chú giậm chân làm hiệu và trốn vào trong bụi, những chú thỏ đang nhớn nhớn ở chỗ trống vội lao vào bụi theo gương Quả Sồi. Một lúc sau chúng chui ra, tiếp tục công việc đào đất thì thấy một con khác - hoặc có lẽ cũng chính là con đó - bay lượn một vòng, cao cao phía trên cánh đồng mà chúng đi qua hồi sáng. Cây Phi cắt đặt Gạc Nai đứng canh gác trong lúc công việc bữa bộn ban ngày vẫn tiếp tục, chỉ trong buổi chiều đã có hai lần tín hiệu báo động được phát ra. Vào lúc chập tối, công việc bị gián đoạn bắt một kỵ sĩ cho ngựa chạy nước kiệu băng qua mạn phía Bắc cánh rừng. Ngoài ra trong suốt cả ngày chúng không thấy một vật gì lớn hơn con chim bồ câu.

Sau khi người kỵ sĩ rẽ cương ngựa về hướng Nam ở đoạn gần đỉnh Watership rồi biến mất trong khoảng không gian xa xa, Cây Phi quay lại bìa rừng nhìn về hướng Bắc nơi có những cánh đồng êm ả ngồi sáng trong ráng chiều và hàng cột điện cao thế đen đen mờ mờ chạy dài cho đến phía bắc Kingsclere. Không khí trở nên lạnh hơn và mặt trời một lần nữa chạm vào vách núi phía Bắc.

"Tôi nghĩ chúng ta làm thế đủ rồi," Cây Phi nói "dù sao thì cũng đủ cho ngày hôm nay. Tôi muốn đi xuống chân núi tìm xem nơi nào có cỏ ngon. Cỏ ở đây cũng đủ ngon theo cách của nó, chỉ có điều mỏng và khô. Có ai muốn đi cùng tôi không?"

Tóc Giả, Bồ Công Anh và Thủy Cự rất sẵn sàng, những chú khác thì hài lòng với việc quay về nhá cỏ quanh những bụi cây gai rồi chui xuống đất cùng với mặt trời lặn. Tóc Giả và Cây Phi chọn con đường phủ kín cỏ và

với những chú khác theo sau, chúng phóng xuống một đoạn đường dốc kéo dài ngót nửa cây số. Cả bọn không gặp sự cố nào và chẳng bao lâu sau đã thành thơi gặm cỏ ở gần bờ một ruộng trồng lúa mì, tạo nên một hình ảnh đẹp về đàn thỏ trong một bức tranh phong cảnh lúc chiều tà. Cây Phi tuy mệt mỏi nhưng vẫn không quên tìm một chỗ để trốn phòng khi có động. Chú đủ may mắn đến được một cái hào cũ, bờ đất bị lở, trông gần như bị lấp. Những bụi tầm ma và ngô tây tốt um tùm tạo thành một mái che cái hào như trong địa đạo, cả bốn chú đều chắc rằng chúng có thể từ bãi cỏ nhảy vào trốn ở đây nhanh như cắt.

"Rõ là buồn ngủ lại gặp chiếu manh." Tóc Giả vừa nói vừa tốp tếp nhai một ngọn cỏ ba lá và ngửi ngửi một bông hoa rơi xuống từ cây guâyfaring. "Trời đất ạ, chúng ta đã học hỏi được khối điều kể từ khi rời khỏi quê nhà ấy nhỉ? Nhiều hơn những gì chúng ta học cả đời nếu còn ở lại đó. Cả chuyện đào hang nữa. Tiếp theo sẽ là học bay, tôi cho là thế. Các cậu có nhận thấy đất ở đây khác với đất ở quê chúng ta không? Mùi cũng khác, cả cách nó trượt đi và rơi xuống cũng khác nốt."

"Điều đó nhắc tôi nhớ đến một điều." Cây Phi trầm ngâm nói "Và tôi muốn hỏi anh. Có một cái ở cánh đồng thỏ khỉp của Anh Thảo mà tôi ngưỡng mộ nhất - đó là hang lớn. Tôi cũng muốn ta làm được một cái như vậy. Thật là một ý tưởng tuyệt vời khi có một nơi dưới lòng đất mà tất cả mọi người có thể tụ tập lại với nhau để tán gẫu và ôn lại những chuyện xưa tích cũ, đại loại như vậy. Anh nghĩ sao? Liệu có làm được không?"

Tóc Giả trầm ngâm suy nghĩ. "Tôi biết." chú nói "Nếu anh làm một cái hang lớn như vậy thì trần hang rất có thể sụp xuống bất cứ lúc nào. Vì thế nếu muốn có một nơi rộng như thế thì cần có một vật gì để đỡ trần. Thế Anh Thảo có cái gì?"

"Rễ cây."

"Phải, đó cũng là thứ khá dồi dào ở đây. Nhưng không biết có đúng loại ấy không nữa."

"Tốt hơn chúng ta hãy yêu cầu Dâu Tây nói ra những điều nó biết về cái hang lớn, nhưng cũng có thể nó chẳng biết gì nhiều lắm. Tôi tin chắc hồi cái hang ấy được đào thì nó chưa có mặt trên đời."

"Và nó cũng có thể sẽ không chết khi nơi ấy sập xuống. Ban ngày thì cánh đồng thỏ ấy tê liệt như con cú ấy. Nó thật khôn ngoan khi ra đi cùng chúng ta."

Ánh sáng chỉ còn mờ mờ trên cánh đồng trồng bắp, mặc dầu những tia nắng rực hơn vẫn thấp sáng nơi đỉnh núi, nhưng bản thân mặt trời đã lặn xuống núi. Cái bóng gập ghềnh đứt quãng của hàng rào mờ dần rồi biến mất. Chỉ còn nghe cái mùi lạnh lạnh của sương đêm và bước đi chậm chậm của bóng tối. Một con bọ da vo ve bay qua. Lũ cào cào châu chấu rơi vào im lặng.

"Cú đã bay ra ngoài rồi." Tóc Giả nói "Hãy đi lên trên ấy thôi."

Vào lúc ấy, từ cánh đồng đã đen sẫm lại vọng lên vài tiếng giậm chân. Theo sau là một tiếng giậm chân khác ngắn hơn, chúng thoáng thấy một cái tai trắng trắng. Cả hai chú lập tức nhảy đến bờ hào. Bây giờ khi phải dùng đến cái hào trong lúc nguy cấp, chúng thấy rằng thậm chí nó còn nông hơn chúng tưởng. May mà còn chỗ chui lọt khúc rẽ đầu đặng kia và trong lúc chúng rẽ ở đấy thì Thủy Cự và Bồ Công Anh cũng đã theo sát sau lưng.

"Cái gì vậy?" Cây Phi hỏi "Các anh đã nghe thấy cái gì?"

"Có một cái gì đó tiến đến gần hàng rào," Thủy Cự thì thào "một con vật nó gây ra nhiều tiếng ồn."

"Anh có nhìn thấy nó không?"

"Không, mà cũng không ngửi thấy mùi gì cả. Nó đi theo hướng gió thôi. Nhưng tôi nghe rõ lắm."

"Tôi cũng nghe thấy nữa." Bồ Công Anh chêm vào "Một con vật khá to – như một chú thỏ vậy nhưng mà di chuyển vụng về và cố giấu mình, hoặc cũng có thể tôi chỉ tưởng tượng ra thế."

"Cáo à?"

"Không, nếu thế thì chúng ta đã ngửi thấy," Tóc Giả nói "dù có gió hay không có gió. Từ những điều mà anh nói thì có thể đó là một con mèo. Tôi hy vọng không phải là chồn sương. *Hoi, hoi u embleer hrair!* Thật là phiền phức. Chúng ta còn chưa kịp ngồi nóng chỗ, thế mà đã phải nhảy dựng lên nếu nó nhắm vào chúng ta."

Cả bọn chờ đợi. Chẳng bao lâu sau màn đen buông xuống. Chỉ còn một

vài tia sáng mờ nhạt chiếu qua những bụi cây mọc mùa hè quấn quýt vào nhau trên đầu chúng. Cuối đường hào, cây cỏ mọc lút hết cả khiến chúng không thể nhìn được gì. Nhưng từ nơi cả bọn ngồi vẫn có thể thấy một mảng trời - chỉ là một hình vành khăn xanh đậm. Thời gian trôi qua, một ngôi sao bật ra giữa lớp cỏ trên đầu. Nó dường như đang dao động cùng với nhịp điệu yếu ớt chập chờn của ngọn gió đêm hè nóng nực. Cuối cùng, Cây Phi quay đi không dám nhìn nó nữa.

"Thôi được, chúng ta có thể chợp mắt ở đây một lát." chú nói

"Đêm sẽ không lạnh. Bất kể là các anh nghe thấy gì thì chúng ta cũng không nên liều mạng ra ngoài làm gì."

"Nghe này." chợt Bồ Công Anh lên tiếng "Có cái gì ấy?"

Mất một lúc, Cây Phi không nghe thấy gì cả. Rồi chú đón bắt được một âm thanh vang lên từ khá xa nhưng nghe rất rõ - một tiếng gì nghe như tiếng rên la hoặc tiếng khóc, nghẹn ngào, đứt quãng. Mặc dầu tiếng rên này không có gì giống tiếng kêu của một con vật đang săn mồi, nhưng nó lạ lùng đến nỗi làm Cây Phi sợ hãi người. Trong khi chú đóng tai nghe, tiếng kêu này vẫn tiếp tục.

"Nhân danh Thần Mặt trời, không biết cái gì khiến cho tiếng kêu này nghe thê thiết làm vậy?" Tóc Giả hỏi, chòm lông lớn trên đầu chú dựng đứng lên giữa hai tai.

"Một con mèo á?" Thủy Cự hỏi, hai mắt mở to.

"Không phải mèo." Tóc Giả nói, môi chú kéo dài ra trong một cái nhăn mặt bất thường, cứng nhắc "Không phải mèo. Các anh không biết đó là con gì à? Mẹ các anh..." Chú bật lên, rồi nói giọng nhỏ hẩn lại "mẹ các anh không nói gì với các anh hả?"

"Không!" Bồ Công Anh kêu lên "Không, đó là một loại nửa chim... nửa chuột... bị thương."

Tóc Giả đứng phắt dậy, lưng chú uốn cong, đầu gật gật trên cái cổ cứng ngắc.

"Thỏ đen ở Inlé." Chú thì thầm "Còn ai vào đây nữa... ở một nơi như thế này?"

"Đừng nói nhảm!" Cây Phi nói. Chú cảm thấy toàn thân mình rung

chuyển nên phải tì chân vào một vết lõm nhỏ trên bờ hào.

Bất thành linh tiếng động khi này nổi lên lần nữa, gần hơn, bây giờ thì không thể nhầm lẫn gì nữa. Cái mà chúng nghe được là giọng của một chú thỏ nhưng đã thay đổi không còn là thỏ. Nó vọng đến từ một nơi nào lạnh lẽo bên ngoài màn đêm đen thẫm, vì thế trở thành một tiếng vọng nào nề, kỳ bí, đáng sợ biết bao. Đầu tiên, đó chỉ là tiếng rền rĩ. Sau đó trở nên rõ ràng, không thể nhầm lẫn được, chúng nghe thấy, tất cả đều nghe thấy - ngôn ngữ của thỏ.

"Zorn! Zorn!" Cái giọng ré thành một tiếng kêu dài thê thiết, khủng khiếp "Tất cả đều đã chết! Ôi zorn?" (*Zorn trong ngôn ngữ của loài thỏ có nghĩa là "kết thúc" hoặc "bị phá hủy", nhấn mạnh về một tai họa hết sức khủng khiếp.*)

Bồ Công Anh rên rỉ như bị đau. Tóc Giả vùng vẫy dưới đất.

"Yên nào!" Cây Phi nói "Và đừng có đá hết đất vào người tôi! Để cho tôi nghe cho rõ hơn."

Đúng lúc ấy, với một độ rõ ràng hơn, giọng nói kia kêu lên: "Ôi, Thlayli! Thlayli!"

Với những lời này cả bốn chú thỏ đang chui xuống cái hào cạn nước đều cảm thấy mình rơi vào trạng thái tharn trong một nỗi hoảng loạn kinh hồn. Toàn thân chúng cứng đờ. Sau đó, Tóc Giả, đôi mắt đứng tròng tròng trong cái nhìn đờ dại, đông cứng, bắt đầu nhảy lên khỏi hào chạy về phía đồng cỏ. "Người phải đi." chú thì thầm, giọng khản đặc đến nỗi Cây Phi khó mà nghe ra được "Người phải đi khi người gọi."

Cây Phi kinh sợ đến mức không còn nghĩ ngợi gì được nữa. Như chuyện xảy ra trên bờ sông, quang cảnh chung quanh trở nên hư hư thực thực như trong một giấc mơ. Ai - hoặc cái gì đã gọi tên tục của Tóc Giả lên? Sao lại có chuyện có một sinh vật nào ở đây biết tên nó? Chỉ có một ý nghĩ duy nhất trong đầu Cây Phi lúc ấy - bằng mọi cách phải ngăn không cho Tóc Giả ra ngoài, bởi vì bạn chú đang cần giúp đỡ. Chú phóng sạt qua người Tóc Giả, ép bạn xáp vào một bên tường hào.

V"Ở yên đấy." chú nói, thở hỗn hển "Dù đó là con thỏ quái quỷ gì thì tôi mới là người phải đích thân gặp nó." Rồi duỗi bốn chân, chú phóng lên bãi

trống.

Thoạt đầu chú gần như không thấy gì, nhưng rồi mùi sương và cây cớm cháy tro hoa vẫn không có gì thay đổi, mũi chú cọ phải những chiếc lá cỏ lạnh lạnh. Chú nhòm dậy, đưa mắt nhìn quanh. Chẳng có con vật nào ở bên cạnh.

"Có ai ở đây vậy?"

Chỉ có im lặng, và khi chú toan hỏi lại lần nữa thì giọng nói kia cất lên rền rĩ, "*Zorn! Ôi zorn!*"

Tiếng nói xuất phát từ hàng rào dọc theo bờ ruộng. Cây Phi tiến về phía phát ra tiếng nói và vài phút sau chui ra từ dưới một bụi độc cần là hình dáng một chú thỏ mang bấu to trên lưng. Cây Phi tiến gần hơn về phía chú, lại hỏi, "Anh là ai?" nhưng không có câu trả lời. Trong lúc do dự không biết làm gì tiếp, chú nghe có tiếng bước chân phía sau.

"Là tôi đây, Cây Phi." Bồ Công Anh nói, hơi thở như thể bị tắc nghẽn trong họng.

Hai chú cùng nhau tiến đến gần vật kia hơn. Cái hình thù kia không hề nhúc nhích trong khi chúng đến gần. Dưới ánh sao đêm, chúng trông thấy một chú thỏ cũng thật như chúng vậy: một chú thỏ trong tình trạng sức cùng lực kiệt, hai chân sau của chú lết theo cái mông dẹt như thể bị liệt; một chú thỏ với đôi mắt trắng, cái nhìn trần trối đảo tròn từ bên này sang bên kia nhưng không nhìn thấy gì ngõ hầu thay thế cho nỗi sợ của chú, thế rồi lăn ra đất liếm một bên tai rách toạc ứa máu rử xuống ngang mặt; một chú thỏ bỗng dưng khóc lóc và rên rĩ thảm thiết như thể đang khẩn nài một ngàn kẻ thù đến từ mỗi phía để cất đi cho chú cái nỗi thống khổ khó lòng chịu đựng nổi.

Đó chính là Đội trưởng Nhựa Ruồi trong hàng ngũ Cốt Cán ở Sandleford.

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 20

Tổ Ong và Chú Chuột

Gương mặt hăn là của một người đã trải qua một cuộc hành trình dài.

Anh hùng ca Gilgamesh

Trong cánh đồng thỏ Sandleford, Nhựa Ruồi là một người thuộc hàng có vai vế. Chú là cánh tay mặt của Chúa Thanh Lương Trà và thường được giao những nhiệm vụ khó khăn đòi hỏi lòng can đảm. Vào dịp đầu mùa xuân, khi có một con cáo xuất hiện ở khu rừng bên cạnh thì Nhựa Ruồi với sự giúp đỡ của hai, ba tình nguyện viên luôn theo sát mọi hoạt động của kẻ thù và về báo cáo lại nhất cử nhất động của nó, thế là một buổi tối nọ con cáo đành chuồn mất, cũng lặng lẽ như khi nó đến. Mặc dầu Nhựa Ruồi đã quyết định tự mình sẽ bắt Tóc Giả, nhưng chú không phải là kẻ mang nặng định kiến hay hận thù mà là một gã trai đúng mực, một kẻ đặt nghĩa vụ lên trên hết và thích tự mình thực hiện. Khỏe mạnh, khiêm tốn, tận tâm, hơi thiếu chút khôn ranh của loài thỏ, chú sinh ra để phụ tá cho một ai đó. Vì thế không thể đặt ra vấn đề thuyết phục chú rời khỏi cánh đồng thỏ cùng với Cây Phi và Thứ Năm. Tìm thấy chú ở Watership Down đã là một điều đáng kinh ngạc, nhưng gặp chú trong bộ dạng thỏ không ra thỏ, ma không ra ma thế này thì quả là một điều không thể tin vào mắt được. Trong giây phút đầu tiên khi chúng nhận ra con vật đáng thương dưới bụi độc cần là ai, cả Cây Phi và Bồ Công Anh đều sững sờ đến mức toàn thân tê cứng, như thể chúng đụng đầu với một con sóc trong hang hay trông thấy một dòng sông chảy ngược lên đồi. Chúng không thể tin vào giác quan mình nữa. Giọng nói trong bóng tối đã chứng minh không phải là hư huyền, nhưng sự thật thì quá mức kinh khủng. Sao Nhựa Ruồi có thể ở đây, dưới chân núi này? Và cái gì đã khiến chú - hoặc bất cứ chú thỏ khác - ở vào tình trạng tê thảm như vậy?

Cây Phi cố tỉnh trí lại. Lời giải thích lúc này không quan trọng, việc cần

kíp là phải làm một cái gì đó. Chúng đang ở trên đồng trống, vào ban đêm, xa bất cứ nơi ẩn náu nào khác ngoài một cái rãnh cạn cỏ mọc um tùm lấp mắt một nửa, với một chú thỏ tỏa ra mùi máu đang khóc than đến mức không thể kiềm chế được và có vẻ như không thể nhích đi được một bước. Cũng có thể một con chồn lẩn theo dấu vết của Nhựa Ruồi đến tận đây. Nếu muốn giúp bạn, tốt nhất họ phải hành động thật nhanh.

"Chạy đến bảo Tóc Giả ta tìm thấy ai," Cây Phi nói với Bồ Công Anh "và cùng anh ấy quay lại đây ngay. Bảo Thủy Cự chạy lên đồi thông báo với những người khác và cũng bảo anh ta cần phải làm rõ là không ai được xuống dưới này hết. Họ sẽ chẳng giúp được gì mà chỉ chuốc thêm nguy hiểm."

Bồ Công Anh chưa đi được bao xa thì Cây Phi đã nhận ra một vật gì đó chuyển động nơi hàng rào. Nhưng chú không có thời gian thắc mắc, bởi vì ngay lập tức một chú thỏ khác đã xuất hiện, nhảy cẫng đến chỗ Nhựa Ruồi nằm.

"Hãy giúp chúng tôi nếu có thể." chú nói với Cây Phi "Chúng tôi vừa qua những ngày tồi tệ nhất và Đội trưởng của tôi đang trong tình trạng nguy kịch. Ở đây có cái hang nào để chui xuống không?"

Cây Phi nhận ra đó là một trong những chú thỏ đi cùng Nhựa Ruồi đến bắt Tóc Giả, nhưng chú không biết tên cậu này.

"Tại sao anh lại trốn trong hàng rào để mặc Nhựa Ruồi lăn lộn chỗ đồng không mông quạnh như thế kia?" Cây Phi hỏi.

"Tôi bỏ chạy khi nghe tiếng anh đi đến gần." chú thỏ kia đáp "Tôi không thể dìu Đội trưởng đi. Tôi nghĩ anh là kẻ thù và chẳng có lý do gì ở lại để bị giết. Tôi không nghĩ mình có thể đánh nhau với một con chuột đồng."

"Thế anh có biết tôi không?" Cây Phi hỏi. Nhưng trước khi cậu kia có thể trả lời thì Bồ Công Anh và Tóc Giả đã nhô ra từ bóng đêm. Tóc Giả tròn mắt nhìn Nhựa Ruồi hồi lâu, đoạn nằm bẹp xuống trước mặt bạn, chạm hai cái mũi vào nhau.

"Nhựa Ruồi à, là Thlayli đây." chú nói "Anh đã gọi tôi."

Nhựa Ruồi không trả lời, chỉ trăn trối nhìn trả lại. Tóc Giả nhìn lên, "Ai đi cùng với anh ta đây? Ô là anh à Hoa Chuông? Có bao nhiêu người đi

cùng các anh?"

"Không có ai nữa." Hoa Chuông đáp và toan nói gì thêm thì Nhựa Ruồi đã khó nhọc lên tiếng.

"Thlayli." chú nói "Thế là chúng tôi cũng tìm được anh."

Chú nặng nhọc cất mình khỏi mặt đất và nhìn những người còn lại.

"Là cậu hả Cây Phi?" chú hỏi "Và đây là... ồ, tôi biết nhưng tôi đang ở tình trạng tồi tệ như thế này... tôi e rằng..."

"Đó là Bồ Công Anh." Cây Phi ngắt lời "Nghe đây, tôi thấy là anh đã kiệt sức rồi, nhưng chúng ta không thể nán lại ở đây lâu. Như thế rất nguy hiểm. Các anh đủ sức đi cùng chúng tôi về hang không?"

"Đội trưởng," Hoa Chuông nói "ông có biết cọng cỏ đầu tiên nói với cọng cỏ thứ hai cái gì không?"

Cây Phi nhìn chú, mắt quắc lên, nhưng Nhựa Ruồi đã nói, "Cái gì vậy?"

"Chú nói, Nhìn kìa, có một chú thỏ. Chúng ta đang trong vòng nguy hiểm! "

"Không còn thời gian..." Cây Phi bắt đầu.

"Đừng bắt cậu ấy phải im lặng." Nhựa Ruồi nói "Chúng tôi đã không thể có mặt ở đây nếu thiếu cái miệng như sè ngô của cậu ấy. Phải, bây giờ tôi có thể đi được. Có xa lắm không?"

"Cũng không xa lắm." Cây Phi đáp mà trong bụng thì nghĩ rằng rất có thể Nhựa Ruồi không thể đến nơi được.

Phải mất rất nhiều thời gian để trèo lên dốc. Cây Phi chia các bạn ra thành từng tốp, bản thân chú đi cùng Nhựa Ruồi và Hoa Chuông trong khi Tóc Giả và Bồ Công Anh mỗi chú đi một bên. Nhựa Ruồi buộc phải dừng lại nghỉ vài lần và Cây Phi, trong lòng tràn ngập lo sợ, đã phải cố hết sức đè nén sự sốt ruột của mình. Chỉ đến khi trăng bắt đầu lên - chung quanh cái đĩa lớn của nó tỏa ra làn ánh sáng càng lúc càng rực rỡ nơi chân trời phía dưới và sau lưng chúng - thì cuối cùng chú mới lên tiếng đề nghị Nhựa Ruồi bước nhanh hơn. Khi nói như vậy, chú nhìn thấy trong làn ánh sáng trắng ngà, Nồi Đất chạy xuống gặp chúng.

"Em làm cái gì đấy?" Chú hỏi giọng nghiêm khắc "Anh đã chẳng bảo Thủy Cự 1à không ai được xuống cơ mà."

"Không phải là lỗi của Thủy Cự đâu ạ." Nồi Đất nói "Anh đã đứng cạnh em lúc ở bờ sông, vì thế em nghĩ mình phải đến giúp đỡ Cây Phi. Với lại sắp về đến nơi rồi. Có đúng là anh tìm được Đội trưởng Nhựa Ruồi không?"

Tóc Giả và Bồ Công Anh cũng vừa đi đến.

"Tôi có ý kiến thế này." Tóc Giả nói "Hai người này cần nghỉ ngơi trong một khoảng thời gian dài. Hãy để Nồi Đất và Bồ Công Anh đưa họ vào một cái hang trống và ở lại với khách chừng nào họ muốn. Bọn chúng ta tốt nhất hãy đi khỏi đây, cho đến khi họ bình phục."

"Phải, như thế là tốt nhất." Cây Phi nói "Tôi sẽ đi cùng anh."

Chúng chạy đi một đoạn ngắn đến chỗ những bụi cây có gai. Tất cả những chú thỏ khác đã lên trên mặt đất, chờ đợi và thì thầm với nhau.

"Im lặng." Tóc Giả nói trước khi có bất cứ ai kịp đặt câu hỏi "Phải, đây là Nhựa Ruồi có Hoa Chuông đi cùng - ngoài ra không còn ai khác. Họ đã trải qua một đoạn đường xấu và không nên làm phiền họ. Chúng ta nhường lại một hang trống cho họ. Bây giờ tôi sẽ xuống hang và mọi người cũng nên làm thế nếu còn chút trí khôn nào."

Nhưng trước khi đi, Tóc Giả quay sang Cây phi nói. "Cậu lao ra khỏi cái hào dưới kia thay cho tôi phải không nào? Tôi sẽ không bao giờ quên đâu."

Cây Phi nhớ đến cái chân bị thương của Gạc Nai và đi xuống cùng với bạn. Thủy Cự và Xám Bạc cũng đi theo.

"Nói cho tôi nghe có chuyện gì xảy ra đi, Cây Phi." Xám Bạc hỏi "Chắc phải có chuyện gì rất xấu, nếu không đời nào Nhựa Ruồi lại bỏ Chúa Thanh Lương Trà mà đi."

"Tôi không biết," Cây Phi đáp "mà những người kia cũng không ai biết nốt. Chúng ta sẽ phải đợi đến sáng mai. Nhựa Ruồi có thể không bỏ chạy nhưng tôi không nghĩ Hoa Chuông cũng thế. Bây giờ hãy để cho tôi một mình với cái chân của Gạc Nai."

Vết thương đã khá hơn rất nhiều và chẳng bao lâu sau Cây Phi cũng ngủ say tít.

Ngày hôm sau cũng nóng và không có mây như hôm trước. Cả Bồ Công Anh và Nồi Đất đều không xuất hiện trong bữa ăn sáng; Cây Phi kiên quyết

buộc mọi người đi đến cánh rừng sồi tiếp tục việc đào hang. Chú hỏi Dâu Tây về cái hang lớn và biết được rằng, trần hang, cũng giống như mái vòm với những cái mạng ngang dọc được gia cố cho khỏe hơn bởi những cái rễ cọc đâm thẳng xuống nền hang. Chú nhớ rằng mình đã không nhận ra những điểm này.

"Không cần nhiều, nhưng chúng hết sức quan trọng." Dâu Tây nói thêm "Nó chịu phần lớn lực. Nếu không có những cái rễ ấy thì trần hang sẽ sụp xuống mỗi khi trời mưa to. Trong những đêm giông bão, anh có thể cảm nhận trọng lượng gia tăng ở lớp đất bên trên, nhưng không có gì nguy hiểm."

Cây Phi và Tóc Giả đi xuống địa đạo cùng với chú. Lối ra vào của những hang này được làm hõm vào giữa chùm rễ chằng chịt của một cây sồi. Tuy nhiên nó chẳng có gì khác với một cái hang nhỏ, không đúng quy cách, chỉ có một cửa. Chúng bắt tay vào việc nới rộng hang ra, đào đất giữa những rễ cây và đào thốc lên trên để tạo ra một đường chạy thứ hai dẫn vào sâu trong rừng. Được một lúc, Dâu Tây thôi không đào đất nữa mà bắt đầu chạy quanh những cái rễ, hít hít, căn cứ và quào đất bằng móng trước. Cây Phi cho rằng anh chàng công tử bột đã mệt và chỉ làm bộ như vậy để tranh thủ nghỉ một lát, nhưng cuối cùng chú đã quay lại chỗ chúng và nói mình vừa có một sáng kiến.

"Là thế này," chú giải thích "ở đây không có nhiều rễ lớn nằm ngang. Nhưng thế thì lại tạo điều kiện tốt cho một chiếc hang lớn và tôi không nghĩ chúng ta có thể tìm được những đặc điểm tương tự ở chỗ nào khác. Dù sao, chúng ta có thể xoay xử tốt với những gì chúng ta đang có."

"Vậy chúng ta có cái gì?" Mâm Xôi hỏi, chú vừa xuống đến nơi.

"Phải, chúng ta có những chiếc rễ to đâm thẳng xuống đất, còn nhiều hơn là ở chiếc hang lớn kia nữa. Tốt nhất là chúng ta hãy đào đất cho rộng quanh những chiếc rễ và cứ để rễ ở nguyên đó, không gặm đứt hoặc bứng đi. Chúng ta cần những chiếc rễ này, như thế sẽ có một cái hang muốn lớn cỡ nào cũng được."

"Vậy hang của chúng ta sẽ đầy những chiếc rễ to, thẳng đứng như thế này sao?" Cây Phi hỏi, không khỏi cảm thấy thất vọng.

"Phải, sẽ là như thế," Dâu Tây nói "nhưng tôi không thấy có gì tồi tệ hay bất tiện trong chuyện này cả. Chúng ta có thể đi vào đi ra giữa những cái rễ, chúng cũng không cản trở bất cứ ai đang tán gẫu hay kể chuyện. Trái lại chúng làm cho nơi này ấm cúng hơn và cũng giúp truyền tiếng động ở bên trên xuống tốt hơn, điều này có thể có ích lúc này hay lúc khác."

Công việc đào hang lớn (sau này được biết đến giữa bọn chúng như là cấu trúc Tổ Ong) hóa ra có công lao rất lớn của Dâu Tây. Cây Phi hài lòng với đội hình đào đất và giao phó trách nhiệm tổng công trình sư cho Dâu Tây. Tất cả những gì có liên quan đến chuyện này, Dâu Tây sẽ là người có tiếng nói cuối cùng. Công việc được chia thành từng kíp, bọn thỏ thay phiên nhau làm việc, đi ăn, chơi đùa và nằm ườn phơi nắng. Lại một ngày nữa trôi qua, không khí tĩnh lặng nơi đây vẫn không bị phá vỡ bởi tiếng động do con người, xe cộ hay thậm chí đàn gia súc và trong thâm tâm mỗi chú đều cảm thấy hàm ơn Thứ Nấm về tầm nhìn xa trông rộng của nó. Đến cuối buổi chiều, cái hang đã bắt đầu thành hình. Ở đầu phía Bắc, rễ cây sồi hình thành một hàng cột không đều, tạo cho khu vực này một khoảng không gian tập trung, rộng mở; và phía ngoài, nơi không có những chiếc rễ làm nhiệm vụ trụ đỡ, Dâu Tây để lại những tảng đất lớn, vì thế đầu phía Nam bao gồm ba hoặc bốn ô tách biệt. Những nơi này thu hẹp thành những đường chạy có trần thấp dẫn đến những cái hang để ngủ.

Lúc này, Cây Phi quá hài lòng khi thấy mọi việc diễn ra suôn sẻ tốt đẹp, đang ngồi cạnh Xám Bạc ở chỗ bắt đầu một đường chạy lộ thiên thì thình lình nghe tiếng giậm chân của Đầu Gỗ và những tiếng chân cuống cuống lao xuống hang của những chú thỏ đang ở bên ngoài. Cây Phi, vẫn đứng ở chỗ an toàn, nhìn qua bóng râm của rừng cây ra ngoài bãi cỏ trống trải đang sáng lên dưới ánh mặt trời. Một con chim cắt bay vào tầm nhìn và tìm được chỗ dừng cánh, cái mấu đuôi viền đen của nó chúc xuống, đôi cánh nhọn đập liên hồi khi phát hiện ra một cái gì phía dưới.

"Nhưng cậu có nghĩ là nó sẽ tấn công chúng ta không?" Cây Phi hỏi, quan sát con chim hạ thấp dần độ cao và bắt đầu lại với đôi cánh vẫn rung động. "Chắc chắn là nó quá nhỏ không?"

"Có lẽ anh nói đúng." Xám Bạc đáp "Với lại, anh có muốn ra ngoài ăn

chút gì không?"

"Tôi muốn đứng đây canh gác kẻ thù." Tóc Giả nói, chú vừa chạy đến sau họ "Chúng ta đã sợ hãi quá nhiều. Nhưng một con chim ở trên không cũng có thể nguy hiểm, nhất là khi nó bay quá nhanh. Thậm chí sẽ còn đáng sợ hơn cả một con thỏ lớn nếu nó ra đòn một cách bất ngờ."

"Nhìn con chuột kia?" Xám Bạc bất thành linh nói "Kìa nhìn xem, con vật nhỏ đáng thương."

Tất cả đều thấy một con chuột đồng, nằm lơ lửng trên một vạt cỏ tươi tốt. Rõ ràng nó đã đi quá xa hang của mình và giờ đây đang hoang mang cực độ không biết phải làm gì. Cái bóng con chim cắt còn chưa bay qua, nhưng việc những chú thỏ thành linh biến mất sẽ làm cho chuột lâm vào tình thế khó khăn hơn và nó đang nép sát mình xuống đất ngơ ngác không biết đường nào với đường nào. Con chim cắt còn chưa thấy chú chuột đồng, nhưng nó cũng chẳng khó gì phát hiện ra con mồi một khi con này bắt đầu di chuyển.

"Có thể vào bất cứ lúc nào." Tóc Giả bình luận, giọng thản nhiên đến tàn nhẫn.

Trong cơn bốc đồng, Cây Phi nhảy khỏi bờ đất, chạy một đoạn trên mặt đất trống trải. Chuột không nói được tiếng của thỏ, nhưng có một cái gọi là *lingua franca* đơn giản, giới hạn trong một số ít từ trở thành ngôn ngữ chung của những cư dân sống giữa hàng rào với khu rừng. Bây giờ Cây Phi sử dụng đến nó.

"Chạy đi, nhanh lên!"

Con chuột ngược nhìn chú nhưng không động cựa gì hết. Cây Phi nhắc lại lần nữa, con chuột bất thần lao bổ về phía chú khi con chim cắt quay lại, xẹt lên xẹt xuống hai bên bãi cỏ. Cây Phi chạy vội chạy vàng về hang. Nhìn ra, chú thấy con chuột cong đuôi chạy theo chú. Khi về đến gần chân lũy đất, chú nhanh nhẩu nhảy qua một cành cây gãy vẫn còn dính hai ba chiếc lá xanh. Cành cây lật trở lại, một trong những chiếc lá phản chiếu ánh mặt trời lọt qua tàn cây và Cây Phi thấy nó lóe sáng lên trong tích tắc. Ngay lập tức, con chim cắt sà thấp xuống trong một cú sạt chéo, hai cánh khép lại, thành linh rơi xuống.

Trước khi Cây Phi có thể nhảy vào một trong những cửa hang, con chuột đã lao vào giữa hai chân trước của chú và nằm ép xuống đất giữa hai chân sau của chú thỏ. Cùng lúc đó, con chim cắt, chỉ còn toàn là mỏ với vuốt, bổ xuống lớp đất tươi xốp ngay ngoài hang, giống như phát đạn bay xuống từ cái cây trên đầu. Nó lăn xả vào một cách dữ dội, và trong tích tắc ba chú thỏ nhìn thấy nó liệng vòng, đôi mắt đen nháy xoáy thẳng vào lối đi trong hang. Sau đó nó cũng bay đi. Tốc độ và mãnh lực của cú tấn công diễn ra ngay trước mắt dữ dội đến mức Cây Phi phải nhảy bật ra sau, đụng phải Xám Bạc và bị mất thăng bằng. Hai chú im lặng giúp nhau đứng dậy.

"Cứ như cố đứng công kênh trên vai nhau hả?" Xám Bạc hỏi, nhìn sang Tóc Giả "Hãy cho tôi biết khi nào chuyện này xảy ra. Tôi sẽ đến quan sát."

"Cây Phi," Tóc Giả nói "Tôi biết anh không phải là thằng ngốc, nhưng làm sao chúng ta thoát khỏi chuyện này? Có phải anh định bảo vệ tất cả những con chuột chũi và chuột chù không thể chui xuống đất không?"

Con chuột nằm im không nhúc nhích. Nó vẫn nằm nép bên trong lối đi nhỏ ở vị trí ngang với đầu chúng, thân hình nó nổi rõ trong ánh sáng. Cây Phi có thể thấy nó đang nhìn mình.

"Có lẽ con chim kia còn chưa đi hẳn." chú nói "Cứ ở lại, một lúc sau hãy đi."

Tóc Giả toan nói một điều gì thì Bồ Công Anh hiện ra trước cửa hang. Chú nhìn con chuột, nhẹ nhàng đẩy vị khách không mời sang một bên và đi xuống đường chạy.

"Này anh Cây Phi," chú nói "tôi nghĩ mình phải đến báo cho anh biết về chuyện của Nhựa Ruồi. Tối nay anh ấy khỏe hơn, nhưng đã có một đêm thật tồi tệ, cả chúng tôi cũng vậy. Cứ mỗi lần tưởng như sắp ngủ đi được thì anh ta lại thành linh ngồi bật dậy kêu khóc om sòm. Tôi nghĩ chắc Nhựa Ruồi bị điên mất rồi. Nồi Đất cứ luôn miệng trò chuyện với Nhựa Ruồi - quả thật cậu ta rất cừ trong chuyện này và dường như cậu ta học được nhiều từ Hoa Chuông. Anh chàng này thì cứ luôn miệng pha trò. Cậu ta mệt lử cò bợ trước khi trời sáng, cả chúng tôi cũng vậy - thế là chúng tôi đã ngủ suốt cả ngày. Tuy vậy, Nhựa Ruồi cũng ít nhiều hồi lại khi thức dậy vào buổi chiều, bây giờ anh ấy đang ăn một chút. Nhựa Ruồi hỏi anh và những

người khác ở đâu đêm nay, tôi không biết trả lời thế nào nên đến đây hỏi."

"Vậy Nhựa Ruồi đã đủ khỏe để nói chuyện với chúng ta ư?"

"Tôi nghĩ thế. Hẳn đó là việc tốt nhất đối với anh ấy, nếu cái đầu tôi cũng biết phán đoán chút đỉnh, và nếu được ở cùng chúng ta đêm nay có lẽ Nhựa Ruồi sẽ tránh được một đêm tồi tệ nữa chẳng." "

"Được, vậy chúng ta sẽ ngủ ở đâu?" Xám Bạc hỏi.

Cây Phỉ trầm ngâm suy nghĩ. Tổ Ong vẫn còn đang đào nham nhở và mới chỉ hoàn thành được một nửa, nhưng chắc chắn ở đây còn dễ chịu và thoải mái hơn những cái hang nông chèo dười những bụi cây gai. Với lại, mặt khác đây sẽ là cơ hội tìm hiểu xem có thể cải thiện cái hang như thế nào. Để thăm định xem công việc ban ngày của cả bọn có ích không, có thể làm vừa lòng mọi người không thì chúng có lẽ nên chọn cái hang mới để ở vào đêm thứ ba khi đến đây.

"Tôi sẽ suy nghĩ về chuyện này." Cây Phỉ nói "Nhưng để xem ý kiến của những người khác thế nào đã."

"Gã chuột này làm gì ở đây vậy?" Bồ Công Anh hỏi.

Sau khi Cây Phỉ giải thích mọi chuyện, Bồ Công Anh cũng ngậy mặt ra bối rối chẳng kém gì Tóc Giả trước đó.

"Phải, tôi thừa nhận tôi chẳng có nghĩ gì sắt khi lao ra ngoài cứu nó." Cây Phỉ nói "Bây giờ thì tôi biết là vì cái gì rồi và tôi sẽ giải thích sau. Nhưng trước hết, Tóc Giả và tôi cần phải đi nói chuyện với Nhựa Ruồi đã. Bồ Công Anh, anh sẽ thông báo với tất cả mọi người điều anh vừa nói với tôi chứ, và hãy tìm hiểu xem họ muốn làm gì tối nay?"

Chúng tìm thấy Nhựa Ruồi cùng Nồi Đất và Hoa Chuông đang nằm trên bãi cỏ gần tổ kiến nơi Bồ Công Anh ngồi xuống đầu tiên khi quan sát toàn cảnh chung quanh. Nhựa Ruồi đang ngửi ngửi một cây phong lan tím. Bông hoa màu tím hoa cà nhẹ xoay quanh cái cuống khi chú gí mũi đến gần.

"Đừng làm nó sợ, thưa Đội trưởng." Hoa Chuông nói "Nó có thể bay đi mất. Với lại, có khối điểm để chọn mà. Nhìn xem chúng ở trên những chiếc lá kia."

"Đi đi, toàn nói chuyện ba láp, cái anh bạn Hoa Chuông này." Nhựa

Ruồi nói trong tâm trạng vui vẻ "Chúng ta cần tìm hiểu thực địa nơi này. Một nửa số cây cỏ ở đây quá mới mẻ đối với ta. Thứ này không ăn được, nhưng ít nhất ở đây có nhiều cây bụi, mà điều này bao giờ cũng tốt." Một con ruồi đậu lên chiếc tai bị thương của Nhựa Ruồi, chú nhả mạt và lắc đầu xua đi.

Cây Phi rất mừng khi thấy Nhựa Ruồi rõ ràng đã khá lên rất nhiều. Chú bắt đầu bằng cách nói rằng chú hy vọng Đội trưởng đã khá hơn, đủ để có thể gặp gỡ mọi người, nhưng Nhựa Ruồi sớm cắt ngang lời chú với một loạt câu hỏi.

"Ở đây các anh có bao nhiêu người?"

"Mười hai." Tóc Giả đáp thay.

"Tất cả những người rời cánh đồng thỏ đến đây với anh?"

"Tất cả." Cây Phi trả lời với giọng tự hào.

"Không có ai bị thương ư?"

"Ồ, có một vài người bị thương, trong trường hợp này hay khác."

"Nhưng không có phút nào buồn chán." Tóc Giả nói.

"Ai đang đến kia kìa? Tôi không biết hẳn."

Dâu Tây vừa chạy từ khu rừng sồi đến và khi nhập hội cùng mọi người, chú bắt đầu làm những cử chỉ nhảy múa kỳ lạ bằng đầu và hai chân trước, cũng cái lối mà bọn thỏ đã chứng kiến lần đầu ở đồng cỏ sau cơn mưa trước khi chúng đến hang lớn. Dâu Tây chững lại, không khỏi bối rối và để ngăn những lời chỉ trích của Tóc Giả chú nói ngay với Cây Phi.

"Cây Phi-rah," chú nói (Nhựa Ruồi hình như có giật mình một cái nhưng không nói gì), "mọi người ai cũng muốn ở trong hang mới tối nay và hy vọng Đội trưởng Nhựa Ruồi vui lòng kể lại cho chúng ta biết chuyện gì đã xảy ra và ông ấy tới đây như thế nào?"

"Phải, cũng là chuyện tự nhiên thôi, tất cả chúng tôi đều muốn biết." Cây Phi nói với Nhựa Ruồi. "Đây là Dâu Tây. Anh ấy muốn đi theo chúng tôi và tất cả đều vui vì đã có anh ấy. Nhưng anh có nghĩ là mình đủ khỏe để họp mặt cùng chúng tôi không?"

"Tôi sẽ gắng được." Nhựa Ruồi nói "Nhưng tôi phải báo trước cho anh, câu chuyện của tôi chỉ khiến cho trái tim mỗi người trĩu nặng đau buồn thôi

đấy."

Khuôn mặt chú tối sầm lại buồn rười rượi và nghe chú nói thế không một ai lên tiếng đáp lại. Ít phút sau, cả sáu chú thỏ đều lẳng lẳng đi xuống đồi. Khi đến góc rừng, chúng thấy những chú khác hoặc đang ăn cỏ hoặc hưởng thụ chút ánh nắng còn sót lại của buổi chiều tháng Sáu ở mạn Bắc cánh rừng sồi. Sau khi đưa mắt nhìn qua một lượt, Nhựa Ruồi tiến thẳng đến chỗ Xám Bạc đang ăn tối cùng với Thứ Năm trên một vạt cỏ ba lá đâm ra những bông hoa màu vàng.

"Tôi rất mừng khi gặp anh ở đây, Xám Bạc ạ." chú nói "Nghe đâu anh đã trải qua những ngày khó nhọc."

"Phải, cũng chẳng dễ dàng gì." Xám Bạc đáp "Cây Phi đã lập được kỳ tích và chúng tôi đã nợ Thứ Năm rất nhiều khi đến được nơi này."

"Tôi nghe nói nhiều về cậu." Nhựa Ruồi quay sang nói với Thứ Năm "Cậu là người có thể thấy trước những chuyện sắp xảy đến. Cậu đã nói chuyện với Chúa Thanh Lương Trà phải không?"

"Ông ấy nói chuyện với tôi." Thứ Năm nhẹ nhàng chữa lại.

"Giá như ông ấy chịu nghe lời cậu. Phải, bây giờ thì không còn thay đổi được gì nữa, cho đến khi chạch đẻ ngọn đa. Xám Bạc à, có một điều tôi muốn nói và cảm thấy dễ nói ra với cậu hơn là với Cây Phi hoặc Tóc Giả. Tôi không đến đây để gây nên bất cứ một rắc rối nào - ý tôi muốn nói là rắc rối cho Cây Phi. Bây giờ anh ấy là thủ lĩnh, đơn giản là thế. Tôi không biết nhiều về anh ấy, nhưng chắc phải là người cừ nhất nếu không các anh đã chết cả nút. Bây giờ không phải là lúc để cãi vã vớ vẩn. Nếu có bất cứ chú thỏ nào ở đây đặt câu hỏi là tôi có muốn thay đổi điều gì không thì cậu sẽ cho họ biết là tôi sẽ không bao giờ làm thế chứ?"

"Được, tôi sẽ làm như anh muốn." Xám Bạc nói.

Tóc Giả đi đến gần. "Tôi biết còn chưa đến giờ cú ăn đêm." chú nói "Nhưng mọi người đang nóng lòng muốn nghe câu chuyện của anh đây Nhựa Ruồi ạ; và họ muốn xuống hang ngay. Điều đó có hợp ý anh không?"

"Xuống dưới đất à?" Nhựa Ruồi đáp "Nhưng làm sao tất cả các anh có thể nghe tôi nói ở dưới hang được? Tôi cứ tưởng sẽ nói chuyện ở đây chứ?"

"Cứ thử rồi biết." Tóc Giả nói.

Nhựa Ruồi và Hoa Chuông có ấn tượng rất tốt với Tổ Ong.

"Thật là một điều mới mẻ." chú tắc tể "Thế cái gì giữ cho trần không đổ ập xuống?"

"Nó đâu cần vật gì chống đỡ." Hoa Chuông nói "Nó đã đứng thẳng trên đời rồi. "

"Đó là một ý tưởng mà chúng tôi có được trên bước đường lưu lạc." Tóc Giả nói.

"Nằm trên cánh đồng." Hoa Chuông pha trò tiếp "Thật là tốt, thưa Đội trưởng, tôi sẽ im như thóc trong bồ trong khi ông kể chuyện."

"Phải, cậu phải thế chứ." Nhựa Ruồi nói "Nếu không thì chẳng bao lâu sẽ không có ai muốn đùa nữa."

Hầu như tất cả những chú thỏ khác đều theo chúng xuống hang. Tổ Ong, mặc dầu đủ lớn cho tất cả mọi người nhưng không thoáng khí đối với một cái hang lớn và trong một buổi tối tháng Sáu, không khí còn có phần oi bức nữa là khác.

"Chúng ta sẽ dễ dàng làm hang mát hơn." Dâu Tây nói với Cây Phi "Trong những chiếc hang lớn, người ta dùng lối đi mở vào mùa hè và đóng lại vào mùa đông. Mai chúng ta có thể đào một đường hông và sẽ đón được gió."

Cây Phi đang định yêu cầu Nhựa Ruồi bắt đầu thì Thủy Cự đi xuống từ đường chạy phía Đông. "Anh Cây Phi," chú ngáp ngừng nói vị khách của anh... à gã chuột của anh. Hẳn muốn nói chuyện với anh."

"Ồ tôi quên khuấy mất hẳn. Thế hẳn đang ở đâu?"

"Trên kia."

Cây Phi chạy lên. Chú chuột đang đợi ở gần lối ra vào.

"Anh định đi bây giờ sao? Anh nghĩ là như vậy sẽ an toàn chứ?" Cây Phi hỏi.

"Tôi xin tạm biệt." chuột nói "Không đợi con cú. Nhưng tôi có điều muốn nói. Anh đã giúp đỡ một chú chuột. Một lúc nào đó chuột sẽ giúp lại anh. Nếu có gì cần anh cứ gọi, tôi sẽ đến."

"Thần Mặt trời trong một cái ao." Tóc Giả lau bầu ở một chỗ nào đó xa xa phía dưới "Và sẽ có cả một lô một lốc anh chị hẳn nữa chứ. Tôi dám cá

rằng nơi này rồi sẽ nhung nhúc chuột cho mà xem. Sao anh không yêu cầu chúng đào một, hai cái hang hả Cây Phi?"

Cây Phi nhìn theo chú chuột đang chạy qua những búi cỏ dài. Rồi chú quay lại Tổ Ong, ngồi xuống gần Nhựa Ruồi, nghe anh ta bắt đầu câu chuyện.

Richard Adams

Đôi Thơ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 21

"Đến El-ahrairah Cũng Phải Khóc"

Yêu thương muôn loài. Thủ lĩnh trời ban cho họ những ý niệm sơ khai và niềm yên vui thanh bình. Đừng gây nên tình trạng hỗn loạn, đừng quấy rối họ, đừng tước đoạt của họ niềm vui sống, đừng làm ngược lại ý định của Thủ lĩnh.

Anh em nhà Karamazov của Dostoevsky

Những việc làm bất công

Giữa lúc mặt trời lên và xuống núi

Trong lịch sử chúng nằm giống như những khúc xương,
mỗi khúc xương.

Con đường đi lên của F.6 của W.H. Auden

"Vào cái đêm các anh rời khỏi cánh đồng cỏ, Cốt Cán nhất loạt quay ra truy đuổi những kẻ đào tẩu. Chà, mời đây mà sao như đã lâu lắm rồi? Chúng tôi lần theo mùi của các anh xuống đến dòng suối, nhưng khi chúng tôi báo cáo lại với Chúa Thanh Lương Trà rằng các anh có vẻ như định đi xuống hạ lưu thì ông ấy bảo chẳng phải liều mạng bám theo những kẻ muốn ruồng bỏ quê hương làm gì. Giữ là giữ kẻ ở chứ không ai giữ người đi, nếu muốn đi thì cứ việc biến. Tuy vậy, bất cứ ai quay về sẽ bị bắt. Và tôi được giao nhiệm vụ lùng soát.

Chẳng có gì khác thường xảy ra vào ngày hôm sau. Chắc chắn chỉ râm ran những chuyện xung quanh Thứ Năm và những thỏ đi theo cậu ta. Ai cũng biết rằng theo Thứ Năm có một cái gì đó rất xấu sắp xảy ra và những lời bình luận bắt đầu. Nhiều người nói rằng, chẳng có chút sự thật nào trong đó, nhưng lại có người nghĩ rằng Thứ Năm có lẽ đã nhìn thấy trước hình

ảnh những người mang súng và bọn chồn sương. Nhưng điều tệ hại nhất mà bất cứ ai cũng có thể nghĩ đến lại là căn bệnh mù trắng.

Cây Liễu và tôi đã đem chuyện này báo cáo lại với Chúa Thanh Lương Trà. "Những gã thô đảm tuyên bố mình có cái nhìn thấu thị thì cả đời ta mới biết một, hai tên" Chúa Thanh Lương Trà cao giọng nói "Chả nên để ý nhiều đến chúng làm gì. Bởi một lẽ, đa phần bọn chúng là những kẻ mảnh lối ranh ma nhất hạng. Một chú thỏ yếu đuối không có hy vọng tiến thân qua con đường binh nghiệp thường cố làm cho mình trở nên quan trọng trên những phương diện khác, và tiên tri thấu thị là một trong những điều được mọi người sùng bái nhất. Điều kỳ lạ ở đây là cả khi chú đã nói trật lất thì bạn bè cũng không có khả năng nhận ra chừng nào chú chẳng may đoán đúng được một lần và cứ mãi nói về chuyện đó. Nhưng mà, có thể có một chú thỏ thực sự có cái năng lực kỳ lạ ấy, bởi vì cũng có những chuyện như thế trên đời. Chú tiên đoán về nước lụt chẳng hạn, hoặc bọn chồn sương hoặc súng. Tốt thôi, thế nhưng có một số chú thỏ thôi không chạy nữa. Có những khả năng nào đây? Di tản cả một bộ tộc ra khỏi nơi mình cảm rể là cả một chuyện tà đình chứ giỡn chơi à. Một số chú từ chối không đi. Thủ lĩnh ra đi với những chú muốn rời khỏi. Quyền lực của anh ta có vẻ như bị đặt vào một thử thách khốc liệt và nếu thua, anh ta sẽ chẳng có cửa mà nhanh chóng quay đầu lại. Trường hợp khả dĩ nhất thì ta cũng chỉ có một đám thỏ lang thang giữa nơi đồng hoang và chắc chắn là với một bầy thỏ cái và thỏ con lẳng nhăng kèm theo. Kẻ thù thì xuất hiện từng bầy. Cái viễn cảnh này còn thảm hại hơn là bệnh dịch nữa. Gần như trong trường hợp nào cũng vậy, điều tốt hơn cả cho một cộng đồng với tư cách toàn thể là những chú thỏ ngồi sát bên nhau ở trong hang và làm tất cả để tránh nguy hiểm."

"Tất nhiên, tôi chưa bao giờ ngồi xuống mà suy nghĩ." Thứ Năm nói "Chỉ có chúa Thanh Lương Trà mới là người nghĩ tất cả những chuyện này. Tôi chỉ đơn giản bị những nỗi sợ hãi kinh hoàng ám ảnh. Ôi Thần Mặt trời vàng rờng vĩ đại, tôi chỉ hy vọng sẽ không bao giờ có lại những nỗi sợ ấy nữa. Tôi sẽ không bao giờ có thể quên nỗi đêm đó và cái đêm ngồi dưới gốc cây thủy tùng. Có một thế lực vô cùng độc ác trên đời."

"Nó đến từ con người (Nhựa Ruồi nói). Tất cả những kẻ thù khác làm

những điều mà chúng phải làm và Thần Mặt trời điều khiển chúng theo cách mà Người điều khiển chúng ta. Chúng sống trên mặt đất và cần cái ăn để mà sống. Con người thì lại không bao giờ ngơi nghỉ chừng nào họ chưa phá hủy hoàn toàn trái đất này và tiêu diệt muôn loài. Nhưng tốt hơn tôi sẽ quay về câu chuyện của mình.

Ngày hôm sau vào buổi chiều, trời bắt đầu mưa.

(Những cái hố mà chúng ta đào trên bờ. Gạc Nai thì thăm với Bồ Công Anh.)

Mọi người đều rút về hang chỉ nhai rễ cây hoặc nằm nghỉ. Tôi đi ra ngoài một chút, để phóng uế. Tôi ra đến bìa rừng, gần chỗ cái hào cạn thì thấy một vài người đi qua cái cống ở trên đỉnh dốc đối diện, chỗ có tấm biển thông báo. Tôi không biết có bao nhiêu người ở đấy, có lẽ ba hoặc bốn gì đó. Họ có những cái chân rỗ dài, đen xì và họ đốt những cái que trắng trên miệng. Họ không có vẻ là đang định đi đâu đó mà bắt đầu chậm rãi đi dưới trời mưa, nhìn về phía hàng rào và con suối. Một lúc sau họ nhảy qua suối, đến những lùm cây và tiến về phía cánh đồng thỏ. Mỗi khi đến trước một cái hang thỏ họ đều chọc chọc một cây gậy vào đó thăm dò và họ cứ nói chuyện với nhau suốt. Tôi vẫn còn nhớ mùi hoa của cây cơm cháy nở trong mưa và mùi của những cái que trắng bốc khói. Sau đó, khi họ đến gần hơn, tôi lại lẩn xuống hang. Tôi còn lắng nghe họ một lúc nữa, khoa chân múa tay và nói liên hồi. Tôi cứ nghĩ mãi, Vậy là họ chẳng có súng mà cũng chẳng có chồn sương . Nhưng không hiểu sao tôi chẳng thích chuyện này chút nào."

"Thế Chúa Thanh Lương Trà nói gì về chuyện này?" Xám Bạc hỏi.

"Tôi không biết. Tôi không hỏi mà theo như tôi biết thì cũng chẳng có ai khác nhắc đến chuyện này. Tôi đi ngủ và khi thức dậy không nghe thấy âm thanh gì ở bên trên. Trời đã tối và tôi quyết định lên mặt đất kiếm ăn một chút. Mưa đã tạnh, nước mưa đọng thành vũng, tôi nhảy quanh những vũng nước và ăn một lúc như thường lệ. Tôi không thấy có gì lạ, trừ đó đây có một vài cái hang thỏ bị chọc vào.

Sáng hôm sau nền trời trong vắt báo hiệu một ngày đẹp trời. Mọi người ra ngoài ăn như thường lệ. Tôi nhớ có nghe Kỳ Nham nhắc Chúa Thanh

Lương Trà nên cẩn thận đừng làm gì quá sức vì ông mỗi ngày một tuổi, còn Chúa Thanh Lương Trà thì nói ông ta sẽ chứng minh cho hẳn thấy ai mới là người đang già yếu rồi thoi cho hẳn một quả và đẩy hẳn xuống bờ đất. Các cậu biết đấy, đó chỉ là một chuyện đùa, nhưng ông ta làm vậy để cho Kỳ Nham thấy rằng mình vẫn đảm đương được vai trò Thổ thủ lĩnh. Buổi sáng hôm ấy, tôi đi ra ngoài kiếm rau diếp, vì lý do nào đó mà tôi quyết định đi một mình."

"Thường thì có ba người tham gia trong một chuyến trộm rau diếp." Tóc Giả nói.

"Phải, tôi biết thường phải cần đến ba người, nhưng có một số lý do đặc biệt nên hôm ấy tôi đi một mình. Ô phải, tôi nhớ ra rồi, tôi muốn xem có còn củ cà rốt nào không, tôi nghĩ loại thức ăn này có lẽ có sẵn và cho rằng nếu chịu khó sục tìm ở một góc mới nào đó trong vườn rau thì bản thân tôi sẽ được lợi. Tôi đi như vậy gần hết buổi sáng, đầu giờ trưa thì quay về, đi qua cánh rừng. Tôi đang đi xuống phía Bờ Yên. Tôi biết đa số mọi người thích Bờ Xanh hơn, nhưng tôi thì gần như bao giờ cũng đi theo lối này. Tôi vừa đến gần cửa rừng, nơi chạy thoải thoải về phía hàng rào cũ, thì nhận ra một chiếc hrududu nằm trên đường, trên đỉnh đồi đối diện. Nó đậu ở ngay cái cống chỗ có tấm biển và có nhiều người lục tục từ trên xe nhảy xuống. Trong số đó có một cậu con trai mang theo một khẩu súng. Họ mang xuống những thứ dài dài to to - tôi không biết phải miêu tả với các bạn như thế nào - chúng được làm từ cùng một loại chất liệu như hrududu và chắc phải nặng lắm bởi vì cần đến hai người mới khênh nổi một cái. Đám người lớn mang những vật đẩy xuống cánh đồng, thấy thế một vài chú thỏ đang lang thang trên cánh đồng vội vàng chui xuống đất. Riêng tôi thì không, tôi đã thấy khẩu súng và nghĩ rằng chắc hẳn họ sẽ sử dụng chồn sương hoặc lưới. Thế là tôi ở nguyên đấy quan sát. Tôi nghĩ bụng, "Ngay khi biết chắc họ làm gì mình sẽ đi báo cáo với Chúa Thanh Lương Trà."

Lại thêm những cuộc nói chuyện khác và những cái que màu trắng nữa. Con người hình như chả bao giờ vội vã hay sao ấy. Rồi sau đó, một trong số họ lôi ra một cái xẻng và bắt đầu xúc đất lấp miệng những cái hang thỏ mà anh ta tìm thấy. Trước mỗi cửa hang anh ta lại phạt đám cỏ mọc quanh

rồi nhét cả vào trong hang. Đó là điều thực sự làm tôi bối rối, bởi vì nếu sử dụng chồn sương thì họ sẽ muốn đuổi hết bọn thỏ ra ngoài. Nhưng tôi vẫn cho rằng họ sẽ để lại một vài cái hang không lấp và giăng lưới, mặc dù đó là cách ngu ngốc đối với chồn sương bởi vì, các bạn cũng biết, một khi thỏ chạy vào lối đi bị bít thì chúng ta sẽ bị giết dưới đó và rồi con người sẽ không dễ dàng bắt lại được con chồn sương kia."

"Đừng làm cho mọi việc có vẻ tàn nhẫn quá như vậy, Nhựa Ruồi." Cây Phi nói, bởi vì Nồi Đất thoáng rung mình trước ý nghĩ về một cái hang bít kín lối thoát và một con chồn sương rượt đuổi phía sau.

"Tàn nhẫn quá ư." Nhựa Ruồi đáp giọng chua chát "Nhưng tôi còn chưa kịp bắt đầu kia mà. Có ai muốn rời khỏi đây không?"

Không chú thỏ nào nhúc nhích và vài giây sau chú ta lại tiếp tục.

"Sau đó một người khác trong bọn họ mang ra những vật gì đấy uốn cong, dài và mỏng. Tôi không có đủ từ để miêu tả những đồ vật của con người, nhưng đó là một vật gì có chiều dài bằng bụi mâm xôi lớn. Mỗi người cầm lấy một cái và đập nó vào một vật nặng. Nghe vang lên những tiếng xì xì rất to, và rồi... tôi biết các anh khó mà hình dung được, không khí trở nên rất kinh khủng. Chẳng hiểu làm sao tôi hít phải cái mùi rất mạnh từ cái chất đang thoát ra khỏi cái vật mâm xôi kia, dẫu rằng tôi ở cách đó khá xa: cái chất ấy làm tôi không thể nhìn hay nghĩ ngợi gì cả. Tôi bủn rủn cả người chỉ muốn sụm xuống, nhưng vẫn cố chồm lên bỏ chạy thực mạng mà không biết mình đang ở đâu. Cuối cùng tôi thấy mình đang chạy xuống bìa rừng hướng về phía đám người. Tôi kịp dừng lại đúng lúc. Đầu óc lộn tung phèo lên và tôi quên khuấy mất ý định chạy về cảnh báo cho Chúa Thanh Lương Trà. Sau tất cả những chuyện này tôi chỉ còn biết ngồi phệt xuống ngay chỗ đang đứng.

Mấy người đàn ông đặt cái vật giống cây mâm xôi ấy vào mỗi cái hang mà họ chưa lấp, một lúc sau vẫn chẳng có sự gì xảy ra. Sau đó tôi trông thấy Cỏ Lưỡi Mèo - các bạn vẫn nhớ anh chàng này chứ? Cậu ta chạy ra khỏi một cái hang nằm ở hàng rào còn chưa bị những người kia phát hiện ra. Tôi có thể thấy ngay rằng cậu ta hít phải cái chất kia. Cậu ta không biết mình đang làm gì. Một người kia thoát đầu còn chưa nhìn thấy nhưng sau

đó một người đưa tay chỉ trở về chỗ cậu ta ngồi và thẳng bé giương súng lên bắn. Thằng bé không giết được cậu ta - còn Cỏ Lưỡi Mèo thì bắt đầu kêu chí chóc, thế là một trong những người đàn ông chạy đến, nhặt cậu ta lên và đánh. Tôi thực sự tin rằng cậu ta không đau đớn lắm, bởi vì khí độc đã làm cho cậu ta mù cả người, nhưng phải chi tôi không chứng kiến cái cảnh đó. Sau đó, người đàn ông dừng lại ở cái hang mà Cỏ Lưỡi Mèo vừa từ trong đó chui ra.

Đến lúc ấy thì khí độc đã lan khắp các góc ngách trong những đường chạy và hang dưới đất. Tôi có thể tưởng tượng ra nó sẽ giống như..."

"Không, ông không thể hình dung nổi đâu, Đội trưởng." Hoa Chuông lên tiếng. Nhựa Ruồi dừng lại và sau một lúc im lặng, Hoa Chuông là người tiếp tục.

"Tôi nghe thấy tiếng huyên náo bắt đầu nổi lên, trước khi người thấy cái mùi khó chịu kia. Bọn thỏ cái đường như người thấy trước và một số cố thoát ra ngoài. Những cô còn đang nuôi con nhỏ thì không thể bỏ chúng đấy mà chạy và tấn công bất cứ chú thỏ nào đến gần. Họ muốn đánh nhau - để bảo vệ đàn con như các anh cũng biết đấy. Chẳng bao lâu những lối đi ngang dọc đã chật ních những chú thỏ đang cào cấu và nhảy chồm lên nhau. Tất cả nháo nhào chạy ra những lối đi mà chúng đã thuộc lòng để thoát ra ngoài, nhưng phát hiện ra rằng các lối đi đã bị bít kín. Một số chú tìm cách lộn ngược lại, nhưng không thể vì những chú khác đang xông tới. Và rồi những đường chạy cũng bị bít kín xuống sâu hơn bởi xác những chú thỏ chết trong khi những chú còn sống xé chúng ra từng mảnh.

Tôi sẽ không bao giờ hiểu mình thoát được ra ngoài như thế nào sau những gì mình đã làm. Đó là một cơ may cực kỳ hi hữu. Tôi đang ở trong cái hang gần một trong những cái lỗ mà con người đang sử dụng. Tiếng ồn đinh tai nhức óc vang lên từ cái vật hình mâm xôi khi con người cố nhét nó vào và tôi cho rằng đã có trục trặc gì đó. Ngay khi hít phải cái mùi đấy tôi đã ba chân bốn cẳng lao ra khỏi hang, may thay đầu óc tôi vẫn còn khá tỉnh táo. Tôi chạy ra khỏi lối đi đúng lúc người ta rút cái vật kia ra. Họ xúm lại chung quanh xem xét và trao đổi nên không nhìn thấy tôi. Tôi quay lại, đứng ngay chỗ miệng hang và chạy lại xuống.

Mọi người còn nhớ Ngõ Cụt không? Tôi cho rằng hiếm có chú thỏ nào từng đặt chân xuống đáy trong đời - nó rất sâu và đúng như tên gọi, nó chẳng dẫn đi đến đâu cả. Cũng chẳng ai biết người đã làm ra nó. Chắc hẳn Thần Mặt trời đã soi đường chỉ lối cho tôi bởi vì không hiểu thế nào tôi lại chạy tọt xuống đáy và bắt đầu trườn dọc theo vách đất. Tôi lấy hết sức mình đào bới suốt khoảng thời gian đó. Nơi đó đất xốp nên đất đá rào rào rơi xuống. Ở đây có những lỗ thông hơi và khoảng trống bị bỏ quên dẫn lên phía trên, và vọng từ trên xuống là những âm thanh cực kỳ kinh khủng - tiếng la hét kêu cứu, tiếng thỏ con gào lên gọi mẹ, tiếng Cốt Cán cố ra lệnh, tiếng những chú thỏ chửi nhau và lao vào đánh nhau. Một lần có một chú thỏ không hiểu vụng về thế nào lại rơi xuống một ống thông hơi, móng của chú ta cào cả vào mặt tôi, giống như những quả dẻ ngựa đầy gai nhọn rụng xuống vào mùa thu. Đó là Hoa Đại và cậu ta đã chết. Tôi đành phải lôi cậu ta ra thì mới vượt ra được vì chỗ đó vừa thấp vừa chật chội - và rồi tôi cứ tiếp tục như thế. Tôi vẫn ngửi thấy cái mùi kinh khủng đó, nhưng tôi đã ở rất sâu dưới lòng đất đến độ chắc hẳn tôi đã tránh được điều tồi tệ nhất.

Bất thành linh tôi thấy một chú thỏ khác đang ở cùng với mình. Đó là chú thỏ duy nhất mà tôi gặp trong Ngõ Cụt. Đó là Cây Phiền Lộ và tôi có thể nói ngay rằng cậu ta đang trong tình trạng rất xấu. Cậu ta nói lào phào trong miệng và thở hỗn hển, nhưng vẫn còn đi được. Cậu hỏi tôi có ổn không và tất cả những gì tôi đáp lại là, "Chúng ta chui ra chỗ nào đây?" "Tôi sẽ chỉ cho anh," cậu nói "nếu anh chịu giúp tôi." Thế là tôi đi theo cậu ta và mỗi lần cậu dừng lại vì cứ quên hoài không biết chúng tôi đang ở đâu thì tôi lại phải thúc mạnh vào người cậu. Thậm chí có lúc tôi còn phải cắn cậu. Tôi chỉ hãi một điều là cậu lăn ra chết và chặn mất lối đi. Cuối cùng chúng tôi cũng lên được và tôi lại có thể hít thở không khí trong lành. Chúng tôi thấy mình đang ở một trong những lối đi dẫn vào khu rừng."

"Những người đàn ông đã thực hiện công việc của mình không tốt lắm (đến lượt Nhựa Ruồi kế tiếp). Hoặc là họ không biết về những cái hang trong rừng, hoặc là họ cũng chẳng thèm đến đây để bít những cái hang lại. Hầu như tất cả những chú thỏ chạy lên cánh đồng đều bị bắn, nhưng tôi thấy có hai chú chạy thoát. Một chú là Mũi Hếch, còn chú kia tôi không

nhớ tên. Tiếng ồn dội lên mỗi lúc một đáng sợ và tôi chạy bán sống bán chết, nhưng cả trong lúc nguy cấp đó tôi vẫn có ý chờ đợi xem có thấy Chúa Thanh Lương Trà không. Sau đó tôi nhận ra rằng còn có một vài chú thỏ khác trong rừng. Tôi nhớ là có Lá Thông, Quả Cai và Tần Bì. Tôi tập hợp tất cả những người có thể gặp được và bảo họ ngồi yên trong chỗ ẩn náu.

Một lúc lâu sau thì những người đàn ông kia kết thúc công việc. Họ rút cái vật hình mâm xôi ra khỏi hang còn thằng bé kia thì xiên những thỏ chết vào một cái gậy..."

Nhựa Ruồi dừng lại dụi dụi mõm vào dưới hông Tóc Giả. "Thôi đừng nghĩ về những chuyện đó bây giờ nữa." Cây Phi nói giọng cứng cỏi "Hãy kể cho chúng tôi nghe các anh đã rời khỏi đây như thế nào."

"Trước khi chuyện này xảy ra (Nhựa Ruồi kể tiếp), một chiếc hrududu lớn đã từ con đường tiến thẳng vào cánh đồng. Nó không phải là cái xe chở những người đàn ông kia đến. Nó rất ồn ào, có màu vàng - vàng như hoa bạch giới, phía trước có một vật gì đấy rất lớn, màu bạc, sáng lấp lánh mà nó giữ chặt bằng hai chân trước to lù lù. Chậc, tôi cũng không biết miêu tả như thế nào nữa. Nó giống như Inlé, nhưng rất rộng và không sáng đến thế. Và cái vật này, biết nói thế nào nhỉ - đi đến đâu thì xé cánh đồng ra từng mảng đến đấy. Nó đã phá hủy cánh đồng."

Nhựa Ruồi lại dừng lại.

"Đội trưởng," Xám Bạc nói "tất cả chúng tôi đều biết rõ anh đã chứng kiến những điều ghê rợn đến mức không thể kể ra. Nhưng chắc chắn là nó không đến mức như anh muốn nói, phải không nào?"

"Thề có cuộc đời tôi (Nhựa Ruồi nói tiếp, toàn thân run bắn lên), nó tự chôn mình xuống dưới lớp đất và lật những tảng đất lớn phía trước mũi cho đến khi cánh đồng bị phá hủy hoàn toàn. Cả nơi này biến thành một cái vũng trâu đầm vào mùa đông và các bạn không thể nói nơi nào trước kia từng là cánh đồng nằm giữa khu rừng và con suối. Đất đá, rễ cây, ngọn cỏ và bụi rậm bị kéo đi bằng băng trước mũi nó và cả những vật khác từ dưới lòng đất nữa.

Một lúc sau, tôi trở về qua khu rừng. Tôi đã quên mất ý định tập hợp

những chú thỏ khác, nhưng có ba chú chạy đến chỗ tôi cùng một lúc - trong đó có Hoa Chuông đây, cả Cây Phiền Lộ và anh bạn trẻ Liễu Ngư. Anh bạn này là thành viên duy nhất trong đội Cốt Cán mà tôi đã gặp và tôi hỏi thăm cậu ta về Chúa Thanh Lương Trà nhưng nó lại không thể nói được điều gì ra hồn. Vì thế tôi cũng không bao giờ có thể biết rõ chuyện gì đã xảy ra với Chúa Thanh Lương Trà, chỉ biết hy vọng là ông ấy sẽ không phải chịu đau khổ quá lâu.

Cây Phiền Lộ như bị mê sảng - nói toàn những điều vô nghĩa - Hoa Chuông và tôi cũng chẳng khá hơn. Chẳng hiểu làm sao Tóc Giả là người duy nhất mà tôi nghĩ đến. Tôi nhớ lại tôi đã đem người đi bắt anh ấy như thế nào - để giết anh ấy, sự thật là như vậy - và tôi thấy mình nhất định phải đi tìm Tóc Giả để nói với anh ấy rằng tôi đã sai: chính ý nghĩ này là tất cả những gì còn có ý nghĩa với tôi. Bốn chúng tôi lang thang chẳng biết đi đâu, gần như đi theo vòng tròn bởi vì sau một hồi, chúng tôi lại thấy mình trở về chỗ dòng suối, bên dưới cái nơi trước đã từng là cánh đồng của chúng ta. Bốn chúng tôi đi theo dòng suối vào một khu rừng lớn và đêm ấy, khi chúng tôi ở trong rừng thì Liễu Ngư chết. Trước đấy một chút, cậu ta vẫn hoàn toàn tỉnh táo và tôi vẫn nhớ những lời nói cuối cùng của cậu ấy. Khi Hoa Chuông nói rằng theo cậu ta, loài người căm ghét lũ thỏ chúng ta vì đã phá hoại mùa màng vườn tược của họ thì Liễu Ngư đã nói như thế này. "Đó không phải là lý do họ phá hủy cánh đồng thỏ. Đó là bởi vì chúng ta chặn đường của họ. Họ giết chúng ta để mọi việc tiện lợi cho họ." Chẳng bao lâu sau cậu ấy ngủ thiếp đi và một lúc sau, khi chúng tôi giật mình vì tiếng động hoặc một điều gì đó và cố đánh thức cậu ấy dậy thì nhận ra là cậu ấy đã chết.

Chúng tôi để cậu ta nằm lại đó và đi tiếp cho đến khi tới được bờ sông. Cũng không cần mô tả nó làm gì bởi vì tôi biết các bạn đã ở đây. Lúc đó trời đã rạng sáng, chúng tôi nghĩ rằng hẳn mọi người còn gần đây đây nên bắt đầu đi dọc bờ sông, ngược lên thượng nguồn để tìm các bạn. Chẳng bao lâu sau chúng tôi đã tìm ra nơi các bạn đã đi qua. Có nhiều dấu vết - rất nhiều nữa là khác - để lại trên cát dưới bờ sông dốc đứng và cả phân chắc cũng đã ba ngày rồi. Dấu chân không đi lên phía thượng nguồn hoặc xuống

phía hạ nguồn vì thế mà tôi biết mọi người đã vượt sông. Tôi bèn bơi sang bờ bên kia và tìm thấy nhiều dấu vết hơn: sau đó những người còn lại cũng bơi qua sông. Nước sông dâng cao và tôi cho rằng các bạn hẳn đã vượt sông dễ dàng hơn chúng tôi vì không gặp phải những trận mưa.

Bản thân tôi không thích những cánh đồng bên kia bờ sông. Có một người vác súng cứ đi đi lại lại khắp nơi. Tôi dẫn hai người bạn vượt qua con đường và chẳng bao lâu sau chúng tôi đến một vùng đất tồi tàn, chỉ có những bụi thạch nam, đất thì vừa đen vừa bở bùng bục. Chúng tôi trải qua những ngày khốn khổ ở đây, một lần nữa tôi lại gặp phân thỏ thải ra vào khoảng ba ngày trước, nhưng lại chẳng thấy có hang hốc hay chú thỏ nào, thế là tôi nghĩ rất có khả năng đây là các bạn. Hoa Chuông thì vẫn ổn, nhưng Cây Phiền Lộ lên cơn sốt và tôi e rằng cậu ta cũng chẳng trụ lại được lâu.

Nhưng rồi chúng tôi cũng gặp may một chút - ấy là theo chúng tôi nghĩ vào lúc đó. Đêm ấy, chúng tôi gặp một gã lang thang ở phía rìa bụi thạch nam - một con thỏ già nua nhưng dẻo dai với cái mõm xây xước và đầy sẹo - nó bảo chúng tôi rằng có một cánh đồng thỏ cách đây không xa rồi chỉ đường cho chúng tôi đến đó. Thế là lại ngược vào rừng, băng qua những cánh đồng, nhưng chúng tôi đã kiệt quệ đến mức không còn sức đâu mà đi tìm cánh đồng thỏ. Chúng tôi bò vào một cái rãnh cạn, tôi thì thật tình không có lòng nào bảo những người bạn đồng hành phải thức canh. Bản thân tôi cố đánh thức mình, nhưng không thể."

"Đó là vào lúc nào?" Cây Phiền hỏi.

"Ngày hôm kia, (Nhựa Ruồi đáp) vào lúc sớm tinh mơ. Khi tôi thức giấc thì cũng đã gần trưa mất rồi. Mọi thứ đều yên lặng và tất cả những gì mà tôi ngửi thấy là mùi của thỏ, nhưng tôi có cảm giác tức thời là có điều gì đó không ổn. Tôi bèn đánh thức Hoa Chuông dậy và đang quay sang lay Cây Phiền Lộ thì nhận ra có cả một đàn thỏ đang vây quanh chúng tôi. Chúng cao lớn, đẹp đẽ như toát ra một cái mùi là lạ. Nó giống như, ừm, nó giống như..."

"Chúng tôi biết nó như thế nào mà." Thứ Năm lên tiếng.

"Tôi nghĩ chắc các anh đã biết. Một con trong bọn giới thiệu ngay, "Tôi

là Anh Thảo Vàng. Các anh là ai và đang làm gì ở đây?" Tôi không thích cách hăn ta nói chút nào, nhưng tôi cũng chẳng thấy có lý do gì khiến họ làm hại chúng tôi, thế là tôi mới trả lời rằng chúng tôi vừa trải qua nhiều khó khăn, vừa vượt qua một chặng đường dài để đi tìm những chú thỏ khác từ cánh đồng quê nhà - Cây Phi, Thứ Năm và Tóc Giả. Tôi vừa mới thốt ra những cái tên này thì gã thỏ có tên Anh Thảo Vàng đã quay sang những chú kia và kêu to, "Tôi biết mà. Hãy xé chúng ra thành từng mảnh." Thế là cả lũ đâm bổ vào chúng tôi. Một con cắn vào tai tôi, xé toạc nó ra trước khi Hoa Chuông đẩy được hăn ra. Chúng tôi lăn vào chiến đấu với cả đám, tôi ngạc nhiên khi phát hiện mình cũng không phải dùng nhiều sức lắm. Một điều thật là buồn cười, mặc dù trông to khỏe thế và hô hào ầm ĩ đòi uống máu chúng tôi, bọn chúng chẳng biết đánh đấm gì: rõ ràng chúng không nắm được bài học vỡ lòng về chiến đấu. Hoa Chuông quật ngã một con to xác gấp đôi cậu ấy và mặc dù tai bị chảy máu tôi cũng không ở trong tình thế nguy hiểm cho lắm. Chỉ có điều chúng đông quá và chúng tôi buộc phải bỏ chạy. Hai chúng tôi vừa nhảy khỏi cái hào thì phát hiện Cây Phiền Lộ vẫn còn ở đó. Cậu ta rất yếu, như tôi đã kể với các bạn, nên không kịp thức dậy khỏi giấc ngủ mê man. Thế là sau tất cả những gì đã trải qua, Cây Phiền Lộ đáng thương đã chết trong tay lũ thỏ kia. Không hiểu các bạn nghĩ thế nào về việc này?"

"Tôi nghĩ đó là một nỗi nhục nhã đáng nguyên rủa." Dâu Tây bật lên trước khi có bất cứ ai kịp lên tiếng.

"Chúng tôi chạy khỏi cánh đồng, men theo một dòng suối nhỏ (Nhựa Ruồi tiếp tục). Một vài con thỏ vẫn tiếp tục truy đuổi chúng tôi, chợt tôi nảy ra một ý. "Phải, dù sao thì mình cũng phải tóm một con mới được". Tôi không quan tâm đến việc làm một chuyện gì khác hơn là chạy đi để cứu lấy mình - không thể để chuyện này xảy ra sau cái chết của Cây Phiền Lộ. Tôi thấy Anh Thảo Vàng đang dẫn đầu những con khác và bứt lên trước một

quãng, thế là tôi để cho hắn tiến tới gần mình rồi bất thành linh quay lại đuổi theo hắn. Tôi vật hắn xuống đất và toan xé xác hắn ra làm hai thì hắn kêu ré lên, "Tôi có thể cho anh biết các bạn anh đi đâu." "Vậy thì nói mau," tôi ra lệnh, hai chân sau đạp lên bụng hắn. "Họ đi về phía rặng núi," hắn vừa thở dốc vừa nói "những ngọn đồi cao mà anh có thể nhìn thấy từ đây. Họ đi từ sáng hôm qua." Tôi vờ như không tin lời hắn và làm như sắp sửa giết hắn đến nơi. Nhưng hắn vẫn nói y như trước, tôi quào cho hắn mấy cái rồi thả cho hắn chạy đi và tiếp tục lên đường. Lúc ấy trời trong vắt và chúng tôi có thể thấy rõ những ngọn đồi.

Sau đó chúng tôi đã trải qua một quãng thời gian tồi tệ nhất từ trước đến giờ. Nếu không có những lời bông đùa của Hoa Chuông và những câu chuyện trao đổi qua lại, chắc chắn chúng tôi đã chào thua."

"Tiết mục phân thỏ đến đây là hết, trò đùa cho những người khác." Hoa Chuông nói "Tôi thường lăn một trò đùa trên đường như thả một cuộn chỉ và cả hai chúng tôi lốc thốc chạy theo. Đó là cái cách giúp chúng tôi cầm cự được."

"Tôi thực sự không thể kể cho các bạn nhiều về những gì diễn ra sau đó (Nhựa Ruồi lên tiếng). Tai tôi đau đớn kinh khủng và trong suốt thời gian đó, tôi không sao xua đi được ý nghĩ rằng cái chết của Cây Phiền Lộ là do lỗi của tôi. Nếu tôi không ngủ thiếp đi thì cậu ấy đã không chết. Một lần chúng tôi cố gắng ngủ lại nhưng giấc mơ của tôi còn vượt quá sức chịu đựng của tôi. Tôi thực sự phát điên lên. Trong tôi chỉ còn có một ý niệm duy nhất, tìm cho bằng được Tóc Giả để nói rằng anh ấy đã hành động đúng khi rời bỏ quê nhà ra đi.

Cuối cùng chúng tôi cũng đến được những ngọn đồi, vào chiều tối ngày hôm sau. Chúng tôi chẳng thiết giữ gìn gì nữa - cứ thế đi bừa vào cánh

đồng cỏ trống trải, phẳng lặng ngay đúng giờ bọn cú đi kiếm ăn. Tôi cũng không biết mình chờ đợi điều gì nữa. Các bạn cũng biết, đôi khi ta để cho mình nghĩ rằng mọi thứ sẽ ổn nếu ta có thể đến được nơi nào đó hoặc làm được việc nào đó. Nhưng khi đạt được điều ấy rồi mới thấy mọi việc không đơn giản như vậy. Tôi cho rằng mình đã nuôi hy vọng ngu ngốc rằng Tóc Giả có thể đang đợi chúng tôi. Nhưng những ngọn đồi này sao mà lớn thế - lớn hơn tất cả những gì chúng tôi gặp trong đời. Không có rừng cây, không có chỗ trốn, không có cỏ, bóng đêm lại đang đổ xuống. Và rồi mọi vật dường như bị xé nhỏ ra. Tôi thấy Cỏ Lưỡi Mèo cũng rõ như cỏ cây trước mặt và nghe tiếng cậu ấy khóc lóc rồi tôi trông thấy Chúa Thanh Lương Trà, Liễu Ngư và cả Cây Phiền Lộ. Tôi cố nói chuyện với họ. Tôi gọi tên Tóc Giả nhưng không mong anh ấy đáp lại bởi vì tôi chắc là anh ấy không có mặt ở đây. Tôi vẫn còn nhớ là mình đã ra khỏi hàng rào đến một chỗ trống, lúc ấy tôi thực sự hy vọng một kẻ thù nào đó đến kết liễu đời mình đi cho rồi. Nhưng khi tỉnh lại thì đây là Tóc Giả. Ý nghĩ đầu tiên của tôi là mình đã chết và bắt đầu bán khoán không biết Tóc Giả có ở đó thật hay không. Sau đó thì các bạn đã biết những chuyện còn lại. Thật đáng tiếc là tôi đã làm các bạn sợ biết chừng nào. Nhưng nếu tôi không thể - không làm Thổ đen, thì sẽ khó có sinh vật sống nào có thể ở gần ông ta hơn chúng tôi."

Sau một hồi im lặng, chú nói thêm, "Các bạn có thể hình dung điều này có ý nghĩa như thế nào với Hoa Chuông và tôi khi thấy mình đang ở dưới hang, giữa bạn bè. Không phải tôi là người đã cố bắt anh, Tóc Giả ạ, đó là một tên thỏ khác, từ đời nào đời nào rồi."

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 22

Câu Chuyện Về Phiên Tòa Xử El-ahrairah

*Có phải hẳn không có khuôn mặt của kẻ lừa đảo? ... Khuôn mặt đáng
nguyền rủa của Tyburn chẳng thể mang về lợi ích cho giới tu sĩ.*

Tình Yêu cho tình yêu của Congreve

Loài thỏ (theo ông Lockley) cũng có nhiều điểm giống con người. Một trong những điểm đó chắc chắn là khả năng chống chọi tai ương và để cho dòng đời đẩy mình về phía trước, vượt qua những đau khổ và mất mát. Chúng có một đặc tính cố định nhưng rất khó miêu tả nó cho chính xác là sự tàn nhẫn hay thờ ơ. Nó thực chất là trí tưởng tượng giới hạn được trời phú và một trực cảm rằng Cuộc sống là Hiện tại. Một con thú hoang bị dồn đuổi với mục tiêu sống còn vượt trên tất cả thì sẽ mạnh mẽ như loài cỏ dại. Với tư cách một giống nòi loài thỏ có được sự an toàn dựa vào lời hứa của Thần Mặt trời đối với El-ahrairah. Chưa đầy một ngày trôi qua sau khi Nhựa Ruồi, trong cơn mê sảng, bò đến chân rặng núi Watership Down. Tuy vậy, chú gần như đã bình phục, trong khi đó, anh bạn Hoa Chuông vô tư hơn thậm chí còn có vẻ không bị ảnh hưởng nhiều lắm sau những thảm họa khủng khiếp mà cậu vừa trải qua. Cây Phỉ và bạn bè chú quả có buồn đau và kinh hoàng hết sức trong lúc lắng nghe câu chuyện của Nhựa Ruồi. Nồi Đất khóc lóc và run rẩy một cách thương tâm trước cái chết của Cỏ Lưỡi Mèo, còn Quả Sồi và Thủy Cự thì đã phải kìm những tiếng nấc nghẹn ngào khi Hoa Chuông miêu tả khí độc đã giết chết những chú thỏ ở dưới đất như thế nào. Tuy vậy, cũng như với người nguyên thủy, sự cảm thông sâu sắc và mạnh mẽ của chúng cũng đồng hành với cảm giác được giải thoát thực sự - thứ xúc cảm không hề giả tạo hay phải cố gắng làm ra thế. Khi mọi chuyện được kể lại, chúng lắng nghe không có một chút nổi nghi ngờ hoặc thờ ơ mà ngay cả những con người văn minh tốt bụng nhất vẫn cảm thấy khi đọc

một bài báo. Chúng có cảm tưởng như chính mình đang vật lộn trong những lối đi đầy khí độc và nổi cơn điên khùng với Cây Phiền Lộ trong cái hào cạn. Đó là cách chúng tỏ lòng tôn trọng người chết. Khi câu chuyện chấm dứt thì những yêu cầu của cuộc sống thực tế đầy khó khăn, nhọc nhằn lại trôi dạt trong mỗi trái tim, hệ thần kinh, trong máu và dạ dày của chúng. Giá như những chú đã chết kia đừng chết! Nhưng ngoài kia vẫn còn có cỏ cần phải ăn, rau cần phải nhai, chất thải cần phải phóng ra, hang cần phải đào và đến lúc mệt thì vẫn cần phải lăn ra ngủ như thường. Ngày xưa ấy, người anh hùng Odysseus có mang được người bạn đồng hành nào lên bờ cùng vơi mình đâu. Thế mà ông vẫn ngáy khò khò bên nữ thần Calypso kiêu diễm và đến khi thức dậy lại chỉ nghĩ về Penelope mà thôi.

Từ trước khi Nhựa Ruồi kết thúc câu chuyện của mình, Cây Phi đã cúi xuống ngửi ngửi cái tai bị thương của Đội trưởng. Trước đây, chú còn chưa có lúc nào để xem kỹ vết thương này, nhưng bây giờ trong khi kiểm tra, chú nhận ra rằng nỗi sợ hãi và sự mệt mỏi không phải là nguyên nhân chính khiến Nhựa Ruồi suy sụp đến thế. Đội trưởng chắc chắn là bị thương nặng, còn nặng hơn Gạc Nai nữa. Chắc chắn anh ấy đã mất nhiều máu. Tai anh ấy rách te tua như một dải ruybăng và có cả một cục đất bám vào đó. Cây Phi không khỏi bực mình với anh bạn Bồ Công Anh. Khi một vài chú thỏ bị màn đêm tháng Sáu dụ dằng với vầng trăng tròn vành vạnh trên đầu lôi kéo đã bỏ đi kiếm ăn trên mặt đất, chú bảo Mâm Xôi chờ mình. Xám Bạc đã toan rời khỏi hang bằng lối đi khác, cũng quay lại nhập hội với chúng.

"Bồ Công Anh và hai người kia chắc chỉ chăm chăm chú chú làm cho tính thần của anh phấn chấn hơn." Cây Phi nói với Nhựa Ruồi "Đáng giận là họ đã không làm sạch vết thương. Đất cát dính vào như thế này rất nguy hiểm."

"Được rồi, anh thấy đấy..." Hoa Chuông bắt đầu, chú ta vẫn còn nán lại bên cạnh Nhựa Ruồi.

"Không phải lúc đùa cợt đâu," Cây Phi ngắt lời "hình như anh nghĩ rằng..."

"Nhưng tôi đâu có đùa." Hoa Chuông nói "Tôi chỉ định nói rằng tôi cũng muốn lau sạch tai Đội trưởng, nhưng mà nó quá nhạy cảm nên không thể chạm vào."

"Cậu ta nói đúng đấy." Nhựa Ruồi nói "Tôi e là mình đã không cho họ đụng đến. Nhưng hãy làm điều mà anh nghĩ là tốt nhất, Cây Phi ạ. Tôi thấy trong người đã khá hơn nhiều."

Cây Phi bắt đầu xem xét cái tai kỹ hơn. Máu đóng lại thành cục cứng ngắt, đen bầm và công việc này đòi hỏi lòng kiên nhẫn. Một lúc sau vết thương dài và lõm chồm bắt đầu rỉ máu sau khi đã được lau sạch. Xám Bạc tiếp tục công việc. Nhựa Ruồi gắng chịu đau hết sức mình, gặm gù, oằn mình vì đau đớn và Xám Bạc phải cố tìm ra cái gì đó khiến chú ta chú ý mà phần nào quên đi cái đau.

"Cây Phi này," chú cất tiếng hỏi "ý tưởng mà anh nói đến là gì vậy - về con chuột ý? Anh bảo sẽ giải thích sau mà. Sao không nói cho chúng tôi nghe ngay bây giờ."

"Được thôi," Cây Phi bắt đầu "ý tưởng đấy chỉ đơn giản là thế này, trong hoàn cảnh của chúng ta không nên lãng phí bất cứ một điều gì có khả năng mang lại lợi ích về sau. Chúng mình đang ở một nơi xa lạ, lại còn chả biết gì mấy nên cũng cần bạn bè chứ. Rõ ràng là kẻ thù thì không thể làm điều gì tốt cho chúng ta hết, nhưng ở đây còn nhiều những sinh vật không phải là kẻ thù: chim, chuột, nhím và những loại khác nữa. Loài thỏ chúng ta thường không có liên hệ mấy với những loài này, nhưng kẻ thù của họ cũng là kẻ thù của chúng ta trong nhiều trường hợp. Tôi nghĩ chúng ta hãy làm tất cả để các sinh vật này trở thành bạn. Điều này có thể giúp cho ta rất nhiều trong lúc khó khăn hoạn nạn."

"Tôi không thể nói rằng mình ủng hộ ý kiến đó." Xám Bạc vừa nói vừa lau chỗ máu rỉ ra trên mũi Nhựa Ruồi "Tôi cho rằng những con vật nhỏ này đáng bị xem thường hơn là có thể nhờ cậy được. Chúng thì làm được cái quái gì giúp ta chứ? Không thể đào hang cho ta, không kiếm thức ăn giúp ta mà cũng chẳng thể đánh nhau vì ta nữa. Chúng sẽ nói chúng rất thân thiện,

điều đó thì chẳng có gì phải nghi ngờ, nhưng chỉ trong lúc mà ta còn giúp đỡ chúng, nhưng chuyện này đến đây phải chấm dứt. Tôi nghe con chuột đó hứa, Nếu anh cần chúng tôi sẽ đến. Anh đánh cuộc là chúng sẽ đến, chừng nào mà nơi này còn thức ăn hoặc chỗ núp, nhưng chắc chắn một điều là chúng ta không mong nơi này đầy nhóc những con chuột và... bọ vừng, phải không?"

"Không, tôi không có ý như thế." Cây phi nói "Tôi không đề nghị mọi người phải đi tìm chuột đồng và mời chúng đến ở với chúng ta. Dù sao thì chúng sẽ chẳng cảm ơn chúng ta về điều đó. Nhưng con chuột tối nay... chúng ta đã cứu sống nó..."

"Anh đã cứu nó thì đúng hơn." Mâm Xôi chữa lại.

"Được rồi, chẳng lẽ nó cũng được cứu mạng. Nó sẽ nhớ điều này."

"Nhưng mà liệu nó có thể làm gì giúp chúng ta chứ?" Hoa Chuông thắc mắc.

"Trước hết là nó có thể nói cho chúng ta những gì nó biết về nơi này..."

"Chuột thì biết được quái gì! Mà dẫu có biết thì cũng không phải những điều loài thỏ muốn biết."

"Được rồi, tôi thừa nhận một con chuột có thể có hoặc chẳng ích lợi gì cho chúng ta." Cây Phi từ tốn nói "Nhưng tôi chắc rằng một con chim thì sẽ có ích nếu chúng ta có thể làm một cái gì đó cho nó. Chúng ta không biết bay, còn một vài con chim thì lại biết tường tận về nơi này. Chúng cũng biết khá nhiều về thời tiết. Tất cả những điều tôi muốn nói chỉ có vậy. Nếu bất cứ ai thấy một con vật hoặc một con chim không phải là kẻ thù của ta đang cần sự giúp đỡ thì hãy vì Chúa, đừng bỏ lỡ cơ hội. Điều này chẳng khác nào để cà rốt mục rữa trong đất."

"Vậy anh nghĩ thế nào?" Xám Bạc quay sang hỏi Mâm Xôi.

"Tôi nghĩ đó là một ý hay, nhưng những cơ hội thực sự theo cái kiểu mà Cây Phi nghĩ thì không hay xuất hiện đâu."

"Tôi nghĩ điều này đúng đấy." Nhựa Ruồi nhăn mặt nói khi Xám Bạc tiếp tục liếm vào tai chú "Ý kiến này chỉ đúng về mặt lý thuyết, nhưng sẽ không có nhiều dịp để áp dụng trong thực tiễn đâu."

"Tôi sẵn sàng thử một phen." Xám Bạc nói "Tôi cho rằng cũng đáng làm

thế, chỉ để xem xem Tóc Giả sẽ kể những câu chuyện ru ngủ cho một con chuột chũi như thế nào."

"El-ahrairah từng làm điều đó," Hoa Chuông chen vào "và nó đã có hiệu quả. Các anh không nhớ à?"

"Không," Cây phi lên tiếng "tôi không biết câu chuyện ấy. Anh kể đi."

"Hãy đi ăn cái đã." Nhựa Ruồi nói "Cái tai này đã lấy hết tất cả sức lực của tôi vào lúc này."

"Phải, ít nhất thì bây giờ nó cũng sạch rồi." Cây Phi nhận xét "Nhưng tôi e nó sẽ không bao giờ được lành lặn và nguyên vẹn như cái tai kia nữa. Anh sẽ có một cái tai lờm chờm."

"Không hề chi," Nhựa Ruồi nói to "dù sao tôi cũng là một trong những kẻ may mắn."

Mặt trăng tròn vành vạnh uy nghi mọc lên trên bầu trời phía Đông không một gợn mây, bao phủ vùng núi cao yên bình này trong làn ánh sáng bàng bạc. Loài người chúng ta không ý thức được ánh sáng ban đêm chính là thứ đã đẩy lùi bóng đêm. Ánh sáng ban ngày, kể cả khi mặt trời không bị mây che khuất, đối với chúng ta dường như chỉ đơn giản là điều kiện tự nhiên của trái đất và không khí. Mỗi khi nghĩ về những dãy núi, ta có trong đầu hình ảnh núi non hiện lên trong ánh mặt trời, cũng giống như khi ta nghĩ về con thỏ với bộ lông của nó. Stubbs (Có lẽ tác giả muốn nói đến George Stubbs (1724-1806), một họa sĩ nổi tiếng chuyên vẽ về ngựa.) có thể nhìn thẳng vào bộ xương bên trong con ngựa, nhưng hầu hết chúng ta thì không: cũng vậy, chúng ta không thể nhìn thấy núi đồi nếu thiếu ánh sáng, cho dù ánh sáng không phải là một phần của những dãy núi như kiểu bộ da là một phần của chính con ngựa. Chúng ta coi ánh sáng mặt trời như một điều hiển nhiên. Nhưng ánh trăng là một vấn đề khác. Nó không liên tục. Trăng tròn rồi lại khuyết. Những đám mây có thể che kín trăng nhưng không thể che kín như vậy với ánh sáng ban ngày. Nước rất cần thiết cho chúng ta nhưng một thác nước thì không. Ở những nơi có thác nước, nó chỉ được coi như một thứ thêm vào, một vật trang trí đẹp đẽ. Chúng ta cần ánh sáng đến mức nó là yếu tố của sự sống, nhưng ánh trăng thì chúng ta không cần. Dù trăng có mọc hay không, sự hiện diện của nó cũng không phải điều

cần thiết. Trăng luôn thay đổi. Nó dát bạc lên bãi bờ, cây cỏ, phân biệt những cọng cỏ dài khỏi những cọng khác, biến một khối nâu nâu phủ đầy sương giá của một lùm cây thành hàng hà sa số những đốm nhỏ phát sáng; hoặc hắt thứ ánh sáng mờ mờ dọc theo những cành cây ướt đẫm sương đêm như thể bản thân ánh sáng cũng uốn mềm được. Những chùm ánh trăng dài đổ xuống, trắng và sắc lém, giữa những thân cây, độ sáng mờ dần khi chúng lúi sâu vào cái khoảng không bụi bặm, mờ sương của những cánh rừng sồi lúc nửa đêm. Dưới ánh trăng, hai héc ta cỏ ống thô rạp cao đến đầu gối, nhấp nhô như sóng lượn, chộn rộn và lờm chớm như bờm ngựa, giơ đây hiện lên như mặt vịnh cuộn sóng, tất cả biến thành những vùng lồi lõm và khoảng tối. Cỏ mọc dày và bện chặt vào nhau đến mức gió cũng không thể làm nó lay động, nhưng chính ánh trăng dường như ban cho nó sự yên tĩnh vĩnh hằng. Không, chúng ta không thể coi ánh trăng như một điều hiển nhiên. Nó cũng giống như tuyết hoặc những hạt sương vào một buổi bình minh tháng Sáu. Nó không để lộ ra mà lại thay đổi những gì nó chiếu ánh sáng lên. Và độ sáng của nó rất kém, kém hơn nhiều so với ánh sáng ban ngày - làm chúng ta tưởng rằng nó chỉ là thứ gì đó được thêm vào những dãy núi này, để tặng cho nó, chỉ trong một khoảng thời gian ngắn, một đặc tính tuyệt vời, phi thường khiến chúng ta phải cúi đầu ngưỡng mộ khi còn có thể, bởi vì chẳng bao lâu nữa nó sẽ lại tan biến mất.

Khi bọn tôi đến cái hang trong rừng sồi, một luồng gió mạnh thổi qua những tán lá, kẻ những hình ô vuông và chấm màu lốm đốm lên mặt đất phía dưới, vừa lấy đi vừa ban phát ánh sáng dưới các cành cây. Chúng để tai lắng nghe, nhưng ngoài tiếng lá cây xào xạc thì từ đồng cỏ trống trải phía dưới không có âm thanh nào ngoài tiếng hót đơn điệu của một con chim chích xa xa trên bãi cỏ.

"Trăng đẹp quá!" Xám Bạc kêu lên "Hãy tận hưởng trong khi nó còn có ở đây."

Khi lên đến bờ đất, chúng gặp Đầu Gỗ và Thủy Cự đang quay lại.

"Ôi Cây Phi," Đầu Gỗ kêu lên "chúng tôi vừa nói chuyện với một con chuột khác. Nó đã nghe chuyện về con chim cắt lúc tối và tỏ ra rất thân thiện. Nó chỉ cho chúng tôi một nơi ở ngay phía bìa rừng bên kia toàn là cỏ

mới cắt - hình như người ta cắt cỏ cho ngựa. Nó hỏi, "Các anh có thích cỏ, cỏ ngon không? Tất cả cỏ đều ngon hết." Thế là chúng tôi đi đến đấy. Thật hết ý, chả có nơi nào cỏ ngon hơn."

Cánh đồng cỏ mới cắt kéo dài đến 40 mét, dày khoảng tấc rưỡi. Cây Phi, trong tâm trạng lâng lâng vui vẻ vì vừa được chứng minh là mình đúng, đang lững thững đi đến một vạt cỏ ba lá. Tất cả bọn thỏ nhấm nhá thức ăn trong yên lặng.

"Cậu là một người có đầu óc đấy Cây Phi ạ." cuối cùng Nhựa Ruồi nói "Cậu và chú chuột của cậu. Xin cậu hãy nhớ cho, chúng ta sẽ tự mình tìm ra nơi này, chẳng chóng thì chầy, nhưng sẽ chẳng nhanh được như thế này."

Cây Phi có thể hạ cảm xuống đầy thỏa mãn, nhưng chú chỉ trả lời, "Rốt cuộc thì chúng ta sẽ không cần phải xuống núi nhiều." Đoạn chú nói thêm, "Nhưng Nhựa Ruồi này, anh biết đấy, người anh toàn mùi máu. Điều đó có thể nguy hiểm, kể cả khi ở đây, thôi mọi người hãy quay về rừng đi. Trong một đêm đẹp như thế này chúng ta có thể ngồi gần hang, nhấm nháp thức ăn trong khi Hoa Chuông kể cho chúng ta nghe câu chuyện của cậu ấy."

Chúng gặp Dâu Tây và Gạc Nai ở bờ đất; và trong lúc ai nấy đều nhai lại thức ăn một cách vui vẻ với những cái tai rũ xuống thì Hoa Chuông bắt đầu.

* * *

"Đêm qua Bồ Công Anh đã kể cho tôi nghe về cánh đồng thỏ của Anh Thảo Vàng và cả việc anh ấy đã kể chuyện Rau diếp của Đức vua. Điều ấy đã làm tôi nghĩ đến câu chuyện này, thậm chí còn trước cả khi Cây Phi giải thích chuyện con chuột nữa. Tôi thường nghe chuyện này từ ông nội mà ông thì bao giờ cũng bảo rằng nó xảy ra sau khi El-ahrairah đưa người của mình ra khỏi vùng đầm lầy Kelfazin. Họ tới những đồng cỏ Fenlo và đào hang ở đấy. Nhưng Hoàng tử Cầu Vòng vẫn để mắt đến El-ahrairah và ông hoàng này đã đi đến quyết định sẽ không nhắm mắt cho qua một trò dối gạt nào nữa của El-ahrairah.

Một buổi tối, El-ahrairah và Giỏ Cua đang ngồi trên một bãi đất ngập tràn ánh mặt trời thì Hoàng tử Cầu Vòng lướt qua đồng cỏ đi đến gần, cùng đi với ông là một chú thỏ mà El-ahrairah chưa từng gặp bao giờ.

"Chào buổi tối, anh bạn El-ahrairah thân mến." ông hoàng lên tiếng trước "Có một sự cải thiện vượt bậc trên những đầm lầy ở Kelfazin. Ta thấy tất cả những ả thỏ cái của người đang bận rộn đào hố dọc lũy đất. Thế chúng đã đào một cái hang cho người chưa?"

"Có chứ, thưa ngài." Ei-ahrairah đáp "Đây là cái hang dành cho tôi và Giỏ Cua. Cái bờ đất này vừa nhìn thấy là chúng tôi đã mê ngay ấy chứ."

"Ừ, trông cũng được lắm." Hoàng tử đáp "Nhưng ta e rằng mình phải nói cho người biết một chuyện, El-ahrairah ạ, rằng ta nhận được mệnh lệnh rất nghiêm khắc từ Chúa tể Mặt trời, người không cho phép người ở chung hang với Giỏ Cua nữa."

"Không được ở chung hang với Giỏ cua ư?" El-ahrairah hỏi lại "Nhưng mà vì cớ gì kia chứ?"

"Này El-ahrairah," Hoàng tử cao giọng "chúng ta biết tông người và những trò lừa gạt của người, còn cái tên Giỏ Cua này thì cũng trơn tuột và mảnh lới chẳng kém gì, thật là thầy nào tớ ấy. Nếu cả hai người cũng nhét vào một chỗ thì xem ra chẳng có gì hay ho cả. Bọn người sẽ tìm cách lấy cả mây trên trời trước khi mặt trăng thay đổi hai lần mặt. Không, Giỏ cua phải đi tìm một cái hang khác ở đâu kia cánh đồng. Bây giờ để ta giới thiệu với người. Đây là Hufsa. Ta muốn người làm bạn với cậu ta và trông nom cậu ta thật tử tế."

"Cậu ấy từ đâu đến vậy?" El-ahrairah hỏi "Tôi chắc là chưa từng trông thấy cậu ấy bao giờ."

"Cậu ta đến từ một vùng đất khác," ông hoàng trả lời "nhưng không có gì khác biệt với bất cứ một con thỏ nào. Ta hy vọng người sẽ giúp cậu ta ổn định cuộc sống ở đây. Và trong khi cậu ta tìm hiểu nơi này, ta chắc người sẽ vui lòng cho cậu ta ở chung với người chứ."

El-ahrairah và Giỏ Cua cảm thấy cực kỳ bức bối khi không thể ở chung với nhau trong cái hang của mình. Nhưng một trong những nguyên tắc của El-ahrairah là không bao giờ cho phép ai thấy mình giận dữ, mặt khác ông cũng phần nào thấy thương hại Hufsa, cho rằng cậu ta hẳn sẽ thấy cô đơn và lạc lõng ở một nơi xa lạ. Thế là ông chào hỏi cậu ta và hứa sẽ giúp cậu ta sớm ổn định. Hufsa vô cùng thân thiện và có vẻ sốt sắng chiều lòng mọi

người, còn Giỏ Cua thì phải chuyển đến ở đầu kia cánh đồng.

Tuy vậy, một thời gian sau, El-ahrairah bắt đầu phát hiện rằng luôn có một cái gì đó khiến cho các kế hoạch của mình không thành. Một đêm, lúc ấy là vào mùa xuân, khi ông đưa một số thỏ của mình đến một cánh đồng ngô để chén những đọt lá non, họ phát hiện có một người đàn ông mang súng đi lại dưới ánh trăng, và họ đã may mắn thoát khỏi đó mà không gặp rắc rối gì. Một lần khác, sau khi El-ahrairah tìm ra một con đường dẫn đến một vườn bắp cải rồi đào được một cái lỗ dưới chân hàng giậu, thì sáng hôm sau đã thấy lỗ hổng bị chằng kín lại bằng dây thép, ông bắt đầu có ý ngờ vực rằng, có lẽ âm mưu của mình đã bị tiết lộ cho những kẻ đáng nhẽ không được biết.

Một hôm, ông quyết định sẽ cài bẫy Hufsa, thử xem cậu ta có phải là "kẻ tay trong" không. El-ahrairah chỉ cho cậu ta một con đường đi tắt qua cánh đồng, bảo rằng con đường này dẫn đến một nông trại cách biệt, bên trong trồng toàn củ cải đỏ và trắng, không quên làm như vô tình tiết lộ rằng bản thân mình và Giỏ Cua cũng muốn đến đó vào sáng hôm sau. Trong thực tế, ông không định làm thế mà cũng chẳng nói cho bất cứ ai khác về con đường cũng như vườn rau kia. Ngày hôm sau, trong lúc thận trọng đi trên con đường này, ông thấy một sợi dây thép gài trong lớp cỏ.

Chuyện này làm cho El-ahrairah nổi trận lôi đình, bởi vì đối với người của ông, điều đó có nghĩa là bị sập bẫy và cái chết. Tất nhiên, ông không cho rằng chính Hufsa đã chằng dây thép hoặc thậm chí biết là bẫy đã được giăng ra. Nhưng rõ ràng nó đã báo tin cho một ai đó, kẻ đó không phải là kẻ đã dụng công sắp đặt cái bẫy này. Cuối cùng El-ahrairah đi đến kết luận chắc chắn rằng Hoàng tử Cầu Vồng đã chuyển tin báo của Hufsa cho người chủ trại hoặc người gác vườn, còn bản thân mình thì không bận tâm đến hậu quả những chuyện đã xảy ra. Cuộc sống của những con thỏ đang trong vòng nguy hiểm vì Hufsa - đó là không kể đến số rau diếp và bắp cải mà họ bị mất. Sau chuyện này, El-ahrairah cố không nói với Hufsa bất cứ chuyện gì. Nhưng xem ra điều này thật khó, bởi vì, như tất cả các bạn đều biết, bọn thỏ chúng ta rất giỏi trong việc giữ bí mật với những loài thú khác, nhưng lại rất kém trong việc giữ bí mật với đồng loại của mình. Cuộc sống trong

những cánh đồng thỏ với những cái hang nối kết chằng chịt với nhau không phải là nơi phù hợp với những điều bí mật. El-ahrairah cân nhắc việc giết Hufsa. Nhưng ông biết rằng nếu ông làm vậy, Hoàng tử Cầu Vòng nhất định sẽ tìm đến và rốt cuộc ông chỉ rước thêm nhiều rắc rối vào thân. Ông trở nên bứt rứt khó chịu khi cứ phải giữ bí mật với Hufsa bởi vì ông biết, một khi nó đã nhận ra rằng họ đã phát hiện nó là gián điệp, nó sẽ báo cáo chuyện này với Hoàng tử Cầu Vòng và ông hoàng chắc chắn sẽ đưa nó đi và nghĩ ra những chiêu thức mới còn tồi tệ hơn.

El-ahrairah cứ nghĩ hoài nghĩ mãi. Ông nghĩ đến tận tối ngày hôm sau khi Hoàng tử Cầu Vòng đến thăm cánh đồng thỏ.

"Dường như người đã có những thay đổi lớn trong tính cách El-ahrairah à." ông hoàng nhận xét "Không cần thận, thiên hạ có thể bắt đầu tin người đấy. Vì có dịp đi qua đây, ta nghĩ mình phải tạ qua để cảm ơn lòng tốt của người về việc quan tâm chăm sóc Hufsa. Ở với người có vẻ cậu ta thấy thoải mái như ở nhà mình vậy."

"Phải, cậu ta cảm thấy thế, phải không ạ?" El-ahrairah đáp "Chúng tôi trở nên tốt đẹp cùng nhau, chúng tôi ở chung một hang cũng rất vui vẻ. Nhưng tôi bao giờ cũng nhắc nhở người của mình rằng, "Đừng đặt niềm tin vào các hoàng tử nếu không..."

"Này El-ahrairah," Hoàng tử cắt ngang lời El-ahrairah "ta chắc là mình có thể tin tưởng người. Và để chứng minh lời ta nói không mảy may giả dối, ta quyết định sẽ trồng một vụ cà rốt ở cánh đồng sau ngọn đồi đằng kia. Đất ở đây rất màu mỡ nên ta chắc cây cối sẽ mọc tốt. Chắc chắn sẽ không kẻ nào dám mơ đến chuyện ăn trộm cà rốt của ta. Thật vậy người có thể đến xem ta trồng, nếu người muốn."

"Nhất định tôi sẽ đến chứ," El-ahrairah reo lên "điều này chắc chắn sẽ thú vị lắm đây!"

Thế là El-ahrairah, Giỏ Cua, Hufsa và một vài thỏ khác theo Hoàng tử Cầu Vòng đến cánh đồng phía sau quả đồi. Họ giúp ông hoàng gieo hạt cà rốt xuống những luống đất dài. Đất ở đây thuộc loại nhẹ và khô - đúng loại đất thích hợp với cà rốt; nhưng toàn bộ công việc này khiến El-ahrairah tức điên lên bởi vì ông biết chắc rằng hoàng tử làm thế chỉ để bòn cọt mình và

để chứng tỏ rằng ông chắc chắn là cuối cùng mình đã cắt được móng của El-ahrairah.

"Mùa màng chắc chắn sẽ bội thu." ông hoàng cất tiếng khi mọi việc đã được hoàn tất "Dĩ nhiên ta chắc là không một kẻ nào dám mơ đến chuyện trộm cà rốt của ta. Nhưng nếu có kẻ nào táo gan - nếu có kẻ nào dám ăn trộm, thì El-ahrairah ạ, cơn giận của ta sẽ khó mà lường được đấy. Cả đến vua Darzin mà dám lấy trộm, ấy là ta giả dụ thế, thì ta dám chắc rằng Chúa tể Thần Mặt trời sẽ thu lại vương quốc của ông ta mà ban cho người khác."

Nghe thế El-ahrairah hiểu, Hoàng tử Cầu Vòng có ý nhắc rằng nếu ông bắt quả tang El-ahrairah ăn trộm cà rốt thì Hoàng tử sẽ giết chết hoặc đày ông đi biệt xứ và đưa một thỏ khác lên làm thủ lĩnh, và ý nghĩ rằng tay thỏ ấy chắc chắn không phải ai khác ngoài Hufsa khiến ông điên ruột đến mức hai hàm răng bất giác nghiêng trèo treo. Tuy vậy ngoài mặt ông vẫn giả bộ, "Vâng ạ, tất nhiên, phải thế chứ ắt là thế chứ."

Sau đó Hoàng tử bỏ đi.

Một đêm vào tuần trăng thứ hai sau ngày gieo trồng cà rốt, El-ahrairah cùng Giỏ Cua đi thăm cánh đồng. Không có người tĩa bớt lá nên những chiếc lá trở ra dày dặn, xanh mướt. El-ahrairah ước đoán rằng đa số củ cà rốt sẽ nhỏ hơn bàn chân trước của mình một chút. Trong lúc ông đang ngắm nghía những gốc cà rốt dưới ánh trăng thì một kế hoạch chợt nảy ra trong đầu. Từ lâu ông đã cảnh giác hơn với Hufsa - trong thực tế không một ai biết hành tung của Hufsa - và trên đường quay về nhà ông cùng Giỏ Cua đã đào một cái hố ở một bờ ruộng khuất nẻo rồi cả hai chui xuống bàn tính. Tại đây, El-ahrairah hứa với Giỏ Cua rằng không những mình sẽ ăn trộm cà rốt của Hoàng tử Cầu Vòng mà họ sẽ cùng nhau "chơi" cho Hufsa một vở nhớ đời. Cả hai nhảy lên khỏi hố, Giỏ Cua đi đến nông trại ăn cắp một ít hạt ngô, El-ahrairah thì dành cả đêm hôm ấy bắt ốc sên, đó quả là một công việc kinh tởm.

Tối hôm sau, El-ahrairah ra ngoài từ sớm và trong khi đi như vậy được một lúc ông gặp nhím Yona đang thơ thẩn đi dọc hàng rào.

"Này Yona," ông gọi "anh bạn có thích cả lô những con ốc sên béo ú ngon lành này không?"

"Có chứ, tôi thích lắm, El-ahrairah à," Yona đáp "nhưng chẳng dễ mà bắt được chúng đâu. Anh sẽ biết rõ điều đó nếu anh là nhím như tôi."

"Này, những con này ngon lắm đấy," El-ahrairah dụ dỗ "và anh có thể có tất tậ. Nhưng tôi còn có thể cho anh nhiều hơn nữa nếu anh làm những gì tôi bảo mà không thắc mắc gì hết. Anh có biết hát không?"

"Hát ư? Làm quái gì có chú nhím nào hát được cơ chứ?"

"Đúng," El-ahrairah gật gù "đúng lắm. Nhưng anh cần phải cố gắng nếu muốn có những con ốc sên này. À, phải rồi. Đây là một cái hộp rỗng cũ mềm tôi nhặt được, người nông dân đã đánh rơi trong cái rãnh kia. Tốt hơn, tốt hơn rồi đây. Nào bây giờ anh sẽ nghe tôi nhé."

Trong lúc đó, ở trong rừng Giỏ Cua đang nói chuyện với chú gà lôi Hawock.

"Ô này anh bạn Hawock, anh có bơi được không?"

"Tớ chẳng bao giờ đi gần nước nếu có thể tránh được, anh bạn Giỏ cua ạ." Hawock nói "Tớ không thích nước lắm. Nhưng dù vậy tớ vẫn cho rằng nếu buộc phải làm vậy, tớ vẫn có thể xoay xở để nổi trên mặt nước một lúc."

"Tuyệt lắm. Nào đến đây đi. Xem này tôi có khối ngô - anh cũng biết cái của này hiếm như thế nào vào mùa này - và anh sẽ có tất cả chỗ ngô này, chỉ với mỗi một điều kiện nhỏ, anh hãy bơi một chút trong cái hồ ở bìa rừng đằng kia. Hãy nghe tôi giải thích trong khi chúng ta đi đến đó nhé." Vừa nói, họ vừa băng qua khu rừng.

Đêm đến, El-ahrairah bước vào hang mình thì thấy Hufsa đang nhá thức ăn. "À Hufsa, cậu đây rồi." ông vui vẻ hỏi "Tốt lắm, tôi chẳng dám tin một ai khác đâu. Chỉ giữa tôi và cậu thôi nhé, không một ai khác được biết đâu đấy."

"Sao, có chuyện gì đấy, ông El-ahrairah?" Hufsa sốt sắng hỏi.

"Chả là tôi đang nhòm ngó những củ cà rốt của Hoàng tử Cầu Vòng và không thể nhịn lâu hơn nữa. Đó là những củ ngon nhất tôi từng thấy trên đời. Tôi quyết định sẽ ăn trộm tất cả - hoặc gần như tất cả. Tất nhiên, nếu tôi đem theo nhiều thỏ trong cuộc chinh phạt kiểu này thì chúng ta sẽ sớm gặp rắc rối. Mọi việc sẽ vỡ lở, sớm muộn gì cũng sẽ đến tai Hoàng tử. Nếu

chỉ có hai ta "đánh quả" này thì thần không biết quý không hay đâu."

"Được tôi sẽ đi." Hufsa nói "Nhưng hãy để đến tối mai." Bởi vì nó mẫm tính như vậy nó sẽ có thời gian mật báo cho Hoàng tử Cầu Vòng.

"Không." El-ahrairah nói, giọng chắc nịch "Tôi sẽ đi bây giờ. Ngay bây giờ."

Ông tự hỏi không biết Hufsa có cố chống lại ý định này không, nhưng khi nhìn lại nó thì ông hiểu ngay là Hufsa đã chắc đến chín phần rằng đây sẽ là ngày tận thế của El-ahrairah và cái ngày nó sẽ được lên làm chúa tể đã đến rất gần.

Cả hai cùng ra cánh đồng tràn ngập ánh trăng. Mới đi được một đoạn dọc theo hàng rào thì chúng thấy một cái hộp cũ nằm trong hào. Ngồi nghe ngệch trên cái hộp là nhím Yona. Những cái lông cứng của nó dính đầy cánh hoa tầm xuân, trong khi nó cố sức phát ra những tiếng rừ rừ the thé trong cổ nghe rất kỳ cục và vầy loạn cái chân sau đen sì lên. Cả hai dừng lại nhìn nó.

"Anh đang làm cái trò gì vậy." Hufsa kinh ngạc hỏi.

"Hát với vầng trăng ấy mà." Yona đáp "Tất cả loài nhím đều hát Với trăng để gọi bọn ốc sên đến. Chắc là anh biết điều này chứ?"

"Ồi la la, ốc sên và trăng, ốc sên và trăng

Đảm bảo cho lợi ích của loài nhím trung thành."

"Khiếp cái giọng đến là kinh khủng!" El-ahrairah bình luận, quả thực giọng hát nghe ghê thật. "Đi mau thôi trước khi hăn kêu gọi tất cả kẻ thù đến vây quanh chúng ta." Thế là họ lại tiếp.

Một lúc sau, họ đến gần một cái hồ ở bìa rừng. Khi đến gần hơn, họ nghe thấy tiếng kêu quàng quạc và tiếng quạt nước, rồi trông thấy chú gà lôi Hawock đang chạy loạn xạ trên mặt nước, cái đuôi dài nổi lên trên mặt hồ phía sau nó.

"Chuyện quái quỷ gì xảy ra thế này?" Hufsa kêu lên "Hawock, anh bị bắn à?"

"Không, làm gì có chuyện đó." Hawock đáp "Tôi bao giờ cũng bơi vào những đêm trăng tròn. Nó làm cho cái đuôi của tôi dài thêm ra; với lại cái đầu tôi không thể có mãi màu đỏ, trắng và xanh lá cây nếu không bơi.

Nhưng chắc anh phải rõ điều này chứ? Ai cũng biết như vậy mà."

"Sự thật là," El-ahrairah ghé tai Hufsa thì thầm "hắn ta không thích bị ai bắt gặp trong cảnh này đâu. Nào ta đi thôi."

Đi tiếp thêm một đoạn nữa, họ đến một cái giếng cũ gần một cây sồi đại cổ thụ. Người nông dân đã lấp giếng từ lâu nhưng miệng nó trông vẫn sâu và đen ngòm dưới ánh trăng.

"Nghĩ chân một lát chứ hả?" El-ahrairah hỏi "Chỉ một chút thôi."

Trong khi ông nói, một con vật có vẻ ngoài kỳ cục nhất trên đời ló ra khỏi bãi cỏ. Nó trông giống một con thỏ nhưng thậm chí dưới ánh trăng cũng có thể thấy nó có một cái đuôi màu đỏ và đôi tai dài màu xanh lá cây. Miệng nó ngậm đầu mấu của cái que trắng trắng mà con người vẫn đốt ở miệng. Đó chính là Giỏ Cua nhưng đến Hufsa cũng không thể nhận ra nó là ai. Giỏ Cua đã tìm được loại bột dùng làm thuốc tắm cho cừu ở nông trại và đã ngòi vào trong đó để nhuộm cho cái đuôi có màu đỏ. Hai tai thì chú kết lên những tràng hoa nhăng và chiếc que trắng làm cho chú phát ốm lên.

"Xin Thần Mặt trời cứu giúp chúng con!" El-ahrairah kêu lên "Cái gì thế này? Hãy hy vọng rằng đây không phải là kẻ thù trong đội quân một ngàn!" Ông nhảy lên, trong tư thế sẵn sàng bỏ chạy. "Người là ai vậy?" ông hỏi, toàn thân run bần lên.

Giỏ Cua búng búng vào cái que trắng.

"Thế là," Giỏ Cua nói giọng oai vệ, "thế là người đã thấy ta, El-ahrairah ạ! Bao nhiêu con thỏ sống cả đời rồi chết, hỏi có mấy con được gặp ta. Ít lắm hoặc chẳng có một mống! Ta là một trong những thỏ truyền tin của Chúa tể Mặt trời đây, người bí mật dạo quanh trái đất vào ban ngày còn ban đêm thì trở về lâu đài vàng của mình! Ngài thậm chí vào lúc này đang ngòi đợi ta ở đầu kia thế giới và ta phải mau mau đến gặp ngài, xuyên qua tâm trái đất. Vĩnh biệt nhé, El-ahrairah!"

Chú thỏ kỳ lạ nhảy qua thành giếng và biến mất trong bóng đen dưới đáy giếng.

"Chúng ta đã thấy cái lẽ ra không được thấy!" El-ahrairah nói giọng kinh hoàng "Nơi này mới đáng sợ làm sao! Nào ta đi mau lên."

Họ rảo bước nhanh hơn và chẳng bao lâu sau đã đến cánh đồng cà rốt

của Hoàng tử Cầu Vòng. Họ ăn cắp bao nhiêu cà rốt thì tôi không biết, nhưng tất nhiên như mọi người đã rõ, El-ahrairah là một ông hoàng vĩ đại và chẳng cần thắc mắc làm gì, ông sử dụng những quyền lực mà tôi và các bạn không ai biết được. Nhưng ông nội tôi thì bao giờ cũng nói rằng, cho đến sáng thì cả cánh đồng đã trơ trụi chẳng còn một cây cà rốt nào. Tất cả chỗ cà rốt được giấu dưới một cái hang sâu trên cồn đất bên cạnh khu rừng. Xong xuôi, El-ahrairah và Hufsa về nhà. El-ahrairah tập hợp hai, ba người thân tín và ở lì dưới hang với họ suốt ngày, chỉ có Hufsa kiếm cỏ đi ra ngoài vào buổi chiều mà không cho ai biết mình đi đâu.

Tối hôm ấy, khi El-ahrairah và người của mình bắt đầu ăn cỏ dưới bầu trời đỏ rực ánh hồng thì Hoàng tử Cầu Vòng đi đến cánh đồng thỏ. Sau lưng ông có hai con chó đen cao to lừng lững.

"El-ahrairah," ông hoàng tuyên bố "người đã bị bắt."

"Vì lẽ gì ạ?" El-ahrairah hỏi lại.

"Người biết điều đó rõ hơn ai hết. Đừng bắt ta phải chịu đựng thêm những trò lừa đảo và láo xược của người nữa. Chỗ cà rốt đấy đâu rồi?"

"Nhưng nếu tôi bị bắt thì ít nhất tôi cũng phải được báo cho biết là mình mắc tội gì chứ?" El-ahrairah cãi lý "Thật không công bằng khi tuyên bố tôi bị bắt rồi lại đặt câu hỏi ngược lại cho tôi."

"Đi thôi, đi thôi El-ahrairah," Hoàng tử dẫn giọng "đừng làm mất thời gian nữa. Nói cho ta biết cà rốt giấu ở đâu thì ta sẽ chỉ đày người đến miền Bắc mà không lấy mạng người."

"Thưa Hoàng tử cầu Vòng," El-ahrairah nhấn mạnh "đây là lần thứ ba tôi mong ngài có thể cho tôi biết mình bị bắt vì lý do gì không?"

"Được thôi, nếu đây là cách mà người muốn chết thì El-ahrairah ạ, vụ này sẽ được xử theo đúng luật. Người bị bắt vì tội danh ăn trộm cà rốt của ta. Người đang nghiêm túc yêu cầu một phiên tòa xét xử đấy à? Ta cảnh cáo cho người biết, ta có những bằng chứng buộc tội trực tiếp và nếu ra tòa thì chỉ bất lợi với người thôi."

Vào lúc ấy người của El-ahrairah đã xúm đông xúm đỏ chung quanh, không đến mức gần quá vì họ còn kiêng dè những con chó. Chỉ có Giỏ Cua là không thấy tăm hơi đâu cả. Ông đã bỏ cả một ngày để chuyển cà rốt sang

một cái hang bí mật khác và bây giờ đang ẩn mình ở nơi nào đó vì đã không thể làm cho cái đuôi trở lại màu trắng như cũ.

"Đúng vậy, tôi yêu cầu có một phiên tòa," El-ahrairah trịnh trọng nói "và tôi muốn phiên xử được phán xét bởi một bồi thẩm đoàn gồm những loài vật. Bởi vì sẽ là không công bằng, thưa Hoàng tử Cầu Vòng, khi ngài vừa buộc tội tôi lại vừa phán xét tôi."

"Sẽ có một bồi thẩm đoàn gồm những loài vật như người muốn." Hoàng tử cả cười "Một bồi thẩm đoàn gồm những loài vật là kẻ thù của người. Bởi một bồi thẩm đoàn toàn là thỏ thì sẽ từ chối kết tội người, bất chấp bằng chứng được đưa ra."

Trước sự ngạc nhiên của mọi người, El-ahrairah lập tức đáp rằng ông bằng lòng với một bồi thẩm đoàn gồm những loài vật đối đầu với thỏ và ông hoàng đáp lại rằng mình sẽ triệu tập những loài vật đó đến ngay trong đêm ấy. El-ahrairah được giải về hang của mình, hai con chó dữ đứng ngoài canh gác. Mặc dù nhiều chú thỏ đã cố gắng thử nhưng không một người nào của El-ahrairah được phép vào thăm ông.

Tin tức lan nhanh trong khu vực chung quanh những hàng rào, cánh đồng và những khu rừng lân cận rằng El-ahrairah sẽ đứng trước một phiên tòa quyết định sự sống của mình và rằng Hoàng tử Cầu Vòng sẽ đưa ông đến trước một bồi thẩm đoàn gồm toàn những kẻ thù. Muông thú khắp nơi kéo đến làm vùng này chật như nêm. Khi trăng mọc, Hoàng tử trở lại cùng với một bầy thú toàn kẻ thù của loài thỏ, gồm hai con lửng, hai con cáo, hai con chồn, một con cú và một con mèo. El-ahrairah được áp giải ra ngoài với hai con chó kè kè hai bên. Kẻ thù ngồi trước mặt ông, mắt chúng tóe lửa dưới ánh trăng trông như những đốm than hồng. Chúng liếm môi liếm mép thèm thườn, hai con chó thì thì thào thào rằng chúng được hứa hẹn sẽ nhận lãnh nhiệm vụ thi hành bản án. Tham dự phiên tòa có nhiều loài vật khác, trong đó có rất nhiều thỏ, con nào con nấy đều tin chắc phen này El-ahrairah đã đến ngày tận số.

"Bây giờ," Hoàng tử Cầu Vòng tuyên bố "hãy bắt đầu phiên tòa. Chắc không kéo dài lâu đâu. Hufsa đâu rồi?"

Hufsa bước lên phía trước, cúi chào và đập đầu mấy cái trước Hoàng tử

rồi kể cho những kẻ thù trong bồi thãm đoàn rằng đêm hôm trước El-ahrairah trở về hang khi nó đang lạng lẽ nhá thức ăn và đã dọa dẫm buộc nó phải đi cùng mình ăn trộm cà rốt của Hoàng tử Cầu Vòng. Nó những muốn từ chối, nhưng không thể, chỉ vì nó quá sợ. Cà rốt bây giờ đang được giấu trong một cái hang mà nó có thể chỉ cho mọi người thấy. Nó buộc phải làm những việc xấu xa này, nhưng ngay hôm sau nó đã chạy nhanh hết mức có thể để đến tâu lại với Hoàng tử Cầu Vòng, bởi vì nó bao giờ cũng là một kẻ tội lỗi trung thành của Người.

"Chúng ta sẽ thu hồi cà rốt lại sau." Hoàng tử phán. "Còn bây giờ El-ahrairah, người có bất cứ bằng chứng ngoại phạm nào đưa ra không hoặc có bất cứ điều gì muốn nói không? Hãy nhanh nhanh lên."

"Tôi chỉ muốn hỏi nhân chứng một vài câu," El-ahrairah từ tốn trả lời và bồi thãm đoàn nhất trí rằng đó là một đòi hỏi chính đáng.

"Nào Hufsa," El-ahrairah bắt đầu "mọi người có thể nghe thêm chút ít về cái cuộc hành trình đi ăn trộm mà tôi và anh bị nghi ngờ là đã thực hiện không? Bởi vì tôi thực sự không nhớ một điều gì hết. Anh nói chúng ta ra khỏi hang rồi bắt đầu đi trong đêm tối. Sau đó chuyện gì đã xảy ra?"

"Chuyện gì à, El-ahrairah?" Hufsa phẫn nộ kêu lên "Sao ông có thể quên được kia chứ? Chúng ta đi dọc theo hào và ông không nhớ là chúng ta đã thấy một con nhím ngồi trên cái hộp ca một bài với vàng trắng à?"

"Một con nhím đang *làm gì*?" Một trong hai con lừng sững sốt kêu lên.

"Hát một bài với mặt trắng." Hufsa hấp tấp nói. "Mọi người đều biết rằng chúng làm thế để gọi ốc sên đến. Nó cầm những cánh hồng lên bộ lông nhọn và vẫy vẫy chân sau và..."

"Bình tĩnh nào, cứ từ từ thôi." El-ahrairah nói, giọng nhũn nhặn "Tôi không muốn anh nói những điều mà thực ra anh không có ý nói thế." El-ahrairah quay sang nói với bồi thãm đoàn "Anh bạn đáng thương này thực sự tin vào những điều anh ta nói. Anh ta chẳng có ý gì, nhưng mà..."

"Nhưng đúng là nhím đã làm thế thật." Hufsa hét to "Nó hát, Ôi ốc sên-mặt-trắng, ôi ốc-sên- mặt-trắng! Để đảm bảo... "

"Điều mà con nhím hát không thể là bằng chứng buộc tội." El-ahrairah nói "Thực ra, vấn đề này cũng cần xem xét lại. Thôi được rồi! Chúng ta

trông thấy một con nhím mình phủ đầy cánh hoa hồng, ngồi trên một cái hộp hát hò gì đó. Vậy chuyện gì xảy ra sau đó?"

"Ừm," Hufsa tiếp "sau đó chúng ta đi đến một hồ nước và trông thấy một con gà lôi."

"Gà lôi à?" Một con cáo cất tiếng hỏi lại "Chà chà, ước gì tôi có thể gặp nó. Thế nó đang làm gì?"

"Nó đang bơi vòng vòng trên mặt nước..." Hufsa khẳng định.

"Nó bị thương hả?" Cáo hỏi.

"Ồ không, không." nhân chứng đáp "Tất cả bọn chúng đều làm thế để cho đuôi mọc dài hơn ấy mà. Tôi thật ngạc nhiên khi anh không biết điều đơn giản ấy."

"Để làm cái gì?" Cáo hỏi gặng.

"Để làm cho đuôi mọc dài hơn." Hufsa sững sĩa nói "Chính nó đã nói như thế mà."

"Các ngài mới chỉ phải chịu đựng tên quái quỷ này trong một thời gian rất ngắn." El-ahrairah nói với những kẻ thù của mình ngồi trong bồi thảm đoàn "Cần phải mất chút thời gian mới quen được với điều này. Hãy nhìn tôi đi! Tôi buộc phải sống với hăn, ngày cũng như đêm trong suốt hai tháng qua. Tôi vốn là người tử tế, biết điều nên đã nhẫn nại chịu đựng hăn trong khả năng của mình, nhưng rõ ràng điều này chỉ có hại cho tôi thôi."

Bốn phía chung quanh trở nên im lặng. Với vẻ kiên nhẫn đầy cha chú, El-ahrairah quay sang nhân chứng.

"Trí nhớ của tôi tồi tệ quá, xin anh cứ tiếp tục."

"Được thôi, El-ahrairah ạ," Hufsa nói "ông giả vờ giỏi lắm, nhưng mà ông cũng không thể nói là mình quên những gì xảy ra tiếp theo. Một con thỏ to lớn, nhìn đến khiếp với cái đuôi màu đỏ và đôi tai màu xanh từ trong bãi cỏ nhảy ra. Nó ngậm một cái que trắng trong mồm, rồi thoát một cái nhảy vào một cái hố sâu, sau khi bảo với chúng ta rằng nó phải xuyên qua tâm trái đất để đi gặp Chúa tể Mặt trời ở đầu đằng kia."

Đến đây thì không một con vật nào trong bồi thảm đoàn nói một lời nào nữa. Chúng chăm chăm nhìn vào Hufsa vào chăm chăm lắc đầu.

"Anh biết không, tất cả bọn chúng điên hết rồi." một con chồn thì thầm

"Đúng là một lũ bé nhỏ xấu xa. Chúng có thể nói bất cứ chuyện ba láp nào khi bị dồn vào chân tường. Nhưng đây là câu chuyện tồi tệ nhất tôi từng nghe thấy. Chúng ta còn kẹt ở đây bao lâu nữa đây? Tôi đói quá rồi."

Thực ra El-ahrairah đã biết từ trước rằng, tuy kẻ thù ghét cay ghét đắng loài thỏ, nhưng chúng ghét nhất vẫn là những kẻ rõ là một tên đại nghịch mà cứ vênh váo tưởng mình ôm hết trí khôn của thiên hạ. Đó là lý do tại sao ông đồng ý có một bồi thẩm đoàn gồm toàn những con vật là kẻ thù của mình. Nếu thỏ ngồi trong bồi thẩm đoàn, chúng sẽ cố tìm hiểu câu chuyện của Hufsa cho đến ngọn ngành, song kẻ thù của thỏ thì không làm vậy, chúng căm ghét và coi thường nhân chứng nên chỉ muốn được đi săn mỗi ngày khi có thể.

"Như vậy, mọi việc có thể được hiểu như thế này," El-ahrairah lên tiếng "Tôi và anh, chúng ta gặp một con nhím người dính đầy hoa hồng đang hát một bài, sau đó chúng ta trông thấy một con gà lôi hoàn toàn khỏe mạnh đang bơi vòng vòng trên mặt hồ, rồi chúng ta lại gặp một gã thỏ có cái đuôi đỏ, đôi tai xanh lá cây ngậm một cái que màu trắng, rồi hần nhảy xuống một cái giếng sâu. Tôi nói như vậy có đúng ý anh không?"

"Đúng vậy." Hufsa mạnh mẽ khẳng định.

"Và rồi chúng ta đi ăn trộm cà rốt?"

"Phải."

"Có phải chúng màu tía có những cái đốm xanh lá cây không?"

"Cái gì tía có đốm xanh lá cây?"

"Cà rốt ấy."

"Ông biết quá rồi còn gì, không phải như thế El-ahrairah ạ. Chúng có màu bình thường mà. Bây giờ tất cả đang được giấu trong hang!" Chợt Hufsa hét lên một cách tuyệt vọng "Ở dưới hang ý, xuống đấy mà xem."

Phiên tòa ngừng lại trong khi Hufsa dẫn Hoàng tử Cầu Vòng xuống hang, họ không tìm thấy cà rốt và quay lại phiên tòa.

"Tôi đã ở dưới hang suốt cả ngày," El-ahrairah nói "và tôi có thể chứng minh điều đó. Đáng lý tôi có thể ngủ được, nhưng thật khó mà nhắm mắt được khi ta biết rõ về người ở cùng hang với mình, nhưng mà thôi... Tôi chỉ muốn nói rằng, rõ ràng tôi không có dịp ra ngoài đặt chuyển cà rốt đi chỗ

khác hoặc làm bất cứ chuyện gì. Ấy là nếu như có chỗ cà rốt nào đó." ông nói thêm. "Nhưng giờ thì tôi chẳng có gì để nói nữa."

"Thưa Hoàng tử Cầu Vòng," con mèo lên tiếng "bản thân tôi căm ghét loài thỏ. Nhưng tôi không nghĩ chúng ta có thể tuyên bố rằng có bằng chứng kết luận con thỏ kia đã lấy trộm cà rốt của ngài. Nhân chứng rõ ràng bị loạn trí - cũng điên dại như tuyết và sương mù vậy - và như thế có thể tuyên bố bị cáo vô tội và trả tự do cho bị cáo." Tất cả đều đồng ý với phán quyết của mèo.

"Tốt nhất người hãy biến mau khỏi mắt ta." ông hoàng dẫn giọng nói với El-ahrairah "Biến xuống hang của người đi, trước khi ta phải động chân động tay với người."

"Tôi sẽ làm như ngài muốn." El-ahrairah nói "Nhưng tôi có thể yêu cầu ngài mang tên thỏ kia ra khỏi chỗ chúng tôi không, bởi vì nó làm phiền chúng tôi ghê gớm bằng sự ngu ngốc và điên dại của mình?"

Thế là Hufsa phải ra đi cùng với Hoàng tử Cầu Vòng và người của El-ahrairah được sống trong yên bình, trừ việc họ mắc phải chứng khó tiêu vì ăn quá nhiều cà rốt. Nhưng phải mất rất lâu cái đuôi của Giỏ Cua mới có lại cái màu trắng tự nhiên, ông nội tôi bao giờ cũng kết luận như vậy."

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 23

Mòng Biển Kehaar

*Đôi cánh kéo lê như ngọn cờ thất trận,
Mãi mãi không còn dùng với bầu trời, đành phải sống
Cùng cái đói và nỗi đau trong ít ngày thôi.
Chàng mạnh mẽ, và nỗi đau lại càng đau đối với người mạnh mẽ
bất lực lại càng đau.
Không ai khác ngoài cái chết - Đấng cứu thế có thể khiến mái đầu kia,
Sự sẵn sàng can đảm ấy, đôi mắt đáng sợ này phải cúi gằm.
Điều hâu bị thương của Robinson Jeffers*

Con người thường nói, "Họa vô đơn chí". Có vẻ câu này không mấy thích hợp, vì nhiều khi một tai họa duy nhất là đã đủ. Loài thỏ có một thành ngữ hay hơn. Chúng nói, "Chỉ một đám mây thì sẽ lẻ loi". Đúng thế thật, sự xuất hiện của một đám mây đơn lẻ thường có nghĩa là chẳng mấy chốc những đám mây khác sẽ kéo về giăng kín bầu trời. Dù sao thì, ngày hôm sau đã tạo ra một cơ hội thứ hai đầy kịch tính để áp dụng ý tưởng của Cây Phi vào thực tế.

Vào lúc tờ mờ sáng, bọn thỏ đã lục tục lên mặt đất kiếm ăn, chúng chạy lên bãi cỏ trong cái tĩnh lặng trong lành và xam xám lúc sớm mai. Không khí vẫn còn vương hơi lạnh. Lung linh khắp nơi là những giọt sương sớm và tuyệt không có gió. Năm hoặc sáu con vịt trời bay trên đầu trong đội hình chữ V chuyển động lẹ làng, nhắm đến đích xa xôi nào đó. Tiếng đập cánh vọng xuống bên dưới nghe rất rõ, rồi nhỏ dần khi chúng khuất dần về

phương Nam. Cái tĩnh lặng cố hữu của núi đồi quay trở lại ngự trị. Cùng với sự tan chảy những tia sáng mờ mờ cuối cùng buổi bình minh, bầu không khí nơi đây bắt đầu có một cái gì như sự chờ đợi căng thẳng, tựa hồ tuyết sắp tan sẽ trượt xuống từ cái mái dốc thoải thoải. Sau đó cả rặng núi cùng những vùng đất bên dưới, đất đai và không khí, đều nhường chỗ cho ánh mặt trời. Khi một con bò đực với những cử động nhẹ nhàng nhưng bồn chồn hất đầu khỏi bàn tay ghì chặt của một người đàn ông đang ngả người vào chuồng bò, tiếng nhạc giữ cái sừng của nó thì cũng là lúc mặt trời bước vào thế giới với nguồn năng lượng khổng lồ và êm ái. Không có gì cắt ngang hoặc cản được đường đi của nó. Không một âm thanh, những chiếc lá sáng lên, những cọng cỏ lấp lánh hàng dặm dài trên lối đi.

Bên ngoài khu rừng, Tóc Giả và Xám Bạc đang chải chải tai, hếch mũi lên trời ngửi ngửi, rồi nhảy đi, đuổi theo những cái bóng dài của chúng tới bãi cỏ vừa mới cắt. Khi chúng nhảy đến một vạt cỏ ngắn - nhắm nhá một chút, ngồi xuống, rồi nhìn quanh - chúng đến một cái hố nhỏ bề ngang chưa đến một mét. Trước khi nhảy qua bờ bên kia, Tóc Giả - đi trước Xám Bạc - khựng lại, nằm ẹp xuống đất, trở mắt nhìn. Mặc dù không thể nhìn rõ vào trong hố, chú biết có một con vật gì trong đấy - một con vật to lớn nữa là khác. Ghé mắt nhìn qua những kẽ lá cỏ lòa xòa trên miệng hố, chú có thể nhìn thấy đường cong cong của một cái lưng trắng trắng. Bất kể đó là con gì thì nó cũng to gần bằng Tóc Giả. Chú chờ đợi, dáng im phăng phắc một lúc, nhưng con vật kia vẫn không có cử động gì.

"Con gì có cái lưng trắng hả Xám Bạc?" Tóc Giả thì thầm hỏi.

Xám Bạc suy nghĩ một lát. "Một con mèo chằng?"

"Làm gì có mèo ở đây?"

"Làm sao anh biết không có mèo?"

Đúng lúc ấy, cả hai nghe thấy tiếng thở phì phì, nặng nề từ trong hố. Nó chỉ kéo dài vài giây, rồi im lặng lại trùm lên một lần nữa.

Cả Tóc Giả và Xám Bạc đều có ý thức về giá trị của mình. Ngoài Nhựa Ruồi, chúng là những kẻ trong hàng ngũ Cốt Cán ở Sandleford duy nhất còn sống sót và chúng biết đồng đội rất kính nể chúng. Cuộc chiến đấu với bọn chuột ở nông trại nọ nào phải trò đùa, nó đã chứng minh được giá trị của chúng. Tóc Giả, một chàng thỏ rộng lượng và trung hậu, chưa một giây nào bực bội với sự can đảm của Cây Phỉ vào cái đêm mà nỗi sợ hãi đầy mê tín đã chiếm lĩnh cậu ta. Nhưng cái ý nghĩ quay trở về Tổ Ong, báo cáo lại rằng chú thoáng thấy một sinh vật lạ trong hố cỏ và để nó lại một mình là một cái gì thật khó nuốt trôi. Chú quay đầu lại nhìn Xám Bạc. Thấy rằng đây là ván bài của mình, chú nhìn cái lưng trắng lạ lùng kia một lần cuối rồi nhảy sang bên kia hố. Xám Bạc chạy theo sau.

Đó không phải một con mèo. Con vật trong hố là một con chim - một con chim lớn, dài gần bốn tấc. Cả Tóc Giả và Xám Bạc đều chưa từng thấy con chim nào như thế. Cái phần trắng trên lưng nó mà chúng thoáng nhìn qua kẽ lá thực ra chỉ là vai và cổ. Phần thấp hơn có màu xám nhạt, đôi cánh cũng thế, hai cánh đang xếp gọn quanh thân, dài đến tận đuôi với đường viền đen nhánh. Đầu nó màu nâu sẫm - gần như là màu đen - tương phản với cái ức trắng nõn làm cho nó trông như thể đang mặc yếm. Dưới cái cẳng chân đỏ bầm, hai chú thỏ thấy một cái chân có màng xòe ra ba cái vuốt sắc cứng cỏi. Cái mỏ khỏe và nhọn hơi khoằm xuống dưới. Trong lúc chúng quan sát, cái mỏ há ra để lộ cái lưỡi và cuống họng màu đỏ. Con chim phát ra tiếng xì xì dữ dội và cố bước đi nhưng vẫn không nhúc nhích được. "Nó bị thương." Tóc Giả nói.

"Ừ, có thể nói như thế." Xám Bạc đáp "Nhưng nó bị thương ở đâu mà sao tôi không thấy. Để tôi đi một vòng xem sao..."

"Cẩn thận đấy." Tóc Giả nhắc nhở bạn "Nó có thể xơi cậu đấy "

Trong lúc đi chuyên quanh cái hố, Xám Bạc đến gần đầu con chim hơn. Chú nhảy giật ra phía sau vừa kịp để tránh một cú bổ rất nhanh của cái mỏ cứng.

"Cú ấy có thể làm cậu gãy chân đấy."

Trong lúc hai chú thỏ nằm bẹp xuống đất quan sát con chim - vì cả hai đều có cảm giác con vật không cất mình lên được - thì con chim bất thành lình bật ra những tiếng kêu khàn khàn rất lớn, "Quác! Quác! Quác!" với một âm thanh to kinh khủng ở khoảng cách gần như thế, xé tan bầu không khí yên lành buổi sáng mà vang xa khắp vùng đồi. Tóc Giả và Xám Bạc cuống cuồng quay đầu bỏ chạy.

Chúng kịp trấn finh lại khi chỉ còn một đoạn ngắn nữa là tới rừng sồi và chần chừ lại bộ dạng cho thích hợp khi tiến về lũy đất.

Cây Phi chạy ngay ra bãi cỏ gặp bạn. Không thể nhầm lẫn vào đâu được với đôi mắt mở to và những chiếc mũi nở ra kia.

"Kẻ thù à?" Cây phi hỏi.

"Ừm, giá mà tôi biết được để nói với anh sự thật." Tóc Giả trả lời

"Có một con chim cực to đằng kia, nó chẳng có gì giống những gì tôi từng thấy."

"To thế nào? Bằng con gà lôi không?"

"Không đến nỗi to như thế," Tóc Giả thừa nhận "nhưng lớn hơn con chim câu xanh, và nom hung tợn hơn nhiều."

"Tiếng nó kêu đấy à?"

"Ừ. Nó làm cả hai chúng tôi giật cả mình. Chúng tôi đã bò gần đến nó rồi đấy chứ. Nhưng vì một lý do nào đó nó không thể nhúc nhích được."

"Nó đang hấp hối à?"

"Tôi không nghĩ thế."

"Để tôi đi xem sao." Cây Phi nói.

"Này, nó dữ lắm đấy. Vì Chúa, cậu hãy cẩn thận đấy."

Tóc Giả và Xám Bạc quay lại cùng Cây phi. Cả ba thận trọng nằm xuống một chỗ mà con chim không thể vươn tới được trong khi nó đưa cặp mắt dữ dằn và tuyệt vọng nhìn hết chú thỏ này đến chú thỏ khác.

Cây Phi dùng đến ngôn ngữ chung của vùng hàng rào.

"Anh bị thương à? Không bay được à?"

Câu trả lời là âm thanh quác quác lặp bập rất chối tai, làm cho đối phương lập tức có cảm giác rất kỳ cục. Bất kể con chim này đến từ xứ nào thì hẳn xứ ấy phải ở rất xa. Đó là những âm thanh méo mó, xa lạ, vang lên

từ yết hầu. Chúng chỉ có thể nghe tiếng được tiếng mắt.

"Đến *diết!*... quạc quạc... á... đến *diết* hả... tưởng ta chết hả... bọn các người!" Cái đầu nâu sẫm giật từ bên này sang bên kia. Rồi, thật bất ngờ, con chim bỏ cái mỏ xuống đất. Lần đầu tiên bọn thỏ nhận thấy bãi cỏ trước mặt nó bị xéo nát và vạch thành từng đường. Nó bỏ cái mỏ xuống chỗ này chỗ kia một lúc lâu, rồi ngừng lại, ngẩng đầu lên quan sát ba chú thỏ.

"Tôi cho rằng nó đói." Cây Phi nói "Tốt nhất hãy cho nó ăn đã. Tóc Giả, anh làm ơn đi bắt vài con giun hoặc cái gì tương tự, cho người bạn."

"Ê, anh nói cái gì vậy, Cây phi?"

"Giun."

"Tôi mà đi đào giun để ư?"

"Thế điều này chưa được dạy cho những Cốt Cán à? Thôi được, để tôi đi vậy." Cây phi nói "Anh và Xám Bạc cứ đợi ở đây."

Tuy vậy một vài giây sau Tóc Giả đã theo Cây Phi quay trở lại cái hào cùng bạn đào hào bới bới chỗ đất khô. Giun không có nhiều ở vùng núi, nhất là đã mấy ngày nay trời không mưa. Sau một hồi cào bới không thấy gì, Tóc Giả ngẩng lên.

"Thế bọ cánh cứng hoặc sâu có được không? Cái gì đấy tương tự cũng được chứ hả?"

Chúng tìm được vài cành cây mục và mang lại cái hố. Cây Phi đẩy một cành về phía trước một cách cẩn trọng.

"Sâu bọ đấy!"

Con chim dùng mỏ bỏ cành cây ra thành vài mảnh trong giây lát và lia lia đớp những con sâu trong khúc cây mục. Chẳng bao lâu sau đã có một đồng nhỏ những mảnh gỗ vụn trong hố, khi ba chú thỏ khuôn đến bất cứ cái gì có thể có thức ăn cho chim. Tóc Giả tìm thấy một bãi phân ngựa trên đường, bới được mấy chú bọ trong đó, chú ta đã phải vượt qua nỗi kinh tởm để mang những con bọ này về. Khi Cây phi cất tiếng khen ngợi thì chú làu bàu một câu gì nghe như là, "lần đầu tiên trong đời có một con thỏ phải làm một việc như thế và chớ có để cho lũ chim kết biết chuyện này đấy." Cuối cùng, sau khi ba chú thỏ mệt phờ thì con chim dừng lại không mổ tiếp mà nhìn Cây Phi.

"No rồi." nó dừng lại nói "*Lèm* gì cho các *eng* nào?"

"Anh có đau không?" Cây Phi hỏi.

Con chim tỏ ra rất ranh mãnh. "Không đau. Bay nhiều, nghỉ chút *đời* bay tiếp."

"Nếu anh ở lại đây anh sẽ xong *đời* đấy." Cây Phi nói "Nơi này không tốt. Bọn thú, rồi cả chim cắt sẽ kéo đến."

"Đáng nguyên *dũa*. Đánh nhau nhiều."

"Tôi cũng đoán thế." Tóc Giả nói, nhìn cái cổ to mập và cái mỏ dài đến năm phân của con chim với vẻ ngưỡng mộ.

"Chúng tôi không muốn anh tiêu *tùng*." Cây Phi nói "Nếu anh ở đây anh sẽ *toi đời*. Chưa biết chừng chúng tôi có thể giúp anh."

"Ồn ào quá!"

"Thôi nào," Cây Phi lập tức nói với hai bạn "cứ để nó một mình. Để cho nó thử tránh lũ chim cắt một lúc." Rồi Cây Phi bắt đầu nhẩn nha trở lại khu rừng sồi.

"Này ý định của anh hay hóm nhỉ, Cây Phi." Xám Bạc nói "Cái đồ súc sinh thô lỗ ấy. Anh không thể kết bạn với hạng ấy."

"Có thể là anh đúng." Cây Phi nói "Nhưng sè ngô hoặc chim cổ đỏ thì có ích gì cho chúng ta chắc? Chúng chẳng bay đi xa bao giờ Chúng ta cần một con chim thật bự."

"Nhưng vì lẽ gì mà anh nhất định cần một con chim?"

"Tôi sẽ giải thích sau." Cây Phi vội vã nói "Bây giờ tôi muốn Mâm Xôi và Thứ Năm cũng biết chuyện này. Hãy xuống hang cái đã. Nếu các anh không muốn nhai cái gì, thì tôi lại muốn đấy."

Trong buổi chiều hôm ấy, Cây Phi điều hành nhiều việc nữa trong hang thỏ. Tổ Ong gần như đã hoàn thành - mặc dù bọn thỏ làm việc không có phương pháp làm, tính tổ chức cũng không cao và chưa bao giờ thực sự biết chắc khi nào một việc gì đó được hoàn thành - những cái hang xung quanh và các lối đi cũng đang dần thành hình. Tuy vậy vào chập tối, Cây Phi vẫn quay lại cái hố một lần nữa. Con chim vẫn còn ở đấy. Nó có vẻ yếu hơn và ít cảnh giác hơn, nhưng nó vẫn mổ xuống đất một cách yếu ớt khi Cây Phi đến.

"Vẫn ở đây à?" Cây Phi hỏi thăm "Anh đánh nhau với điều hâu hả?"

"Không đánh nhau." con chim trả lời "Không đánh nhau, nhưng quan sát, quan sát, bao giờ cũng quan sát. Mét không tốt."

"Đói chưa?"

Chim không trả lời.

"Nghe này," Cây Phi nói "thỏ không ăn thịt chim. Thỏ ăn cỏ Chúng tôi sẽ giúp anh."

"Muốn giúp tôi?"

"Đừng ngại. Chúng tôi sẽ cho anh được an toàn. Hang to. Thức ăn nữa."

Chim tỏ ra cân nhắc. "Chân ổn. Cánh không *tút*. *Kiémlắm*."

"Được vậy thì đi đi."

"Cậu *lèm* tôi đau, tôi sẽ *lèm* cậu đau."

Cây Phi quay đi. Chú chim lại nói.

"Xa *khun*?"

"Không, không xa đâu."

"Được thì đi."

Nó đứng dậy, rất khó khăn, lão đảo trên đôi chân khỏe mạnh vẫn máu. Đoạn nó giương cao đôi cánh lên khỏi thân mình, làm Cây Phi phải giật mình nhảy bắn ra sau trước sải cánh hình vòm cung cực lớn. Nhưng con chim lập tức xếp cánh lại, nhăn nhó vì đau đớn.

"Cánh *khun* tốt. Tôi đi."

Nó đi theo Cây Phi qua bãi cỏ, vẻ ngoan hiền, nhưng Cây Phi vẫn cẩn thận giữ một khoảng cách ngoài tầm với của nó. Việc chúng xuất hiện ngoài bìa rừng gây nên một cảnh chộn rộn nếu không muốn nói là một sự xáo trộn trong đám cỏ, một điều mà Cây Phi phải lập tức dẹp ngay với một thái độ quả quyết gần như là độc đoán rất khác với cung cách mềm mỏng hàng ngày của chú.

"Nào nhanh chân nhanh tay lên." chú nói với Bồ Công Anh và Gạc Nai "Con chim này bị thương và chúng ta sẽ dành cho nó một chỗ trú ẩn cho đến khi nó cảm thấy khỏe hơn. Bảo Tóc Giả hướng dẫn các anh biết cách kiếm thức ăn cho nó. Nó ăn giun và sâu bọ, côn trùng. Thử bắt cả cào cào, nhện... bất cứ con gì đại loại như vậy. Này Đầu Gỗ và Quả Sồi, bắt tay vào

việc đi! Phải, cả em nữa Thứ Năm, có đang xuất thần nhập định hay đang gì đi nữa thì cũng thôi ngay đi. Chúng ta cần một cái hang rộng, thông thoáng, rộng hơn là sâu, nền bằng phẳng thấp hơn lối vào một chút. Tất cả phải xong xuôi trước hoàng hôn."

"Nhưng chúng ta đã đào suốt cả buổi chiều rồi mà Cây Phi..."

"Tôi biết. Tôi sẽ đến giúp các anh," Cây Phi nói "chỉ một chút nữa Thôi. Tất cả mới bắt đầu mà. Đêm đang tới."

Các thỏ kinh ngạc tuân lời thủ lĩnh dù vẫn càu nhàu mấy tiếng trong miệng quay đi. Quyền lực của Cây Phi vẫn đang trong giai đoạn thử thách nhưng đã được củng cố vững chắc nhờ sự hỗ trợ của Tóc Giả. Mặc dù cũng chẳng biết rõ Cây Phi đang có ý tưởng gì trong đầu, Tóc Giả vẫn thầm thán phục sức mạnh và lòng gan dạ của con chim lạ và sẵn sàng chấp nhận bất cứ ý tưởng nào về việc tiếp nhận con chim này mà không nhọc công tìm hiểu rõ nguồn cơn. Chú dẫn đầu trong việc đào hang, trong khi Cây Phi cố gắng dùng hết khả năng mình để giải thích cho con chim về việc chúng sống như thế nào, chúng bảo vệ mình khỏi sự tấn công của kẻ thù ra sao và chúng có thể đào những cái hang như thế nào. Lượng thức ăn thỏ kiếm được có thể không nhiều, nhưng một khi đã ở trong rừng, rõ ràng con chim cảm thấy an toàn hơn, nó có thể tập tễnh đi lại chung quanh và tự tìm kiếm cái ăn.

Lúc lũ cú bay đi kiếm ăn, Tóc Giả và các trợ thủ đã đào được một cái giống như tiền sảnh phía trong cửa vào hang, dẫn đến một trong những lối đi dẫn vào sâu trong rừng. Chúng lát nền bằng cách rải cành và lá sồi xuống đất. Khi màn đêm buông xuống, vị khách được dẫn vào nơi ở mới. Nó vẫn còn nghi ngờ nhưng dường như cái đau đã dịu đi. Rõ ràng, vì không nghĩ ra được bất cứ một kế hoạch nào tốt hơn cho bản thân nên nó sẵn lòng thử một cái hang thử để tự cứu mình. Từ bên ngoài, lũ thỏ có thể nhìn thấy cái đầu đen của nó luôn luôn cảnh giác đề phòng trong ánh sáng mờ mờ và đôi mắt đen luôn quan sát chăm chú. Nó không ngủ trong lúc bọn thỏ kết thúc bữa ăn tối muộn và quay về hang.

Những con mòng biển đầu đen sống thành bầy. Chúng sống ở những vùng mà chúng có thể tìm mồi, kiếm ăn, trò chuyện và đánh nhau suốt

ngày. Sự yên tĩnh và trầm lặng không thích hợp với chúng. Mòng biển di chuyển về phương Nam vào mùa đẻ trứng, trong khoảng thời gian ấy con nào bị thương sẽ chỉ có một khả năng là bị bỏ lại một mình. Sự tàn ác và nghi ngờ của nó một phần vì đau đớn, một phần vì nó thất vọng nhận ra mình không có bạn và không bay được. Sáng ngày hôm sau, cái bản năng tự nhiên xúi giục nó tìm về với đàn để được trò chuyện bắt đầu trỗi dậy. Tóc Giả biến mình thành bạn của chim. Chú không nghe gì về chuyện mòng biển bay đi kiếm ăn. Trước buổi trưa bọn thỏ đã kiếm được khá nhiều thứ mà chim ăn được - trong một khoảng thời gian ngắn mà xảy ra quá nhiều sự việc - bây giờ thì chúng có thể chợp mắt được một lúc bất chấp cái nóng nực ban ngày. Tuy vậy, Tóc Giả vẫn nán lại bên con mòng biển, không giấu giếm lòng ngưỡng mộ, trò chuyện và lắng nghe nó trong nhiều giờ liền. Trong lúc ăn tối, chú nhập hội với Cây Phi và Nhựa Ruồi đang ở quanh lũy đất nơi mà Hoa Chuông đêm qua đã kể câu chuyện về El-ahrairah.

"Sao, con chim thế nào rồi?" Cây Phi trông thấy chú hỏi ngay.

"Khá hơn nhiều rồi, tôi nghĩ thế," Tóc Giả đáp "tay này cứng ra phết đấy, anh có biết không. Trời đất ơi, cuộc đời cậu ta mới thật là ba chìm bảy nổi chín lênh đênh. Anh bạn không biết là mình bỏ mất điều gì đâu. Tôi có thể ngồi nghe cậu ta nói cả ngày không chán!"

"Nó bị thương như thế nào?"

"Một con mèo vồ cậu ta ở sân một trang trại. Cho đến tận phút đấy cậu ta chưa bao giờ nghe nói đến mèo. Con mèo xé một thớ thịt trên cánh cậu ta, nhưng rõ ràng cậu đã cho nó một bài học nhớ đời trước khi bay đi. Sau đó bằng cách nào đấy cậu bay được đến đây trước khi đổ ụp xuống. Cứ nghĩ đến chuyện đối đầu trực tiếp với một con mèo! Tôi có thể thấy rõ là vào lúc này mình chưa sẵn sàng làm điều đó. Nhưng tại sao một con thỏ lại không thể đối đầu với một con mèo? Hãy đặt ra giả thuyết rằng..."

"Nhưng con chim đấy là con gì?" Nhựa Ruồi ngắt lời.

"Ừm, tôi vẫn chưa thề tìm ra." Tóc Giả trả lời "Nhưng nếu tôi hiểu đúng về cậu ta - thực ra tôi không chắc lắm đâu - cậu ta nói cậu ta đến từ một nơi mà ở đó có hàng ngàn con khác giống như cậu ta... nhiều hơn những gì

chúng ta có thể hình dung. Đàn của chúng tràn cả bầu trời rợp một màu trắng và trong mùa sinh đẻ tổ của chúng nhiều như lá trong rừng vậy... ấy là cậu ta nói thế."

"Nhưng mà ở đâu? Thậm chí trong đời tôi chưa từng nhìn thấy một con nào như vậy."

"Cậu ta nói," Tóc Giả tiếp tục, nhìn thẳng vào Nhựa Ruồi "cậu ta nói từ đây đến đây là một chặng đường dài, đến tận nơi kết thúc của trái đất và không có gì khác nữa."

"Phải, rõ ràng là nó phải dừng lại ở đâu đó. Thế cái gì ở ngoài đấy?"

"Nước."

"Anh muốn nói một con sông à?"

"Không," Tóc Giả nói "không phải một con sông. Cậu ta nói đó là một vùng nước rộng mênh mông cứ chảy mãi, chảy mãi. Không ai có thể nhìn được bờ bên kia. Không có bờ bên kia nữa. Ít nhất là như vậy, bởi vì cậu ta đã ở đó. Ồ tôi cũng không biết nữa. Tôi phải thừa nhận có thể mình không hiểu được hết."

"Có phải nó nói với anh rằng nó đã ở bên ngoài thế giới và *lại* quay trở lại? Điều này chắc chắn là không đúng rồi."

"Tôi không biết," Tóc Giả nói "nhưng tôi chắc là cậu ta không nói dối đâu. Dòng nước đó, rõ ràng chuyển động không ngừng, luôn vỗ ì oạp vào đất liền và mỗi khi không thể nghe thấy tiếng sóng vỗ bờ thì cậu ta lại nhớ nó ghê gớm. Tên cậu ta là Kehaar. Giống như âm thanh mà trước tạo ra."

Những chú thỏ khác dù muốn dù không cũng bị ấn tượng bởi câu chuyện này.

"Vậy thì tại sao nó lại ở đây?"

"Cậu ta đáng lẽ không được ở đây. Cậu ta phải bay đến vùng nước lớn từ lâu rồi, để sinh sản. Rõ ràng là có nhiều con bay đi vào mùa đông, bởi vì vào mùa này thời tiết rất lạnh và khắc nghiệt. Sau đó chúng trở về vào mùa hè. Nhưng cậu ta đã bị thương một lần vào mùa xuân này. Vết thương không nặng lắm, nhưng nó đã giữ chân cậu lại. Cậu nghỉ ngơi và loanh quanh chỗ bầy quạ một thời gian. Sau đó cậu khỏe hơn rồi từ giã bọn quạ. Cậu đang bay vút đi thì dừng lại ở sân một nông trang và gặp phải con mèo

trời đánh ấy."

"Như vậy, một khi khỏe lên nó sẽ lại bay đi tiếp?" Cây Phi hỏi.

"Ừ."

"Vậy chúng ta chỉ lãng phí thời gian thôi."

"Cây Phi, anh có cái gì trong đầu vậy?"

"Anh đi tìm Mâm Xôi và Thứ Năm lại đây, tốt hơn chúng ta nên có cả Xám Bạc nữa. Sau đó tôi sẽ giải thích."

Cái tĩnh lặng của bữa ăn chiều tối, khi mặt trời phía Tây chiếu thẳng lên vách núi, những búi cỏ hắt bóng dài gấp hai lần bản thân mình, nghe trong không khí hơi se lạnh thoảng cái mùi ngất ngây của cỏ xạ hương và hoa tầm xuân, tất cả hòa vào nhau là những thứ mà bấy thỏ tán thưởng hơn những buổi chiều hôm xa xưa chúng từng có được nơi quê nhà ở Sandleford. Mặc dù chúng không biết điều này, nhưng vùng núi đồi này đã trở nên vắng vẻ hơn cách đây hàng trăm năm. Không còn bấy cừu nữa và những người dân làng ở Kingsclere và Sydmonton không có dịp lên núi nữa dù là vì công việc làm ăn hay đơn thuần vì thú vui. Trên những cánh đồng vùng Sandleford bọn thỏ hầu như ngày nào cũng nhìn thấy con người. Ở đây, từ lúc đặt chân đến chúng mới chỉ nhìn thấy một người và người này đang cười ngửa. Nhìn qua cái nhóm nhỏ đang tụ tập trên bãi cỏ, Cây Phi có thể thấy tất cả bọn chúng - thậm chí kể cả Nhựa Ruồi - đều khỏe mạnh hơn, béo mướt hơn và có vóc dáng đẹp đẽ hơn hồi mới đến. Dù có bất cứ chuyện gì chờ ở phía trước, ít nhất thì Cây Phi cũng có thể yên dạ rằng cho đến giờ chú đã không phụ lòng trông đợi của mọi người.

"Chúng ta đã làm mọi việc rất tốt ở đây," chú bắt đầu "hoặc ít nhất thì cũng có vẻ như vậy đối với tôi. Chắc chắn chúng ta không phải là một bấy thỏ lang thang nữa. Nhưng dẫu vậy, vẫn có một việc làm tôi phải lo nghĩ. Sự thật là tôi đã rất ngạc nhiên khi mình là người đầu tiên nghĩ đến chuyện này. Trừ khi chúng ta tìm ra giải pháp, thì cánh đồng thỏ này cuối cùng cũng sẽ bị hủy diệt, bất chấp những gì chúng ta đã làm."

"Sao lại như vậy được, sao chuyện đó có thể xảy ra, Cây Phi?" Tóc Già hỏi.

"Các anh có nhớ Nildro-hain không?" Cây Phi hỏi.

"Cô nàng đã chết. Dâu Tây đáng thương."

"Tôi biết, và bọn chúng ta đây toàn là một lũ đực rựa. Không có thỏ cái - không có một cô nào - và không có các cô thỏ cái thì có nghĩa là không có thỏ con và chỉ một vài năm sau sẽ chẳng còn cánh đồng thỏ nào hết."

Thật không thể tin được là cả bọn không ai nghĩ đến vấn đề vô cùng quan trọng như thế này. Nhưng mà con người cũng đã phạm những sai lầm tương tự hơn một lần - bỏ mặc vấn đề không quan tâm đến, hoặc hài lòng với việc trông cậy vào vận đỏ và sự may rủi của chiến tranh. Cuộc sống của loài thỏ luôn cận kề cái chết và khi cái chết đến gần hơn thường lệ thì suy nghĩ về sinh tồn đã chiếm chỗ của những vấn đề khác. Nhưng bây giờ trong ánh hoàng hôn tuyệt đẹp của một vùng núi cô quạnh, thân thiện, với một cái hang ấm cúng sau lưng và những cọng cỏ ngon đang tiêu hóa trong bụng, Cây Phi nhận ra rằng cái mình thiếu là cuộc sống lứa đôi. Bầy thỏ im lặng và Cây Phi biết rằng lời chú nói đang ngấm vào đầu óc những chú còn lại.

Đàn thỏ gặm cỏ hoặc nằm dài hưởng những tia nắng ấm chảy dài trên bộ lông. Một con chim chiền chiện cất cao giọng trong làn ánh sáng rực rỡ trên đầu, đôi lúc lại sà thấp xuống hót rồi là đà bay chung quanh, kết thúc đường bay bằng một cái sải cánh rộng sang hai bên, và một con chim chìa vôi lặn dầm đi qua bụi cỏ. Mới đấy mà mặt trời đã xuống thấp hơn. Cuối cùng Mâm Xôi lên tiếng, "Phải làm gì đây? Lại phải đi tìm nơi khác sao?"

"Tôi hy vọng không phải làm chuyện đó." Cây Phi nói "Tất cả còn tùy thuộc vào chuyện khác. Việc mà tôi muốn làm là kiếm một vài cô thỏ mang về đây."

"Ở đâu?"

"Từ một cánh đồng thỏ khác."

"Nhưng liệu ở những ngọn núi này có chỗ nào có hang không? Làm sao ta có thể tìm ra được. Ngọn gió chưa bao giờ mang đến dù chỉ mùi của thỏ."

"Tôi sẽ nói cho các anh làm thế nào." Cây Phi nói "Con chim. Con chim sẽ bay đi và tìm cho chúng ta."

"Thủ lĩnh Cây Phi muôn năm," Mâm Xôi kêu lên hân hoan "thật là một

ý kiến tuyệt vời! Con chim đó có thể tìm ra trong vòng một ngày những thứ mà chúng ta không thể khám phá ra trong một ngàn ngày! Nhưng anh có chắc chắn là thuyết phục được nó làm điều đó không? Chắc chắn là ngay khi khỏe lại nó sẽ bay đi và rời bỏ chúng ta."

"Tôi không thể nói trước được." Cây Phi đáp "Chúng ta chỉ có một cách là cho nó ăn và hy vọng vào điều tốt đẹp nhất. Này Tóc Giả à, bởi vì dường như anh có vẻ rất hòa hợp với nó, có lẽ anh sẽ giải thích cho nó vấn đề này có ý nghĩa như thế nào với chúng ta chứ. Nó chỉ việc bay qua nơi này một vòng và bảo cho chúng ta biết nó thấy gì thôi."

"Cứ giao cho tôi," Tóc Giả nói "tôi nghĩ mình biết phải làm gì trong chuyện này."

Chẳng bao lâu sau cả cộng đồng thỏ ai cũng biết nỗi lo lắng của Cây Phi và lý do của nỗi lo ấy, và không ai không nhận ra mình đang đối mặt với vấn đề nào. Không có gì đáng ngạc nhiên trong những điều Cây Phi nói. Chú chỉ đơn giản là người - như một Thỏ Thủ lĩnh thực sự cần phải thế - mà thông qua chú cái cảm giác mạnh mẽ âm ỉ trong cánh đồng thỏ trở nên rõ ràng hơn. Nhưng cái kế hoạch của chú lợi dụng con mòng biển vào việc này làm cho ai nấy đều phấn khích, nức lòng và điều này được nhìn nhận như một ý tưởng xuất sắc mà thông minh đến như Mâm Xôi cũng không nghĩ ra được. Trinh sát là công việc quen thuộc với mọi chú thỏ - thực sự nó là bản năng thứ hai của chúng - nhưng ý tưởng lợi dụng một con chim, mà lại là con chim lạ dữ tợn kia, đã thuyết phục tất cả tin rằng nếu Cây Phi thực sự làm được điều đó thì chắc hẳn chú này cũng khôn ngoan chẳng kém gì El-ahrairah.

Trong vài ngày sau đó, chúng bận rộn lo cho Kehaar ăn uống. Quả Sồi và Nồi Đất khoe chúng là những kẻ bắt côn trùng giỏi nhất trong cánh đồng thỏ, đã mang về bao nhiêu là châu chấu và bọ vừng. Thoạt đầu, khó khăn lớn nhất đối với chú mòng biển là thiếu nước. Chú đã phải khổ sở chịu đựng sự thiếu thốn này và đành bằng lòng với việc xé nhỏ những cái rễ cỏ dài ra để hút lấy chút nước. Tuy vậy, vào đêm thứ ba chú nghỉ lại trong hang thỏ, trời mưa liền một mạch suốt ba, bốn tiếng đồng hồ, để lại nhiều vũng nước đọng trên lối đi. Một sự hỗn loạn bắt đầu, như vẫn thường xảy

ra ở Hampshire khi mùa gặt đến gần. Những ngọn gió mạnh từ phương Nam thổi đến làm cỏ ngã xuống sát rạt suốt cả ngày, biến bãi cỏ thành một dải bạc xám xịt. Những cành sồi lớn chỉ vẫy mình một chút nhưng gây ra tiếng rảng rặc rất to. Gió giật từng hồi kèm theo mưa lớn. Thời tiết làm cho Kehaar trở nên bồn chồn. Chú đi đi lại lại, ngắm nhìn những đám mây kéo đến trên bầu trời và nuốt trọn bất cứ cái gì lũ thỏ mang tới. Công cuộc tìm kiếm thức ăn trở nên gian nan hơn, bởi trời mưa nên côn trùng vùi mình sâu trong lá cỏ, đào bới mãi mới ra.

Một buổi chiều, Cây Phi lúc này ở trong hang với Thứ Năm như ngày xưa, bị Tóc Giả đánh thức dậy để thông báo rằng Kehaar có điều muốn nói với chú. Cây Phi vội tìm đường đến "tiền sảnh" của Kehaar mà không đi theo cửa trước. Điều đầu tiên chú nhận ra là lông trên đầu Kehaar đã rụng và có màu trắng, mặc dù một vệt nâu đen vẫn còn ở phía sau hai mắt. Cây Phi cất tiếng chào khách, ngạc nhiên quá đỗi khi thấy khách trả lời bằng ngôn ngữ của loài thỏ, với những từ ngắc ngứ, ngọng nghịu. Rõ ràng Kehaar đã chuẩn bị cả một bài diễn văn ngắn.

"Chào Thủ *ninh* thỏ, các *eng* đã quá vất vả với tôi." Kehaar trịnh trọng nói "Tôi không tiêu đời bây giờ đâu. Chẳng bao lâu nữa tôi sẽ khỏe lại."

"Thật là một tin vui, quả thực tôi vui lắm khi nghe anh nói vậy."

Kehaar lại chuyển sang nói bằng cái ngôn ngữ chung của các sinh vật bên hàng rào.

"*Eng* Tóc Dã đây... thật rõ ràng một người tốt."

"Vâng đúng thế."

"*Eng* ấy nói, các bạn không có thỏ cái. Mọi việc sẽ kết thúc nếu không có phụ *lũ*. Nhiều khó khăn đối với các *eng*."

"Phải, đúng thế. Chúng tôi cũng không biết phải làm thế nào nữa. Không có một thỏ mẹ nào ở đây cả."

"Xin hãy nghe, tôi có một kế hoạch hết xẩy. Bây giờ tôi khỏe rồi. Cánh cũng *nành* rồi. Tất cả đều ổn, giờ tôi bay được. Bay vì các bạn. Tìm ra nhiều thỏ cái rồi bảo cho các bạn họ đang ở đâu, *lói* vậy có phải *khun*?"

"Ồ, đấy thật là một ý tuyệt vời, Kehaar ạ! Anh thật thông minh biết bao khi nghĩ ra sáng kiến đó! Anh là một chú chim tuyệt nhất đấy."

"*Khun* có bạn gái cho tôi *lăm lay*. Quá trễ. Các cô cái giờ *lăm* trong tổ hết rồi. Đẻ trứng."

"Tôi rất tiếc."

"*Núc* khác tôi sẽ tìm bạn gái cho mình. Bây giờ tôi sẽ bay vì các bạn."

"Chúng tôi sẽ làm tất cả những gì có thể để giúp anh."

Ngày hôm sau gió không còn giật mạnh nữa và *Kehaar* lượn một hai vòng ngắn. Tuy vậy, không đầy ba ngày sau chú đã thấy mình có thể bắt đầu cuộc tìm kiếm. Đó là một sáng tháng Sáu tuyệt đẹp. Chú đang đớp vài con ốc sên vỏ trắng bò trong đám cỏ ướt và bỗng chốc bằng cái mỏ vĩ đại của mình thì đột ngột quay qua *Tóc Giả* đang xơ rở gần đấy mà nói:

"Giờ tôi sẽ bay vì các *eng*."

Chú dang rộng đôi cánh. Một cái cánh hình vòm cung cao đến nửa mét trên đầu *Tóc Giả* đang ngồi im như phỗng trong khi những chiếc lông trắng rung rung trong không khí ngay trên đầu chú như một lời chào tạm biệt trịnh trọng. Hai tai cụp hết xuống, chú đưa mắt nhìn lên *Kehaar* khi chú mòng biển lấy đà, không khỏi có phần nặng nề, bay vào trong không gian. Khi chim vút thân hình bay lên, thật dài và duyên dáng trên mặt đất, chú có hình dáng như một cái trục lăn dày trùng trục vụng về, ngay phía trước là cái mỏ màu đỏ, nhô lên giữa hai con mắt đen tròn xoe. Trong một khoảnh khắc, chú ở trạng thái lơ lửng, thân hình lượn lên lượn xuống giữa đôi cánh. Rồi chú bắt đầu hạ dần độ cao, lạng sang hai bên đồng cỏ và biến mất về hướng Bắc phía sau dãy núi. *Tóc Giả* quay về khu rừng sồi với cái tin *Kehaar* đã lên đường tìm kiếm.

Mòng biển đi mất vài ngày, lâu hơn là bọn thỏ nghĩ. *Cây Phi* không khỏi băn khoăn không biết cậu ta có quay về hay không, vì chú hiểu rõ rằng *Kehaar*, cũng như đàn thỏ, cảm thấy sự thôi thúc của nhu cầu tìm bạn tình nên chú nghĩ rất có thể sau những gì đã trải qua tay mòng biển sẽ bay thẳng đến vùng Nước Lớn, về với lãnh địa của vô số những sinh vật đồng loại với cậu ta, như cậu ta thường kể cho *Tóc Giả* nghe với cảm giác nhớ nhung da diết. Tuy vậy, *Cây Phi* với khả năng tự kiểm chế khá cao vẫn cố giữ kín những lo ngại ấy cho riêng mình, rồi một hôm khi chỉ có chú với *Thứ Năm*, chú hỏi xem em mình có nghĩ là *Kehaar* sẽ quay lại không.

"Chú ta sẽ quay lại." Thứ Năm khẳng định không một chút ngập ngừng.

"Vậy em nghĩ chú ta sẽ mang cái gì về?"

"Làm sao em có thể nói được?" Thứ Năm đáp. Nhưng sau đã khi đã ở trong hang, trong sự tĩnh lặng và buồn ngủ, Thứ Năm bất thần nói một mạch, "Những món quà của El-ahrairah. Sự lừa dối, mối nguy hiểm lớn và phúc lành cho cánh đồng cỏ." Khi Cây Phi hỏi lại chú lần nữa thì chú dường như không nhận thức được là mình vừa nói gì và không thể nói thêm một điều gì khác.

Ban ngày, Tóc Giả dành phần lớn thời gian để mong ngóng Kehaar trở về. Chú dường như trở nên cọc cằn, nóng nảy và một lần khi Hoa Chuông dí dỏm nhận xét rằng hình như cái chòm lông trên đầu *Eng Tóc Dã* rụng dần vì vắng người bạn thân thì chú nổi đóa và trở về với tính khí "võ quan cao cấp" ngày xưa, vừa thúi cho anh bạn kia mấy cái vừa chửi bới om sòm làm Nhựa Ruồi phải ra tay can thiệp để tránh cho anh bạn trung thành nhưng hay bỡn cợt của mình không lún sâu hơn vào rắc rối do vạ miệng gây ra.

Mấy hôm sau vào lúc chiều muộn, khi ngọn gió phương Bắc nhẹ thổi tới mang theo mùi của cỏ khô ngả rạ từ cánh đồng Sydmonton thì Tóc Giả lao xồng xộc xuống Tổ Ong thông báo rằng Kehaar đã trở về. Cây Phi cố nén nổi kích động trong lòng, bảo mọi người tạm lánh đi một lát trong khi chú một mình đến gặp chú chim. Nhưng suy đi nghĩ lại thế nào, chú lại bảo Thứ Năm và Tóc Giả cùng đi với mình.

Cả ba tìm thấy Kehaar đang ở trong cái hốc giống như tiền sảnh của mình. Cái hang đầy phân, hôi hám và bẩn thỉu. Loài thỏ không bao giờ bài tiết trong hang và thói quen của Kehaar "bậy" luôn trong ổ của mình bao giờ cũng làm cho Cây Phi phải nhăn mặt ghê tởm. Bây giờ, trong lúc chú nóng lòng nghe tin tức, thì cái mùi phân chim hôi thối ấy gần như được đón chào.

"Thật vui mừng khôn xiết khi thấy anh trở lại, Kehaar à." chú nói "Anh có mệt lắm không?"

"Cánh vẫn hơi mỏi. Bay một tí, nghỉ một tí, mọi thứ đều tốt."

"Anh có đói không? Để chúng tôi tìm cho anh một ít côn trùng nhé?"

"Tốt tốt. Những người bạn tốt. Nhiều bọ vùng." (Tất cả côn trùng đối với Kehaar đều là bọ vùng.)

Rõ ràng chú ta nhớ tấm thịnh tình của bầy thỏ và dường như rất vui vẻ khi được quay về. Mặc dầu bây giờ chú không cần người ta mang thức ăn đến tiền sảnh nữa, nhưng rõ ràng chú cảm thấy mình xứng đáng được biệt đãi. Tóc Giả đi ra ngoài tìm thức ăn cho chú và Kehaar khiến cả lũ thỏ phải bận rộn cho đến tận lúc mặt trời lặn. Cuối cùng chú quay sang Thứ Năm với cái nhìn sắc lẹm rồi hỏi.

"À, *Eng* Thứ Lăm, *eng* biết tôi mang tin gì về chứ?"

"Tôi không biết." Thứ Năm đáp có phần cụt lủn.

"Để tôi *lói* cho mà biết. Tình hình xấu *nắm*. Tôi cứ bay, hướng này, hướng kia mặt chời đi *nên dôi* đi xuống. Chẳng thấy chú thỏ *lào*. Chẳng có gì sắt."

Chú dừng lại. Cây Phi nhìn Thứ Năm đầy ngụ ý.

"*Dôi* tôi *xà* xuống thấp, thấp *lữa*. Một *lông chại*, nhiều cây cối bao quanh. *Chên* ngọn đồi nhỏ. Các *eng* biết chứ?"

"Không, chúng tôi không biết. Xin cứ tiếp tục đi."

"Tôi chỉ cho. *Khun* xa lắm. Nhìn thấy được. Ở đây có những chú thỏ, sống trong hộp, sống *dzói* người. Các *eng* biết chứ?"

"Sống với con người? Anh nói là sống với con người à?"

"Đúng đúng. Sống *dzói* người. *Chong* nhà kho, thỏ sống *chong* hộp ở *chong* nhà kho. Con người mang thức ăn. *Eng* biết chứ?"

"Tôi có biết chuyện này." Cây Phi nói "Tôi đã từng nghe nói đến. Tốt lắm, Kehaar. Anh thật là chu đáo. Nhưng điều này chả giúp được gì cho chúng tôi cả, đúng không nào?"

"Tôi nghĩ đó nà thỏ cái. *Chong* chiếc hộp. Ngoài ra chẳng có chỗ *lào* có thỏ, trên cánh đồng *khun*, trong *dừng* cũng *khun*. Chả *lơilào* có thỏ. Dù sao thì tôi cũng *khun* gặp."

"Tình hình nghe có vẻ xấu nhỉ."

"Chờ đã, tôi chưa *lói* hết. Hãy nghe đây. Tôi *nại* bay, đường khác, *lơ* mặt trời đến vào giữa ngày. *Eng* biết không, *nối* đến chỗ Nước Nổn."

"Nói vậy thì anh đi đến tận vùng Nước Lớn kia à?" Tóc Giả hỏi.

"*Khun, khun, khun* xa như vậy. *Nối lầy* có một con sông, các *eng* biết chứ?"

"Không chúng tôi còn chưa đi xa đến thế."

"Con sông," Kahaar lặp lại "gần sông có cả một thành phố thỏ."

"Ở bên kia bờ sông?"

"*Khun, khun*, các *eng* đi *nối lầy*, phía có những cánh đồng. Sau một đoạn đường xa *xẽ* tới thành phố thỏ, *nón năm*. *Xaukhi* đi qua con đường bằng sắt vắt qua sông."

"Con đường bằng sắt à?" Thứ Năm hỏi.

"*Đún đún*, đường *xắt*. Các *eng* chưa thấy con đường *xắt* sao? Con người *nằm* ra đấy"

Câu chuyện của Kahaar rất khó nghe với những từ xa lạ, lối phát âm ngọng nghịu nên trong suốt khoảng thời gian ấy tình trạng chung là cả ba chú thỏ không ai chắc chắn về những gì chú chim muốn nói. Những thổ ngữ chú ta dùng để nói về "sắt" và con đường nhựa" (khá quen thuộc đối với mòng biển) là những từ mà những người bạn của chú hiếm khi nào nghe thấy. Kahaar lại hay mất kiên nhẫn và lúc này, như vẫn thường thế, chúng lại rơi vào tình thế bất lợi khi đứng trước sự thông thuộc của chú chim với cái thế giới rộng lớn hơn thế giới của chúng. Cây Phi nghĩ rất nhanh. Có hai điều tương đối sáng tỏ. Rõ ràng Kahaar đã tìm thấy một cánh đồng thỏ rộng lớn ở phía Nam, và dù con đường sắt là thứ gì đi nữa thì cánh đồng thỏ cũng ở phía bên này con đường và dòng sông. Nếu như chú hiểu đúng thì dường như có thể suy ra rằng không cần phải tính tới chuyện vượt qua con đường sắt và dòng sông để đạt mục đích của chúng.

"Kahaar này," chú nói "tôi muốn biết rõ hơn. Chúng tôi có thể tới thành phố thỏ mà không phải bận tâm đến con đường sắt và dòng sông không?"

"Được, được. Không qua con đường *xắt*. Thành phố thỏ trong những *nùm* cây trên những cánh đồng vắng vẻ. Nhiều thỏ cái *nằm*."

"Đường từ đây đến đấy - đến thành phố thỏ ấy có xa không?"

"Tôi nghĩ mất hai ngày đường. *Cũn* khá xa."

"Tốt lắm Kahaar. Anh đã làm được điều chúng tôi mong đợi. Bây giờ anh nghỉ ngơi đi. Chúng tôi sẽ mang côn trùng đến cho anh chừng nào anh

còn muốn ăn."

"Ngủ bây giờ, mai có nhiều bọ vừng. Ha ha ha."

Mấy chú thỏ quay về Tổ Ong. Cây Phi thông báo tin tức mà Kehaar mang về và một cuộc thảo luận ngắn quăng, lộn xộn, đông dài bắt đầu. Đây là cách chúng đi đến một kết luận. Hình ảnh về một cánh đồng thỏ ở cách chúng hai ba ngày đường lung linh chập chờn trong đầu chúng như những đồng xu ném xuống vùng nước sâu, lặn qua hướng này hướng kia, nổi lên, biến mất, rồi lại xuất hiện, nhưng bao giờ cũng chìm xuống đáy sông. Cây Phi để cho những cuộc trao đổi tiếp diễn đến chừng nào có thể, cho đến khi cuối cùng, những câu nói trở nên rời rạc và tất cả đi ngủ.

Sáng hôm sau chúng tiếp tục nhịp sống của mình như thường lệ, cho Kehaar ăn và tìm cái ăn cho mình, vui chơi và đào hang. Nhưng trong suốt thời gian đó, như một giọt nước từ từ phình ra to cho đến lúc đủ nặng để rơi khỏi cành cây, ý nghĩ về những gì chúng phải làm trở nên rõ ràng và thống nhất. Ngày hôm sau, Cây Phi đã có thể nhìn nhận sự việc rõ ràng. Thời điểm nói chuyện, cũng như thường lệ, là lúc chú ngồi trên lũy đất lúc mặt trời mọc cùng với Thứ Năm và ba bốn thỏ khác. Không cần thiết phải tập hợp tất cả mọi người. Mọi cái đã theo một lẽ thói. Khi một quyết định đến tai những người không có mặt ở đó họ sẽ chấp nhận điều thủ lĩnh nói mà không cần phải nghe trực tiếp từ miệng người này.

"Cái cánh đồng thỏ mà Kehaar đã tìm ra ấy," Cây Phi bắt đầu "anh ta nói nó lớn lắm."

"Vì thế chúng ta không thể dùng vũ lực chiếm được." Tóc Giả nói.

"Tôi không nghĩ mình muốn đến đó và gia nhập với bọn họ." Cây Phi nói "Còn các anh?"

"Và rời khỏi đây sao?" Bồ Công Anh tiếp lời "Sau tất cả những gì chúng ta đã làm? Với lại, chúng ta mới ở đây được ít ngày. Không, tôi chắc rằng chẳng ai trong chúng ta muốn làm điều đó."

"Điều chúng ta muốn là mang vài cô thỏ về đây." Cây Phi nói "Chuyện đó kể cũng khó đấy, các anh có nghĩ thế không?"

"Tôi không nghĩ thế." Nhựa Ruồi lên tiếng "Những cánh đồng thỏ lớn thường đông đúc, một số còn không có cái mà ăn nữa. Những cô nàng trẻ

tuổi thường cáu bẳn và lo sợ, một số cô vì thế mà chẳng có đàn con. Ít nhất thì lúa thỏ con bắt đầu lớn lên trong bụng mẹ và rồi sau đó chúng lại tan biến vào trong cơ thể mẹ, các anh có biết điều này không?"

"Tôi chưa nghe nói đến chuyện đó." Dâu Tây nói.

"Đó là vì chỗ các anh chưa bao giờ có đông thỏ cả. Nhưng còn ở chỗ của chúng tôi khi xưa, cánh đồng của Chúa Thanh Lương Trà ấy, đông đến mức một, hai năm trước nhiều thỏ mẹ đã hút lại những đứa con trong bụng trước khi chúng được sinh ra. Chính Chúa Thanh Lương Trà đã cho tôi biết điều này; từ lâu lắm rồi El-ahrairah đã có một thỏa thuận với Thần Mặt trời. Và Thần Mặt trời đã phải hứa với El-ahrairah rằng thỏ sẽ không phải ra đời để mà chết hoặc không ai cần đến. Nếu không thể mang lại cuộc sống tốt đẹp cho những sinh mệnh mới thì thỏ mẹ có đặc quyền lấy lại chúng vào trong cơ thể mình mà không sinh ra chúng nữa."

"Phải, tôi nhớ câu chuyện về thỏa thuận đó." Cây Phi nói "Vậy anh nghĩ là có thể có những nàng thỏ bất mãn? Nghe có vẻ khả dĩ đây. Vậy thì chúng ta hãy nhất trí với nhau sẽ làm một chuyến đến cánh đồng thỏ kia và sẽ có cơ hội đạt được mục đích của ta mà không phải gây ra đổ máu. Các anh có muốn tất cả mọi người cùng đi không?"

"Tôi sẽ nói không." Mâm Xôi nói "Một chuyến đi như vậy mất những hai hoặc ba ngày, tất cả chúng ta sẽ trong vòng nguy hiểm, cả lúc đi lẫn lúc về. Sẽ ít nguy hiểm hơn nếu chỉ cử ba, bốn thỏ đi chứ không phải cả đàn. Ba hoặc bốn thỏ sẽ di chuyển nhanh hơn, ít gây nghi ngờ, và lại Thỏ Thủ lĩnh ở đằng kia có thể sẽ bớt phản đối mấy kẻ lạ mặt đến cánh đồng với một lời đề nghị ôn hòa."

"Tôi cũng nghĩ trong trường hợp của chúng ta làm như thế là đúng." Cây Phi tán thành "Chúng ta sẽ phái đi bốn người, họ sẽ thay mặt chúng ta giải thích cái khó của mình và yêu cầu cho phép chúng ta được thuyết phục vài cô về đây với chúng ta. Tôi không thấy bất cứ một Thỏ Thủ lĩnh nào có thể phản đối việc này. Tôi tự hỏi ai trong chúng ta là người tốt nhất cho sứ mệnh này?"

"Thủ lĩnh Cây Phi ạ, anh thì không được đi rồi." Bồ Công Anh phát biểu "Anh rất cần thiết cho nơi này và chúng tôi không muốn mạo hiểm mạng

sống của anh. Mọi người đều đồng ý như vậy."

Cây Phi đã biết từ trước rằng bọn kia sẽ không để cho chú cầm đầu đoàn thương thuyết. Thật đáng thất vọng, tuy nhiên chú cảm thấy đó là một quyết định đúng. Với lại bọn thỏ ở cánh đồng kia có thể coi thường nếu một Thỏ Thủ lĩnh mà phải thân chinh đi làm những việc vặt như vậy. Ngoài ra, chú biết mình không có cái mẽ ngoài gậy ấn tượng, cũng không phải là người biết ăn nói. Công việc này phải giao phó cho một người khác thôi.

"Thôi được." chú nói "Tôi cũng biết là các anh sẽ không để cho tôi đi đâu. Dù sao thì tôi cũng không phải là người đáng việc này tốt - trong khi Nhựa Ruồi lại rất xứng đáng. Anh ấy biết mọi điều về nghệ thuật di chuyển ở nơi trống trải và lại biết ăn nói trơn tru khi đến được đó."

Không ai lên tiếng phản đối. Nhựa Ruồi rõ ràng là một lựa chọn tốt nhất, nhưng việc tuyển ra những người đi cùng với chú không phải là việc dễ dàng. Ai cũng sẵn lòng thực hiện một sứ mệnh như thế, nhưng việc này quan trọng đến nỗi cuối cùng chúng phải cân nhắc từng chú một, thảo luận xem ai sẽ là người có khả năng sống còn được sau một đoạn đường dài, đến nơi mà vẫn còn phong độ để làm tốt vai trò thuyết khách trong một cộng đồng xa lạ. Lúc đầu, Tóc Giả sừng sĩa khi bị gạt ra ngoài với lý do chú ta có thể gây lộn ở chỗ 1ạ, nhưng sau đó cũng không buồn khi nhớ ra rằng mình có thể tiếp tục chăm sóc Kahaar. Nhựa Ruồi muốn chọn Hoa Chuông nhưng như lời Mâm Xôi thì một câu nói đùa không đúng chỗ với Thỏ Thủ lĩnh có thể hủy hoại tất cả. Cuối cùng cả bọn nhất trí chọn Xám Bạc, Gạc Nai và Dâu Tây. Ứng viên cuối cùng chẳng nói gì nhiều nhưng rõ ràng chú ta rất hài lòng. Chú đã phải làm rất nhiều việc để chứng tỏ mình không phải là kẻ hèn nhát và bây giờ chú rất thỏa mãn khi biết rằng mình cũng có một giá trị nào đó với những người bạn mới.

Đội thương thuyết lên đường ngay từ tờ mờ sáng hôm sau, trong làn ánh sáng màu xám tro. Kahaar có nhiệm vụ hỗ trợ, chú bay sau đội này một chút, để chắc chắn là chúng đi đúng hướng và mang tin về cuộc hành trình của họ. Cây Phi và Tóc Giả đi tiến đến tận bìa rừng phía Nam, rồi đứng lại nhìn theo đồng đội đang nhắm về phía trang trại phía Tây xa xa mà đi tới. Chẳng bao lâu sau chúng đã biến mất trong đồng cỏ. Nhựa Ruồi có vẻ rất

tự tin và ba chú kia cũng đang đầy khí thế. Chẳng mấy chốc cả đoàn đã lút hẳn vào trong bãi cỏ và Cây Phi cùng Tóc Giả quay về rừng sồi.

"Được rồi chúng ta đã làm tất cả trong khả năng mình." Cây Phi nói "Phần còn lại phụ thuộc vào họ và vào El-ahrairah. Nhưng chắc chắn là mọi việc sẽ ổn nhĩ?"

"Không một chút nghi ngờ." Tóc Giả mạnh mẽ khẳng định "Hãy hy vọng là họ sớm quay về. Tôi đang nóng lòng chờ một cô nàng xinh xắn, mắn đẻ và sẽ có nhiều thỏ con xinh xinh trong hang của mình. Sẽ có nhiều Tóc Giả bé con, Cây Phi à! Cứ nghĩ đến đấy thôi đã sướng run người rồi."

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 24

Trang trại Nuthanger

Khi Robin đến Notyngnam
Chắc chắn không có gì đối trá
Chàng cầu Thủ lĩnh và Đức mẹ Mary dịu hiền
Một lần nữa đưa chàng ra khỏi chốn này bình yên.
Bên cạnh chàng một thầy tu đầu bự
Cầu xin Thủ lĩnh hãy mang đến cho hăn tai ương!
Ngay sau đó hăn nhận ra chàng
Cùng một lúc hăn nhìn thấy mặt.
Đứa trẻ, số 119 Robin Hood và Thầy tu

(Robin Hood là một người anh hùng vào thế kỷ 12 ở Anh, nổi tiếng vì những hành động trượng nghĩa cướp của người giàu chia cho người nghèo. Căn cứ địa của chàng nằm trong rừng Sherwood, gần thành phố Nottingham và cảnh sát trưởng thành phố này là kẻ thù không đội trời chung của chàng. Đoạn thơ này được viết bằng tiếng Anh thời Trung Cổ vào khoảng thế kỷ 14 nên rất khó hiểu đối với bạn đọc.)

Cây Phi nằm trên lũy đất vào một đêm giữa mùa hè. Bóng tối đổ xuống chưa đầy năm tiếng đồng hồ, cái ánh sáng mờ mờ vàng vọt trong không gian khiến chú không ngủ được, bồn chồn không yên. Mọi thứ xem ra đều êm thắm. Kehaar đã tìm thấy Nhựa Ruồi vào buổi chiều và hướng dẫn chú đi chệch một chút về hướng Tây cho đúng đường, rồi để đám thỏ lại một chỗ trú trong một hàng rào dày, sau khi đã biết chắc con đường đó sẽ dẫn đến trang trại. Bây giờ thì có thể chắc chắn một điều: hai ngày là đủ cho cuộc hành trình. Tóc Giả và một số chú thỏ khác đã nhanh nhẩu nói rộng hang mình chuẩn bị cho chuyến trở về của Nhựa Ruồi. Kehaar đã có một cuộc cãi lộn nảy lửa với con chim cắt, chú kêu lên bằng cái giọng đủ làm cả

cảng Cornish phải náo loạn lên; và mặc dầu cuộc xô xát chưa đến hồi ngã ngũ, con chim cắt có vẻ từ nay trở đi đã phải kiêng nể vùng lân cận rừng sồi. Mọi việc chưa có gì sáng sủa hơn kể từ khi chúng rời bỏ Sandleford.

Tâm trạng vui buồn lẫn lộn len lỏi vào tâm trí Cây Phi. Chú lại có cảm giác mình trở về buổi sáng hôm ấy khi cả bọn đi qua sông Enborne và một mình chú phóng đi, rồi tìm ra cánh đồng đậu. Lúc ấy chú tự tin và sẵn sàng cho một cuộc phiêu lưu. Nhưng mà cuộc phiêu lưu nào? Có nhiều điều đáng nói với Nhựa Ruồi và Xám Bạc khi họ trở về. Có một số cái - phải, không thể hạ thấp những việc mà họ đang làm. Không, tất nhiên là không. Mà chỉ để cho chúng thấy Thỏ Thủ lĩnh có trách nhiệm với bất cứ việc gì mà họ làm. Chú cứ trăn trở nghĩ mãi về việc này khi nhảy xuống lũy đất ngửi ngửi vài nhánh rau xà lách lẫn trong bãi cỏ. Và bây giờ cần làm cái gì để tạo cho các bạn một ngạc nhiên nhỏ nhưng không kém phần thú vị? Đột nhiên chú nghĩ, "Giả sử họ quay lại và ở đây đã có một hai chị thỏ cái rồi thì sao nhỉ?" Cũng lúc đó chú nhớ ra Kehaar đã nói về một cái hộp có chứa những con thỏ ở nông trại dưới kia. Đó là loại thỏ gì nhỉ? Chúng có bao giờ ra khỏi hộp không? Chúng đã từng trông thấy một con thỏ hoang chưa? Kehaar có kể rằng trang trại ấy không cách xa chân núi là bao, nằm trên một quả đồi nhỏ vì thế có thể dễ dàng đến đấy lúc sáng sớm trước khi người ở đấy thức dậy. Lũ chó thì chắc là đều bị xích, nhưng mèo thì không. Thỏ có thể chạy nhanh hơn mèo chừng nào chúng đuổi nhau ở chỗ trống trải với điều kiện nó nhìn thấy con mèo trước. Điều quan trọng là không được để bị bám theo mà không nhận ra. Chú có thể đi dọc hàng rào mà không thu hút sự chú ý của kẻ thù trừ phi chú gặp vận đen.

Nhưng nói trắng ra thì chú muốn làm gì nào? Tại sao phải dẫn xác đến trang trại? Cây Phi nhá nốt mẩu thức ăn cuối cùng và tự trả lời mình dưới ánh sao đêm. "Mình sẽ chỉ nhìn qua một lượt thôi," chú bụng bảo dạ, "và nếu có thể tìm ra cái hộp nốt những con thỏ này mình sẽ cố nói chuyện với chúng, chỉ thế thôi, không hơn. Mình chả việc gì phải liều lĩnh - phải, mình sẽ không đâm đầu vào những nguy hiểm thực sự - chừng nào mình chưa xác định đó là việc đáng làm. Chắc chắn là như vậy rồi."

Chú có nên đi một mình không? Sẽ an toàn hơn và vui vẻ hơn nếu có

thêm một người bạn, nhưng chỉ một người nữa mà thôi. Tuyệt đối không được thu hút sự chú ý. Ai là tốt nhất nào? Tóc Giả ư? Hay là Bồ Công Anh? Cây Phi bác bỏ cả hai đề xuất này. Chú cần một người làm theo những gì chú nói mà không ý kiến ý cò gì cả. Chú nghĩ ngay đến Nồi Đất, chú này sẽ làm theo thủ lĩnh không thắc mắc và sẽ làm bất cứ điều gì Cây Phi muốn. Vào lúc này chắc chắn Nồi Đất đang ngủ ở cái hang mà chú ở chung với Quả Sồi và Hoa Chuông, ngay dưới đường chạy ra ngoài Tổ Ong.

Cây Phi thật may mắn, chú tìm thấy Nồi Đất nằm gần ngay cửa hang và vừa tỉnh giấc, nên có thể dẫn đàn em ra ngoài mà không đánh thức hai chú kia, rồi dẫn nó theo một đường chạy khác thông ra lũy đất. Nồi Đất nhìn quanh với vẻ lo ngại xốn xác như thể chú luôn nơm nớp chờ đợi điều xấu xảy ra.

"Không có chuyện gì đâu, Nồi Đất." Cây Phi nói "Chẳng có gì phải sợ hết. Anh muốn em xuống dưới chân núi giúp anh tìm ra nông trại mà anh đã nghe nói tới. Chúng ta sẽ chỉ xem qua một vòng thôi."

"Một vòng quanh trang trại hả Thủ lĩnh Cây Phi? Để làm gì? Không nguy hiểm chứ? Rồi còn lũ chó với mèo và..."

"Không, em sẽ tuyệt đối an toàn khi đi với anh. Chỉ anh em mình thôi - anh không muốn một ai khác. Đó là một kế hoạch bí mật, em không được cho ai khác biết về chuyện này kể từ giờ phút này. Anh đã chỉ chọn em chứ không phải bất cứ ai khác." ,

Điều này tác động đến cậu nhỏ đúng như Cây Phi dự đoán. Nồi Đất không cần thêm bất cứ lời thuyết phục nào nữa và chúng lập tức phóng đi, theo con đường đầy cỏ, băng qua bãi cỏ phía ngoài và lao xuống dốc. Chúng đi qua một vành đai rừng hẹp rồi tới cánh đồng nơi Nhựa Ruồi cất tiếng gọi Tóc Giả trong đêm tối. Đến đây Cây Phi dừng lại đánh hơi và nghe ngóng. Đó là lúc trời tang tảng sáng, đúng cái giờ mà lũ cú quay lại, thường là để săn mồi. Mặc dầu một chú thỏ trưởng thành không gặp nguy hiểm với loài cú, nhưng chỉ có rất ít thỏ dám phớt lờ bọn cú. Lúc này, chồn và cáo có thể lang thang ở ngoài đồng, nhưng trời vẫn tối và âm ướt nên Cây Phi, trong tâm trạng tự tin, vui vẻ cho rằng chú sẽ đánh hơi hoặc nghe

thấy bất cứ động tĩnh gì của những con thú săn mồi trên bốn chân.

Bất kể nông trại ở đâu thì cũng phải nằm bên ngoài con đường nhựa chạy dọc bờ bên kia cánh đồng. Chú bắt đầu lên đường với nhịp điệu khoan thai và Nồi Đất bám sát gót. Cả hai di chuyển lặng lẽ, khi chạy ra bên ngoài lúc lẩn vào bên trong hàng rào mà Nhựa Ruồi và Hoa Chuông đã đến, đi qua dưới những sợi dây cáp kêu ù ù mệt mỏi trong bóng tối phía trên đầu. Chỉ mất vài phút là hai chú thỏ đã tới được con đường nhựa.

Có những thời điểm chúng ta biết chắc rằng mọi việc đều tốt đẹp. Một câu thủ bóng chày khi đã chơi tốt lượt của mình về sau sẽ mạnh miệng nói anh ta cảm thấy mình không thể để mất bóng, còn một diễn giả hoặc một nghệ sĩ trong một ngày may mắn, có thể cảm thấy khán giả đang nâng bổng mình lên như thể anh ta đang bơi trong một làn nước bồng bênh, kỳ diệu. Cây Phi vào lúc này cũng có cảm giác ấy. Bao quanh chú là màn đêm mùa hè tĩnh lặng, lung linh ánh sao khuya đang mờ nhạt dần cùng ánh ngày hừng lên ở chân trời. Chẳng có gì phải sợ hãi và chú sẵn sàng đi qua một ngàn cái sân trại, cái này nối tiếp cái khác. Khi chú ngồi với Nồi Đất trên lũy đất phía trên con đường bốc lên mùi hắc ín, chú thấy chẳng có vẻ gì là cực kì may mắn khi nhìn thấy một con chuột con liến láu chạy qua hàng rào đối diện và biến mất trong một lùm cỏ úa vàng ở bên dưới. Chú biết mình sẽ tìm được kẻ chỉ đường hay ai đó đại loại như thế. Cây Phi nhảy vội xuống và tìm thấy con chuột kia đang dụi mõm trong cái hào.

"Nông trại," Cây Phi lên tiếng hỏi "cái nông trại ở đâu vậy - gần đây, trên quả đồi nhỏ kia phải không?"

Con chuột nhỏ tròn xoe mắt nhìn chú, những sợi ria mép rung rung. Nó không có lý do gì đặc biệt để phải tỏ ra thân thiện, nhưng có cái gì đó ở cái nhìn của Cây Phi làm cho việc trả lời chú một cách lễ độ là điều thật tự nhiên.

"Bên kia đường. Trên kia kìa."

Da trời mỗi lúc một hừng lên một chút. Cây Phi chạy qua đường mà không đợi Nồi Đất, cậu này chỉ đuổi kịp chú ở dưới chân hàng rào gần con đường nhỏ. Từ đây, sau một hồi nghe ngóng, chúng bắt đầu phóng ngược lên dốc hướng về chân trời phía Bắc.

Nuthanger giống như một điền trang trong truyện cổ. Nằm giữa Ecchinswell và chân núi Watership Down, cách mỗi nơi này khoảng nửa dặm là một quả đồi lớn, dốc đứng ở bờ phía Bắc nhưng lại thoải thoải ở phía bờ nam - giống như bản thân đỉnh núi. Những con đường hẹp bò lên cả hai sườn dốc và cùng dẫn đến một vòng cây du bao quanh cái đỉnh bằng phẳng. Bất cứ ngọn gió nào - dù nhẹ đến mấy - thổi từ ngọn cây du cũng làm vang lên tiếng xào xạc, xao động đầy sức sống của muôn ngàn chiếc lá. Bên trong hàng cây này là một nông trại cùng với chuồng gia súc và nhà phụ. Ngôi nhà chắc cũng phải hơn hai trăm năm tuổi hoặc có thể còn lâu đời hơn nữa, xây bằng gạch, mặt tiền lát đá trông về hướng Nam phía rặng núi. Ở mặt phía Đông ngay trước nhà chính có một chuồng gia súc nằm cách ra một đoạn trên một nền đất đôn cao tựa như trên những bệ đá; đối diện với nó là một chuồng bò.

Khi Cây Phỉ và Nồi Đất lên đến đỉnh dốc, những tia sáng đầu tiên soi rõ khoảng sân và ngôi nhà. Mấy con chim thích đậu sớm đang rộn ràng ca hát khắp nơi kia cũng là những con chim mà chúng đã quen thuộc trong quãng thời gian trước. Một con chim cổ đỏ đang liến thoắng ca, đậu vắt vẻo trên một cành thấp rồi lắng nghe tiếng con khác đáp lại từ phía ngoài nông trại. Một con mai hoa cất tiếng hót vang một bài ngắn, đoạn xốc cánh bay lên, cao cao trên ngọn cây du, rồi một khúc hát đối đáp khác lại bắt đầu. Cây Phỉ dừng lại, ngồi thẳng lên, làm như vậy có thể đánh hơi các loại mùi trong không khí tốt hơn. Mùi rơm rạ và phân bò xộc lên trộn lẫn với mùi lá du, mùi tro bếp và mùi thức ăn cho bò. Những mùi mờ nhạt hơn thoảng đến mũi chú cũng tựa như bội âm của một cái chuông rung lên đối với một cái tai lành nghề. Mùi thuốc lá, thông thường có nghĩa là có nhiều mèo, có vẻ ít chó hơn và rồi - một cách bất ngờ và vượt ra ngoài mọi nghi ngờ - là thỏ. Chú nhìn sang Nồi Đất và thấy chú này cũng đã ngửi thấy nó.

Trong khi đánh hơi chúng cũng để tai lắng nghe nữa. Ngoài những chuyển động nhẹ nhàng chấp chới của chim chóc và tiếng vo ve của đàn ruồi vang lên tức thì chung quanh chúng, cả hai không thể nghe được gì ngoài tiếng rì rầm không ngắt của cây cối. Bên dưới cái dốc phía Bắc của dãy núi, không gian vẫn yên tĩnh, nhưng ở đây ngọn gió nam đã được

khuếch đại bởi hàng cây du với vô vàn những chiếc lá nhỏ luôn lay động cũng giống như tác động của ánh mặt trời lên một khu vườn được nhân lên nhờ những giọt sương đêm. Tiếng động đến từ những cành cây trên ngọn khiến Cây Phi phải lo ngại bởi vì nó có thể là một hướng tấn công - một hướng tấn công sẽ chẳng bao giờ kết thúc; chú và Nồi Đất vẫn ngồi im một lúc, lắng nghe chăm chú tiếng động này, với âm thanh lớn nhưng vô nghĩa ở rất cao trên đầu.

Chúng không nhìn thấy con mèo nào, nhưng ở gần nhà có một cái cũ chó mái bằng. Chúng thoáng thấy một con chó ngủ bên trong, một chú khuyển lớn, bộ lông óng mượt đen tuyền đang gác đầu lên hai chân trước. Cây Phi không nhìn thấy dây xích, nhưng một lúc sau chú nhận ra một sợi dây thừng mỏng thò ra khỏi cũ, đầu dây kia cột chặt vào mái. "Tại sao lại là một sợi dây thừng?" chú tự hỏi rồi nhủ thầm, "bởi vì như thế nếu chó không ngủ thì cũng không thể tạo ra những tiếng động lách cách phiền toái trong đêm như khi nó đeo dây xích."

Hai chú thỏ bắt đầu quanh quẩn bên ngoài ngôi nhà. Đầu tiên chúng còn thận trọng ngồi yên trong chỗ nấp, tiếp tục quan sát xem có mèo không. Nhưng khi không thấy bóng dáng con mèo nào, chẳng mấy chốc chúng trở nên mạnh dạn hơn, chạy ngang qua những khoảng trống, thậm chí còn dừng lại nhấm nhá một cọng cỏ công anh trong một vạt đất mọc đầy rêu và cỏ dại. Lăn theo mùi, Cây Phi tìm đường đến cái chuồng mái thấp. Cửa chuồng hé mở chỉ vừa vịn để chú lách qua, chú dừng lại một chút chỗ ngưỡng cửa xây bằng một hàng gạch, Ngay đối diện với cánh cửa trên một bục gỗ rộng - kiểu như một cái sàn - là một chuồng thỏ phía trước có chằng lưới thép. Qua những đồng lộn xộn, đen đen chú nhìn thấy một cái bát màu nâu, vài thứ xanh xanh và những cái tai của hai ba chú thỏ. Trong khi chú trở mắt nhìn, một chú trong bọn bước đến gần lưới thép, nhìn ra ngoài và trông thấy chú.

Bên cạnh cái bục, ở phía gần Cây Phi có một bó rơm để lộn ngược. Cây Phi nhẹ nhàng nhón gót nhảy lên trên bó rơm và từ đấy nhảy đến những tấm ván dày, vẻ cũ kỹ với bề mặt trơn nhẵn, bụi bặm, phủ đầy rơm rạ. Sau đã chú quay lại chỗ Nồi Đất đang nằm đợi bên ngoài.

"Nồi Đất ơi," chú nói "chỉ có một cách thoát khỏi nơi này. Em hãy canh chừng mèo nếu không chúng ta có thể bị sập bẫy đấy. Đứng ở ngoài cửa, nếu thấy một con mèo bên ngoài thì lập tức báo anh biết nhé."

"Vâng, thưa Thủ lĩnh Cây Phi." Nồi Đất nói "Tất cả đều rất rõ ràng cho đến lúc này."

Cây Phi đi sang đầu kia cái chuồng, lưới thép nhô ra khỏi cái kệ cho nên chú không thể chạm tới hay nhìn vào nhưng có một cái lỗ nhỏ ở tấm ván bịt bên hông và ở đầu kia chú có thể nhìn thấy một cái mũi giật giật.

"Xin chào, tôi là Thủ lĩnh Cây Phi. Tôi đến để nói chuyện với các bạn. Các bạn có hiểu tôi không?"

Tiếng trả lời nghe hơi lơ lớ nhưng đúng là ngôn ngữ của thỏ, hoàn toàn dễ hiểu.

"Có, chúng tôi hiểu anh. Tên tôi là Hoẵng Dương. Anh từ đâu đến vậy?"

"Từ ngọn núi đằng kia. Tôi và những người bạn, chúng tôi sống theo cách mình muốn mà không có con người. Chúng tôi ăn cỏ, nằm sưởi dưới nắng và ngủ trong những cái hang dưới đất. Các bạn có bao nhiêu người?"

"Bốn, cả đực lẫn cái."

"Các bạn có được ra ngoài không?"

"Có, thỉnh thoảng thôi. Một đứa bé đưa chúng tôi ra và cho chúng tôi vào một cái bãi rào kín trên bãi cỏ."

"Tôi đến đây để nói với các bạn về cánh đồng thỏ của chúng tôi. Chúng tôi cần thêm nhiều thỏ nữa. Chúng tôi muốn các bạn chạy trốn khỏi trang trại này và nhập bọn với chúng tôi."

"Có một cái cửa lưới ở phía sau chuồng," Hoẵng Dương nói "anh hãy lại đằng ấy, ta để nói chuyện với nhau hơn."

Cửa làm bằng lưới thép nẹp lại bằng thanh gỗ, với hai bản lề bằng da đóng vuông góc và một khóa có cài chốt, buộc chặt bằng dây thép. Bốn cô chú thỏ xúm lại chỗ này, ép mũi qua mắt lưới. Hai chú - Nguyệt Quế và Thanh Nhàn - thuộc giống thỏ Angora màu đen lông ngắn. Hai thỏ còn lại, Hoẵng Dương và cô thỏ của chú, Cỏ Khô, thì là giống Himalaya lông đen pha trắng.

Cây Phi bắt đầu kể về cánh đồng thỏ trên núi, về niềm vui và cuộc sống

tự do mà những thỏ hoang như chú được tận hưởng. Bằng cung cách thẳng thắn như thường lệ, chú nói về vấn đề của chúng là thiếu thỏ cái và chú đã làm thế nào để cố kiếm vài cô về. "Nhưng tôi không muốn bắt cóc những bạn thỏ cái ở đây. Cả bốn người hãy gia nhập với chúng tôi, đực cũng như cái. Chỗ chúng tôi rất rộng, có đủ chỗ cho tất cả mọi người." Chú tiếp tục câu chuyện về bữa ăn tối trong ánh hoàng hôn và bữa sáng trong ánh bình minh trên những thảm cỏ dài.

Bốn cô chú thỏ trong chuồng xem ra đã bị chú làm cho vừa hoang mang vừa mê mẩn. Thanh Nhàn, cô thỏ cái giống Angora, một cô nàng khỏe mạnh, lanh lợi – tỏ ra rất kích động trước sự miêu tả của Cây Phỉ và đặt nhiều câu hỏi về cánh đồng thỏ cũng như vùng núi. Rõ ràng là họ nghĩ cuộc sống trong chuồng nhàm chán nhưng an toàn. Với những gì họ biết thì kẻ thù của thỏ khá nhiều, chỗ nào cũng có thể có và hình như định ninh rằng chẳng có mấy thỏ hoang còn tồn tại được bên ngoài. Cây Phỉ nhận ra rằng mặc dầu họ thích thú khi nói chuyện với chú và hoan nghênh chuyến viếng thăm của chú, bởi vì đây là một sự kiện vui vẻ mang lại chút sinh khí và thay đổi trong cuộc sống đều đều buồn tẻ của họ, nhưng nhìn chung họ không có khả năng đưa ra một quyết định và có quyết tâm hành động theo quyết định ấy. Họ không biết cách đưa ra một quyết định. Với Cây Phỉ và bạn bè chú, nhận thức và hành động là bản năng thứ hai, trong khi những thỏ này không bao giờ hành động để cứu cuộc sống của mình hoặc thậm chí tự tìm ra thức ăn. Nếu chú muốn đưa bất cứ thỏ nào trong số này đi xa đến tận chỗ mình thì phải có một cái gì thúc đẩy họ. Chú ngồi yên lặng một chút, nhắm nháp những hạt cám vương vãi trên tấm ván trước chuồng thỏ. Sau cùng chú nói:

"Bây giờ tôi phải quay lại chỗ các bạn tôi trên núi, nhưng rồi sẽ quay trở lại. Chúng tôi sẽ quay lại vào một đêm nào đó và khi chúng tôi quay lại, xin hãy tin là chúng tôi có thể mở cửa chuồng cũng dễ dàng như người nông dân mở, và nếu lúc đó bất cứ ai muốn sống đời tự do thì có thể đi theo chúng tôi."

Hoảng Dương toan đáp lại thì bất thành linh Nồi Đất nói vọng vào, "Anh Cây Phỉ, có một con mèo ở ngoài sân kia."

"Chúng tôi không sợ mèo," Cây Phi nói với Hoảng Dương "rniễn là chúng tôi ở nơi trống trải." Cố không tỏ ra vội vã, chú quay lại sàn, bằng cách nhảy xuống bó rơm và đi nhanh ra cửa. Nồi Đất đang nhìn qua bản lề. Cậu ta đang sợ phải biết.

"Em nghĩ nó nghĩ thấy mùi chúng ta, anh Cây Phi à." chú nói "Em e là nó biết chúng ta ở đây."

"Vậy thì đừng nán lại đây nữa. Bám sát theo anh và bỏ chạy khi anh chạy." Rồi không liếc qua khe cửa, chú vọt qua cánh cửa khép hờ của chuồng nuôi gia súc rồi dừng lại ở bậc thềm

Một con mèo mướp với bộ ngực và bốn chân trắng muốt đang ở đầu kia cái sân nhỏ, nó đứng đĩnh và khoan thai đi dọc theo một đồng cỏ. Khi Cây Phi xuất hiện ở ngưỡng cửa nó nhìn thấy chú ngay, liền đứng im với đôi mắt xanh mở lớn và cái đuôi ngoe nguẩy. Cây Phi từ tốn nhảy qua ngưỡng cửa và dừng lại lần nữa . Mặt trời đã hiện ra, đổ ánh nắng xiên xiên qua khoảng sân và trong không khí lặng như tờ, nghe vang lên tiếng đập cánh vo ve của đàn ruồi đang bay quanh một đồng phân cách đó chừng hơn một mét. Nghe rõ mùi của rơm rạ, bụi bặm lẫn trong hương táo gai.

"Nom anh có vẻ đói ăn đấy nhỉ." Cây Phi nói với con mèo "Bọn chuột ngày một trở nên khôn ngoan hơn, tôi chắc thế."

Mèo không trả lời. Cây Phi ngồi xuống, mắt hấp háy trong ánh nắng. Mèo thu người nằm nép xuống sân, gần như làm thành một đường thẳng, vươn cái đầu về phía giữa hai chân trước. Gần ngay sau chú, Nồi Đất tỏ ra bồn chồn đến nỗi Cây Phi vốn không rời mắt khỏi mèo vẫn có thể cảm thấy đàn em đang run rẩy như thế nào.

"Đừng có sợ vãi vĩa như thế, Nồi Đất." chú thì thầm "Anh sẽ đưa em ra khỏi đây, nhưng em phải đợi đến khi nó tiến lại chỗ chúng ta. Đứng im nhé."

Con mèo bắt đầu quật đuôi qua lại. Phần thân sau của nó nhồm lên, lắc từ bên này sang bên kia trong sự kích động tăng dần.

"Anh không thể chạy à?" Cây Phi nói tiếp "Tôi nghĩ là không. Đồ mắt lồi, đồ liếm đĩa cửa sau."

Con mèo quăng mình qua khoảng sân và hai chú thỏ nhảy lên nghênh

chiến với những cú đập hai chân sau. Mèo di chuyển rất nhanh và mặc dù cả hai chú thỏ đã cố gắng đi chuyển nhanh không kém, chúng khó mà ra khỏi sân đúng lúc. Khi cả hai phóng đến một bên chuồng gia súc dài, chúng nghe thấy tiếng con chó giống Labrador bị kích động sủa inh ỏi và chạy tót lên cho đến khi căng hết sợi dây buộc ở cổ. Có tiếng người hét lên nạt nộ nó. Từ chỗ núp ở bờ rào gần đường đi, chúng quay đầu nhìn lại. Con mèo dừng khựng lại, liếm một bàn chân, vờ như không thèm chú ý đến chúng.

"Loài mèo không thích tỏ ra ngu ngốc." Cây Phỉ nói "Nó sẽ không gây cho chúng ta bất cứ rắc rối nào đâu. Nếu nó không tấn công chúng ta như thế, nó sẽ theo chúng ta đi xa hơn và chắc chắn sẽ gọi con khác cứu viện. Và theo cách nào đó, em không thể xông tời trước nếu chúng không ra đòn trước. Thật may là em đã nhìn thấy nó trước, Nồi Đất à."

"Em rất mừng là đã giúp ích được ít nhiều. Nhưng chúng ta làm gì bây giờ và tại sao anh lại nói chuyện với mấy thỏ trong chuồng?"

"Anh sẽ nói những chuyện đó sau. Bây giờ thì đi về cánh đồng và ăn cỏ, sau đó chúng ta sẽ lên đường về nhà, thong dong như em muốn."

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 25

Cuộc Đột Kích

Chàng đi đến chỗ đồng ý, còn làm gì được nữa, chàng đâu phải một ông hoàng...

Không ai có chỗ nào để nói với chàng, "Đã đến lúc phải đưa ra đề nghị."

Nhà vua phải chết của Mary Renault

Cuối cùng thì mãi khi trời tối mịt Cây Phi và Nồi Đất mới quay về tới Tổ Ong. Chúng vẫn ăn trên cánh đồng khi trời đổ mưa, mang theo làn gió lạnh, và chúng tìm chỗ trú đầu tiên trong một cái hào gần đấy, rồi, bởi cái hào nằm trên một con dốc nên một dòng nước mưa cứ khoảng mười phút lại chảy vào, chúng lại trú giữa những chuồng gia súc nằm giữa đoạn đường xuống dốc. Chúng núp trong một đồng rơm to và trong suốt thời gian ấy cố im lặng để lắng nghe câu chuyện của bọn chuột. Rồi tất cả trở nên yên lặng, chúng buồn ngủ và thiếp đi trong khi bên ngoài trời vẫn mưa rả rích suốt buổi sáng. Khi chúng tỉnh giấc thì Cây Phi dường như không có gì phải vội vã. Sẽ chỉ chuốc thêm phiền hà trong tiết trời ẩm ướt như thế này, dù sao thì không một chú thỏ đầy lòng tự trọng nào lại bỏ chỗ trú đi lang thang ngoài chuồng gia súc kiếm cái ăn. Một đồng khoai và củ cải cho chúng đánh chén no nê và cả hai chỉ ra khỏi nhà kho khi ánh sáng đã bắt đầu tắt dần. Chẳng bao lâu sau, chúng về đến cánh rừng trước khi trời tối một chút, chẳng có gì phiền toái ngoài việc bộ lông bị thấm nước mưa gây cảm giác khó chịu. Chỉ có hai ba chú thỏ là vẫn bất chấp thời tiết chạy ra ngoài kiếm ăn. Không ai để ý đến sự vắng mặt của bọn chúng, Cây Phi lập tức chui vào hang sau khi dặn Nồi Đất không được hé môi với ai về chuyến phiêu lưu của chúng. Chú thấy cái hang của mình trống trơn, bèn nằm xuống và ngủ ngay lập tức.

Thức dậy, chú thấy Thứ Năm đang nằm bên cạnh như thường lệ. Trời

còn chưa sáng. Nền hang khô ráo và ẩm cứng, một cảm giác mới khoan khoái làm sao, chú toan ngủ nướng thêm một lúc nữa thì nghe tiếng Thứ Năm nói.

"Người anh ướt hết cả đấy Cây Phi ạ."

"Ừ, thì có chuyện gì đâu? Em cũng biết là cỏ ướt mà."

"Anh không bị ướt khi đi ăn. Người anh sũng nước. Anh không có mặt ở đây suốt cả ngày hôm qua, đúng không nào?"

"Ồ phải, anh xuống núi kiếm cỏ non."

"Ăn củ cải thì có, lại nữa, người anh sặc mùi nông trại - mùi phân gà này, mùi cám heo này. Nhưng ngoài ra còn có một mùi gì đó kỳ kỳ mà em không nghĩ ra được. Có chuyện gì xảy ra vậy?"

"À... có va chạm một chút với một con mèo, nhưng làm gì mà lo lắng dữ vậy?"

"Bởi vì anh đang che giấu một điều gì đó, Cây Phi ạ. Một điều rất nguy hiểm."

"Chỉ có Nhựa Ruồi mới trong vòng nguy hiểm chứ không phải anh. Việc gì phải bận tâm đến anh cơ chứ? "

"Nhựa Ruồi á?" Thứ Năm hỏi lại, giọng ngạc nhiên quá đỗi "Nhưng Nhựa Ruồi và mấy người kia đã đến được cánh đồng thỏ lớn vào chập tối hôm qua cơ mà. Chính Kehaar đã bảo thế. Chẳng nhẽ anh định nói mình không biết gì về chuyện này?"

Cây Phi có cảm giác mình vừa bị bắt quả tang. "Ừ, anh biết rõ chứ, anh rất mừng khi nghe thế."

"Vậy là mọi việc xảy ra như thế này," Thứ Năm nói "Hôm qua anh tìm đến nông trại và chạy trốn khỏi một con mèo. Bất kể anh làm gì thì chuyện ấy cũng choán hết tâm trí anh nên tối hôm qua anh mới quên không hỏi chuyện về Nhựa Ruồi."

"Chà, thôi được rồi Thứ Năm. Anh sẽ kể cho em chuyện này. Anh mang theo Nồi Đất đến cái nông trại mà Kehaar đã nói với chúng ta, nơi có những thỏ sống trong lồng. Anh tìm ra chỗ mấy thỏ nọ, kể cho bọn họ về chúng ta và anh nuôi dự định sẽ quay lại đấy vào một dịp khác, giải thoát cho họ, đưa họ đến gia nhập với đại gia đình chúng ta ở đây."

"Để làm gì?"

"À, ở đó có hai cô thỏ. Đó chính là lý do."

"Nhưng nếu Nhựa Ruồi thành công thì chẳng bao lâu chúng ta sẽ có khối thỏ cái, với lại từ những gì em nghe được về thỏ nhà thì họ không dễ dàng hòa nhập với cuộc sống hoang dã đâu. Sự thật thì anh chỉ cố tỏ ra mình thông minh thôi."

"Cố tỏ ra mình thông minh?" Cây phi hỏi lại "Thôi được rồi, hãy để xem Tóc Giả và Mâm Xôi nghĩ gì về chuyện này."

"Liều mạng sống của anh và có thể của những anh em khác vì một cái gì đó quá vụn vặt hoặc không đáng." Thứ Năm nói giọng chua chát "Ừ, phải mà, tất nhiên mấy người kia sẽ nghe anh vì anh là thủ lĩnh của họ mà. Người ta nghĩ là anh luôn đưa ra những quyết định đúng đắn khôn ngoan và họ tin tưởng anh. Thuyết phục được họ chẳng chứng minh được điều gì, nhưng tới khi có vài thỏ chết thì ai cũng sẽ thấy anh là tên ngốc, nhưng khi ấy thì đã quá trễ."

"Thôi im đi, anh muốn ngủ thêm một lúc nữa."

Trong bữa ăn vào sáng hôm sau, với sự phụ họa đầy kính trọng của Nồi Đất, Cây Phi kể cho bạn bè nghe về chuyến đi của chú đến nông trại. Như chú chờ đợi, Tóc Giả đưa ra ngay ý kiến hãy làm một cuộc đột kích giải phóng cho lũ thỏ chuồng.

"Chẳng có gì sai sót ở đây cả." chú hào hứng nói "Đấy là một ý tưởng tuyệt vời, Cây Phi à! Tôi không biết anh làm thế nào mở được chuồng thỏ, nhưng Mâm Xôi sẽ lo chuyện đó. Chỉ có một chuyện làm tôi phiền lòng là khi nghĩ đến việc anh chạy trốn khỏi con mèo. Một chú thỏ ra thỏ thì phải đấu một trận sống mái với mèo vào bất cứ lúc nào chứ. Mẹ tôi một lần đã nghênh đón một con, bà đã dạy cho nó một bài học nhớ đời, tôi có thể nói với anh thế này: cào rách bộ lông nó ra, làm cho te tua như bông cỏ lau vào mùa thu ấy! Cứ việc để con mèo trong trại ấy cho Tóc Giả này và một hai cậu khác nữa!"

Với Mâm Xôi cần phải mất công thuyết phục nhiều hơn, nhưng cũng như Tóc Giả và chính Cây Phi, chú thầm thất vọng vì không được đi một chuyến với Nhựa Ruồi nên khi hai chú kia chỉ ra rằng chúng trông cậy vào

chú trong việc nghĩ ra cách mở cửa chuồng thì chú lập tức đồng ý.

"Chúng ta có cần đem tất cả mọi người đi không?" chú hỏi "Anh nói rằng con chó bị cột lại, và tôi cho rằng ở đó không có quá ba con mèo đâu. Quá nhiều thỏ cùng đi sẽ là một bất lợi, nhất là trong đêm tối, nếu ai đó bị lạc thì chúng ta lại phải mất thời gian đi tìm."

"Vậy thì chỉ cần mang theo Bồ Công Anh, Thủy Cự và Đầu Gỗ thôi," Tóc Giả kết luận "những anh em còn lại cứ để ở nhà. Anh có muốn làm ngay trong đêm nay không, Thủ lĩnh Cây Phi?"

"Có chứ, càng sớm càng tốt." Cây Phi nói "Tập hợp ba người kia lại và thông báo cho họ biết. Tiếc là trời đang tối dần chứ không thì chúng ta có thể mang theo Kehaar, anh ta chắc sẽ khoái vụ này lắm."

Tuy vậy, hy vọng tiến hành đột kích ngay trong đêm ấy đã tan thành mây khói, vì trời lại đổ mưa trước lúc trời tối và cứ rả rích rơi suốt cùng với ngọn gió mùa Tây Bắc mang theo cái mùi ngọt ngọt chua chua của hoa thủy lạp từ hàng rào phía dưới. Cây Phi ngồi trên lũy đất cho đến khi ánh sáng đã nhạt màu. Cuối cùng, khi đã biết chắc là mưa sẽ kéo dài suốt đêm, chú nhập hội với cả bọn ở Tổ Ong. Chúng thuyết phục được Kehaar đi xuống dưới để tránh gió và mưa. Một trong những câu chuyện của Bồ Công Anh kể về El-ahrairah được nối tiếp bằng một câu chuyện lạ thường khiến cho các chú thỏ chú nào chú nấy đều hoang mang nhưng đầy say sưa về cái thời mà Thần Mặt trời bỏ đi du ngoạn để cả thế giới này bị vậy bọc trong mưa. Nhưng rồi một người đàn ông đã xây một cái chuồng vĩ đại nổi trên mặt nước chứa tất cả chim chóc và muông thú cho đến khi Thần Mặt trời trở về giải phóng chúng ra khỏi chuồng.

"Nó sẽ không xảy ra vào tối nay chứ thưa Thủ lĩnh Cây Phi?" Nồi Đất hỏi, vẫn để tai lắng nghe tiếng mưa gõ loppjddoopj lên đám lá sồi bên ngoài. "Không có một cái chuồng nào ở đây cả."

"Kehaar sẽ mang cậu bay tới mặt trăng, Nồi Đất ạ," Hoa Chuông đùa "và cậu có thể đậu xuống đầu Tóc Giả như một cành bulô trong sương giá. Nhưng đã đến lúc ưu tiên cho việc ngủ đây."

Tuy vậy, Thứ Năm trước khi đi ngủ lại nói với Cây Phi về vụ đột nhập vào nông trại.

"Em cho rằng sẽ chẳng ăn thua gì khi yêu cầu anh đừng tham gia vụ này, phải không nào?"

"Nghe đây," Cây Phi bực bội, "có phải em có linh cảm điều xấu về nông trại không? Nếu có thì cứ nói toạc ra đi, được chứ? Sau đó tất cả chúng ta sẽ cân nhắc nặng nhẹ."

"Em không có linh cảm gì về nông trại, dù ở phương diện này hay khác." Thứ Năm đáp "Nhưng điều đó không có nghĩa là mọi chuyện đều ổn. Linh cảm chỉ đến khi nó đến - và không phải bao giờ cũng đến. Không phải là với con chó rừng cũng như con quạ. Nếu có chuyện ấy, em sẽ chẳng biết gì về chuyện xảy ra với Nhựa Ruồi và những người cùng đi. Nó có thể xấu hoặc tốt. Nhưng có gì đó khiến em lo sợ cho anh Cây Phi à, chỉ anh thôi chứ không phải những người khác. Anh hiện lên cô độc, rõ nét và dễ thấy, như một cành cây chết đâm lên giữa bầu trời vậy."

"Phải, nếu em có ý muốn nói em thấy trước những rắc rối xảy ra cho anh chứ không phải cho những người kia vậy thì hãy nói với họ; anh sẽ để cho họ tự quyết định là anh có phải từ bỏ vụ này không. Nhưng em cũng biết điều này có nghĩa là bỏ cuộc. Cho dù em có tiếng nói trong chuyện này thì người ta cũng sẽ nghĩ rằng anh đang sợ hãi."

"Em thì cho rằng chuyện này không đáng để ta phải liều. Tại sao không đợi cho đến khi bọn Nhựa Ruồi trở về? Đó là tất cả những gì chúng ta phải làm."

"Anh sẽ có cảm giác như bị sập bẫy nếu khoanh tay ngồi đó mà đợi Nhựa Ruồi. Em không thấy điều anh muốn là đưa được những cô thỏ kia về đây trước khi anh ấy trở về sao? Nghe này, Thứ Năm, anh sẽ nói cho em điều này. Anh đã đi đến chỗ tin tưởng em nhiều đến nỗi anh sẽ hết sức cẩn thận. Thật ra, anh thậm chí sẽ không vào trong trại, anh sẽ ở bên ngoài, trên đỉnh dốc, và nếu điều này cũng không làm em hết lo ngại thì anh cũng không biết phải làm gì hơn nữa."

Thứ Năm không nói gì thêm, còn Cây Phi thì tập trung suy nghĩ về cuộc tấn công cùng những khó khăn đặt ra khi đưa những chú thỏ nhà đi cả một quãng đường dài về hang.

Hôm sau là một ngày rục rờ và khô ráo, làn gió khỏe khoắn tươi mát

dọn sạch những gì còn lại sau cơn mưa đêm qua. Những đám mây từ phương Nam lững lờ trôi đến giăng trên đỉnh núi, giống như chúng đã từng làm vào cái buổi tối tháng Năm khi Cây Phi lần đầu tiên trèo lên núi. Nhưng vào lúc này mây treo cao hơn và cũng bé nhỏ hơn, cuối cùng chúng cụm lại thành một canh đồng bông trắng muốt giống như một bãi biển khi triều xuống. Cây Phi dẫn Tóc Giả và Mâm Xôi lên tận chóp núi, nơi chúng có thể nhìn xuống Nuthanger ngự trên một quả đồi nhỏ. Chú mô tả cách tiếp cận nơi này và tiếp tục giải thích làm thế nào tìm thấy chuồng thỏ. Tóc Giả đang rất cao hứng. Ngọn gió sớm đầy sáng khoái và viễn cảnh hành động kích thích chú ghê gớm; chú đã dành thời gian luyện tập với Bồ Công Anh, Đầu Gỗ và Thủy Cự, chú đóng vai mèo và khuyến khích bọn chúng tấn công mình như thật. Cây Phi, sau cuộc tranh cãi với Thứ Năm có phần phiền muộn nhưng cũng đã lấy lại được tinh thần khi quan sát đám bạn đánh trận giả trên bãi cỏ và chấm dứt những suy tư bằng cách tham gia trò chơi, thoát đầu với tư cách kẻ tấn công rồi sau đó vờ là con mèo, hai mắt trợn trừng, giận run lên với toàn thế giới giống như con mèo mướp ở trại Nuthanger.

"Tôi sẽ thất vọng lắm lắm nếu chúng ta không gặp một con mèo Nào." Bồ Công Anh nói, trong lúc đợi đến lượt mình chạy qua một cánh sồi gãy từ bên này sang bên kia, cào cào nó hai lần rồi lao tới lần nữa. "Tôi cảm thấy đó là một con vật thật sự nguy hiểm."

"*Eng* hãy canh chừng *ló*, *eng* Bồ Cung Ang." Kahaar đang đi tìm ốc sên trong bãi cỏ gần đấy nói xen vào "*Eng* Tóc Dả muốn nghĩ đây *nà chò* đùa, sẽ *nà* *eng* can đảm hơn. Lũ mèo không phải *nà chò* đùa đâu. Eng không nhìn thấy *ló*, không nghe thấy tiếng *ló*. Rồi bụp một phát, *ló* phóng đến."

"Nhưng chúng tôi đâu có đến đó để ăn hả Kahaar." Tóc Giả nói "Và điều này làm cho mọi việc khác hẳn. Chúng tôi không thể thôi canh chừng mèo trong suốt thời gian đó."

"Tại sao không ăn thịt mèo?" Hoa Chuông hỏi "Hoặc giả mang một con về đây để nhân giống? Điều này sẽ khiến kho dự trữ của hang thỏ không bao giờ cạn."

Cây Phi và Tóc Giả đi đến quyết định, cuộc đột kích sẽ diễn ra ngay sau

khi màn đêm buông xuống và nông trại đã chìm vào giấc ngủ. Thế có nghĩa là chúng sẽ phải vượt qua nửa dặm đường tới những chuồng gia súc nằm phía ngoài vào lúc mặt trời lặn, thay vì mạo hiểm lần mò trong đêm tối qua một vùng đất mà chỉ mình Cây Phi biết rõ. Chúng có thể ăn vụng củ cải ở chuồng gia súc trong lúc đợi trời tối hẳn, và chỉ phải đi một quãng ngắn đến nông trại sau khi đã được nghỉ ngơi tốt. Rồi - với điều kiện chúng có thể đương đầu với lũ mèo - thì có khối thời gian để xử lý cái chuồng; trong khi nếu chúng tới đây trước lúc trời sáng thì sẽ còn rất ít thời gian bởi vì con người sẽ xuất hiện. Dù gì thì cũng không thể bỏ lại bọn thỏ nhà cho đến sáng hôm sau.

"Và phải nhớ một điều," Cây Phi nói thêm "chắc chắn bọn kia sẽ mất nhiều thời gian để lên núi. Chúng ta phải tỏ ra kiên nhẫn đối với họ. Tôi thà làm điều này trong bóng đêm dù có kẻ thù hay không. Chúng ta không nên rơi vào tình trạng hỗn loạn dưới ánh sáng ban ngày."

"Nếu điều xấu nhất xảy ra," Tóc Giả nói "chúng ta có thể bỏ bọn thỏ kia lại và phóng đi ngay. Kẻ thù bắt con mồi ở sau rốt, đúng không? Tôi biết điều này thật cay nghiệt, nhưng nếu thực sự có rắc rối, chúng ta phải cứu lấy mình trước đã. Dù vậy, hãy cứ hy vọng là điều đó không xảy ra."

Khi chúng lên đường thì không thấy Thứ Năm lảng vảng gần đây. Cây Phi thở phào nhẹ nhõm vì chú đã thăm e ngại Thứ Năm có thể nói một điều gì đó làm nản lòng các "chiến sĩ". Nhưng không có gì đáng buồn hơn việc chứng kiến nỗi thất vọng của Nồi Đất khi bị bỏ lại phía sau, và thật là buồn lòng khi Cây Phi phải đoán chắc vời cậu ta rằng lý do duy nhất trong việc này là Nồi Đất đã hoàn thành tốt nhiệm vụ của nó. Hoa Chuông, Quả Sồi và Nồi Đất đi theo tiền chân đoàn đến tận hàng rào.

Chúng đến chuồng gia súc trong ánh sáng nhạt nhoang sau khi mặt trời đã lặn xuống chân núi. Đêm mùa hè không bị xáo động bởi tiếng cú rúc, mới thật yên ả làm sao, chúng nghe rõ ròn một tiếng chúc chiu chúc chiu đơn điệu, ngắt quãng của một con chim họa mi trong khu rừng xa xa. Hai con chuột đang chui rúc trong đồng củ cải nhe răng nhìn chúng, rồi không hiểu nghĩ thế nào liền bỏ đi để chúng lại một mình. Ăn xong, bọn chú thỏ nằm khểnh trên đồng rơm cho đến khi tia sáng cuối cùng ở chân trời phía

Tây cũng tan chảy mất.

Bọn thỏ không biết tên của những vì sao, tuy vậy, Cây Phi rất quen thuộc với cảnh ngôi sao có tên Capella mọc ở chân trời, chú một mình lặng ngắm đường đi của vì sao này cho đến khi ngôi sao dừng lại tỏa ra làn ánh sáng rực rỡ như ánh vàng ở chân trời phía Đông Bắc, chênh chếch bên phải nông trại. Khi ngôi sao này lên đến một điểm mà Cây Phi đã định sẵn, bên cạnh cành cây trơ trụi, chú liền đánh thức đồng đội dậy, dẫn cả bọn đi lên đồi về phía hàng cây đu. Lên gần đến đỉnh, chú nhanh nhẹn chui qua hàng rào và dẫn tất cả đi xuống một lối đi nhỏ. Cây phi nói với Tóc Giả rằng, chú đã hứa với Thứ Năm sẽ tránh xa những mối nguy hiểm, còn Tóc Giả vốn thay đổi rất nhiều so với những ngày đầu thì không phạm sai lầm nào trong việc hiểu rõ vấn đề này.

"Một khi Thứ năm đã nói thế thì tốt nhất anh hãy làm theo, Cây Phi ạ." chú nói "Dù sao thì việc này cũng phù hợp với chúng ta. Anh đứng ngoài nông trại, trong một chỗ thật an toàn, chúng tôi sẽ mang bọn thỏ trong kia ra cho anh, rồi anh tiếp quản họ và đưa chúng ta trốn thoát." Điều mà Cây Phi không nói ra là, ý kiến để chú đứng đợi bên ngoài là đề nghị của chính chú và Thứ năm chỉ bằng lòng bởi nó đã không thể thuyết phục được Cây Phi bỏ ý định đột nhập nông trại.

Nằm thu mình dưới một cành cây gãy ở vệ đường, Cây Phi lặng lẽ quan sát bọn kia theo Tóc Giả đi về phía sân trại. Chúng đi rất chậm, đúng kiểu nhà thỏ, nhảy lên, bước từng bước rồi dừng lại. Màn đêm đen thăm thẳm nên chẳng mấy chốc đã không nhìn thấy chúng nữa, chỉ còn nghe thấy tiếng bước chân chúng di chuyển dọc theo hông dãy nhà kho dài. Chú ngồi xuống đợi.

Tất cả những mong muốn được hành động của Tóc Giả được đáp ứng ngay lập tức. Con mèo mà chú gặp khi đi đến đầu kia dãy nhà kho không phải là con mèo mướp của Cây phi mà là một con mèo tam thể có bộ lông vàng pha trắng và đen (và vì thế có lẽ là một ả mèo); một con thuộc loại có thân hình thon gọn, dẻo dai, nhanh nhẹn với cái đuôi cong cong này giờ đang ngồi trên bậu cửa sổ dưới trời mưa hoặc là để mắt canh chừng phía đầu những cái bao tải trong những buổi chiều nắng gắt. Bây giờ nó thoăn

thoắt vòng ra đầu nhà kho, nhìn thấy bọn thỏ và đứng ngậy ra.

Không mất một giây do dự, Tóc Giả tiến thẳng về phía con mèo như thể con mèo chính là càn sỏi ở trên núi. Nhưng thậm chí còn nhanh hơn chú, Bồ Công Anh lao về phía trước cào con mèo và tung người nhảy lên. Khi quay lại, Tóc Giả quăng cả sức nặng thân hình lên đối phương từ một hướng khác. Con mèo tiến đến sát gần chú ta, cắn xé, cào cấu và Tóc Giả lăn một vòng trên đất. Những chú khác có thể nghe thấy chú gừ gừ như thể chú cũng biến thành một con mèo và vật lộn để giữ đối thủ. Đoạn chú đưa một chân sau về phía con mèo, đá lia lịa ra sau vài cái.

Bất cứ ai quen thuộc với loài mèo đều biết chúng không khoái đương đầu với một kẻ tấn công đầy quả quyết. Một con chó cố tỏ ra tử tế với nó có thể bị nó quào cho ngay cái đầu điếng. Nhưng cũng con chó ấy mà lại lao thẳng vào tấn công thì nhiều con mèo sẽ bỏ đi. Con mèo tam thể tỏ ra bối rối trước tốc độ cũng như nổi tức giận của Tóc Giả trong lúc lao vào cuộc tấn công. Nó không phải là con vật yếu bóng vía, trái lại là một con vật bắt chuột rất tài, nhưng nó gặp vận xui khi đứng trước một tay khiêu chiến hết mình, một mực muốn chiến đấu đến cùng. Trong lúc nó loạng quạng tránh cú vồ của Tóc Giả thì Thủy Cự đã thoi cho nó một cú đấm vào ngay mặt. Đó là cú đánh cuối cùng bởi vì con mèo bị thương đã tìm đường chạy vụt khỏi sân và biến mất dưới hàng phen rào quanh chuồng bò.

Tóc Giả cũng bị chảy máu từ ba vết thương khá sâu nằm song song phía trong chân sau. Các chú thỏ khác xúm lại khen ngợi chú, nhưng chú vội gạt đi, nhìn quanh cái sân đen tối trong khi cố chịu đựng cái đau.

"Thôi nào," chú làu bàu "nhanh nhanh lên trong khi con chó vẫn còn chưa có động tĩnh gì. Chuồng gia súc: cái lồng thỏ - chúng ta đi đâu đây?"

Chính Đầu Gỗ đã tìm ra cái sân nhỏ. Cây Phi đã lo rằng chuồng gia súc có thể gài chặt cửa, nhưng không, cửa đang mở và lũ thỏ lăn vào trong, từng con một. Trong bóng đêm dày đặc chúng không nhìn thấy cái lồng nhưng có thể ngửi và nghe thấy những cử động của mấy cô chú thỏ kia.

"Mâm Xôi," Tóc Giả nói rất nhanh "cậu với tớ đến mở cửa chuồng. Ba người kia hãy quan sát. Nếu có con mèo nào khác đến gần, các cậu phải giải quyết lấy."

"Được cứ để việc ấy cho chúng tôi," Bồ công Anh nói.

Tóc Giả và Mâm Xôi tìm thấy bó rơm và trèo lên tấm ván. Trong khi chúng làm thế, Hoằng Dương nói vọng ra từ trong lồng.

"Ai đấy? Thủ lĩnh Cây Phỉ à, anh trở lại đấy à?"

"Thủ lĩnh Cây Phỉ cử chúng tôi tới đây." Mâm Xôi đáp "Chúng tôi sẽ mở cửa cho các bạn. Mọi người vui lòng theo chúng tôi đi chứ?"

Im lặng, một vài cử động trên lớp rơm lót, rồi giọng Thanh Nhân vọng ra, "Vâng, cho chúng tôi ra đi."

Mâm Xôi hít hít đánh hơi thăm dò quanh cái cửa chằng lưới thép, rồi ngòai dậy gí mũi vào cái khung cửa, chiếc móc khóa và đinh kẹp. Mất một lúc chú mới nhận ra rằng cái bản lề bằng da đủ mềm có thể cắn đứt được. Sau đó chú lại phát hiện chúng nằm quá khít với cái khung nên chú không thể ghé răng vào. Đã mấy lần chú cố tìm một cái khe nhưng cuối cùng đành ngòai xuống trên hai chân sau, bối rối.

"Tôi chẳng thấy cái cửa này có gì tốt đẹp cả." chú nói "Tôi tự hỏi không biết có còn cách nào khác không."

Đúng lúc ấy, Hoằng Dương tình cờ kiểng hai chân sau, đặt hai chân trước lên tấm lưới. Dưới sức nặng của thân hình chú, phần trên cái cửa bị đẩy nhẹ ra ngoài và phần trên của hai chiếc bản lề bằng da vắn nhẹ đi ở chỗ cái đinh kẹp phía ngoài gắn nó vào cái chuồng. Khi Hoằng Dương lại thả người xuống trên bốn chân, Mâm Xôi nhận thấy cái bản lề xoay đi một chút, tách ra khỏi khung gỗ.

"Bây giờ hãy thử xem nào." chú nói với Tóc Giả.

Tóc Giả ghé răng vào bản lề và kéo. Nó rách ra một chút.

"Lạy Thần Mặt trời, sẽ được đấy." Mâm Xôi tuyên bố với toàn thể giới như Hoàng thân Wellington ở Salamanca (*Công tước Wellington, vị tướng người Anh nổi tiếng trong những trận đánh chống lại Napoleon Bonaparte ở Tây Ban Nha và Bỉ, cuối cùng ông đã đánh bại Napoleon trong trận Waterloo (Bỉ) năm 1815. Trận Salamanca diễn ra năm 1812 là một trong những chiến thắng nổi tiếng nhất của Wellington.*) "Chúng ta chỉ cần thời gian, thế thôi."

Cái bản lề được đóng rất chắc, nhất định không chịu chào thua cho đến

khi hai chú ra sức cắn và giật. Bồ Công Anh mỗi lúc một trở nên nóng ruột đã đưa ra tín hiệu báo động giả hai lần. Tóc Giả nhận ra rằng bọn thỏ có nhiệm vụ canh gác từ chỗ quan sát và chờ đợi mà không có việc gì làm đã chuyển sang đổi chỗ cho Bồ Công Anh và phái Thủy Cự đến thay thế cho Mâm Xôi. Khi cuối cùng Bồ Công Anh và Thủy Cự kéo được miếng da ra khỏi cái đinh thì đích thân Tóc Giả bước ra sau chuồng. Nhưng dường như chúng vẫn chưa đi đến thành công. Mỗi khi một thỏ trong lồng đứng dậy, thì hai chân trước vào phần trên tấm lưới thép, cái cửa lại xoay nhẹ quanh trục của cái đinh kẹp và cái bản lề ở thấp hơn. Nhưng không thể cắn đứt cái bản lề này ra được. Thối phù phù qua bộ ria và hoàn toàn mất hết kiên nhẫn, Tóc Giả cùng Mâm Xôi quay lại chỗ ngưỡng cửa. "Phải làm gì bây giờ?" chú hỏi "Chúng ta cần một phép màu giống như với tấm ván gỗ mà cậu đẩy đi trên dòng sông dạo nào."

Mâm Xôi nhìn cái cửa trong khi Hoàng Dương ở bên trong lại đẩy vào nó lần nữa. Phần trên của cái khung cửa ép chặt vào bản lề da phía dưới, nhưng nó chắc và êm nên không thể ghé răng vào được.

"Đẩy theo hướng khác - đẩy từ phía này." chú nói "Anh đẩy đi Tóc Giả. Bảo cậu thỏ bên trong ngồi xuống."

Khi Tóc Giả đứng lên đẩy phía đầu cánh cửa về phía trong, khung cửa lập tức xoay đi một vòng xa hơn trước nhiều, vì không còn cái ngưỡng nằm dọc theo đáy chuồng phía ngoài chặn lại. Cái bản lề bằng da vặn xoắn lại, thiếu chút nữa thì Tóc Giả mất thăng bằng. Nếu không có cái đinh ghim bằng thép chặn không cho bản lề xoay tiếp, chú có thể ngã cả người vào trong lồng. Giật mình, chú nhảy ra sau, làu bàu trong miệng.

"Được thôi, anh đã nói đến một phép màu có đúng không nào?" Mâm Xôi kêu lên với vẻ thỏa mãn "Làm lai lần nữa đi."

Không có mảnh da nào chỉ được giữ bởi cái đinh kẹp ở một đầu lại có thể trụ được lâu khi bị xoắn đi xoắn lại. Chẳng bao lâu sau, một trong những đầu đinh gần như biến mất dưới những cái cạnh bị cọ mòn.

"Cẩn thận nào." Mâm Xôi nói "Nếu nó đứt bất thành linh anh có thể bay đi đấy. Chỉ dùng răng kéo ra thôi."

Hai phút sau, cánh cửa nghiêng hẳn đi trên một cái đinh kẹp duy nhất.

Thanh Nhân đẩy cái bản lề mở ra và bước ra ngoài, theo sau là Hoảng Dương.

Khi nhiều sinh vật - con người hay muông thú - cùng phối hợp với nhau để vượt qua một trở ngại nào đó thì cuối cùng khi thành công lại thường chìm vào một quãng lặng - như thể chúng cảm thấy cần tỏ ra tôn trọng đối phương vì đã chiến đấu quá tốt trong cuộc chiến. Khi một cây đại thụ bị lung lay, bật gốc, nứt ra, đổ xuống với toàn bộ lá cành, nó sẽ tạo ra một cú va đập cuối cùng làm rung chuyển cả mặt đất. Sau đó, tất cả sinh vật trong rừng đều câm lặng và không ngồi ngay xuống. Nhiều giờ sau, những đồng tuyết đã được dọn sạch và xe tải đã sẵn sàng chở con người về nhà tránh cái lạnh. Nhưng họ vẫn đứng lại một lúc, tựa người vào cán xẻng, chỉ gật đầu một cách nghiêm trang khi người đánh xe đi qua vẫy tay chào cảm ơn. Cái cửa lồng quý quýet bây giờ không hơn gì một mảnh lưới thép, gắn vào một cái khung làm từ bốn mảnh gỗ ghép nối vào nhau và bọn thỏ ngồi lên tấm ván gỗ người người hít hít chứ không nói gì. Một lát sau Nguyệt Quế và Cỏ Khô còn lại trong lồng cũng ngại ngần nhảy ra ngoài nhìn quanh.

"Thế Thủ lĩnh Cây Phi đâu?" Nguyệt Quế hỏi.

"Ở cách đây không xa lắm," Mâm Xôi nói. "Anh ấy đang đợi ở ngoài lối đi?"

"Lối đi là cái gì?"

"Lối đi?" Mâm Xôi hỏi lại giọng sừng sốt. "Chắc chắn..." Chú kịp dừng lại khi hiểu rằng những cô cậu thỏ này chẳng biết gì về đường đi với sân vườn. Họ chẳng có ý niệm gì về môi trường chung quanh. Chú còn đang suy nghĩ xem điều này có ý nghĩa gì thì Tóc Giả lên tiếng.

"Không nên chần chừ nữa." chú nói "Đi theo tôi, tất cả các bạn."

"Nhưng đi đâu?" Hoảng Dương nói.

"Thì đi khỏi đây, tất nhiên rồi." Tóc Giả nói giọng sốt ruột.

Hoảng Dương nhìn chú. "Tôi cũng không biết nữa..." chú ta bắt đầu.

"Tôi thì biết rõ." Tóc Giả nói "Các bạn chỉ việc đi theo chúng tôi. Đừng bận tâm đến những chuyện khác."

Mấy cô chú thỏ nhà nhìn nhau, hoang mang. Rõ ràng là họ có vẻ e ngại chú thỏ đực to lớn, lông dựng đứng với một chòm lông kỳ cục ngay đỉnh

đầu và tỏa ra mùi máu tươi. Họ không biết phải làm gì hoặc phải hiểu như thế nào về những gì đang chờ đợi mình ở phía trước. Họ nhớ đến Cây Phi, cả bọn đã từng bị kích động trước cánh cửa đóng im ỉm và tò mò háo hức được đi qua cánh cửa ấy một khi nó được mở ra, Mặt khác họ không có bất cứ mục đích gì và cũng không có phương tiện để thực hiện mục đích. Ý niệm của họ về những gì đang xảy ra cũng chẳng nhiều hơn ý niệm của một cậu nhóc nói cậu ta sẽ hộ tống những người leo núi đến vùng đầm lầy.

Mâm Xôi cảm thấy lòng mình chùng xuống. Biết làm gì với bọn này đây? Nếu để mặc họ lại, họ sẽ nhảy chồm chạp khỏi chuồng gia súc rồi cái sân cho đến khi bọn mèo tóm được. Nếu để tự họ thì chạy về phía các ngọn đồi kia cũng là việc bất khả kháng khác nào bay lên mặt trăng. Liệu có ý tưởng rõ ràng đơn giản nào có thể khiến họ hoặc ai đó trong bọn kia đi theo không? Chú quay sang Thanh Nhàn.

"Tôi không cho rằng cô đã từng ăn cỏ trong đêm tối." chú nói "Lúc ấy cỏ ngọt hơn ban ngày nhiều. Chúng ta sẽ cùng đi ăn thử một lần xem sao nhé?"

"Được," Thanh Nhàn đáp "tôi cũng thích thế lắm. Nhưng có an toàn không? Anh cũng biết là bọn tôi sợ lũ mèo lắm. Thỉnh thoảng chúng mò đến chăm chăm nhìn chúng tôi qua tấm lưới thép làm chúng tôi rùng hết cả mình."

"Ít nhất thì điều này cũng bắt đầu có chút ý nghĩa đây." Mâm Xôi trầm nghĩ.

"Anh thả bự con kia có thể chiến đấu với bất cứ con mèo nào." chú đáp "Suýt nữa thì lúc này anh ấy đã kết liễu một con trên đường tới đây đây."

"Và anh ta không hề muốn đánh nhau với một con khác nếu có thể tránh được." Tóc Giả vui vẻ nói "Vì thế nếu các bạn muốn ăn cỏ dưới trăng hãy mau mau đến nơi mà Cây Phi đang đợi chúng ta."

Khi Tóc Giả dẫn đầu cả bọn đi ra sân, chú có thể nhắc thấy bóng con mèo mà chú đã cho một trận đang quan sát cả bọn từ chỗ đóng cũi. Dù sao thì mèo vẫn là mèo, nó bị lũ thỏ kia mê hoặc nên không thể phớt lờ chúng nhưng lại chẳng còn bụng dạ nào đánh nhau nữa nên khi bọn kia đi ngang qua sân thì nó vẫn ngồi yên tại chỗ.

Nhịp độ di chuyển chậm đến dễ sợ. Hoảng Dương và Thanh Nhàn xem ra còn hiểu được phần nào tình thế cấp bách nên rõ ràng là đã cố hết sức đi nhanh, nhưng hai chú còn lại, vừa mới nhảy ra sân đã ngồi thụp xuống nhìn quanh về ngu ngốc và xốn xác, thì hoàn toàn luống cuống. Trong lúc chúng rề rà như vậy, con mèo đã rời đồng củi bắt đầu lén lút di chuyển nhẹ nhàng về phía bên kia chuồng gia súc. Mâm Xôi phải cố hết sức mới đưa được bọn kia ra ngoài sân. Nhưng ở đây, khi thấy mình ở một nơi còn trống trải hơn, bọn thỏ nhà lâm vào một tình trạng hoảng loạn đến mức tê liệt, như một điều đôi khi vẫn xảy ra với những nhà leo núi không có kinh nghiệm khi đứng trước vách đá dựng đứng. Chúng không thể cử động, chỉ ngồi dúm lại nhìn nhau trong bóng tối, không thèm để ý đến những lời dỗ ngọt của Mâm Xôi hay mệnh lệnh cứng rắn của Tóc Giả. Đúng lúc ấy, con mèo thứ hai - con mèo mướp của Cây Phi - xuất hiện từ đầu kia ngôi nhà và tiến về phía bọn chúng. Khi nó đi qua cái cũi, con chó giống Labrador thức giấc, ngồi dậy, thò đầu thò cổ nhìn hết bên này qua bên kia. Nó thấy lũ thỏ nên chạy kéo căng sợi dây thừng rồi bắt đầu sủa dữ dội.

"Nhanh lên." Tóc Giả nói giọng cấp bách "Chúng ta không thể ngồi mãi ở đây. Chạy lên con đường, nhanh lên, tất cả mọi người!"

Mâm Xôi, Thủy Cự và Đầu Gỗ lập tức vọt lên, kéo theo Hoảng Dương và Thanh Nhàn chạy theo, cả bọn chạy vào bóng tối phía dưới dãy nhà kho. Bồ Công Anh vẫn còn nán lại bên Cỏ Khô, nài nỉ cô nàng chạy đi trong lúc thầm e ngại rằng bất cứ lúc nào cũng có thể cảm thấy những cái vuốt mèo phía sau lưng mình. Tóc Giả nhảy lại chỗ chú.

"Bồ Công Anh," chú nói nhỏ vào tai bạn "mau biến khỏi đây, nếu cậu không muốn bị giết chết."

"Nhưng..." Bồ Công Anh bắt đầu.

"Làm như tôi bảo!" Tóc Giả dẫn giọng. Tiếng chó sủa mỗi lúc một dễ sợ hơn và bản thân chú cũng gần như sợ cứng cả người. Bồ Công Anh chần chừ thêm chút nữa rồi cũng bỏ Cỏ Khô ngồi lại đây, phóng lên con đường, cùng với Tóc Giả chạy bên cạnh mình.

Chúng thấy bọn kia đang xúm quanh Cây Phi dưới lũy đất. Hoảng Dương và Thanh Nhàn vẫn run lẩy bẩy và dường như đã kiệt sức. Cây Phi

đang nói gì đó để trấn an bọn chúng thì ngừng lại khi thấy Tóc Giả hiện ra trong bóng tối. Con chó thôi không sủa nữa và tất cả chìm trong im lặng.

"Tất cả chúng ta đã có mặt ở đây." Tóc Giả nói "Chúng ta đi chứ Cây Phi?"

"Nhưng có bốn cô cậu trong lồng kia mà." Cây Phi nói "Còn hai nữa đâu? "

"Ở ngoài sân." Mâm Xôi đáp "Chúng tôi không thể làm gì với họ, bó tay luôn, sau đó con chó bắt đầu sủa như phát rồ."

"Có tôi có nghe thấy. Anh muốn nói là họ đang chạy loạn lên?"

"Chẳng hao lâu nữa thì sẽ còn loạn hơn nhiều nữa." Tóc Giả nói giọng giận dữ "Bọn mèo đang ở đấy."

"Vậy tại sao các anh lại bỏ họ ở lại?"

"Bởi vì họ nhất định không chịu nhúc nhích. Tình hình tệ hại như vậy trước cả khi con chó can thiệp vào nữa."

"Con chó vẫn bị cột à?" Cây Phi hỏi

"Phải, bị cột. Nhưng chẳng lẽ anh hy vọng có tay thỏ ngu ngốc nào chịu đứng ngay trước mõm một con chó đang nổi khùng?"

"Không, tất nhiên là không." Cây Phi đáp "Anh đã tạo được kỳ tích, Tóc Giả à. Những người kia vừa kể cho tôi biết ngay trước lúc anh chạy đến, rằng anh đã cho một con mèo một trận khiếp vía đến nỗi nó sợ không dám quay lại nữa. Bây giờ thì hãy nghe này, anh cùng với Mâm Xôi, Thủy Cự và Đầu Gỗ có thể đưa hai người bạn mới này về hang không? Tôi e là các anh có thể phải mất cả đêm đấy. Họ không thể đi nhanh và các anh phải hết sức nhẫn nại với họ. Bờ công Anh, cậu đi với tôi chứ?"

"Đi đâu vậy Thủ lĩnh Cây Phi?"

"Đi đem hai người kia về." Cây Phi nói "Cậu là người nhanh nhất, vì thế chuyện này sẽ không nguy hiểm lắm đối với cậu, phải không nào? Bây giờ đừng chùng chình nữa, Tóc Giả, anh là anh chàng khá lắm cơ mà. Gặp lại nhau ngày mai nhé."

Trước khi Tóc Giả kịp trả lời thì Cây Phi đã biến mất dưới những bóng cây du. Bờ Công Anh còn nán lại một chút, nhìn Tóc Giả bần khoản.

"Cậu sẽ làm những gì anh ta nói chứ?" Tóc Giả hỏi.

"Phải, còn anh thì sao?"

Tóc Giả không cần nhiều thời gian để nhận ra, nếu chú nói không thì tình trạng vô tổ chức sẽ lập tức xảy ra. Chú không thể đưa tất cả trở lại nông trại mà cũng không thể bỏ họ lại một mình. Chú làu bàu câu gì đó đại loại rằng Cây Phi quá nhiều sự không biết trong óc có cái gì, đoạn quay sang bạt tai Đầu Gỗ làm văng cây diếp gai mà chú này đang nhấm nháp rồi dẫn năm cô chú thỏ nhảy qua lũy đất chạy xuống cánh đồng phía dưới. Bồ Công Anh, còn lại một mình, vội co giò phóng theo Cây Phi về phía sân trại.

Trong khi đi dọc theo dãy nhà kho chú nghe thấy giọng Cây Phi ở ngoài khoảng sân trống đang ngồi gần Cỏ Khô. Cả hai cô cậu thỏ nhà vẫn chưa rời khỏi chỗ mà Tóc Giả để họ lại. Con chó đã trở về cũ và mặc dù không nhìn thấy nó, Bồ Công Anh có cảm giác con chó vẫn thức và đang canh chừng. Chú thận trọng bước ra ngoài bóng tối nhà kho đến gần Cây Phi.

"Tôi vừa mới nói chuyện với Cỏ Khô." Cây Phi nói "Giải thích rằng chúng ta chỉ còn một đoạn đường ngắn nữa thôi. Cậu có nghĩ là mình có thể nhảy đến chỗ Nguyệt Quế và bảo được cậu ta nhập bọn với chúng ta không?"

Giọng Cây Phi gần như vui vẻ, nhưng Bồ Công Anh có thể thấy đồng tử trong mắt bạn nở rộng và có một luồng run rẩy nhẹ ở hai móng trước. Bản thân chú vào lúc này cũng cảm thấy có một cái gì đó kỳ lạ - một cái gì như kiểu sự tỏa sáng - trong không khí.

Dường như có một chấn động kỳ lạ diễn ra ở đâu đó trong khoảng không gian bao quanh. Chú nhìn quanh tìm lũ mèo, và đúng như chú hằng lo sợ, cả hai con đang nằm trước nhà, cách chúng một quãng. Bọn chúng gần ngại không dám đến gần có lẽ là nhờ công của Tóc Giả; nhưng chúng vẫn không bỏ đi. Phóng tầm mắt qua sân nhìn chúng, Bồ Công Anh nghe có một cảm giác khủng khiếp, ớn lạnh.

"Cây Phi à!" Chú thì thào "Lũ mèo! Lạy Thần Mặt trời, sao mà mắt chúng lóe lên xanh rợn thế kia? Coi kìa!"

Cây Phi nhanh chóng đứng dậy và khi chú làm thế, Bồ Công Anh nhảy bắn ra sau trong một nỗi hãi hùng thật sự, bởi vì mắt Cây Phi lóe sáng như

đốm than hồng trong đêm tối. Đúng lúc ấy chấn động mỗi lúc một mạnh hơn, át cả tiếng ngọn gió đêm rì rào trong những tán lá du. Rồi cả bốn thỏ ngồi như thể đã chết cứng dưới cái ánh sáng lóa mắt bất ngờ chiếu thẳng vào chúng như một tia chớp bất thần. Bản năng của chúng đã bị tê liệt bởi cái ánh sáng khủng khiếp này. Con chó cất tiếng sủa ông ổng rồi im lặng một lần nữa. Bồ Công Anh cố nhúc nhích nhưng không thể. Cái ánh sáng đáng sợ kia dường như đang xuyên qua não chú.

Một chiếc xe hơi đang lái vào lối đi, vượt qua sườn dốc dưới hàng cây du, bon thêm mấy mét nữa rồi dừng lại.

"Nhìn kìa, lũ thỏ của Lucy xống ra kìa!"

"Nào, phải nhanh chóng nhất chúng lại, chiếu đèn pha đi."

Giọng người đàn ông, từ một nơi nào đó ở bên ngoài vùng sáng dữ dội kia, khiến Cây Phi như bừng tỉnh. Chú không thể nhìn thấy gì, nhưng chú cũng nhận thức được không có gì xảy ra với thính giác hoặc khứu giác của mình. Chú nhắm mắt lại và lập tức biết mình đang ở đâu.

"Bồ Công Anh! Cỏ Khô! Nhắm mắt lại và chạy đi." chú nói. Một lát sau chú ngửi thấy mùi cây địa y và mùi hơi ấm lạnh lạnh phả ra từ một bệ đỡ bằng đá. Chú đang ở dưới nhà kho. Bồ Công Anh nghe theo lời chú và cách xa một chút là Cỏ Khô. Bên ngoài tiếng ủng đàn ông nghiêng và đập lên lớp sỏi nghe lạo xạo.

"Nó đấy. Chạy vòng phía sau nó."

"Chúng chưa đi xa đâu."

"Vậy thì bắt chúng lại!"

Cây Phi chạy đến gần Cỏ Khô. "Tôi sợ rằng ta phải bỏ Nguyệt Quế lại thôi. Hãy đi theo tôi."

Vẫn đi dưới cái sàn nhà kho, cả ba vội vã đi về phía hàng cây du. Giọng những người đàn ông bị bỏ lại phía sau. Ra khỏi bãi cỏ ở gần con đường, chúng thấy bóng tối sau ánh đèn tràn ngập khí thải – một cái mùi ngọt ngọt chết người là cho chúng càng thêm hoảng loạn. Cỏ Khô lại ngồi phịch xuống và không thể thuyết phục cô thỏ này đi tiếp.

"Chúng ta có nên để cô ta lại đây không, Thủ lĩnh Cây Phi?" Bồ Công Anh hỏi "Đằng nào thì con người cũng sẽ không làm gì cô ta cả - người ta

đã bắt được Nguyệt Quế và mang trở về lồng rồi."

"Nếu đây là một chú thỏ đực thì tôi sẽ đồng ý ngay tấp lự." Cây Phi đáp "Nhưng chúng ta cần cô thỏ này. Chính vì thế mà chúng ta đến đây."

Đúng lúc ấy chúng người thấy cái mùi của chiếc que màu trắng bốc khói và có tiếng chân người quay lại sân. Nghe có tiếng va chạm của kim loại khi họ lục soát gì đó trong chiếc xe. Âm thanh sắc nhọn này dường như có tác dụng thức tỉnh Cỏ Khô .

"Tôi không muốn quay lại lồng đâu." cô thỏ nói.

"Cô chắc chứ?"

"Phải, tôi sẽ đi với các anh."

Bồ Công Anh lập tức quay lại hàng rào. Chỉ đến khi đã vượt qua hàng rào và đến cái hào bên ngoài chú mới nhận ra là mình đang ở phía đối diện của con đường ban nãy chúng đã đến. Chú đang ở trong một cái hào lạ hoắc. Tuy vậy, không có gì phải lo lắng - cái hào dẫn xuống dốc và đây là con đường về nhà . Chú cố ý đi chậm lại, chờ Cây Phi đuổi kịp .

Cây Phi băng qua đường sau Bồ Công Anh và Cỏ Khô một lát. Phía sau chú, có tiếng những người đàn ông đang di chuyển với cái hừdudu. Khi chú đứng trên lũy đất, ánh đèn rọi sáng cả đoạn đường và tóm được đôi mắt đỏ cùng cái đuôi trắng của chú đang biến mất vào trong hàng rào.

"Ô kìa, có một con thỏ hoang!"

"Nhìn coi. Mấy con thỏ của chúng ta chưa chạy xa đâu. Chúng chạy lên kia với lũ thỏ hoang đấy. Tốt nhất hãy đi xem qua một vòng."

Trong cái hào, Cây Phi đuổi kịp Cỏ Khô và Bồ Công Anh dưới lùm mâm xôi.

"Cố chạy càng nhanh càng tốt." chú nói với Cỏ Khô "Con người đang ở phía sau đấy."

"Chúng ta không thể chạy tiếp nếu không rời cái hào này Cây Phi ạ," Bồ Công Anh nói "nó bị chặn rồi."

Cây Phi hếch mũi người người phía trước. Ra hết bụi mâm xôi, cái hào bị chặn lại bởi một đồng đất đầy cỏ dại xen lẫn rác rưởi. Chúng sẽ phải bước ra khu đất trống trải. Những người đàn ông đã đến bên bờ hào, rọi đèn pin lên xuống quanh hàng rào, xuyên qua cả bụi cây mâm xôi trên đầu chúng.

Rồi, chỉ cách một vài mét là tiếng bước chân nện âm âm dọc bờ hào. Cây Phi quay lại nói với Bồ Công Anh.

"Nghe đây," chú nói "tôi sẽ chạy ngang qua góc cánh đồng, từ cái hào này sang cái hào đằng kia. Như vậy họ sẽ nhìn thấy tôi và chắc chắn sẽ cố chiếu cái ánh sáng kia vào tôi. Trong khi họ làm như thế, anh và Cỏ Khô trèo lên bờ chạy ra đường và đi đến nhà kho đựng củ cải. Hãy trốn ở đấy chờ tôi đến. Sẵn sàng chưa?"

Không có thời gian để tranh cãi. Một giây sau Cây Phi phóng qua gần như dưới chân những người đàn ông và chạy băng qua cánh đồng.

"Kìa, nó chạy kìa!"

"Chiếu đèn về phía nó. Ổn ào quá, bình tĩnh nào!"

Cỏ Khô và Bồ Công Anh bò lên bờ và nhảy vào con đường. Cây Phi, với ánh đèn lia sau lưng, gần như đã chạy đến cái hào bên kia thì cảm thấy có một cú đập sắc mạnh vào một chân sau và một nỗi đau buốt nhói, rất bỏng chạy dọc thân người. Tiếng nổ của một chiếc vỏ đạn vang lên sau đó một chút. Khi lộn nhào vào một bụi tầm ma ở dưới đáy hào chú nhớ lại một cách sống động mùi hoa đậu nở vào lúc mặt trời lặn. Chú không tính đến một điều là những người đàn ông kia có mang theo súng.

Cây Phi bò qua bụi tầm ma, kéo lết cái chân sau bị thương. Chỉ vài giây nữa những người kia sẽ chiếu đèn pin vào chú và sẽ nhặt chú lên. Chú đi loạng choạng dọc phía trong tường hào, cảm thấy máu chảy ướt cả chân. Đột nhiên chú nhận thấy có một luồng gió thổi vào một bên mũi chú mang theo mùi ẩm mốc của vật gì mục nát và một cái lỗ đang vọng lại những âm thanh rất gần bên tai. Chú đang ở sát bên miệng một cái rãnh thoát nước lúc này đang cạn, thông với cái hào – một đường hầm lạnh, nhẵn nhụi, hẹp hơn một cái hang thỏ nhưng cũng đủ rộng. Với cái tai rử xuống, bụng ép xuống cái sàn ướt, chú tiếp tục bò lên, úi vào một đống bùn mỏng phía trước và nằm bất động khi chú cảm thấy tiếng những đôi ủng giậm thành thịch tiến lại gần.

"Tôi cũng không biết nữa John, anh có nghĩ là nó còn ở đây không?"

"À tôi nghĩ nó chỉ quanh quẩn đâu đây thôi. Vết máu ở đây này, anh thấy chưa?"

"Đúng, nhưng cũng không hẳn vậy. Nó có thể chạy xa khỏi đây rồi cũng nên. Chắc tôi để lạc mất nó rồi."

"Tôi lại nghĩ nó trốn trong bụi mâm xôi."

"Vậy thì cứ nhìn thử xern."

"Không, chẳng thấy gì."

"Thôi chúng ta chẳng việc gì phải chạy tới chạy lui ngoài đồng, vì một con thỏ mà thức trắng đêm. Phải đi bắt những con thỏ đã chạy khỏi lồng thôi. Chẳng phải anh bắn rất tinh hay sao John? Coi chúng hoảng vía như thế nào. Mai anh có thể quay lại tìm nếu như nó vẫn còn ở đây."

Yên lặng đã quay trở lại nhưng Cây Phi vẫn nằm bất động trong cái giá lạnh của rãnh thoát nước. Cái mệt mỏi tê điếng chụp lên toàn thân và chú trôi vào một trạng thái đờ đẫn, choáng váng nửa mơ nửa tỉnh với cảm giác đau đớn đến ngọt ngào. Lát sau, một dòng máu bắt đầu nhỏ giọt xuống qua nắp rãnh vào trong cái hào bỏ hoang với nhiều dấu chân xéo nát.

Tóc Giả nằm dán người xuống, ngay bên cạnh Mâm Xôi trong đồng rơm ở một chuồng bò, bỗng nhảy vọt lên bỏ chạy khi nghe thấy tiếng súng nổ ở chỗ con đường cách chỗ chúng nằm chừng hai trăm mét. Chú trấn tĩnh lại và quay về chỗ mấy chú kia.

"Đừng chạy!" chú nói thật nhanh "Mà mọi người muốn chạy đi đâu bây giờ nào? Chẳng có cái hang nào gần đây hết."

"Chạy xa nơi có tiếng súng." Mâm Xôi đáp, mắt trắng nhợt đi vì sợ.

"Chờ chút." Tóc Giả nói, để tai lắng nghe động tĩnh bên ngoài. "Họ đang chạy xuống dốc. Có nghe thấy không?"

"Tôi chỉ nghe tiếng hai chú thỏ," Mâm Xôi đáp sau một hồi im lặng nghe ngóng "một trong hai chú có vẻ đã mệt lả."

Chúng nhìn nhau, chờ đợi. Chợt Tóc Giả đứng lên.

"Cứ chờ ở đây, tất cả mọi người, nghe chưa." chú nói "Tôi sẽ ra ngoài mang họ lại đây."

Vừa ra khỏi bờ cỏ chú đã thấy Bồ Công Anh đang giục Cỏ Khô đi tiếp, cô thỏ này đang lết đi với dáng mệt lả, tấp tễnh.

"Đến đây nhanh lên nào." Tóc Giả nói "Vì Thần Mặt trời, Cây Phi đâu rồi?"

"Con người đã bắn anh ấy." Bồ Công Anh đáp.

Chúng đến chỗ năm chú thỏ nằm trên đồng rơm. Bồ Công Anh không đợi chúng hỏi, nói luôn.

"Bọn họ đã bắn Cây Phi. Họ bắt được Nguyệt Quế và nhốt lại vào lồng. Rồi họ chạy theo sát chúng tôi. Ba chúng tôi đang nấp ở cuối một cái hào bị bịt lại. Cây Phi tự nguyện chạy ra ngoài để đánh lạc hướng Tạo điều kiện cho chúng tôi đào thoát. Nhưng chúng tôi không biết là những người này có súng."

"Anh có chắc họ đã giết anh ấy không?" Thủy Cự hỏi.

"Tôi không thấy anh ấy bị bắn, nhưng mà họ đuổi theo sát nút."

"Chẳng còn cách nào, phải chờ thôi." Tóc Giả buông một câu.

Chúng đợi rất lâu. Cuối cùng, Tóc Giả và Mâm Xôi cẩn thận quay lại chỗ con đường. Chúng thấy dưới đáy hào có nhiều dấu giày xéo nát và có cả vết máu, bèn quay lại thông báo với cả bọn.

Chuyến hành trình trở về, với ba chú thỏ nhà tập tễnh chẳng còn hồn vía kéo dài hơn hai tiếng đồng hồ đầy mệt mỏi. Tất cả đều thất vọng và cảm thấy thảm hại. Cuối cùng khi về đến chân núi, Tóc Giả bảo Mâm Xôi, Thủy Cự và Đầu Gỗ tách khỏi đoàn đi tiếp lên cánh đồng thỏ. Khi chúng về đến rừng sồi thì những tia sáng đầu tiên hừng lên phía chân trời và một chú thỏ chạy xuyên qua đám cỏ ướt đến gặp chúng. Đó là Thứ Năm. Mâm Xôi dừng lại đợi bên cạnh chú, trong khi hai chú kia tiếp tục đi trong im lặng

"Thứ Năm à," chú thỏ dài "có một tin rất xấu. Cây phi..."

"Tôi biết," Thứ Năm đáp "tôi biết rồi. "

"Làm sao mà cậu biết được?" Mâm Xôi giật mình hỏi.

"Ngay khi thấy anh bước qua đám cỏ vừa rồi," Thứ Năm nói giọng rất khê "với bốn chú thỏ theo sau, tập tễnh, mình vấy máu. Tôi chạy đến xem là ai, và thấy chỉ có ba anh, đi cạnh nhau."

Chú dừng lời, đưa mắt nhìn khắp vùng như thể vẫn để ý tìm kiếm một chú thỏ mình đẫy máu vừa biến mất trong khung cảnh tranh tối tranh sáng. Và rồi khi không thấy Mâm Xôi nói gì nữa, chú hỏi thêm, "Anh có biết chuyện gì xảy ra không?"

Khi Mâm Xôi kể lại mọi chuyện, Thứ Năm quay về cánh đồng thỏ, đi

xuống cái hang trống không của chú. Một lúc sau, Tóc Giả đưa những chú thỏ nhà lên núi, và lập tức tập hợp tất cả ở Tổ Ong. Thứ Năm không xuất hiện.

Thật là một cuộc tiếp đón buồn thảm đối với những người mới đến. Đến cả Hoa Chuông cũng không thể tìm ra được câu nào dí dỏm để nói. Bồ Công Anh thì không sao nguôi ngoai được khi nghĩ rằng chú đã có thể ngăn Cây Phi chạy ra khỏi hào. Cuộc họp mặt kết thúc trong không khí im lặng tang thương và một bữa ăn sáng qua loa.

Xế trưa hôm ấy, Nhựa Ruồi ủ rũ quay về cánh đồng thỏ. Trong số ba người bạn đồng hành của chú chỉ có Xám Bạc là còn lành lặn và nhanh nhẹn. Gạc Nai bị thương ở mặt, Dâu Tây thì run rẩy và rõ ràng đã kiệt sức vì chuyển đi. Không có chú thỏ nào nữa đi theo chúng.

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 26

Giấc Mơ của Thứ Năm

Trong cuộc hành trình đáng sợ của mình, sau khi pháp sư đã lang thang qua những khu rừng đen tối, vượt qua những rặng núi cao hiểm trở... ông tới một dải đất rộng mênh mông. Giai đoạn khó khăn nhất của cuộc hành trình bây giờ mới bắt đầu. Những tầng sâu của địa ngục mở ra trước mắt ông.

Uno Harva trích dẫn lời Joseph Campbell trong Người anh hùng với nghìn bộ mặt

Thứ Năm nằm bẹp dưới nền đất trong hang. Bên ngoài, vùng núi đồi vẫn tuyệt đối yên tĩnh trong cái nắng chói chang và không khí oi ả buổi trưa hè. Những giọt sương mai trên lá cỏ và tơ nhện đã khô đi, đến khoảng giữa buổi sáng thì những con chim họ sẻ lẩm lờ cũng im tiếng nốt. Giờ đây, dọc theo những luống cỏ thô ráp nằm đơn độc, làn không khí khẽ rung động ở dưới chân con đường đi qua hang thỏ, những chùm ánh sáng chói chang - đầy hơi nước và hư ảo - nhỏ thành giọt, phản chiếu lấp lánh trên những ngọn cỏ thấp và mượt nhất. Từ một khoảng cách khá xa, hàng cây dọc theo bìa rừng sồi có vẻ như đầy những cái bóng rậm rạp, vĩ đại không thể nhìn xuyên qua bằng con mắt bị chói lòa. Chỉ có một âm thanh duy nhất là tiếng bật chân tanh tách của những con cào cào, chỉ có một mùi hương nồng ấm rõ thấy nhất là mùi cỏ xạ hương.

Trong hang, Thứ Năm nửa thức nửa ngủ không yên bởi cái nóng ban ngày, chú cựa mình liên tục và cào bới lung tung khi những hơi ấm cuối cùng đã khô đi trên mặt đất ngay trên đầu chú. Một lần khi những hòn đất từ trên trần bỏ ra rơi xuống, chú bật choàng dậy, biến ra đường chạy một

lúc rồi mời tỉnh hẳn quay về chỗ nằm. Mỗi lần thức dậy, chú lại nhớ đến việc đã mất Cây Phi và một lần nữa lại nhìn thấy cái hình ảnh làm chú nhói lòng về một con thỏ tập tễnh, lơ mơ biến mất trong ánh sáng đầu tiên rạng lên ở vùng đồi núi. Bây giờ con thỏ ấy đâu? Nó đã đi đâu? Thứ năm bắt đầu đi theo nó trên những con đường lộn xộn trong tâm thức, vượt qua chòm núi lạnh lẽo ướt đẫm sương đêm rồi chìm vào màn sương sớm của những cánh đồng phía dưới.

Làn sương bông bành cuộn sóng quanh Thứ Năm khi chú bò qua những bụi cây kế và mâm xôi. Bây giờ chú không còn nhìn thấy con thỏ khắp khểnh phía trước mặt nữa. Chú đơn độc và hoảng sợ nhưng vẫn cảm nhận được những âm thanh và mùi vị quen thuộc xưa kia - âm thanh và mùi vị của cánh đồng nơi chú ra đời. Lớp cỏ dày mùa hè đã không còn. Chú đang nằm dưới những tán cây tần bì gãy guộc khểnh khiu và cây gai đen đang đơm hoa trong tháng Ba. Chú vượt qua con suối, đi ngược lên dốc về phía con đường nhỏ đến cái nơi Cây Phi và chú đã trông thấy bảng thông báo. Không biết cái bảng có còn ở đó không? Chú e dè nhìn lên dốc. Cảnh vật bị che mờ trong làn sương, nhưng khi đến gần đỉnh dốc, chú thấy một người đàn ông đang bận rộn với một đồng đồ nghề, gồm một cái xẻng, một sợi dây và những dụng cụ nhỏ hơn mà công dụng của chúng chú còn chưa được biết. Tấm biển thông báo nằm lơ lửng trên mặt đất, nó nhỏ hơn là theo chú nhớ và được đóng vào một cái cột vuông, dài, được vót nhọn ở một đầu để đóng xuống đất. Bề mặt của tấm biển màu trắng cũng như cái mà chú đã thấy trước đó, phủ kín những đường màu đen sắc nét trông như những cái que. Thứ năm ngần ngừ leo lên dốc và dừng lại gần người đàn ông, người này đang đứng nhìn xuống một cái hố hẹp và sâu, ăn vào trong lòng đất dưới chân ông ta. Người đàn ông quay lại nhìn Thứ năm với vẻ nhã nhặn mà một con yêu tinh có thể phô bày với nạn nhân mà chúng biết sẽ giết chết và ăn thịt ngay khi thích hợp.

"À, à phải, mình đang làm cái gì đây nhỉ?" Người đàn ông hỏi

"Ông đang làm cái gì ư?" Thứ Năm hỏi, ánh mắt sững lại, cứng cả người vì sợ.

"Tao chỉ cắm cái biển ở đây thôi." người đàn ông đáp "Và chắc mày muốn biết để làm gì, đúng không?"

"Vâng." Thứ Năm thì thầm.

"Cái này là để cho thằng Cây Phi ấy mà." người đàn ông nói tiếp "Chỉ có ở đây, thấy chưa, chúng tao đặt một tấm biển, giống như một món tiền trả trước. Và mày nghĩ gì về những điều nó nói?"

"Tôi không biết nữa." Thứ Năm đáp "Sao... sao một cái biển lại có thể nói bất cứ cái gì được?"

"Nhưng nó làm được đấy, thấy không?" Người đàn ông đáp "Đó là nơi chúng tao biết còn mày thì không. Đó là lý do tại sao chúng tao xóa sổ bọn mày khi chúng tao muốn. Bây giờ mày cần phải ngắm thật kỹ tấm biển đằng kia và rất có thể sau này mày sẽ biết được nhiều hơn những gì mày biết bây giờ."

Trong không gian tranh tối tranh sáng mờ sương, xam xám hơi ngả sang màu xanh, Thứ Năm nhìn trừng trừng vào tấm biển. Khi chú nhìn như vậy những cái que màu đen lay động trên nền trắng. Chúng ngóng những cái đầu nhỏ hình nộm sắc nhọn lên và trò chuyện líu ríu như một lứa chồn con mới đẻ, cái âm thanh đầy vẻ chế nhạo và cay độc vang đến tai chú không rõ lắm như thể bị mắc nghẹt trong cát hoặc trong bao tải. "Để tưởng nhớ Thủ lĩnh Cây Phi! Để tưởng nhớ Thủ lĩnh Cây Phi! Để tưởng nhớ Thủ lĩnh Cây Phi! Ha ha ha ha!"

"Vậy là nó ở kia kia, thấy chưa?" Người đàn ông hỏi "Tao sẽ đóng nó lên tấm biển này. Nói thế nào nhỉ, ngay khi tao làm xong, nó sẽ đứng chắc, cũng giống như bọn mày đóng đinh lũ chim giẻ cùi, hay con chồn già. Nào, đi treo nó lên."

"Không." Thứ Năm bật khóc "Không, ông không được làm thế."

"Chỉ khi tao không tóm được nó, hiểu không?" người đàn ông tiếp tục "Đó là lý do tao vẫn còn chưa làm xong. Tao không thể treo nó lên, bởi vì khi chúng tao đến cái hố đầy máu thì nó đi mất rồi. Nó đi xuống cái hố đầm máu đúng lúc tao lần theo và tao không bắt được nó."

Thứ Năm bò đến gần đôi ủng của người đàn ông, ghé mắt nhìn xuống hố. Hố hình tròn, một cái trục bằng đất nung biến mất theo phương thẳng

đứng vào lòng đất. Chú kêu lên, "Cây Phi! Anh Cây Phi ơi!" Sâu dưới đáy hố có một vật gì đó đang chuyển động và chú toan kêu to một lần nữa. Đúng lúc ấy, người đàn ông cúi xuống, đánh chú vào chỗ giữa hai tai.

Thứ Năm vật lộn trong một đám mây dày đặc những đất, mềm mại và như rắc bột. Có ai đó đang nói, "Bình tĩnh nào, bình tĩnh nào Thứ Năm!" Chú ngồi dậy. Bụi đất đầy trong mắt chú, tai chú và mũi Chú. Không người được mùi gì. Chú lắc lắc người và hỏi "Ai đấy?"

"Mâm Xôi đây! Tôi đến xem cậu thế nào. Ổn cả rồi. Một ít đất trên trần rơi xuống, thế thôi. Nó rơi xuống khắp nơi trong cả ngày hôm nay - trời nóng quá mà. Dù sao thì nó cũng giúp cậu thoát khỏi một cơn ác mộng, nếu như tôi hiểu đúng. Cậu giãy giụa đến khiếp, miệng thì gọi Cây Phi. Thứ Năm tội nghiệp! Xảy ra việc đau lòng như thế! Chúng ta phải cố hết sức chịu đựng thôi. Cậu cũng biết là tất cả chúng ta rồi cũng có ngày không còn chạy được nữa. Người ta nói Thần Mặt trời biết tất cả những chú thỏ, từng chú một."

"Trời tối rồi à?" Thứ Năm ngắt lời.

"Không, còn chưa tối. Nhưng cũng đã xế chiều rồi. Nhựa Ruồi và những người kia đã trở về. Dâu Tây ốm nặng, và họ chẳng đem theo được một nàng thỏ cái nào cả - không một nàng nào. Thật chẳng gì có thể tệ hơn nữa. Nhựa Ruồi vẫn đang ngủ - anh ấy hoàn toàn kiệt sức. Nhựa Ruồi bảo sẽ cho chúng ta biết những chuyện đã xảy ra vào tối nay. Khi chúng tôi kể cho anh ấy nghe về Cây Phi đáng thương, anh ấy nói... này Thứ Năm cậu không muốn nghe à. Tôi cho rằng cậu thích tôi im lặng hơn."

"Mâm Xôi ơi," Thứ Năm hỏi "anh có biết nơi anh Cây Phi bị bắn không?"

"Có, Tóc Giả và tôi đã đi đến cái hào ấy kiểm tra một lần trước khi quay về đây. Nhưng cậu không được..."

"Anh có thể đi cùng em đến đấy, ngay bây giờ không?"

"Trở lại chỗ ấy à? Ồ không. Đường xa lắm, mà liệu tìm được gì? Chỉ liều lĩnh, lại còn cái nóng đáng sợ như thế này nữa, cậu chỉ rước khổ vào thân thôi."

"Anh Cây Phi chưa chết." Thứ Năm khẳng định.

"Ừ, người ta đã mang anh ấy đi. Thứ Năm à, tôi nhìn thấy vết máu mà."

"Vâng, nhưng anh không nhìn thấy Cây Phi bởi vì anh ấy chưa chết. Mâm Xôi anh phải làm theo điều em yêu cầu."

"Cậu đòi hỏi quá nhiều đấy."

"Nếu vậy em sẽ phải đi một mình. Nhưng điều mà em đòi hỏi anh là đi đến đây cứu Cây Phi."

Khi Mâm Xôi cuối cùng cũng miễn cưỡng nhượng bộ thì chúng lập tức đi xuống núi. Thứ Năm phóng nhanh như thể chú đang chạy trốn kẻ thù. Lâu lâu chú lại giục Mâm Xôi hãy đi nhanh hơn nữa. Cánh đồng hoàn toàn vắng lặng dưới cái nắng chói chang. Bất cứ sinh vật nào lớn hơn con nhặng xanh đều tìm chỗ râm để tránh cái nóng. Khi đến những cái chuồng gia súc nằm cạnh con đường, Mâm Xôi bắt đầu giải thích chú và Tóc Giả đã quay trở lại tìm Cây Phi như thế nào, nhưng Thứ Năm gạt đi.

"Chúng ta phải đi lên dốc, em biết, nhưng anh phải chỉ cho em cái hào."

Hàng cây du đứng im phăng phắc. Không một âm thanh nào trong những tán lá. Cái hào mọc đầy mùi tây dại, độc cần và loại cây nhặng cọng dài nở ra những bông hoa xanh nõn. Mâm Xôi đi trước dẫn đường đến một bụi mâm xôi bị xéo nát, Thứ Năm ngồi xuống giữa bụi cây vừa hít hít vừa nhìn quanh trong im lặng. Mâm Xôi quan sát chú với vẻ phiến muộn. Một hơi gió nhẹ thoảng qua cánh đồng và một con két cất tiếng hót ở chỗ nào đó bên ngoài hàng cây du. Cuối cùng, Thứ Năm bắt đầu men theo đáy hào. Đám côn trùng vo ve quanh mũi chú; bị quấy rầy, một đám mây ruồi thành linh bay lên từ một tảng đá lồi lên. Không, đó không phải là đá. Nó tron nhẵn và cân đối, đó là một cái nắp tròn bằng đất nung. Miệng ống cống thoát nước màu nâu đen bằm ở phía dưới bởi một vệt máu nhỏ đã khô lại: máu thỏ.

"Cái hố đầy máu! Cái hố đầy máu!" Thứ Năm thì thầm. Chú ghé mắt nhìn vào cái lỗ hồng tối đen. Cái lỗ bị chặn lại. Bởi một chú thỏ. Rất dễ dàng ngửi thấy mùi đó. Mạch đập yếu ớt của một chú thỏ có thể nghe thấy được khi khuếch âm trong cái đường hầm hẹp.

"Anh Cây Phi?" Thứ Năm gọi.

Mâm Xôi phóng đến sau lưng chú ngay lập tức. "Cái gì vậy, Thứ Năm?"
"Anh Cây Phi đang ở trong hố, anh ấy còn sống." Thứ Năm đáp.

Richard Adams

Đời Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 27

"Bạn Có trải Qua Mới Hiểu Được Phần Nào"

Xin chúa phù hộ, chưa bao giờ con gặp những người như thế.

Signor Piozzi, được Cecilia Thrale trích dẫn

Ở Tổ Ong, Tóc Giả và Nhựa Ruồi đang đợi để bắt đầu cuộc họp mặt thứ hai kể từ khi Cây Phi mất tích. Không khí oi ả có phần dịu lại, bọn thỏ bắt đầu thức dậy và hết chú này đến chú khác chạy xuống lối đi từ những hang nhỏ hơn dẫn ra. Tất cả đều mang tâm sự chán chường đầy hoài nghi. Giống như nỗi đau từ một vết thương chí mạng, tác động của cú sốc lớn phải mất một thời gian mới được thấm thía đầy đủ. Khi một đứa trẻ được thông báo, lần đầu tiên trong đời, rằng người mà nó quen hơi bén tiếng đã chết thì mặc dù không phải không tin, nó vẫn không nhận thức được đầy đủ về cái tin này và sau đó vẫn hỏi lại - có lẽ phải hơn một lần - rằng người chết đang ở đâu, khi nào thì quay lại. Khi Nồi Đất gieo trong người chú, như một hạt giống u sầu, cái nhận thức rằng Cây Phi sẽ không bao giờ quay lại thì sự hoang mang của chú đã vượt qua nỗi đau buồn, và nỗi hoang mang ấy chú nhìn thấy được trên mọi phương diện trong những người bạn của mình. Không phải đối mặt với khủng hoảng nào trong hành sự và cũng chẳng có gì ngăn cản chúng tiếp tục cuộc sống như trước trong cánh đồng thỏ, nhưng bọn thỏ bị suy sụp khi nghĩ rằng vận may của chúng đã hết. Cây Phi đã chết, chuyến đi thuyết khách của Nhựa Ruồi hoàn toàn thất bại. Không biết điều gì sẽ xảy ra tiếp theo đây.

Nhựa Ruồi gầy xơ xác, với cái bụng lồ lộ chỉ chứa toàn cỏ ngỗng và

những mảnh ngưư bàng, đang nói chuyện với ba chú thỏ nhà và dùng hết tài ăn nói mà trấn an bọn kia. Bây giờ thì không ai có thể nói rằng Cây Phi đã hy sinh bản thân mình trong một trò đùa ngu xuẩn điên rồ nữa. Hai cô thỏ cái là thành quả duy nhất mà bất cứ ai có thể gạt hái được; là tài sản duy nhất của cộng đồng. Nhưng rõ ràng họ tỏ ra không thoải mái chút nào với cuộc sống mới khiến cả Nhựa Ruồi cũng đành tặc lưỡi mà rằng chẳng thể trông chờ gì hơn từ họ. Một khi thỏ cái bị hoảng loạn, họ dễ mắc bệnh vô sinh và làm sao những chị chàng này có thể thoải mái như ở nhà trong một khung cảnh hoàn toàn xa lạ ở cái nơi mà ai nấy đều lạc đi đâu mất trong những suy nghĩ u ám của mình? Họ có thể sẽ chết hoặc bỏ đi lang thang. Nhựa Ruồi một lần nữa bắt tay vào thực hiện nhiệm vụ giải thích rằng chú tin tưởng quãng thời gian tốt đẹp hơn đang nằm phía trước, nhưng dù mạnh miệng nói thế bản thân chú cũng chẳng thấy điều đó có sức thuyết phục chút nào.

Tóc Giả cử Quả Sồi đi xem còn ai nữa chưa tới không. Quả Sồi trở lại báo cáo rằng Dâu Tây thì quá mệt còn Mâm Xôi và Thứ Năm thì chả thấy đâu.

"Thôi được, cứ mặc Thứ Năm." Tóc Giả nói "Tội nghiệp thằng bé, nếu ở một mình nó sẽ thấy thoải mái hơn, tôi dám nói như vậy."

"Nhưng mà cậu ấy không ở dưới hang." Quả Sồi nói.

"Đừng bận tâm." Tóc Giả lại nói. Nhưng một ý nghĩ chợt xuất hiện trong đầu chú. "Thứ Năm và Mâm Xôi à? Họ có thể rời đây mà không cho ai biết sao? Nếu làm thế mà những người khác biết thì không hiểu chuyện gì sẽ xảy ra đây?" Liệu chú có nên yêu cầu Kehaar đi tìm họ khi trời vẫn còn sáng? Nhưng nếu chú mòng biển tìm ra họ, chuyện gì sẽ xảy ra? Có bắt họ quay lại được không? Mà nếu được thì làm thế liệu có ích gì khi cả hai lại muốn bỏ đi nữa? Đúng lúc ấy, Nhựa Ruồi bắt đầu nói và mọi người im lặng lắng nghe.

"Mọi người đều biết rõ chúng ta đang trong tình trạng rối loạn," Nhựa Ruồi nói "và tôi cho rằng chẳng bao lâu nữa chúng ta phải nói với nhau về chuyện làm gì là tốt nhất. Nhưng trước tiên, tôi nghĩ cần phải kể với các

bạn về việc làm sao bốn chúng tôi, Xám Bạc, Gạc Nai, Dâu Tây và tôi trở về mà không có cô thỏ cái nào. Các bạn không cần phải nhắc chúng tôi nhớ rằng khi chúng tôi lên đường mọi người đều lạc quan nghĩ việc này sẽ xuôi chèo mát mái vì nó không có vẻ gì là khó khăn. Thế mà giờ chúng tôi dẫn xác về không, kẻ bị ốm, người bị thương. Chắc các bạn đang thắc mắc không hiểu ra làm sao."

"Chẳng ai trách anh hết, Nhựa Ruồi à." Tóc Giả nói.

"Tôi cũng không biết mình có đáng trách hay không nữa." Nhựa Ruồi trả lời "Nhưng các bạn sẽ nói cho tôi biết khi nghe xong câu chuyện này.

Buổi sáng chúng tôi ra đi có thể nói là tiết trời rất đẹp cho những chú thỏ trên chặng đường thiên lý và chúng tôi cảm thấy không có gì phải vội vã. Tôi nhớ là không khí se se lạnh như thể còn lâu nữa thì mặt trời mới đổ nắng rực rỡ và da trời xanh ngắt không một gợn mây. Có một nông trại nằm cách mạn kia cánh rừng này không xa và mặc dù con người không rời khỏi giường vào lúc tinh mơ như thế, tôi cũng không chọn đường đó, mà cứ đi lên vùng đất cao dần lên ở phía Tây. Chúng tôi tưởng đâu đi mãi sẽ lên đến đỉnh nhưng chẳng có bất cứ đỉnh núi nào ở mạn Bắc cả. Vùng cao nguyên cứ trải dài ra mãi, rộng mênh mông, khô cằn và vắng lặng. Có nhiều nơi thỏ có thể trú ẩn - những gốc ngô, hàng giậu và lũy đất - nhưng không có rừng mà chỉ có những cánh đồng bát ngát ngút tầm mắt với lớp đất nhẹ có những tảng đá lửa trắng rất to. Tôi hy vọng có thể đến được một vùng mà loài thỏ chúng ta đã quen - với những đồng cỏ và cánh rừng - nhưng chúng tôi không tìm được. Dù sao chúng tôi cũng tới con đường có một hàng rào cây rậm rạp tươi tốt ven đường và quyết định đi theo nó. Chúng tôi nghỉ ngơi và dừng lại một lúc vì tôi luôn cẩn thận tránh đụng phải kẻ thù, Tôi chắc rằng đây không phải là vùng đất tốt cho chồn ecmin và cáo nhưng thực ra tôi cũng không biết rõ chúng tôi sẽ làm gì nếu gặp phải một con như vậy."

"Tôi chắc là chúng tôi đi qua một con chồn, rất gần." Xám Bạc tiếp lời "Tôi có thể đánh hơi thấy mùi của nó. Nhưng các bạn cũng thừa hiểu tập tính của lũ săn mồi - nếu chúng khôn thực sự đi săn mồi thì chúng sẽ không để ý đến bạn. Chúng tôi cố không để lại nhiều mùi và vùi phân xuống đất

như mèo vãn làm."

"Thế là, khoảng gần trưa," Nhựa Ruồi tiếp tục "chúng tôi tới một cánh rừng hẹp và dài chạy vắt qua con đường mà chúng tôi đang đi. Rừng ở vùng đất thấp thật kỳ lạ, phải không. Khu rừng này không rậm hơn cánh rừng sồi trên đầu chúng ta, nhưng nó trải dài ngút tầm mắt thành một đường thẳng tắp. Tôi không thích những đường thẳng như kẻ chỉ vì con người làm ra những thứ như thế. Các bạn có thể đoán là chúng tôi tìm thấy một con đường chạy bên ngoài khu rừng này. Nó vắng vẻ, trống trải và dù sao thì chúng tôi cũng không thích lảng vảng quanh đấy, vì thế chúng tôi đi xuyên qua rừng sang phía bên kia. Kahaar bay trên đầu, nhìn thấy chúng tôi trên cánh đồng bèn bảo chúng tôi đổi hướng. Tôi hỏi cậu ta xem chúng tôi đã đi được bao xa thì Kahaar bảo mới được nửa đường, thế là tôi nghĩ hãy tìm một nơi nào đó trú tạm trong đêm đi là vừa. Tôi không thích những nơi trống huơ trống hoác nên cuối cùng chúng tôi cào lớp đất dưới đáy một cái hố nhỏ mà chúng tôi tìm thấy để có chỗ ngả lưng, sau đó đi ăn và ngủ một đêm ngon giấc.

Tôi nghĩ không cần kể tất tần tất mọi chuyện cho các bạn nghe. Trời đổ mưa ngay sau bữa ăn sáng, cùng với nó là ngọn gió buốt lạnh thật khó chịu, thế là chúng tôi ở lại chỗ trú cho đến tận xế trưa. Rồi trời cũng hửng lên một chút và chúng tôi lại lên đường. Đường đi không còn suôn sẻ như trước vì những vũng nước mưa lồm bồm, nhưng vào lúc chập tối tôi nghĩ chúng tôi đã gần đến đích. Tôi còn đang nhìn quanh quất thì thấy một chú thỏ rừng băng qua bãi cỏ, bèn hỏi xem chú có biết một cánh đồng thỏ rất lớn gần đây không.

"Efrafa à?" Chú ta hỏi "Các anh muốn đến Efrafa hả?"

"Phải, nếu như nó có tên gọi như thế."

"Anh biết nó à?"

"Không," tôi đáp "chúng tôi không biết và bây giờ muốn hỏi xem nó ở đâu."

"Vậy thì lời khuyên của tôi là các anh hãy mau mà cao chạy xa bay, càng nhanh càng tốt."

Tôi còn đang ngơ ngác không biết nên hiểu thế nào thì thấy có ba chú

thỏ bất ngờ nhảy lên lũy đất, cũng đúng như cái cách mà tôi đã làm khi đến bắt anh, Tóc Giả ạ. Một chú trong bọn hỏi, "Cho tôi xem dấu của anh?"

"Dấu à?" Tôi hỏi "Dấu là cái gì? Tôi không hiểu."

"VẬY, các anh không phải người ở Efrafa?"

"Không, chúng tôi đang định đi đến đấy. Chúng tôi là khách phương xa."

"VẬY các anh đi theo chúng tôi chứ?" Không hề có những câu đại loại như, "Có phải các anh từ xa đến?" hay "Các anh có gặp mưa không?" hoặc một điều gì tương tự.

Thế rồi ba chú thỏ đưa chúng tôi ra khỏi lũy đất và đây là cách chúng tôi đến Efrafa như người ta gọi nơi này như thế. Tốt nhất tôi nên kể cho các bạn đôi điều về nó để các bạn có thể hình dung tại sao lũ chúng tôi khi đi tươi tốt khi về bụng beo thảm hại như thế này.

Efrafa là một cánh đồng thỏ rộng lớn, lớn hơn nhiều so với cánh đồng của chúng ta - ý tôi muốn nói là cánh đồng của Chúa Thanh Lương Trà. Một trong những nỗi sợ hãi thường trực trong mỗi chú thỏ sống ở đây là bị con người tìm được và gieo cho chúng căn bệnh mù trắng. Cả cánh đồng này được bố trí sao cho có thể giấu đi sự tồn tại của nó. Những cái hang đều được ẩn giấu, các Cốt Cán điều khiển tất cả thỏ khác bằng mệnh lệnh. Bạn không thể sống cuộc đời theo ý mình, đổi lại bạn được an toàn, nếu đó là một thứ xứng đáng với cái giá phải trả.

Cũng như các Cốt Cán, thỏ ở đây còn có một thứ mà họ gọi là Hội đồng, mỗi thành viên trong Hội đồng có trách nhiệm về một phần việc cụ thể nào đó, Chú thì trông coi việc ăn cỏ, chú thì chịu trách nhiệm về những đường chạy trốn, kẻ lại chăm lo việc sinh con đẻ cái, và cứ tiếp tục như vậy. Về phần các thỏ "thường dân", chỉ có một số lượng nhất định được phép ở trên mặt đất vào cùng một thời điểm. Mỗi chú thỏ đều được đóng dấu từ khi mới ra đời: thỏ lớn cắn chúng rất sâu vào phía dưới cằm hoặc ở hông hoặc chân trước. Sau đó thì suốt đời mỗi chú thỏ được nhận diện qua vết sẹo này. Bạn không được phép có mặt trên mặt đất ngoài khoảng thời gian trong ngày được chỉ định cho cái Dấu mình mang trên người."

"Ai đã ngăn các anh lại." Tóc Giả càu nhàu.

"Đây mới là phần đáng sợ nhất. Đội ngũ cốt Cán, phải, nếu không có mặt ở đó thì các bạn không thể hình dung được. Thỏ Thủ lĩnh là một thỏ có tên là Hoắc Hương: Thống soái Hoắc Hương, ấy là người ta gọi hẩn như vậy. Tôi sẽ nói về hẩn sau. Dưới hẩn có các Đội trưởng - mỗi tay chịu trách nhiệm một Dấu - dưới mỗi Đội trưởng lại có các sĩ quan và lính gác, ngoài ra Đội trưởng còn có một tốp giúp việc làm nhiệm vụ vào mọi lúc, ngày cũng như đêm. Nếu con người tình cờ đi qua một nơi nào gần đấy, điều này cũng không hay xảy ra lắm, thì lính gác có nhiệm vụ báo động từ xa trước khi người này đến đủ gần để phát hiện bất cứ cái gì. Họ cũng phát ra những báo động về kẻ thù, ngăn không cho bất cứ thỏ nào "bậy" không đúng chỗ, việc phóng uế chỉ được thực hiện ở những chỗ quy định trong cái rãnh, nơi có thể vùi phân xuống đất. Nếu lính gác gặp bất cứ thỏ nào trên mặt đất mà họ biết là không được phép, họ đều đòi cho xem dấu. Có Chúa mới biết chuyện gì sẽ xảy ra nếu bạn không giải thích được mình là ai - nhưng tôi lại có thể đoán khá chuẩn. Thỏ ở Efrafa thường đi ra ngoài ban ngày vào những lúc không thấy bóng Thần Mặt trời. Nếu Dấu của họ quy định đi ăn đêm thì họ phải ăn vào ban đêm bất kể trời mưa hay tạnh, nóng hay lạnh. Tất cả quen với việc trò chuyện, chơi đùa và kết đôi trong những cái hang dưới đất. Nếu một Dấu (một chú thỏ mang một Dấu nhất định) không thể ăn vào giờ đã định vì lý do này khác - ví như có một con người làm việc gần đó - thì đấy là điều tồi tệ. Họ đã lỡ lượt của mình và phải đợi cho đến ngày hôm sau."

"Nhưng chắc là sống kiểu ấy sẽ thay đổi bọn chúng nhiều lắm?" Bò Công Anh hỏi.

"Đúng thế." Nhựa Ruồi đáp "Hầu hết bọn họ không thể làm bất cứ việc gì ngoài những việc được giao. Họ không bao giờ ra ngoài lãnh địa Efrafa và không bao giờ phải đánh hơi để phát hiện kẻ thù. Mục đích duy nhất của mỗi thỏ ở đây là phấn đấu để lọt vào hàng ngũ Cốt Cán vì những đặc quyền đi kèm và mục đích duy nhất của một Cốt Cán là có chân trong Hội đồng. Một khi vào Hội đồng, họ sẽ có tất cả những gì tốt nhất. Phàm đã là Cốt Cán thì phải luôn mạnh mẽ, cứng rắn không biết nhượng bộ là gì. Các Cốt Cán thay phiên nhau làm cái mà họ gọi là Tổng tuần tra. Nghĩa là đi khắp

những vùng lân cận tiếp giáp với Efrafa và phải sống phơi mình trên mặt đất vài ngày trong một đợt tuần tra như thế. Một phần là để tìm ra bất cứ thứ gì có thể tìm, một phần để lôi luyện bản thân, giúp họ trở nên cứng cáp và khôn ngoan hơn. Bất cứ thỏ lang thang nào mà họ tìm được đều bị bắt và mang về Efrafa. Nếu thỏ kia không chịu thì sẽ bị giết. Họ coi thỏ lang thang là phần tử nguy hiểm bởi vì hấn thu hút sự chú ý của con người. Những cuộc Tổng tuần tra này được báo cáo lên Thống soái Hoắc Hương và Hội đồng; đến lượt mình họ sẽ ra phán quyết xem phải làm gì, xử lý như thế nào với bất cứ cái gì lạ mà họ cho là nguy hiểm."

"Vậy họ đã để lạc mất các anh trên đường đi hả?" Hoa Chuông hỏi.

"Không, không phải thế. Sau này chúng tôi được biết rằng, sau khi chúng tôi bị Đội trưởng Thạch Trúc giải đi một lúc, một phái viên từ Đội Tổng tuần tra chạy về Hội đồng báo cáo rằng họ bắt được bốn thỏ từ miền Bắc tìm đến Efrafa, và xin mệnh lệnh. Sau đó phái viên kia quay về báo rằng chúng tôi được an toàn trong vòng kiểm soát.

Dù sao thì sau đó Đội trưởng Thạch Trúc cũng đưa chúng tôi xuống một cái hang nằm trong một con hào. Miệng hang là một phần của cái ống bằng đất nung cũ kỹ, nếu con người kéo cái ống ra, miệng hang sẽ sập xuống che đậy dấu tích của lối đi bên trong. Tại đây, những vị khách không mời chúng tôi được bàn giao cho một Đội trưởng khác - bởi vì Thạch Trúc phải lên trên mặt đất để thực hiện nốt phiên trực của mình. Chúng tôi được dẫn đến một cái hang lớn và được bảo là hãy tự nhiên như ở nhà.

Có những thỏ khác trong hang, và nhờ biết cách lắng nghe và đặt câu hỏi mà tôi biết được phần lớn những điều vừa kể cho các bạn. Chúng tôi "giao lưu" với một số cô nàng và tôi làm quen với một nàng tên là Sương Mai (Hyzenthay, nghĩa là "Lông sáng như sương mai"). Tôi kể cho cô nàng nghe vấn đề của chúng ta ở đây và lý do của chuyến đi còn nàng thì nói cho tôi biết về Efrafa. Khi nàng kể xong, tôi thốt lên, "Nghe sao mà khủng khiếp quá. Mọi chuyện bao giờ cũng như thế sao?" Sương Mai nói không hẳn như vậy mẹ nàng kể cho nàng nghe rằng nhiều năm trước, cộng đồng này ở một nơi khác và nhỏ hơn nhiều, nhưng khi Thống soái Hoắc Hương đến, ông ta đã bắt mọi người phải chuyển đến Efrafa, rồi sau đó

từng bước lập ra một hệ thống ngục trang và hoàn thiện nó cho đến khi loài thỏ sống ở Efrafa cũng an toàn như những vì sao trên bầu trời. "Phần lớn các thỏ ở đây đều chết vì già, trừ một số bị Cốt Cán giết." Sương Mai giải thích "Nhưng vấn đề là ở chỗ nơi này đang lâm vào cảnh đất chật người đông. Bất cứ cái hang mới nào được phép đào cũng đều phải thực hiện dưới sự giám sát của Cốt Cán với tiến độ rất chậm và cẩn thận vô cùng. Tất cả đều được ngục trang khéo léo, như các anh thấy đấy. Chúng tôi trở nên đông đúc và nhiều thỏ không được ra khỏi hang lên mặt đất đúng với nhu cầu tối thiểu của họ. Vì một số lý do, cánh đồng thỏ lâm vào cảnh âm thịnh dương suy. Nhiều thỏ trong số chị em chúng tôi không thể chữa đẻ vì nơi này đông đúc quá rồi, nhưng không ai được phép rời khỏi đây. Chỉ cách đây mấy ngày, khá đông chị em chúng tôi đã đến gặp Hội đồng xin phép được rời khỏi đây, bắt đầu một cộng đồng mới ở đâu đó. Chúng tôi hứa sẽ đi thật xa, xa tít tắp, xa đến chùng nào mà họ muốn. Nhưng Hội đồng không muốn nghe một chuyện như thế, không, chẳng vì lợi ích của ai cả. Mọi việc không được phép diễn ra như thế. Hệ thống sẽ bị phá vỡ. Chính vì thế những chuyện như vậy không được phép nêu ra."

Chà, tôi mới bụng bảo dạ, xem ra có nhiều hy vọng đây. Chắc chắn người ta sẽ không khước từ thỉnh cầu của chúng ta, phải không? Mà chúng ta thì chỉ muốn rước đi mấy cô thỏ thôi, chứ có phải là các cậu thỏ đâu. Họ thì đang lâm vào tình trạng khủng hoảng thừa thỏ cái và chúng ta sẽ mang mấy nàng đi thật xa, xa đến nỗi không một ai ở đây từng đặt chân đến.

Một lúc sau một Đội trưởng khác đi tới, cho biết chúng tôi cần đi với anh ta tới cuộc họp Hội đồng.

Cuộc họp Hội đồng diễn ra trong một cái hang lớn. Nó dài và hơi hẹp một chút, không được tốt như Tổ Ong của chúng ta, bởi vì họ không có những chùm rễ cây làm thành một cái trần thoáng rộng. Chúng tôi phải đợi bên ngoài trong khi họ bàn luận đủ các chuyện linh tinh khác. Sự xuất hiện của chúng tôi chỉ là một vấn đề be bé trong chương trình nghị sự dưới cái tên: bắt được những kẻ lạ mặt. Có một thỏ khác cũng đợi ở ngoài và anh ta phải chịu sự giám sát đặc biệt của các Cốt Cán đặc nhiệm mà họ gọi là Cảnh sát Hội đồng. Cả đời tôi chưa bao giờ đứng gần một ai hồn kinh

phách lạc đến thế - tôi nghĩ anh ta gần như phát điên lên vì sợ. Tôi hỏi một trong những cảnh sát có mặt ở đây là thổ này mắc vào vấn đề gì thì được biết anh ta tên là Blackavar, đã bị tóm trong khi đang cố gắng đào tẩu khỏi nơi này. Vậy là người ta giải anh bạn xấu số vào phòng họp, và lúc đầu tôi nghe tiếng anh ta cố giải thích này nọ, sau đó thì khóc hừng hực và cầu xin tha mạng: và khi anh ta đi ra tôi thấy tai anh ta đã bị xé toạc ra thành từng mảnh, còn te tua hơn cả tai tôi nữa. Tất cả chúng tôi hếch mũi về phía anh ta ngửi ngửi, sợ đến mất hết cả hồn vía, nhưng một trong những cảnh sát thấy vậy thì nói ngay, "Các anh không cần phải nhặng xị lên như thế. Nó còn giữ được cái mạng thế là đã phúc bầy đời rồi." Thế là trong khi chúng tôi nghiên ngẫm về cơ sự này thì một thổ tới gần thông báo Hội đồng đang đợi chúng tôi.

Vừa vào đến nơi chúng tôi đã được đưa tới trước mặt Thống soái Hoắc Hương: thật rõ là một gã mặt sắt đen xì. Tôi nghĩ có khi cả anh nữa cũng chưa chắc đã là đối thủ của hắn, Tóc Giả ạ. Hắn to gần bằng con thổ rừng và có một cái gì đó trong bộ dạng của hắn ta khiến anh phải sợ quỳnh quáng, cứ như thể máu me, đánh nhau và giết chóc chỉ là một phần công việc hàng ngày của hắn. Tôi đã tưởng đâu hắn sẽ bắt đầu hỏi chúng tôi bằng những câu như chúng tôi là ai và chúng tôi muốn gì, nhưng hắn không làm thế. Hắn nói "Tôi sẽ giải thích những quy định của cộng đồng và những điều kiện mà các anh phải tuân theo khi sinh sống ở đây. Các anh phải chăm chú lắng nghe, bởi vì những quy định này cần phải được tôn trọng và bất cứ sự vi phạm nào đều sẽ bị trừng trị." Thế là tôi thanh minh ngay rằng có sự hiểu nhầm ở đây. Rằng chúng tôi là những thuyết khách thiện chí từ một cánh đồng thổ khác đến thỉnh cầu thiện chí và sự giúp đỡ từ phía Efrafa. Sau đó tôi giải thích tiếp rằng tất cả những điều chúng tôi muốn là được họ cho phép để thuyết phục một vài cô thổ cùng chúng tôi trở về cánh đồng thổ của mình. Khi tôi nói xong, Thống soái mời trả lời rằng lời đề nghị của chúng tôi là không thể được và chẳng có gì phải thảo luận hết. Nghe vậy tôi mới mạnh dạn đề nghị họ cho phép chúng tôi ở lại một hai ngày hòng thuyết phục họ thay đổi ý kiến.

"Được," hắn nói "các người có thể ở lại. Nhưng sẽ không có cơ cho các

người đứng trước Hội đồng lần nữa đâu, bất kể ở mức độ nào."

Tôi bèn nói rằng mọi người đã nhìn nhận vấn đề hơi có phần khắt khe. Yêu cầu của chúng tôi khá hợp lý. Và tôi tiếp tục bằng cách đề nghị họ hãy xét lại một vài điều từ quan điểm của chúng tôi, nhưng một thành viên khác trong Hội đồng - một lão thỏ già nua - đã nói, "Có vẻ như người nghĩ mình có mặt ở đây là để tranh luận với chúng ta và dẫn đến một cuộc mặc cả thì phải. Trong khi chúng ta mới là người đưa ra luật lệ."

Khi ấy tôi mời nhắc họ nhớ rằng chúng tôi là người đại diện cho cả một cộng đồng thỏ, dẫu rằng cộng đồng ấy có thể nhỏ hơn chỗ họ đi nữa. Chúng tôi nghĩ mình nên được đối xử như những vị khách. Những chỉ nói xong tôi mới giật mình nhận ra rằng thì ra họ coi chúng tôi là tù binh, hoặc chẳng hơn gì tù binh, dù họ gọi chúng tôi là gì đi nữa.

Thế đấy, tôi không còn muốn nói thêm gì nữa về kết cục của cuộc họp mặt đó. Dâu Tây đã cố hết sức giúp tôi. Anh ấy nói đầy thuyết phục về mối quan hệ xã giao theo nghi thức và sự tương thân tương ái tự nhiên giữa loài vật với nhau. "Loài vật không cư xử như con người." Dâu Tây nói "Nếu phải đánh nhau họ sẽ đánh, nếu phải giết họ sẽ giết. Nhưng họ không ngồi lại với nhau, dùng trí khôn của mình để nghĩ ra những cách thức khác nhau hòng hủy hoại cuộc sống của những sinh vật khác hoặc làm tổn thương chúng. Họ có lòng tự trọng và tính thú."

Chỉ là đàn gày tai trâu. Cuối cùng chúng tôi bỏ cuộc còn Thống soái Hoắc Hương thì phán, "Hội đồng không có thời gian mà lãng phí với các người nữa, ta sẽ giao các người về một đội, để Đội trưởng phổ biến nội quy cho các người. Bọn các người hãy gia nhập vào Đội Dấu Cánh Tả, nằm dưới quyền chỉ huy của Đội trưởng Lưỡi Rắn. Sau đó, chúng ta sẽ gặp lại các người lần nữa, rồi các người sẽ thấy chúng ta hoàn toàn thân thiện và tử tế với những thỏ nào hiểu rõ người ta chờ đợi gì ở chúng."

Đến đây một Cốt Cán đưa chúng tôi đến chỗ Đội Dấu Cánh Tả. Có vẻ như Đội trưởng Lưỡi Rắn quá bận rộn không có thời gian gặp thành viên mới còn tôi thì cũng cẩn thận tránh xa đường đi của hắn, sợ rằng hắn có thể muốn "đóng dấu" chúng tôi một lúc nào đó. Nhưng chẳng bao lâu sau, tôi bắt đầu hiểu điều mà Sương Mai muốn nói khi cho rằng hệ thống này

không còn vận hành một cách hợp lý nữa. Các hang ở đây rất chật chội - ít nhất là theo tiêu chuẩn của chúng ta, bạn có thể dễ dàng thoát khỏi sự chú ý. Thậm chí dù cùng trong một đội, các thỏ cũng không biết hết nhau. Chúng tôi cũng tìm được chỗ của mình trong hang và cố ngủ một giấc, nhưng vào gần đêm, chúng tôi bị đánh thức dậy và được thông báo đi ăn. Tôi những tưởng đây là cơ hội chạy đi ăn dưới ánh trăng, nhưng hình như ở đâu cũng có lính gác. Ngoài bọn lính gác, Đội trưởng còn có hai giao liên làm nhiệm vụ chạy hỏa lực đến bất cứ hướng nào có thể có động.

Ăn xong chúng tôi lại đi xuống đất. Gần như tất cả bọn thỏ ở đây đều có vẻ ngoan ngoãn, dễ bảo. Chúng tôi tránh xa họ, bởi vì chúng tôi định trốn đi khi có cơ hội nên không muốn bị nhiều người để ý. Nhưng dù đã cố hết sức,! tôi vẫn không thể nghĩ ra một kế hoạch nào khả dĩ.

Chúng tôi lại đi ăn lần nữa, vào trước buổi trưa ngày hôm sau, ăn xong lại chui về hang. Thời gian trôi chậm vô cùng. Cuối cùng - chắc vào lúc nhá nhem tối - tôi gia nhập vào một tốp thỏ nhỏ đang lắng nghe một câu chuyện. Và mọi người biết không đó lại chính là chuyện "Rau diếp của Đức vua". Kể kể chuyện này còn lâu mới sánh được với Bồ Công Anh của chúng ta, nhưng tôi vẫn lắng nghe, chỉ để có một cái gì đó mà làm. Khi chú kể đến đoạn El-ahrairah giả trang thành thầy thuốc rồi vào cung của vua Darzin thì tôi chợt lóe lên một ý tưởng. Đây là một kế hoạch liều lĩnh, nhưng tôi nghĩ vẫn có cơ hội thành công, đơn giản là bởi vì một thỏ ở Efrafa đều có thói quen cắm đầu làm theo chỉ thị của cấp trên mà không thắc mắc gì hết. Tôi đã quan sát Đội trưởng Lưỡi Rắn, anh ta gây cho tôi ấn tượng là một chàng thỏ dễ mến, tận tâm, hơi có phần yếu đuối và có vẻ phiến não vì phải làm quá nhiều việc vượt quá khả năng của mình.

Đêm ấy, chúng tôi được gọi đi ra ngoài ăn tối. Trời tối đen như mực và có mưa, nhưng các bạn sẽ không phiền lòng về những điều nhỏ nhoi như thế ở Efrafa - bạn chỉ thấy sung sướng khi có dịp được ra ngoài nhấm nháp cỏ tươi. Bọn thỏ lũ lượt ra ngoài và chúng tôi chờ đợi để ra cuối cùng. Đội trưởng Lưỡi Rắn ra ngoài cõn đất cùng với hai liên lạc viên. Xám Bạc và những người khác đi ra ngoài ngay phía trước tôi, thế là tôi đi đến gần Đội trưởng thở hốt hốt như vừa chạy ở đâu về.

"Đội trưởng Lưỡi Rắn!"

"Gì thế?" Anh ta vội hỏi lại "Có chuyện gì vậy?"

"Anh được triệu tập về Hội đồng, ngay lập tức."

"Tại sao? Anh muốn nói gì vậy? Để làm gì?"

"Chắc chắn họ sẽ cho anh biết khi gặp anh." tôi đáp "Tôi sẽ không để cho họ phải đợi nếu ở vào trường hợp của anh."

"Nhưng mà anh là ai?" Lưỡi Rắn hỏi lại "Anh không phải là phái viên của Hội đồng. Tôi biết mặt tất cả bọn họ. Anh mang Dấu gì?"

"Tôi không ở đây để trả lời những câu hỏi của anh." tôi cao giọng nói "Hay là để tôi quay lại thông báo với họ rằng anh sẽ không đến?"

Đội trưởng bán tín bán nghi và tôi làm bộ như sắp bỏ đi. Nhưng rồi bất thành linh anh ta nói, "Thôi được," trông anh ta như thể cả ba hồn bảy vía đều đi sơ tán cả, thật tội nghiệp, "nhưng ai sẽ trông coi ở đây trong lúc tôi đi vắng?"

"Là tôi." Tôi đáp "Lệnh của Thống soái Hoắc Hương đấy. Nhưng mau quay trở lại nhé. Tôi không muốn bị chôn chân ở đây cả nửa đêm để làm nhiệm vụ của anh đâu." Đội trưởng ba chân bốn cẳng chạy đi. Tôi quay lại chỗ ba người kia nói, "Cứ ở yên đây nhé: và chuẩn bị sẵn sàng. Tôi đi xem qua bọn lính gác."

Sau đó bốn chúng tôi chạy biến vào trong bóng đêm và chắc chắn là chúng tôi mới chỉ chạy được một đoạn ngắn thì hai lính gác đã bất ngờ xuất hiện, cố ngăn chúng tôi lại. Chúng tôi chụm lại nghênh chiến với bọn chúng. Tôi nghĩ chúng sẽ bỏ chạy, nhưng không, chúng đánh đấm như điên và một trong hai gã đã bổ một cú vào ngay mũi Gạc Nai. Nhưng tất nhiên hai đánh một chẳng chột cũng què, cuối cùng chúng tôi vượt qua bọn chúng và chạy thực mạng qua cánh đồng. Chúng tôi cũng chẳng biết mình chạy đi đâu nữa trong cái đêm tối đen kịt cùng mưa và gió, chỉ biết cắm đầu chạy miết. Tôi nghĩ một trong những lý do cuộc truy đuổi diễn ra chậm trễ là bởi vì anh bạn Lưỡi Rắn tội nghiệp không có mặt ở đó để ra lệnh. Dù sao thì chúng tôi cũng có một khởi đầu thuận lợi. Nhưng một lúc sau đã nghe có những bước chân đuổi theo, và tệ hơn nữa là chúng tôi bị đuổi kịp.

Tin tôi đi, Cốt Cán ở Efrafa hoàn toàn không phải là để cho có, họ phải

thông qua những cuộc tuyển lựa khắt khe về vóc dáng và sức mạnh và chẳng có gì về thuật di chuyển trong thời tiết ẩm ướt và bóng tối mà họ lại không biết cả. Họ lại sợ Hội đồng đến mức xem ra trên đời này chẳng còn điều gì đáng sợ nữa. Chẳng bao lâu sau tôi hiểu rằng chúng tôi đang trong tình thế ngàn cân treo sợi tóc. Đội truy tìm chắc chắn có tốc độ nhanh hơn chúng tôi khi chạy trong đêm tối mưa gió và chẳng bao lâu sau sẽ bắt kịp. Tôi toan nói với các bạn đồng hành rằng chúng tôi chỉ còn mỗi một cách là quay lại và chiến đấu thì thấy mình chạy đến một bờ đất rất lớn, gần như dốc thẳng lên trời. Còn dốc hơn cái sườn núi phía dưới chúng ta đây, hơn nữa trông nó có vẻ rất cân xứng tựa hồ con người đã tạo ra nó.

Vậy là, chẳng còn thời gian suy nghĩ nữa, chúng tôi cứ thế mà lao lên dốc. Sườn dốc phủ đầy những bãi cỏ thô ráp và bụi cây. Tôi không biết từ chân dốc đến đỉnh dài bao xa, nhưng tôi đoán phải cao bằng cây thanh lương trà trưởng thành, thậm chí có lẽ còn cao hơn. Lên đến đỉnh, chúng tôi thấy mình đang đi trên những phiến đá nhỏ và nhẹ cứ lăn đi dưới bước chân của chúng tôi. Điều này đã giúp chúng tôi tẩu thoát. Sau đó chúng tôi đến một chỗ có những tấm gỗ dẹt, to bản và hai thanh kim loại lớn được vít chặt lại tạo ra những tiếng ồn - nghe như những tiếng u u trầm trầm kéo dài. Tôi vừa mới bụng bảo dạ rằng "Lại một thứ do con người làm ra đây," thì đã lăn tòm sang bờ dốc bên kia. Tôi đã không nhận ra rằng toàn bộ đỉnh của cái bờ đó rất hẹp và bờ bên kia cũng rất dốc. Tôi lộn nhào xuống bờ đất trong đêm tối, lao vào một bụi cây cồm cháy và nằm lại đó."

Nhựa Ruồi dừng lời, im lặng một lúc như thể đang duyệt lại những gì hiện ra trong ký ức. Cuối cùng chú nói.

"Thật khó có thể tả lại đầy đủ cho các bạn những gì xảy ra tiếp theo đó. Mặc dù cả bốn đều có mặt, chúng tôi không hiểu làm sao lại có những chuyện đó. Nhưng điều tôi nói sau đây là sự thật thuần túy. Có lẽ chính Thần Mặt trời đã phái những Sứ giả vĩ đại của Người đến cứu chúng tôi khỏi bọn Cốt Cán ở efrafa. Mỗi đứa trong chúng tôi đều lăn khỏi bờ dốc đến một điểm rơi khác nhau. Gạc Nai gần như không nhìn rõ đường vì máu me be bét thì gần như lao thẳng xuống đáy. Tôi bò dậy, nhìn lên đỉnh. Một chút ánh sáng trên bầu trời cũng được nhìn thấy bọn Efrafa nếu chúng xuất

hiện. Và rồi... có một vật kỳ vĩ - tôi không thể đưa ra bất cứ một ý niệm gì về nó - chỉ biết rằng nó to bằng một ngàn lần hrududu - hoặc to hơn nữa - lù lù tiến ra khỏi bóng đ Toàn thân nó toàn những lửa, khói và ánh sáng, khiếp nó gầm rú mới góm chứ, ra sức nện vào những thanh kim loại cho đến khi mặt đất cũng rung chuyển lên ở phía dưới. Nó lao vào giữa chúng tôi và bọn Efrafa như một ngàn trận bão tố cùng với những tia chớp. Tôi phải thú nhận với các bạn rằng cái tôi cảm thấy còn lớn hơn cả nỗi kinh hoàng thuần túy. Tôi... tôi không sao cử động được. Hơi nóng và tiếng ồn... tất cả xé toạc màn đêm ra làm hai. Tôi không biết chuyện gì xảy ra với bọn Efrafa nữa hoặc chúng đã chạy thoát hoặc chúng bị cái vật kia nghiền nát. Và rồi bất thành linh nó đi mất, chúng tôi nghe thấy nó biến mất, xình xịch rầm rầm, xình xịch rầm rầm rồi trôi dần xa dần vào trong đêm. Chúng tôi đứng trơ khấc lại một mình.

Mất một lúc lâu tôi vẫn không cử động được. Cuối cùng tôi cũng cố đứng dậy đi tìm những người kia, từng người một, trong đêm tối. Không ai trong chúng tôi nói một lời nào. Ở dưới chân dốc, chúng tôi phát hiện ra một kiểu đường hầm thông từ bờ bên này sang bờ bên kia. Chúng tôi chui vào đó và bò sang cái bờ mà chúng tôi đã trèo lên. Sau đó chúng tôi đi một đoạn đường dài xuyên qua những cánh đồng cho đến khi tôi biết chắc là chúng tôi đã hoàn toàn cách xa Efrafa. Chúng tôi bò vào một cái rãnh và ngủ ở đấy, cả bốn người, cho đến sáng. Chẳng có lý do gì giải thích tại sao không có bất cứ một cái gì đó đến kết liễu bọn chúng tôi, tuy vậy chúng tôi biết mình vẫn an toàn. Các bạn có thể nghĩ thật là một điều kỳ diệu khi được Thần Mặt trời cứu giúp bằng quyền năng của Người. Tôi cũng băn khoăn không biết có bao nhiêu tỏ được hưởng ân huệ này? Nhưng tôi phải nói rằng điều này còn đáng sợ hơn bị bọn Efrafa truy đuổi rất nhiều. Không một ai trong chúng tôi có thể quên được việc nằm trên bờ đất dưới trời mưa trong khi cái vật toàn khói và lửa ấy chạy qua đầu. Mà tại sao nó lại đến vì chúng tôi cơ chứ? Điều đó vượt quá những gì chúng tôi có thể biết.

Sáng hôm sau, tôi đi quan sát một vòng và chẳng bao lâu đã nhận ra được đâu mới là hướng đi đúng. Các bạn biết các bạn vẫn thường làm như thế nào mà. Mưa đã tạnh và chúng tôi lên đường. Nhưng chuyển đi về mới

thật là khó nhọc. Tất cả không còn chút sức lực nào - tất cả chỉ trừ Xám Bạc: tôi không biết chúng tôi sẽ xoay xử như thế nào nếu không có cậu ấy. Chúng tôi đi ròng rã một ngày một đêm mà không được nghỉ lấy một lần cho ra nghỉ. Tất cả đều cảm thấy rằng trên đời này, điều duy nhất mà chúng tôi muốn làm là trở về đây càng sớm càng tốt. Khi về đến khu rừng vào sáng nay, tôi đã đi tập tễnh trong một giấc mơ tồ tộ. Tôi e là mình cũng chẳng khá hơn Dâu Tây tội nghiệp chút nào. Cậu ấy không phàn nàn một tiếng, nhưng sức khỏe suy sụp, cần nghỉ ngơi tĩnh dưỡng một thời gian dài, và tôi cho là mình cũng thế. Còn Gạc Nai - đây là lần thứ hai anh ấy nhận một vết thương tệ hại như thế. Nhưng đó còn chưa phải là điều tệ hại nhất, đúng không? Chúng ta đã mất Cây Phi, đó là điều đáng sợ nhất có thể xảy ra. Một số các bạn đã có lời hỏi tôi vào lúc này rằng tôi có muốn lên làm Thủ lĩnh không. Tôi rất vui khi thấy các bạn tin tưởng ở mình, nhưng tôi đã là một ngọn đèn hết dầu rồi, tôi không thể đảm đương nhiệm vụ đó. Tôi cảm thấy mình khô khốc và trống rỗng như một cái nấm trũng mùa thu – như thế chỉ cần một ngọn gió là cũng có thể thổi bộ lông của tôi bay mất."

Richard Adams

Đời Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 28

Dưới Chân Núi

*Thật tuyệt vời khi ở
Một mình nhưng chẳng chút đơn cô
Tránh xa nỗi kinh hoàng và trong đêm tối
Thấy được nhà mình.*

Kẻ hành hương của Walter de la Mare

"Ta dừng lại ăn chút gì được không, các bạn có mệt quá không?" Bồ công Anh hỏi "Và cũng đã đến thời điểm cho một sự thay đổi, phải không? Thật là một đêm đẹp trời, nếu cái mũi của tôi không nói sai. Các bạn cũng biết là chúng ta phải tránh đừng tỏ ra quá khốn khổ đến mức không ai giúp được."

"Trước khi chúng ta đi ăn," Tóc Giả lên tiếng "tôi muốn nói với anh, Nhựa Ruồi ạ, tôi tin rằng ngoài anh ra, không ai có thể đưa mình và ba người kia an toàn thoát khỏi một nơi như thế."

"Thần Mặt trời muốn chúng tôi trở về." Nhựa Ruồi đáp "Đó là lý do thực sự để chúng tôi có mặt ở đây."

Khi quay lại theo Thủy Cự chạy lên lối đi dẫn vào rừng, chú thấy Thanh Nhàn bên cạnh. "Cô và các bạn cô chắc lấy làm kỳ lạ về cái việc ra ngoài ăn cỏ như thế này." chú nói "Cô biết đấy, mọi việc sẽ quen dần. Tôi xin cam đoan là Cây Phi đã đúng khi nói với cô rằng cuộc sống ở đây tốt hơn trong chuồng. Đi với tôi, tôi sẽ mách cho cô chỗ mọc lên loại cỏ đuôi ngắn vừa mềm vừa ngọt, nếu Tóc Giả không xơi hết trong lúc tôi đi vắng."

Nhựa Ruồi dẫn Thanh Nhàn đi. Cô thỏ này có vẻ khỏe khoắn và dạn dĩ

hơn Hoàng Dương và Cỏ Khô và rõ ràng là đang cố hết sức để thích nghi với cuộc sống mới trên cánh đồng thỏ. Khả năng sinh đẻ của cô thỏ là điều Nhựa Ruồi chưa thể nói chắc được, nhưng cô nàng có vẻ rất sung sức.

"Tôi cũng thích ở dưới hang. Thanh Nhân nói khi họ chạy ra ngoài chỗ trống tràn ngập không khí trong lành "Không gian bí bưng thật ra rất giống cái chuồng, trừ mỗi chuyện là tối hơn thôi. Cái khó với chúng tôi là phải đi ăn ở nơi trống trải. Chúng tôi còn chưa quen với việc tự do đi đến những nơi chúng tôi muốn và cũng không biết phải làm gì. Tất cả các anh đều hành động rất nhanh, tôi mất đến một nửa thời gian để thắc mắc mà không hiểu được tại sao. Tôi thích ăn ở gần cửa hang, nếu anh không phiền."

Họ chậm rãi đi ngang qua bãi cỏ ngập nắng chiều, nhấn nhá chỗ này một ít chỗ kia một ít khi đi qua. Chẳng bao lâu sau, Thanh Nhân đã hoàn toàn chú tâm đến việc ăn cỏ, Nhựa Ruồi thì dừng lại liên tục để đứng lên hít hít chung quanh tận hưởng không khí vắng lặng thanh bình của vùng sơn cước. Chợt chú nhận ra Tóc Giả đứng cách chú một quãng, đang nhìn đăm đăm về phía Bắc, chú lập tức dõng về hướng đó.

"Cái gì vậy?" chú hỏi.

"Đó là Mâm Xôi." Tóc Giả trả lời, giọng nhẹ nhõm như trút được gánh nặng. Mâm Xôi, với những bước nhảy chầm chầm đang phóng xuống từ đường chân trời. Chú ta có vẻ đã thấm mệt, nhưng thoáng thấy Tóc Giả thì liền phóng nhanh hơn về phía bạn.

"Nãy giờ anh ở đâu?" Tóc Giả hỏi "Thế Thứ Năm đâu? Nó không đi cùng anh à?"

"Thứ Năm đang ở với Cây Phi." Mâm Xôi đáp "Cây Phi còn sống. Anh ấy bị thương - khó có thể nói vết thương nghiêm trọng thế nào - nhưng anh ấy sẽ không chết."

Ba thỏ kia trăn trăn nhìn chú không nói lên lời. Mâm Xôi chờ đợi, và cảm thấy thích thú với hiệu quả của cái tin mình mang đến.

"Cây Phi *vẫn* còn sống?" Tóc Giả hỏi lại "Anh chắc chứ?"

"Chắc như bấp." Mâm Xôi đáp "Lúc này anh ấy đang ở chân đồi, trong

cái hào mà anh đã ở vào cái đêm mà Nhựa Ruồi và Hoa Chuông đến đây."

"Tôi khó mà tin được vào tai mình." Nhựa Ruồi kêu lên "Nếu đó là sự thật thì đây là tin vui nhất tôi từng nghe trong đời. Mâm Xôi này, anh chắc chứ? Chuyện gì đã xảy ra? Kể cho chúng tôi nghe đi."

"Thứ Năm đã tìm ra anh ấy." Mâm Xôi kể "Cậu ấy yêu cầu tôi đưa đi, trở lại gần đến nông trại: rồi cậu ấy chui vào một cái hào và tìm thấy Cây phi trong một rãnh thoát nước. Anh ấy rất yếu vì mất nhiều máu và không thể tự mình chui ra khỏi ống cống. Chúng tôi phải lôi anh ấy ra bằng cái chân sau còn lành. Anh ấy không thể quay người được, các anh cũng biết đấy."

"Nhưng mà trời ạ, làm sao Thứ Năm có thể biết được chứ?"

"Làm thế nào mà Thứ Năm biết được những điều cậu ấy đã biết ư? Tốt nhất anh hãy trực hấp hỏi Thứ năm. Khi chúng tôi đưa Cây Phi về đến hào, Thứ năm đã xem xem vết thương nặng nhẹ thế nào. Cây Phi bị một vết thương rất nặng nơi chân sau nhưng may thay xương không bị gãy, nhưng anh ấy bị xây xước hết một bên người. Chúng tôi đã làm hết khả năng của mình để làm sạch vết thương rồi bắt đầu đưa anh ấy về. Việc này làm chúng tôi mất đứt buổi tối. Các anh có thể hình dung được không - giữa ban ngày ban mặt, trong cái im lặng chết người một con thỏ què toàn mùi máu tươi? May sao hôm nay là ngày nóng nhất trong mùa hè, không có một con chuột nào quậy phá. Chốc chốc chúng tôi lại phải tìm chỗ núp trong những bụi mùi tây dại để nghỉ ngơi. Tôi cứ hồi hải bận rộn trong khi Thứ năm cứ như con bướm vờn trên tảng đá. Cậu ấy ngồi trên cỏ, vò đầu bứt tai. "Đừng có cuống lên như thế." cậu ta luôn miệng nói "Không có gì phải lo lắng hết Chúng ta còn thời gian mà." Sau những gì mà tôi tận mắt chứng kiến, tôi sẽ tin nếu cậu ấy nói rằng chúng ta có thể săn được cáo. Nhưng khi chúng tôi về đến chân núi thì Cây Phi hoàn toàn kiệt sức, anh ấy không đi xa hơn được nữa. Hai anh em nhà ấy phải tạm trú trong cái hào mọc đầy cỏ và tôi lên đây thông báo cho mọi người biết. Và đó là lý do tôi ở đây."

Nhựa Ruồi và Tóc Giả tiếp nhận cái tin này trong im lặng. Cuối cùng Tóc Giả nói, "Thế là họ sẽ ở lại đây tối nay?"

"Tôi nghĩ thế." Mâm Xôi Trả lời "Tôi cho rằng chỉ khi nào Cây Phi khỏe

hơn nhiều thì anh ấy mới lên núi được."

"Để tôi xuống dưới ấy," Tóc Giả nói "tôi có thể làm cái hào trở nên thoải mái dễ chịu hơn, vả lại Thứ Năm có thể sẽ cần ai đó giúp chăm sóc Cây Phi."

"Tôi sẽ phóng thật nhanh xuống đó nếu là anh." Mâm Xôi nói "Mặt trời lặn đến nơi rồi đấy."

"À," Tóc Giả nói "Nếu tôi gặp một con chồn thì nó hãy liệu hồn. Cứ biết thế. Ngày mai tôi sẽ mang về cho các anh một con, được chứ?" Chú phóng vụt đi và biến mất sau bờ đất.

"Đi nào, đến gặp những người còn lại." Nhựa Ruồi nói "Nhanh lên Mâm Xôi, anh sẽ phải kể lại tất cả từ đầu đến cuối."

Quãng đường hơn một cây số trong cái nắng gay gắt từ nông trại Nuthanger đến chân núi khiến Cây Phi phải nỗ lực và đau đớn chưa từng thấy trong đời. Nếu Thứ năm không tìm ra chú thì chắc chú đã chết trong cống thoát nước. Khi tiếng nài nỉ của Thứ Năm xâm chiếm cơn đờ đẫn, một lá và bít bùng của chú, thực ra thì ban đầu chú đã cố không đáp lại. Cứ nằm lại chỗ này, ở phía bên kia nỗi đau mà chú phải chịu đựng thì vẫn dễ chịu hơn nhiều. Một lát sau, khi chú thấy mình nằm trong một vùng mờ xanh của cái hào, trong khi Thứ Năm đang xem xét vết thương và trấn an rằng chú có thể đứng dậy và đi lại, chú vẫn không thể kham nổi cái ý nghĩ lại phải chuẩn bị cho việc quay về. Nửa người bị thương của chú giật giật buốt nhói và cái đau ở chân dường như đã ảnh hưởng đến các giác quan của chú. Trời đất quay cuồng đảo lộn trước mặt và chú không thể nghe hoặc nghĩ được như bình thường. Cuối cùng, khi đã hiểu ra là Thứ năm và Mâm Xôi đã liều mạng thực hiện chuyến đi thứ hai đến nông trại vào giữa ban ngày ban mặt chỉ để tìm và cứu sống chú thì chú buộc mình phải đứng lên trên ba chân và bắt đầu lết xuống dốc đi ra đường. Vạn vật vẫn chòng chành trước mắt nên chốc chốc chú lại phải dừng. Nếu không có Thứ Năm động viên thì chắc hẳn chú đã nằm xuống buông xuôi. Ra đến đường, chú không thể bò lên bờ đất mà phải khó nhọc đi tập tễnh dọc theo vệ đường cho đến khi có thể bò qua cống Rất lâu sau đó, khi chúng đến dưới những cột điện

cao thế, chú nhớ đến cái hào bị cỏ lấp gần hết ở chân núi và đề ra cho mình mục tiêu phải đến được đó. Một khi đã lết được đến nơi, chú liền nằm xuống và lập tức rơi vào giấc ngủ nặng nề vì suy kiệt hoàn toàn.

Khi Tóc Giả chạy đến, ngay trước khi trời tối hẳn, chú thấy Thứ Năm đang vội vã ăn nhanh trong một bãi cỏ cao. Không thể để việc đào hang làm phiền Cây Phỉ nên họ trải qua một đêm nằm co ro bên người bị thương trong một khoảng không gian chật chội.

Bước ra ngoài trong ánh sáng xam xám trước buổi bình minh, sinh vật đầu tiên mà Tóc Giả nhìn thấy là Kehaar, cậu này đang kiếm ăn giữa những gốc cây cớm cháy. Chú giậm chân để thu hút sự chú ý của chú mòng biển. Kehaar sà cánh bay lướt qua người bạn thỏ với một cú đập cánh và một cú trượt dài.

"*Eng* Tóc Dả, đã tìm thấy *eng* Cây Phỉ rồi ư?"

"Phải, cậu ấy đang nằm trong cái hào kia."

"Chưa chết?"

"Không, nhưng cậu ấy bị thương nặng và yếu lắm. Anh cũng biết là người nông dân đã bắn cậu ấy."

"*Eng* đã lấy những viên đá đen ra *dôi* chứ?"

"Ý anh muốn nói gì?"

"Bao giờ cũng với khẩu *xúng* với những hòn đá *nhõ* màu đen. *Eng* chưa thấy bao giờ à?"

"Không, tôi chẳng biết gì về *xúng* hay gì đó cả."

"Lấy hòn đá đen ra, *eng* ấy *xẽ* khỏe hơn. Đưa *eng* ấy ra đây chứ?"

"Để tôi coi xem sao," Tóc Giả nói. Chú đi xuống chỗ bạn, Cây Phỉ đã thức dậy và đang nói chuyện với Thứ Năm. Nghe Tóc Giả nói Kehaar đang ở bên ngoài, Cây Phỉ cố lết người đi một đoạn ngắn và lê ra chỗ bãi cỏ.

"Khẩu *xúng* chết tiệt *lày*." chú mòng biển ngọng nghịu nói "Hòn đá nhỏ *nằm eng* đau. Cho tôi nhìn cái."

"Tôi cho rằng anh làm việc này tốt hơn." Cây Phỉ nói "Tôi sợ rằng vết thương ở chân rất nặng."

Cây Phỉ nằm dài ra cỏ, cái đầu của Kehaar quay từ bên này sang bên kia

như thể chú đang tìm một con ốc sên nhỏ trong bộ lông màu nâu của Cây Phi. Chú nhìn rất chăm chú vào cái chân bị dập nát.

"Không thấy viên đá *lào* ở đây." cuối cùng chú nói "Đưa chân *nên* xuống đừng dùng *nại*. Được, thế tôi mới có thể xem chân *eng*. Có thể *nằm eng* đau, nhưng không *nâu* đâu."

Hai viên đạn súng ngắn ghim vào thớ thịt ở đùi sau. Kahaar dò ra viên đạn nhờ cái mũi và gắp từng viên ra chính xác như lôi những con nhện ra khỏi cái khe. Cây Phi chỉ có vừa đủ thời gian để ngạc nhiên thì Tóc Giả đã ngửi ngửi những viên đạn nằm trên cỏ.

"Bây giờ xẽ có nhiều máu chảy." Kahaar nói "*Eng* phải ở đây, đợi một hai ngày. *Xau* đó xẽ *nại* tốt như trước. Những thỏ ở trên kia, tất cả đều trông... trông eng Cây Phi. Tôi bảo họ đến đây." Và cậu bay vụt đi trước khi chúng kịp nói điều gì.

Rốt cuộc Cây Phi phải ở ba ngày tại chân núi. Trời vẫn tiếp tục những ngày nắng nóng và phần lớn thời gian chú ngồi dưới cành cây cớm cháy, ngủ lơ mơ trên mặt đất như những chú thỏ lang thang đơn độc và cảm thấy sức khỏe đang dần quay trở lại. Thứ Năm ở với chú, liên tục làm sạch vết thương và quan sát người anh đang dần dần hồi phục. Thường thì chúng chẳng nói gì với nhau hàng mấy giờ liền, chỉ nằm dài trên lớp cỏ thô ẩm ẩm dưới ánh mặt trời trong khi những cái bóng chìm vào bóng tối, cho đến khi cuối cùng những con chim két trong vùng vãnh ngược cái đuôi lên, túc túc bay về chỗ đậu. Không ai nhắc đến Trại Nuthanger, nhưng Cây Phi biểu lộ khá rõ ràng trong tương lai một khi Thứ Năm đã đưa ra lời khuyên gì thì Cây Phi sẽ chẳng khó khăn gì mà không chấp nhận nó.

"Thứ Năm này," một buổi tối Cây Phi nói "mọi người biết làm gì nếu không có em. Sẽ không một ai có mặt ở đây, phải không?"

"Vậy thì anh chắc chắn là chúng ta đang ở đây ư?" Thứ Năm hỏi.

"Điều đó quá bí ẩn đối với anh. Em có ý gì vậy?"

"Chà, còn có một nơi khác - một miền đất khác - phải không nào? Chúng ta đến đây khi đi ngủ, vào những lúc khác nữa; và khi chúng ta chết. El-ahrairah đến và đi giữa hai nơi này như ông muốn, em nghĩ thế, nhưng em không bao giờ hiểu rõ được điều đó, từ những câu chuyện cổ. Một số

thỏ sẽ nói với anh rằng tất cả đều dễ dàng ở đây nếu so với những nguy hiểm đang kề cận mà họ biết, nhưng em thì nghĩ điều đó chỉ cho thấy bọn họ không hiểu lắm về chuyện đó mà thôi. Nó là một nơi hoang dã, cực kỳ không an toàn. Và chúng ta thực sự đang ở đây hay là ở đây?"

"Thân thể chúng ta ở đây - thế là đủ tốt đối với anh rồi. Tốt hơn em hãy đi kiếm Cỏ Bạc mà nói chuyện - hẳn có thể biết nhiều hơn đây."

"Ồ, anh nhớ đến hẳn à? Anh cũng biết đấy, em cảm thấy điều đó khi chúng ta nghe hẳn đọc thơ. Hẳn làm em hoảng sợ tuy em biết rõ mình hiểu hẳn hơn bất cứ ai khác ở cái chỗ ấy. Hẳn ta biết mình thuộc về nơi nào, và nơi ấy không phải là ở đây. Anh bạn đáng thương, em chắc là hẳn đã chết. Họ khiến cho hẳn cảm thấy mọi chuyện đều ổn thỏa - bọn người ở cánh đồng thỏ ấy. Chúng chẳng tự nhiên mà hé lộ bí mật của chúng, anh cũng biết đấy. Nhưng kìa, Nhựa Ruồi và Mâm Xôi đang đi tới vì thế dù sao đi nữa, tốt hơn chúng ta nên biết rõ là vẫn đang có mặt ở đây chỉ tại thời điểm này."

Nhựa Ruồi vừa xuống núi ngày hôm trước để thăm Cây Phi và kể lại việc trốn thoát khỏi Efrafa. Khi chú kể đến đoạn chúng được giải thoát bởi một thứ ma quỷ vĩ đại trong đêm, Thứ Năm lắng nghe rất chăm chú, sau đó hỏi lại một câu duy nhất, "Nó tạo ra tiếng động à?" Sau đó, khi Nhựa Ruồi đi khỏi, chú bảo Cây Phi rằng chú cảm thấy chắc chắn phải có một lời giải thích cho vấn đề này, mặc dù chú không thể biết đó là cái gì; Cây Phi tuy vậy, không mấy quan tâm đến chuyện này. Với chú, điều quan trọng nhất là nỗi thất vọng của chúng và nguyên nhân của việc này. Nhựa Ruồi không đạt được điều gì cả và đó hoàn toàn là vì thái độ đối địch không được tính đến của bọn thỏ ở Efrafa. Tối hôm ấy, vừa mới bắt đầu bữa ăn, Cây Phi đã quay lại vấn đề này.

"Nhựa Ruồi này," chú nói "chúng ta chưa tiến được bước nào trong việc giải quyết vấn đề, phải không? Anh đã làm được những điều kỳ diệu nhưng rốt cuộc lại chẳng thu được gì, còn cuộc tấn công vào nông trại chỉ là một trò đùa ngu ngốc, và tôi e rằng nó là một cái giá quá đắt cho tôi. Cái hang thật sự vẫn tiếp tục phải đào."

"Chà," Nhựa Ruồi đáp "anh thì nói đấy là một trò đùa, nhưng mà Cây

Phi ạ, ít nhất nó còn mang về cho ta hai cô thỏ và đó là hai thỏ cái duy nhất mà chúng ta có."

"Bọn họ có ổn không?"

Những ý niệm tự nhiên của cánh đàn ông khi nghĩ về đàn bà, ý niệm về sự che chở, lòng thủy chung, tình yêu lãng mạn và vân vân - tất nhiên đều xa lạ đối với bọn thỏ, mặc dầu chắc chắn giữa chúng hình thành mối quan hệ duy nhất giữa con đực và con cái thường xuyên hơn là chúng ta có thể nhận ra. Tuy vậy, trong chuyện này không có cái gì gọi là tình cảm lãng mạn và một cách hết sức tự nhiên, Cây Phi và Nhựa Ruồi xem hai cô thỏ Nuthanger chỉ như nguồn sinh sản cho cộng đồng ở đây. Và đó chính là cái mà chúng đã dám liều cả cuộc sống của mình.

"À, vào lúc này thì cũng khó mà nói được." Nhựa Ruồi trả lời "Họ đã làm hết sức mình để ổn định và hòa hợp với chúng ta - nhất là Thanh Nhàn. Cô ta có vẻ rất nhạy cảm. Nhưng họ yếu đuối và hoàn toàn bất lực - tôi chưa bao giờ chứng kiến một điều như thế - và tôi sợ rằng khi thời tiết xấu họ có thể trở nên ốm yếu. Họ có thể sống sót qua mùa đông mà cũng có thể không, chưa biết chừng. Nhưng anh đã không biết điều đó khi đưa họ ra khỏi nông trại."

"Nếu có chút may mắn thì họ có thể có con trước khi mùa đông tới." Cây phi nói "Tôi cũng biết là mùa sinh nở đã qua rồi, nhưng mọi việc của chúng ta ở đây đều lộn tung phèo hết lên và tôi cũng chẳng biết nói gì nữa."

"Được rồi, anh đã hỏi tôi nghĩ gì về chuyện này," Nhựa Ruồi tiếp tục "thế thì tôi sẽ nói cho anh nghe. Tôi nghĩ họ chỉ có một chút giá trị vì là những cô thỏ duy nhất chúng ta có và là kết quả của tất cả những gì chúng ta đã nỗ lực đạt được cho đến nay. Tôi nghĩ có thể trong thời gian tới rất có khả năng họ không thể đẻ con, phần vì không phải là mùa sinh đẻ, phần vì cuộc sống ở đây quá mới lạ đối với họ. Và dù họ có đẻ con đi chăng nữa thì lũ thỏ con có nhiều khả năng sẽ lại giống những con thỏ do con người gây giống nuôi trong lồng. Nhưng còn có thể hy vọng gì khác nữa nào? Chúng ta phải làm điều tốt nhất có thể với những gì hiện có."

"Đã có ai kết đôi với họ chưa?" Cây Phi hỏi.

"Chưa, cho đến nay chưa có ai trong họ sẵn sàng cả. Nhưng tôi có thể

thấy mấy anh chàng nhà mình luôn giương vây mỗi khi thấy họ."

"Đó lại là vấn đề khác. Chúng ta không thể tiếp tục án binh bất động với hai chị chàng này được."

"Nhưng chúng ta có thể làm được gì khác đây?"

"Tôi biết điều chúng ta cần làm," Cây Phi nói "nhưng tôi vẫn chưa rõ phải làm thế nào. Chúng ta phải quay lại mang mấy cô thỏ cái ở Efrafa đi."

"Anh nói thế khác nào bảo sẽ đem chúng ra khỏi mặt trăng hả, Thủ lĩnh Cây phi! Tôi e là mình đã chưa đưa ra một miêu tả chính xác về Efrafa."

"Ồ, anh đã làm điều đó mà... câu chuyện của anh vẫn làm tôi sợ cứng người ấy chứ. Nhưng chúng ta nhất định phải làm thế."

"Không thể được."

"Điều này không thể đạt được bằng những cuộc giao đấu hay những lời lẽ ngoại giao khéo léo, không thể được. Vì vậy, ta sẽ phải thực hiện bằng mưu mẹo."

"Chẳng có mưu chước nào qua mặt được số phận đâu, tin tôi đi. Họ áp đảo về số lượng, lại được tổ chức rất quy củ. Và tôi không hề nói ngoa khi kể rằng họ chiến đấu rất cừ, chạy rất nhanh và có khả năng đuổi theo những dấu vết rất nhỏ... giỏi như chúng ta, thậm chí nhiều người trong số họ còn trội hơn ta nữa."

"Khi dụng mưu," Cây Phi quay sang Mâm Xôi này giờ vẫn đang nhá cổ và để tai lắng nghe nhưng không tham gia vào câu chuyện, "khi dùng đến cái đầu để thực hiện việc này ta phải làm được ba điều. Thứ nhất, phải đưa được thỏ cái ở Efrafa ra ngoài, thứ hai, sẽ phải đổ máu trong cuộc truy đuổi. Về vụ truy đuổi ta buộc phải chấp nhận thôi và chẳng thể mong đợi một phép màu nào nữa xảy ra. Nhưng không chỉ có thế. Một khi đã ra khỏi Efrafa, chúng ta phải làm sao cho họ không thể tìm dấu vết, thoát ra ngoài tầm kiểm soát của bất kỳ đội Tổng tuần tra nào."

"Đúng." Mâm Xôi nói vẻ hoài nghi "Đúng, tôi cũng đồng ý. Để thành công, chúng ta phải làm được tất cả những điều này."

"Đúng vậy. Và một kế hoạch vĩ đại như thế, Mâm Xôi ạ, chúng tôi trông cả vào anh với tư cách người bày mưu tính kế đấy."

Cái mùi vừa nồng ngọt vừa thum thum của cây sơn thù du tràn ngập

không gian; trong nắng chiều nhàn nhạt, đám côn trùng bay vù vù quanh những bụi xim trắng mọc là đà trên lớp cỏ. Một đôi bọ cánh cứng màu nâu và vàng bị bọ thỏ đi kiếm ăn quấy rầy vội nhảy tanh tách khỏi những cọng cỏ dài và bay đi, vẫn thành đôi thành cặp.

"Chúng có đôi có cặp, còn chúng ta thì không." Cây Phi nói, mơ màng nhìn theo đôi bọ "Một mưu kế, Mâm Xôi ạ, một mưu kế sẽ cho chúng ta sống ổn thỏa mãi mãi."

"Tôi có thể mượn tượng công việc đầu tiên sẽ được thực hiện thế nào." Mâm Xôi tư lự nói "Ít nhất thì tôi cũng nghĩ tôi có thể. Nhưng nó rất nguy hiểm. Còn hai việc kia tôi vẫn chưa hình dung rõ nét và tôi muốn trao đổi điều này với Thứ Năm."

"Tôi và Thứ Năm càng trở về hang sớm bao nhiêu càng tốt bấy nhiêu." Cây Phi thở dài "Chân tôi đỡ nhiều rồi, nhưng dẫu sao thì tối nay hãy cứ ở đây đã. Anh bạn Nhựa Ruồi quý mến, anh có thể bảo mọi người là Thứ Năm và tôi sẽ về vào sáng mai không? Tôi chỉ lo là Tóc Giả và Xám Bạc lại choảng nhau vì Thanh Nhàn vào bất cứ lúc nào mất thôi."

"Cây Phi à," Nhựa Ruồi nói giọng cứng rắn "anh hãy nghe tôi. Quả thật tôi không thích ý tưởng của anh chút nào. Tôi đã từng đến Efrafa còn anh thì chưa. Anh đang phạm một sai lầm nghiêm trọng và anh có thể khiến cho tất cả chúng ta chết không kịp ngáp."

Đến đây thì Thứ Năm lên tiếng. "Rõ ràng là anh sẽ cảm thấy thế, tôi biết chứ," chú nói "nhưng bằng cách nào đó lại không như thế: với tôi thì không. Tôi tin chúng ta có thể làm điều đó. Dù sao thì tôi cũng biết chắc Cây Phi đúng khi anh ấy nói đó là cơ hội duy nhất mà chúng ta có. Hay là chúng ta cứ tiếp tục tranh luận thêm về điều này một lúc nữa."

"Không phải bây giờ." Cây Phi nói "Đã đến lúc phải xuống hang rồi, nhanh lên. Nếu các anh phi thật nhanh lên dốc, các anh chắc sẽ về kịp để hưởng thêm chút ánh nắng trên đỉnh. Chúc ngủ ngon."

Richard Adams

Đời Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 29

Chuyến Trở Về Và Khởi Hành

Chàng còn bụng dạ đâu cho cuộc chiến đấu này

Hãy để chàng đi, tấm thông hành sẽ có

Những đồng tiền hộ vệ nằm yên trong ví

Đi với người này chúng ta không còn sợ chết

Nó sợ tình bạn của chàng để sinh tử cùng ta.

Henry đệ ngũ của Shakespeare

Sáng tinh mơ hôm sau tất cả thỏ ra ngoài ăn cỏ trong không khí chộn rộn đầy phấn khích khi chúng chờ Cây Phi. Trong suốt mấy ngày qua, Mâm Xôi đã lặp lại không biết bao nhiêu lần câu chuyện quay lại nông trại và tìm thấy Cây Phi trong cống thoát nước. Một hai chú đã cho rằng có lẽ Kehaar đã tìm thấy Cây Phi và bí mật báo cho Thứ Năm. Nhưng chú mòng biển này phủ nhận điều đó và nhấn mạnh một cách đầy ẩn ý rằng thực ra Thứ Năm mới là người còn đi nhiều hơn chú. Còn về Cây Phi, trong con mắt mọi người, chú có được năng lực kỳ diệu gần như là thần thánh. Trong số những kẻ ở đây, Bồ Công Anh sẽ là chú thỏ cuối cùng không phán xét được thế nào là một câu chuyện hay và chú đã thành công trong việc biến hành động anh hùng của Cây Phi chạy ra khỏi hào để cứu bạn bè khỏi sự truy bắt của các nông dân trở thành một huyền thoại. Không còn ai nghĩ Cây Phi quá nông nổi khi đến nông trại nữa. Dù sao thì chú cũng mang được về hai cô thỏ và bây giờ chú mang vận may về lại nơi này.

Ngay trước lúc mặt trời hiện ra, Nồi Đất và Thủy Cự đã thấy Thứ Năm chạy qua bãi cỏ ướt ở gần đỉnh núi. Chúng chạy đến gặp chú và cùng Thứ Năm đợi Cây Phi tiến lại chỗ cả bọn. Cây Phi vẫn cà nhắc và rõ ràng phải khó nhọc lắm mới leo dốc được. Nhưng sau khi được nghỉ ngơi và ăn uống đầy đủ một lát, chú đã có thể chạy xuống hang cũng nhanh gần bằng các

bạn. Bọn thỏ xúm xít quanh chú. Ai cũng muốn được chạm vào người chú. Chú bị người, bị người khác tranh giành và ngã lăn trên cỏ cho đến khi cảm thấy mình như thể đang bị tấn công. Con người, trong những trường hợp như thế này, thường đặt ra một lô câu hỏi, nhưng bọn thỏ thì thể hiện niềm vui một cách đơn giản hơn nhiều, bằng cách tự mình dùng giác quan xác minh đây là Cây Phi bằng xương bằng thịt. Tất cả những điều mà Cây Phi có thể làm được là đứng vững trước trò đùa thô bạo này. "Mình cũng không biết chuyện gì sẽ xảy ra nếu mình bị đè bẹp bên dưới?" chú nghĩ. "Mình dám nói là họ sẽ đá mình mất. Họ không muốn có một thủ lĩnh què quặt mà. Đây là một thử thách đồng thời là một sự chào đón, dấu rằng họ đã không biết điều đó. Mình sẽ cho họ nếm mùi, cái lũ quậy phá này, trước khi mình xong đời, được, cứ đợi đấy."

Chú hất Gạc Nai và Thủy Cự ra khỏi lưng rồi tháo chạy về phía bìa rừng. Dâu Tây và Hoảng Dương đang ngồi trên bờ đất, nên chú đến bên cạnh, cũng lau mặt và chải chải bộ lông dưới ánh ban mai.

"Lẽ ra chúng ta chỉ cần một ít người biết cách cư xử như cậu là tốt lắm rồi." chú nói với Hoảng Dương "Coi xem cái bọn thô bạo đằng kia kìa, xém chút nữa thì họ kết liễu tôi mất! Thế quái nào các anh cũng cùng loài với chúng tôi được nhỉ, các anh ổn định cuộc sống ở đây thế nào rồi?"

"Thì tất nhiên chúng tôi thấy một thứ ở đây đều lạ lắm," Hoảng Dương nói "nhưng chúng tôi vẫn đang học hỏi. Anh Dâu Tây đây đã giúp được tôi rất nhiều. Chúng tôi đang thử xem có bao nhiêu mùi trong gió mà tôi có thể gọi tên ra được, nhưng mà tôi lâu làm được lắm, mãi vẫn không xong. Các loại mùi thường rất mạnh trong nông trại, anh cũng biết đấy, và khi anh sống sau cái lưới thép thì chúng cũng chẳng có ý nghĩa gì nhiều. Theo những gì tôi biết thì tất cả các anh sống dựa vào các loại mùi."

"Trong giai đoạn bắt đầu anh cũng đừng quá mạo hiểm." Cây Phi ôn tồn nói "Luôn ở gần những cái hang và đừng bao giờ đi ra ngoài một mình - tất cả đại loại chỉ có thế. Còn anh thế nào hở Dâu Tây? Anh thấy khá hơn chưa?"

"Cũng tạm tạm," chú này đáp "chừng nào mà tôi còn ngủ được nhiều và ngồi dưới ánh mặt trời, Thủ lĩnh Cây Phi ạ. Nổi kinh hoàng thiếu điều làm

tôi phát điên lên - đến mức không thể sợ hơn được nữa. Tôi vẫn còn gặp những cơn rùng mình ớn lạnh và nổi kinh hoàng trong những ngày này. Tôi cứ ngỡ đâu mình đã quay lại Efrafa."

"Efrafa như thế nào?" Cây Phi hỏi.

"Chẳng thà tôi chết còn hơn quay về đây," Dâu Tây nói "hoặc liều mạng đến gần đây. Tôi cũng không biết thực ra thì cái gì đáng sợ hơn, nổi nhàm chán hay nổi sợ hãi. Với lại," chú nói thêm sau khi dừng lại một chút "có những thỏ ở đây sẽ phát triển giống như chúng ta nếu chúng có một cuộc sống tự nhiên như thế này. Nhiều thỏ sẽ rất hạnh phúc được rời khỏi đây nếu có dịp."

Trước khi quay xuống hang, Cây Phi nói chuyện với hầu hết các thỏ ở đây. Như chú nghĩ, chúng tỏ vẻ thất vọng khi dự án Efrafa bất thành và vô cùng phẫn nộ trước việc đoàn sứ giả bị đối xử tệ hại như thế. Nhiều chú cũng có cùng ý nghĩ như Nhựa Ruồi rằng hai cô thỏ xem ra chỉ gây nên những rắc rối mới.

"Lẽ ra cần phải có nhiều hơn, Cây phi à." Tóc Giả nói."Chúng ta rồi sẽ đánh nhau loạn cả lên, anh cũng biết đấy, và tôi chẳng biết rồi phải giải quyết chuyện đó thế nào đây."

Chiều tối hôm ấy, Cây Phi tập hợp mọi người lại ở Tổ Ong.

"Tôi đã suy nghĩ rất lung về việc này."vchú nói "Tôi biết tất cả các anh đều thật sự thất vọng vì đã không có cơ hội tham gia giải cứu tôi khỏi Trại Nuthanger hôm trước, vì thế tôi quyết định lần này sẽ đi xa hơn."

"Đi đâu?" Hoa Chuông hỏi.

"Đến Efrafa," Cây Phi đáp "nếu có ai tình nguyện đi cùng tôi, ta sẽ mang về đủ số thỏ cái mà nơi này cần."

Nghe vang lên những tiếng xì xào đầy kinh ngạc và rồi Thủy Cự lên tiếng hỏi, "Nhưng mà đi như thế nào?"

"Mâm Xôi và tôi đã có một kế hoạch," Cây phi nói "nhưng tôi sẽ không giải thích ngay bây giờ vì một số lý do. Tất cả chúng ta đều biết đây là một phi vụ nguy hiểm. Nếu có ai trong các anh bị bắt và bị đưa về Efrafa thì bọn họ sẽ bắt các anh phải khai ra tất cả. Những ai không biết thì cũng chẳng có gì để mà tiết lộ. Tôi sẽ giải thích điều này sau, vào thời điểm thích

hợp."

"Anh sẽ cần bao nhiêu người hạ Thủ lĩnh Cây Phi?" Bồ Công Anh hỏi "Theo tôi biết thì cả bọn chúng ta cũng không đủ để đánh nhau với bọn Efrafa."

"Tôi hy vọng chúng ta sẽ không phải đánh đấm gì hết," Cây Phi đáp "nhưng bao giờ một chuyện như vậy cũng có thể xảy ra Với lại, chặng đường trở về sẽ khá dài với những cô nàng Efrafa, và nếu chúng ta không may mà gặp phải Đội Tổng tuần tra trên đường thì cũng cần có đủ người để đối phó với chúng."

"Chẳng lẽ chúng ta bắt buộc phải đi Efrafa? " Nồi Đất rụt rè lên tiếng.

"Không phải là bắt buộc," Cây Phi nói "chúng ta sẽ..."

"Cây Phi à, tôi chưa bao giờ nghĩ," Nhựa Ruồi đột ngột cắt ngang "tôi không bao giờ nghĩ là có một lúc nào đó tôi cảm thấy buộc phải lên tiếng phản đối anh. Nhưng tôi chỉ có thể nói rằng đó sẽ là một tai họa thảm khốc. Tôi biết điều mà anh nghĩ... anh đang dựa vào việc trong tay Thống soái Hoắc Hương không có những kẻ khôn ngoan mưu lược như Thứ Năm và Mâm Xôi. Anh đúng, tôi không nghĩ là hẳn có những thuộc hạ như thế. Nhưng sự thật vẫn không thay đổi: không ai có thể mang cả một đàn thỏ cái ra khỏi đây. Anh cũng biết là tôi đã bỏ cả đời ra làm công việc tuần tra theo dõi trên những cánh đồng; thế mà nhiều thỏ trong hàng ngũ Cốt Cán ở Efrafa làm công việc này còn tốt hơn tôi tôi phải thừa nhận điều đó: bọn họ sẽ sẵn lòng được các anh cùng đám thỏ cái và sẽ giết hết. Thần Mặt trời vĩ đại! Chúng ta rồi sẽ gặp được người bạn đời của mình lúc này hay lúc khác. Tôi biết anh chỉ muốn giúp mọi người, nhưng hãy suy xét mà hủy bỏ ngay kế hoạch này đi. Hãy tin tôi, điều tốt nhất mà chúng ta có thể làm với một nơi như Efrafa là hãy tránh xa nó, càng xa càng tốt."

Cuộc tranh cãi nổ ra rất rôm rả ở Tổ Ong. "Điều đó đúng!" "Ai muốn mình bị xé ra làm hai chứ?" "Làm một con thỏ với cái tai rách te tua ư... xin kiếu." " Nhưng mà chắc chắn là Thủ lĩnh Cây Phi biết rõ việc mình làm chứ." "Xa quá!" "Ai chứ tôi thì không muốn đi đâu."

Cây Phi kiên nhẫn chờ cho đến khi không khí lắng xuống. Cuối cùng chú nói, "Mọi việc là như thế đấy. Chúng ta có thể ngồi ở đây, cố hy vọng

điều tốt nhất xảy ra, hoặc chúng ta phải giải quyết dứt khoát vấn đề này. Tất nhiên đây là một việc làm mạo hiểm, sau những gì đã xảy ra cho đoàn của Nhựa Ruồi. Nhưng chẳng phải chúng ta luôn phải đối mặt với hết nguy cơ này đến nguy cơ khác trên con đường mưu cầu cuộc sống tốt đẹp hơn hay sao? Các bạn muốn làm gì? Ngồi lại đây và đánh nhau đến sứt đầu vỡ trán vì hai nàng duy nhất trong khi ở Efrafa thì có vô vàn nhưng các bạn lại sợ không dám đến, ngay cả khi bọn họ chỉ có mà vui mừng khôn xiết khi được đến đây cùng chúng ta?"

Một ai đó kêu lên, "Thế Thứ Năm nghĩ sao về chuyện này?"

"Tôi chắc chắn sẽ đi." Thứ Năm nói giọng nhỏ nhẹ "Cây Phi hoàn toàn đúng và kế hoạch của anh ấy chẳng có gì không ổn cả. Nhưng tôi có thể hứa với các bạn một điều, với tất cả các bạn. Nếu sau này cảm thấy có bất cứ mối nghi ngại nào thì tôi sẽ không giữ nó cho riêng mình."

"Và nếu điều đó xảy ra tôi sẽ không liều bỏ qua những cảnh báo đó." Cây Phi nói tiếp.

Im lặng mất một lúc, đoạn Tóc Giả lên tiếng.

"Các bạn cũng biết rõ rằng tôi sẽ đi và chúng ta sẽ có Kehaar đi cùng, nếu điều đó có chút hấp dẫn nào với mọi người."

Tiếng lao xao đầy kinh ngạc lan đi trong đám đông.

"Tất nhiên phải có một số người trong chúng ta ở lại đây." Cây Phi nói "Những người bạn mới không thể đi được, tôi cũng không muốn đề nghị những người đã đến Efrafa lại phải đi lần nữa."

"Dù sao thì tôi cũng đi lần nữa," Xám Bạc nói "dẫu rằng tôi ghét cay ghét đắng Thống soái Hoắc Hương cùng cái Hội đồng của hắn và nếu chúng ta có thể chơi cho chúng một võ thì tôi cũng muốn có mặt ở *đấy*, miễn là tôi không phải vào lại cái chỗ ấy - gì chứ chuyện đó thì tôi thực không chịu được. Nói gì thì nói, các anh cũng phải có người dẫn đường chứ?"

"Tôi cũng xin đi." Nồi Đất rụt rè nói "Thủ lĩnh Cây Phi đã cứu sống tôi, tôi muốn nói tôi tin rằng anh ấy..." Chú tỏ ra bối rối. "Dù sao thì tôi cũng sẽ đi." chú lặp lại với giọng bần chôn.

Có tiếng bước chân chạy trong lối đi thông lên khu rừng phía trên và

Cây Phi gọi "Ai đấy?"

"Là tôi đây, Thủ lĩnh Cây Phi, Mâm Xôi đây."

"Mâm Xôi à!" Cây Phi đáp lời "Vậy mà này giờ tôi cứ nghĩ anh ở Đây. Anh đã ở đâu vậy?"

"Xin lỗi vì đã đến muộn." Mâm Xôi nói "Tôi vừa nói chuyện với Kehaar, và tất nhiên là về kế hoạch. Anh ấy có nhiều ý kiến hay để hoàn chỉnh nó. Nếu tôi không nhầm, Thống soái Hoắc Hương sẽ biến thành một tên đại ngốc nếu ta thực hiện được kế hoạch này. Đầu tiên tôi đã nghĩ chuyện này là không thể, nhưng bây giờ thì tôi chắc chắn rồi."

Hoa Chuông ngân nga hát:

*"Đến nơi cỏ mọc xanh hơn,
Rau diếp lại mọc xanh rờn vườn rau
Thấy thỏ kẻ thù chạy mau
Cái tai chiến trận có màu răng cưa*

Tôi nghĩ tôi cũng sẽ đi một chuyến, chỉ để thỏa mãn trí tò mò. Tôi sẽ ngậm tấm như mỏ một con chim non về kế hoạch này, và không ai có thể cạy ra để cho một cái gì vào đấy. Tôi cho rằng Tóc Giả sẽ hóa trang thành một hrududu và đưa tất cả thỏ cái băng qua cánh đồng."

Cây Phi quay nhìn chú ta một cái sắc lém. Hoa Chuông ngồi thẳng trên hai chân sau và nói, "Thưa Thống soái Hoắc Hương, xin ngài vui lòng, tôi chỉ là một cái hrududu nhỏ và tôi đã đổ hết xăng trên cỏ, vì thế nếu ngài không phiền hãy xới thứ cỏ này, trong khi tôi đưa các quý bà này đi một chuyến..."

"Hoa Chuông, im đi!" Cây Phi ra lệnh.

"Tôi xin lỗi, Thủ lĩnh Cây Phi," Hoa Chuông đáp giọng ngạc nhiên "Tôi đâu có muốn làm bất cứ điều gì có hại. Tôi chỉ cố làm mọi người vui lên một chút thôi mà. Nói gì thì nói, hầu hết chúng ta đều sợ cái ý tưởng đến một nơi như thế và anh không thể trách chúng tôi, phải không? Nghe có vẻ nguy hiểm kinh người chứ chơi à?"

"Được rồi, giờ thì nghe đây," Cây Phi nói "chúng ta kết thúc buổi họp ở đây. Hãy chờ đợi và xem mọi người sẽ quyết định thế nào... theo cung cách của loài thỏ chúng ta. Không ai buộc phải đi Efrafa ngược với ý muốn của

mình, nhưng có một điều chắc chắn sẽ có một số người trong chúng ta ra đi. Còn bây giờ để tôi đi nói chuyện với Kehaar."

Chú tìm thấy Kehaar ở giữa bụi cây, đang dùng cái mỏ to tướng đập và rĩa một miếng thịt màu nâu có cái mùi thối khắm hình như đang dính vào một khung xương. Cây Phi nhăn mũi khi ngửi phải cái mùi kinh tởm đang tràn ngập cả một khoảng rừng xung quanh và rõ ràng đang thu hút lũ kiến và nhặng đến.

"Khiếp, cái mùi gì gớm vậy, Kehaar? Kinh quá đi mất!"

"*Eng* không biết hả? Thịt tươi, tươi đấy, đến từ vùng Nước Nón. Ngon lắm."

"Đến từ vùng Nước Lớn? Ui chà, anh kiếm được nó ở đấy à?"

"*Khun, khun*. Con người đấy. Ở dưới nông *chại* kia có một bãi rác đầy những thứ như thế này. Tôi đi kiếm mồi, tìm thấy, quắp *nấy* mang về đây; *nằm* tôi nghĩ đến vùng Nước Nón ấy mà." Chú bắt đầu rĩa miếng mồi đã ăn nham nhở được một nửa. Cây Phi ngồi xuống, ngạt thở vì cái mùi hôi thối đến lợm giọng, trong khi Kehaar quắp mồi lên bổ vào một gốc sồi làm những mảnh vụn thịt thối văng đi khắp nơi. Chú cố trấn tĩnh và cố gắng chịu đựng.

"Kehaar à, Tóc Giả kể anh đã bảo anh ấy rằng anh sẽ đi và giúp chúng tôi có được những người mẹ ở cánh đồng cỏ rộng lớn đằng kia."

"*Đún, đún*, tôi sẽ đi cùng các *eng*. *Eng* Cây Phi cần tôi giúp một tay hả? Cần gì cứ việc *lói* với tôi, tôi không phải *nà* thỏ. Chà ngon *nằm*!"

"Phải, thật thế, đó là cách khả thi duy nhất. Anh là bạn tốt của tất cả chúng tôi, Kehaar!"

"Phải, phải giúp các *eng* có được những bà mẹ thỏ. Bây giờ thì mọi việc như vậy đấy *eng* Cây Phi à. Bao giờ tôi cũng muốn đến vùng Nước Nón. Bao giờ cũng vậy. Tai nghe tiếng nước *nón*, mà muốn bay ngay đến đó. Chẳng bao *nâu* nữa các *eng* sẽ có được những thỏ mẹ, tôi sẽ giúp các *eng* đạt được ý nguyện. Khi các *eng* đã được như ý rồi thì tôi sẽ rời các *eng*, bay đi mãi không quay *nại* nữa. À mà tôi sẽ quay *nại* đây *nằm* nữa. Đến vào mùa thu, suốt mùa đông tôi sẽ sống ở đây với các *eng* nhé?"

"Chúng tôi sẽ nhớ anh lắm đấy, Kehaar ạ. Khi anh quay lại lần nữa thì

chúng tôi đã có cả một cánh đồng thỏ thật phát triển với rất nhiều thỏ mẹ. Anh sẽ thấy tự hào vì đã giúp được chúng tôi rất nhiều."

"Ừ, cứ vậy đi. Nhưng *eng* Cây Phi à, khi nào thì các *eng* đi? Tôi muốn giúp nhưng cũng không muốn phải đợi quá *nâu* để đến vùng Nước Nón đâu. *Eng* cũng biết thật khó mà chờ được. Bất kể các *eng* muốn gì thì cũng *nàm* nhanh nhanh *nên* nhé."

Tóc Giả phóng lên lối đi, ló đầu ra khỏi hang và khựng lại vì kinh hoàng.

"Lạy có Thần Mặt trời trên cây!" Chú kêu lên "Ôi cái mùi kinh quá! Anh giết nó hay sao Kehaar, hay là nó chết dưới tảng đá?"

"Tóc Giả này, anh xuống thông báo với tất cả mọi người rằng rạng sáng ngày mai chúng ta sẽ khởi hành nhé? Nhựa Ruồi sẽ chăm nom mọi việc ở đây cho đến khi chúng ta quay lại; Gạc Nai, Dâu Tây và các thỏ nhà sẽ ở lại với anh ấy. Bất cứ ai muốn ở lại sẽ có toàn quyền ở lại."

"Đừng lo." Tóc Giả nói vọng ra từ trong hang "Tôi sẽ bảo họ lên đây cùng ăn sáng với Kehaar. Họ sẽ đi bất cứ đâu anh muốn trước khi một con vịt có thể bơi."

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

PHẦN III: EFRAFA - Chương 30

Cuộc Hành Trình Mới

Một món lợi lớn, nhưng chẳng có ai để biết nó là cái gì.

Công ty Prospectus vùng South Sea Bubble

Tuy thiếu mất Gạc Nai nhưng lại có thêm Hoa Chuông, đoàn thỏ xuất phát từ bìa rừng phía Nam của rừng sồi vào tờ mờ sáng hôm sau lại chính là những người đã rời Sandleford cùng với Cây Phi năm tuần trước đó. Cây Phi không nói gì thêm để thuyết phục họ, cảm thấy rằng sẽ tốt hơn nhiều nếu cứ để mọi việc diễn ra tự nhiên theo ý nguyện mỗi người. Chú biết rằng ai cũng sợ, vì chính chú cũng thế. Thực vậy, chú đoán rằng các bạn cũng như chú không thể thoát khỏi những ám ảnh về Efrafa và bọn Cốt Cán dữ tợn. Nhưng đối lại với nỗi sợ hãi ấy là niềm khát khao cháy bỏng và yêu cầu cần có nhiều thỏ cái hơn cùng với nhận thức rõ ràng là nơi ấy có vô vàn thỏ cái. Sau đó là cái tính láu cá của bọn chúng. Tất cả các thỏ đều thích xâm phạm và trộm món đồ không phải của mình, nhưng rồi cũng đến một lúc nào đó một số ít sẽ thừa nhận rằng chúng sợ phải làm điều đó; trừ phi (như Gạc Nai hoặc Dâu Tây trong trường hợp này) chúng biết rằng mình không thích hợp, rằng thân thể chúng có thể đưa chúng rơi vào tình huống gay go. Với lại, khi nói về kế hoạch bí mật, Cây Phi đã kêu gọi trí tò mò của đồng loại. Chú hy vọng rằng với Thứ Năm phía sau chú có thể quyến rũ bọn kia bằng những gợi ý xa xôi và lời hứa hẹn: và chú hoàn toàn đúng. Bọn thỏ tin chú và Thứ Năm, những người đã giúp chúng thoát khỏi Sandleford trước khi quá muộn, vượt qua sông Enborne và vùng đất công, cứu Tóc Giả thoát khỏi bẫy, xây dựng cánh đồng thỏ ở vùng núi, liên minh với mòng biển Kehaar và đưa được hai cô thỏ về đây. Chúng sẽ còn làm gì

nữa, chẳng ai nói trước được. Nhưng rõ ràng chúng đã làm được điều gì đó, và bởi vì cả Tóc Giả lẫn Mâm Xôi đều dường như quá tin tưởng vào điều đó nên không ai muốn mình là kẻ ngoài cuộc, nhất là khi Cây Phi đã tuyên bố rõ rằng bất cứ ai muốn ở lại thì cứ việc, với hàm ý rằng nếu có chú thỏ nào yếu bóng vía đến nỗi chọn ở lại mà bỏ lỡ cuộc thám hiểm thì chúng sẽ ra đi mà không cần đến chú ta nữa. Nhựa Ruồi, kẻ mà lòng trung thành đã trở thành bản năng thứ hai, cũng chẳng ngăn cản thêm nữa. Chú đi cùng với đoàn người đến tận cuối rừng với vẻ vui tươi mà chú cố lắm mới tạo ra được, chỉ khẩn cầu Cây Phi mà không để người khác nghe thấy, rằng dù sao thì Cây Phi cũng chớ nên chủ quan, khinh địch. "Hãy nhắn tin cho Kehaar khi cậu ta đuổi kịp các anh," chú nói thêm "và quay về sớm nhé."

Tuy vậy, khi Xám Bạc hướng dẫn mọi người đi về hướng Nam dọc theo vùng đất cao hơn đến phía Bắc nông trại, dường như chỉ đến lúc ấy những người tham gia cuộc phiêu lưu mới ý thức được đầy đủ cái gian nan. Những chuyện kể về Efrafa đủ để làm thoái chí ngay cả người có trái tim quả cảm nhất. Nhưng trước khi đến được đó - hoặc bất cứ nơi nào chúng đang đi đến - chúng đã phải đi suốt hai ngày ròng rã ở nơi đồng không mông quạnh. Cáo, chồn ecmin và chó sói có thể xông ra bất cứ lúc nào và chúng có mỗi một chước duy nhất là "chuồn" ở những nơi địa hình trống trải như vậy. Chúng di chuyển rời rạc, không liên tục và chậm hơn so với đoàn của Nhựa Ruồi với ba thành viên được tuyển lựa. Lúc thì bị lạc đường, lúc thì hoảng sợ vì những tín hiệu nguy hiểm, lúc phải dừng lại nghỉ. Sau đó Cây Phi chia đoàn thành ba tốp, giao cho Tóc Giả chỉ huy một tốp, Xám Bạc một tốp, tốp còn lại do chú đứng đầu. Tuy vậy chúng vẫn đi rất chậm, như những nhà leo núi nhích từng bước trên bờ đá dốc đứng, đầu tiên một vài người rồi sau đó những người khác lần lượt đi ngang qua cùng một con đường cheo leo đó.

Nhưng ít nhất thì cũng có chỗ trú ẩn tốt cho bọn thỏ. Đã cuối tháng Sáu và đang là giữa mùa hè. Các hàng rào cây và bờ cỏ rậm rạp xum xuê. Bọn thỏ náu mình trong những cái hang đầy những đốm nắng và xanh mờ làm bằng cọng cỏ, kinh giới ô nở hoa và mùi tây dại; nhìn xuống dưới những bụi cây lười bò thân mảnh như sợi tóc đang nở hoa đỏ và xanh trên đầu;

chen lẫn giữa những đài hoa hình tháp của hoa cây cỏ tía mullein vàng xộm. Thịnh thoảng chúng chạy vụt qua trắng cỏ rộng mênh mông, rục rờ như tấm thảm thêu khung cảnh đồng cỏ với những cây bách bệnh, xa cúc và cây bảy lá. Chỉ vì nỗi sợ gặp phải kẻ thù và bởi vì mũi chúng lúc nào cũng cắm xuống đất không có khả năng nhìn xa hơn về phía trước nên đường đi dường như dài hơn.

Nếu thực hiện chuyến đi này vài năm về trước, chúng sẽ thấy vùng núi này trống trải hơn nhiều, chẳng có sinh vật nào sống ở đó, cỏ bị cừu ăn trụi và chúng khó có hy vọng đi xa mà không bị bọn chồn cáo phát giác. Nhưng đàn cừu đã đi từ lâu và những chiếc máy cày lật xới nhưng luống đất trải ra mênh mông để trồng lúa mạch lúa mì. Mùi cánh đồng ngô xanh biếc vẫn còn chưa bẻ vây bọc chúng suốt cả ngày. Chuột nhiều vô kể và chim cắt cũng không kém. Bọn chim cắt mới thật là phiền nhiễu, nhưng Cây Phi đã đúng khi phán đoán rằng một con thỏ khỏe mạnh trưởng thành thì quá to không thể làm mồi cho chúng được. Trong thực tế, không có thành viên nào trong đàn bị những con vật trên tấn công.

Trước giờ ngọ một chút, trong cái nóng nực ban ngày, Xám Bạc dừng lại nghỉ trong một bụi gai. Không gian tĩnh không một hơi gió, tràn ngập cái mùi ngòn ngọt giống như mùi hòa trộn nhiều loại hoa của vùng cao nguyên khô hạn - hoa cúc La Mã, cỏ thi và cúc ngải. Trong khi Cây Phi và Thứ Năm tiến lại ngồi xuống bên cạnh, Xám Bạc đưa mắt nhìn suốt cánh đồng bát ngát trước mặt.

"Thủ lĩnh Cây Phi ạ, ở kia kia, đó là khu rừng mà Nhựa Ruồi chả thích chút nào."

Cách đây hai ba trăm mét, thẳng qua con đường trước mặt là một hàng cây chạy thẳng dọc ngọn núi, kéo dài theo hai hướng đến ngút tầm mắt chúng. Chúng đã tiến đến đường đi Portway - chỉ là một con đường - chạy từ phía Bắc Andover, qua ngã St Mary Borne với những cái chuồng, lạch nước và luống cải xoong, xuyên qua Rừng Bradley, ngang qua dải núi đồi đến Tadley và cuối cùng đến Silchester - tức là Calleva Atrebatum của người La Mã. Khi chạy ngang qua vùng núi, con đường này nổi bật là nhờ Thắt lưng Caesar, tức một dải rừng thẳng tắp y như con đường hẹp nhưng

dài khoảng hơn năm cây số. Trong cái nóng như thiêu như đốt ban trưa, cây cối ở Thắt lưng dường như đều đứng im lìm đan vào bóng râm đen sẫm. Mặt trời nằm bên ngoài. những bóng râm lẫn phía trong hàng cây. Vạn vật im lìm nhường chỗ cho mấy chú cào cào và khúc hát của con chim cổ vàng trên một lùm cây gai. Cây Phi chăm chú quan sát cảnh vật một lúc lâu, vênh cả hai tai lên nghe ngóng và nhăn nhăn mũi trong làn không khí không hề xao động.

"Anh chẳng thấy có bất cứ cái gì không ổn hết." cuối cùng chú nói "Còn em có thấy gì không, Thứ Năm?"

"Không." Thứ năm đáp "Nhựa Ruồi nghĩ kiểu rừng cây này thật là kỳ lạ, mà cũng đúng thế thật, nhưng xem ra ở đây chẳng có người nào cả. Dù sao thì cũng phải có ai đó đi kiểm tra một lần cho chắc, em nghĩ thế. Hay là để em đi?"

Tối thứ ba đi đến gần trong khi Cây Phi vẫn ngậy người quan sát dải cây rừng và bây giờ thì cả ba tối đã tập hợp lại, các chú thỏ không lạng lẽ nhấm nháp mấy cọng cỏ thì cũng lăn ra nghỉ, đôi tai cụp xuống, trong làn ánh nắng xanh xanh lọc qua kẽ lá trong lùm cây gai.

"Tóc Giả đâu rồi?" Cây Phi hỏi.

Cả buổi sáng Tóc Giả dường như chẳng hề giống với chú ta thường ngày chút nào - chú một mực im lặng mà suy nghĩ điều gì lung lăm, ít chú ý đến những gì đang diễn ra xung quanh. Nếu lòng can đảm của chú không phải là điều đã được kiểm chứng thì người ta có thể nghĩ là chú đang lo sợ. Trong chặng dừng chân khá lâu, Hoa Chuông tình cờ nghe được câu chuyện của chú với Cây Phi, Thứ Năm và Mâm Xôi và sau đó nói lại với Nồi Đất rằng nghe có vẻ như Tóc Giả đang được trấn an. "Đánh nhau, phải, ở bất cứ chỗ nào," Hoa Chuông nghe Tóc Giả nói như vậy "nhưng tôi vẫn cho rằng trò chơi này liên quan đến người khác nhiều hơn là tôi." "Không," Cây Phi đáp "anh là người duy nhất có thể làm điều đó, và nên nhớ đây không phải là trò vui, dù cuộc đột kích vào nông trại thì có vẻ như thế. Mọi thứ tùy thuộc vào điều đó." Rồi nhận ra Hoa Chuông có thể nghe điều mình nói, chú bèn thêm vào, "Dù sao thì cũng nên suy nghĩ và cố làm quen với ý tưởng này. Bây giờ chúng ta phải xúc tiến rồi." Tóc Giả tỏ ra đăm chiêu khi

đi xuống hàng rào tập hợp những kẻ dưới quyền mình phụ trách.

Lúc này chú ra khỏi một lùm cây ngải cứu mọc chung với những cây kế đang trổ hoa, đi đến chỗ Cây Phi đang ngồi dưới một lùm cây gai.

"Anh muốn làm gì?" Chú hỏi, cộc lốc.

"Vua của loài mèo," (*peffa-rah*) Cây Phi đáp "anh có muốn dạo qua một vòng thám thính đám cây rừng này không? Nếu anh thấy một con mèo, con người hay bất cứ thứ gì đại loại như thế thì hãy đuổi chúng đi rồi quay lại thông báo với chúng tôi là mọi việc đều ổn thỏa, nhé?"

Khi Tóc Giả đã đi xa, Cây Phi quay sang nói với Xám Bạc, "Cậu nghĩ Đội Tổng tuần tra có thể đi được bao xa? Chúng ta có nằm trong tầm với của bọn họ không?"

"Tôi không biết, nhưng tôi đoán là thế." Xám Bạc nói "Theo tôi hiểu, phạm vi tuần tra cụ thể còn phụ thuộc vào từng đội. Tôi tin rằng dưới sự đôn đốc của Đội trưởng, một đội tuần tra có thể đi rất xa."

"Tôi biết." Cây Phi nói "Tôi không muốn gặp một đội tuần tra nếu có thể tránh được, và nếu chúng ta buộc phải gặp họ thì không ai trong số đó được trở về Efrafa. Đó là lý do tại sao tôi mang nhiều người đến đây. Nhưng để tránh một việc như vậy, tôi sẽ cố gắng lợi dụng cánh rừng này. Có lẽ bọn họ cũng không thích khóm cây rừng này hơn Nhựa Ruồi đâu."

"Nhưng chắc chắn nó không nằm trên con đường chúng ta muốn đi, phải không?" Xám Bạc hỏi.

"Dù sao thì chúng ta cũng không tiến thẳng đến Efrafa." Cây Phi nói "Chúng ta sẽ đi tìm nơi nào ẩn nấp đã, càng đến được gần đó một cách an toàn càng tốt. Ai có ý kiến gì không?"

"Chỉ có điều chuyện này nguy hiểm lắm, Thủ lĩnh Cây Phi ạ." Xám Bạc đáp "Chúng ta không thể đến gần Efrafa mà vẫn an toàn, còn tôi thì không rõ anh sẽ tìm kiếm một nơi ẩn nấp như thế nào đây. Và rồi Đội Tổng tuần tra, nếu có mặt ở đây thì chúng sẽ là những con mãnh thú khôn lanh ra trò đấy. Chúng có thể phát hiện ra chúng ta, khôn khéo không lộ mặt mà lặng lẽ quay về Efrafa báo cáo với Hội đồng."

"Nhìn kìa, Tóc Giả đã quay lại." Cây Phi nói "Tất cả ổn chứ Tóc Giả? Tốt lắm, hãy đưa mọi người vào rừng và đi xuống một đoạn. Sau đó chúng

ta sẽ lạng lẽ chuồn ra đầu bên kia; phải chắc chắn là Kehaar sẽ tìm ra chúng ta. Anh ấy bay đến tìm chúng ta vào chiều nay và bằng bất cứ giá nào cũng không được để lạc mất anh ấy."

Đi chưa đầy nửa dặm về hướng Tây, họ đã đến một đám cây rậm rạp nối với cửa rừng hướng Nam của Thất lừng Caesar. Xa nữa về hướng Tây là một vùng đất thấp khô cằn, nông choèn, chiều rộng dễ đến bốn trăm mét, mọc đầy cỏ dại và những bụi cỏ thô nháp bị cái nắng mùa hè nhuộm vàng úa. Ở nơi đây, ngay trước khi mặt trời lặn một chút, Kehaar từ phía Tây sà cánh là là bay về phía cánh rừng, phát hiện lũ thỏ nằm rải rác quanh những bụi mâm xôi và cỏ ngỗng. Chú hạ cánh xuống gần chỗ Cây Phi và Thứ Năm.

"Anh bạn Nhựa Ruồi thế nào?"

"*Eng* ấy buồn *nằm*." Kehaar nói "*Eng* ấy *lói* mọi người sẽ không trở về. Rồi *eng* ấy còn *lói*, Thanh Nhàn, cô ấy sẵn sàng *nằm* mẹ."

"Tốt quá." Cây Phi thốt lên "Thế có ai làm gì trước tin này không?"

"Có, có, tất cả tranh giành nhau."

"Ồ phải, tôi đoán mọi việc sẽ tự thu xếp đâu vào đấy."

"Bây giờ *eng* sẽ *nằm* gì hả *eng* Cây Phi?"

"Đã đến lúc anh bắt đầu giúp chúng tôi đây, Kehaar. Chúng tôi cần một chỗ trú ẩn, gần cánh đồng thỏ nhưng chúng tôi vẫn được an toàn, nơi các chú thỏ khác không thể tìm ra chúng tôi. Nếu quen thuộc vùng này kha khá, có lẽ anh có thể gợi ý cho chúng tôi một nơi nào đó."

"*Eng* Cây Phi à, *eng* muốn nơi ấy gần như thế nào?"

"Không xa hơn khoảng cách từ Tổ Ông đến Trại Nuthanger. Trong thực tế đó là giới hạn xa nhất."

"Nếu vậy chỉ có một thứ, *eng* Cây Phi à, các *eng* qua bên kia *xông*, họ *khun* tìm thấy được đâu."

"Qua sông á? Anh muốn nói chúng tôi phải bơi qua sông?"

"*Khun*, *khun*, con *xông* này thỏ không bơi qua được. *Nón nằm, nằm*, nước chảy xiết *nằm*. Nhưng có cầu, dưới cầu bên kia có chỗ *chốn*. Rất gần chỗ cánh đồng thỏ, đúng như *eng* muốn."

"Và anh nghĩ tìm được chỗ đó là tốt nhất rồi?"

"Nhiều cây cối ven *xông*. Bọn thỏ kia không tìm ra các *eng* đâu."

"Em nghĩ sao?" Cây Phi hỏi Thứ Năm.

"Có vẻ tốt hơn là em nghĩ." Thứ Năm nói "Em không thích phải nói điều này, nhưng em nghĩ tốt nhất chúng ta hãy đi thẳng đến đấy, vắt chân lên cổ mà chạy, cho dù phải vắt kiệt sức đi nữa. Còn ở đây chừng nào chúng ta còn gặp nguy hiểm chừng nấy, nhưng đến đó rồi thì chúng ta có thể nghỉ ngơi."

"Được rồi, anh cho rằng tốt nhất chúng ta hãy đi ngay tối nay, nếu mọi người đi được - trước đó chúng ta cũng làm thế còn gì - ... nhưng mọi người cần ăn uống nghỉ ngơi trước đã. Bắt đầu ngay sau khi trăng mọc hả? Đêm nay sẽ có trăng."

"Sao mà tôi thành ra ghét những từ "bắt đầu" và "sau khi trăng mọc" đến thế." Mâm Xôi lẩm bẩm.

Tuy vậy, bữa tối diễn ra thanh bình, ngon miệng và một lúc sau mọi người đều thấy khỏe lại. Khi mặt trời chìm xuống đường chân trời, Cây Phi tập trung mọi người lại, dưới một chỗ nấp kín để nhai thức ăn và nghỉ ngơi. Mặc dù đã làm hết sức để trông mình thật tự tin vui vẻ, chú vẫn có thể cảm thấy đồng đội của mình đang bức bối và sau khi lảng tránh một vài câu hỏi về kế hoạch trước mắt, chú bắt đầu tự hỏi không biết có thể làm gì để đưa bạn bè ra khỏi mối âu lo thường trực, để tất cả nghỉ ngơi cho đến khi sáng sàng lên đường. Cảnh này làm chú nhớ lại cái đêm đầu tiên làm lãnh đạo, khi chúng buộc phải nghỉ ở vạt rừng phía trên sông Enborne. Ít nhất thì cũng nhẹ cả người khi thấy lúc này không ai bị vắt kiệt sức, chúng thực sự là một bầy thỏ lang thang đủ "rảnh" để chinh phạt một vườn rau. Sự khác biệt giữa chúng hầu như không có, Cây Phi nghĩ: Nồi Đất và Thứ Năm trông cũng tươi tỉnh như Xám Bạc và Tóc Giả. Có lẽ một trò vui nào đấy có thể làm cho cả bọn phấn chấn lên chăng. Chú toan nói một điều gì đó thì Quả Sồi đã cứu chú khỏi tình thế rắc rối.

"Bồ Công Anh này, anh kể cho chúng tôi nghe một câu chuyện được không?" Chú hỏi.

"Kể đi, kể đi." một vài chú lên tiếng "Nhanh lên! Kể một chuyện thật oách mà anh biết."

"Được thôi." Bồ Công Anh nói. "Chuyện El-ahrairah và con cáo trong dòng nước được không?"

"Kể chuyện "Cái hang trên bầu trời" ấy." Đầu Gỗ đề nghị.

"Không, không phải chuyện ấy." Tóc Giả đột ngột lên tiếng. Suốt buổi tối chú hầu như không nói gì nên cả bọn quay ra nhìn chú. "Nếu muốn kể chuyện thì chỉ có một chuyện mà tôi muốn nghe: El-ahrairah và Thỏ đen ở Inlé."

"Có lẽ không nên kể chuyện ấy." Cây Phi xen vào.

Tóc Giả nhìn thẳng vào Cây Phi, găm gờ trong cổ. "Nếu chỉ kể một chuyện, anh không nghĩ là tôi cũng có quyền chọn lựa như bất cứ ai à?"

Và sau một chút im lặng, trong khi không có ai lên tiếng, Bồ Công Anh, với cung cách nhã nhặn hết mực, bắt đầu câu chuyện.

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 31

Câu Chuyện Về El-ahrairah và Thỏ Đen Ở Inlé

Quyền năng của bóng đêm, sức mạnh của bão tố

Đồn trại của kẻ thù

Nơi chàng đứng, Nỗi sợ khủng khiếp hiện lên trong hình hài rõ nhất

Nhưng tráng sĩ vẫn phải lên đường.

Prospice của Robert Browning

Sớm muộn gì thì mọi thứ cũng sẽ lộ ra và muông thú sẽ nghe được điều loài khác nghĩ về chúng. Ai đó đã nói rằng chính Hufsa đã tâu với vua Darzin sự thật về trò lừa đảo trong vụ rau diếp. Có người lại nói rằng chú nhím Yona đã buôn chuyện trong các khu rừng nhỏ. Nhưng bất kể vì lý do gì thì vua Darzin cũng biết rõ mình đã bị lừa một vố to khi cho lính chở rau diếp đến những đầm lầy vùng Kelfazin. Ông không huy động quân đội làm một cuộc chiến - chưa đến lúc. Nhưng ông quyết định sẽ tìm mọi cơ hội để trả đũa lại El-ahrairah. Về phần mình, El-ahrairah cũng biết rõ điều đó và ông răn đe người của mình phải thận trọng, nhất là những khi đi ra ngoài một mình.

Rồi một buổi chiều tháng Hai. Gió Cua dẫn một vài thỏ ra một đồng rác ở bên ngoài khu vườn, cách xa những cái hang thỏ. Trời tối sập xuống rất nhanh, lạnh cóng và ẩm ướt, ngay trước khi ánh sáng tắt hẳn một làn sương mù dày đặc buông xuống. Cả bọn về nhà nhưng bị lạc đường. Sau đó họ lại gặp rắc rối với một con cú và đâm hoang mang bối rối chẳng biết đường đi lối lại thế nào nữa. Gió Cua bị tách khỏi những người khác và sau khi lang

thang một lúc, cuối cùng chẳng biết thế nào ông ta lại đến ngay doanh trại của đội lính hộ vệ nhà vua nằm ở ngoại ô, bọn chúng bắt ông giải đến trước ngai vàng.

Vua Darzin nhìn thấy ngay cơ hội trả thù El-ahrairah. Vua ra lệnh giải Giỏ Cua vào phòng biệt giam, hàng ngày bị giải ra ngoài bắt phải đào đất hoặc mở đường hầm, nhiều lúc phải làm khi trời đổ sương giá, lạnh thấu xương. Nhưng El-ahrairah đã tự thề với mình rằng ông cũng phải cứu người anh em của mình ra ngoài bằng bất cứ giá nào. Và ông bắt tay ngay vào việc, cùng với hai người và ông bỏ ra bốn ngày trời đào một đường hầm từ cánh rừng đến phía sau cái bờ đất nơi Giỏ Cua phải làm công việc khổ sai. Ở đoạn cuối, đường hầm này dẫn đến gần một cái hang trên cồn đất ngay phía dưới cái nơi mà Giỏ Cua đã được giải tới. Giỏ Cua buộc phải đào đất cật lực để biến cái hang ấy thành một nhà kho, dưới sự giám sát liên tục của bọn lính gác. Nhưng El-ahrairah vẫn tìm được đến chỗ Giỏ Cua vì ông có thể nghe thấy tiếng người bạn tâm phúc của mình đang đào bới trong bóng tối, thế là hai thầy trò chèo xuống đường hầm và trốn thoát qua đường rừng.

Tin đến tai vua, ông nổi trận lôi đình và đi đến quyết định rằng sẽ tuyên chiến với bọn thỏ và tiêu diệt El-ahrairah một lần và mãi mãi. Bọn lính xuất quân ngay trong đêm và đi đến những đồng cỏ ở Fenlo, nhưng không thể xuống những cái hang thỏ. Tất nhiên là một số kẻ đã cố gắng hết sức, nhưng chẳng bao lâu sau lại chui ra, bởi vì chúng đã đụng độ với El-ahrairah và những thỏ khác. Chúng không quen đánh nhau trong một khoảng không gian chật hẹp, tối om, chúng bị cản, bị cào cấu cho đến khi chúng cảm thấy sung sướng lắm khi ra được đến bên ngoài với cái đuôi đi trước.

Nhưng chúng không bỏ đi đâu xa mà phục bên ngoài, chờ đợi. Mỗi khi có bất cứ thỏ nào muốn ra ngoài kiếm cỏ thì lập tức thấy kẻ thù sẵn sàng nhảy bổ lên người mình. Vua Darzin và bọn lính của ngài không thể rình rập ở tất cả các cửa hang - bởi có quá nhiều cái hang như vậy nhưng chúng đủ nhanh để phóng ngay lại mỗi khi thấy trước cửa hang nào đó một cái mồm thỏ thò ra. Ngay sau đó người của El-ahrairah hiểu rằng tất cả những gì họ có thể làm là chộp lấy một hoặc hai miếng cỏ - chỉ đủ để sống cầm hơi - trước khi lại phải chạy xuống dưới hang lần nữa. El-ahrairah đã thử mọi mưu kế mình nghĩ ra nhưng cũng không sao tổng khứ được đám lính đông đảo của vua Darzin hoặc đem người của mình chạy trốn. Bọn thỏ bắt đầu chỉ còn da bọc xương và sống khốn khổ trong lòng đất, một số lâm bệnh nặng.

Cuối cùng chính El-ahrairah cũng lâm vào tình cảnh tuyệt vọng, và một đêm kia khi ông liều mạng hết lần này đến lần khác mang về những nắm cỏ cho một cô thỏ và gia đình cô mà người cha vừa bị giết một ngày trước đó, ông kêu lên: "Hỡi Chúa tể Mặt trời! Tôi có thể làm bất cứ điều gì để cứu thần dân của mình! Tôi sẽ ký giao kèo với cả một con chồn, con cáo - vâng, thậm chí là với Thỏ Đen ở Inlé."

Vừa nói xong, ông có linh cảm rằng nếu trên đời có một sinh vật nào có ý muốn và đương nhiên là có đủ năng lực tiêu diệt kẻ thù của ông thì đó chính là Thỏ Đen ở Inlé! Phải, đó là một thỏ nhưng còn có nhiều quyền năng hơn vua Darzin một ngàn lần. Ý nghĩ này làm El-ahrairah toát mồ hôi hột và rùng mình sợ hãi đến mức ông nép mình xuống đường chạy. Một lúc sau, El-ahrairah quay về hang, bắt đầu nghiền ngẫm điều mình vừa phát ngôn và ý nghĩa của nó.

Phải, như tất cả các bạn đã biết, Thỏ Đen ở Inlé là nỗi khiếp sợ và bóng tối vĩnh hằng. Là thỏ, nhưng hẳn lại là cơn ác mộng lạnh lẽo, tồi tệ mà chúng ta chỉ có thể khẩn khoản cầu xin Chúa tể Mặt trời cứu vớt ta ra khỏi đó hôm nay và ngày mai. Khi một cái bẫy thỏ được đặt lên một khoảng trống, Thỏ Đen là người biết rõ cái chốt ở đâu và khi lũ chồn nhảy múa thì Thỏ Đen không ở cách xa đó lắm. Tất cả các bạn cũng biết, một số thỏ dường như ném cả cuộc đời mình vào dăm ba câu chuyện đùa và trò trộm cắp, nhưng sự thật thì sự ngu muội của chúng là do Thỏ Đen, chỉ vì ý muốn của Thỏ Đen mà chúng có thể không đánh hơi được mùi một con chó hoặc nhìn thấy khẩu súng. Thỏ Đen cũng gieo rắc bệnh tật. Còn nữa, hẳn đến vào ban đêm gọi tên một thỏ lên, sau đó thì chú thỏ này buộc phải ra ngoài với hẳn, bất kể nạn nhân trẻ trai sung sức đến mức nào thì chú cũng không thể cứu mình thoát khỏi nguy hiểm. Chú sẽ đi với Thỏ Đen, không để lại một dấu vết gì ở phía sau. Một số kẻ nói rằng Thỏ Đen ghét bọn thỏ chúng ta và muốn thấy chúng ta bị hủy diệt. Nhưng sự thật là - hoặc như người ta đã dạy tôi như thế hẳn chỉ phụng sự Chúa tể Mặt trời và không làm gì nhiều hơn nhiệm vụ được giao phó - mang đến những điều cần phải xảy ra. Chúng ta đến với thế giới rồi chúng ta sẽ phải đi; nhưng chúng ta đi không chỉ để phục vụ cho hết kẻ thù này đến kẻ thù khác. Và nếu điều đó xảy ra, chúng ta sẽ bị tiêu diệt cả nút một ngày nào đó. Chúng ta sẽ tuân theo ý chí của Thỏ Đen ở Inlé và chỉ ý muốn của hẳn mà thôi. Mặc dù điều này nghe có vẻ khó chấp nhận và cay đắng với tất cả chúng ta, nhưng bằng cách của mình hẳn là người bảo vệ ta, bởi vì hẳn biết lời hứa của Thần Mặt trời với loài thỏ và hẳn sẽ trả thù cho bất cứ thỏ nào bị tiêu diệt mà không được sự chấp thuận của hẳn. Bất cứ ai chứng kiến cái bẫy của người gác rừng đều biết rằng Thỏ Đen có thể hạ gục những kẻ thù nào nghĩ rằng chúng muốn làm gì thì cứ việc làm.

Thế là El-ahrairah cả đêm một mình thao thức trong hang và những suy tư của ông rồi như tơ vò. Theo những gì ông biết, chưa từng có thỏ nào

từng cố làm cái điều mà ông đang nghĩ trong đầu. Nhưng càng nghĩ về nó bao nhiêu - cũng như về cái đối cùng với nỗi sợ hãi và tình trạng *tharn* chụp xuống bầy thỏ khi phải đối mặt với cái chết - thì dường như ông càng tin chắc rằng ít nhất cũng còn có cơ hội thành công. Ông sẽ tìm đến Thỏ Đen, giao cuộc đời mình cho hẳn đổi lấy sự an toàn cho dân của mình. Nhưng nếu, khi đánh đổi cuộc đời mình, ông lại không muốn lời đề nghị của mình được chấp thuận thì tốt hơn đừng đến gần Thỏ Đen làm gì. Hẳn có thể không chấp nhận mạng sống của ông, nhưng cũng có thể hẳn muốn thử một cái khác. Chỉ có điều không có cơ hội lựa được hẳn. Nếu an toàn cho dân của ông là cái cần đạt được dù hiểu theo bất cứ nghĩa nào thì cái giá phải trả vẫn là mạng sống của ông. Vì thế, trừ khi thất bại, ông sẽ không có cơ hội quay về. Dù sao ông cũng cần một người đồng hành để mang về bất cứ thứ gì có thể đánh bại hoàn toàn vua Darzin hầu cứu dân mình.

Sáng hôm sau ông đến tìm Giỏ Cua, hai người chụm đầu bàn bạc suốt một ngày. Sau đó ông triệu tập hàng ngũ cốt Cán lại, thông báo về những việc mình muốn làm.

Chiều tối hôm ấy, trong ánh sáng nhạt nhoang cuối cùng, bọn thỏ chạy ra ngoài hang, tấn công lính của vua Darzin, họ chiến đấu dũng cảm, một số người bị giết. Kẻ thù nghĩ họ cố gắng thoát khỏi cánh đồng nên đã làm tất cả để bao vây buộc thỏ của El-ahrairah phải quay vào hang. Nhưng thật ra trận đánh đơn giản chỉ là để đánh lạc hướng vua Darzin và khiến bọn lính vì bận rộn mà không chú ý đến chuyện gì khác. Khi trời tối hẳn, El-ahrairah và Giỏ Cua lặng lẽ chuồn ra đầu kia cánh đồng, lẩn xuống một cái hào, trong khi toán Cốt Cán rút lui khiến đám lính của vua Darzin được một phen đắc chí. Về phần vua Darzin, ông ta phát đi thông điệp là mình sẵn sàng thương lượng với El-ahrairah về điều kiện đầu hàng.

El-ahrairah và Giỏ Cua bắt đầu lên đường trong cuộc hành trình tối tăm. Con đường mà họ đi thì tôi không biết mà cũng không thỏ nào biết được. Nhưng tôi bao giờ cũng nhớ những lời mà Feverfew - các bạn còn nhớ người này không? - vẫn thường nói khi kể câu chuyện này. "Họ không mất nhiều thời gian," ông kể "không mất thời gian chút nào. Không. Họ khập khiễng và lộn nhào vào một cơn ác mộng về cái nơi kinh hoàng mà họ sắp

bước vào. Nơi họ đi đến, mặt trăng mặt trời chẳng là cái gì hết, cả mùa đông và mùa hè cũng vậy. Nhưng các người sẽ không bao giờ biết đâu - rồi ông thường nhìn một lượt tất cả chúng tôi - các người sẽ không bao giờ biết và cả ta cũng vậy, chẳng ai biết được El-ahrairah đã đi bao xa trong chuyến hành trình đi vào bóng tối của ngài. Các người cứ thử nhìn lên tảng đá lớn trôi lên khỏi mặt đất kia kìa. Thử hỏi vào đến chính giữa nó bao xa? Cứ chẻ núi đá ấy ra, khắc biết."

Cuối cùng hai lữ khách đến một vùng cao không có cỏ. Họ bò lên trên, qua những mẩu đá nhọn, giữa những tảng đá xám còn lớn hơn cả cừu. Sương mù và mưa đá xoáy quanh người họ, không có một âm thanh nào khác ngoài tiếng nước chảy và thỉnh thoảng xa xa phía trên là tiếng rít của một con chim độc ác to lớn đang chao cánh. Và những âm thanh này vọng lại bởi vì họ đang ở giữa những vách đá đen ngòm còn cao hơn cả những ngọn cây cao nhất. Tuyết đọng thành từng mảng ở khắp nơi, bởi mặt trời chưa từng chiếu đến nơi này để làm băng tan chảy. Lớp thảm rêu trơn như bôi mỡ và mỗi khi họ đạp vào một viên sỏi nó lạo xạo rơi xuống sau lưng, xuống những cái vực sâu hoắm phía sau. Nhưng El-ahrairah biết đường và ông vẫn tiếp tục bước tới cho đến khi sương mù dày đặc như bưng lấy mắt. Họ đã ở gần vách đá và từng chút từng chút một khi họ bò lên, nó cứ treo lơ lửng trên đầu cho đến khi làm thành một cái mái đen ngòm trên lưng họ. Phía cuối vách đá là miệng một con đường hầm, giống như một cái hang thỏ khổng lồ. Trong không khí giá lạnh và im lặng, El-ahrairah giậm chân và quật đuôi vào Gió cua. Và rồi, họ sắp sửa đi vào đường hầm thì nhận ra trong ánh sáng mờ mờ, cái mà họ nghĩ là một phần núi đá lại không phải là đá. Đó là Thỏ Đen ở Inlé đang đứng ngay sau lưng họ, cũng bất động như địa y và lạnh lẽo như đá tảng.

"Anh Cây Phi ơi," chột Nồi Đất lên tiếng, nhìn sững vào ráng chiều chạng vạng nơi chân trời và run rẩy "em không thích câu chuyện này. Em biết mình không can đảm..."

"Cũng đúng thôi," Thứ Năm nói "cậu không phải là người duy nhất đâu." Thực ra, bản thân chú có vẻ điềm tĩnh, thậm chí còn hơi bàng quan, một điều khó có thể nói về bất cứ thỏ nào khác trong đám cử tọa, nhưng

Nồi Đất khó lòng nhận ra điều đó. "Hãy ra ngoài kia một chút quan sát nhận bắt nhậy, được không?" Thứ Năm hỏi "Tôi nghĩ mình có thể nhớ nơi đã để lại một vạt đậu tằm - chắc nó chỉ ở quanh đây thôi, trên con đường này." Vẫn nói khề như vậy, chú dẫn Nồi Đất ra ngoài, đến một dải thung lũng hẹp um tùm cây cối. Cây Phi quay ra nhìn theo để biết chắc chắn hướng mà chúng đã đi, và trong khi chú làm thế thì Bồ Công Anh tỏ ra do dự tần ngần không biết có nên quay lại câu chuyện không.

"Cứ tiếp tục đi," Tóc Giả nói "và đừng bỏ qua một chi tiết nào hết."

"Tôi nghĩ nhiều chi tiết đã bị bỏ qua, giá mà có thể biết sự thật về những chuyện đã xảy ra (Bồ Công Anh nói), bởi vì không một ai dám chắc về những điều đã diễn ra ở một vùng mà El-ahrairah đã tự mình đi tới còn chúng ta thì không. Nhưng theo những gì tôi nghe kể thì khi lần đầu tiên nhận ra Thỏ Đen, họ phóng ngay xuống đường hầm, bởi không có nơi nào khác để chạy. Phải, đó là điều mà họ đã làm mặc dầu mục đích của họ là đến gặp Thỏ Đen và tính mạng của mọi người phụ thuộc vào việc này. Họ cũng chẳng khác gì nhiều so với chúng ta; và kết quả cũng không khác, bởi vì họ vấp, trượt và lộn tung phèo trong đường hầm rồi thấy mình ở trong một hang đá rất rộng. Tất cả đều bằng đá: Thỏ Đen đã dùng móng của mình khoét nó ra khỏi núi. Và ở đây đang chờ họ lại chính là kẻ mà vừa trông thấy là họ đã bỏ chạy bán sống bán chết. Còn có những thứ khác trong hang - những cái bóng không mùi không tiếng. Các anh biết đấy, Thỏ Đen cũng có đội quân Cốt Cán của mình. Tôi chả muốn gặp bọn chúng đâu.

Thỏ Đen cất tiếng nói - với cái giọng như thác nước chảy vào những cái hồ ở những nơi vang vọng trong bóng đêm dày đặc. "El-ahrairah kia, tại sao ngươi lại đến đây?"

"Tôi đến vì dân tôi." El-ahrairah thì thào.

Toàn thân Thỏ Đen tỏa ra cái mùi sạch sẽ như khúc xương khô từ năm ngoái và trong bóng tối El-ahrairah có thể nhìn thấy đôi mắt của hắn bởi vì chúng đỏ lự một thứ ánh sáng không soi rọi được cái gì hết.

"Ngươi là người lạ ở đây, El-ahrairah ạ." Thỏ Đen lại nói "Ngươi đang còn sống."

"Thưa ngài, tôi đến để dâng cho ngài mạng sống của tôi. Cuộc đời tôi đánh đổi cho dân của tôi."

Thỏ Đen kéo lết chân trên sàn đá. "Mặc cả với ta hả El-ahrairah." hăn nói "Chưa có một ngày một đêm nào mà lại không có một thỏ cái muốn đổi tính mạng mình cho lứa con hay một Đội trưởng trung thành trong hàng ngũ Cốt Cán hy sinh tính mạng cho Thỏ thủ lĩnh. Đôi lúc nó được chấp thuận, đôi lúc thì không. Nhưng đây không phải là một cuộc mặc cả, bởi vì ở đây, điều gì xảy ra chỉ là cái điều buộc phải xảy ra."

El-ahrairah im lặng, nhưng ông nghĩ, "Có lẽ mình phải lừa để hăn lấy mạng mình. Hăn sẽ giữ lời như Hoàng tử Cầu Vòng vậy."

"Người là khách của ta, El-ahrairah," Thỏ Đen tiếp tục "hãy ở lại trong hang này bao lâu tùy thích. Người có thể ngủ ở đây, cũng có thể ăn ở đây; và thực ra bọn chúng ít ỏi đến thế nhưng làm được nhiều thứ lắm. Cho hăn ăn đi." Thỏ Đen quay sang ra lệnh cho bọn Cốt Cán.

"Chúng tôi không muốn ăn, thưa ngài." El-ahrairah nói, bởi vì ông biết nếu xơi cái mà họ đưa ra trong cái hang này thì những ý nghĩ thầm kín của ông sẽ bị lật tẩy, thế là hết cửa cho những trò lừa gạt.

"Vậy thì ít nhất chúng ta cũng phải làm vui lòng khách chứ nhỉ." Thỏ Đen tiếp tục "Cứ tự nhiên như ở nhà và làm sao cho thật thoải mái . nghe chưa. Lại đây, ta chơi trò đá bộp đi." (*Bob-stone là một trò chơi truyền thống của thỏ sử dụng những hòn đá hoặc mảnh vỡ, mẫu que v.v. Về cơ bản nó là một kiểu chơi bài rất đơn giản, dựa trên nguyên lý "chẵn - lẻ". Đá được gieo xuống mặt đất bằng móng trước của người chơi, đối thủ đưa ra những phỏng đoán về đặc điểm của nó, ví dụ như một hoặc hai; sáng hoặc tối, xù xì hoặc trơn nhẵn.*)

"Tuyệt quá," El-ahrairah vui mừng nói "và nếu tôi thắng, thưa ngài, ngài sẽ vui lòng chấp nhận cuộc đời tôi để đổi lấy sự an toàn cho dân tôi chứ?"

"Được, ta chấp thuận." Thỏ Đen nói "Nhưng nếu ta thắng, El-ahrairah ạ, người sẽ phải trả cho ta cả cái đuôi và bộ ria kia."

Những viên đá được mang đến. El-ahrairah ngồi xuống trong cái lạnh lẽo và những tiếng vang dội lại, bắt đầu cuộc chơi của ông với Thỏ Đen ở Inlé. Như các bạn có thể đoán trước, El-ahrairah nắm được nghệ thuật chơi

đá bộp. Ông có thể chơi hay như bất cứ thỏ nào đã từng gieo quẻ. Nhưng ở đây, trong cái nơi đáng sợ này, với con mắt Thỏ Đen trừng trừng chiếu vào người và bọn Cốt Cán im lìm đứng xem không gây một tiếng động nào, thì dù đã cố hết sức ông vẫn thấy trí khôn đã phản bội mình và thậm chí trước khi gieo quẻ, ông đã cảm thấy Thỏ Đen biết rõ cái gì được gieo xuống. Trong khi đó Thỏ Đen không hề biểu lộ một tí ti nóng vội nào. Hẳn chơi nhẹ nhàng như tuyết rơi, không gây một tiếng động cũng không nhúc nhích một tí nào, cho đến lúc tinh thần El-ahrairah hoàn toàn suy sụp và ông biết mình không thể thắng nổi.

"Người có thể trả khoản đặt cược của mình cho Cốt Cán El-ahrairah à," cuối cùng Thỏ Đen nói "họ sẽ chỉ cho người hang để nghỉ. Ta sẽ quay lại vào ngày mai và nếu người vẫn còn ở đây, ta sẽ đến gặp người. Nhưng người có thể rời khỏi đây bất cứ lúc nào người muốn."

Bọn Cốt Cán giải El-ahrairah đi, chặt đứt cái đuôi và nhổ sạch bộ ria; khi đã hồi tỉnh lại, ông chỉ còn một mình với Giỏ Cua trong hang đá với cái cửa mở ra trên sườn núi.

"Thưa ông chủ," Giỏ Cua nói "chúng ta biết làm gì bây giờ? Vì Thần Mặt trời, xin hãy rời khỏi đây ngay. Tôi có thể cảm thấy cả hai chúng ta đang trong tình cảnh đen tối nhất."

"Câu trả lời là không." El-ahrairah nói. Ông vẫn nuôi hy vọng bằng một cách nào đó sẽ có được điều mình muốn từ Thỏ Đen và biết chắc rằng một khi họ đã được bố trí vào cái hang này thì khó lòng cưỡng được cám dỗ muốn cao chạy xa bay. "Chắc chắn là không. Ta biết phải làm gì với những cây miên liễu và cây ông lão. Hãy ra ngoài hang kiếm một ít cho ta, nhưng phải đảm bảo quay về đây trước buổi tối ngày mai. Tốt hơn là hãy cố mang về đây cho ta một ít thức ăn nữa nếu như người có thể."

Giỏ Cua tuân lệnh chạy ra ngoài, El-ahrairah ở lại một mình trong hang. Ông chỉ ngủ chập chờn, phần vì đau đớn, phần vì nỗi sợ hãi không bao giờ rời bỏ ông, nhưng cái chính là ông vẫn không thôi tìm kiếm một cách nào đó ngõ hầu xoay chuyển được tình thế. Ngày hôm sau, Giỏ Cua quay lại hang với vài miếng củ cải và sau khi El-ahrairah đã ăn hết, Giỏ Cua giúp ông làm một cái đuôi và bộ ria màu xám bằng cây ông lão và lười chó.

Buổi tối ông đến gặp Thỏ Đen như chưa từng có chuyện gì xảy ra.

"À, chào anh bạn El-ahrairah," Thỏ Đen lên tiếng - hẳn không ngộ ngậy mũi lên xuống khi đánh hơi mà gí mũi về phía trước như kiểu chó vẫn làm - "hang của ta chắc không thể giống với nơi mà người đã quen thuộc, nhưng có lẽ người đã cố hết sức để có một đêm nghỉ ngơi thoải mái."

"Quả đúng vậy, thưa ngài." El-ahrairah nói "Tôi rất mừng là ngài hạ cố cho phép tôi được ở lại đây."

"Có lẽ tối nay chúng ta sẽ không chơi trò đá bộp nữa." Thỏ Đen nói "Chắc người cũng hiểu, ta đâu có muốn làm người phải đau đớn. Ta cũng chẳng phải là một trong số Ngàn kẻ thù của người mà. Ta nhắc lại người muốn đi hay ở tùy thích. Nếu ở lại, có lẽ người cũng muốn nghe một câu chuyện, rồi kể cho ta một câu chuyện khác nếu thích."

"Chắc chắn rồi, thưa ngài." El-ahrairah phụ họa "Và nếu tôi kể được một câu chuyện cũng hay như của ngài thì ngài sẽ chấp nhận mạng sống của tôi để đổi lấy sự an vui của dân tôi chứ?"

"Được." Thỏ Đen vui vẻ đồng ý "Còn nếu người thua, El-ahrairah ạ người sẽ phải để lại đây hai cái tai đấy." Hẳn đợi một lúc xem El-ahrairah có từ chối điều kiện trên không, nhưng ông chấp nhận.

Thế là Thỏ Đen kể lại một câu chuyện về nỗi sợ hãi và bóng tối làm đông cứng trái tim Giỏ Cua và El-ahrairah trong khi cả hai nép sát mình xuống sàn đá, bởi vì họ biết mỗi một lời nói ra đều là sự thật. Trí khôn của họ bỏ đi đâu mất. Dường như cả hai bị nuốt chửng trong một đám mây băng giá làm tê cứng các giác quan của họ; và câu chuyện của Thỏ Đen bò vào trong tim họ như con sâu len lõi đục rỗng cái hạt, khiến họ run rẩy và hoàn toàn trống rỗng. Cuối cùng khi câu chuyện kinh khủng trên kết thúc, El-ahrairah cố nói một điều gì đó. Nhưng ý nghĩ trong đầu tán mát như những đám mây trước một cơn gió mạnh, ông lặp ba lặp bập rồi chạy loạn trong hang như con chuột nhắt khi thấy một lão điều hâu đang sà xuống. Thỏ Đen lặng lẽ chờ đợi, không tỏ ra sốt ruột chút nào. Cuối cùng mọi việc đã rõ, El-ahrairah chẳng thể rặn ra được một câu chuyện nào và bọn Cốt Cán lại lôi ông đi, đẩy ông vào một giấc ngủ sâu hút như đáy giếng cho đến

khi tỉnh dậy ông thấy hai tai mình đã cụt thun lùn, chỉ thấy Giỏ Cua ngồi bên cạnh trong hang đá, kêu khóc rấm rứt như con mèo con lạc mẹ.

"Ôi thưa ngài," Giỏ Cua kêu lên "những đau đớn như thế này có thể mang lại được điều gì? Vì Chúa tể Mặt trời và những cánh đồng xanh, hãy để tôi đưa ngài về nhà."

"Vớ vẩn." El-ahrairah gạt đi "Đi ra ngoài mang về đây cho ta hai lá cây chút chút thật lớn, thật đẹp. Chúng có thể thay cho hai cái tai được đấy."

"Nhưng chúng sẽ héo thưa ngài, cũng như tôi lúc này đang héo hắt hết cả ruột gan đây."

"Chúng sẽ cầm cự được," El-ahrairah nói đầy dứt khoát "đủ lâu cho cái việc mà ta sẽ phải làm. Nhưng chỉ có điều ta vẫn chưa tìm ra cách."

Giỏ Cua đi rồi, El-ahrairah buộc mình phải phân tích mọi việc một cách rõ ràng. Thỏ Đen sẽ không chấp nhận mạng sống của ông. Cũng vậy, hiển nhiên là bản thân ông không có cơ hội thắng được bất cứ cuộc cá cược nào với Thỏ Đen: chẳng khác nào toan tính chạy thi qua cánh đồng phủ đầy băng tuyết. Nhưng nếu Thỏ Đen không căm ghét ông thì tại sao hẳn lại bắt ông phải chịu đựng những đau đớn cả về thể xác lẫn tinh thần như thế? Để hủy hoại lòng can đảm nơi ông, khiến ông phải bỏ cuộc và chạy trốn. Nhưng có lý do gì mà hẳn không làm một điều đơn giản hơn là đuổi ông đi? Tại sao phải chờ đợi, trước khi làm ông đau đớn, cho đến khi ông đưa ra lời cá cược để rồi lại bị thua? Câu trả lời đến với ông một cách thật bất ngờ. Những cái bóng kia không có năng lực đủ để đuổi ông đi hoặc làm hại ông, nếu không có sự bằng lòng của chính ông. Chúng cũng không giúp ông nổi. Chúng chỉ tìm cách sở hữu ý chí của ông và bẻ gãy nó nếu có thể. Nhưng giả sử ông tìm được ở đây một cái gì đó có thể cứu dân mình thì chúng có ngăn không cho ông mang thứ đó đi không?

Khi quay lại hang, Giỏ Cua giúp ông chủ của mình giấu cái đầu gồm ghiếc đầy thương tật của ông đi bằng cách gắn hai chiếc lá chút chút vào chỗ vết thương đau kinh khủng trên đầu El-ahrairah thay cho hai cái tai, sau khi ông đã chớp mắt được một chút. Nhưng trong giấc mơ, El-ahrairah chỉ thấy hiện lên những chú thỏ đang chết đói của mình chờ đợi trong những đường chạy để đẩy lùi bọn lính của vua Darzin, tất cả đều trông chờ vào

một mình ông. Cuối cùng ông thức dậy, lạnh cóng, cử động khó nhọc rồi lang thang hồi lâu trong những lối đi ngang dọc của cái hang đá này. Trong khi đi tập tễnh như vậy, vừa đi vừa kéo hai cái tai bằng lá chút chút ở hai bên đầu bởi vì ông không thể vênh hoặc vẩy lên vẩy xuống như hai cái tai vừa bị cắt - ông đến một nơi có những lối đi hẹp dần sâu hơn xuống đất, ở đây ông tìm thấy hai Cốt Cán mờ mờ ảo ảo trông rất đỗi rùng rợn đang đi chuyển để thực hiện một phi vụ đen tối nào đó của chúng. Chúng quay cả lại, trợn mắt nhìn, cố làm ông sợ hãi, nhưng El-ahrairah đã vượt qua nỗi sợ rồi nên cũng trừng mắt nhìn lại, tự hỏi chúng có cái gì trong đầu mà đòi thuyết phục ông bỏ cuộc.

"Quay lại, El-ahrairah." cuối cùng một cái bóng lên tiếng "Người không có việc gì làm ở đây, trong cái hố này. Người vẫn còn sống sót và chịu đựng đau đớn như thế là đủ rồi."

"Không bằng đau đớn mà người của ta phải gánh chịu."

"Ở đây có đủ những nỗi đau cho một ngàn cái hang thỏ." cái hóng nói "Đừng bướng bỉnh nữa El-ahrairah. Trong những cái hang này có dịch bệnh và bệnh tật đổ xuống loài thỏ - sốt, ghẻ lở, đường ruột. Và ở đây, trong cái hang gần nhất là bệnh mù trắng, khiến cho các sinh vật lão đảo đi tìm cái chết trên những cánh đồng, nơi thậm chí cả kẻ thù cũng không buồn động đến cái xác thối rữa của chúng. Đây là nhiệm vụ của bọn ta, kiểm tra xem tất cả đã sẵn sàng cho Inlé-rah sử dụng chưa. Vì những gì xảy ra là những gì nó buộc phải đến."

Đến đây thì El-ahrairah biết ông không còn thời gian nghĩ ngợi gì nữa. Ông giả vờ bỏ đi nhưng bất ngờ quay lại, lao vào những cái bóng, đâm bổ vào cái hang gần nhất còn nhanh hơn cả giọt nước mưa rơi xuống đất. Và ông nằm xuống ở đấy, trong khi những cái bóng lay động, chập chờn và nói lấp bấp về vụ đột nhập, bởi vì chúng không có cách nào bắt ông đi được ngoại trừ gieo rắc nỗi sợ hãi. Một lúc sau chúng bỏ đi, El-ahrairah còn lại một mình, tự hỏi không biết mình có khả năng đi đến chỗ đội quân của vua Darzin đúng lúc mà không dùng đến ria và tai không.

Cuối cùng, khi biết chắc rằng cần phải ở trong cái ngách hang này đủ lâu để nhiễm bệnh, El-ahrairah chạy ra ngoài bắt đầu tìm đường quay ra

những lối đi dẫn ra ngoài. Ông không biết căn bệnh có phát tác sớm không và liệu ông có thể cầm cự được bao lâu. Ông chỉ đơn giản biết rằng bằng mọi cách mình phải trở về thật nhanh - nếu có thể thì tốt nhất là trước khi có bất cứ dấu hiệu nhiễm bệnh nào. Cố không đi quá gần Giỏ Cua, ông bảo người bạn tận tụy của mình hãy mau vượt lên trước, trở về hang thỏ, thông báo với tất cả hãy lấp tạm các cửa hang và nhất định cố thủ trong đó cho đến khi đội quân của vua Darzin bị tiêu diệt hoàn toàn.

Ông vấp phải một hòn đá trong bóng đêm bởi vì toàn thân ông run rẩy, nóng hầm hập và không có cảm giác gì vì không còn bộ ria nữa. Đúng lúc ấy, một giọng nói lặng lẽ vang lên. "Này El-ahrairah, người chạy đi đâu đấy?" Ông không nghe thấy gì nhưng biết chắc là Thỏ Đen đang ở bên cạnh.

"Tôi về nhà thưa ngài." El-ahrairah trả lời "Ngài cũng nói là tôi có thể ra đi bất cứ lúc nào cơ mà."

"Người đang ấp ủ một âm mưu." Thỏ Đen lại lên tiếng giọng vẫn thủng thẳng "Nói ta nghe, người đang có trong đầu cái gì vậy?"

"Tôi đã ở trong cái ngách trong cùng, thưa ngài." El-ahrairah trả lời "Tôi đã bị nhiễm bệnh mù trắng và tôi sẽ cứu dân mình bằng cách triệt hạ đội quân vây hãm bên ngoài."

"Ôi El-ahrairah ời là El-ahrairah!" Thỏ Đen nói "Người có biết bệnh mù trắng lây lan như thế nào không?"

Một nỗi lo sợ thành linh chụp lấy El-ahrairah. Ông im lặng.

"Nó lây lan qua những con bọ chết trong tai thỏ." Thỏ Đen giảng giải. "Chúng nhảy từ tai thỏ bệnh sang tai thỏ lành trong đàn. Nhưng còn người, El-ahrairah, người đâu còn tai nữa mà bọn bọ chết thì đâu có thềm đến những chiếc lá chút chút. Người không thể mắc bệnh mà cũng không thể gây bệnh này cho bất cứ ai."

Nghe vậy, El-ahrairah cảm thấy cả sức mạnh lẫn ý chí đều chạy đi đâu mất. Ông ngã khuỵu xuống đất, cố nhúc nhích, nhưng hai chân sau vướng vào một tảng đá nên ông không sao đứng dậy được. Ông giãy giụa hồi lâu rồi nằm đờ ra trong không khí im lặng giá lạnh vây bọc giữa hai người.

"Này El-ahrairah," cuối cùng Thỏ Đen nói "đây là một cái hang lạnh lẽo,

nơi tệ hại nhất cho sự sống, không có chỗ cho những trái tim nhiệt thành và những linh hồn dũng cảm. Người chỉ gây phiền toái cho ta. Thôi đi đi. Ta sẽ cứu bọn thỏ các người. Đừng có láo xược mà hỏi ta khi nào. Thời gian không tồn tại ở đây. Bọn người của người đã được cứu sống."

Đúng lúc ấy, trong khi vua Darzin và bọn lính vẫn đang chế nhạo những cái hang trên cánh đồng thỏ thì nổi bão rồi và hoảng loạn đã chụp xuống đầu chúng cùng lúc với màn đêm buông xuống. Cả cánh đồng dường như đầy những con thỏ to lớn lực lưỡng với đôi mắt đỏ rực hiên ngang xông qua những bụi cây kể. Bọn lính quay lại, nháo nhào bỏ chạy. Chúng biến mất trong màn đêm, và đó là lý do không một thỏ nào kể lại những truyền thuyết về El-ahrairah lại có thể nói được đội quân ấy gồm những con vật gì hoặc trông chúng thế nào. Không một ai trong số đó từng được nhìn thấy, kể từ ngày ấy đến bây giờ.

Cuối cùng khi El-ahrairah có thể đứng dậy, Thỏ Đen đã đi mất và Giỏ Cua đang chạy hộc tốc tới tìm ông chủ. Họ ra khỏi hang cùng nhau, tìm đường đi xuống những lũng hẹp đầy sỏi đá, với tiếng kêu lạo xạo dưới mỗi bước chân và dưới làn sương mù bàng bạc. Họ cũng chẳng biết mình đi đâu, trừ một điều là đang thoát khỏi hang của Thỏ đen. Nhưng một lúc sau, rõ ràng là El-ahrairah đã ngã bệnh sau những cú sốc và sự mệt mỏi quá sức. Giỏ Cua bèn đào một cái hang và hai người nghỉ lại ở đó trong vài ngày.

Khi El-ahrairah đã bắt đầu khá hơn, họ lại lang thang đi tiếp nhưng không thể tìm được đường về. Đầu óc họ trở nên mông lung chẳng còn suy nghĩ được gì nữa nên phải cầu xin sự giúp đỡ và nơi trú ngụ từ những con thú mà họ gặp trên đường. Chuyển đi kéo dài ba tháng và có nhiều cuộc phiêu lưu xảy ra. Một số những chuyện đó, như các bạn đã biết, là những gì xảy ra giữa hai người. Một lần họ sống với một con chó rừng và tìm trứng gà lôi trong rừng cho nó. Lần khác họ trốn thoát, chỉ trong đường tơ kẽ tóc, khỏi một cánh đồng cỏ đang mùa cắt cỏ. Trong suốt thời gian đó, Giỏ Cua làm tất cả để chăm sóc El-ahrairah, mang cho ông những chiếc lá chút chút tươi để thay tai và xua đám ruồi ra khỏi các vết thương của ông cho đến khi chúng lành hẳn.

Cuối cùng một ngày kia họ cũng về được nơi quê nhà. Lúc đó đã xế

chiều, mặt trời trải dài trên những ngọn núi, họ có thể thấy nhiều thỏ đang ăn cỏ, nhấm nháp những cọng lá xanh non và chơi đùa trên những tổ kiến đùn. Hai người dừng lại ở đầu cánh đồng, héch mũi ngửi mùi hoa kim tước và phong lữ thảo ướp hương trong gió.

"Kìa, xem ra mọi người đều ổn cả." El-ahrairah nói "Rất khỏe nữa là đằng khác. Hãy lặng lẽ chuồn vào hang để xem có thể tìm được một hai Cốt Cán dưới ấy không. Chúng ta không nên làm rộn mọi người."

Họ lánh đường đi men theo hàng rào cây, nhưng rồi cả hai không thể xác định được phương hướng nữa bởi vì rõ ràng cánh đồng thỏ đã trở nên rộng hơn với rất nhiều hang mới, cả trên lũy đất lẫn trên cánh đồng. Họ dừng lại hỏi thăm một tổ thỏ đực và thỏ cái non trẻ lanh lợi đang vui đùa dưới một gốc cây côm chấy đang trở hoa.

"Chúng ta muốn tìm Thiên Khuất." Giỏ Cua nói "Các cháu có thể cho chúng ta biết hang của ông ấy ở đâu không?"

"Tôi chưa từng nghe thấy cái tên này." một trong những thỏ đực nhanh nhẩu lên tiếng "Ông có chắc là người này ở đây không?"

"Trừ khi ông ta chết." Giỏ Cua nói "Nhưng chắc chắn các cậu phải nghe nói đến Đội trưởng Thiên Khuất rồi chứ nhỉ? Anh ấy là một người trong hàng ngũ Cốt Cán trong cuộc chiến mà."

"Cuộc chiến nào?" Một chú thỏ đực khác hỏi.

"Cuộc chiến chống lại vua Darzin." Giỏ Cua đáp.

"Ồ, ông già ơi. làm ơn đi mà," chú thỏ con sốt ruột kêu lên "Cuộc chiến đấu... tôi còn chưa ra đời thì nó đã kết thúc từ đời tám hoánh nào rồi."

"Nhưng chắc chắn là anh biết những Đội trưởng Cốt Cán là ai chứ?" Giỏ Cua nôn nóng gặng hỏi.

"Tôi chẳng biết gì hết." chú thỏ đực đáp "Có phải là một bầy ông già râu ria bạc trắng không? Việc quái gì tôi lại phải biết về họ cơ chứ?"

"Họ đã làm gì?" Giỏ Cua hỏi.

"Xì một cuộc chiến tào lao, phải không ông già?" Chú thỏ đầu tiên hỏi lại "Bây giờ thì tất cả đã kết thúc rồi. Chẳng có gì liên quan đến chúng tôi hết."

"Nếu cái ông Thiên Khuất nào đó đánh nhau với ông vua, mà tên ông ấy

là gì nhỉ, thì đó là chuyện của ông ta." một trong những cô thỏ chen vào "Không phải việc của chúng tôi, phải không nhỉ?"

"Tất cả những chuyện này đều xấu xa." một cô thỏ khác nói "Thực đáng xấu hổ. Nếu không có ai tham gia vào những chuyện đánh đấm thì làm gì có chiến tranh, phải không nào? Nhưng mọi người đừng hy vọng là những ông già khối ta bít lại hiểu được điều đó."

"Ông khốt nhà tôi cũng ở trong số đó." chú thỏ đực thứ hai nói "Lâu lâu ông ấy lại ôn nghèo kể khổ về thời chiến. Tôi bao giờ cũng phải mau mau chóng chóng linh đi. Người ta đã làm thế này, chúng ta đã làm thế kia, toàn những chuyện chẳng đâu vào đâu. Những chuyện như vậy, thành thực mà nói, làm cho người ta phát ớn. Nay ông lão tội nghiệp kia, lẽ ra ông nên nghĩ rằng cái ông Thiên Khuất gì đó mà ông vừa hỏi ấy muốn quên tất cả đi thì mới phải. Tôi cho rằng ông ấy bịa ra cũng hết một nửa rồi. Và chuyện ấy đã đưa ông ta tới đâu nói tôi nghe xem?"

"Nếu cụ không phiền khi phải chờ đợi một chút, thưa cụ," chú thỏ thứ ba nói với El-ahrairah "cháu thử đi một chuyến xem có thể tìm được Đội trưởng Thiên Khuất không. Thực ra cháu không biết ông ấy, nhưng dù sao cánh đồng thỏ cũng quá rộng lớn mà."

"Cháu thật tốt bụng quá," El-ahrairah nói "nhưng ta nghĩ lúc này mình xoay xở được rồi, ta sẽ tự mình đi tìm Thiên Khuất."

El-ahrairah đi dọc theo bờ giậu vào trong rừng và ngồi xuống dưới gốc một bụi cây phi, đưa mắt nhìn suốt cánh đồng. Ánh nắng bắt đầu phai màu và ông thành linh nhận ra Chúa tể Mặt trời đang đứng rất gần mình, giữa những tán lá.

"Người đang giận dữ hả, El-ahrairah?" Chúa tể Mặt trời hỏi.

"Không, thưa ngài," El-ahrairah đáp "tôi đâu có giận dữ. Nhưng tôi nhận ra rằng với những sinh vật mà ta yêu, nỗi đau đớn không phải là điều duy nhất khiến ta cảm thấy tiếc thương cho chúng. Một con thỏ mà không biết nhận ra khi một món quà mang lại cho nó sự an toàn thì không hơn gì một con sên, dẫu nó có thể không nghĩ về mình như thế."

"Sự khôn ngoan được tìm thấy trên một sườn đồi hoang tàn, El-ahrairah ạ, nơi không ai tìm đến để kiếm cái ăn, và một bờ đá nơi những con thỏ đào

hố trong tuyệt vọng. Nhưng nhân tiện nói về món quà, ta mang đến cho người vài thứ đây. Một đôi tai, một cái đuôi và một bộ ria. Thoạt đầu người có thể thấy chiếc tai hơi kỳ cục một chút. Ta cho vào đấy một chút ánh sáng của các vì sao, nhưng mà chỉ là chút ánh sáng le lói chập chờn thôi, ta chắc nó không đủ để làm lộ tẩy một tên kẻ cắp thông minh như người. À kia. Giỏ Cua đã quay về. Tốt thôi, ta cũng có vài thứ cho hẳn. Liệu chúng ta sẽ..."

"Cây Phi! Thủ lĩnh Cây Phi!" Giọng Nồi Đất vọng đến từ sau một lùm cây ngưu bàng mọc phía rìa cái vòng tròn nho nhỏ do đám thính giả tạo thành. "Có một con cáo đang chạy tới cái thung lũng nhỏ kia!"

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 32

Băng Qua Đường Sắt

Quân đội Anh sẽ bại trận lần nữa vì tinh thần đổ kỵ và bất hòa.

Hồi ký chiến tranh của Tướng Jourdan

Một số người nghĩ rằng thỏ dành phần lớn thời gian để chạy trốn khỏi bọn cáo. Sự thật là bất cứ thỏ nào cũng đều sợ cáo và sẽ chạy lồng lên nếu ngửi thấy mùi cáo. Nhưng nhiều chú thỏ sống hết cả đời mình mà không hề gặp một con cáo nào và chắc chắn là chỉ có rất ít chú trở thành nạn nhân của một kẻ thù tỏa mùi rất mạnh và không thể chạy nhanh bằng chúng. Một con cáo cố bắt một chú thỏ thường trườn theo chiều gió dưới những bụi rậm - có lẽ thường là một vạt rừng ở phía ngoài. Sau đó, nếu tiến được đến gần chỗ thỏ đang ăn cỏ trên một cồn đất hay một cánh đồng, thì nó sẽ nằm phục chờ cơ hội chớp nhanh con mồi. Người ta nói rằng đôi khi nó thoi miên con mồi giống như chồn vẫn làm, bằng cách lăn lộn và vui đùa trên trảng cỏ trống trải, mỗi lúc một tiến tới gần con mồi hơn cho đến khi nó có thể bằng một cú tóm được mồi. Tuy nhiên, dù điều đó có xảy ra trong thực tế hay không thì một điều chắc chắn là không có con cáo nào săn thỏ bằng cách lờ lợ chạy lên thung lũng trong ánh hoàng hôn cả.

Cả Cây Phi lẫn các chú thỏ đang say mê nghe câu chuyện của Bồ Công Anh đều chưa một lần nhìn thấy cáo. Tuy nhiên chúng biết rằng một con cáo xuất hiện ở chỗ trống, để cho người khác nhìn thấy thì sẽ không nguy hiểm, miễn là nó được phát hiện kịp thời. Cây Phi nhận ra rằng mình đã quá cầu thả khi cho phép mọi người tụ tập quanh Bồ Công Anh mà thậm chí còn không cắt một người làm nhiệm vụ canh gác. Ngọn gió thổi từ Đông Bắc xuống và con cáo đến thung lũng từ phía Tây có thể nhảy xổ vào bọn chúng mà không có gì cảnh báo trước. Mỗi nguy hiểm này chỉ được cứu vãn bởi Thứ Năm và Nồi Đất vì sợ câu chuyện mà bỏ đi chỗ khác.

Thậm chí trong ý nghĩ chợt lóe lên từ câu cảnh báo của Nồi Đất, Cây Phi cũng thoáng nhận ra rằng Thứ Năm rõ ràng không muốn khuyên bảo thủ lĩnh trước mặt mọi người nên đã lấy cớ vì Nồi Đất sợ hãi mà ra ngoài cùng làm công tác cảnh giới.

Cây Phi suy nghĩ rất nhanh. Nếu con cáo không ở quá gần, họ chỉ việc bỏ chạy. Có một cánh rừng gần đấy và họ có thể biến mất vào trong đó, giữ nguyên đội hình và cứ thế tiếp tục lộ trình. Chú rẽ qua bụi ngưu bàng.

"Nó có ở gần đây không?" Cây Phi hỏi "Thế Thứ Năm đâu?"

"Em đây." Thứ Năm đáp, từ một khoảng cách vài mét. Chú ngồi chồm hổm dưới những cành lá lòa xòa của một bụi tầm xuân và không ngoái đầu lại khi Cây Phi đến gần chú từ phía sau. "Có một con cáo." chú nói thêm. Cây Phi nhìn theo ánh mắt chú.

Dài thung lũng hẹp, gồ ghề phủ đầy cỏ dại thoai thoải chạy thấp xuống dần ngay phía dưới họ, như một đường võng dài bọc lấy mạn Bắc Thắt lưng Caesar. Những ánh hoàng hôn cuối cùng rọi thẳng vào nó qua một khoảng trống giữa những tán lá. Con cáo đang ở phía dưới họ và vẫn còn cách một đoạn khá xa. Mặc dầu rõ ràng nó ở hướng ngược chiều gió và chắc chắn là người thấy mùi thỏ, nó vẫn không có vẻ gì đặc biệt quan tâm đến bọn thỏ. Nó chạy túc tặc với những bước đều đặn ngược lên thung lũng như con chó, kéo lê cái đuôi có đầu mút trắng trắng. Nói về màu, con cáo này có lông màu nâu cát, chân và tai màu đen. Thậm chí vào lúc này, rõ ràng không phải lúc săn mồi. nó vẫn có một vẻ giảo hoạt đầy tà ý khiến cho những kẻ đang nín thở quan sát nó ở chỗ bụi tầm xuân phải rùng mình sợ hãi. Khi nó đi qua một đám cây kế um tùm và biến khỏi tầm nhìn, Cây Phi và Thứ Năm quay về phía những người còn lại.

"Đi thôi." Cây Phi ra lệnh "Nếu có ai chưa từng nhìn thấy cáo thì đừng bận tâm đến chuyện nhìn ngó làm gì. Chỉ cần đi theo tôi."

Chú toan dẫn đầu đi lên mạn phía Nam thung lũng thì bất thành lình một chú thỏ phóng tới, thô bạo dùng vai đẩy chú sang một bên, phóng qua Thứ Năm và chạy vút vào khoảng trống. Cây Phi dừng lại nhìn quanh vẻ kinh ngạc.

"Ai thế?" chú hỏi.

"Tóc Giả." Thứ Năm đáp, trở mắt nhìn theo.

Cả hai cùng nhau quay lại chỗ bụi tầm xuân và một lần nữa nhìn về thung lũng. Tóc Giả hiện lên rõ mồn một, đang thận trọng nhảy xuống sườn đồi, xông thẳng về phía con cáo. Chúng nhìn theo mà thầm kinh sợ. Tóc Giả đến gần hơn, nhưng con cáo vẫn một mực không chú ý đến.

"Cây Phi," Xám Bạc nói từ phía sau "hay là tôi...?"

"Không ai được cử động." Cây Phi nói nhanh "Đứng im đấy, tất cả mọi người."

Từ khoảng cách trên dưới 30 mét, cáo thấy một con thỏ đang xông đến. Nó chỉ hơi khựng lại một chút rồi lại tiếp tục bước chạy đều đều về phía trước. Nó gần như nhảy chồm về phía con mồi thì Tóc Giả thành linh quay người chạy lên dốc phía Bắc thung lũng, về phía khóm cây rừng rậm rạp của dải Thất lừng. Con cáo ngấp ngừng một chút rồi chạy theo chú ta.

"Tóc Giả đang làm cái quái gì vậy?" Mâm Xôi thì thào.

"Cổ nhử cho nó chạy xa khỏi chúng ta, tôi đoán vậy." Thứ Năm trả lời.

"Nhưng anh ấy đâu cần phải làm thế! Chúng ta có thể đi khỏi đây mà không hề hấn gì cơ mà!"

"Thằng ngu chết giẫm này!" Cây Phi rít lên "Tôi không biết làm gì khi giận quá như thế này."

Con cáo tăng tốc và bây giờ cách bọn họ tương đối xa. Có vẻ như nó đã bắt kịp Tóc Giả. Mặt trời đi ngủ và trong ánh sáng chiều chạng vạng, họ có thể nhận thấy bóng Tóc Giả khi chú ta lao vào một bụi cây thấp. Chú ta biến mất và con cáo đi theo. Thời gian trôi qua trong im lặng tuyệt đối. Rồi, vang lên rõ mồn một, suốt chiều dài cái thung lũng trống trải mờ mờ sáng là tiếng rú đau đớn của một chú thỏ bị thương.

"Lạy Thần Mặt trời, lạy Thần Mặt trăng!" Mâm Xôi kêu lên, giậm giậm chân. Nồi Đất toan nhảy lên. Cây Phi không nhúc nhích.

"Chúng ta đi chứ Cây Phi?" Xám Bạc kêu lên "Chúng ta không thể giúp anh ấy vào lúc này."

Khi chú nói như thế, Tóc Giả bất thành linh lao ra khỏi đám cây rừng, vun vút như tên bắn. Gần như trước khi cả bọn có thể thở phào nhẹ nhõm biết bạn mình vẫn còn sống, Tóc Giả phóng ngược lại lên đồi phía trên

thung lũng trong tích tắc và nhảy vào giữa đám bạn bè.

"Đi thôi," Tóc Giả nói "mau ra khỏi đây thôi."

"Nhưng mà... nhưng mà... anh không bị thương chứ?" Hoa Chuông hỏi, vẫn chưa ra khỏi trạng thái sững sờ.

"Không," Tóc Giả đáp "chưa bao giờ tốt hơn. Đi thôi!"

"Anh có thể đợi cho đến khi tôi sẵn sàng." Cây Phi nói giọng lạnh lùng giận dữ "Anh đã làm hết sức để tự giết mình và hành động như thằng ngốc không hơn không kém. Bây giờ hãy im ngay và ngồi xuống!"

Chú quay lại và mặc dầu trời tối rất nhanh không thể nhìn ra xa được, chú vẫn làm như thể mình vẫn đang nhìn suốt thung lũng. Phía sau chú, bọn thỏ bồn chồn lo lắng. Một số chú bắt đầu có cảm giác mơ mơ hồ hồ. Chuyển đi suốt cả ngày trên đồng trống, khu đất có bãi rào, thung lũng hẹp cây cối mọc um tùm, câu chuyện đáng sợ mà họ bị hút vào, sự xuất hiện bất ngờ của con cáo, cú sốc về cuộc phiêu lưu không thể giải thích được của Tóc Giả - tất cả những sự kiện ấy, cái này nối tiếp cái kia nhấn chìm tinh thần họ khiến cả bọn sững sờ đến đờ đẫn cả người.

"Đưa họ ra khỏi đây, anh Cây Phi," Thứ Năm thì thào giọng hối thúc "trước khi tất cả lại bị *tharn* hết bây giờ."

Cây Phi lập tức quay lại,

"Ồ, chẳng có cáo." chú nói giọng đầy vui vẻ "Nó đi rồi mà chúng ta cũng đi thôi. Vì Chúa, hãy đi gần nhau, bởi vì nếu có bất cứ ai bị lạc trong đêm tối thì có thể chúng ta sẽ không tìm ra được. Và nên nhớ, nếu có đụng phải bất cứ con thỏ lạ nào thì cứ tấn công trước rồi tra hỏi sau nhé."

Cả bọn đi men theo cánh rừng nằm dọc bờ phía Nam thung lũng và rồi từng chú hoặc hai chú một lạng lẽ băng qua con đường vắng vẻ phía ngoài. Từng chút từng chút một, tinh thần của cả bọn đã phấn chấn hơn. Họ thấy mình đang ở một trang trại rộng lớn, nằm không xa lắm về hướng Tây - thực vậy, họ đánh hơi thấy mùi nông trại và nghe được những âm thanh ở nơi đây - và đường rất dễ đi: những cánh đồng cỏ rộng mênh mông phẳng lặng, gợn sóng êm ả chạy xuống chân đồi, ngăn cách nhau không phải bởi những hàng rào mà bởi những bờ đất thấp, rộng, mỗi bờ đất rộng như con đường mọc xum xuê những cây cơm cháy, sơn thù du và những loài cây

thân mọc thẳng. Đúng là vùng đất của thỏ, làm vững dạ những người khách viễn hành sau khi đã đi qua rừng Thất lưng, dải thung lũng hẹp mọc lên toàn cỏ ngỗng và những loài cây bụi quấn quýt vào nhau. Khi cả bọn đã vượt được một quãng đường xa trên địa hình này, họ dừng lại liên tục để lắng nghe, đánh hơi và chạy chỗ này chỗ kia, từ chỗ núp này đến chỗ trốn khác thì Cây Phi cảm thấy an toàn đến mức có thể cho phép những người bạn đồng hành thư giãn. Sau khi cử Thủy Cự và Đầu Gỗ đi canh gác, chú dẫn Tóc Giả ra một góc.

"Tôi rất giận anh đấy." chú nói "Anh là thỏ duy nhất mà nếu thiếu anh chúng tôi sẽ không làm được gì, vậy mà anh lại liều lĩnh đâm đầu vào một trò chơi ngu ngốc như vậy. Điều đó hoàn toàn không cần thiết và thậm chí không khôn ngoan chút nào. Anh định làm cái trò gì vậy?"

"Tôi e là tôi đã không kiểm soát nổi mình nữa, Cây Phi ạ." Tóc Giả đáp Thần kinh tôi căng ra như dây thép suốt cả ngày - cứ nghĩ mãi về những chuyện ở Efrafa - khiến tôi chịu hết nổi. Khi ấy tôi cảm thấy mình phải làm một cái gì - anh cũng biết đấy, đánh nhau hay làm một việc ngu xuẩn nào đó, vì vậy nếu tôi có thể chơi một con cáo thì tôi sẽ không thấy quá lo vì những thứ khác nữa. Nhưng mà suy cho cùng trò rồ dại ấy cũng được việc đấy chứ, tôi cảm thấy dễ chịu hơn."

"Định chơi trò El-ahrairah hả." Cây Phi nói "Ngốc ạ, anh có thể mất mạng một cách cực kỳ vô nghĩa - mà tất cả chúng tôi đã nghĩ thế rồi đấy chứ. Đừng thử làm trò này một lần nữa nghe chưa, anh bạn. Anh thừa biết thành bại của chúng ta tùy thuộc cả vào anh đấy. Nhưng mà này, có chuyện gì xảy ra ở chỗ lùm cây đặng ấy? Tại sao anh kêu như thế trong khi không hề hấn gì?"

"Tôi đâu có kêu." Tóc Giả nói "Chuyện đã xảy ra thật lạ lùng mà cũng thật tồi tệ nữa, tôi e như vậy. Tôi chỉ định đánh lạc hướng con cáo trong đám cây rừng, anh biết đấy, rồi quay trở lại. Vậy là, tôi phóng vào trong một bụi cây thấp lòa xòa, vừa dừng lại hơi đắn đo một chút và bắt đầu chạy nhanh hơn thì thành linh tôi thấy mình đối mặt với một bầy thỏ lạ. Chúng chạy cả về phía tôi, như thể chúng sắp sửa chạy vào thung lũng trống trải ấy. Tất nhiên, tôi không có thời gian nhìn lại chúng, nhưng có vẻ như chúng

rất bực con. Nhìn kia... mau chạy đi! tôi nói khi phóng qua mặt chúng, nhưng tất cả những gì bọn này làm là chặn tôi lại. Một tên trong bọn nói, Anh kia đứng lại đây! Hoặc một câu gì đại loại như vậy, rồi hấn phóng ra chắn ngang đường tôi. Thế là tôi vọt hấn xuống đường - tôi phải làm vậy và bỏ chạy như bay; điều kế tiếp mà tôi nghe thấy là tiếng kêu ré hãi hùng. Tất nhiên tôi ba chân bốn cẳng phóng vụt đi, ra khỏi rừng cây và trở về chỗ mọi người."

"Thế là con cáo kia đã tóm được tay thỏ ấy ư?"

"Chắc là vậy. Sau cùng chính tôi đã dẫn con cáo ấy đến chỗ bọn họ, dù rằng chỉ là vô tình. Nhưng quả thực những gì đã thực sự xảy ra tôi không tận mắt thấy."

"Chuyện gì xảy ra với bọn thỏ kia?"

"Tôi không biết. Chắc là họ cũng bỏ chạy nốt."

"Tôi hiểu." Cây Phi nói vẻ suy nghĩ rất lung "Phải, có lẽ tất cả mọi việc đều tốt Nhưng này Tóc Giả, không có một trò quậy phá nào nữa cho đến khi đến thời điểm chín muồi - ở đây có quá nhiều đe dọa. Tốt nhất anh hãy ở gần tôi và Xám Bạc... chúng tôi sẽ giữ cho anh luôn phần chấn."

Đúng lúc ấy, Xám Bạc đi đến chỗ hai người.

"Cây Phi ơi," chú nói "tôi đã nhận ra chúng ta đang ở đâu, rất gần Efrafa. Tôi nghĩ chúng ta chuồn khỏi đây càng sớm càng tốt."

"Tôi muốn đánh một đường vòng qua Efrafa." Cây Phi nói "Anh có nghĩ mình có thể tìm đường đi đến con đường sắt mà Nhựa Ruồi đã nhắc tới không?"

"Chắc thế." Xám Bạc trả lời "Nhưng chúng ta không thể đi đường vòng quá xa, mọi người sẽ kiệt sức mất. Tôi không thể nói là mình biết đường nhưng tìm đúng hướng thì chắc là được."

"Vậy thì tất cả chúng ta sẽ chấp nhận thách thức." Cây Phi nói "Nếu chúng ta có thể tới đây vào sáng sớm hôm sau thì mọi người cũng được nghỉ ngơi một chút ở đây ấy."

Đêm hôm ấy cả bọn không gặp thêm một sự cố nào nữa. Họ lặng lẽ đi dọc theo những bờ ruộng dưới ánh sáng mờ mờ của vầng trăng hạ tuần. Không gian mờ tối của những đêm trăng như vậy luôn đầy những âm thanh

và chuyển động. Một lần, Quả Sồi đánh động một con chim chọi chọi, nó bay vù lên liệng vòng xung quanh bầy thỏ và rít lên những tiếng chói tai cho đến khi cả bọn băng qua một cái bờ đất khác và để nó ở lại phía sau. Chẳng bao lâu sau, ở đâu đó gần đấy, họ nghe thấy có tiếng bùng bực liên tục của một con cú muỗi - cái âm thanh yên ả, không hề có ác ý ấy cũng tắt dần khi cả bọn đi tiếp. Một lần nữa lại nghe thấy tiếng gọi của một con sẻ ngô như thể nó đang rón rén đi dưới một bụi cỏ cao mọc ở vệ đường. (Âm thanh nó phát ra giống như tiếng móng tay gạt vào răng lược). Nhưng cả bọn không gặp một kẻ thù nào và mặc dầu vẫn tiếp tục quan sát xem có dấu hiệu của đội tuần tra Efrafa không, họ chẳng thấy gì ngoài mấy con chuột đồng và một vài con nhím đi bắt ốc sên trong mấy cái rãnh.

Cuối cùng, khi con chim đầu tiên bay về phía ánh sáng mới chỉ bàng lảng ở chân trời xa thì Xám Bạc, với bộ lông xám xám đã đen thẫm lại vì những giọt sương đêm, nhảy vài bước quay lại chỗ Cây Phi đang động viên Hoa Chuông và Nồi Đất.

"Này mọi người hãy xốc tinh thần lên đi, tôi nói anh đẩy Hoa Chuông ạ." chú nói "Tôi nghĩ chúng ta sắp đến chỗ con đường sắt rồi."

"Nếu chân cẳng tôi không rã rời đến thế thì tôi đã chẳng cần gì quan tâm đến tinh thần này nọ." Hoa Chuông phụng phịu "Bọn ốc sên kia thật may mắn vì không có chân. Ước gì tôi biến thành ốc sên nhỉ!"

"Nếu vậy tôi sẽ là nhím," Cây Phi nói "vì thế nên tốt hơn là cậu đi tiếp đi."

"Không, anh không thể." Hoa Chuông đối đáp "Anh không có đủ bọ chét. Bây giờ thì cả ốc sên cũng không có bọ chét nữa. Thoải mái làm sao khi có thể là một con ốc sên, giữa một đám bọ công anh, tha hồ mà ẩm cúng..."

"Và cảm thấy một cú mổ bất ngờ của một con chim két." Cây Phi nói "Được thôi, Xám Bạc, tất cả chúng ta sẽ đi. Nhưng mà con đường bằng sắt ở đâu? Nhựa Ruồi nói đến một cái bờ sông rất dốc và cây cối mọc um tùm. Tôi không tìm thấy bất cứ cái gì như thế."

"Không, nó cách Efrafa về phía trên một đoạn. Đi xuống kia, nó sẽ dẫn đến một nơi có địa hình như một thung lũng vậy. Anh có nghĩ thấy mùi của

nó không?"

Cây Phi hếch mũi lên trời. hít hít. Trong bầu không khí se lạnh và ẩm ướt, chú bắt gặp ngay cái mùi phi tự nhiên của kim loại, khói than và dầu hỏa. Họ đi tới phía trước, chỉ ít phút sau đã thấy mình đứng nhìn xuống những bụi cây rậm rạp mọc lên gần nơi đường tàu cắt nhau. Không nghe một tiếng động, nhưng khi chúng dừng lại ở lũy đất thì một đàn sáu bảy con chim én bay xuống đậu trên đường ray và bắt đầu mổ cốc cốc giữa những thanh tà vẹt. Bằng một cách nào đó, cảnh này cũng làm mọi người vững dạ.

"Chúng ta đi qua chứ, Thủ lĩnh Cây Phi?" Mâm Xôi hỏi.

"Phải, và băng qua ngay lập tức. Để nó ngăn cách giữa chúng ta và Efrafa; sau đó chúng ta sẽ ăn một chút."

Quả là cả bọn có phần do dự khi đi xuống con đường sắt xuyên qua núi, nơm nớp chờ thiên thần sấm chớp đáng sợ của Thần Mặt trời hiện lên trong ánh chiều chạng vạng, nhưng cái yên lặng sâu thẳm vẫn không hề bị phá vỡ. Chẳng bao lâu cả bọn đã có thể đánh chén ở đồng cỏ phía dưới, quá mệt nên chẳng hơi đâu quan tâm đến việc tìm chỗ ẩn nấp hoặc làm bất cứ gì khác ngoài trừ đuổi dài những cái chân mệt nhừ và nhá nhá cỏ non.

Từ trên một khóm thông rụng lá, Kehaar sà thấp xuống chỗ bầy thỏ, đặt chân xuống và xếp đôi cánh dài màu xám nhạt lại.

"*Eng* Cây Phi, các *eng* muốn gì? Sao *nại* đứng cả ở đây?"

"Họ mệt quá anh Kehaar à. Họ cần được nghỉ ngơi."

"Không được nghỉ. Thỏ kia đến."

"Phải, nhưng chúng còn chưa xuất hiện mà. Chúng tôi có thể..."

"*Đún, đún*, chúng đang tới tìm các *eng*! Gần *nắm* rồi."

"Đội Tổng tuần tra ngu ngốc khốn nạn!" Cây Phi kêu lên "Nào, tất cả mọi người, nhảy xuống cánh đồng và trốn vào rừng. Cả cậu nữa Thủy Cự, trừ khi cậu muốn cái tai mình bị nhai nát ở Efrafa. Nhanh lên, chạy đi mau!"

Cả bọn loạng quạng chạy qua cánh đồng biến vào khu rừng gần đấy, tất cả nằm phịch xuống mặt đất tro bụi, bằng phẳng dưới gốc thông, hoàn toàn không còn chút sức lực.

"Thật không ngờ bọn chúng lại đi xa đến thế, Kehaar à." Cây Phi vừa thở hồng hộc vừa nói "Anh cũng biết là mọi người đã đi cả đêm. Chúng tôi sẽ ngủ lại đây, đêm nay. Anh có tận mắt thấy một con thỏ canh phòng nào không?"

"Có có, tất cả đi dọc dưới con đường *xắt* kia. Đã đến *núc* phải đi rồi."

"Vậy là anh đã cứu chúng tôi. Nhưng nhìn kìa, Kehaar, anh có thể bay đi xem chúng đi đâu không? Nếu chúng đi rồi, tôi sẽ bảo các bạn mình đi ngủ - không có ai trong bọn họ muốn nói, Nhìn chúng kìa! đâu."

Kehaar quay lại báo tin rằng bọn tuần tra Efrafa đã bỏ về mà không băng qua con đường sắt. Rồi chú đề nghị đóng vai trò trinh sát cho đến tối khiến Cây Phi như trút được gánh nặng, bèn ngay lập tức bảo các bạn đi ngủ. Một hai chú thỏ lập tức ngủ thiếp đi, nằm bên nhau trên mặt đất trống trải. Cây Phi tự hỏi không biết có nên đánh thức họ dậy và bảo họ chui vào nằm dưới những lùm cây rậm rạp hơn không, nhưng vừa mới nghĩ đến đấy thì chú đã lập tức ngủ thiếp đi.

Ngày hôm ấy, thời tiết thật nóng nực và yên tĩnh. Giữa đám cây rừng, mấy con chim câu xanh gọi nhau một cách uể oải và thỉnh thoảng một con cú cu lấp bắp một tràng dài. Trên các cánh đồng, không thấy có gì chuyển động trừ cái đuôi liên tục quất qua quất lại của mấy con bò đi quần từ nơi này qua nơi khác trong bóng râm.

Richard Adams

Đời Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 33

Con Sông Lớn

Trong đời mình, chú chưa từng nhìn thấy một con sông nào - một con vật toàn thân bóng mượt uốn lượn ngoằn ngoèo... Tất cả vỡ ra, run rẩy, lập lòe, tỏa ánh mờ mờ và phát sáng, rì rào, cuộn xoáy, óc ách và sủi bọt.

Gió qua rặng liễu của Kenneth Grahame

Khi Cây Phi thức dậy, chú lập tức giật nảy mình, bởi vì không gian chung quanh chú tràn ngập những tiếng kêu chói tai của những sinh vật đang săn mồi. Chú xốn xác nhìn quanh, nhưng chẳng thấy có gì đáng báo động. Trời đã chập tối. Một vài chú thỏ đã thức giấc và nhẩn nha ăn cỏ ở ngoài bìa rừng. Chú nhận ra tiếng kêu nghe rất cấp bách và hốt hoảng nhưng không thể là của kẻ thù vì quá nhỏ và có cái âm eo éo. Những tiếng kêu ấy vang lên từ phía trên đầu chú. Một con dơi bay qua bay lại giữa các thân cây, rồi lại bay ra lần nữa mà không chạm vào một cành cây nào. Một con khác bay theo nó. Cây Phi nhận thấy có rất nhiều con dơi như vậy, chúng bắt ruồi và nhậy trên đôi cánh, tạo ra những âm eo éo rin rít khi đang cánh bay. Tai người khó có thể nghe được những âm thanh như thế, nhưng đối với bọn thỏ thì không gian tràn ngập tiếng kêu của chúng. Cánh đồng bên ngoài khu rừng nhỏ sáng bừng lên trong ráng chiều vàng rộm, nhưng dưới những gốc thông thì ánh sáng mờ đi như được lọc qua một tấm màn và ở đây lũ dơi bay ra bay vào dày đặc. Trộn lẫn với mùi nhựa thông là một mùi hương khác mạnh hơn tuy hơi nồng - mùi của những loài hoa mà một số vẫn còn xa lạ đối với Cây Phi. Chú lần theo dấu vết, tìm chỗ phát ra mùi hương và đi ra ngoài bìa rừng. Hương thơm đến từ một vài bụi cây cỏ kiềm tươi tốt um tùm mọc dọc phía rìa đồng cỏ. Một số cây còn chưa nở hết, những cái nụ của nó còn cuộn chặt trong những đường xoáy tròn ốc; nhòn nhọn, hồng hồng giữa những đài hoa xanh nhạt, nhưng hầu như tất cả đều

đã nở bung, tỏa hương ngào ngạt. Lũ dơi đến bắt ruồi và nhậy bị thu hút bởi loài hoa cỏ kiềm này.

Cây Phi để lại đấy một đồng phân rồi bắt đầu chạy ra cánh đồng kiếm cỏ non. Chú không vui khi phát hiện một chân sau đang trở thành vấn đề đối với chú. Cây Phi nghĩ tưởng rằng cái chân bị thương đã lành hẳn, nhưng chuyển đi trèo đèo lội suối bắt buộc này rõ ràng là quá sức chịu đựng đối với thớ thịt đã bị súng đạn làm cho toét ra. Chú tự hỏi, không biết từ đây đến chỗ con sông mà Kehaar nói đến còn bao xa nữa. Nếu xa thì rõ ràng là vấn đề này không nhỏ rồi.

"Thủ lĩnh Cây Phi," Nồi Đất nói, cậu ta vừa từ những bụi cỏ kiềm chạy đến, "anh ổn chứ? Chân anh sao trông kỳ quá - anh đang kéo lết nó phía sau kia."

"Không, không có chuyện gì đâu." Cây Phi nói "Này Nồi Đất, em có thấy Kehaar đâu không? Anh muốn nói chuyện với cậu ấy."

"Kehaar đã bay đi quan sát xem bọn thỏ tuần tra có lảng vảng gần đây không. Tóc Giả đã thức dậy được một lúc rồi, anh ấy và Xám Bạc vừa yêu cầu Kehaar làm việc này. Họ không muốn làm phiền anh."

Cây Phi cảm thấy điên tiết. Sẽ tốt hơn nếu được bảo ngay cho biết là phải đi đâu, còn hơn là ngồi đấy mà chờ trong khi Kehaar đi tìm bọn thỏ tuần tra. Chúng phải băng qua sông và như chú thầm lo ngại thì cả bọn không thể đi ngay được. Bứt rứt không yên, chú ngồi đợi Kehaar quay về. Chẳng bao lâu sự căng thẳng lên đến mức cả đời chú chưa bao giờ căng thẳng thế. Chú bắt đầu đi đến chỗ nghĩ rằng tất cả những chuyện xảy ra có vẻ như là do chú đã hành sự có phần nông nổi, bốc đồng. Rõ ràng Nhựa Ruồi đã không hề đánh giá thấp sự nguy hiểm khi đến gần Efrafa. Chú cũng có ý nghi ngại rằng Tóc Giả, hoàn toàn vô tình đã dẫn con cáo lọt đúng vào Đội Tổng tuần tra đang lần theo dấu vết của họ. Và sáng nay, một lần nữa nhờ vào vận may và sự giúp đỡ của Kehaar mà họ rõ ràng đã cắt đuôi được bọn chúng ngay chỗ con đường tàu chạy qua. Có lẽ nỗi lo sợ của Xám Bạc là hoàn toàn có cơ sở, một trinh sát thỏ nào đó đã phát hiện ra họ

và về báo cáo lại trong khi họ chẳng hay biết gì chẳng? Liệu Thống soái Hoắc Hương cũng có một trợ thủ nào giống như Kahaar không? Có thể là một con dơi có mặt vào lúc chú đang trao đổi với Kahaar chẳng hạn? Làm sao mà một thỏ duy nhất lại có thể lường trước và canh chừng được tất cả mọi chuyện? Cỏ dường như chua loét trong miệng chú, còn ánh mặt trời chỉ làm người ta ớn lạnh. Cây Phi ngồi rũ hai tai dưới bóng một cây thông, lo lắng đến nẫu cả ruột gan. Bây giờ chú cảm thấy đỡ bức bối hơn và đối với Tóc Giả thì giờ đây chú đã hiểu được cảm giác của cậu ta. Sự chờ đợi mới thật là đáng sợ. Chú bồn chồn khôn nguôi với những kế hoạch hành động. Đúng vào lúc chú quyết định không chờ thêm nữa mà định đi triệu tập mọi người đi ngay thì Kahaar bay đến từ hướng đường tàu cắt ngang. Chú vung về vỗ cánh xuống đám cây thông làm lũ dơi nín bật.

"*Eng* Cây Phi à, không có thỏ. Tôi nghĩ có thể chúng *khun* thích đi qua đường *xất*."

"Tốt lắm. Từ đây đến chỗ con sông có xa không hả Kahaar?"

"*Khun, khun*. Gần *nắm*, ở trong *dùng*."

"Tuyệt lắm. Chúng tôi có thể tìm thấy cái chỗ băng qua trong ánh ban ngày sao?"

"*Đún, đún*. Để tôi chỉ cây cầu cho."

Vượt một đoạn đường ngắn qua rừng, bọn thỏ cảm thấy rõ ràng họ đang ở gần một con sông. Mặt đất trở nên mềm và ẩm. Đã nghe thoảng trong không khí mùi cỏ lách và mùi ẩm ướt. Bất thành linh vang lên một tiếng kêu chấn động, gay gắt của một con gà nước vọng qua khu rừng cùng với tiếng đập cánh và tiếng khóa nước bì bõm. Tiếng lá cây xào xạc dường như cũng được khuếch đại lên, như thể chúng dội lại xa xa từ nền đất cứng. Đi thêm một quãng nữa, họ đã có thể nghe ra tiếng nước chảy - trầm đục, liên tục đổ ra từ một cái thác nông. Con người mỗi khi nghe những tiếng động của một đám đông từ một khoảng cách xa đã có thể hình dung được quy mô của nó. Âm thanh của dòng sông nói cho lũ thỏ biết rằng con sông này lớn hơn tất cả những gì họ từng biết từ trước tới nay - con sông rộng, phẳng lặng và chảy xiết. Dừng lại một chút giữa những cây cơm cháy và comfrey, họ đưa mắt nhìn nhau, tìm kiếm một sự bảo đảm. Sau đã họ bắt đầu do dự

và tha thân tiến về một khoảng rừng trống trải hơn. Vẫn chưa thấy con sông đâu nhưng trước mặt họ đã có thể nhìn thấy ánh nắng phản chiếu nhảy múa và rung rinh trong không gian. Ngay sau đó, Cây Phi cà lết một chân cùng với Thứ Năm bên cạnh đã thấy mình ở trên một đường mòn hẹp, xanh lục, ngăn cách cái vùng hoang vu này ra khỏi bờ sông.

Con đường mòn cũng bằng phẳng như bãi cỏ, không có những bụi cây và bụi cỏ dài bởi vì nó bị đốt quang để phục vụ dân câu cá. Dọc theo phía bên kia, những loại cây cối vùng sông nước mọc lên tươi tốt như rừng, nhờ thế nó như tách khỏi dòng nước bởi một kiểu hàng rào kết bằng cây thiên khuất tím tím, bụi dương liễu thướt tha. cây phiban, huyền sâm, gai dầu và cỏ long nha, những loại cây này bắt đầu ra hoa ở chỗ này chỗ khác. Hai ba chú thỏ thập thò ló ra khỏi khu rừng. Liếc qua những kẽ lá, chúng có thể thoáng thấy dòng nước sáng lấp lánh, phẳng lặng; rõ ràng là lớn và chảy xiết hơn nhiều so với con sông Enborne. Mặc dầu không thấy có kẻ thù hoặc mối nguy hiểm nào, họ vẫn cảm thấy rõ nỗi e ngại, đầy ngờ vực của những kẻ còn chưa nhận thức đầy đủ về một mảnh đất kỳ bí đầy kinh ngạc, nơi họ cảm thấy mình bé mọn không có chút giá trị gì. Khi Marco Polo cuối cùng cũng đến Cathay bảy trăm năm về trước, không biết ông có cảm thấy - và trái tim ông có nao núng khi ông nhận ra điều đó - rằng cái thủ đô kỳ vĩ và tráng lệ của đế chế này đã có thời gian tồn tại lâu hơn cả cuộc đời ông vậy mà ông chẳng hay biết gì về nó không? Rằng nó chẳng cần thứ gì từ ông, từ Venice, từ châu Âu? Rằng nó có vô vàn những điều kỳ thú vượt ra ngoài hiểu biết của ông? Rằng dù thế nào đi nữa thì chuyến đi của ông cũng chẳng có gì quan trọng? Chúng ta biết, ông cũng cảm thấy những điều ấy, cũng giống như bao nhiêu du khách bước chân vào một miền đất lạ, không biết rõ mình sẽ tìm thấy gì. Chẳng có gì khiến ta cảm thấy mình bé mọn như khi ta đặt chân đến một nơi kỳ lạ mà tuyệt vời, một nơi thậm chí không có ai dừng lại để nhận ra ta đang nhìn ngắm lại chính mình.

Bọn thỏ này tỏ ra bất rút, không được thoải mái và lại còn bối rối nữa. Chúng nằm co người trên bãi cỏ, ngửi ngửi mùi hơi nước trong buổi hoàng hôn se lạnh, rồi tiến lại gần nhau hơn, mỗi chú đều hy vọng không thấy ở bạn mình nỗi lo lắng bất an đang tràn ngập trong lòng mình. Khi Nồi Đất

đến gần đường mòn, một con chuồn chuồn to, dài đến hơn một tấc tỏa ra ánh sáng mờ mờ, màu ngọc lục bảo và màu đen bất ngờ xuất hiện phía trên đầu; chao lượn chung quanh, phát ra tiếng vẫy cánh o o rồi dừng lại trong không trung, thoắt cái lại bay đi như một tia chớp vào một bụi cây lách. Nồi Đất nhảy lùi lại đầy sợ hãi. Cũng lúc ấy nghe vang lên một tiếng kêu the thé và chú ta thấy giữa đám cây rừng một con chim có bộ lông màu xanh da trời rực rỡ vụt bay qua mặt nước. Một lúc sau, từ một chỗ nào đó khá gần, phía bên kia hàng rào cây vang lên tiếng khóa nước khá nặng nề, nhưng sinh vật nào gây ra tiếng động đó thì chẳng ai biết được.

Nhìn quanh tìm Cây Phi, Nồi Đất trông thấy Kehaar ở cách đấy một đoạn, đang đứng ở một vũng nước nông giữa hai bụi dương liễu. Chú ta đang mỗ mỗ dớp dớp cái gì đó trong vũng bùn và vài giây sau lôi ra được một con đĩa dài chừng tấc rưỡi và nuốt chửng. Phía sau chú ta một đoạn, ở ngay đường mòn, Cây Phi đang rũ cổ lông ngỗng ra khỏi bộ lông và rõ ràng là đang lắng nghe Thứ Năm nói cái gì đó trong lúc cả hai ngồi bên nhau dưới một cây đỗ quyên. Nồi Đất chạy dọc bờ sông gia nhập với hội này.

"Ở đây không có gì là không ổn hết." Thứ Năm đang nói "Ít nhất thì nơi này cũng không nguy hiểm hơn bất cứ nơi nào khác. Kehaar sẽ chỉ cho chúng ta chỗ qua sông, phải không nhỉ? Điều nên làm bây giờ là hãy tiếp tục lên đường trước khi trời tối."

"Họ không bao giờ dừng lại ở đây." Cây Phi đáp "Ta không thể nán lại mà đợi Tóc Giả ở một nơi như thế này. Không bình thường chút nào đối với bọn thỏ."

"Phải, chúng ta có thể... bình tĩnh lại. Họ sẽ quen với nó nhanh hơn là anh nghĩ đấy. Em bảo anh một điều nhé, nơi này còn tốt hơn vài nơi khác mà chúng ta đã đi qua. Không phải mọi thứ xa lạ đều xấu cả đâu. Anh có muốn em dẫn họ qua sông không? Nói rằng đó là vì cái chân anh."

"Được thôi." Cây Phi nói "Này Nồi Đất, em có thể bảo mọi người đến đây không?"

Khi Nồi Đất đã đi khỏi, chú nói với Thứ Năm, "Anh cảm thấy có chút rắc rối, Thứ Năm ạ. Anh đã đòi hỏi ở họ quá nhiều và cũng quá nhiều nhiều nguy hiểm trong kế hoạch này."

"Họ còn giỏi hơn những gì anh đã khen ngợi họ." Thứ Năm nói "Nếu anh định..."

Nhưng đã nghe vang lên tiếng kêu khàn khàn của Kehaar làm cho một con chim hồng tước giật mình bay vụt ra khỏi một lùm cây.

"*Eng* Cây Phi, *eng* đang đợi cái gì vậy?"

"Để biết xem phải đi đâu."

"Cầu *datt* gần đây. Các *eng* cứ đi tiếp *dồi* sẽ thấy."

Họ đang đứng trong một lùm cây thấp lòa xòa mọc gần con đường xanh, nhưng xa hơn một chút là dòng nước - như tất cả có thể cảm thấy qua trực giác - lộ ra một lối đi đến một khu vườn lớn. Họ đi qua chỗ đó và Cây Phi tập tễnh đi theo Thứ Năm.

Cây Phi không biết cầu là cái gì. Lại là một từ mà chú không biết và không cảm thấy phải đặt câu hỏi về nó. Bất chấp lòng tin của chú đối với Kehaar và lòng kính trọng đối với vốn hiểu biết của chú mòng biển, chú vẫn cảm thấy có phần bất an khi tất cả bước đến một vùng khá trống trải. Rõ ràng đây lại là một nơi do con người tạo ra, nơi họ hay lui tới và khá là nguy hiểm. Qua một khúc đường ngắn phía trước là tới một con đường. Cây Phi có thể nhìn thấy bề mặt láng bóng, bất thường chạy dài qua bãi cỏ. Chú dừng lại chăm chú ngó ngược ngó xuôi, cuối cùng, khi biết chắc là không có một bóng người nào quanh quần gần đấy, chú thận trọng bước đến vệ đường.

Con đường chạy ngang qua sông trên một chiếc cầu dài chừng mười mét. Có vẻ như chẳng có điều gì bất thường về nó xuất hiện trong đầu Cây Phi. Ý nghĩ về cây cầu đã chiếm hết tâm trí chú. Chú chỉ nhìn vào một hàng cột trụ và tay vịn vững chắc bên kia đường. Cũng tương tự như vậy, những người dân làng châu Phi mộc mạc, chưa từng rời khỏi cái làng xa xôi hẻo lánh của mình sẽ chẳng lấy gì làm quá ngỡ ngàng khi lần đầu tiên nhìn thấy chiếc máy bay, một vật nằm ngoài hiểu biết của họ. Nhưng họ lại chỉ chỉ trỏ trỏ và cười khanh khách khi lần đầu tiên thấy cảnh một con ngựa kéo xe được bàn tay điều khiển tài tình của người xà ích. Cây Phi chẳng ngạc nhiên gì khi thấy con đường chạy qua sông. Làm chú lo lắng như vậy thì chỉ là chuyện hai dải bờ hẹp đầy cỏ ngăn không có chỗ nấp cho thỏ. Các

bạn chú sẽ lộ lộ ra trước mắt kẻ thù không thể nhảy đi đâu cả ngoại trừ chạy dọc con đường.

"Em có nghĩ là chúng ta nên liêu một phen không, Thứ Năm?" chú hỏi.

"Em không hiểu tại sao anh lo lắng quá thế." Thứ Năm đáp "Anh đã từng mò đến nông trại vào tận nhà kho để chuồng thỏ cơ mà. Nơi đây ít nguy hiểm hơn nhiều. Đi nhanh lên... Bọn họ đang nhìn trong lúc chúng ta do dự đấy."

Thứ Năm nhảy lên mặt đường. Chú nhìn quanh quất một chút rồi đi đến phía đầu cầu. Cây Phi đi sau chú dọc theo thành cầu, luôn sát bên cạnh lan can phía thượng nguồn. Nhìn quanh, chú thấy Nồi Đất đi ngay sau mình. Ngay giữa cầu là Thứ Năm hoàn toàn bình thản và khoan thai, thậm chí chú còn dừng lại ngồi thẳng lên. Hai chú kia đến gần chú.

"Hãy đóng kịch một chút." Thứ Năm nói "Khiến cho họ tò mò. Họ sẽ đi theo để xem chúng ta đang nhìn cái gì."

Mặt cầu không có thành cao, họ có thể lặn tòm xuống dòng nước chỉ cách mặt cầu khoảng một tấc. Từ dưới thanh chắn thấp nhất, họ nhìn về phía dòng chảy ngược và bây giờ, lần đầu tiên, nhìn thấy con sông hiện ra trước mắt rõ mồn một. Nếu cái cầu không làm cho Cây Phi giật mình thì con sông lại làm được điều đó. Chú nhớ đến con sông Enborne, dòng nước bị chia cắt bởi những tảng đá và những loài cây mọc dưới nước. Con sông Test này - dòng nước của những bãi cỏ được cắt xén và của những con cá hồi được nuôi dưỡng cẩn thận - đối với chú giống như cả một thế giới nước. Dòng nước rộng khoảng mười mét, rì rào chảy xiết với mềm mại, lặn tằm gợn sóng và sáng lên lấp lánh như được dát vàng dưới ánh hoàng hôn đỏ thắm. Hình ảnh cây cối phản chiếu trên dòng nước êm đềm thậm chí cũng không bị vỡ ra, giống như trên mặt hồ phẳng lặng vậy. Không thấy sậy hay loại cây nào nhô lên trên mặt nước. Gần đấy, dưới bờ bên trái, một vạt cây mao lương bị kéo lê theo dòng nước, những chiếc lá giống hình bánh xe của nó ngập một phần xuống nước. Những tấm thảm rêu nước có màu sậm hơn, gần như là màu đen, từng tảng dày năm bất động dưới đáy sông, chỉ có những lá dương xỉ mà nó kéo theo là khẽ đung đưa chầm chậm từ bên này qua bên kia trong dòng nước. Một thảm cỏ cretgit màu xanh

nhạt rộng hơn cũng đung đưa như vậy, nhưng chúng rì rào lay động trong dòng nước, trôi đi nhẹ nhàng và khá nhanh. Nước trong vắt như được lọc qua lớp sỏi trắng ngà sạch sẽ rải ở lòng sông, và thậm chí ngay ở giữa dòng, con sông cũng chỉ sâu trên một mét một chút. Khi nhìn xuống nước lũ thỏ có thể nhận thấy ở đó đây, một thứ gì đó rất đẹp - giống như khói - thực chất ấy là đá phấn và vụn sỏi li ti trôi theo dòng nước cũng giống như bụi bị làn gió cuốn đi. Bất thành linh, từ dưới cây cầu, với cử động uể oải của cái đuôi xòe rộng, một con cá có màu sỏi dài như một con thỏ đang bơi nhanh trong nước. Những kẻ đứng quan sát ở ngay bên trên có thể nhìn rõ những vết chấm sinh động, màu đen ở hai bên sườn nó. Thận trọng, nó đắm mình trong dòng nước phía dưới, phóng từ bên này sang bên kia. Cảnh này khiến Cây Phi liên tưởng đến con mèo ở sân nông trại. Trong khi lũ thỏ đứng nhìn, con cá bơi lên cao hơn mang theo luồng ánh sáng lung linh uyển chuyển và dừng lại ngay dưới mặt nước. Một giây sau, cái mũi tẹt của nó nhô một chút lên khỏi mặt nước, đoạn họ thấy nó há miệng để lộ một màu trắng toát bên trong. Nhịp nhàng, không chút vội vã, con cá đớp một con ruồi nước nổi trên mặt rồi quẫy đuôi lặn sâu xuống nước. Những gợn sóng lăn tăn loang đi thành những vòng tròn nhỏ trên mặt nước, làm tan cả những cái bóng phản chiếu lẫn trong vắt của dòng nước. Dần dần, dòng sông lại lặng như tờ, một lần nữa họ lại nhìn thấy con cá quẫy đuôi nhẹ khi nó đứng yên trong dòng nước.

"Một gã điều hâu nước!" Thứ Năm kêu lên "Chúng sẽ tấn công và ăn thịt ai rơi xuống nước. Đừng để ngã xuống nước đấy, Nồi Đất. Hãy nhớ chuyện El-ahrairah và con cá chó."

"Thế nó sẽ ăn thịt tôi hay sao?" Nồi Đất hỏi, hai mắt mở rõ to.

"Có thể dưới nước có những con vật có khả năng làm cái điều ấy." Cây Phi nói "Làm sao biết trước được? Thôi nào, hãy đi qua cầu. Các em sẽ làm gì khi một hrududu đi đến?"

"Bỏ chạy như thế này." Thứ Năm đáp gọn thon lỏn. Và chú phóng vụt qua cây cầu sang bãi cỏ bên kia.

Ở bên kia bờ sông có nhiều bụi cây lúp xúp và một khóm cây dẻ ngựa mọc lan gần đến thành cầu. Đất ở đây có phần nhão và lầy lội nhưng ít nhất

còn có nhiều chỗ trú. Thứ Năm và Nồi Đất bắt đầu cào cào bới bới trong khi Cây Phi ngồi xuống nhá nhá rể cây và để cho chiếc chân bị thương được nghỉ ngơi. Chẳng bao lâu sau Bồ Công Anh và Xám Bạc cũng chạy tới nhập bọn, nhưng những chú còn lại, thậm chí còn do dự hơn cả Cây Phi thì vẫn nằm nép trong những bụi cỏ dài ở bờ bên phải. Cuối cùng, chỉ ngay trước khi màn đêm buông xuống như bưng lầy mắt, Thứ Năm phóng ngược lại bờ bên kia để dành bọn còn lại đi theo chú. Trước sự ngạc nhiên của cả bọn, Tóc Giả tỏ ra khá là ngần ngại và chỉ miễn cưỡng băng qua cầu sau khi Kehaar, vừa trở về sau một chuyến bay thám thính Efrafa, lên tiếng hỏi chú có muốn đi tìm một con cáo không.

Dường như với cả bọn, đêm tiếp theo là một đêm hỗn độn đầy bấp bênh. Cây Phi vẫn ý thức đầy đủ là họ đang ở trên mảnh đất của con người nên rất cảnh giác với sự xuất hiện của chó hoặc mèo. Nhưng mặc dù cả bọn có nghe thấy tiếng cú rúc một hai lần, nhưng không có kẻ thù nào tấn công họ và đến sáng thì cả bọn đã ở trong tâm trạng tốt hơn nhiều.

Ngay sau khi ăn xong, Cây Phi yêu cầu cả bọn đi tìm hiểu những vùng xung quanh. Bây giờ thì đã rõ rằng đất ở ven sông quá ẩm ướt đối với bọn thỏ. Trong thực tế, nơi này gần như vùng đầm lầy. Lau lách mọc lên ở đây, những loài cây chịu nước nở ra loại hoa hồng hồng tỏa hương ngòn ngọt và cây thủy dương mai nước có cái đầu rủ xuống. Xám Bạc chạy về báo cáo rằng có một nơi khô hơn ở phía trên cánh rừng cách bờ sông một quãng, thế là đầu tiên Cây Phi nảy ra ý định chọn một địa điểm mới và lại bắt đầu công việc đào hang. Nhưng trời mỗi lúc một nóng, không khí mang nhiều hơi ẩm đến mức mọi hoạt động đều ngưng trệ. Một cơn gió oi bức thoảng qua rồi cũng tắt lịm. Mặt trời làm khô đám hơi ẩm đọng lại ở những bụi cây đầm nước. Mùi bạc hà nước tràn ngập trong không gian đầy mùi nước sông. Mấy chú thỏ bò vào trong bóng râm hay bất cứ cái gì có thể cho một chỗ núp. Rất lâu trước khi mặt trời lên đến đỉnh thì cả lũ đã ngủ say trong các lùm cây.

Cho tới tận lúc buổi chiều nhạt nắng và không khí bắt đầu dịu lại thì Cây Phi giật mình tỉnh giấc thấy mình đang ở cạnh Kehaar. Chú mừng biển khênh khặng đi qua đi lại với những bước ngắn và nhanh trong khi nôn

nóng mỗ mỗ cái gì đó trong búi cỏ cao. Cây Phi ngồi thẳng ngay dậy.

"Cái gì vậy, Kehaar? Không phải bọn tuần tra chứ?"

"*Khun, khun*. Cứ yên tâm mà ngủ *xay* như *nũ* cú chết tiệt ấy. Tôi *nại* có thể tìm về Nước *Nón* rồi. Ngày *eng* Cây Phi, chẳng bao *nâu eng* sẽ có một *nô* thỏ mẹ phải *khun*. Còn chần chờ gì *lữa*?"

"Anh nói đúng Kehaar ạ, chúng ta phải xuất phát ngay bây giờ. Nhưng vấn đề là ở chỗ tôi có thể biết bắt đầu mọi chuyện như thế nào nhưng lại không biết phải kết thúc ra làm sao."

Cây Phi đánh đường đi qua những búi cỏ cao, đánh thức chú thỏ đầu tiên mà chú trông thấy, tình cờ lại là Hoa Chuông và cử chú đi tìm Tóc Giả, Mâm Xôi và Thứ Năm. Khi những chú kia có mặt, chú dẫn đám bạn đến chỗ Kehaar đang đứng trên một bãi cỏ mịn ven sông.

"Anh Mâm Xôi này, có một vấn đề đặt ra." chú nói "Anh có nhớ là lúc chúng ta còn ở vùng núi tối hôm ấy, tôi đã nói rằng chúng ta cần làm tốt ba việc: đưa chị em ra khỏi Efrafa, cắt đuôi bọn tuần tra và chạy trốn ngay lập tức để bọn chúng không tìm thấy chúng ta. Kế hoạch mà anh nghĩ ra rất khôn ngoan. Hai việc đầu tiên rồi sẽ đâu vào đấy, tôi tin chắc vậy. Nhưng còn việc cuối cùng? Bọn thỏ ở Efrafa nhanh nhẹn và hung dữ. Chúng sẽ tìm ra ta nếu ta sơ hở và tôi không nghĩ rằng chúng ta lại di chuyển nhanh hơn chúng, nhất là khi ta lại còn mang theo những cô thỏ chưa từng ra khỏi Efrafa. Chúng ta có thể không cầm cự được và phải chiến đấu đến cùng trong thế không cân sức - chúng ta quá ít người. Đã vậy chân tôi lại còn đau lại nữa. Vì thế, hãy nghĩ xem ta phải làm gì bây giờ?"

"Tôi không biết." Mâm Xôi nói giọng tư lự "Nhưng rõ một điều là chúng ta cần biến mất không để lại tăm hơi gì. Có thể bơi qua sông không? Như vậy sẽ không để lại mùi gì phía sau, anh biết đấy."

"Nước chảy xiết quá." Cây Phi nói "Chúng ta có thể bị cuốn trôi. Nhưng cho dù ta có bơi qua sông đi chẳng nữa thì cũng không có gì bảo đảm là sẽ không bị bám theo. Từ những gì mà tôi nghe được về bọn Efrafa, chắc chắn chúng cũng sẽ bơi qua sông nếu chúng nghĩ ta làm thế. Chuyện sẽ xảy ra thế này, nếu có Kehaar giúp, chúng ta có thể thoát khỏi bọn truy đuổi trong khi đem các cô thỏ đi nhưng chúng sẽ biết chúng ta đi đường nào và không

để yên như thế đâu. Không, anh nói đúng, chúng ta phải biến mất tăm không để lại dấu vết gì, để chúng không tài nào lần ra dấu vết. Nhưng mà bằng cách nào?"

"Tôi không biết." Mâm Xôi lại nói "Cứ đi ngược theo dòng sông và thử xem xét, được không? Biết đâu có cái gì đó chúng ta có thể dùng làm chỗ ẩn nấp. Anh liệu có thể thu xếp với cái chân đau kia không?"

"Nếu không phải đi quá xa." Cây Phi đáp.

"Tôi có thể đi được chứ, Thủ lĩnh Cây Phi?" Hoa Chuông hỏi, này giờ chú ta ngồi đợi ở cách đây một quãng.

"Được thôi." Cây Phi đáp giọng hiền từ, rồi bắt đầu tập tễnh chạy dọc bờ sông ngược lên thượng nguồn.

Chẳng bao lâu sau họ nhận ra rằng cánh rừng bên bờ trái rất vắng lặng, um tùm, cây cối mọc tràn ra cả lối đi, còn rậm rạp hơn cả khóm rừng quả hạch và rừng hoa chuông ở Sandfort. Thảng một vài lần họ nghe thấy tiếng mõ liên hồi của một con gõ kiến lớn, một loại chim nhút nhát hạng nhất. Khi Mâm Xôi đưa ra gợi ý là có lẽ họ nên tìm chỗ trốn ở đâu đó trong rừng này thì cả bọn nhận ra một âm thanh khác - tiếng nước chảy mà họ đã nghe thấy trên đường tới đây vào ngày hôm trước. Chẳng bao lâu họ đến nơi con sông uốn lượn quanh một khúc cong từ hướng Đông và ở đây, họ tới một thác nước rộng nhưng nông choèn, sâu không quá vài tấc - một trong những thác nước nhân tạo, thường thấy ở những vùng có nhiều đá để nhử cá hồi tới. Một vài con đã ngoi lên mặt nước cho cỡ bắt ruồi vào buổi tối. Ngay phía trên dòng nước có một tấm ván bắc ngang dành cho người đi bộ. Kehaar bay tới, lượn một vòng quanh hồ nước rồi đậu vắt vẻo trên tay vịn.

"Nơi này kín đáo và vắng vẻ hơn cái cầu chúng ta đi qua đêm trước." Mâm Xôi nói "Có lẽ chúng ta có thể lợi dụng được nó. Anh không biết về cây cầu này hả Kehaar?"

"*Khun, khun*, chưa thấy bao giờ. Nhưng nó là một cái cầu tốt, không đi qua à?"

"Tôi muốn đi qua, Thủ lĩnh Cây Phi à." Mâm Xôi nói.

"Vậy thì, Thứ Năm sẽ là người làm chuyện này." Cây phi đáp "Nó rất

thích vượt qua những cây cầu, chỉ đơn giản thế thôi. Hai người đi trước đi, tôi sẽ đi phía sau cùng Tóc Giả và Hoa Chuông."

Năm chú thỏ chậm rãi nhảy lên những tấm ván, đôi tai lớn và nhạy cảm của họ tràn ngập âm thanh của tiếng nước chảy. Cây Phi thì không chắc lắm về khả năng giữ thăng bằng của mình nên phải dừng lại nghỉ mấy lần. Cuối cùng khi sang được bờ bên kia, chú thấy Thứ Năm và Mâm Xôi đã chạy theo hướng hạ lưu xuống bên dưới thác nước được một đoạn và đang nhìn vào một vật lớn trôi ra khỏi bờ sông. Lúc đầu chú nghĩ chắc là một gốc cây đổ, nhưng khi đến gần hơn chú thấy tuy vật kia chắc chắn là gỗ nhưng nó lại không tròn mà dẹt hoặc gần như dẹt với những cái cạnh nhô cao, lại một vật do bàn tay con người tạo ra. Chú nhớ một lần, cũng đã lâu lắm rồi, trong lúc ngủ người một đồng rác ở gần một nông trại với Thứ Năm, chú đã gặp một vật tương tự, lớn, nhẵn và dẹt dẹt (thực ra đó là một cái cửa cũ bỏ đi), vì cái vật ấy chẳng có ích gì nên chúng bỏ lại đó. Lúc này chú cũng có vẻ muốn để mặc cái vật kia ở đấy.

Một đầu của vật đó dính vào bờ, nhưng đầu kia lại rời ra, hơi thò ra dòng nước một chút. Có những tiếng nước chảy róc rách quanh nó, bởi vì ở ven bờ mà nước cũng chảy xiết như ở giữa dòng nên rất tiện cho việc cắt cỏ và cọc. Khi Cây Phi đến gần, chú thấy Mâm Xôi đã bò lên cái vật ấy. Các móng của chú ta làm mặt gỗ phát ra âm thanh rỗng khá yếu ớt chứng tỏ rằng chắc hẳn có nước ở phía dưới. Bất kể nó là vật gì, cái vật này cũng không chạm xuống đáy mà nằm trên mặt nước.

"Anh tìm cái gì đấy, Mâm Xôi." Cây Phi đành giọng.

"Thức ăn." Mâm Xôi đáp "*Flayrah*. Anh có người thấy mùi không?"

Kehaar hạ cánh xuống giữa cái vật ấy, đớp một con gì đấy trắng trắng. Mâm Xôi thì lon ton chạy dọc tấm gỗ tiến về phía chú và bắt đầu nhá nhá một loại lá cây xanh xanh. Một lúc sau, Cây Phi cũng mạo hiểm chạy ra chỗ tấm gỗ, ngồi trong ánh nắng chiều đổ xuống, ngắm những con ruồi bay lượn phía trên mặt nước ấm áp như được quang một lớp dầu và đánh hơi các mùi lạ bốc lên từ dòng nước.

"Cái vật do con người làm ra này là cái gì vậy, Kehaar?" Chú hỏi "Có nguy hiểm không?"

"*Khun, khun* nguy hiểm đâu. *Ló nà* cái thuyền. Ở vùng Nước Nón có nhiều thuyền *nằm*. Con người *nằm* ra đấy, để đi trên nước, chả có hại gì."

Kehaar tiếp tục mỗ mỗ vào những mẩu bánh mì cũ. Mâm Xôi cũng đã chén hết chỗ lá rau diếp chú ta tìm được, đang ngồi thẳng dậy nhìn về phía bờ thấp dưới kia, ngắm một con cá hồi có lớp da màu đá với những chấm đen đang bơi ngược lên thác nước. Con thuyền này giống như một cái thuyền thúng thu nhỏ, dùng để cắt sậy, nhỏ hơn chiếc bè bình thường một chút với một tấm ván ngang bắc ở giữa thuyền. Ngay cả khi con thuyền không được sử dụng như lúc này đây thì cũng chỉ có một tí khoảng trống trên thuyền.

"Anh biết không," Thứ Năm nói vọng từ trên bờ xuống "nhìn anh ngồi như thế này tôi nhớ lại một vật bằng gỗ khác mà anh tìm thấy khi có con chó ở trong rừng, hôm ấy anh đã đưa Nội Đất và tôi qua sông. Anh còn nhớ không?"

"Tôi cũng nhớ là đã đẩy cậu qua sông." Tóc Giả thêm vào "Nước hôm ấy lạnh phải biết."

"Điều làm tôi thắc mắc là tại sao vật này lại đứng nguyên một chỗ." Mâm Xôi nói "Mọi thứ trên sông đều trôi theo dòng nước, mà trôi nhanh nữa là khác, nhìn kia." Chú nhìn chăm chăm vào một que củi trôi theo dòng chảy êm đềm với vận tốc chừng ba cây số một giờ. "Vậy cái gì đã khiến cho cái vật to lớn kia không trôi đi?"

Kehaar của đáng tội có hơi khinh thường "những kẻ vốn chỉ sống trên cạn", cụm từ mà chú dùng để chỉ những con thỏ mà chú không ưa cho lắm. Mâm Xôi không phải là người được chú quý mến, chú thích những thỏ thẳng thắn, bộc trực như Tóc Giả, Gạc Nai và Xám Bạc hơn.

"Cái dây thừng. Các *eng* có thể cắn đứt rồi *ló xê* trôi bằng băng *khun* dùng cho mà xem."

"Ồ, tôi thấy rồi." Thứ Năm nói "Cái dây quấn quanh vật bằng sắt mà anh Cây Phi đang ngồi lên ấy, một đầu khác của nó buộc vào bờ ở đây. Trông giống như một cuống lá lớn. Anh có thể gặm đứt và cái lá hay con thuyền... sẽ rời khỏi bờ."

"Nhưng dù sao thì cũng phải quay về bây giờ thôi." Cây phi nói, chán

nản ra mặt. "Tôi e có vẻ như chúng ta chẳng tiến gần thêm cái chúng ta đang tìm là mấy, Kehaar ạ. Anh chịu khó đợi đến mai được không? Tôi nảy ra một ý, tất cả chúng ta nên đến nơi nào đó khô ráo hơn một chút tối nay - khu nào đó cao cao trong rừng, cách xa con sông này."

"Ồ, thật là thật là đáng tiếc!" Hoa Chuông kêu lên. "Mọi người biết không, thế mà tôi vừa mới quyết định sẽ trở thành một con thỏ nước đấy."

"Một cái gì?" Tóc Giả hỏi.

"Một con thỏ nước." Hoa Chuông lặp lại "Phải rồi, ta có chuột nước, bọ nước và Nồi Đất nói tối qua cậu ta thấy một con điều râu nước. Vậy tại sao lại không có thỏ nước chứ? Tôi sẽ vui vẻ trôi dạt..."

"Chúa tể Mặt trời vô vàn vĩ đại trên đỉnh núi!" Bất thành linh Mâm Xôi kêu lên, cắt ngang câu đùa của Hoa Chuông. "Giỏ Cua với bước nhảy vĩ đại! Chính thế, chính thế. Hoa Chuông, cậu sẽ là một chú thỏ nước." Chú bắt đầu nhảy nhót trên bờ như phát rồ, những cái móng trước đâm vào người Thứ Năm. "Cậu thấy không, Thứ Năm? Cậu có thấy không? Chúng ta sẽ cắn đứt sợi dây và sẽ đi qua sông; Thống soái Hoắc Hương sẽ không đời nào biết được."

Thứ Năm chỉ chững lại một tích tắc thôi. "Phải, bây giờ thì tôi nghĩ ra rồi." cuối cùng chú reo lên "Anh muốn nói đến con thuyền. Tôi phải nói với anh, Mâm Xôi ạ, rõ ràng anh là một thiên tài. Bây giờ thì tôi nhớ ra là sau khi chúng ta vượt qua con sông kia, anh có nói rằng một chút trò trôi nổi có thể sẽ lại có ích cho chúng ta vào lúc nào đó."

"Này đợi một chút." Cây Phi nói "Chúng tôi chỉ là những con thỏ đầu óc đơn giản, tôi và Tóc Giả ấy. Mọi người hãy làm ơn giải thích rõ được không?"

Ngay lúc ấy, trong khi những con ruồi nhướn vo ve và đậu lên những cái tai dài của họ, bên chiếc cầu bằng tấm ván dài và dòng thác đang ào ào đổ xuống, Mâm Xôi và Thứ Năm giải thích rõ ý tưởng của chúng.

"Anh có thể đến thử sức với sợi dây không, Thủ lĩnh Cây Phi?" Mâm Xôi nói thêm khi đã giải thích xong "Chắc là khá dày đấy."

Thế là chúng trở lại chỗ cái thuyền thúng.

"Không, dây không dày đâu," Cây Phi nói "và buộc rất căng, tất nhiên

như thế sẽ dễ cắn đứt hơn. Tôi có thể nhai đứt được."

"Ồ, thế thì tốt *năm*." Kehaar tán thưởng "Các *eng năm* tốt *năm*. Dừng mà phải nhanh *nên* nhé. Biết đâu lại có chuyện xảy ra. Con người đến *nấy* thuyền đi chẳng hạn?"

"Còn gì phải chần chừ nữa." Cây Phi nói "Tiếp đi, Tóc Giả, thẳng tiến thôi; El-ahrairah sẽ đi cùng anh đấy. Nên nhớ bây giờ anh là người chỉ huy. Nhấn với Kehaar điều anh muốn chúng tôi làm, tất cả mọi người sẽ ở đây, sẵn sàng đón anh về."

Sau đó, tất cả đều nhớ rằng Tóc Giả đã làm theo mệnh lệnh của mình như thế nào. Không ai có thể nói rằng chú đã không làm đúng như những điều mình nói. Chú chỉ ngập ngừng trong vài giây và nhìn thẳng vào mặt Cây Phi.

"Bất ngờ quá," chú nói "tôi không nghĩ nó xảy ra ngay tối nay. Nhưng thôi, tất cả đều tốt - tôi ghét phải chờ đợi. Gặp lại nhau sau nhé."

Chú chạm mũi mình vào mũi Cây Phi, quay đi và nhảy vào một bụi cây thấp. Chỉ vài phút sau, với Kehaar dẫn đường, chú phóng cật lực về đồng cỏ mênh mông ở phía Bắc con sông, tiến thẳng tới cái cổng vòm xây bằng gạch ở chỗ con đê có đường tàu hỏa chạy qua và biến về phía cánh đồng nằm liền sau đó.

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 34

Thống Soái Hoắc Hương

Giống như một đài tưởng niệm nơi những con phố chính của một thành phố đều châu tuần về đó, ý chí mạnh mẽ của một tâm hồn kiêu hãnh đứng nổi bật và uy nghi giữa lòng binh pháp.

Về chiến tranh của Clausewitz

Bóng tối đang buông xuống Efrafa. Trong ánh ngày dần tàn, Thống soái Hoắc Hương đang ngồi quan sát Đội Dấu Gần Chân Sau đang ăn tối dọc theo cánh đồng cỏ rộng lớn nằm giữa cánh đồng cỏ và con đường sắt. Đa số bọn thỏ kiểm ăn cạnh hang của đội mình, gần một cánh đồng được giấu kín trong những bụi cây và bụi thấp bao quanh con đường vắng vẻ dành cho ngựa. Tuy vậy, một số chú mọo hiểm đi ra cánh đồng gặm cỏ non hoặc nhảy quăng trong những tia nắng mặt trời cuối ngày. Xa hơn nữa là lính gác của đội Cốt Cán làm nhiệm vụ cảnh giới xem có con người hoặc kẻ thù nào đến gần không và cũng để báo cho bất cứ thỏ nào lạc bước đi xa không thể nhanh chóng chạy ngay xuống đất nếu có báo động.

Đội trưởng Ngò Rí, một trong hai sĩ quan của Đội Dấu này vừa trở về sau một vòng tuần tra, đang chuyện vãn với một vài cô thỏ ở gần giữa khu vực của Đội thì thấy Thống soái Hoắc Hương tiến lại. Chú liếc nhanh một lượt xem có bất cứ sai sót gì không. Vì tất cả đều ổn, chú bắt đầu nhấm nhá một vạt cỏ xuân thơm ngọt với cái vẻ bình thản nhất mà chú khoác lên mình được.

Thống soái Hoắc Hương là một tay thỏ đặc biệt. Vài ba năm trước, hắn ra đời ở một cái hang bên ngoài vườn rau của một khu nhà nghỉ nông thôn gần Cole Henley, là con thỏ khỏe nhất trong một lứa năm con. Cha hắn, một thỏ đực liều lĩnh và vô tư lự sống không cần biết đến ngày mai, chẳng suy nghĩ nhiều về việc sống gần con người, trừ một điều là mình có thể vào tàn phá vườn rau lúc sáng sớm. Ông đã phải trả giá đắt cho cách sống liều lĩnh của mình. Sau hai, ba tuần chịu cảnh những luống rau diếp bị đập nát và những cây bắp cải non bị cắn nham nhở, chủ ngôi nhà đã phục sẵn từ sáng sớm và tặng cho ông một viên kẹo đồng ngay khi ông mò vào luống khoai tây lúc bình minh. Cũng buổi sáng hôm ấy, người đàn ông bắt đầu truy tìm thỏ mẹ và đàn con nhỏ. Mẹ Hoắc Hương trốn thoát, chạy vút qua cánh đồng trồng cải xoăn hướng về dãy núi xa, đàn con cố hết sức chạy theo mẹ. Không con nào ngoài Hoắc Hương thành công. Mẹ hắn bị trúng một viên đạn, chảy máu suốt dọc đường, chạy lết qua các hàng rào giữa ban ngày cùng với Hoắc Hương bám theo sau.

Chẳng bao lâu sau thì một con chồn người thấy mùi máu bèn lần theo. Chú thỏ con bé nhỏ nằm co rúm cả người lại chứng kiến cảnh mẹ mình bị giết chết tươi. Hoắc Hương thậm chí cũng chẳng cố gắng chạy trốn nữa. Nhưng con chồn, sau khi đã được thỏa mãn cơn đói, liền để cho nó được yên và chuồn qua những bụi cây rậm. Vài giờ sau, một ông giáo già tốt bụng của trường Overton đi qua cánh đồng trông thấy chú thỏ con đang dụi mõm vào cái thân hình cứng ngắt, lạnh cóng của thỏ mẹ mà kêu khóc. Ông mang chú về căn bếp của mình và cứu sống chú, cho chú uống sữa từ cái ống nhỏ mũi cho đến khi chú cứng cáp hơn có thể ăn cám và rau xanh. Nhưng Hoắc Hương lớn lên một cách hoang dã, giống hệt như thỏ hoang của Cowper (*tác giả của bài thơ nhan đề Văn bia cho một con thỏ viết về một con thỏ rừng có những cái chân dài hơn thỏ nhà*), thỉnh thoảng khi nào cần được thì lại cắn, Trong vòng một tháng hắn đã lớn phổng lên, to khỏe

và dữ tợn. Hãn suýt giết chết cả con mèo của ông giáo khi nó thấy hãn quá tự tung tự tác trong khu bếp và toan hành hạ hãn. Một đêm nọ, sau sự kiện trên khoảng một tuần, hãn xé rách cái lưới chắn trước cửa chuồng và trở về cuộc sống tự do.

Hầu hết những con thỏ trong trường hợp của hãn, do thiếu đi phần lớn những kỹ năng và kinh nghiệm sinh tồn trong đời sống hoang dã, sẽ lập tức trở thành con mồi của kẻ thù, riêng Hoắc Hương thì không. Sau vài ngày lang thang vô định, hãn tới một cánh đồng cỏ nhỏ, giở võ của mình ra buộc ma cũ phải công nhận ma mới. Chẳng bao lâu sau hãn trở thành Thủ Thủ lĩnh sau khi đã giết chết Thủ Thủ lĩnh trước đó và một đối thủ tên là Fiorin. Trong giao chiến hãn mới thật đáng sợ, chuyên ra những miếng đòn "hạ độc thủ", dù có bị thương đến mấy cũng chẳng tỏ vẻ hề hãn gì, cứ xáp vào kẻ thù cho đến khi sức nặng của hãn trở nên không thể chịu đựng nổi và đối phương hoàn toàn kiệt sức. Những kẻ không dám chống đối hãn thì chẳng bao lâu sau đã cảm thấy rằng đây chính là thủ lĩnh mới của mình.

Hoắc Hương sẵn lòng đánh nhau với bất cứ kẻ thù nào ngoại trừ cáo. Một buổi tối nọ, hãn tấn công và đánh đuổi một con chó con giống Aberdeen đến quấy phá. Hãn đã cường lại được nỗi sợ hãi mê mụ chết người của thỏ trước kẻ thù truyền kiếp và nuôi hy vọng một ngày nào đó sẽ giết chết được một con chồn, nếu không phải là một con chồn ecmin. Khi đã khám phá được giới hạn sức mạnh của mình, hãn bắt tay vào việc thỏa mãn khát khao quyền lực bằng một cách khả thi duy nhất - bằng cách gia tăng sức mạnh của các thỏ phò tá cho hãn. Hoắc Hương cần một lãnh địa rộng lớn hơn. Con người bao giờ cũng là mối nguy hiểm lớn, nhưng có thể hóa giải được bằng mưu lược và kỷ luật. Hãn rời cánh đồng cỏ bé nhỏ cũ, mang theo các thuộc hạ thân tín và bắt tay tìm một nơi phù hợp với mục đích của mình, nơi mà sự tồn tại của bầy thỏ có thể được giấu kín và nguy cơ hủy diệt khó bề xảy ra.

Efrafa mọc lên ở quanh điểm giao nhau giữa hai con đường dành cho ngựa đầy cây, một trong hai con đường (đi từ hướng Tây sang hướng Đông) giống như một con đường hầm, hai bên viền bởi những hàng cây và bụi rậm xum xuê. Những kẻ di dân dưới sự lãnh đạo của Hoắc Hương đào hang giữa các rễ cây, trong các bụi cây lúp xúp và dọc theo các con hào. Ngay từ đầu, Efrafa đã có dấu hiệu của sự thịnh vượng. Hoắc Hương điều khiển nhất nhất mọi hoạt động ở đây với một nhiệt tình không bao giờ cạn nên thu phục được lòng trung thành của những thỏ dưới trướng ngay cả khi bọn chúng vẫn sợ hãi khiếp vía. Khi những con cái nghỉ không đào hang tiếp thì chính Hoắc Hương là người tiếp tục công việc của họ trong khi bọn này đi ngủ. Nếu có con người nào xuất hiện, Hoắc Hương có thể phát hiện ra từ một khoảng cách đến một cây số. Hãn chiến đấu với lũ chuột, chim ác là, sóc xám và một lần với cả một con quạ. Khi một lứa thỏ non ra đời, hãn để mắt chăm chú đến sự trưởng thành của lũ nhỏ, chọn những con khỏe mạnh nhất vào hàng ngũ Cốt Cán và đích thân huấn luyện đội ngũ kế cận. Hãn không cho phép một con thỏ nào rời khỏi cánh đồng này. Ở giai đoạn đầu, ba thỏ mưu toan làm chuyện này đã bị truy lùng gắt gao và buộc phải quay về.

Cùng với sự thịnh vượng của Efrafa, Hoắc Hương cũng phát triển một hệ thống của mình để kiểm soát nó. Một đám thỏ quá đông ăn sáng và ăn tối ngoài cánh đồng chắc chắn sẽ thu hút sự chú ý. Thế là hãn nghĩ ra cơ chế Đội Dấu, mỗi đội nằm dưới sự chỉ huy của một số sĩ quan và lính gác, thời gian ăn cỏ thay đổi theo một chu kỳ đều đặn để tất cả thỏ đều có thể kiếm ăn vào lúc sáng sớm và lúc hoàng hôn - những giờ thích hợp để đi đánh chén trên mặt đất. Mọi dấu hiệu về cuộc sống của thỏ đều được che giấu tối đa trong khả năng có thể. Cốt Cán được hưởng đặc quyền đặc lợi trong ăn uống, kết bạn tình và tự do đi lại. Bất cứ thất bại nào khi thực hiện

nhiệm vụ cũng đều bị trừng trị bằng việc giáng chức hoặc tước bỏ những đặc quyền trên. Với những thổ thường dân, hình phạt còn khắc nghiệt hơn.

Rồi cũng đến một lúc Hoắc Hương không thể xuất hiện ở khắp mọi nơi và Hội đồng ra đời. Một số thành viên trong Hội đồng được lấy từ đội ngũ Cốt Cán, số còn lại được tuyển chọn rất kỹ dựa trên các tiêu chí chính như lòng tận trung hoặc khả năng hiển kế với tư cách cố vấn. Ông thổ già Giọt Tuyết mỗi lúc một nặng tai hơn, nhưng chẳng có ai biết rõ hơn ông ta về cách tổ chức mạng lưới hang để đạt mức an toàn cao nhất. Theo kế sách của ông ta, đường chạy và hang của các đội khác nhau không thông với nhau, nhờ thế mà ngăn chặn được sự lây lan của dịch bệnh hoặc khói độc trong toàn cánh đồng thổ nếu chuyện đó xảy ra, ngoài ra âm mưu thông đồng với nhau cũng khó lan rộng được. Thành viên của Đội Dấu này muốn ghé thăm hang của Đội Dấu khác thì phải được sĩ quan chỉ huy cho phép. Cũng lại theo ý kiến của Hoa Giọt Tuyết mà cuối cùng Hoắc Hương đi đến quyết định không mở rộng cánh đồng thổ hơn nữa, vì cánh đồng thổ càng rộng bao nhiêu thì càng dễ có nguy cơ bị phát hiện bấy nhiêu và càng khó duy trì sự kiểm soát tập trung. Khó khăn lắm Hoắc Hương mới để cho mình bị thuyết phục đi theo cách nghĩ này, bởi vì nó đi ngược lại với khát khao quyền lực vô biên của hắn. Việc này cần cách giải quyết khác và ít lâu sau khi người ta không đào thêm hang mới nữa, Thống soái Hoắc Hương cho ra đời cái gọi là Đội Tổng tuần tra.

Công việc của đội này thoát đầu chỉ là những cuộc tuần tiễu hoặc đột nhập vào các vùng lân cận dưới sự chỉ huy của Thống soái Hoắc Hương. Hắn chỉ việc chọn ra bốn hoặc năm Cốt Cán rồi dẫn chúng ra ngoài Efrafa tìm kiếm những cuộc phiêu lưu. Trong lần chinh phạt đầu tiên, chúng đủ may mắn gặp được một con cú ốm đang ăn thịt một con chuột bị chết vì ăn phải hạt ngô có tẩm thuốc độc. Lần tiếp theo, chúng gặp hai con thổ hoang và đã buộc cả hai gia nhập cuộc sống mới ở Efrafa. Hoắc Hương không chỉ

là kẻ giỏi đánh đấm, hẳn cũng biết cách động viên đồng bọn, thối vào những kẻ đứng dưới ngọn cờ của mình niềm hăng hái say sưa phục vụ "lý tưởng". Ít lâu sau thì đến cả sĩ quan của hẳn cũng đề nghị được phép dẫn đầu những cuộc chinh phạt kiểu ấy. Hoắc Hương sẽ giao cho chúng những nhiệm vụ cụ thể, chẳng hạn đi tìm một con thỏ hoang ở một hướng nào đó hoặc tìm ra một cái hào hay nhà kho đang bị bọn chuột chiếm giữ và ngay sau đó sẽ tổ chức cuộc tấn công để hất cẳng chúng ra ngoài. Bọn chúng chỉ được lệnh tránh xa các nông trại và vườn rau. Một trong những cuộc tuần tiễu như vậy dưới sự lãnh đạo của Đội trưởng Phong Lan đã khám phá ra một cánh đồng thỏ nhỏ cách Efrafa ba cây số về phía Đông, bên ngoài giao lộ giữa hai con đường Kingsclere và Overton, nằm ở khu vực ngoại vi của Nutley Cose. Chính Thống soái Hoắc Hương đã cầm đầu cuộc tấn công, bẻ gãy sức phòng ngự của nó, tù binh bị giải hết về Efrafa, nơi một số kẻ trong số đó thậm chí còn leo lên được hàng ngũ Cốt Cán.

Ngày tháng trôi qua, Đội Tổng tuần tra đã trở thành một tổ chức có tính hệ thống rất cao, suốt mùa hè và đầu thu chỉ có hai hoặc ba thỏ đi ra ngoài một lần. Chẳng bao lâu đã không còn một thỏ nào ở quanh Efrafa và bất cứ thỏ nào tình cờ lảng vảng trong vùng cũng đều nhanh chóng bị bắt lại. Tỷ lệ thương vong trong những cuộc tuần tiễu của đội Tổng Tuần tra rất cao, bởi vì kẻ thù biết rằng chúng đi ra ngoài. Thường thì cần phải sử dụng hết lòng can đảm và kỹ năng của kẻ cầm đầu để hoàn thành nhiệm vụ và mang các thỏ trong đội - hoặc một vài thỏ trong đội - trở về cánh đồng thỏ. Nhưng cánh Cốt Cán thì rất tự hào về những nhiệm vụ nguy hiểm mà chúng nhận lãnh, vả lại Hoắc Hương có thói quen tự mình đi ra ngoài kiểm tra xem mọi việc diễn ra thế nào. Người dẫn đầu một đội tuần tra mà đi quá một dặm khỏi Efrafa, tập tễnh đi vào hàng rào cây dưới trời mưa đập vào mắt Thống soái Hoắc Hương đang ngồi trong một bụi cỏ lồng vực, sẽ bị tra vấn này kia và phải lời những câu hỏi vắn vẹo như nó đang làm gì hay tại sao lại không đi đúng lộ trình thực hiện nhiệm vụ. Những cuộc tuần tra chính là mảnh đất rèn luyện những tay lùn bắt ranh mãnh, những giao liên nhanh

nhện và những chiến binh hung dữ; và con số thương vong - cho dù nhiều lắm cũng chỉ năm sáu thỏ trong một tháng xui xẻo - phù hợp với tính toán của Hoắc Hương, bởi vì số lượng thỏ trên cánh đồng cần phải giảm xuống, với lại bao giờ cũng có những chỗ khuyết trong hàng ngũ Cốt Cán và đám thỏ trẻ sẽ cố hết sức mình để đủ tư chất được cất nhắc vào vị trí đó. Cảm thấy bọn thỏ ganh đua nhau, liều cả mạng sống của mình khi thực hiện nhiệm vụ được giao cũng là điều làm Hoắc Hương hài lòng nhất, mặc dầu hẳn tin - cả Hội đồng cũng như hàng ngũ Cốt Cán của hẳn đều tin - rằng hẳn đã mang lại hòa bình và thịnh vượng cho đồng thỏ của mình bằng cái giá rẻ nhất.

Tuy nhiên buổi tối hôm ấy, khi ra khỏi một bụi cây tần bì để nói chuyện với Đội trưởng Ngò Rí, Thống soái Hoắc Hương cảm thấy đặc biệt bận tâm đến một vài chuyện. Càng ngày càng khó giữ cho quy mô của cánh đồng thỏ nằm dưới tầm kiểm soát. Mật độ đông đúc đang trở thành vấn đề nan giải, bất chấp sự thực là nhiều thỏ cái đã hút con mình trước khi sinh. Trong khi vì lợi ích chung mà làm như vậy thì một số con trong bọn trở nên bất kham và khó kiểm soát. Cách đây chưa lâu, một tốp thỏ cái đã đến trước Hội đồng đề nghị rời khỏi Efrafa. Đầu tiên họ tỏ rõ thiện chí hòa bình với đề nghị bỏ đi đến một nơi xa xôi như Hội đồng mong muốn, nhưng khi đã thấy rõ là đề nghị của mình không được chuẩn y với bất cứ điều kiện nào thì đầu tiên họ tỏ ra hờn dỗi rồi sau đó quay ra hung hăng quá khích đến mức Hội đồng phải sử dụng những biện pháp mạnh. Cho đến giờ vụ việc này vẫn để lại những cảm giác tồi tệ trong cộng đồng. Sau đó lại còn có vấn đề thứ ba, gần đây Cốt Cán đã đánh mất đi ít nhiều sự kính trọng trong đám thỏ lính.

Việc bốn thỏ lang thang - những kẻ tự giới thiệu mình là đại diện của một cánh đồng thỏ khác - bị bắt đã để lại ấn tượng sâu sắc cho Đội Lườn Phải. Sau đó hẳn có ý định tìm hiểu xem chúng từ đâu đến. Nhưng bọn lang

thang kia đã thành công với một cú lừa rất đơn giản, chúng lừa được Đội trưởng Đội Dấu, tấn công bọn lính gác và trốn thoát trong đêm. Đội trưởng Lưỡi Rắn, viên sĩ quan chịu trách nhiệm trong vụ này, tất nhiên sau đó đã bị hạ cấp và bị đuổi khỏi tầng lớp Cốt Cán, nhưng việc giáng chức anh ta, mặc dầu hoàn toàn đích đáng, chỉ đem thêm những khó khăn đến cho Hoắc Hương với tư cách là tổng chỉ huy. Sự thực là Efrafa, vào thời điểm hiện tại, đang thiếu những sĩ quan giỏi. Những Cốt Cán thông thường, tức bọn lính gác không quá khó tìm, nhưng sĩ quan thì khác, vậy mà Efrafa đã mất đến ba sĩ quan tận trung trong vòng chưa đầy một tháng. Trường hợp của Lưỡi Rắn cũng kể như là đã xong đời, anh ta sẽ không bao giờ được cất nhắc nữa. Nhưng điều còn tồi tệ hơn là Đội trưởng Bạch Giới - một anh chàng dũng cảm có tài xoay xở - trong khi dẫn đầu đội quân truy quét bọn đào tẩu đã quá đà chạy tọt vào đường ray và bị đoàn tàu nghiền nát, lại thêm một bằng chứng khác, nếu cần có bất cứ bằng chứng gì, về sự độc ác của con người. Điều tồi tệ nhất là mới chỉ hai đêm trước thôi, một đội tuần tra được cử đi về hướng Bắc đã quay lại với cái tin khủng khiếp là Đội trưởng Cẩm Quỳnh, một sĩ quan với uy tín và kinh nghiệm hiếm có, đã bị chết trong tay một con cáo. Thật là một việc hết sức kỳ lạ. Đội tuần tra đã đánh hơi được một đàn thỏ khá đông rõ ràng là đang tiến đến Efrafa từ hướng Bắc. Chúng lần theo cái mùi đó nhưng còn chưa thấy rõ những kẻ bị truy bắt thì bất thành linh một con thỏ lạ từ đâu nhảy ra khi chúng đến gần bìa một cánh rừng. Bọn chúng tất nhiên đã cố ngăn nó lại, đúng lúc đó con cáo, mà rõ ràng là đang bám theo sát con thỏ kia, liền nhảy ra khỏi một thung lũng trống trải gần đấy, lao đến giết Đội trưởng Cẩm Quỳnh đáng thương trong chớp mắt. Tất cả đã được cân nhắc kỹ lưỡng, đội tuần tra lâm tròn nhiệm vụ và Cúc Bạc đội phó đã thay thế Đội trưởng lãnh đạo rất tốt. Nhưng không còn thấy bóng dáng con thỏ lạ kia đâu và việc mất đi Cẩm Quỳnh một cách vô nghĩa làm cả bọn Cốt Cán hoang mang và thối chí ghê gớm.

Những đội tuần tra khác lập tức được phái đi, nhưng tất cả những gì

chúng thu thập được chỉ là bọn thổ lạ đến từ phương Bắc đã vượt qua đường ray xe lửa và biến mất về phía Nam. Thật không thể chịu nổi cái việc có một toán thổ đi sát rạt qua Efrafa rồi cứ thẳng tiến mà lại không bị phát hiện. Thậm chí ngay lúc này bọn kia cũng có thể bị bắt, nếu ở đây có một sĩ quan thực sự dám nghĩ dám làm đứng ra chịu trách nhiệm điều tra. Đúng là nơi đây rất cần thêm một sĩ quan dám nghĩ dám làm như Đội trưởng Thạch Trúc chẳng hạn - bởi vì các đội tuần tra hiếm khi ngang qua đường sắt và vùng đất ẩm ướt đặng ấy - khu vực gần con sông chỉ mới được biết đến một phần. Hoắc Hương lẽ ra phải thân chinh đi một chuyến, nhưng với những vấn đề về kỷ luật gần đây của Efrafa, hẳn không thể mạo hiểm và Thạch Trúc lúc này cũng khó có thể rảnh rỗi mà đi được. Không, dù vấn đề có khiến hẳn khó chịu đến thế nào, tốt nhất vẫn là xếp những kẻ lạ mặt kia sang một bên trong tình thế hiện nay. Việc đầu tiên là phải tìm người thay thế những vị trí vừa bị khuyết - tốt nhất là chọn ra được những thổ biết cách xử lý một cách không thương xót trước bất cứ dấu hiệu bất đồng nào. Chúng chỉ việc thăng cấp những người tốt nhất đang có trong tay, bớt vênh váo một thời gian, tập trung vào việc huấn luyện cho đến khi mọi việc trở lại bình thường.

Hoắc Hương chào Đội trưởng Ngò Rí với vẻ lơ đãng, tiếp tục quay lại với vấn đề đang chiếm lĩnh tâm trí hẳn.

"Bọn lính gác của anh thế nào, Ngò Rí?" Cuối cùng hẳn hỏi "Ta có biết bất cứ ai trong số đó không?"

"Đều là những chàng trai rất khá thưa ngài." Ngò Rí đáp "Ngài có biết Kinh Giới đấy, anh ta từng trong một đội với ngài với tư cách là giao liên. Tôi cũng nghĩ ngài biết Trân Châu."

"Phải, ta biết những tên này," Hoắc Hương nói "nhưng không thể đưa họ lên hàng sĩ quan được. Chúng ta cần thay thế Bạch Giới và Cầm Quy, đó là cái ta sẽ làm."

"Khó đấy, thưa ngài." Ngò Rí đáp lời "Những tay thổ kiều đó không phải tự nhiên mà từ trong cỏ nảy ra."

"Phải, chúng sẽ nhảy ra từ một nơi nào đó." Hoắc Hương nói "Tốt nhất anh nên nghĩ kỹ về điều này và nói cho ta biết bất cứ ý tưởng nào nảy ra trong đầu anh. Dù sao thì bây giờ ta cũng muốn đi với người của anh một vòng, anh cũng đi cùng ta chứ?"

Chúng toan chạy đi thì một thỏ thứ ba xuất hiện - không ai khác ngoài Đội trưởng Thạch Trúc. Nhiệm vụ chính của Thạch Trúc là tiến hành tuần tra khu vực ngoại vi Efrafa vào buổi sáng và buổi tối rồi về báo cáo lại bất cứ điều gì mới lạ - dấu bánh xe trên bùn, phân của chim bồ cắt hoặc việc người ta rải phân bón trên cánh đồng. Với tư cách là chuyên gia trinh sát, Thạch Trúc hiếm khi hoặc không bao giờ bỏ sót điều gì và là một trong số ít những thỏ được Hoắc Hương thật sự đánh giá cao.

"Anh cần gặp ta à?" Hoắc Hương hỏi và dừng lại.

"Vâng, thưa ngài." Thạch Trúc đáp "Chúng tôi vừa bắt được một gã lang thang và mang hẳn lại đây."

"Anh gặp nó ở đâu?"

"Ở gần chỗ mái vòm, thưa ngài. Cách đây một chút."

"Hắn đang làm gì?"

"Vâng thưa ngài, hẳn nói vừa vượt một quãng đường xa tới đây với mục đích muốn gia nhập Efrafa. Đó là lý do khiến tôi nghĩ có thể ngài cũng muốn gặp hẳn."

"Muốn gia nhập Efrafa à?" Hoắc Hương hỏi, không giấu được nét bối rối.

"Vâng đó chính là điều hẳn nói, thưa ngài."

"Tại sao không để Hội đồng gặp hẳn vào ngày mai?"

"Tất nhiên mọi việc sẽ như ngài muốn. Nhưng mà hẳn làm cho tôi chú ý bởi một vẻ gì đó hơi khác thường. Ý tôi muốn nói đây rõ ràng là một con thỏ có ích."

"Hừm." Hoắc Hương nói, vẻ cân nhắc "Thôi được, dù vậy ta cũng không mất nhiều thời gian. Lúc này hẳn đang ở đâu?"

"Ở Crixia thưa ngài." (Ý Thạch Trúc muốn nói đến nơi giao nhau của hai con đường dành cho ngựa cách đây khoảng 50 mét, giữa những lùm cây).
"Có hai lính tuần tra đang ở với hẳn."

Hoặc Hương lập tức quay lại Crixia. Ngò Rí đang trong thời gian thi hành nhiệm vụ với Đội Dấu của mình nên ở lại, chỉ có Thạch Trúc hộ tống Thống soái.

Vào giờ ấy, Crixia nằm hẩn trong bóng râm màu xanh lá, với những tia sáng đỏ của mặt trời nhấp nháy qua những chùm lá lay động. Đám cỏ ướt dọc theo vệ đường có điểm những cụm hoa hạ khô màu tím hoa cà; hoa sanicô và hoa bạch chỉ tía nở chi chít. Dưới một bụi cây côm cháy, ở phía bên kia con đường là hai Cốt Cán hay chính là Cảnh sát Hội đồng đang đợi, cùng với chúng là một kẻ lạ mặt.

Hoặc Hương nhìn thấy ngay điều Thạch Trúc muốn nói. Đó là một gã thô to lớn, nặng nề nhưng lanh lợi với diện mạo vạm vỡ dạn dày sương gió cùng với dáng vẻ một chiến binh. Gã có một chòm lông dày khá kỳ cục - nom giống như cái búi - ngay trên đỉnh đầu. Kẻ lạ mặt nhìn chăm chăm vào Hoặc Hương với con mắt ước lượng và suy xét, điều mà Thống soái không phải đối mặt đã từ lâu lắm rồi.

"Anh là ai?" Hoặc Hương hỏi.

"Tên tôi là Thlayli." người lạ đáp.

"Phải nói tôi là Thlayli, thưa ngài." Thạch Trúc nhắc nhở, nhưng kẻ lạ mặt không đáp lại.

"Ta nghe nói đội tuần tra mang anh về đây. Anh đang làm cái gì vậy?"

"Tôi đến để gia nhập vào Efrafa."

"Tại sao?"

"Tôi ngạc nhiên khi thấy ông hỏi thế. Cảnh đồng cỏ này là của ông phải không? Chẳng nhẽ việc có một ai đó muốn đến sống ở đây là lạ lắm hay sao?"

Thống soái bối rối. Hoặc Hương này đâu phải thẳng xuẩn, nhưng quả thực là hẩn không khỏi có cảm giác kỳ cục khi có một tay thô ngay thẳng nào đến sống ở Efrafa vì lợi ích của chính hẩn. Nhưng làm sao hẩn có thể mở miệng nói ra những điều ấy.

"Anh có thể làm được những gì?"

"Tôi có thể rượt đuổi, đánh nhau và lật nhào một câu chuyện kể thế nào là rượt đuổi, đánh nhau. Tôi đã từng là sĩ quan trong hàng ngũ Cốt Cán."

"Anh biết đánh nhau à? Liệu có đánh được anh chàng kia không?" Hoắc Hương hỏi, nhìn sang Thạch Trúc.

"Chắc chắn rồi, nếu như ông thật tình muốn thế." Kẻ lạ mặt lùi ra sau vài bước, tung một cú đấm thôi sơn về phía Thạch Trúc, may mà anh này kịp thời nhảy ra sau tránh được.

"Đừng ngốc thế." Hoắc Hương nói "Ngồi xuống nào. Cánh đồng thỏ nơi anh làm Cốt Cán ở đâu?"

"Xa đây lắm. Cánh đồng của chúng tôi bị con người phá hủy, may mà tôi trốn được. Tôi đã phải lang thang đây đó một thời gian. Vì thế cũng chẳng có gì ngạc nhiên khi tôi nghe được ít nhiều về Efrafa. Tôi đã vượt cả một chặng đường dài để đến được đây. Tôi nghĩ biết đâu ông sử dụng được một vài khả năng của tôi chẳng."

"Anh chỉ có một mình?"

"Bây giờ thì thế. "

Hoắc Hương cân nhắc kỹ lần nữa. Rõ ràng tay thỏ này đã từng là sĩ quan trong hàng ngũ Cốt Cán. Bất cứ đội Cốt Cán nào cũng cần một kẻ như anh ta. Nếu những gì anh ta nói là thật thì xem ra anh ta cũng đủ khôn ngoan mới có thể trốn thoát được họa diệt chủng và sống còn được trong cuộc hành trình dài giữa vùng đất trống trải phơi mình ra trước thiên hạ. Chắc anh ta phải tới từ rất xa vì không có một cánh đồng thỏ nào quanh đây, trong tầm kiểm soát của các đội trinh sát thiện nghệ của Efrafa.

"Được rồi," cuối cùng hãnh phán "ta dám nói rằng chúng ta có thể tìm cho anh một công việc phù hợp và một vị trí xứng đáng. Đội trưởng Thạch Trúc đây sẽ chăm sóc anh tối nay và sáng hôm sau anh sẽ ra trình diện trước Hội đồng. Trong khi ấy thì đừng gây chuyện đánh đấm gì nhé, hiểu không? Chúng ta có khối việc cho anh làm mà không phải sử dụng đến nắm đấm."

"Tốt quá."

Sáng hôm sau, sau khi Hội đồng thảo luận về những vấn đề đặt ra trong cộng đồng do những mất mát thương vong vừa rồi, Thống soái Hoắc Hương đưa ra một đề nghị rằng để có một sự khởi đầu mới, họ có thể cử thử bổ nhiệm anh chàng to xác mới đến làm sĩ quan trong Đội Dấu Gân

Chân sau dưới sự dẫn dắt của Đội trưởng Ngò Rí xem sao. Hội đồng sau khi xem mặt kẻ được tiến cử cũng đã đồng ý. Thế là vào buổi trưa, Thlayli, vẫn còn bị chảy máu vì "con dấu" đóng lên đùi bên trái, bắt đầu thực hiện phận sự của mình.

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 35

Trong Lòng Địch

Thế giới này, nơi có nhiều việc được làm và ít chuyện được biết ...

Tiến sĩ Johnson

"Và như vậy, trước giờ ăn của toàn Đội," Ngò Rí giảng giải "tôi bao giờ cũng quan sát thời tiết. Tất nhiên, trước đó đội phái một giao liên đi thông báo rõ khi nào mọi người đi ăn về và báo cáo về thời tiết, nhưng mà tôi bao giờ cũng đích thân đi kiểm tra lại một lượt. Dưới ánh trăng, chúng tôi cắt cử lính canh gác ở cự ly khá gần và liên tục đi tuần để bảo đảm không có ai đi quá xa. Nhưng vào những ngày mưa hoặc những đêm tối trời, chúng tôi sẽ chia đội thành những phân đội nhỏ, hết tốp này đến tốp khác, mỗi tốp đều có một lính gác phụ trách. Trong trường hợp thời tiết thật xấu, chúng tôi đề nghị Thống soái Hoắc Hương cho phép hoãn bữa ăn ngoài trời lại."

"Nhưng họ có thường có mưu toan bỏ chạy không?" Tóc Giả hỏi. Trong suốt buổi chiều, chú bận rộn chạy lên chạy xuống các đường chạy và những cái hang đông lúc nhúc cùng với Ngò Rí, Thủy Dương Mai - một sĩ quan phụ tá khác trong đội mà trong lòng thầm nhủ rằng cả đời mình chú chưa bao giờ gặp phải những gã thỏ chán nản thiếu sinh khí đến như vậy. "Chúng không khiến mình nghĩ rằng đây là một bọn khó chơi."

"Hầu hết bọn họ chẳng có vấn đề gì, thật thế," Thủy Dương Mai nói "nhưng mà anh chẳng bao giờ biết được khi nào thì những rắc rối xảy ra. Ví dụ anh có thể nói rằng không có đội nào dễ bảo hơn Đội Lườn Phải ở Efrafa này. Rồi một hôm họ tóm được bốn tên lang lang, bọn này muốn trình diện trước Hội đồng, rồi tới hôm sau Lười Rắn vì một lý do nào đó lại

chậm hiểu một chút, thế là bất ngờ những kẻ du thủ du thực này đã lừa anh ấy một võ rồi úm ba la biến. Thế là tất cả chấm dứt với anh ấy - đó là chưa nói đến anh bạn Bạch Giới đáng thương đã bỏ xác chỗ con đường sắt. Khi những chuyện như vậy xảy ra thì nó chẳng khác nào một tia chớp và không phải lúc nào cũng dự liệu được, thỉnh thoảng nó giống một sự điên cuồng hơn. Khi một tay thò trong cơn bốc đồng bỏ chạy mà anh không kịp thời đốn ngã thì điều tiếp theo mà anh phát hiện là sẽ có nhiều tên khác làm theo hã. Cách an toàn duy nhất là luôn mở to mắt canh gác suốt thời gian chúng ở trên mặt đất và thư giãn khi có điều kiện. Sau hết, đó là tất cả những gì mà chúng ta có mặt ở đây để hoàn thành - điều đó và các cuộc tuần tra."

"Bây giờ đến chuyện giấu phân," Ngò Rí tiếp lời "anh nên nhớ là không có ngoại lệ. Nếu Thống soái Hoắc Hương mà thấy phân thỏ trên cánh đồng, ông ấy sẽ tọng đuôi anh vào họng đấy. Mặc dầu vậy, bọn chúng luôn né tránh việc giấu phân. Chúng cứ muốn sống theo kiểu tự nhiên, cái bọn vô chính phủ luôn chống lại việc sống có quy củ, tổ chức ấy. Chúng không nhận ra rằng lợi ích của mỗi người phụ thuộc vào sự phối hợp giữa các cá nhân với nhau. Điều mà tôi làm là bắt ba bốn kẻ như vậy đào một rãnh mới trong hào hàng ngày, như một hình phạt. Gần như lúc nào anh cũng có thể tìm được một kẻ nào đó để trừng phạt nếu anh làm việc tương đối miễn cưỡng. Đội hôm nay sẽ lấp lại cái rãnh ngày hôm qua và đào một cái mới. Có những lối đi đặc biệt dẫn xuống đáy hào và các Đội Dấu sẽ sử dụng những lối đi này chứ không phải lối đi khác khi họ ra ngoài thải phân. Chúng tôi cũng có một lính chuyên canh gác việc này để chắc chắn là những kẻ ra ngoài đều quay trở về."

"Sau bữa ăn, các anh làm cách nào mà kiểm tra họ?" Tóc Giả hỏi.

"À, chúng tôi biết mặt tất cả bọn chúng mà," Ngò Rí đáp "và chúng tôi cũng quan sát khi chúng đi xuống. Chỉ có hai lối vào dành cho một Đội và mỗi chúng tôi ngồi canh chừng ở một lối đi. Mỗi thỏ đều biết rõ cái lỗ mà hã phải đi xuống và chắc chắn tôi sẽ phát hiện ra ngay kẻ nào không quay trở lại. Lính gác xuống sau cùng - tôi chỉ triệu tập họ sau khi đã chắc chắn cả đội đã về hang đầy đủ. Và tất nhiên một khi đã xuống hang thì không thỏ

nào ra ngoài được do ở các cửa hang đều có lính canh. Tôi có thể nghe thấy được tiếng đào đất. Anh không được phép đào bới ở Efrafa mà không có sự cho phép của Hội đồng. Thời điểm thực sự nguy hiểm duy nhất là khi có báo động - nói thế nào nhỉ, khi có con người hay cáo. Khi ấy, tất cả chúng tôi phải phóng đến cái hang gần nhất. Cho đến nay, có vẻ như không ai nghĩ đến chuyện bỏ chạy theo lối khác và phải khá lâu sau mới có những vụ mất tích. Với lại không một thỏ nào chạy về hướng kẻ thù, đó mới là điều an toàn thực sự."

"Phải, tôi thật ngưỡng mộ suy nghĩ thấu đáo của các anh." Tóc Giả nói, nghĩ thầm trong bụng rằng xem ra nhiệm vụ bí mật của chú còn vô vọng hơn là chú hình dung. "Tôi sẽ lĩnh hội điều này thật nhanh, trong khả năng cho phép. Vậy khi nào thì chúng ta có cơ hội tiến hành một cuộc tuần tra?"

"Tôi cho rằng Thống soái Hoắc Hương sẽ dẫn anh đi với ông ấy một chuyến để làm quen trước đã." Thủy Dương Mai nói "Ông ấy cũng làm như thế đối với tôi. Có thể anh chẳng thích thú gì khi phải đi cùng ông ấy một hai ngày - anh sẽ được một phen mệt bở hơi tai đấy. Tuy vậy, tôi phải thừa nhận với anh, Thlayli ạ, anh có vóc dáng hết xẩy và nếu anh từng có thời kinh qua gian khó thì chuyện này với anh cũng dễ thôi mà."

Đúng lúc ấy, một chú thỏ với vết sẹo trắng ngang cổ phi xuống đường chạy.

"Đội Dấu Cổ vừa đi xuống, thưa Đội trưởng Ngò Rí." chú ta báo cáo "Tối nay trời đẹp quá, tôi phải tranh thủ hưởng thụ mới được."

"Tôi đang tự hỏi khi nào thì anh mới trình diện đây." Ngò Rí trả lời "Bảo Đội trưởng Hồng Đậu là tôi sẽ mang đội của mình lên ngay."

Quay qua một trong những tên lính gác của mình ở gần đấy, Ngò Rí bảo nó đi tới các hang thông báo mọi người đi ăn.

"Bây giờ," chú nói tiếp "Thủy Dương Mai à, anh hãy đi đến lỗ bên kia như thường lệ, còn Thlayli thì đi cùng với tôi đến lỗ bên này. Chúng ta sẽ cử bốn lính gác ra ngoài trước, khi cả Đội đã ra ngoài hết chúng ta sẽ cử thêm bốn người nữa và giữ hai người để dự phòng. Tôi sẽ gặp anh ở chỗ thường lệ, gần hòn đá lửa lớn trên bờ cỏ."

Tóc Giả đi theo Ngò Rí trong đường chạy, phi xuống cái nơi tỏa ra mùi

cỏ ẩm, cỏ ba lá và cây hoa bia. Chú thấy đa số các đường chạy sát với nhau hơn và cũng ngọt ngào hơn những gì chú đã quen, chắc chắn là bởi vì có quá ít hang thông với bên ngoài. Viễn cảnh về một bữa ăn tối ngoài trời đầu là ở Efrafa cũng là một cái gì thật dễ chịu. Chú nghĩ đến tiếng lá sồi xào xạc trên đầu ở Tổ Ong xa xôi mà thở dài. "Mình không biết ông bạn già Nhựa Ruồi xoay xử ra sao," chú nghĩ "và không biết liệu mình có còn gặp lại anh ấy hay không, cả Cây Phi nữa, sau cái chuyện này. Được rồi, mình sẽ để lại cho lũ khó chịu ở đây một số chuyện để mà suy nghĩ rước khi mình toi. Dầu vậy, mình cảm thấy thật cô đơn. Mới khó khăn làm sao khi phải một mình mang một bí mật lớn như thế."

Chúng đã ra đến cửa hang và Ngò Rí đi ra ngoài để kiểm tra. Khi trở lại, chú chỉ định điểm tập kết ở đầu đường chạy. Khi Tóc Giả tìm ra một chỗ ở một bên hông, lần đầu tiên chú nhận ra ở bức tường đối diện lối đi có một chỗ lõm vào giống như cái động lộ thiên. Ở đấy có ba thỏ đang ngồi chồm chồm. Hai thỏ ngồi ở hai bên có dáng vẻ lạnh lùng, thô bạo của thành viên đội Cốt Cán. Chỉ có tay ngồi giữa mới khiến chú phải chú ý. Đó là một thỏ có bộ lông sậm màu, gần như đen. Nhưng đó không phải là điểm đáng nói nhất về chú ta. Chú ta bị thương rất nặng. Tai không còn là tai mà là một mảnh gì rúm ró, rách te tua ngoài vành, với những vết sẹo dính vào nhau xấu tệ, chỗ này chỗ kia là những cục thịt lồi trơ cả da. Một bên mí mắt chằng ra hình thù gì bị kéo xệch sang một bên. Bất chấp không khí mát lạnh và đầy hứng thú của một buổi tối tháng Bảy, chú ta có vẻ thảm thương và trì độn hết sức. Chú ta cứ hướng cái nhìn ngậy dại dờ dãn ra bãi cỏ và nháy mắt liên tục. Một lúc sau chú ta gục đầu xuống, xoa xoa mũi bằng hai móng trước với dáng điệu bơ phờ mệt mỏi. Sau đó chú ta gãi gãi cổ rồi lại ngồi như cũ, trong tư thế ủ rũ.

Bản chất xốc nổi đầy nhiệt tình của Tóc Giả bị khuấy động bởi nỗi tò mò và lòng xót thương, chú tạt ngang qua lối đi.

"Tên anh là gì?" Chú hỏi làm quen.

"Tôi là Blackavar, thưa ngài." chú thỏ kia đáp mà không nhìn lên, giọng nói nghe ra cũng chẳng có chút cảm xúc gì, như thể chú đã trả lời câu hỏi ấy không biết bao nhiêu lần rồi.

"Anh chuẩn bị đi ăn chứ?" Tóc Giả hỏi tiếp, trong bụng thầm nghĩ chắc hẳn đây là người hùng của nơi này, bị thương trong một trận đánh lớn và bây giờ đang trong tình trạng ốm đau bệnh tật người mà vì thành tích phục vụ trong quá khứ xứng đáng được thắp tưng danh dự mỗi khi đi ra ngoài.

"Không, thưa ngài." chú thỏ kia trả lời.

"Tại sao lại không?" Tóc Giả nói tiếp "Tối nay trời đẹp thế kia mà!"

"Tôi không ăn vào giờ này, thưa ngài."

"Nếu vậy tại sao anh lại ở đây?" Tóc Giả hỏi vẫn với cái tính bộc trực thường ngày của chú.

"Chỉ có người trong Đội Dấu mới có bữa ăn tối như thế này thưa ngài." chú thỏ kia bắt đầu "Đội Dấu mới được... họ đi... còn tôi..." chú ta ngập ngừng một chút rồi rơi vào im lặng.

Một trong những Cốt Cán lên tiếng. "Tiếp tục đi chứ."

"Tôi lên đây để cho mọi người trong Đội Dấu nhìn tôi." chú kia lại nói với giọng lí nhí vô hồn "Mọi người phải tận mắt chứng kiến xem tôi bị trừng phạt như thế nào vì cái tội phản bội, đã cố bỏ nơi này mà đi. Hội đồng gia ân... Hội đồng thật nhân từ... Hội đồng, ôi tôi chẳng nhớ nữa, thưa ngài, tôi thực sự không thể nhớ được." chú òa lên, quay mặt về phía tên lính gác vừa nói. "Hình như tôi chẳng còn nhớ được gì nữa."

Tên lính gác không nói gì. Sau một hồi ngây ra trong im lặng đầy kinh ngạc, Tóc Giả quay trở lại chỗ Ngò Rí.

"Nó buộc phải trả lời tất cả những ai đặt câu hỏi ra cho nó," Ngò Rí nói "nhưng rồi nó đâm ra điên động sau nửa tháng trời như vậy. Nó cố trốn chạy khỏi đây. Thạch Trúc đã bắt được nó đưa về, Hội đồng đã xé tai nó và tuyên phạt nó phải đứng đó trình diện vào mỗi lúc ăn sáng hay ăn tối làm tấm gương răn đe kẻ khác. Nhưng nếu anh hỏi, thì tôi cho rằng nó chẳng chịu được mấy hồi nữa đâu. Nó sẽ gặp một thỏ còn đen hơn nó nữa vào một đêm nào đó."

Tóc Giả rùng mình, phần vì cái giọng dừng dưng nhấn tâm của Ngò Rí, phần vì ký ức của bản thân chú. Lúc này các thành viên trong Đội Dấu đã sắp thành hàng và chú đứng nhìn từng thỏ đi qua, mỗi lần như vậy, lối vào lại tối đi một lúc trước khi chúng nhảy ra ngoài ngay dưới bụi táo gai. Rõ

ràng Ngò Rí rất lấy làm tự hào vì nhớ vanh vách tên từng thành viên trong đội. Hầu như với ai đi qua hăn cũng có điều gì để nói và chịu khó chứng tỏ rằng hăn ta cũng biết một vài điều về cuộc sống riêng tư của mỗi thỏ. Đối với Tóc Giả, dường như những câu trả lời mà Đội trưởng nhận được không lấy gì làm ấm áp hay thân thiện, nhưng chú không biết đấy có phải là vì mọi người không ưa Ngò Rí hay chỉ thuần túy là vì sự thiếu vắng niềm vui sống, điều đã trở nên rất đổi thông thường trong đám dân thường ở Efrafa. Chú đã để ý theo dõi kỹ - theo lời khuyên của Mâm Xôi - xem có bất cứ biểu hiện chống đối hay nổi loạn nào không, nhưng theo những gì chú thấy thì chả có cơ sở cho hy vọng này trong những khuôn mặt vô cảm đang đi qua. Cuối cùng, một tốp ba bốn cô thỏ xuất hiện vừa đi vừa trò chuyện.

"Này Nelthilta, cô xoay xử ổn thỏa với những người bạn mới chứ hả?" Ngò Rí nói với cô đầu tiên khi cô ả này đi qua.

Nelthilta, một cô thỏ mũi dài xinh xắn không quá ba tháng tuổi dừng lại nhìn người hỏi.

"Ông sẽ cần xoay xử với chính mình vào một ngày nào đó, ông đội ạ, tôi dám nói thế đấy." cô thỏ đối đáp "Cũng như Đội trưởng Cẩm Quý - ông biết đấy, ông ta cũng xoay xử tốt đấy chứ. Mà sao các ông không cho phái nữ chúng tôi tham gia vào Đội Tổng tuần tra nhỉ?"

Cô dừng lại đợi nghe Ngò Rí trả lời, nhưng Đội trưởng làm thinh mà cũng không nói gì thêm với những cô thỏ theo sau Nelthilta ra khỏi hang

"Cô ta nói thế nghĩa là gì?" Tóc Giả nói.

"À, anh cũng biết là có những trục trặc." Ngò Rí nói "Một bầy thỏ cái ở đội Dấu Gần Chân Trước đã khơi mào tranh luận trong một cuộc họp Hội đồng. Thống soái nói rằng phải chia lẻ bọn họ ra và Đội Dấu chúng ta phải nhận hai ả. Tôi phải để mắt đến họ luôn đấy. Bọn họ không gây chuyện nhưng Nelthilta đàn đúm với cái hội này và hình như điều đó chỉ làm cho cô ả thêm ngạo ngược, bất mãn hơn, kiểu như anh vừa thấy đó. Nhưng tôi chẳng lấy thế làm phiền - nó chỉ chứng tỏ rằng họ còn biết có Cốt Cán ở bên trên. Nếu những cô ả trẻ người non dạ này mà lại nhu mì lịch sự thì tôi lại phải lo lắng nhiều hơn ấy chứ. Mà này anh Thlayli, tôi muốn anh làm gì đó trong khả năng mình để hiểu rõ những chị chàng cá biệt này hơn và đưa

họ vào khuôn vào phép thêm chút nữa."

"Được thôi." Tóc Giả đáp "Tiện đây, những quy định về chuyện kết đôi là gì?"

"Kết đôi à?" Ngò Rí ồ lên "Được thôi, nếu anh muốn một cô nàng nào đó thì cô ả sẽ là của anh - bất cứ cô ả nào trong Đội Dấu, thế đấy. Chúng ta đâu ai muốn có hàm có tước mà chẳng xơ múi gì, đúng không? Tất cả thỏ cái đều phải tuân theo mệnh lệnh và không một thỏ đực nào có thể cản đường anh. Bọn thỏ cái ấy là của ba chúng ta: anh, tôi và Thủy Dương Mai. Nhưng chúng ta khó có cơ hội choảng nhau vì các cô nàng lắm. Cái giống ấy ở đây có mà vô thiên lủng."

"Tôi hiểu rồi." Tóc Giả nói "Bây giờ tôi đi ăn thôi. Trừ khi anh có ý kiến gì khác, bằng không tôi muốn đi nói chuyện với những người trong Đội và đi một vòng qua các chốt gác rồi nằm kên ra đất một lát. Thế còn Blackavar thì sao."

"Cứ để mặc hẳn đấy." Ngò Rí nhăm nhắng "Không phải phận sự của chúng ta. Cốt Cán sẽ giữ hẳn ở đây cho đến khi Đội Dấu trở về, sau đó họ sẽ đưa hẳn đi."

Tóc Giả chạy ra ngoài cánh đồng, ý thức được cái liếc mắt dề phòng của các thỏ khi chú đi qua. Chú cảm thấy bối rối và cũng lo sợ nữa. Chú sẽ bắt đầu nhiệm vụ nguy hiểm của mình như thế nào đây? Chú phải bắt đầu, bằng cách này hay cách khác, bởi vì Kehaar đã nói rõ ràng chú ta không sẵn lòng chờ đợi. Chẳng thể làm gì ngoài việc đón bắt cơ hội và tin tưởng vào một ai đó. Nhưng mà ai nào? Một cộng đồng như thế này đầy rẫy những tên do thám. Chắc chắn chỉ có Thống soái Hoắc Hương mới biết rõ ai là tai mắt của hẳn. Vào lúc này không biết có kẻ nào như vậy đang theo dõi chú không?

"Mình đành phải tin tưởng vào trực giác của mình thôi." chú nghĩ "Cứ thử lượn qua một vòng, xem thử có thể kết bạn được với bất cứ ai không. Dù vậy, mình biết rõ một điều - nếu thành công trong việc đưa bất cứ cô thỏ nào ra khỏi đây, mình nhất định sẽ mang anh bạn Blackavar đáng thương đi theo. Ôi Thần Mặt trời trên cây cầu! Trời ơi, chỉ nghĩ đến việc cậu ta bị buộc phải ngồi đó như thế là đủ khiến mình sôi máu lên rồi. Thống soái

Hoặc Hương kia, người đáng ăn một viên đạn lắm."

Vừa nhấm nhá cỏ tươi vừa suy nghĩ, chú nhẩn nha di chuyển trên cánh đồng cỏ trong ánh chiều tàn. Một lúc sau, chú thấy mình đang đến gần một cái hố nhỏ rất giống cái hố ở Watership Down nơi chú và Xám Bạc đã tìm thấy Kehaar. Trong hố có bốn thỏ cái đang quay lưng về phía chú. Chú nhận ra đó là cái nhóm nhỏ cuối cùng ra khỏi hang. Mấy cô thỏ này rõ ràng vừa ăn cỏ cho thỏa cái đói nên vào lúc này chỉ nhấm nhá chơi chơi và trò chuyện một cách nhàn nhã. Chú cũng nhận thấy một cô thỏ đang được ba cô kia chú ý. Tóc Giả còn khoái nghe chuyện hơn cả hầu hết các thỏ khác, nên giờ đây chú thấy mình bị lôi cuốn trước viễn cảnh sẽ nghe ngóng được điều gì mới mẻ ở cái cánh đồng thỏ lạ lùng này. Chú lẳng lặng bò đến gần miệng hố đúng lúc cô thỏ kia lên tiếng.

Ngay lập tức, Tóc Giả nhận ra đây không phải là câu chuyện như chú nghĩ. Tuy vậy, dường như chú đã nghe một thứ tương tự trước đây, ở một nơi nào đó. Giai điệu say sưa, ca từ nhịp nhàng, người nghe chăm chú - tất cả những điều này gợi nhớ lại cái gì nhỉ? Đoạn chú sực nhớ đến mùi cà rốt và con thỏ choai choai Cỏ Bạc đã mê hoặc cả đám đông trong cái hang lớn. Nhưng những lời ca này đi thẳng vào tim Tóc Giả trong khi bài hát của Cỏ Bạc không làm được chuyện đó.

Ngày xưa sao xa xôi thế

Chim cổ vàng ca hát, cao cao trên bụi cây gai

Ríu rít bên thỏ con theo mẹ đi chơi

Nó hát trong gió và lũ mèo con chơi đùa bên dưới.

Thời gian của chúng trôi qua dưới bụi cây cớm cháy.

Nhưng chim bay mất rồi và trái tim tôi sao mà đen tối

Thời gian không bao giờ còn quay lại vui chơi trên những cánh đồng.

Ngày xưa sao xa xôi thế

Bọn cánh cam đậu trên gốc rạ.

Gió đùa trên ngọn cỏ. Một thỏ đực và thỏ cái

Chạy qua đồng cỏ. Đào một cái hang trên bờ cỏ,

Họ làm những điều họ thích dưới tán cây phi

*Nhưng cánh cam đã chết trong sương giá và trái tim tôi đen tối
Tôi sẽ không bao giờ chọn bạn tình lần nữa.*

*Từng giọt sương rơi, rơi đẫm người tôi
Mũi tôi, tai tôi ngủ vùi trong sương giá
Én bay về khi xuân đến, miêng kêu, "Có tin, có tin!"*

*Thỏ cái hãy đào hang mới và chảy dòng sữa mẹ cho những đứa con
thơ."*

*Tôi không nghe đâu. Những cái thai trở về
Trong thân hình tối tăm của tôi. Qua giấc ngủ tôi
Một hàng rào kẽm gai chằng ra giam cầm ngon giấc
Không bao giờ tôi còn cảm thấy gió thổi nữa, không bao giờ nữa.*

Cô thỏ ngừng lời và ba người bạn cũng chẳng nói gì, nhưng sự im lặng của họ đã chứng tỏ một cách rõ ràng rằng cô thỏ này đã nói thay nỗi lòng của cả bọn. Một đàn chim sáo đá bay qua trên đầu, líu ríu trò chuyện và gọi nhau, những bãi phân chim lỏng rơi xuống bãi cỏ giữa mấy cô thỏ này, nhưng chẳng ai cử động hoặc giật mình. Mỗi cô thỏ đều như bị ám ảnh bởi những ý nghĩ u sầu giống nhau - những ý nghĩ ấy dù buồn bã đến mấy, ít nhất cũng ở xa Efrafa này.

Tinh thần của Tóc Giả cũng vững vàng chẳng kém gì thân thể chú và không hề ủy mị, nhưng cũng như hầu hết những con vật đã trải qua gian khổ và nguy hiểm, chú có thể nhận ra và tôn trọng nỗi đau khi chứng kiến cảnh ấy, chú cũng quen với việc đánh giá đồng loại và biết quyết định xem chúng sẽ có thể dùng để làm gì. Điều làm chú có ấn tượng là những thỏ cái này dường như không xa cái giới hạn năng lượng cuối cùng. Con thú hoang dã, một khi cảm thấy nó không có bất cứ lý do nào để sống nữa, thì sẽ tới thời điểm khi năng lượng còn lại của nó thực sự chỉ còn hướng đến cái chết. Điều này hiện lên trong tâm trí Tóc Giả khi chú đã gán ghép một cách nhầm lẫn cho Thứ Năm lúc chúng ở trên cánh đồng bị giăng bẫy. Kể từ đó, những nhận định của chú đã trở nên chín chắn hơn nhiều. Chú cảm thấy những cô thỏ này đang trong tình cảnh tuyệt vọng và từ những gì nghe

được về Efrara từ Nhựa Ruồi cũng như Ngò Rí thì chú có thể hiểu được nguyên do. Chú biết rằng việc chen chúc trong những cái hang chật chội và trạng thái căng thẳng thường trực sẽ ảnh hưởng trước tiên đến những thỏ cái. Họ sẽ mất khả năng sinh sản và trở nên hung hăng bất trị. Nhưng nếu sự hung dữ không giải quyết được vấn đề của họ thì sau đó họ bắt đầu hướng đến cách giải thoát duy nhất còn lại. Chú tự hỏi không biết những thỏ cái kia đã đạt đến điểm nào trong lộ trình âm thầm này.

Chú vội nhảy xuống hố. Bọn thỏ cái bị đứt ra khỏi những suy nghĩ buồn bã nhìn chú đầy phần nộ và lùi lại.

"Tôi biết cô là Nelthilta." Tóc Giả nói với cô thỏ xinh đẹp vừa mới đối đáp với Ngò Rí trong đường chạy "Còn cô vui lòng cho biết quý danh." Chú nói tiếp, quay sang cô thỏ bên cạnh.

Sau một chút im lặng, cô thỏ kia trả lời vẻ miễn cưỡng, "Xào Xạc, thưa ngài."

"Còn quý cô?" Tóc Giả hỏi tiếp, đưa mắt nhìn vào cô thỏ vừa đọc thơ.

Cô này quay lại phía chú với dáng vẻ bất hạnh, tràn ngập sự ai oán và nỗi thống khổ, tất cả đều quá sức chịu đựng của Tóc Giả đến mức chú chỉ muốn ngay lúc ấy lên tiếng cầu xin cô hãy tin rằng chú là một người bạn bí mật và chú cũng căm ghét không kém chốn Efrafa này và cái quyền lực mà chú là đại diện. Phản ứng của Neithilta đối với Ngò Rí hồi nãy tràn đầy căm phẫn, còn cái nhìn của cô thỏ này thì tố cáo những điều sai trái đã vượt ra ngoài khả năng thể hiện của cô. Trong khi đắm đắm nhìn lại, Tóc Giả bỗng nhớ đến lời miêu tả của Nhựa Ruồi về cái hrududu khổng lồ màu vàng đã xé toang mặt đất phía ngoài cánh đồng thỏ hoang tàn. "Chắc nó cũng chỉ trông giống như dáng vẻ của cô thỏ lúc này thôi." chú nghĩ. Đúng lúc ấy cô thỏ lên tiếng, "Tôi là Sương Mai, thưa ông."

"Sương Mai ư?" Tóc Giả giật mình, vẻ điềm tĩnh của chú rơi đi đâu mất "Nếu vậy thì cô là người mà..." Chú kịp dừng lại. Sẽ rất nguy hiểm nếu hỏi Sương Mai xem liệu cô có còn nhớ là đã nói chuyện Nhựa Ruồi không. Nhưng dù có nhớ hay không thì ở đây, cô nàng này cũng chính là cô thỏ đã kể với Nhựa Ruồi và những người bạn đồng hành của chú về những vấn đề của Efrafa và sự bất mãn của những cô thỏ. Nếu Tóc Giả nhớ đúng câu

chuyện của Nhựa Ruồi thì Sương Mai đã có một vài nỗ lực để rời khỏi nơi này. "Nhưng," Tóc Giả lại nghĩ khi một lần nữa nhìn vào đôi mắt trống trải vô hồn của cô thỏ này, "không biết bây giờ cô nàng này còn có ích gì không?"

"Chúng tôi đã được phép đi chưa, thưa ngài?" Nelthilta hỏi "Đám sĩ quan hoàn toàn trấn áp chúng tôi, ngài thấy đấy, chúng tôi nhận thấy có kẻ đã đi cả một chặng đường dài kinh khủng."

"Ồ, phải... chắc chắn rồi... trên mọi phương diện." Tóc Giả trả lời, vẻ bối rối. Chú vẫn ở lại trong hố khi những cô thỏ kia đã nhảy đi; Nelthilta cao giọng nhận xét, "Chao ôi, thật là một kẻ đần độn hết chỗ nói!" và nhìn quanh, rõ ràng cô hy vọng là Tóc Giả sẽ bắt cô ta lại.

"Ồ, vậy là dù sao thì trong số này vẫn còn có kẻ có tinh thần." Tóc Giả trầm nghĩ trong khi tìm đường về chỗ đội canh gác.

Chú dành chút thời gian chuyện phiếm với những thỏ đang làm nhiệm vụ canh gác và tìm hiểu về cơ cấu tổ chức của chúng. Đó là một hệ thống hiệu quả đến mức đáng sợ. Mỗi lính gác có thể liên lạc với đồng đội bên cạnh ngay tức khắc và một tín hiệu giậm chân thích hợp - bởi vì bọn chúng có nhiều hơn một kiểu giậm chân - sẽ kéo các sĩ quan và lực lượng dự bị đến. Trong trường hợp cần thiết, Cốt Cán có thể được báo động gần như tức thì và cũng tương tự thế với Đội trưởng Thạch Trúc hoặc bất cứ sĩ quan nào đang tuần tiễu ở bên ngoài cánh đồng thỏ. Bởi vì mỗi lần chỉ có một Đội Dấu đi ăn nên khi có tín hiệu báo động thì không thể làm về chuyện phải đi tìm kẻ chạy trốn ở đâu. Một trong những tay lính gác, Kinh Giới, đã kể với Tóc Giả về mưu toan đào tẩu của Blackavar.

"Nó giả vờ kiếm chỗ xa nhất để ăn cỏ," Kinh Giới kể "sau đó phóng vọt đi. Nó thậm chí đã đốn ngã hai lính gác đang cố chặn nó lại và tôi nghi ngờ không biết có ai trong số bọn chúng đã bao giờ làm nhiều đến thế chưa. Nó chạy như điên, nhưng Thạch Trúc đã nhận được tín hiệu, ông ấy đánh đường vòng, chặn nó lại ở phía dưới cánh đồng. Tất nhiên, nếu nó không đả thương người thi hành phận sự có lẽ Hội đồng sẽ xử phạt nó nhẹ tay hơn."

"Anh có thích cuộc sống ở đây không?" Tóc Giả hỏi.

"Cũng không đến nỗi nào một khi tôi đã là Cốt Cán," Kinh Giới trả lời

"và nếu tôi lên hàm sĩ quan thì mọi việc sẽ còn tốt hơn nữa. Tôi đã tham gia vào Đội Tổng tuần tra hai lần - làm được thế thì người ta sẽ chú ý đến mình. Tôi có thể lần theo dấu vết và đánh nhau tốt như đa số mọi người nhưng tất nhiên là sĩ quan thì cần nhiều hơn thế. Tôi nghĩ các sĩ quan của chúng tôi rất khá, anh có nghĩ thế không?"

"Có tôi cũng cho là như vậy." Tóc Giả trả lời với sự xúc động. Chú lấy làm ngạc nhiên khi Kinh Giới rõ ràng không biết chính chú là kẻ mới đến. Tay kia chẳng biểu lộ sự ghen tị hay bực dọc nào cả. Tóc Giả bắt đầu nhận ra rằng, ở nơi này, người ta chỉ được bảo cho biết những gì là tốt với mình, hoặc không biết gì hơn những cái đang diễn ra ngay trước mũi mình. Chắc chắn Kinh Giới cho rằng Tóc Giả vừa được chuyển từ một Đội Dấu khác về.

Khi màn đêm buông xuống cũng là lúc hết giờ ăn tối, Đội trưởng Thạch Trúc chạy đến cánh đồng cùng với một đội tuần tra ba người và Ngò Rí chạy đến gặp hẳn ta ở hàng lính gác. Tóc Giả gia nhập với cả bọn và lắng nghe cuộc nói chuyện. Chú biết rằng Thạch Trúc chạy ra đến tận đường sắt nhưng không thấy gì bất thường cả.

"Thế các anh không bao giờ băng qua con đường sắt hay sao?" Chú hỏi.

"Không thường xuyên." Thạch Trúc đáp "Anh biết đấy, nơi ấy rất ẩm ướt, một vùng đất xấu đối với bọn thỏ chúng ta. Tôi đã từng đến đó, nhưng trong những đợt tuần tra thông thường tôi chỉ đi quanh quanh đây thôi. Công việc của tôi một phần là phát hiện bất cứ cái gì mới lạ mà có thể Hội đồng muốn biết để báo cáo lại, phần kia là đảm bảo tóm cổ bất cứ kẻ nào có mưu toan trốn chạy. Cũng giống như với thằng Blackavar khốn khổ - gớm, nó đớp tôi một cái mà tôi không thể nào quên trước khi tôi quật nó ngã xuống. Trong một buổi tối đẹp trời như thế này, tôi thường đi xa đến tận rìa con đường sắt và rồi chạy dọc theo đấy. Thỉnh thoảng tôi chạy về hướng khác, tới tận nhà kho. Còn lù lù ở việc người ta muốn gì. Dù sao thì tôi cũng vừa gặp Thống soái Hoắc Hương cách đây một lúc và tôi cho là ông ấy muốn dẫn anh đi tuần tiểu trong khoảng hai ba ngày, ngay khi anh đã quen với nơi này và Đội Dấu của anh ra ngoài kiếm ăn vào sáng sớm và chiều tối."

"Việc gì phải đợi lâu thế?" Tóc Giả nói, đem hết vẻ nhiệt tình mà chú có được phô ra ngoài. "Sao lại không sớm hơn?"

"À, đó là vì Đội thường giữ một Cốt Cán chính thức vào những bữa ăn sáng và ăn tối. Bọn tớ thường hoạt bát hơn vào những lúc này, anh cũng thấy đấy, thế nên cần theo dõi sát sao hơn. Nhưng với một đội đi ăn vào giờ trưa hoặc sau giờ trăng mọc thì nhìn chung có thể để cho Cốt Cán tham gia Tổng Tuần tra. Bây giờ tôi phải để anh ở lại đây. Tôi phải đưa người của mình đến Crixia và báo cáo với Thống soái Hoắc Hương."

Ngay khi Đội Dấu xuống hết dưới hang, Blackavar bị những kẻ giám sát mang đi, Tóc Giả cũng cáo lỗi với Ngò Rí và Thủy Dương Mai để trở về hang mình. Trong khi các thổ bình thường phải chen chúc nhau trong những cái hang đông nghịt chật chội, bọn lính gác lại được dành cho hai cái hang rộng lớn thoải mái còn mỗi sĩ quan có một hang riêng. Cuối cùng khi chỉ còn lại một mình, Tóc Giả có thể ngồi xuống suy nghĩ về những vấn đề của mình.

Khó khăn chồng chất khó khăn. Chú biết chắc một điều là với sự trợ giúp của Kehaar, chú sẽ trốn thoát khỏi Efrara bất cứ khi nào mình muốn. Nhưng liệu có cách nào trên đời giúp chú mang một bầy thổ cái thoát khỏi nơi này - giả dụ là có bất cứ cô nào sẵn sàng thử làm một điều như thế? Nếu chú thử đánh cuộc gọi bọn lính gác vào trong lúc đi ăn bên ngoài thì Ngò Rí ngay lập tức sẽ biết việc chú làm. Như vậy chỉ có một khả năng là thoát khỏi vòng vây giữa lúc ban ngày: đợi cho đến lúc Ngò Rí đi ngủ và sau đó lệnh cho một lính gác rời khỏi vị trí đứng chốt ở một cái lỗ. Tóc Giả cân nhắc. Chú không thấy có thiếu sót nào trong kế hoạch này. Rồi một suy nghĩ ập đến, "Thế còn Blackavar thì sao?" Anh bạn này có lẽ suốt ngày bị giam lỏng ở một cái hang đặc biệt nào đó. Chắc chắn khó có ai biết hang đó ở đâu - không có ai biết bất cứ cái gì ở Efrafa - và chắc chắn không ai nói ra. Vậy là chú buộc phải để Blackavar ở lại: không một kế hoạch khả thi nào cho phép mang theo anh bạn khốn khổ đó.

"Mình sẽ là kẻ vứt đi nếu bỏ lại anh bạn ấy." Tóc Giả lau bàu một mình "Chắc Mâm Xôi sẽ bảo mình là thằng ngu mất thôi. Nhưng mà cậu ta đâu có ở đây mà mình thì lại là người phải thực hiện nhiệm vụ này. Giả sử mình

làm hỏng mọi chuyện chỉ vì Blackavar thì sao? Ôi, Thần Mặt trời trong nhà kho! Thật là một việc khó khăn!"

Chú cứ nghĩ mãi nghĩ mãi cho đến lúc nhận thấy những suy nghĩ lại trở về vạch xuất phát. Một lúc sau chú ngủ thiếp đi. Khi tỉnh dậy, chú thấy ánh trăng đang thấp sáng bên ngoài, vắng vặc và yên tĩnh. Chợt một ý nghĩ xuất hiện trong đầu, có lẽ chú nên bắt đầu cuộc phiêu lưu từ một điểm xuất phát khác - bằng cách thuyết phục một vài cô thỏ gia nhập với chú và cùng lập ra kế hoạch bỏ trốn sau đó, có lẽ là với sự giúp đỡ của bọn họ. Chú đi xuống đường chạy và gặp một cậu thỏ đang ngủ say giấc bên ngoài cái hang chật chội. Chú đánh thức cậu này dậy.

"Cậu có biết Sương Mai ở đâu không?" chú hỏi.

"Có chứ thưa ngài." chú thỏ kia đáp với một cố gắng đáng cảm động để chứng tỏ là mình lanh lơi và lúc nào cũng sẵn sàng.

"Vậy thì hãy đi tìm cô ta và bảo đến hang tôi ngay." Tóc Giả ra lệnh "Không có ai khác đi cùng cô ta. Hiểu chưa?"

"Dạ hiểu, thưa ngài. "

Khi cậu thỏ kia đi khỏi, Tóc Giả quay về hang mình, tự hỏi không biết việc này có làm dấy lên bất cứ nghi ngờ nào không. Có vẻ như không có. Từ những gì mà Ngò Rí đã kể thì chuyện một sĩ quan phái người đi tìm thỏ cái xảy ra như cơm bữa. Nếu có bị hỏi han thì chú chỉ việc nịnh nọt vài câu. Thế là chú nằm xuống đợi.

Trong bóng tối, một con thỏ từ từ ló ra khỏi lối đi, dừng lại ngập ngừng nơi cửa hang. Dừng lại một chút.

"Sương Mai đây à?" Tóc Giả hỏi.

"Vâng, tôi là Sương Mai đây."

"Tôi muốn nói chuyện với cô." Tóc Giả lên tiếng.

"Tôi là người trong Đội Dấu và ở dưới quyền chỉ huy của ông. Nhưng có lẽ ông đã phạm một sai lầm."

"Không, tôi không phạm sai lầm đâu." Tóc Giả đáp "Cô không phải sợ hãi gì hết. Vào trong đi, đến bên cạnh tôi này."

Sương Mai vâng lệnh. Tóc Giả có thể cảm thấy mạch của cô nàng này đập rất nhanh. Thân hình cô ta căng ra, đôi mắt nhắm lại, móng miết xuống

sàn hang.

"Sương Mai này," Tóc Giả thì thầm sát bên tai "cô hãy nghe cho kỹ nhé. Cô có nhớ là cách đây ít ngày có bốn chú thỏ đến Efrafa vào một buổi tối không? Một chú có bộ lông màu xám nhạt, một chú có vết chuột cắn đã lành ở chân trước. Cô đã nói chuyện với thỏ cầm đầu - tên anh ấy là Nhựa Ruồi. Tôi biết những gì anh ấy đã nói với cô."

Sương Mai quay đầu đi trong nỗi sợ hãi. "Làm sao ngài biết được?"

"Đừng bận tâm đến chuyện đó. Chỉ cần nghe tôi nói thôi."

Thế rồi, Tóc Giả kể về Cây Phi và Thứ Năm, về việc cánh đồng thỏ ở Sandleford bị phá hủy và cuộc hành trình đến Watership Down. Sương Mai không hề nhúc nhích hoặc ngắt lời.

"Những chú thỏ đã nói chuyện với cô đêm ấy," Tóc Giả tiếp "về cánh đồng thỏ bị phá hủy và họ đã đến đây xin mấy cô thỏ ở Efrafa về làm bạn như thế nào - cô có biết chuyện gì đã xảy ra với họ không?"

Tiếng Sương Mai trả lời không hơn gì tiếng vo ve nhỏ nhất trong tai chú.

"Tôi chỉ biết những gì tôi nghe được. Rằng họ đã trốn thoát vào tối hôm sau. Đội trưởng Bạch Giới bỏ mạng trong khi truy đuổi họ."

"Thế còn có bất cứ đội tuần tra nào đuổi theo không hả Sương Mai? Tôi muốn nói ngày hôm sau ấy."

"Tôi nghe nói không có sĩ quan nào rời rã cả, khi Lưỡi Rắn đã bị giáng chức và Bạch Giới bị giết."

"Bốn người ấy trở về với chúng tôi, an toàn. Một trong số họ hiện ở cách đây không xa cùng với Cây Phi, Thứ Năm và một vài người khác. Tất cả bọn họ đều thông minh và có tài xoay xở tình thế. Bọn họ đang đợi tôi mang ra khỏi Efrafa càng nhiều cô thỏ càng tốt. Tôi sẽ gửi cho họ một lời nhắn vào sáng ngày mai."

"Bằng cách nào?"

"Nhờ một chú chim - nếu tất cả đều thuận lợi." Sau đó, Tóc Giả kể cho người bạn mới về Kehaar. Khi chú kể xong, Sương Mai vẫn nằm im nên chú không thể biết rõ là cô thỏ đang suy nghĩ về tất cả những gì vừa nghe được hay chỉ đơn giản là vừa sợ hãi vừa không tin vào những điều làm cô

rối trí không biết trả lời ra làm sao. Liệu cô ta có nghĩ chú là một tên do thám đang cố lừa mình vào tròng không? Hay có lẽ cô ta cũng chỉ hy vọng Tóc Giả này sẽ mang cô thoát khỏi đây? Cuối cùng chú hỏi.

"Cô có tin tôi không?"

"Có tôi tin anh."

"Biết đâu tôi lại không phải là tên do thám do Hội đồng phái tới, vậy thì sao?"

"Anh không phải hạng người như vậy. Tôi biết mà."

"Dựa vào cái gì?"

"Anh đã kể về bạn anh - cái anh bạn biết rõ rằng cánh đồng đó là một nơi tồi tệ. Anh ấy không phải là chú thỏ duy nhất như thế. Đôi khi tôi cũng có thể nói đúng về những việc như thế, nhưng giờ thì không hay thế nữa rồi, bởi vì trái tim tôi như bị bọc trong sương mù."

"Vậy cô sẽ nhập bọn với tôi - và thuyết phục những người bạn khác chứ? Chúng tôi rất cần cô; Efrafa thì không."

Một lần nữa, Sương Mai lại im lặng. Tóc Giả có thể nghe thấy tiếng một con giun đang bò trong lớp đất gần đây và vọng xuống một cách mơ hồ dưới đường hầm là tiếng những loài vật nhỏ di chuyển trên bãi cỏ ngoài kia. Chú im lặng chờ đợi, biết rằng điều quan trọng là chú không được làm cho Sương Mai lo lắng.

Cuối cùng người bạn mới của chú thì thầm những lời không khá hơn hơi thở đứt quãng là mấy.

"Chúng ta có thể trốn khỏi Efrafa. Nguy hiểm là rất lớn, nhưng vẫn có cơ may thành công. Nó vượt quá những gì tôi có thể thấy được. Sự hỗn loạn và nỗi sợ hãi khi đêm xuống... rồi còn con người, tất cả những vật do con người làm ra nữa. Một con chó... một sợi dây tếp như cái cành khô. Một con thỏ... ồ không điều này không thể được... một con thỏ lái một hrududu! Ồ không, tôi trở nên hồ đồ mất rồi... những câu chuyện kể cho bày con nghe vào buổi tối mùa hè. Không, tôi không thể nhìn thấy cái đã từng một lần chứng kiến, nó giống như những bóng cây bên ngoài cánh đồng trong cơn mưa."

"Vậy thì, tốt nhất cô nên đến gặp người bạn này của tôi." Tóc Giả lên

tiếng "Cậu ấy nói giống như vậy, tôi đã đi đến chỗ tin cậu ấy nên tôi cũng tin cô. Nếu cô có linh cảm chúng ta sẽ thành công thì thật tuyệt. Điều mà tôi đang hỏi là liệu cô có thể mang vài người bạn đến chỗ chúng tôi không."

Sau một hồi im lặng nữa, Sương Mai khẽ nói.

"Sự can đảm của tôi, tinh thần của tôi, nó quá tệ so với trước đây. Tôi e là anh đã quá kỳ vọng vào tôi rồi."

"Tôi có thể nhận ra. Cái gì đã hủy hoại cô như vậy? Cô có phải là người cầm đầu nhóm đến gặp Hội đồng không?"

"Chính là tôi và Xào Xạc. Tôi không biết những gì đã xảy ra với những cô thỏ khác đi cùng với chúng tôi. Tất cả chúng tôi đều ở Đội Lườn Phải, anh cũng biết rồi đấy. Hiện tôi vẫn có dấu của Đội đó nhưng tôi đã bị đánh dấu lại lần nữa. Còn Blackavar nữa, anh đã gặp anh ấy rồi chứ?"

"Phải, tất nhiên rồi."

"Anh ấy cũng ở trong Đội đó. Anh ấy là bạn của chúng tôi và đã khuyến khích chúng tôi. Một hoặc hai đêm sau khi chúng tôi đến gặp Hội đồng, anh ấy đã cố bỏ chạy nhưng bị bắt lại. Anh đã thấy những gì người ta làm với Blackavar rồi đấy. Đó cũng chính là cái đêm các bạn anh tới rồi đêm sau họ bỏ trốn. Sau đó Hội đồng tìm chúng tôi một lần nữa. Thống soái Hoắc Hương nói rằng không một ai khác có cửa trốn thoát khỏi đây. Chúng tôi bị xé lẻ vào các Đội, không có nhiều hơn hai người trong một Đội Dấu. Tôi không biết làm sao họ lại để tôi và Xào Xạc trong cùng một đội. Có lẽ họ đã không suy nghĩ sâu xa. Anh cũng biết Efrafa là như vậy đấy. Lệnh ban ra, "Cứ hai người cho vào một Đội Dấu", thế nên miễn là mệnh lệnh được thi hành, còn hai người ấy là ai thì chẳng có gì quan trọng. Nhưng mà bây giờ tôi sợ lắm, cứ có cảm giác lúc nào Hội đồng cũng theo dõi tôi."

"Nhưng bây giờ tôi đang ở đây rồi." Tóc Giả nói.

"Hội đồng khôn ngoan quý quyết lắm."

"Chắc chắn là thế rồi. Trong chúng tôi còn có những người khôn ngoan hơn nhiều, tin tôi đi. Cứ như Cốt Cán của El-ahrairah ấy, không kém cạnh đâu. Nhưng hãy nói cho tôi biết, Nelthilta có đi cùng cô đến gặp Hội đồng không?"

"Không, cô ta sinh ra ở đây, ở đội Dấu Gần Chân Sau. Anh biết đấy cô ả

có tinh thần lắm nhưng lại trẻ người non dạ và ngốc nghếch. Cô ta khoái để cho mọi người thấy là mình đánh bạn với những thỏ được quy vào thành phần nổi loạn. Cô ta không nhận thức được mình đang làm gì hoặc hiểu rõ Hội đồng là thế nào đâu. Với cô ả tất cả chỉ như một trò chơi - để tỏ ra ngạo với các sĩ quan hay đại loại thế. Một ngày nào đó cô ta sẽ đi quá xa và khiến chúng ta gặp rắc rối thôi. Đó là một người không thể tin cậy để giao cho một bí mật, dù ở bất cứ mức độ nào."

"Có bao nhiêu cô thỏ trong Đội Dấu này sẵn sàng gia nhập với chúng ta để đào thoát?"

"Nhiều vô kể. Có bao nhiêu người bất mãn thì anh cũng có thể đoán được. Nhưng anh Thlayli này, không nên báo cho họ biết cho đến trước lúc chúng ta chạy trốn, không chỉ Nelthilta mà tất cả bọn họ. Không ai có thể giữ bí mật ở trong cánh đồng thỏ mà bọn do thám thì có mặt ở khắp nơi. Tôi và anh phải tự mình lên kế hoạch và không kể cho ai khác biết ngoài Xào Xạc, hai chúng tôi sẽ kiểm đủ số thỏ cái muốn bỏ chạy với chúng ta khi thời gian chín muồi."

Tóc Giả chợt nhận ra rằng, chú đã tình cờ, ngoài mong đợi, chọn được người mà chú cần nhất: một người bạn mạnh mẽ, hiểu biết, một người không chỉ biết quan tâm đến lợi ích của bản thân mà còn có thể san sẻ gánh nặng với chú.

"VẬY TÔI XIN GIAO LẠI CHO CÁC CÔ VIỆC CHỌN NGƯỜI." Tóc Giả nói "TÔI SẼ TẠO RA CƠ HỘI BỎ TRỐN NẾU CÔ KHIẾN CHO BỌN HỌ SẴN SÀNG."

"Vào khi nào?"

"Lúc hoàng hôn là tốt nhất và càng sớm càng tốt. Cây Phỉ và những người kia sẽ đón chúng ta, sẽ đánh lại bất cứ đội tuần tra nào bám theo. Nhưng cái chính là chú mòng biển sẽ chiến đấu vì chúng ta. Ngay đến Hoắc Hương cũng đâu có chờ đợi điều này phải không?"

Sương Mai lại rơi vào im lặng lần nữa và Tóc Giả nhận ra với sự ngưỡng mộ rằng cô thỏ này đang lật đi lật lại tất cả những điều mình nói và cố tìm ra kẽ hở trong kế hoạch.

"Nhưng một chú chim thì có thể đánh được bao nhiêu thỏ chứ?" Cuối cùng Sương Mai nói. "Liệu chú ta có thể đánh đuổi được tất cả bọn chúng

đi không? Đây sẽ là một cuộc đào thoát quy mô lớn và tuyệt đối không được phạm sai lầm. Thlayli à, Thống soái Hoắc Hương sẽ đích thân đuổi theo chúng ta cùng với những người giỏi nhất ông ta có. Chúng ta không thể cứ tiếp tục chạy mãi. Họ sẽ không để mất dấu đâu. Và sớm muộn gì cũng đuổi kịp chúng ta mất thôi."

"Tôi đã bảo với cô rằng bọn chúng tôi còn ranh mãnh hơn Hội đồng cơ mà. Tôi không nghĩ là cô đã hiểu ngọn ngành vấn đề này mặc dù tôi đã cố giải thích cẩn thận đến thế nào. Thế cô đã từng nhìn thấy một con sông chưa?"

"Sông là gì?"

"Đấy thấy chưa. Nhưng tôi không thể giải thích điều này. Tôi xin hứa là chúng ta sẽ không phải chạy quá xa. Trong thực tế chúng ta sẽ biến mất trước mắt Cốt Cán - nếu chúng có ở đấy mà nhìn chẳng nữa. Tôi phải nói rằng chính tôi đang nóng lòng chờ đợi điều đó đấy."

Sương Mai chẳng nói gì và Tóc Giả nhấn mạnh thêm, "Cô phải tin tôi, Sương Mai ạ. Thề có cái mạng sống của tôi, chúng ta sẽ biến mất không để lại tăm hơi gì. Tôi không dối gạt cô đâu."

"Nếu các anh tính toán sai thì những ai chết nhanh chóng sẽ là người may mắn nhất."

"Không có ai phải chết hết. Các bạn tôi đã chuẩn bị một trò lừa đảo thần tình đến nỗi El-ahrairah cũng phải lấy làm tự hào."

"Nếu vào lúc hoàng hôn," Sương Mai nói "vậy thì phải là tối mai hoặc tối ngày kia. Trong hai ngày này, Đội Dấu sẽ không có hai bữa ăn muộn. Anh biết điều đó chứ?"

"Có tôi có nghe. Vậy là ngày mai. Tại sao phải chờ đợi lâu hơn nhỉ? Nhưng còn một điều nữa. Chúng ta sẽ đem Blackavar đi cùng."

"Blackavar à? Làm sao được? Anh ấy bị Cảnh sát Hội đồng canh gác đêm cũng như ngày mà."

"Tôi biết, và điều này sẽ làm tăng thêm nguy hiểm cho chúng ta, nhưng tôi đã quyết định không thể để anh ấy ở lại đây. Đây là những gì mà tôi định làm. Tối mai khi Đội Dấu đi ăn tối, cô và Xào Xạc hãy làm sao giữ cho mấy cô thỏ ở loanh quanh bên cạnh - càng nhiều càng tốt và trong tư

thể sẵn sàng. Tôi sẽ gặp chú mòng biển ở cách đồng cỏ một chút và bảo anh ấy tấn công đội lính gác ngay khi trông thấy tôi quay vào cái lỗ. Sau đó tôi sẽ quay lại tự mình giải quyết những tên giám sát Blackavar. Họ đâu có ngờ những chuyện như thế. Tôi sẽ mang anh ấy ra trong thời gian ngắn nhất và đến chỗ các cô. Sẽ có một vụ hỗn loạn ghê gớm xảy ra và chúng ta sẽ chuồn thật nhanh trong không khí hỗn độn ấy. Chú chim sẽ tấn công bất cứ kẻ nào cố bám theo chúng ta. Hay nhớ là chúng ta sẽ chạy thẳng đến cái cổng vòm ở chỗ đường sắt. Các bạn tôi sẽ đợi ở đó. Các cô chỉ việc chạy theo tôi thôi, tôi sẽ là người dẫn đường."

"Đội trưởng Thạch Trúc có thể đi tuần đấy."

"Ồ tôi chỉ hy vọng là ông ta sẽ làm vậy." Tóc Giả nói "Tôi thật sự hy vọng là ông ta đấy."

"Blackavar có thể không chạy ngay. Anh ấy sẽ hoảng sợ không kém gì bọn lính canh."

"Có thể báo cho anh ấy không?"

"Không. Bọn lính gác không bao giờ rời anh ấy và chúng đưa anh ấy đi ăn một mình."

"Anh ta phải sống như vậy bao lâu nữa?"

"Khi anh ấy bị bêu riếu qua hết các Đội Dấu thì Hội đồng sẽ giết anh ấy. Tất cả chúng tôi đều cảm thấy chắc chắn là thế."

"Nếu thế thì việc này coi như được quyết định. Tôi sẽ không rời khỏi đây nếu không có anh ấy." Tóc Giả nói.

"Thlayli ạ, anh là một chàng trai thật can đảm. Không biết sự ranh mãnh của anh có được như vậy không? Ngày mai, tất cả mạng sống của chúng tôi đều phụ thuộc vào anh đấy."

"Được thôi, vậy cô có cảm thấy có gì không ổn trong kế hoạch này không?"

"Không, nhưng mà tôi cũng chỉ là một cô thỏ chưa từng ra khỏi Efrafa. Giả sử có chuyện gì không mong đợi xảy ra thì sao?"

"Cũng phải liều một phen thôi. Cô có thực sự muốn rời khỏi đây để đến sống trên vùng đồi núi cao với chúng tôi không? Hãy nghĩ về điều đó."

"Ồ, Thlayli, thế chúng tôi có được kết bạn với người mà mình chọn, đào

hang cho mình và để ra những lứa con không?"

"Sẽ là như vậy và còn nữa: kể những câu chuyện trong Tổ Ong, ăn cỏ bất cứ lúc nào cô muốn. Một cuộc sống tuyệt đẹp, tôi hứa với cô đấy."

"Vậy tôi sẽ đi. Tôi sẽ chấp nhận bất cứ rủi ro nào."

"Thật may mắn làm sao là cô đã ở trong Đội Dấu này." Tóc Giả trầm trồ "Trước khi trò chuyện với cô tối nay, tôi đã hoang mang ghê gớm không biết là mình phải làm gì nữa."

"Bây giờ tôi sẽ quay lại cái hang thấp hơn, Thlayli ạ. Một vài thỏ sẽ thắc mắc không hiểu vì sao anh lại cho gọi tôi đến. Anh cũng biết là đây không phải là thời gian thích hợp để hẹn hò với tôi. Nếu tôi đi bây giờ, chúng ta có thể nói là anh đã nhầm và lấy làm thất vọng. Đừng quên là phải nói thế nhé."

"Tôi không quên đâu. Phải, bây giờ thì cô đi đi và hãy làm sao cho mọi người đều sẵn sàng vào bữa tối ngày mai nhé. Tôi sẽ không làm cô phải thất vọng đâu."

Khi Sương Mai đi khỏi hang, Tóc Giả cảm thấy mệt mỏi và cô đơn kinh khủng. Chú cố nhắc mình nhớ là bạn bè của chú ở cách đây không xa và rằng chỉ chưa đầy một ngày nữa chú sẽ gặp lại họ. Nhưng chú biết rằng đang nằm giữa chú và Cây Phi còn có cả cánh đồng Efrafa, thế là những suy nghĩ của chú vỡ ra thành trăm mối tơ vò. Chú rơi vào một giấc ngủ nửa tỉnh nửa mê trong đó, Đội trưởng Thạch Trúc biến thành mòng biển vừa bay vừa kêu quàng quạc trên dòng sông cho đến khi chú thức dậy trong cơn hoảng loạn, rồi lại mơ màng ngủ tiếp để thấy Đội trưởng Ngò Rí trước mặt chú dồn đuổi Blackavar về phía hàng rào dây kẽm gai sáng ngời trên bãi cỏ. Và trên tất cả, to lừng lững như một con ngựa trên cánh đồng, nhận biết tất cả mọi chuyện đang diễn ra từ đầu này đến đầu kia thế giới là hình thù to lớn dễ sợ của Thống soái Hoắc Hương. Cuối cùng, mệt rã rời vì những nỗi sợ hãi của mình, chú trôi vào một giấc ngủ sâu, nơi mà nỗi sợ hãi của chú không theo vào nổi và chú nằm xuống không trở mình, không gây nên một tiếng động trong cái hang hiu quạnh.

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 36

Sấm Chớp Kéo Về

Chúng ta toan bỏ chạy khỏi đó

Nhưng Bill Happer chạy đến

Thế là chúng ta chẳng làm được gì

Music Hall Song

Tóc Giả vậ vẫ rồi từ từ thoát ra khỏi giấc ngủ giống như bong bóng khí trên đầm lầy thoát ra từ đáy dòng nước phẳng lặng. Trong hang có một thỏ khác bên cạnh chú - một chú thỏ đực. Chú giật mình ngồi phắt dậy và hỏi, "Ai đây?"

"Thủy Dương Mai đây." chú kia đáp "Đến giờ ăn sáng rồi, Thlayli. Chiền chiện đã bay lên. Khiếp anh ngủ gì mà say thế."

"Tôi dám cá vậy, được thôi, tôi đã sẵn sàng." Chú đáp và toan dẫn đường xuống đường chạy trước thì câu nói tiếp theo của Thủy dương Mai khiến cho chú đứng sững lại.

"Này, ai là Thứ Năm thế?" Thủy Dương Mai hỏi.

Cả người Tóc Giả căng ra như sợi dây đàn. "Anh vừa nói gì vậy?"

"Tôi hỏi ai là Thứ Năm?"

"Làm sao tôi biết được?"

"Chà, anh cứ nói hoài trong giấc ngủ. Anh luôn miệng ú ở một câu Hỏi Thứ Năm, hỏi Thứ Năm . Vì thế tôi mới hỏi Thứ Năm là ai?"

"À, tôi hiểu rồi. Đó là một anh chàng tôi từng quen biết. Cậu ấy thường dự báo về thời tiết và những chuyện tương tự."

"Vậ à, thế thì anh chàng ấy có việc để làm rồi đấy. Anh có người thấy mùi sấm không?"

Tóc Giả hếch mũi người. Trộn giữa mùi cỏ tươi và mùi đàn bò, nghe có mùi nồng nồng ấm ấm của một đám mây nặng nề vẫn còn ở đằng xa. Chú

đón nhận điều này một cách khó chịu. Hầu như tất cả mọi sinh vật đều trở nên bất an khi sấm chớp kéo đến, bởi vì nó chế ngự chúng với sự căng thẳng gia tăng và làm xáo trộn nhịp điệu tự nhiên của chúng. Bản năng xúi bầy Tóc Giả quay vào hang, nhưng chú hơi nghi ngờ rằng một chuyện vật như tiếng sấm ầm ì từ xa vào buổi sáng lại có thể ảnh hưởng đến lịch trình của Đội Dấu ở Efrafa.

Chú hoàn toàn đúng. Ngò Rí đã có mặt ở lối ra vào, ngồi đối diện với Blackavar và những kẻ canh giữ tù nhân. Chú nhìn quanh khi thấy đám sĩ quan đang chạy lên đường chạy.

"Đến đây đi Thlayli." chú gọi "Đội lính gác đã ra ngoài rồi. Sấm chớp có làm anh ngại không?"

"Cũng chút đỉnh," Tóc Giả đáp.

"Nhưng chưa nổ ra hôm nay đâu." Ngò Rí nói "Vẫn còn ở xa lắm. Tôi thì cho là đến tận tối mai kia. Dù vậy, đừng để Đội Dấu thấy nó tác động đến anh nhé. Không có gì thay đổi trừ khi Thống soái Hoắc Hương ra lệnh."

"Không thể đánh thức anh ta dậy được," Thủy Dương Mai nói không giấu được vẻ ác ý "Có một ả trong hang anh tối qua, phải không Thlayli?"

"Ồ, có chuyện đó à?" Ngò Rí hỏi "Là ai vậy?"

"Sương Mai." Tóc Giả đáp cụt lủn.

"Ôi dào cái ả lúc nào cũng như mất hồn ấy." Ngò Rí nói giọng miệt thị "Buồn cười thật đấy, tôi không nghĩ là ả lại sẵn sàng cho chuyện ấy."

"Chẳng nước non gì." Tóc Giả nói "Tôi đã phạm sai lầm. Nhưng nếu anh còn nhớ thì chính anh đã yêu cầu tôi làm những gì có thể để hiểu rõ hơn về cái nhóm nguy hiểm ấy và từng bước đưa họ vào tầm kiểm soát, vì thế tôi đã giữ cô ta lại chuyện trò một lúc, chỉ thế thôi."

"Không đi đến đâu à?"

"Hừ, lúc này thì khó mà nói được," Tóc Giả nói tiếp "nhưng để xem sao."

Trong khi toàn đội ra ngoài, chú dành thời gian nghĩ ra cách tốt nhất và nhanh nhất để vào hang tấn công những kẻ canh giữ Blackavar. Chắc chắn chú phải đẩy một tên vào vị thế không hành động được vì không có thời

gian rồi tấn công phủ đầu tên còn lại lúc hắn ta còn chưa kịp chuẩn bị. Nếu phải đánh nhau với hắn thì tốt nhất nên tránh không đánh nhau ở khu vực giữa Blackavar và miệng hố bởi vì rất có thể tù nhân sẽ hoảng loạn như tất cả những kẻ còn lại mà vùng lên bỏ chạy sâu vào hang. Nếu có chuyện bỏ chạy thì chú phải chạy ra ngoài. Tất nhiên, với một chút may mắn nào đó, tên lính canh thứ hai có thể chuồn xuống dưới hang mà không đánh đấm gì hết, nhưng không nên trông cậy vào những điều như vậy. Cốt Cán ở Efrafa không được quyền bỏ chạy.

Khi ra ngoài cánh đồng, Tóc Giả tự hỏi phải đứng ở đâu để Kehaar có thể trông thấy mình. Đã có sự thỏa thuận giữa hai bên là Kehaar sẽ tìm đến chú bất cứ lúc nào chú xuất hiện trên mặt đất vào ngày thứ hai.

Chú không cần phải lo lắng. Kehaar đã bay lượn phía trên Efrafa từ trước khi mặt trời mọc. Đúng lúc trông thấy Đội Dấu xuất hiện, chú ta đã sà cánh xuống cánh đồng, chếch đi một chút vào khoảng giữa những lùm cây bụi và đội lính gác rồi bắt đầu mổ mổ trên cỏ. Tóc Giả vừa gặm cỏ vừa dần dần tiến đến chỗ bạn, chú tâm vào việc ăn cỏ mà không một lần liếc nhìn về hướng đó. Một lúc sau, chú cảm thấy Kehaar xuất hiện phía sau, gần sát một bên.

"*Eng Tóc Dả. Tôi nghĩ chúng ta không nên lói chuyện nhau. Eng Cây Phi muốn biết eng đang nàm gì và eng muốn gì?*"

"Tôi cần hai việc, Kehaar ạ, cả hai đều vào chiều tối nay. Thứ nhất, người của chúng ta phải đứng đợi cả ở cổng vòm. Tôi sẽ đến đấy cùng bày tỏ cái. Nếu chúng tôi bị truy sát thì anh, Cây Phi và những người còn lại phải sẵn sàng đánh trả. Thuyền vẫn còn ở đó chứ?"

"Còn, còn. Người chưa *nấy* đi. Tôi sẽ *lói* với Cây Phi điều eng muốn."

"Tốt lắm. Bây giờ thì nghe cho kỹ nhé, Kehaar. Điều thứ hai và là điều vô cùng quan trọng. Anh có nhìn thấy những con thỏ lảng vảng phía ngoài chúng ta, trên cánh đồng không? Đó là những con làm nhiệm vụ canh gác. Vào lúc mặt trời lặn, anh đến gặp tôi ở đây. Sau đó tôi sẽ quay lại chỗ những bụi cây đằng kia rồi chui xuống cái lỗ. Ngay khi thấy tôi đã vào trong rồi thì hãy tấn công bọn lính gác, làm cho chúng sợ hết hồn mà bỏ chạy. Nếu chúng không chịu bỏ chạy thì hãy tấn cho chúng một trận. Dù

thế nào chúng cũng không được có mặt ở đây. Anh sẽ thấy tôi xuất hiện gần như ngay sau đó với những cô thỏ - những cô thỏ mẹ, họ sẽ đi cùng tôi và chúng tôi sẽ chạy thẳng đến cổng vòm. Rất có thể chúng tôi sẽ bị tấn công lúc đang chạy trên đường. Nếu chuyện đó xảy ra anh có thể giúp chúng tôi lần nữa không?"

"Có chứ, có chứ. Tôi sẽ bay về phía *chún*, chặn không cho *chún* đuổi theo ngăn cản các bạn."

"Tuyệt lắm. Mọi chuyện chỉ có thể thôi. Thế Cây Phi và những người kia... Đều ổn chứ?"

"*Tút tut*. Họ đều *lói* rằng *eng* nà một chàng *chai* rất cừ. *Eng* Hoa *Truông* còn nhắn hãy mang về cho họ mỗi người một thỏ mẹ, riêng *eng* ấy thì hai."

Tóc Giả cố nghĩ ra một câu thích hợp để trả lời thì thoáng thấy Ngò Rí đang chạy ngang qua bãi cỏ về phía mình. Ngay lập tức, không kịp nói một lời với Kehaar, chú phóng một vài bước về phía Ngò Rí và bắt đầu làm bộ bận rộn bứt mấy cọng cỏ ba lá trên vạt cỏ. Khi Ngò Rí đến gần, Kehaar đã kịp bay lên phía trên đầu chúng và biến mất sau những hàng cây cao.

Ngò Rí nhìn theo chú mòng biển bay lên cao dần đoạn quay sang Tóc Giả.

"Bộ anh không sợ rầy con chim đó hả?" Chú hỏi.

"Không sợ lắm." Tóc Giả đáp.

"Đôi khi chúng tấn công chuột đồng và cả thỏ con đấy." Ngò Rí nói "Anh thật liều lĩnh khi ăn cỏ ở đây. Tại sao anh lại bất cẩn như vậy?"

Thay cho câu trả lời, Tóc Giả vươn thẳng người dậy nhào lên đâm đùa Ngò Rí một cái, đủ mạnh để cho chú kia lăn mấy vòng.

"Đó là lý do tại sao đấy." Chú nói.

Ngò Rí ngồi dậy, mặt xụ ra. "Được rồi. Đồng ý là anh nặng hơn tôi." chú nói "Nhưng anh cần biết một điều nữa, Thlayli ạ, rằng để trở thành một sĩ quan ở Efrafa thì cần nhiều hơn là cái trọng lượng của anh. Điều đó không thay đổi được một sự thật là bọn chim kia có thể rất nguy hiểm. Với lại lúc này đâu phải mùa di trú của chúng. Chuyện này thật là kỳ lạ. Việc này phải được báo cáo lại."

"Để làm gì kia chứ?"

"Bởi vì nó bất thường. Mà tất cả những gì không bình thường đều phải được báo cáo lại. Nếu chúng ta không là thế thì cũng có người khác làm, chúng ta sẽ trông chẳng khác gì lũ ngốc khi phải nói là chúng ta đã nhìn thấy nó. Ta không thể nói là ta đã không nhìn thấy gì - một vài người trong Đội đã thấy nó. Vì thế tôi sẽ đi báo cáo chuyện này. Giờ ăn cũng sắp hết rồi, vì thế nếu tôi không thể quay lại kịp, anh và Thủy Dương Mai hãy làm tốt việc đưa Đội trở về hang nhé."

Ngay khi Ngò Rí bỏ đi, Tóc Giả chạy đi tìm Sương Mai. Chú thấy cô nàng đang ở trong một cái hố cùng với Xào Xạc. Hầu hết thành viên trong Đội Dấu không tỏ ra bị ảnh hưởng quá nhiều bởi sấm sét vẫn còn ở rất xa như Ngò Rí nói. Tuy vậy, hai cô thỏ có vẻ ủ ê lo sợ. Tóc Giả bảo với chúng rằng chú đã dàn xếp mọi chuyện với Kehaar.

"Nhưng đây là chú chim sẽ tấn công bọn lính gác hay sao?" Xào Xạc hỏi "Tôi chưa bao giờ nghe nói tới một chuyện như thế."

"Sẽ là như vậy, tôi hứa với các cô. Hãy tập hợp các cô thỏ sẵn sàng ngay khi bữa tối bắt đầu. Khi tôi chạy ra ngoài cùng với Blackavar, bọn lính canh sẽ chạy đi tìm chỗ nấp."

"Và chúng ta sẽ chạy đi đâu?" Xào Xạc hỏi.

Tóc Giả dẫn họ ra ngoài tiến vào cánh đồng, nơi họ có thể nhìn thấy cái cổng vòm xa xa trên đường đê cách đây khoảng bốn năm trăm mét.

"Rất có khả năng chúng ta sẽ gặp Thạch Trúc." Xào Xạc nói "Anh biết chuyện này chứ?"

"Tôi tin là hẳn sẽ gặp rắc rối trong việc chặn Blackavar lại," Tóc Giả đáp "vì thế tôi chắc là hẳn không đủ ba đầu sáu tay để đối phó với tôi và chú mòng biển đâu. Coi kìa, Thủy Dương Mai đã dẫn bọn lính gác tới - chúng ta phải đi thôi. Đừng lo lắng nhiều nhé. Ăn thật nhiều vào và cố ngủ cho đầy giấc. Nếu không thể ngủ được thì hãy mài móng cho sắc, có thể các cô sẽ cần đến đấy."

Cả Đội Dấu lại đi xuống hang, Blackavar được áp tải ra ngoài bởi hai tên cảnh sát. Tóc Giả quay về hang, cố gạt hết mọi ý nghĩ về buổi tối nay ra khỏi đầu. Một lúc sau chú từ bỏ ý định ở một mình cả ngày. Chú đi một vòng xuống những cái hang thấp hơn, tham gia vào trò chơi đá bốp, nghe

hai câu chuyện, bản thân mình thì góp vui một chuyện, giấu phân ở trong hào. Và rồi trong phút ngẫu hứng đi đến chỗ Ngò Rí xin phép được đi thăm Đội Dấu khác. Chú lang thang qua Crixia, thấy mình lọt vào giữa một bữa ăn trưa với Đội Lườn Trái và cùng đi xuống hang với bọn họ. Các sĩ quan ở đây ở chung trong một cái hang lớn và ở đây chú gặp vài vị cựu chiến binh dày dặn kinh nghiệm trận mạc. Chú thích thú lắng nghe những câu chuyện của họ về Tổng tuần tra và những thành tích khác của họ. Vào khoảng xế chiều, chú trở về Đội Dấu Gần Chân Sau phơi phới tự tin và ngủ một mạch cho đến tận khi một tên trong bọn lính gác đến đánh thức chú dậy đi ăn tối.

Chú chạy lên lối đi, Blackavar ngồi bẹp đáng, vẻ thiếu ngủ như thường lệ trong cái hốc tường của chú. Ngồi xuống bên cạnh Ngò Rí, Tóc Giả quan sát Đội Dấu lần lượt đi ra ngoài hang. Sương Mai và Xào Xạc đi ngang qua mặt chú mà không hề liếc mắt. Họ tỏ ra hơi căng thẳng nhưng trong tư thế sẵn sàng. Ngò Rí nổi đuôi theo chú thỏ đi ra sau rốt.

Tóc Giả đợi cho đến lúc biết chắc là Ngò Rí có đủ thời gian rời khỏi hang. Rồi ném nhanh cái nhìn cuối cùng về chỗ Blackavar đang ngồi, chú đi thẳng ra ngoài. Ánh mặt trời rực rỡ làm lóa cả mắt và chú ngồi xuống trên hai chân sau, hấp háy mắt, chải chải lông ở một bên má khi đôi mắt đã quen với ánh sáng. Vài giây sau chú thấy Kehaar bay ngang qua cánh đồng.

"Đến lúc rồi đó." chú bụng bảo dạ "Nào chúng ta đi."

Nhưng đúng lúc ấy, có một thỏ lên tiếng ngay phía sau chú.

"Thlayli, ta có vài lời muốn nói với anh. Quay lại chỗ bụi cây đằng kia, được không?"

Tóc Giả hạ bàn chân trước xuống nhìn quanh.

Đó là Thống soái Hoắc Hương.

Richard Adams

Đời Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 37

Sấm Sét Nổi Lên

Anh có thể giấu được ngọn lửa, nhưng anh sẽ làm gì với làn khói đậy?

Tục ngữ của Cậu Remus của Joel Chandler Harris

Cơn bốc đồng đầu tiên xúi giục Tóc Giả lập tức ra đòn tấn công Hoắc Hương. Nhưng chú cũng nhận ra tức thì rằng đó là một điều hoàn toàn ngu xuẩn, chỉ khiến cho cả bọn kia nhào đến quật ngã chú trong chớp mắt. Chẳng thể làm gì ngoài việc tuân lệnh. Chú theo Hoắc Hương đi qua những lùm cây lúp xúp đến dưới bóng râm của con đường dành cho ngựa. Bất chấp ánh chiều chạng vạng, buổi tối dường như nặng nề hơn với những đám mây và lớp không khí giữa những thân cây nghe có phần ngọt ngào, ẩm đạm. Sấm chớp vẫn đang kéo về. Tóc Giả nhìn Hoắc Hương, chờ đợi.

"Cậu ra khỏi hang của Đội Dấu Gần Chân Sau chiều hôm nay phải không?" Hoắc Hương hỏi.

"Phải, thưa ngài." Tóc Giả đáp, chú vẫn không muốn gọi Hoắc Hương là ngài nhưng bởi vì chú được cất nhắc lên hàng sĩ quan Efrafa nên không thể xưng hô khác đi được. Dù sao thì chú cũng không nói thêm là mình đã được Ngò Rí cho phép làm việc đó. Chú vẫn chưa bị buộc tội gì cơ mà.

"Cậu đã đi những đâu?"

Tóc Giả cố nuốt cục tức xuống. Chẳng có gì phải nghi ngờ, Hoắc Hương biết rõ mọi hành tung của chú.

"Tôi đến Đội Lườn Trái, thưa ngài. Tôi đã ở trong hang của họ."

"Tại sao cậu làm vậy?"

"Để cho qua thời gian và hiểu biết thêm thông qua việc lắng nghe câu chuyện của các sĩ quan khác."

"Cậu còn đi đâu nữa không?"

"Thưa ngài, không."

"Cậu gặp một trong những Cốt Cán ở Đội Lườn Trái - một thỏ tên là Cúc Bạc."

"Có thể là như vậy, tôi không biết hết tên bọn họ."

"Thế cậu đã từng gặp anh ta bao giờ chưa?"

"Không, thưa ngài. Sao tôi có thể gặp được?"

Sau đó một quãng im lặng.

"Tôi có thể hỏi tất cả những chuyện này có ý nghĩa gì không, thưa ngài?" Tóc Giả hỏi.

"Ta mới là người đặt ra câu hỏi." Hoắc Hương nói "Cúc Bạc đã nhìn thấy cậu trước đó. Anh ấy nhận ra cậu nhờ cái chòm lông trên đầu. Cậu nghĩ anh ta trông thấy cậu ở đâu?"

"Tôi không biết."

"Cậu từng chạy trốn khỏi một con cáo?"

"Thưa vâng, vài ngày trước, trên đường tôi tới đây."

"Cậu đã dẫn con cáo đến chỗ một bầy thỏ và nó đã giết một trong số đó. Điều ấy có đúng không?"

"Tôi không chủ bụng dẫn cáo đến chỗ họ. Tôi không biết là có đàn thỏ ở đó."

"Và cậu không kể với chúng tôi về chuyện này?"

"Đây là chuyện chẳng có quan hệ gì. Chẳng có gì sai trái trong việc trốn chạy một con cáo."

"Cậu đã gây ra cái chết cho một sĩ quan Efrafa."

"Hoàn toàn ngẫu nhiên. Và con cáo kia vẫn có thể ăn thịt anh ta kể cả khi tôi không có ở đây."

"Không có chuyện đó đâu." Hoắc Hương bực bội "Cấm Quỳ không phải là tay thỏ đi đâm bổ vào một con cáo. Cáo không phải là mối nguy đối với những thỏ nào biết việc của mình."

"Thưa ngài, tôi lấy làm tiếc về chuyện con cáo. Nhưng đó chỉ là một xui xẻo thôi."

Hoắc Hương chăm chăm nhìn chú với đôi mắt to, xanh nhạt.

"Còn một câu hỏi nữa, Thlayli. Đội tuần tra đó đang lần theo dấu vết một bầy thỏ lạ. Cậu có biết gì về bọn chúng không?"

"Tôi cũng nhìn thấy dấu vết của họ nữa, cũng vào lúc ấy. Nhưng tôi không thể nói gì hơn với ngài được."

"Cậu không phải là người của chúng chứ?"

"Nếu tôi đi cùng với bọn họ, thưa ngài, thì vì lẽ gì mà tôi lại đến Efrafa?"

"Ta đã bảo trước, ở đây ta mới là người đặt ra câu hỏi. Cậu không thể nói cho ta biết chúng đi đâu hay sao?"

"Tôi e là không nói được gì, thưa ngài."

Hoắc Hương thôi không trừng trừng nhìn chú nữa mà ngồi im một lát. Tóc Giả cảm thấy Hoắc Hương đang đợi chú đặt ra câu hỏi tất cả những chuyện này đã xong chưa và chú có thể đi được chưa. Nhưng chú quyết định cũng im lặng nốt.

"Còn một chuyện nữa." cuối cùng Hoắc Hương lên tiếng "Về con chim trắng trên cánh đồng sáng nay. Cậu không sợ những con chim ấy sao?"

"Không thưa ngài. Tôi chưa từng nghe chuyện một con chim làm hại một con thỏ."

"Nhưng chúng là thế đấy, với tất cả những kinh nghiệm phong phú của cậu, Thlayli. Dù sao thì thử nói xem tại sao cậu lại đến gần nó?"

Tóc Giả suy nghĩ rất nhanh. "Thưa ngài, thành thực mà nói, tôi nghĩ có lẽ tôi cố gây ấn tượng mạnh với Đội trưởng Ngò Rí."

"Phải, cậu đã có một lý do đỡ ẹc. Nhưng nếu cậu định gây ấn tượng với ai thì cậu nên bắt đầu với ta đây này. Ngày kia, đích thân ta sẽ tiến hành một cuộc Tổng Tuần tra. Lộ trình sẽ kéo dài sang bên kia đường sắt để tìm dấu vết bọn thỏ kia - những con thỏ mà hãn Cẩm Quy đã tìm thấy nếu cậu không từ đâu nhảy bổ vào và khiến anh ta phải chết. Vì thế tốt nhất cậu sẽ đi cùng chúng ta và chứng minh cho chúng ta thấy cậu giỏi giang như thế nào."

"Thế thì tốt quá, thưa ngài; tôi sẽ rất lấy làm vinh hạnh."

Lại một quãng im lặng. Lần này Tóc Giả quyết định làm như đã đến lúc phải bỏ đi. Chú đã toan làm thế nhưng một câu hỏi khác chặn chú lại.

"Khi cậu ở cùng với Sương Mai, cô ta có nói cho cậu biết tại sao cô ta lại ở đội Dấu Gân Chân Sau không?"

"Có, thưa ngài."

"Ta không chắc là những rắc rối kiểu này đã thực sự trôi qua chưa, Thlayli ạ. Nhưng hãy để mắt đến chuyện đó. Nếu cô ả còn nói chuyện với cậu thì càng khai thác được nhiều càng tốt. Có thể những thỏ cái này đã bình tâm lại nhưng cũng có thể là không. Ta muốn nắm được mọi chuyện."

"Vâng thưa ngài, tôi hiểu." Tóc Giả nói.

"Thế thôi." Hoắc Hương nói "Bây giờ cậu có thể trở lại với Đội Dấu của mình rồi đây."

Tóc Giả chạy ra cánh đồng. Gần như sắp hết giờ ăn tối quy định, mặt trời đã lặn, không gian bàng lảng cái sắc xám xịt. Những đám mây nặng chình chịch cản mất chút ánh sáng cuối cùng mà mặt trời còn tỏa xuống đất. Không thấy Kehaar ở đâu cả. Bọn lính gác đã quay trở vào và Đội Dấu bắt đầu đi xuống hang. Ngồi một mình trên thảm cỏ, chú đợi cho đến khi chú thỏ cuối cùng biến mất. Vẫn không thấy bóng dáng Kehaar đâu. Chú chậm rãi nhảy xuống cái lỗ Trong khi đi vào, chú đụng phải một trong những tay thỏ của đội giám sát đứng chặn ở miệng hang để bảo đảm Blackavar không toan bỏ trốn khi cậu ta được đưa xuống.

"Tránh đường cho ta đi, đồ con đĩa ngồi lê mách lẻo bản thủ." Tóc Giả hét lên "Bây giờ thì đi mà báo cáo đi." chú quay lại nói thêm khi đi vào hang mình.

*

Khi ánh sáng tắt dần trên bầu trời nặng trĩu trên đầu, Cây Phi một lần nữa lại phóng qua mặt đất trở trụ, khô cằn bên dưới cái cổng vòm của đường tàu, chạy đến mạn phía Bắc và ngồi thẳng lên nghe ngóng. Sau đó Thứ Năm cũng đến bên cạnh chú, cả hai lặng lẽ đi một đoạn sâu vào cánh đồng hướng về phía Efrafa. Không khí ngột ngạt có phần oi bức, thoảng mùi nước mưa và mùi lúa mạch đang chín. Xung quanh không có âm thanh gì nhưng ở phía sau và phía dưới chúng, từ đồng cỏ tươi tốt mơn mớn ven bờ sông Test, nghe vọng lên tiếng cãi cọ the thé liên tục của một đôi chim sống gần nước. Kehaar là là bay xuống từ trên mặt đê.

"Anh chắc là anh ấy bảo tối nay chứ?" Cây Phi hỏi đến lần thứ ba.

"Tình hình xấu *năm*." Kehaar nói "Có thể người ta bắt *eng* ấy rồi. Thế là

hết đời Tóc Dã. Eng có nghĩ thế khun?"

Cây Phi không trả lời.

"Tôi không thể nói gì được." Thứ Năm lên tiếng "Mây gió, sấm chớp. Nơi ấy ở trên cánh đồng... cũng tựa như ở dưới lòng sông vậy. Bất cứ chuyện gì cũng có thể xảy ra ở đó."

"Tóc Giả đang ở đây. Giả sử anh ấy bị giết? Giả sử bọn chúng ép anh ấy phải khai ra..."

"Anh Cây Phi này." Thứ Năm lên tiếng "Thủ lĩnh Cây Phi, anh cứ ngồi trong bóng tối mà lo lắng như vậy thì làm sao giúp anh ấy được. Cũng có thể chẳng có chuyện gì xảy ra ở đằng ấy hết. Có thể Tóc Giả phải án binh bất động vì một lý do nào đó. Dù thế nào thì anh ấy cũng không xuất hiện tối nay - bây giờ thì điều đó là chắc chắn - và những người bạn của chúng ta ở đây đang gặp nguy hiểm. Sáng sớm mai Kehaar có thể bay đi mang tin tức về cho chúng ta."

"Anh cho rằng em nói đúng," Cây Phi nói "nhưng anh không muốn đi khỏi đây. Nhờ anh ấy đến thì sao. Thôi hãy để Xám Bạc đưa mời người về, anh sẽ ở lại đây."

"Một mình anh cũng chẳng làm được gì, dẫu anh có không bị què một chân đi nữa. Anh đang cố ăn một thứ cỏ không có ở đây. Sao anh không tạo cơ hội cho nó mọc lên đã?"

Cả bọn trở về dưới cổng vòm và khi Xám Bạc bước ra từ những bụi cây đến gặp chúng, cả bọn có thể nghe thấy tiếng những chú kia chộn rộn một cách bất an trong bụi tầm ma.

"Chúng ta đành bỏ cuộc tối nay thôi Xám Bạc à." Cây Phi thông báo "Chúng ta phải trở về bờ sông ngay trước khi trời tối hẳn."

"Thủ lĩnh Cây Phi," Nồi Đất gọi khi chú lặng lẽ tới gần "mọi... mọi việc sẽ ổn, phải không ạ? Ngày mai Tóc Giả sẽ tới, đúng không?"

"Tất nhiên là anh ấy sẽ đến," Cây Phi đáp "và chúng ta có mặt ở đây là để giúp anh ấy. Còn anh, anh sẽ nói cho em biết một chuyện khác, Nồi Đất à. Nếu ngày mai anh ấy không tới thì anh sẽ đích thân đến Efrafa."

"Thế thì em sẽ đi cùng anh, Thủ lĩnh Cây Phi." Nồi Đất khẳng định.

*

Tóc Giả nằm co ro trong hang, ép sát người vào Sương Mai. Toàn thân run bắn lên nhưng không phải vì lạnh; những đường chạy ngọt ngọt của Đội Dấu trở nên ngọt ngọt hơn vì sấm chớp đang kéo đến; không khí nghe như những chiếc lá rơi sâu xuống mãi. Tóc Giả đã gần như hoàn toàn kiệt sức về tinh thần. Sau cuộc nói chuyện với Thống soái Hoắc Hương, mỗi lúc chú một chìm sâu vào nỗi kinh hoàng tự bao đời của kẻ đang ấp ủ âm mưu. Không biết Hoắc Hương đã khám phá ra được bao nhiêu? Rõ một điều là chẳng có thông tin nào không đến được chỗ hắn. Hắn biết rõ rằng Cây Phi cùng đồng đội đến từ phía Bắc và họ đã băng qua con đường sắt. Hắn cũng biết chuyện con cáo nữa, cả chuyện mòng biển vào mùa này đáng lý phải ở cách đây rất xa, thế mà lại lảng vảng quanh Efrafa và Tóc Giả đã chú tâm tiếp cận nó. Còn gì nữa nào, cả chuyện chú đã kết bạn với Sương Mai. Còn bao lâu nữa trước khi Hoắc Hương tiến hành bước cuối là chấp nối những sự việc kia lại với nhau? Rất có thể hắn đã làm được điều đó và giờ đây gần như chỉ ngồi rình để quăng mề lưới cuối cùng, bắt gọn tất cả?

Hoắc Hương có mọi lợi thế. Hắn an toàn ngồi ở điểm giao nhau của tất cả các con đường, nghe thấy hết, nhìn thấy hết trong khi Tóc Giả ngồi trong bóng tối, hoàn toàn lố bịch khi cố gắng ước lượng hắn với tư cách một kẻ thù, vụng về và ngu dốt chui ra chui vào trong những lùm cây bụi, mỗi lúc lại càng để lộ ra chân tướng của mình. Chú không biết có cách nào liên hệ được với Kehaar lần nữa. Kể cả khi chú có thành công chẳng nữa thì liệu Cây Phi có thể mang nhóm thỏ đến lần thứ hai không? Có lẽ họ đã bị phát hiện trong những cuộc tuần tra của Thạch Trúc rồi cũng nên. Nói chuyện với Blackavar bị nghi ngờ. Đến gần Kehaar cũng bị nghi ngờ. Càng ngăn chặn nhiều lỗ rò thì bí mật của chú lại càng bị rò-rỉ-tiết-lộ-ra-ngoài.

Rồi điều tệ hại hơn sẽ đến.

"Thlayli này," Sương Mai thì thầm bên tai chú "anh có nghĩ hai chúng ta và Xào Xạc có thể trốn đi tối nay không? Nếu đánh nhau với tên gác ở cửa hang, chúng ta có thể bỏ chạy trước khi đội tuần tra bắt đầu đuổi theo."

"Tại sao?" Tóc Giả hỏi lại "Cái gì làm cô nghĩ như thế?"

"Tôi sợ lắm. Chúng tôi đã báo với mấy chị em khác, anh cũng biết đấy, ngay trước khi ăn tối. Họ đã sẵn sàng bỏ chạy khi chú chim tấn công bọn

lính gác, thế mà chẳng có chuyện gì xảy ra. Tất cả - Nelthilta và cả bọn - đều biết kế hoạch này, chẳng bao lâu nữa thì cả Hội đồng cũng biết mất thôi. Tất nhiên chúng tôi đã nhắc nhở họ rằng mạng sống của mọi người tùy thuộc vào việc giữ kín bí mật và rằng anh sẽ cố lần nữa. Xào Xạc lúc này đang theo dõi họ, cô ấy nói sẽ cố làm hết sức mình để không ngủ thiếp đi. Nhưng không một bí mật nào lại không bị lộ ra ở Efrafa này. Cũng có khả năng trong số các cô thỏ có một kẻ là gián điệp, mặc dù Thần Mặt trời cũng biết rõ là trong khả năng của mình chúng tôi đã cố hết sức để chọn mặt gửi vàng. Rất có thể tất cả chúng ta sẽ bị bắt giữ trước sáng mai."

Tóc Giả cố suy nghĩ thật rõ ràng. Chắc chắn là chú có thể mang ra ngoài thành công hai cô thỏ kiên định, hiểu chuyện này. Nhưng tên lính canh - trừ khi chú có thể giết hẳn - sẽ lập tức báo động cho đồng bọn và chú cũng không chắc mình có thể tìm được đường dẫn đến bờ sông trong đêm tối như thế này không. Kể cả khi chú làm được điều đó thì rất có khả năng đội truy bắt sẽ đuổi theo chú đến chỗ cây cầu, thế là sẽ lao vào giữa những người bạn của chú đang say ngủ mà chưa chuẩn bị gì cả. Và điều tốt nhất với chú là chuồn ra khỏi Efrafa chỉ với hai cô thỏ bởi vì thần kinh chú đã rệu rã mất rồi. Xám Bạc và những người kia nào biết được những gì mà chú phải chịu đựng. Họ chỉ biết một điều là chú đã bỏ chạy.

"Không, chúng ta không thể bỏ cuộc vào lúc này." chú nói, cố càng dụ dằng càng tốt "Chính cơn sấm sét và việc phải chờ đợi đã làm các cô căng thẳng như thế. Hãy nghe đây, tôi hứa với cô rằng vào giờ này tối mai cô đã ra khỏi Efrafa mãi mãi và cả những người đi cùng cô nữa. Giờ thì hãy cố ngủ đi một chút và sau đó quay lại giúp Xào Xạc một tay. Hãy luôn giữ trong đầu ý nghĩ về những ngọn núi cao và những điều tôi đã kể với cô. Tất cả chúng ta sẽ có mặt ở đấy - khó khăn của chúng ta không kéo dài lâu nữa đâu."

Khi cô thỏ đã ngủ bên cạnh chú, Tóc Giả tự hỏi làm thế nào chú có thể thực hiện được lời hứa và liệu họ có bị Cảnh sát Hội đồng đánh thức dậy lúc nửa đêm không. "Nếu vậy," chú tự nhủ "mình sẽ đánh nhau cho đến khi bị chúng xé ra từng mảnh mới thôi. Chúng sẽ không thể biến mình thành Blackavar thứ hai được."

Khi thức dậy, chú thấy chỉ có mình mình trong hang. Trong thoáng chốc chú tự hỏi không biết có phải Sương Mai đã bị bắt không. Sau đó thì chú khẳng định rằng Cốt Cán không thể đưa cô nàng đi trong lúc chú đang ngủ được. Hẳn là cô ta đã thức dậy, len lén trở về chỗ Xào Xạc mà không làm chú thức giấc.

Chỉ còn lát nữa là trời sáng, nhưng không khí nặng nề vẫn không hề giảm bớt. Chú nháy ra đường chạy dẫn đến lối ra vào. Trân Châu đang làm nhiệm vụ canh gác, chú ta đang bứt rứt nhìn ra ngoài miệng hang nhưng vội quay phắt lại khi Tóc Giả đến gần.

"Tôi chỉ ước gì trời mưa xuống một cái, thưa ngài." chú nói "Sấm chớp cũng đủ để làm cho cỏ héo nẫu ra, nhưng không có bao nhiêu hy vọng là sấm sẽ nổ ra trước khi trời tối, tôi dám khẳng định như vậy."

"Thật xui xẻo cho Đội Dấu nào có ngày cuối cùng vào lúc sáng sớm và chiều tối." Tóc Giả đáp "Đi tìm đánh thức Đội trưởng Ngò Rí dậy đi tôi sẽ thay anh đứng canh ở đây cho đến khi Đội Dấu tới."

Trân Châu đi rồi, Tóc Giả ngồi ở cửa hang ghéech mũi đánh hơi trong bầu không khí nặng nề. Bầu trời dường như sà thấp xuống ngọn cây, dày đặc những đám mây bất động, chỉ một góc chân trời mời hửng lên một luồng sáng mờ xỉn, âm đạm. Không một con chim chiền chiện nào bay lên, không một con chim két nào cất tiếng. Cánh đồng trước mắt chú trống trải và im lìm như cánh đồng chết. Khao khát bỏ chạy chiếm lĩnh chú. Chỉ trong giây lát, chú sẽ đến được cái cổng vòm. Dám đánh cược là Thạch Trúc và người của anh ta không thể ra ngoài trong thời tiết như thế này. Tất cả những sinh vật trên và dưới cánh đồng này, cả cái khóm rừng kia cũng sẽ câm lặng, nép mình xuống đất như thể bị đè dưới những cái móng vĩ đại, mềm mại. Không gì có thể chuyển động, bởi vì một ngày như ngày hôm nay chẳng tốt lành gì, bản năng trở nên yếu ớt và không đáng tin cậy. Đây là lúc nằm thu mình lại và yên lặng. Nhưng sẽ thật an toàn cho một kẻ trốn chạy. Thực vậy, chú không thể hy vọng một cơ hội nào tốt hơn.

"Hỡi Chúa tể với đôi tai làm bằng ánh sao, làm ơn hãy gửi đến cho tôi một dấu hiệu." Tóc Giả nói.

Chú nghe có tiếng động ở đường chạy phía sau. Cốt Cán đang dẫn tù

binh lên. Trong ánh sáng nhạt nhoang của một ngày đầy sấm chớp, Blackavar nom bệnh hoạn và thê thảm chưa từng thấy. Mũi cậu ta khô rang, những đốm trắng trong mắt nổi rõ hơn bao giờ hết. Tóc Giả ra ngoài cánh đồng, nhổ một nắm cỏ ba lá rồi quắp mang về.

"Vui lên đi," chú nói với Blackavar "ăn một chút cỏ ba lá đi."

"Điều này không được phép, thưa ngài." một trong những chú thỏ tháp tùng ngăn cản.

"Ồ, cứ để cậu ta ăn đi, Cỏ Chối." chú còn lại nói "Chẳng ai thấy đâu. Một ngày như thế này thì cũng đủ khó nhọc cho bất cứ ai rồi, nói chi đến một thằng tù."

Blackavar ăn mấy cọng cỏ ba lá, còn Tóc Giả trở về chỗ ngồi thường lệ khi Ngò Rí đến để canh chừng trong lúc Đội Dấu mình phụ trách đi ra ngoài.

Lũ thỏ trở nên chậm chạp và uể oải, chính Ngò Rí dường như cũng không có được cái vẻ hoạt bát lanh lợi thường ngày. Chú ta nói rất ít trong khi từng thỏ lần lượt đi qua trước mặt. Chú để cả Sương Mai và Xào Xạc đi qua trong im lặng. Nelthilta, tuy vậy, bất chợt tự ý dừng lại, ngỗ ngược đưa mắt nhìn chú.

"Trời xấu hả, bác đội?" cô ta hỏi "Cố lên, cố lên. Chẳng bao lâu bác đội nhà mình sẽ có một ngạc nhiên đây, ai mà biết được."

"Cô nói thế là có ý gì?" Ngò Rí hỏi, giọng đanh lại.

"Các cô thỏ cũng có thể mọc cánh mà bay mất đấy," Nelthilta nhấm nhẳng nói "mà cũng chẳng lâu lắc gì đâu. Bí mật còn lan nhanh hơn chuột chũi trong lòng đất ấy chứ."

Nói xong cô ta nhảy theo những cô thỏ khác ra ngoài cánh đồng. Trong giây lát, Ngò Rí nhìn như thể muốn gọi cô ta lại để hỏi cho ra nhẽ.

"Tôi tự hỏi không biết anh có vui lòng xem cái chân sau cho tôi một lát không?" Tóc Giả lên tiếng "Tôi nghĩ mình bị một cái gai đâm vào."

"Được thôi," Ngò Rí nói "nhưng hãy ra bên ngoài? Ở đây không nhìn rõ được."

Nhưng có thể vì chú ta vẫn nghĩ đến những điều mà Nelthilta nói hoặc vì một lý do nào khác nên không thể tập trung tìm kiếm cái gai, mà có lẽ

điều này cũng chẳng có hại gì vì làm gì có cái gai nào trong đó.

"Đồ chết tiệt!" Chú kêu to và nhìn lên "Lại thấy con chim trắng phải gió kia. Nó lảng vảng quanh đây làm gì vậy?"

"Việc gì anh phải lo lắng về nó?" Tóc Giả hỏi "Nó đâu làm gì có hại đâu, chỉ tìm mấy con sên thôi mà."

"Bất cứ cái gì không bình thường cũng có thể khơi nguồn cho những rắc rối, nguy hiểm." Ngò Rí đáp, trích dẫn lời của Hoắc Hương "Còn anh thì trong ngày hôm nay phải tránh xa nó, anh có hiểu không Thlayli? Đó là mệnh lệnh đấy."

"Ồ tốt thôi." Tóc Giả nói "Nhưng chắc là anh biết cách đuổi nó đi chứ hả? Tôi nghĩ tất cả mọi thỏ đều biết điều này."

"Đừng có lỗ bịch như vậy. Anh không định đề xuất tấn công một con chim to như vậy, với cái mỏ dày như cái chân trước của tôi đấy chứ?"

"Ồ, không không, chỉ cần một câu thần chú mà mẹ tôi dạy thôi. Anh biết câu này không, Bọ rùa bọ rùa, bay về nhà đi. Tác dụng ghê lắm đấy, sẽ đuổi được nó đi, ít nhất thì mẹ tôi cũng làm được."

"Câu ấy chỉ có tác dụng với bọ rùa, những con ấy thì chỉ bò giữa đám rễ cây rồi bay đi."

"Được thôi," Tóc Giả nói "vậy cứ làm theo cách của anh đi. Nhưng anh không thích con chim kia mà tôi thì đã đề nghị giúp anh đuổi nó đi. Chúng tôi có khối những câu thần chú như vậy và cả những câu tục ngữ ở chốn quê nhà. Tôi chỉ ao ước làm sao có một câu đuổi được con người đi."

"Vậy thì coi câu thần chú ấy là gì?" Ngò Rí hỏi.

"Anh cứ hát to lên thế này:

Bay đi chú chim to màu trắng

Đừng quay lại cho đến tối hôm nay.

Tất nhiên chúng ta phải dùng ngôn ngữ bờ giậu. Không thể chờ đợi bọn chúng hiểu được ngôn ngữ của bọn thỏ chúng ta. Dù sao thì cũng cứ thử xem sao. Nếu không ăn thua thì chúng ta cũng chẳng mất gì, mà nếu có tác dụng thì các tổ viên trong Đội Dấu sẽ nghĩ Đội trưởng của chúng ta oách quá, đuổi được cả một con chim to như thế. Ủa, mà con chim đó đâu rồi nhỉ? Tôi chẳng thấy gì trong cái ánh sáng như thế này. Ồ nó kia rồi, đằng

sau bụi cây kế, anh cứ chạy như thế này này. Bây giờ anh phải nhảy sang bên này, rồi lại nhảy sang phía khác, quào cả bốn vó xuống, như thế, được đấy, rồi dựng đứng cả hai chân lên... rồi chạy thẳng cho đến khi... Ồ được rồi, bây giờ thì

Bay đi chú chim to màu trắng

Đừng quay lại cho đến tối hôm nay.

Đấy đấy, đã thấy chưa. Có tác dụng rồi đấy. Tôi nghĩ có nhiều điều chúng ta cần biết hơn nữa về những câu thần chú và những câu thơ cổ như thế này. Tất nhiên dù sao nó cũng phải bay đi xa. Bây giờ anh cũng phải thừa nhận là nó đã đi khỏi."

"Có lẽ là vì cái trò động cõn ấy." Ngò Rí nói giọng iu xiu "Trông chúng ta giống mấy thằng điên. Chẳng biết mọi người trong Đội Dấu nghĩ cái quái gì về chúng ta nữa? Dù sao bây giờ cũng đã ra ngoài rồi, vậy thì ta cứ đi quanh một vòng kiểm tra xem sao."

"Tôi thì chỉ muốn ở lại đây, ăn thêm một chút, nếu anh không phiền," Tóc Giả nói "hôm qua tôi không được ngủ đầy giấc, anh biết đấy."

Vận may còn chưa bỏ Tóc Giả mà đi. Xế trưa hôm đó, thật bất ngờ, chú có cơ hội nói chuyện một mình với Blackavar. Một nhóm cả người sau khi đi qua mấy cái hang, chú tìm chỗ để thở một chút vì cả người như lên cơn sốt; đúng vào lúc chú tự hỏi không biết liệu mình có thể khéo léo đề nghị Ngò Rí thỉnh cầu Hội đồng cho phép Đội Dấu được ở trong các bụi rậm trên mặt đất một lúc nào đó trong ngày không - bởi vì điều này sẽ tạo cho chú cơ hội trốn thoát - thì chú cảm thấy nhu cầu thái phân. Không một thỏ nào làm chuyện ấy trong hang, và giống như trẻ nhỏ mới đi học vốn biết rõ rằng người ta không thể từ chối khi chúng yêu cầu được đi nhà vệ sinh - với điều kiện không quá gần lần đi cuối cùng - các thỏ ở Efrafa thường lấy cơ đó chuồn ra ngoài hào để hít thở không khí trong lành và thay đổi cảnh quan. Mặc dầu theo quy định họ không được phép đi thường xuyên hơn mức cần thiết, một số Cốt Cán vẫn được ưu tiên hơn những người khác. Khi Tóc Giả đến gần cái lỗ dẫn đến hào, chú thấy ba bốn thỏ đực non choẹt loanh quanh ở lối đi như thường lệ, chú lập tức khoác lên mình dáng vẻ oai vệ nhất mà chú có được.

"Làm gì mà quanh quẩn ở đây vậy?" Chú hỏi.

"Mấy người gác tù đang ở phía trên nên họ đẩy chúng tôi đến đây, thưa ngài." một thổ đáp "Họ không cho phép ai ra ngoài vào lúc này."

"Không được đi thả phân nữa sao?"

"Không, thưa ngài."

Với dáng vẻ căm phẫn, Tóc Giả đánh đường đi đến cửa hang. Ở đây, chú thấy đội giám sát Blackavar đang tán gẫu với một lính canh làm nhiệm vụ.

"Tôi e là ông không thể ra ngoài vào lúc này, thưa ông." Cỏ Chối nói "Tù nhân đang ở trong hào, nhưng hẳn sẽ sớm xong thôi."

"Cả tôi cũng vậy." Tóc Giả nói "Cậu có tránh ra không?" Chú đẩy Cỏ Chối sang một bên và nhảy vào hào.

Trời bên ngoài tối sầm lại phủ đầy những đám mây. Blackavar đang ngồi chồm chồm cách đó một quãng, dưới một lùm ngò tây dại mọc phía trên đầu. Ruồi bay vo ve quanh đôi tai răng cửa của chú nhưng coi bộ chú cũng chẳng buồn để tâm nữa. Tóc Giả chạy dọc cái hào đến ngồi xuống cạnh chú.

"Blackavar, hãy nghe đây." chú nói rất nhanh "Điều này hoàn toàn là sự thật, nhân danh Thần Mặt trời và Thổ đen. Tôi là một kẻ thù giấu mặt của Efrafa. Không một ai biết điều này ngoài anh và một vài cô thổ trong Đội Dấu. Tôi sẽ mang họ đi trốn vào tối nay, và tôi sẽ mang anh đi theo. Anh không phải làm bất cứ điều gì hết, đến thời điểm tôi sẽ đến đây bảo anh. Vui lên và hãy chuẩn bị sẵn sàng."

Rồi không đợi nghe câu trả lời, chú bỏ đi như thể tìm được chỗ tốt hơn; dấu vậy, chú vẫn trở lại hang trước cả Blackavar, cậu ta rõ ràng muốn ở bên ngoài càng lâu càng tốt trong chừng mực mà những kẻ giám sát vốn chẳng vội vàng gì có thể cho phép.

"Thưa ngài," Cỏ Chối lên tiếng khi Tóc Giả đi vào "đây là lần thứ ba ngài tỏ ra không coi quyền hạn của tôi ra gì. Cảnh sát Hội đồng không thể bị đối xử như vậy. Tôi e rằng mình sẽ phải báo cáo lại điều này, thưa ngài."

Tóc Giả không nói năng gì và quay về lối đi.

"Cứ chờ thêm một chút nữa nếu có thể." chú nói khi đi qua mấy con thổ

đực "Tôi không nghĩ là anh bạn đáng thương kia sẽ ra ngoài lần nữa vào hôm nay đâu."

Chú tự hỏi không biết có nên đi tìm Sương Mai không nhưng sau đó lại quyết định rằng nếu tránh xa cô nàng ra thì sẽ khôn ngoan hơn. Sương Mai biết phải làm gì và họ càng ít gặp nhau bao nhiêu càng tốt bấy nhiêu. Đầu nhức ong ong vì cái nóng và chú chỉ muốn ở một mình trong yên lặng. Chú đi về hang nằm ngủ.

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 38

Sấm Vang Chớp Giật

Và bây giờ gió nổi, biển dâng, thuyền lao đi!

Cơn bão đến gần và tất cả trong vòng nguy hiểm!

Julius Caesar của Shakespeare

Mới buổi chiều mà trời đã tối đen và ngột ngạt hết sức rõ ràng là sẽ chẳng có hoàng hôn thực sự đâu. Trên con đường mòn xanh rợp cây cối ven sông, Cây Phi bồn chồn như đứng trên đồng lửa, chú cố hình dung xem điều gì đang diễn ra ở Efrafa.

"Tóc Giả bảo anh là anh ấy muốn anh tấn công bọn lính gác trong khi các thỏ đang ăn có phải không," chú hỏi Kehaar "và rằng anh ấy sẽ mang những thỏ mẹ ra ngoài trong lúc lộn xộn, phải không?"

"Phải *eng* ấy *lói* thể, nhưng điều đó *khun* xảy ra. Rồi *eng* ấy *nại* *lói* hãy bay đi và trở *nại* tối nay."

"Nếu vậy, anh ấy vẫn muốn làm đến cùng. Câu hỏi được đặt ra là, họ đi ăn vào lúc nào? Trời đang tối dần. Xám Bạc này, cậu nghĩ sao?"

"Theo tôi hiểu thì họ sẽ không thay đổi điều họ vẫn thường làm đâu." Xám Bạc đáp "Nhưng nếu anh lo chúng ta không đến đúng lúc thì sao không đi ngay bây giờ?"

"Bởi vì bọn chúng luôn luôn đi tuần. Chúng ta càng nán ở đây lâu bao nhiêu thì nguy hiểm càng lớn bấy nhiêu. Nếu bọn tuần tra phát hiện ra chúng ta trước lúc Tóc Giả đến thì vấn đề đâu chỉ là việc bọn ta phải tìm cách thoát thân. Chúng sẽ nhận ra là ta đến đây có mục đích, sẽ lập tức phát tín hiệu báo động, nếu thế sẽ chấm dứt mọi cơ hội cho Tóc Giả."

"Anh nghe này, Thủ lĩnh Cây Phi." Mâm Xôi lên tiếng "Chúng ta phải ra chỗ đường sắt cùng lúc với Tóc Giả, không sớm hơn hoặc muộn hơn. Tại

sao anh không dẫn mọi người ra bờ sông ngay bây giờ và đợi dưới những lùm cây rậm gần con thuyền? Một khi Kehaar tấn công bọn lính canh, anh ấy sẽ bay trở lại báo cho chúng ta."

"Phải, đúng vậy." Cây Phi đáp "Nhưng một khi Tóc Giả đã báo tin, chúng ta phải đến điểm hẹn trong thời gian ngắn nhất. Tóc Giả sẽ cần chúng ta và cả Kehaar nữa."

"Nhưng với cái chân đau thì *chính anh* không thể đến được chỗ cái cống vòm." Thứ Năm nói "Điều tốt nhất anh có thể làm là lên thuyền gặm cho gần đứt cái dây buộc vào lúc mọi người quay lại. Xám Bạc có thể lo vụ đánh nhau nếu như phải đánh nhau."

Cây Phi do dự "Nhưng một số trong chúng ta có thể sẽ bị thương. Làm sao anh đứng ngoài cuộc được."

"Thứ Năm nói đúng đấy." Mâm Xôi xen vào "Anh phải đợi trên thuyền thôi, Cây Phi ạ. Chúng ta không thể mạo hiểm để người đứng đầu bị bọn Efrafa tóm gọn. Với lại chuyện gặm đứt một nửa dây buộc thuyền cũng quan trọng chẳng kém - việc ấy là dành cho người nhảy béc. Nó không được đứt quá sớm nếu không tất cả chúng ta sẽ xong đời."

Cả bọn cũng phải mất một lúc mới thuyết phục được Cây Phi. Cuối cùng khi đồng ý, chú vẫn còn miễn cưỡng lắm.

"Nếu Tóc Giả không đến đây tối nay," chú tuyên bố "tôi sẽ đi tìm anh ấy, bất kể anh ấy ở đâu. Chỉ có Thần Mặt trời mới biết chuyện gì đã xảy ra."

Trong khi cả bọn đi sang bờ bên trái, gió bất thần nổi lên với những luồng hơi ấm và vô vàn chiếc lá xô nhau chạy trong bờ lau. Chúng vừa chạy tới tấm ván cầu thì một tròng sấm nổ ra. Trong luồng ánh sáng kỳ lạ và mãnh liệt, cây cối và lá cây dường như được phóng to lên, những cánh đồng bên kia dòng sông như được kéo lại gần. Im lặng đầy ngột ngạt.

"Anh biết không, Thủ lĩnh Cây Phi," Hoa Chuông nói "chưa có buổi tối nào tôi đi tìm một cô thỏ mà lại tức cười như buổi tối nay đây."

"Chẳng bao lâu sẽ có khối chuyện buồn cười hơn đây." Xám Bạc nói "Sẽ có chớp và mưa như trút nước. Vì Chúa, tất cả mọi người, không ai được hoảng loạn, nếu không chúng ta sẽ chẳng bao giờ còn thấy cánh đồng

thỏ của mình nữa đâu. Tôi nghĩ đây sẽ là một cuộc chơi khó khăn đấy." chú nói nhỏ với riêng Cây Phi "Tôi chẳng thích điều này chút nào."

*

Tóc Giả từ từ tỉnh dậy khi nghe tên mình được lặp đi lặp lại một cách cấp bách.

"Thlayli! Thlayli! Dậy đi! Thlayli!"

Đó là Sương Mai.

"Có gì vậy?" Chú hỏi "Có chuyện gì vậy?"

"Nelthilta bị bắt rồi."

Tóc Giả nhảy dựng lên. "Bao lâu rồi. Chuyện xảy ra như thế nào?"

"Vừa mới đây. Trân Châu đi xuống chỗ chúng tôi, bảo cô ta đi theo đến chỗ đội trưởng Ngò Rí ngay lập tức. Tôi theo họ ra đường chạy. Khi cô ta đến hang Ngò Rí thì có hai Cảnh sát Hội đồng đứng chờ sẵn ở ngoài, một tên trong bọn nói với Ngò Rí, Nào, làm càng nhanh càng tốt, đừng để quá lâu đấy. Nói rồi họ dẫn cô ta đi thẳng. Chắc hẳn bọn họ đến chỗ Hội đồng. Ôi Thlayli, chúng ta biết làm gì bây giờ. Cô ta sẽ khai tất tật mất thôi..."

"Nghe đây," Tóc Giả nói "không có thời gian để lãng phí đâu. Hãy đi đến chỗ Xào Xạc cùng những người khác rồi dẫn họ đến hang này. Tôi sẽ không ở đây nhưng các cô phải yên lặng nằm đợi cho đến khi tôi quay lại. Không lâu đâu. Hành động thật nhanh nghe chưa. Tất cả mọi thứ đều phụ thuộc vào điều này."

Sương Mai vừa mới biến mất xuống đường chạy thì Tóc Giả nghe thấy tiếng một thỏ khác đi đến từ hướng đối diện.

"Ai đấy?" Chú hỏi, lập tức quay ra.

"Ngò Rí đây." giọng kia trả lời "Tôi mừng là anh đã thức dậy. Nghe này, Thlayli, sẽ có khối chuyện rắc rối đấy. Nelthilta vừa bị giải đến Hội đồng. Tôi biết mọi chuyện sẽ đến nước ấy sau khi tôi báo cáo với Cỏ Roi Ngựa vào sáng nay. Bất kể cô ả có nói gì thì người ta cũng có cách moi được sự thật từ miệng cô ta. Tôi dám chắc rằng Thống soái Hoắc Hương sẽ có mặt ở đây ngay khi ông biết rõ mọi chuyện. Bây giờ thì nghe đây, tôi phải lập tức đến hang của Hội đồng. Anh và Thủy Dương Mai hãy ở lại đây điều khiển bọn lính canh làm nhiệm vụ ngay tức thì. Sẽ không có vụ ăn tối đâu, lệnh

giới nghiêm không ai được phép ra ngoài với bất cứ lý do gì. Tất cả các lỗ đều được tăng cường canh gác gấp đôi. Nào, bây giờ anh đã hiểu rõ mệnh lệnh rồi chứ?"

"Thế anh đã thông báo với Thủy Dương Mai chưa?"

"Tôi không có đủ thời gian đi tìm nữa, anh ta không ở trong hang của mình. Anh tự đi báo động cho lính gác đi. Cử một người đi tìm Thủy Dương Mai và một người khác đến thông báo với Cỏ Chối rằng Blackavar sẽ không cần có mặt tối nay. Sau đó hãy ngồi lại trong các hang - và cả những lỗ chôn phân nữa - với bất cứ lính canh nào anh có được. Theo những gì tôi biết thì đang có một âm mưu chạy trốn. Chúng tôi đã cố bí mật bắt Nelthilta trong khả năng cho phép nhưng Đội Dấu hình như cũng phong thanh biết chuyện gì đang xảy ra. Nếu cần thì cứ mạnh tay vào, anh hiểu chứ? Thôi, tôi đi đây."

"Được thôi." Tóc Giả nói "Tôi sẽ làm ngay lập tức."

Chú theo Ngò Rí chạy lên phía đầu đường chạy. Lính canh ở cái lỗ là Kinh Giới. Khi tên này đứng sang một bên cho Ngò Rí chạy qua, Tóc Giả liền xông đến ngay sau lưng cậu ta, nhìn nhanh lên bầu trời u ám đầy mây đen bên ngoài.

"Ngò Rí đã nói với anh chưa?" Chú hỏi "Tối nay ăn sớm vì thời tiết. Mệnh lệnh đưa ra là chúng ta phải làm theo ngay lập tức."

Chú đợi Kinh Giới trả lời. Nếu Ngò Rí đã thông báo với cậu này rằng không ai được ra ngoài thì chỉ còn cách đánh nhau thôi. Nhưng lát sau chú nghe Kinh Giới hỏi lại "Anh có nghe thấy tiếng sấm không vậy?"

"Làm theo lệnh ngay lập tức." Tóc Giả đáp "Đi xuống đưa Blackavar và những người giám sát lên đây, nhanh lên. Chúng ta cần đưa cả Đội Dấu ra ngoài ngay lập tức để họ có thể tranh thủ ăn trước khi bão nổ ra."

Kinh Giới phóng đi và Tóc Giả vội vã lộn trở lại hang của chú. Sương Mai đã không phí mất một giây nào. Ba hoặc bốn cô thỏ nhồi nhét vào trong hang và ở gần đấy, trong đường chạy bên cạnh, Xào Xạc đang thu mình cùng với vài cô nữa. Tất cả đều yên lặng, sợ hãi, một hai cô còn gần như rơi vào trạng thái kinh hoàng.

"Không có thời gian mà bị *tharn* đâu." Tóc Giả trấn áp "Mạng sống của

các cô tùy thuộc vào việc có làm đúng hướng dẫn của tôi không. Bây giờ hãy nghe cho rõ. Blackavar và bọn Cảnh sát Hội đồng sẽ lên ngay bây giờ. Kinh Giới chắc sẽ đi sau bọn chúng và các cô phải làm sao để giữ hẳn lại nói chuyện. Ngay sau đó sẽ có tiếng đấm đá, bởi vì tôi sẽ tấn công bọn cảnh sát. Khi nghe thấy thế, các cô hãy cố hết sức mà chạy theo tôi ra ngoài cánh đồng. Không đứng lại dù với bất cứ lý do gì."

Vừa nói xong thì chú đã nghe thấy âm thanh không thể nhầm lẫn vào đâu khi Blackavar bị cảnh sát đưa đến, bước đi của Blackavar lệt sệt, mệt mỏi không giống bất cứ thỏ nào khác. Không đợi nghe câu trả lời, Tóc Giả quay lại chỗ cửa hang. Ba chú thỏ đi thành một hàng, Cỏ Chối dẫn đầu.

"Tôi e đã làm các anh mất công rồi." Tóc Giả nói "Tôi cũng chỉ vừa được thông báo là bữa ăn tối nay bị hủy bỏ. Cứ nhìn ra ngoài, các anh sẽ biết lý do."

Khi Cỏ Chối ra ngoài hang, Tóc Giả nhanh nhẹn len vào giữa hẳn và Blackavar.

"Ừ, trông như sắp có bão đến nơi, chắc chắn là thế," Cỏ Chối nói "nhưng tôi không nghĩ..."

"Nào, Blackavar." Tóc Giả hét lên, chồm lên người Cỏ Chối từ phía sau.

Cỏ Chối ngã ra ngoài hang cùng với Tóc Giả đang cưỡi lên mình hẳn. Cỏ Chối này đâu phải loại vớ vẩn mà được cất nhắc vào hàng ngũ Cốt Cán, hẳn còn được liệt vào tay đấm cừ là đẳng khác. Trong khi hai thỏ vật lộn trên mặt đất, hẳn ta quay đầu cắn vào vai Tóc Giả một cái rõ đau. Hẳn ta đã trải qua trường huấn luyện sao cho có thể chộp được đối phương ngay lập tức và ghì chặt với bất cứ giá nào, Hơn một lần trong quá khứ, chiến thuật này đã giúp ích được cho hẳn. Nhưng đánh nhau với một thỏ có sức mạnh và lòng can đảm như Tóc Giả thì mọi việc không hẳn như thế. Chiến thuật tốt nhất đối với hẳn ta là giữ một khoảng cách và sử dụng tốt bộ móng vuốt. Hẳn ta ghì chặt lấy Tóc Giả như một con chó; Tóc Giả gầm gừ tung cả hai chân sau lên, nện vào sườn Cỏ Chối, sau đó phớt lờ vết thương trên vai, chú cố buộc mình phóng lên. Tóc Giả có thể cảm thấy hàm răng nghiến chặt của Cỏ Chối xé rách miếng thịt trên vai chú, nhưng lúc này Tóc Giả đã đứng hẳn lên người đối phương trong khi tay kia ngã xuống đất, đấm đá

một cách bất lực. Tóc Giả nhảy ra xa. Rõ ràng là vùng hông của kẻ thù đã bị thương. Hắn ta cố vùng vẫy nhưng không thể đứng lên được.

"Hãy nghĩ là may phúc ba đời," Tóc Giả nói, máu nhỏ ròng ròng trên vai, hàm răng nghiến lại nghiền rủa "vì tao đã không giết mày."

Rồi không đợi xem Cỏ Chối sẽ làm gì chú nhảy trở lại hang, thấy Blackavar đang túm lấy tên lính canh kia. Ngay phía sau bọn chúng, Sương Mai đang chạy xuống đường chạy cùng với Xào Xạc phía sau. Tóc Giả đâm cho tên lính canh một cú thoi sơn vào đầu làm cho tên này bay qua đường chạy, bắn thẳng vào hốc tường của tù nhân, hắn đứng dậy, thở hồng hộc, trợn trừng mắt nhìn Tóc Giả không nói một lời.

"Đừng cử động." Tóc Giả nạt "Mày làm thế thì chỉ càng tệ hại hơn thôi, Blackavar, cậu ổn chứ?"

"Vâng, thưa ngài," Blackavar nói "nhưng chúng ta làm gì bây giờ?"

"Chạy theo tôi, tất cả mọi người." Tóc Giả ra lệnh. "Nhanh lên!"

Chú dẫn đường chạy ra ngoài. Không thấy bóng dáng Cỏ Chối đâu nhưng khi ngoái ra sau để biết chắc là những người khác đang chạy theo mình, chú thoáng thấy khuôn mặt kinh ngạc của Thủy Dương Mai ló ra từ một cái lỗ khác.

"Đội trưởng Ngò Rí muốn gặp anh!" Chú gọi và phóng ra ngoài cánh đồng.

Khi chạy đến bụi cây kế nơi chú đã nói chuyện với Kehaar buổi sáng hôm đó, một tròng sấm nổ ra vang rền ngang cánh đồng. Một vài hạt mưa to, âm ầm lộp độp rơi xuống. Dọc chân trời phía Tây, những đám mây ở tầng thấp hơn dồn lại thành một cụm mây duy nhất màu tím mà trên đó hiện rõ đường viền sắc nét đến từng chi tiết của những ngọn cây đằng xa. Những mép trên của cụm mây vươn về phía ánh sáng, phía vùng đất xa xăm của những dãy núi hoang vu. Toàn một màu đồng, không trọng lượng và bất động, chúng gọi nên sự mỏng manh dễ vỡ như của sương giá. Chắc chắn khi sấm sét đánh vào đám mây này chúng sẽ rung chuyển, run lên, tan vỡ cho đến khi những mảnh vỡ âm ầm, sắc như trụ băng từ đồng đổ nát rơi xuống. Chạy đua qua làn ánh sáng màu nâu vàng nhạt màu, Tóc Giả bị đẩy đi bởi cơn cuồng nộ của sự căng thẳng và năng lượng. Chú không cảm thấy

cái đầu trên vai nữa. Trận bão này là của chú. Trận bão sẽ đánh bại bọn Efrafa.

Chú sắp sửa thoát ra khỏi cánh đồng lớn và đang tìm hướng phóng đến chiếc cổng vòm ở xa thì cảm thấy trên mặt đất những cái giậm chân báo động đầu tiên. Chú dừng lại nhìn quanh. Dường như không có ai bị tụt lại. Những cô thỏ cái - bất kể có bao nhiêu - đều theo kịp bước chạy của chú nhưng tản mát ở cả hai phía. Loài thỏ trong lúc chạy trốn có khuynh hướng lánh xa những thỏ khác, và những cô thỏ cũng chạy tứ tung khi họ rời khỏi hang. Nếu có đội tuần tra xuất hiện giữa Tóc Giả và con đường sắt, cả bọn sẽ không thể đi qua mà không bị mất một vài người, trừ khi họ chạy gần nhau hơn. Chú phải tập hợp mọi người lại cho dù như thế sẽ làm cuộc trốn chạy bị chậm lại. Chợt một ý nghĩ khác lướt qua đầu chú. Nếu họ có thể thoát khỏi tầm nhìn, bọn truy đuổi sẽ rối loạn bởi vì sấm sét và nước mưa sẽ khiến cho việc lần theo dấu vết trở nên khó khăn.

Lúc này mưa đã mau hạt hơn và gió nổi lên ào ào. Ở mạn phía Tây có một hàng rào chạy dọc theo chiều dài cánh đồng về phía con đường sắt. Chú trông thấy Blackavar ngay bên cạnh và chạy đến gần.

"Tôi muốn mọi người sang bên kia bờ rào." chú nói "Anh tập hợp tất cả và đem họ đến đây nhé?"

Tóc Giả nhớ ra rằng Blackavar chẳng biết gì ngoài việc cả bọn đang chạy trốn. Không có thời gian để giải thích về Cây Phỉ và con sông.

"Cứ phóng thẳng đến cây tần bì ở hàng rào kia," chú nói "với tất cả số thỏ cái mà anh gặp trên đường. Chạy sang bên kia hàng rào, tôi sẽ ở đây ngay khi các bạn có mặt."

Đúng lúc ấy Sương Mai và Xào Xạc chạy về phía họ, theo sau là hai hay ba cô khác. Bọn họ hoàn toàn rối trí và chẳng biết chuyện gì xảy ra.

"Tiếng giậm chân, Thlayli." Xào Xạc nói, thở hồng hộc "Bọn chúng đang kéo đến đây."

"Vậy thì chạy mau." Tóc Giả hô to "Bám sát tôi, tất cả mọi người."

Tất cả đều chạy giỏi hơn là chú dám mong. Khi họ đến gần cây tần bì thì có nhiều cô thỏ hơn nhập bọn và dường như đối với chú, bây giờ họ có thể đối chọi với một đội tuần tra, nếu như đội ấy không quá mạnh. Khi đã vượt

sang bên kia hàng rào, chú quay sang hướng Nam, tiếp tục chạy dọc hàng rào và dẫn đường đưa cả bọn chạy xuống dốc. Kia, ngay trước mặt chú là cái cổng vòm trên bờ đê cây cối um tùm. Nhưng liệu Cây Phỉ có ở đó không? Và Kehaar đâu rồi?

*

"Vậy là, sau cùng thì có chuyện gì đã xảy ra vậy Nelthilta?" Thống soái Hoắc Hương hỏi "Hãy nhớ rõ là cô phải nói cho ta biết tất tậ mọi chuyện, bởi vì ta đã biết cũng khá khá rồi đó. Để cô ta yên, Cỏ Roi Ngựa." hấn nói thêm "Cô ả sẽ không thể nói được gì nếu anh cứ thụi cô ta như vậy, đồ ngốc."

"Thì Sương Mai nói... ừm, ừm... có một con chim lớn sẽ tấn công những lính gác của đội Cốt Cán," Nelthilta hỗn hển nói "còn chúng tôi cứ việc bỏ chạy trong lúc hỗn loạn. Và rồi..."

"Cô ta nói một con chim sẽ tấn công lính gác sao?" Thống soái Hoắc Hương ngắt lời, vẻ bối rối "Cô nói thật đấy chứ? Loại chim nào?"

"Tôi... tôi không biết... không biết thật mà." Nelthilta thở hỗn hển "Người sĩ quan mới... cô ta nói người này bảo con chim..."

"Thế anh biết gì về con chim?" Hoắc Hương hỏi, quay sang nhìn Ngò Rí.

"Tôi có báo cáo rồi, thưa ngài." Ngò Rí đáp "Ngài không quên chứ ạ, rằng tôi đã báo cáo về con chim..."

Có tiếng dấm đá huỳnh huých bên ngoài cái hang đông đúc của Hội đồng và Thủy Dương Mai gạt những người khác ra phóng vào hang.

"Tay sĩ quan mới, thưa ngài!" chú ta kêu lên "Hấn đi mất rồi, mang theo bầy thỏ cái trong Đội Dấu. Nhảy lên người Cỏ Chối làm gãy chân anh ấy, thưa ngài! Blackavar cũng thoát được và chạy theo. Chúng tôi không có cơ hội chặn họ lại. Chỉ có trời mới biết có bao nhiêu người chạy theo hấn. Thlayli... chính là Thlayli đã làm chuyện này."

"Thlayli ư?" Hoắc Hương gầm lên "Thần Mặt trời anh minh, ta sẽ chọc mù mắt hấn khi bắt được tên khốn ấy. Ngò Rí, Cỏ Roi Ngựa, Thủy Dương Mai, phải, cả hai người nữa - hãy đi cùng ta. Hấn chạy đường nào?"

"Hấn đang chạy xuống đồi, thưa ngài!" Thủy Dương Mai đáp.

"Người đi trước dẫn đường đi." Hoắc Hương ra lệnh.

Trong khi bọn chúng phóng ra khỏi Crixia, hai hoặc ba sĩ quan ở Efrafa ngập ngừng khi nhìn cái ánh sáng mờ đục và cơn mưa mỗi lúc một thêm nặng hạt. Nhưng dáng vẻ của Thống soái Hoắc Hương còn dễ sợ hơn. Chỉ dừng lại một chút để giậm chân cảnh báo về vụ chạy trốn, rồi họ chạy theo vị thống soái về phía con đường sắt.

Chẳng bao lâu sau họ đã thấy dấu máu để lại mà trận mưa còn chưa xóa hết và lần theo dấu máu, chúng chạy đến chỗ cây tàn bì trong hàng rào phía Tây cánh đồng thỏ.

*

Tóc Giả chạy ra từ phía bên kia cổng vòm, ngồi xuống nhìn quanh. Chẳng có dấu hiệu gì của cả Cây Phi lẫn Kehaar. Lần đầu tiên kể từ lúc tấn công Cỏ Chối, chú bắt đầu cảm thấy hoang mang sợ hãi. Có lẽ cuối cùng thì Kehaar đã không hiểu lời nhắn bí hiểm của chú sáng nay chẳng? Hay là có một tai họa nào đó đã giáng xuống đầu Cây Phi và những người còn lại? Nếu họ đã chết - hoặc bị phân tán khắp nơi - thì còn ai sống sót nữa mà đến gặp chú. Chú và những cô thỏ kia có lẽ sẽ phải lang thang trên những cánh đồng cho đến khi đội tuần tra kéo đến bắt cả lũ về.

"Ôi không, chuyện này không thể xảy ra." Tóc Giả rên lên với chính mình. "Trong trường hợp xấu nhất, chúng mình cũng có thể vượt qua sông, cố lần trốn trong rừng. Quý tha ma bắt cái vai này đi! Nó sẽ phiền phức hơn là mình nghĩ đây. Được rồi, ít nhất thì mình cũng sẽ cố đưa bọn họ đến cây cầu làm bằng tấm ván ở chỗ dòng sông. Nếu chúng mình không bị tóm sớm thì có lẽ mưa sẽ làm nản lòng những kẻ truy bắt; nhưng mà điều đó mình nghi lắm."

Chú quay về chỗ những cô thỏ đang đợi dưới cổng vòm. Hầu hết đều có vẻ hoang mang tội độ. Sương Mai đã hứa hẹn rằng chúng sẽ được một chú chim lớn bảo vệ và rằng tay sĩ quan mới sẽ chơi một cú lừa ngoạn mục đánh lạc hướng cuộc truy đuổi - một cú lừa thậm chí quật ngã cả Thống soái Hoắc Hương. Thế mà những chuyện như vậy nào đã thấy xảy ra. Tất cả đều ướt mèm. Những dòng nước nhỏ từ trên cao chảy xuống chỗ mái vòm và mặt đất đã trở thành một vũng bùn nhầy nhụa. Trước mắt họ chẳng

nhìn thấy gì ngoài một lối đi mờ mờ dẫn qua những bụi cây kể đến một cánh đồng khác trống trải rộng mênh mông.

"Nhanh lên." Tóc Giả nói "Không còn xa lắm đâu, sau đó tất cả chúng ta sẽ an toàn. Lối này."

Họ tuân lệnh chú ngay. Có một điều rất đáng nói về kỷ luật ở Efrafa, Tóc Giả thầm nghĩ vờ dư vị mỉa mai, khi họ rời khỏi cái cổng vòm và đối mặt với trận mưa dữ dội.

Đọc theo một bên bờ ruộng, cạnh hàng cây du, những chiếc xe kéo nông nghiệp thường chạy qua đã tạo thành một con đường mòn phẳng, rộng, hướng về phía đồng cỏ màu mỡ phía dưới - chính là con đường mà chú đã chạy qua ba đêm trước sau khi để Cây Phi ở lại chỗ con thuyền. Bây giờ thì con đường trở nên lầy lội - thật bất tiện đối với loài thỏ - nhưng ít nhất thì nó cũng dẫn thẳng đến bờ sông và đủ rộng để Kehaar có thể nhìn thấy cả bọn nếu chú ta quay lại.

Chú đã toan phóng thẳng lên trước thì có một thỏ đuổi kịp chú.

"Dừng lại, Thlayli? Anh làm gì ở đây vậy? Anh đi đâu thế?"

Tóc Giả đã chuẩn bị trước cho tình huống Thạch Trúc xuất hiện và đã quyết định sẽ giết chú ta nếu xét thấy cần thiết. Nhưng bây giờ khi thực sự thấy Thạch Trúc xuất hiện ngay bên cạnh, bất chấp cảnh mưa bão lầy lội, bình tĩnh cầm đầu đội tuần tiểu với không hơn bốn thành viên khỏe mạnh để lần theo dấu vết của những kẻ trốn chạy trong tuyệt vọng thì chú cảm thấy một nỗi nuối tiếc rằng hai người lại ở hai chiến tuyến, chú chỉ mong làm sao có thể mang Thạch Trúc chạy trốn khỏi Efrafa với mình.

"Đi đi." chú nói "Đừng cố cản đường chúng tôi, Thạch Trúc. Tôi không muốn làm anh bị thương đâu."

Chú liếc nhanh sang bên cạnh. "Blackavar, bảo các cô thỏ chạy gần nhau hơn. Nếu có bất cứ ai bị tụt lại, đội tuần tra sẽ nhảy chồm lên người đó."

"Tốt nhất anh hãy bỏ cuộc đi." Thạch Trúc nói, vẫn chạy theo Tóc Giả "Tôi sẽ không để anh thoát khỏi tầm mắt của tôi đâu, bất kể là anh đi đâu. Có một đội truy đuổi đang trên đường chạy tới - tôi nghe thấy dấu hiệu rồi. Khi họ đến nơi, anh không còn cơ hội nữa đâu. Anh bị mất qua nhiều máu

đấy."

"Đồ đáng nguyên rủa." Tóc Giả quát lên, nhắm vào đối thủ "Anh cũng sẽ phải đổ máu đấy, trước khi tôi xong việc."

"Tôi có thể đánh nhau với hăn không, thưa ngài?" Blackavar hỏi "Hăn không thể đánh tôi lần thứ hai."

"Không được." Tóc Giả đáp "Hăn chỉ cố làm chúng ta chậm lại. Cứ tiếp tục chạy."

"Thlayli!" Bất thành linh Xào Xạc kêu lên, từ phía sau "Thống soái! Thống soái! Ôi chúng ta làm gì bây giờ!"

Tóc Giả nhìn lại, đúng là một cảnh tượng có thể gieo rắc nỗi kinh hoàng lên trái tim dũng cảm nhất. Hoắc Hương phóng qua cổng vòm, vọt lên dẫn đầu xông thẳng về phía họ, đằng đằng sát khí. Phía sau hăn là đội tuần tra. Liếc mắt qua, chú thấy Ngò Rí, Thủy Dương Mai và Cúc Bạc. Cùng với chúng còn có một vài thỏ khác, có cả một tay thỏ nặng nề dáng hung dữ mà chú đoán là Cỏ Roi Ngựa cầm đầu đội cảnh sát của Hội đồng. Chú thoáng có ý nghĩ là nếu chú bỏ chạy, ngay bây giờ và một mình, bọn chúng chắc chắn sẽ để cho chú đi như khi chú đến và còn lấy làm nhẹ nhõm vì đã trút bỏ được cục nợ. Chắc chắn một giải pháp như thế sẽ bị triệt tiêu. Đúng lúc ấy, Blackavar lên tiếng.

"Đừng ngại, thưa ngài." chú nói "Ngài đã làm hết sức mình và mọi việc gần như đã hoàn thành. Chúng ta có thể giết được một hoặc hai tên trước khi kết thúc. Một vài cô thỏ có thể chiến đấu rất cừ nếu buộc phải chiến đấu."

Tóc Giả cọ mũi thật nhanh vào cái tai răng cưa của Blackavar và ngồi xuống trên hai chân sau khi Hoắc Hương chạy đến chỗ chúng.

"Con vật khốn nạn bản thủ này." Hoắc Hương gầm lên "Tao nghe nói mày đã tấn công một Cảnh sát Hội đồng và làm gãy chân cậu ấy. Chúng tao sẽ giải quyết mày tại đây. Không cần phải lôi mày về Efrafa làm gì."

"Mày, tên buôn nô lệ điên khùng." Tóc Giả đốp lại "Tao cũng muốn xem mày cố gắng như thế nào đấy."

"Được thôi." Hoắc Hương dẫn giọng "Thế là là đủ rồi đấy. Chúng ta có ai nào? Cỏ Roi Ngựa và Thạch Trúc, hãy quật hăn xuống. Những người còn

lại bắt đầu lừa bọn thỏ cái về cánh đồng. Thăng tù kia hãy để lại cho ta."

"Thần Mặt trời chứng giám cho người." Tóc Giả gầm lên "Mày làm xấu mặt bọn thỏ. Thần Mặt trời sẽ vật chết mày và bọn Cốt Cán lưu manh xấu xa của mày."

Đúng lúc ấy, một ánh chớp chói lòa rạch ngang bầu trời. Cả hàng rào và cây cối xung quanh đều như nhảy dựng lên trong ánh chói ngời của tia chớp. Ngay lập tức tiếng sấm rền lên, âm thanh chói lói, dữ dội khiến trời long đất lở như thể có một vật khổng lồ nào đó bị xé toạc ra từng mảnh ngay trên đầu, trầm xuống và biến thành một trận cuồng phong tàn phá. Sau đó mưa trút xuống như thác. Trong vài giây, nước dềnh lên lênh láng và cao trên mặt nước khoảng hai, ba phân là một làn sương mù được hình thành bởi triệu triệu hạt nước li ti. Như hóa đá vì kinh ngạc, không sao nhúc nhích, những con thỏ ướt sũng nước co rúm lại, gần như bị làn mưa ghim chặt xuống đất.

Một giọng nói khe khẽ cất lên trong đầu Tóc Giả. "Trận bão của mi, Chúa tể Thlayli ạ. Hãy tận dụng nó."

Thở hổn hển, chú vùng đứng dậy, dùng chân đẩy Blackavar.

"Nhanh lên," chú nói "giữ lấy Sương Mai. Chúng ta sẽ chạy!"

Chú lắc đầu, cố gạt nước mưa ra khỏi đôi mắt. Không phải là Blackavar đang nằm bẹp trước mặt chú mà là Hoắc Hương, cả người lấm lem bùn đất và nước mưa, đang mở mắt trừng trừng, dùng những chiếc móng lớn cào bới đồng bùn như điên.

"Tao sẽ tự tay giết mày." Hoắc Hương gầm gừ.

Những chiếc răng cửa dài của hăn lòi ra như răng nanh loài chuột. Không khỏi sợ hãi, Tóc Giả quan sát hăn thật kỹ. Chú biết rằng Hoắc Hương, với lợi thế cân nặng sẽ chồm lên và cố gắng tiếp cận chú. Vậy thì chú phải cố tránh hăn và trông cậy vào bộ móng của mình. Chú nhúc nhích người một cách khó nhọc, cảm thấy cả người trượt đi trong lớp bùn đặc quánh. Nhưng mà tại sao Hoắc Hương không chồm lên nhỉ? Chú nhận ra rằng Hoắc Hương không còn nhìn chú nữa mà trừng trừng ngó qua đầu chú vào một vật gì ở phía sau, một vật mà chú không thể nhìn thấy. Bất thành linh, Hoắc Hương nhảy lùi lại và cùng lúc đó, qua bức màn âm thanh vây

kín của cơn mưa tầm tã, vang lên tiếng kêu oang oác khàn khàn.

"Quác! Quác! Quác!"

Một vật rất to, trắng trắng đang lao thẳng vào Hoắc Hương, kẻ đang co rúm lại và cố hết sức né tránh những cú bổ xuống đầu. Rồi cái vật kia bỏ đi, bay lên cao và quay về trong làn mưa.

"*Eng*Tóc Dả, các bạn thả đến rồi!"

Cảnh vật xung quanh và cảm xúc lộn tung phèo trong đầu Tóc Giả như thể trong một giấc mơ hỗn độn mơ hồ. Những việc đang diễn ra dường như không còn có liên hệ với bất cứ thứ gì trừ những giác quan đang bàng hoàng choáng váng của chú. Chú nghe tiếng Kehaar kêu chói tai khi chú chim sà xuống lần nữa để tấn công Cỏ Roi Ngựa. Chú cảm thấy nước mưa đổ xuống lạnh cóng nơi vết thương mở miệng trên vai. Qua làn mưa, chú thoáng thấy bóng Hoắc Hương chạy lắt léo giữa đám sĩ quan giục bọn chúng quay trở lại cái hào ở ngoài rìa cánh đồng. Chú cũng thấy Blackavar đang đánh nhau với Thạch Trúc rồi tên kia bỏ chạy. Lại có một ai đó đến bên cạnh chú đang cất tiếng nói, "Chào anh Tóc Giả! Tóc Giả! Tóc Giả! Muốn chúng tôi làm gì đây?" Đó là Xám Bạc.

"Cây Phi đâu?" Chú hỏi.

"Đang đợi trên thuyền. Ủa anh bị thương kìa. Cái gì..."

"Vậ thì đưa các cô thả xuống đi." Tóc Giả ngắt lời.

Tất cả thật hỗn độn. Các cô thả đi theo nhóm, từng người hoặc hai người một, bàng hoàng và sợ hãi đến nỗi khó mà cử động hay hiểu được điều người ta nói với họ, bị hối thúc đứng lên và ngần ngại đi xuống cánh đồng. Những chú thả khác bắt đầu hiện ra sau làn mưa: Quả Sồi rõ ràng sợ đến rúm cả người nhưng kiên cường không bỏ chạy; Bồ Công Anh thì đang động viên Nồi Đất; Thủy Cự và Đầu Gỗ tiến về phía Kehaar - sinh vật duy nhất hiện rõ ràng trên mặt đất mù mịt nước mưa. Tóc Giả và Xám Bạc đã làm hết sức mình để tập hợp bọn thả lại và giải thích để họ hiểu rằng tất cả phải giúp một tay đưa các cô thả chạy trốn.

"Quay lại chỗ Mâm Xôi, quay lại chỗ Mâm Xôi đi." Xám Bạc lặp đi lặp lại. Tôi cắt ba người trong chúng ta ở ba điểm khác nhau để đánh dấu đường quay về." chú giải thích với Tóc Giả "Mâm Xôi ở vị trí thứ nhất, sau đó

là Hoa Chuông, cuối cùng là Thứ Năm - cậu ấy chốt gần bờ sông nhất."

"Và Mâm Xôi đây rồi." Tóc Giả nói.

"Thế là anh đã làm được." Mâm Xôi nói, hơi rùng mình. Mọi chuyện tệ quá phải không? Lạy trời, vai của anh..."

"Việc này còn chưa kết thúc mà." Tóc Giả nói "Mọi người đi qua chỗ anh rồi à?"

"Anh là người cuối cùng." Mâm Xôi nói "Chúng ta đi được chưa? Cơn bão này khiến tôi chết khiếp."

Kehaar sà xuống bên cạnh chúng.

"*Eng Tóc Dả*," chú nói "tôi bay phía *chên* lũ thỏ chết tiệt kia, nhưng chúng *khun* bỏ chạy mà chui *dáo* xuống hào. Tôi *khun* thể đuổi đánh chúng ở đây. Chúng đang đến sát nút các *eng dôi*."

"Chúng không bao giờ bỏ cuộc đâu." Tóc Giả nói "Tôi báo cho cậu biết rõ đây Xám Bạc ạ, chúng sẽ đón đầu chúng ta trước khi việc này hoàn thành. Có một bụi cây rậm ở chỗ đồng cỏ nước, chúng sẽ sử dụng chỗ ấy. Quả Sồi, quay lại đi, tránh xa cái hào ra."

"Quay lại chỗ Hoa Chuông! Quay lại chỗ Hoa Chuông!" Xám Bạc lộn đi lộn lại trong lúc chạy từ bên này sang bên khác.

Họ tìm thấy Hoa Chuông ở hàng rào cuối cánh đồng. Anh chàng sợ xanh mắt mèo và chỉ chực lồng lên bỏ chạy.

"Xám Bạc ơi," chú nói "tôi thấy một bầy thỏ lạ, chắc là bọn Efrafa, chúng chạy ra từ cái hào đằng kia và trườn đến chỗ đồng cỏ nước. Bây giờ chúng đang ở phía sau ta. Một trong số đó là một thỏ to đến khiếp, tôi chưa từng thấy con nào to hơn."

"Đừng ở lại đây nữa." Xám Bạc nói "Thủy Cự đến kìa. Và ai kìa? Quả Sồi và hai cô thỏ. Đủ mặt rồi. Nào, chạy thật nhanh vào!"

Chỉ còn một đoạn đường ngắn nữa là tới bờ sông, nhưng lạc giữa những bãi sậy sũng nước, những lùm bụi và lau lách cùng những vũng nước lồm bồm, họ không sao định hướng được. Trong tư thế chờ đợi một cuộc tấn công nổ ra bất cứ lúc nào, cả bọn loạng quạng chạy qua những bụi cây lòa xòa sát mặt đất, tìm ra chỗ này một cô thỏ, chỗ kia một đồng đội và buộc tất cả đi đúng hướng. Không có Kehaar thì chắc chắn cả bọn đã lạc mỗi

người một nơi và có thể không bao giờ đến được bờ sông. Chú mòng biển liên tục bay tới bay lui dọc theo con đường dẫn tới bờ sông để chỉ đường, chỉ thỉnh thoảng mới sà xuống hướng dẫn Tóc Giả đi về phía những cô thỏ đi sai đường mà chú phát hiện ra.

"Kehaar này," Tóc Giả lên tiếng trong khi họ đợi Xào Xạc đang vật lộn đi qua một bụi cây kế thấp lòa xòa để đuổi kịp cả đoàn, "anh bay đi xem có thấy bọn Efrafa không nhé? Chắc không ở xa đây đâu, nhưng sao chúng chưa tấn công nhỉ? Đội hình chúng ta phân tán thế này là cơ hội tốt cho chúng tấn công cơ mà. Tôi tự hỏi không biết chúng có toan tính gì?"

Lát sau Kehaar quay trở lại.

"Chúng *chốn* ở cây cầu," chú nói "tất cả *lúp* trong bụi. Tôi bay xuống và con thỏ to *nón* đánh cả tôi."

"VẬY HẢ?" Tóc Giả nói "Con này gan chí mề, tôi sẽ cho hẳn biết tay."

"Bọn chúng nghĩ các eng sẽ vượt qua cầu hoặc đi dọc bờ *xông*. Chúng không biết về con thuyền. Các *eng* đang ở gần con thuyền."

Thứ Năm chạy đến qua những bụi cây lúp xúp.

"Chúng tôi đã đưa được vài người lên thuyền, Tóc Giả à," chú nói "nhưng hầu hết bọn họ sẽ không tin tôi. Họ cứ luôn miệng hỏi anh đang ở đâu."

Tóc Giả chạy theo chú đến con đường mòn xanh rợp bên bờ sông. Cả mặt sông lấp lánh, ì ồm dưới làn mưa, không còn là mặt gương bằng phẳng hôm nào. Mực nước có vẻ vẫn chưa dâng cao nhiều lắm. Con thuyền vẫn đậu ở chỗ mà chú còn nhớ - một đầu hướng vào bờ, đầu kia hướng ra giữa dòng. Ở đầu thuyền hơi nhô lên gần bờ, Cây Phi đang nằm thu người, đôi tai rũ xuống hai bên đầu, bộ lông bẹp xuống bị nước mưa biến thành màu đen sẫm. Chú cắn chặt sợi dây trong hai hàm răng. Quả Sồi, Sương Mai và hai người nữa nằm co ro cạnh chú trên tấm gỗ, số còn lại tản mác đây đó dọc bờ sông. Mâm Xôi đang cố gắng thuyết phục họ lên thuyền nhưng hoài công.

"Cây Phi sợ không dám nhả sợi dây." chú nói với Tóc Giả "Rõ ràng anh ấy đã gặm mòn khá nhiều. Tất cả những cô thỏ đều nói rằng anh như là chỉ huy của họ."

Tóc Giả quay sang Xào Xạc.

"Thì đây, đây chính là cái gọi là phép màu mà tôi đã nói." chú nói "Hãy bảo mọi người xuống thuyền, nơi Sương Mai đang nằm ấy, cô có thấy không? Tất cả mọi người - nhanh lên nào."

Trước khi cô nàng này kịp trả lời, một cô thỏ khác kêu lên một tiếng hãi hùng. Cách một đoạn về phía hạ nguồn, Thạch Trúc và đội tuần tra của hắn ló ra khỏi bụi rậm và đang tiến lại gần con đường mòn. Từ hướng đối diện, Cỏ Roi Ngựa, Ngò Rí và Cúc Bạc cùng xông tới. Cô thỏ quay lại, lao vội vào một bụi cây thấp phía sau lưng cô ta. Vừa khi cô ta đến được bụi cây thì Hoắc Hương hiện lên trên đường đi của cô, dùng dùng giáng cho cô một đòn sấm sét vào ngay mặt. Cô thỏ quay lại một lần nữa, nhắm mắt nhắm mũi chạy ngang qua đường mòn, nhảy phốc xuống thuyền.

Tóc Giả nhận ra rằng kể từ lúc bị Kehaar tấn công trên cánh đồng, Hoắc Hương không chỉ lấy lại được quyền uy của mình đối với bọn dưới trướng mà còn có cả một kế hoạch hãn hoi và đang thực hiện nó. Trận bão và những khó khăn trên đường trốn chạy đã làm những kẻ đào tẩu hồn bay phách lạc và rối loạn đội ngũ. Trong khi đó, Hoắc Hương đã đưa các thỏ của mình xuống dưới hào và sau đó tranh thủ dẫn chúng xuống khu cỏ nước, giấu mình trốn những cuộc tấn công tiếp theo của Kehaar. Chắc chắn là hắn ta đã đi thẳng đến chỗ cây cầu - mà rõ ràng hắn đã biết rõ - và cử sẵn một đội phục kích ẩn náu trong các bụi cây. Nhưng ngay khi hắn nhận thức được rằng vì lý do nào đó những kẻ bỏ trốn không chọn cây cầu, hắn lập tức phái Thạch Trúc đánh đường qua những bụi cây lúp xúp, chiếm lại bờ sông hướng hạ lưu và chia cắt lực lượng địch; và Thạch Trúc đã thực hiện được điều này, không phạm một sơ suất nhỏ và không hề chậm trễ. Bây giờ là lúc Hoắc Hương muốn giao chiến, ở đây, ngay trên bờ sông này. Hắn biết rằng Kehaar không thể có mặt ở bất cứ đâu và rằng những lùm cây và bụi cây thấp cung cấp chỗ nấp để chúng có thể nhảy vào lẫn trốn lúc cấp kỳ. Sự thật là đối phương có quân số đông gấp đôi lực lượng của hắn nhưng đa phần đều sợ hắn và không có ai là sĩ quan Efrafa đã được huấn luyện cẩn thận. Bây giờ khi Hoắc Hương đã dồn chúng vào sát mép nước, hắn có thể đánh cho chúng tan tác và giết bao nhiêu cũng được. Số còn lại có thể bỏ

chạy và đón nhận thương vong như chúng muốn.

Tóc Giả bắt đầu hiểu tại sao bọn lính của Hoắc Hương đi theo lá cờ của hãn và chiến đấu vì hãn với tất cả khả năng của mình.

"Hãn ta không giống một con thỏ chút nào." Tóc Giả nghĩ "Bỏ chạy là điều hãn chưa từng nghĩ đến. Nếu ba đêm trước mình biết rõ những điều mà bây giờ mình mới biết thì mình không tin là có bao giờ mình lại cả gan dẫn xác đến Efrafa. Mình cho rằng hãn còn chưa biết chuyện cái thuyền và cũng chẳng lấy làm ngạc nhiên về chuyện đó."

Chú phóng người qua bãi cỏ nhảy lên tấm ván cạnh Cây Phi.

Sự xuất hiện đột ngột của Hoắc Hương đã làm được điều mà cả Mâm Xôi lẫn Thứ Năm đều không làm nổi. Bọn thỏ cái này giờ quanh quẩn trên bờ vội nhảy ráo xuống thuyền. Mâm Xôi và Thứ Năm chạy theo họ. Hoắc Hương theo rất sát, chạy đến sát mép nước, mặt đối mặt với Tóc Giả. Trong lúc hãn đứng trên hai chân sau, Tóc Giả nghe thấy tiếng Mâm Xôi ở ngay sau lưng chú khẩn thiết nói với với Cây Phi.

"Bồ Công Anh không có ở đây." Mâm Xôi nói "Anh ấy là người duy nhất không có mặt trên thuyền."

Cho đến bây giờ Cây Phi mới lên tiếng, lần đầu tiên. "Chúng ta phải bỏ anh ấy lại thôi. Thật đáng xấu hổ, nhưng bọn kia sẽ tấn công ta ngay mà ta thì không làm sao cản chúng được."

Tóc Giả nói mà không rời mắt khỏi Hoắc Hương, "Chờ thêm chút nữa, Cây Phi ạ." chú nói "Tôi sẽ chặn chúng lại. Chúng ta không thể bỏ Bồ Công Anh lại đây."

Hoắc Hương khinh bỉ nhìn chú, "Tao tin mày, Thlayli ạ." hãn nói "Bây giờ mày có thể tin vào tao. Hoặc là bọn mày nhảy xuống sông hoặc là bị xé ra từng mảnh ở đây - tất cả bọn bay. Không có đường chạy thoát đâu."

Tóc Giả bắt gặp hình ảnh Bồ Công Anh đang nhìn ra từ một bụi cây đối diện. Rõ ràng bạn chú hoàn toàn rối trí.

"Cúc Bạc! Cỏ Roi Ngựa!" Hoắc Hương ra lệnh "Hai người đến bên cạnh ta. Hễ ta hô lên một tiếng thì xông thẳng vào bọn chúng. Còn con chim, không có gì phải sợ."

"Nó đây rồi." Tóc Giả kêu lên. Hoắc Hương lập tức nhìn lên và nhảy

bắn ra sau. Bồ Công Anh phóng ra ngoài bụi, vụt qua con đường mòn như một tia chớp và trong nháy mắt đã có mặt bên cạnh Cây Phi. Đúng lúc đó dây buộc đứt và con thuyền nhỏ bắt đầu chuyển động dọc bờ sông trong làn nước đều đều. Khi nó trôi đi được vài mét, phần đuôi từ từ quay ra giữa dòng cho đến khi phần mạn thuyền hoàn toàn nổi trên mặt nước. Từ vị trí này, nó dần dần trôi ra giữa sông và tiến về phía Nam.

Nhìn lại bờ, điều cuối cùng mà Tóc Giả thấy là khuôn mặt Thống soái Hoắc Hương đang nhìn ra qua những kẽ hở trong đám lau lách nơi con thuyền vừa rời khỏi. Hình ảnh này nhắc chú nhớ đến con chim cắt ở Watership Down khi nó thành linh xông vào cửa hang và bỏ lỡ mất con chuột.

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

PHẦN IV: THỦ LĨNH CÂY PHỈ - Chương 39

Cây Cầu

Thuyền nhân nhảy múa, thuyền nhân hát

Thuyền nhân làm đủ việc trên đời

Nhảy múa, thuyền nhân ời, nhảy múa

Nhảy cả đêm cho đến tận sáng ngày

Buổi sáng về nhà với các cô em gái

Hây hô, thuyền nhân cùng chèo

Xuôi theo dòng đến tận Ohio.

Dân ca Mỹ

Với hầu hết những con sông khác, kế hoạch của Mâm Xôi sẽ không thực hiện được. Con thuyền sẽ không rời khỏi bờ hoặc nếu có thì rời nó cũng sẽ mắc cạn hoặc vướng vào bãi cỏ hay một vật cản nào khác. Nhưng ở đây, trên con sông Test này, nơi không hề có những cành cây sà xuống mặt nước hoặc những doi đất hay thềm cỏ nổi trên mặt nước thì mọi chuyện đều khác. Từ bờ bên này sang bờ bên kia, đều đều và không thay đổi, dòng nước trôi lững lờ như một người đang đi dạo. Con thuyền trôi xuôi dòng một cách êm ru thuận lợi và tốc độ mà nó đạt được chỉ trong vài mét sau khi rời bờ cũng chẳng hề thay đổi.

Đa số bọn thỏ có mặt đều không hiểu chuyện gì đang xảy ra. Những cô thỏ cái ở Efrafa thì chưa từng nhìn thấy một con sông nên chắc chắn là cả Nồi Đất lẫn Đầu Gỗ đều không thể giải thích cho họ hiểu rằng họ đang ở trên một con thuyền. Bọn họ - và gần như tất cả những người khác - chỉ đơn giản tin tưởng vào Cây Phỉ và làm những gì họ được bảo. Nhưng có một điều mà cả bọn thỏ đực cũng như thỏ cái đều nhận ra là Hoắc Hương và những kẻ theo hắn đã biến mất. Kiệt sức sau tất cả những gì vừa xảy ra,

lũ thỏ ướt sũng chỉ còn biết nằm bẹp xuống, không nói năng gì hết, không thể cảm thấy gì nữa ngoài sự nhẹ nhõm đến đờ đẫn, thậm chí cũng không còn sức lực để tự hỏi rồi điều gì sẽ xảy ra tiếp theo đây.

Việc họ thấy chút nhẹ nhõm - dù buồn chán hay không - điều đó cũng thật đáng kể trong hoàn cảnh này, điều đó cho thấy họ hiểu về tình cảnh của mình ít đến thế nào và nỗi sợ hãi mà Hoắc Hương gây ra là lớn đến đâu, bởi vì có vẻ như thoát khỏi hẳn là vận may duy nhất của họ. Mưa vẫn tiếp tục rơi. Và dù họ đã ướt đến mức không còn cảm nhận gì về nước mưa nữa, nhưng cả người họ run rẩy, lạnh cóng và nặng nề vì bộ lông sũng nước. Nước mưa trong lòng thuyền dâng lên khoảng hai phân. Có một miếng ván sàn nhỏ, mỏng nổi lênh bênh. Một vài thỏ trong nỗi hoang mang ban đầu khi bước lên thuyền đã thấy mình lợi bì bõm trong nước, nhưng bây giờ thì tất cả đều tránh xa chỗ nước ra - hầu hết đứng ở mũi thuyền hay đuôi thuyền, trong khi đó Xào Xạc và Thủy Cự thì cuộn tròn trên tấm ván ngang hẹp ở giữa thuyền. Bên cạnh sự bất tiện đó, tất cả bọn họ nằm phơi ra giữa trời, không có khả năng tự vệ. Nói gì thì nói, họ không biết cách điều khiển con thuyền và cũng chẳng biết mình sẽ đi đâu. Nhưng những rắc rối này nằm ngoài sự hiểu biết của tất cả trừ Cây Phi, Thứ Năm và Mâm Xôi.

Tóc Giả đổ sụp xuống bên cạnh Cây Phi, nằm nghiêng một bên, không còn chút hơi sức nào. Lòng dửng cảm như trong cơn mê sảng đã đưa chú thỏ thoát khỏi Efrafa đến bên bờ sông, bây giờ cái vai bị thương của chú bắt đầu đ au nhức kinh khủng. Bất chấp nước mưa và những cú giạt nhoi nhoi ở chân trước, chú sẵn sàng ngủ thiếp đi tại chỗ, ngay nơi chú đang nằm dài trên tấm ván. Chú khó nhọc mở mắt nhìn Cây Phi.

"Tôi không thể làm lại lần nữa đâu, Cây Phi ạ." chú nói.

"Anh sẽ không phải làm gì nữa đâu." Cây Phi đáp.

"Thật là nguy hiểm, liều lĩnh quá, anh cũng biết đấy." Tóc Giả nói "Cơ hội chỉ có một phần ngàn thôi."

"Con cháu chúng ta sẽ được nghe một câu chuyện hào hùng." Cây Phi dở đành viện ra một câu tục ngữ của loài thỏ "Anh bị thương trong trường hợp nào vậy? Có vẻ xấu lắm đấy."

"Tôi đánh nhau với một gã Cảnh sát Hội đồng." Tóc Giả trả lời.

"Cái gì cơ?" Cây Phi hỏi lại, cái từ trên nghe có vẻ xa lạ với Cây Phi.

"Đại loại một con vật xấu xa giống như Husfa." Tóc Giả đáp.

"Anh đánh hẳn à?"

"Ồ đúng, nếu không thì tôi đã chẳng có mặt ở đây. Tôi nghĩ hẳn sẽ thôi không chạy nữa. Nay Cây Phi, thế là chúng ta đã có các cô thỏ rồi. Chuyện gì sẽ xảy ra bây giờ đây?"

"Tôi không biết." Cây Phi nói "Chúng ta cần một trong những chú thỏ thông minh đây nói cho chúng ta biết. Còn Kahaar, anh ấy đi đâu rồi? Có lẽ anh ấy biết về cái vật mà chúng ta đang ngồi lên."

Bồ Công Anh đang nằm cuộn tròn bên cạnh Cây Phi vội nhóm dậy khi nghe nhắc đến "những chú thỏ thông minh", chú ta lội qua lòng thuyền lồm bồm nước đến chỗ Mâm Xôi và Thứ Năm.

"Tất cả chúng ta đều thắc mắc sẽ phải làm gì tiếp theo đây." Cây Phi lên tiếng.

"Ừm," Mâm Xôi nói "tôi cho rằng chẳng bao lâu nữa chúng ta sẽ trôi sang bờ bên kia, sau đó, ta sẽ lên bờ tìm một chỗ nấp. Dù sao thì cũng chẳng có hại gì khi đi một chặng đường dài tránh xa những người bạn của Tóc Giả."

"Vấn đề là," Cây Phi lên tiếng "tôi cho rằng chúng ta bị kẹt ở đây phơi ra trước bàn dân thiên hạ mà không thể chạy trốn. Nếu con người nhìn thấy thì chúng ta tiêu rồi."

"Con người không thích mưa bão." Mâm Xôi nói "Mà nói vậy thì cả tôi cũng thế, nhưng vào lúc này thì mưa bão giúp chúng ta an toàn hơn."

Đúng lúc ấy, Sương Mai nãy giờ vẫn ngồi sau chú, giật mình nhìn lên.

"Xin ngài thứ lỗi vì cắt ngang câu chuyện," cô ta nói, cứ như thể đang nói với một sĩ quan ở Efrafa, "nhưng con chim... con chim trắng... đang bay về phía chúng ta."

Kahaar bay phía trên dòng sông, trong làn nước mưa, hạ cánh xuống thành thuyền khá hẹp. Cô thỏ ở gần nhất sợ hãi giật lùi lại.

"EngCây Phi," chú nói "chiếc cầu kia. Eng có thấy cây cầu *khun*?"

Không một thỏ nào nghĩ rằng họ đang trôi cạnh con đường mà họ đã đến hồi chiều, trước khi trận sấm nổ ra. Lúc này họ đang ở phía đối diện với

hàng rào cây dọc theo bờ sông và quãng sông ở khúc này trông lạ hẳn. Nhưng bây giờ họ thấy gần ngay phía trước là cây cầu mà họ đã đi qua khi đến sông Test lần đầu tiên vào bốn hôm trước. Họ nhận ra ngay bởi vì trông nó cũng giống hệt như vậy khi nhìn từ bờ bên kia.

"Các *eng* có thể đi qua phía dưới cầu hoặc có thể *khun*." Kehaar nói "Nhưng ngồi ở đây *dắc đối năm*."

Chiếc cầu vắt từ bờ này sang bờ kia qua hai trụ đá thấp. Nó không có những cái vòm. Gầm cầu làm bằng những cái rầm sắt, thẳng tắp, song song với mặt nước và cách mặt nước khoảng hơn tấc rưỡi. Đúng lúc ấy, Cây Phi hiểu ra điều Kehaar muốn nói. Nếu con thuyền trôi qua cây cầu mà không bị vướng lại thì sẽ chỉ chừa ra một khoảng không rộng hơn bề rộng cái chân thỏ. Bất cứ con vật nào ngồi nhô cao hơn khoảng ấy cũng sẽ bị vướng và có lẽ bị gạt xuống nước. Chú chạy vội qua làn nước âm ẩm dưới đáy thuyền sang đầu bên kia, tìm lối đi giữa bầy thỏ đông đúc và ướm sùng.

"Năm xuống đáy! Năm xuống đáy thuyền!" chú hét to "Xám Bạc, Đầu Gỗ - tất cả mọi người. Đừng có ngại nước. Anh nữa và anh, tên anh là gì? Blackavar à? Bảo mọi người xuống đáy thuyền."

Cũng như Tóc Già, chú thấy bọn thỏ ở Efrafa tuân lệnh chú ngay lập tức. Trong khi đó, Kehaar bay lên từ chỗ đậu và biến mất sau những tay vịn bằng gỗ. Trụ đá bằng bê tông nhô ra từ hai bên bờ, vì thế dòng sông trở nên hẹp hơn và có thể chảy nhanh hơn ở bên dưới cây cầu. Con thuyền vẫn đang trôi đi, phần mạn thuyền nổi trên mặt nước, nhưng bây giờ một bên xoay lại về phía trước khiến Cây Phi mất phương hướng, thấy mình không nhìn về cây cầu nữa mà nhìn vào bờ. Trong lúc hoang mang, chú thấy dường như chiếc cầu đổ vào chú trong một khối đen ngòm, giống như tuyết trượt khỏi cành cây khiến chú phải nằm bẹp xuống lòng thuyền. Một tiếng kêu the thé vang lên và một con trong bọn nhảy lên người chú. Rồi một cú va chạm nặng nề rung chuyển suốt chiều dài con thuyền, làm cho nhịp chuyển động êm ả của con thuyền bị dừng lại, kéo theo những tiếng cào gòn gột trống rỗng. Mọi vật tối sầm lại và một cái trần hiện ra, sát ngay trên đầu chú. Trong giây lát, Cây phi có cảm giác mơ hồ mình đang ở trong hang dưới lòng đất. Rồi cái trần biến mất, con thuyền lướt đi và chú nghe

thấy tiếng kêu của Kehaar. Họ đã vượt qua cầu và vẫn xuôi theo dòng về phía hạ lưu.

Chú thỏ ngã trên người chú là Quả Sồi. Chú bị choáng ngợp trước cái cầu và cú va chạm đã hất chú ngã xuống. Tuy vậy, dù vẫn còn choáng váng và bị xây xước, dường như chú không bị chấn thương nghiêm trọng.

"Tôi không đủ nhanh, Thủ lĩnh Cây Phi à." chú nói "Lẽ ra tôi phải đến Efrafa một chuyến."

"Anh còn may mắn." Cây Phi đáp "Nhưng tôi e có ai đó ở đầu đàng kia không được hên như anh đâu."

Một trong những cô thỏ do cố tránh vũng nước xâm xấp trong thuyền đã bị cái dầm cầu phía thượng lưu quệt vào lưng để lại một vết dài. Rõ ràng cô nàng bị thương nhưng nặng nhẹ thế nào thì Cây Phi còn chưa biết. Chú thấy Sương Mai ở bên cạnh nạn nhân và thấy vì chú không thể giúp được gì nên tốt nhất hãy để họ với nhau. Chú nhìn một lượt những đồng đội lấm lem bùn đất đang run lẩy bẩy, rồi lại nhìn Kehaar vẫn bánh bao và lanh lợi đậu ở phía đuôi thuyền.

"Chúng tôi phải lên bờ thôi, Kehaar ạ." chú nói "Nhưng làm sao lên được đây? Anh biết đấy, bọn thỏ chúng tôi sinh ra có phải để làm chuyện này đâu."

"Các *eng* không thể dừng thuyền được. Nhưng *nại* có một chiếc cầu *lừa*. Hãy dừng *nại*."

Còn biết làm gì nữa ngoài chờ đợi. Thuyền tiếp tục trôi đến khúc rẽ thứ hai nơi dòng sông uốn lượn về hướng Tây. Dòng nước không chảy chậm lại và con thuyền vòng qua khúc cua gần như ra đến giữa dòng và quay mòng mòng ở đấy. Bọn thỏ còn thất kinh trước những gì xảy ra với Quả Sồi và cô thỏ nên vẫn ngồi chồm chồm dưới đáy thuyền, nửa chìm trong nước nửa nhô lên. Cây Phi bò đến mũi thuyền nhô cao nhìn về phía trước.

Con sông ở khúc này mở rộng ra và dòng nước chảy chậm lại. Chú nhận ra rằng con thuyền bắt đầu trôi chậm lại. Bờ sông ở gần họ hơn khá cao, cây cối mọc ken vào nhau rậm rạp như tường thành, trong khi ở bờ xa hơn mặt đất lại thấp và trống trải. Một mảnh đất đầy cỏ trải dài ra mềm mại như những cánh đồng cỏ ở Watership Down. Cây Phi hy vọng bằng cách nào đó

họ có thể thoát khỏi dòng nước và vào được cái bờ đó, nhưng con thuyền vẫn lặng lẽ trôi dần vào giữa một hồ nước rộng. Cái bờ trống trải từ từ trôi qua và bây giờ, ở cả hai bên bờ, cây cối đều mọc cao vượt lên. Phía hạ nguồn, hồ nước bị khép lại bởi một cây cầu khác mà Kehaar đã nói tới.

Đó là một cây cầu cũ kỹ xây bằng gạch đã nám đen lại với thời gian. Dây thường xuân bám lên cầu, cây nữ lang và liễu ngư màu hoa cà bò lan cả lên thành cầu. Nhô ra từ hai bên bờ là bốn nhịp cầu thấp, chỉ vừa vịn bằng cống nước, dòng nước chảy qua chỉ cách đỉnh chừng vài tấc. Những mảnh ánh nắng hắt lên từ phía hạ lưu ngang qua những nhịp cầu Chân cầu không nhô ra, nhưng mỗi cái lại trở thành điểm tập trung của bèo bọt rác rưởi nổi lênh bênh, những búi cỏ dài và cành củi liên tục bứt ra khỏi đám bèo bọt đó rồi lại được dòng nước cuốn qua chân cầu.

Rõ ràng chiếc thuyền sẽ trôi lại phía cây cầu và mắc kẹt lại đó. Khi nó tiến lại gần, Cây Phi đã nhanh nhẩu nằm bẹp xuống đáy thuyền nhưng lần này việc đó trở nên không cần thiết. Mạn thuyền vẫn nổi trên mặt nước, và chiếc thuyền nhẹ nhàng đụng vào hai chân cầu rồi dừng lại, bị kẹt vuông góc với miệng của một cái cống ở giữa. Nó không thể đi tiếp.

Chúng đã đi gần một cây số trong vòng 15 phút.

Cây Phi đặt móng trước lên mạn thuyền nghiêng thấp xuống, cẩn thận nhìn về phía thượng nguồn. Ngay ở phía dưới, một con sóng nhỏ lan dọc dòng nước, nơi dòng nước chạm vào con thuyền gỗ. Chúng ở quá xa không thể nhảy lên bờ được, và lại cả hai bên bờ sông đều rất dốc. Chú quay lại đưa mắt nhìn lên. Chiếc cầu gạch dốc đứng với một hàng gạch nhô ra ở giữa chú và cái lan can cầu. Không cách gì bò lên đấy cả.

"Biết làm gì đây hả Mâm Xôi?" chú hỏi, chạy đến chỗ cái chốt trên mũi thuyền, nơi có phần còn lại rách tươm của cái dây néo "Anh đã đưa chúng tôi xuống cái vật này. Bây giờ làm sao ra khỏi nó đây?"

"Tôi không biết Thủ lĩnh Cây Phi ạ." Mâm Xôi trả lời "Chuyện của chúng ta có thể kết thúc theo bằng nhiều cách, nhưng cách này thì tôi chưa hề nghĩ tới. Có vẻ chúng ta đành phải bơi thôi."

"Bơi á?" Xám Bạc lên tiếng "Tôi không thích tí nào, Thủ lĩnh Cây Phi ạ. Tôi biết cũng không xa bờ lắm, nhưng nhìn hai bờ dốc kìa. Dòng nước sẽ

cuốn chúng ta đi xa trước khi ta thoát được; thế nghĩa là nó sẽ nhấn chìm ta xuống một trong những cái hố sâu bên dưới cầu."

Cây Phi cố nhìn qua vòm cầu. Chẳng có nhiều thứ để nhìn lắm.

Cái cống ngầm tối đen không dài lắm, có lẽ chẳng dài hơn con thuyền là mấy. Mặt nước êm ả. Có vẻ như không có vật cản và có chỗ cho một con vật bơi giữa mặt nước và đỉnh vòm cuốn có thể nổi đầu lên. Nhưng đoạn này quá hẹp không thể nhìn rõ cái gì nằm ở bên kia cầu. Ánh sáng lại đang yếu dần. Dòng nước, những chiếc lá xanh và ánh phản chiếu lay động của lá cây, những giọt nước mưa bắn tung tóe và một thứ gì đó kỳ lạ có vẻ như đang đứng trên mặt nước được làm từ những đường xám xịt theo phương thẳng đứng, ấy là tất cả những gì có thể nhìn thấy. Tiếng mưa vọng lên một cách rầu rĩ ứ đọng từ trong cống, Những tiếng động âm âm rõ ràng và nặng nề vọng lên từ mặt dưới vòm chẳng có gì giống những âm thanh thường nghe thấy nơi đường hầm trong lòng đất, khiến bọn thỏ càng thêm bối rối lo âu. Cây phi quay sang Mâm Xôi và Xám Bạc.

"Chúng ta đang lâm vào tình thế cực kỳ khó khăn." chú nói "Đúng là tiến thoái lưỡng nan, đi không được mà ở cũng không xong."

Kehaar xuất hiện trên lan can thành cầu phía trên, giữ giữ nước mưa ra khỏi đôi cánh làm vài giọt rơi lộp bộp xuống thuyền.

"Kết thúc đi thuyền." chú nói "Đừng có đợi nữa."

"Nhưng làm sao chúng tôi có thể lên bờ hả Kehaar?" Cây Phi hỏi.

Chú mòng biển tỏ ra ngạc nhiên. "Chó bơi, chuột cũng bơi, chẳng lẽ thỏ không biết bơi?"

"Phải, chúng tôi có thể bơi với điều kiện là không quá xa. Nhưng hai cái bờ này quá dốc đối với chúng tôi, Kehaar à. Chúng tôi có thể bị nước cuốn trôi vào một trong những cái cống ngầm kia mà chúng tôi thì không biết có cái gì ở đầu đằng kia."

"Thế thì *tút*... các eng ra *tút*."

Cây Phi không tránh khỏi cảm giác lúng túng. Chú nên hiểu chính xác điều này như thế nào? Dù sao thì Kehaar cũng đâu phải là thỏ. Bất kể vùng Nước Lớn là cái gì thì chắc nó phải tệ hại hơn nơi này và Kehaar đã quen thuộc với nó. Trong bất cứ hoàn cảnh nào, chú mòng biển cũng không nói

nhieu và những gì chú ta nói bao giờ cũng bị giới hạn đến mức đơn giản nhất vì chú ta không nói được ngôn ngữ của loài thỏ. Những việc chú ta làm cho họ là sự đền ơn đáp nghĩa vì cứu sống chú ta, nhưng Cây Phi biết chú ta không khỏi coi thường họ vì tính nhút nhát, yếu ớt, không có khả năng tự vệ, những sinh vật chỉ ru rú một xó không thể bay được. Chú mòng biển này thường tỏ ra thiếu kiên nhẫn. Liệu chú ta có ý là chú ta đã nhìn dòng sông và xem xét nó dưới con mắt của loài thỏ không? Rằng nước chảy lờ đờ ngay dưới chân cầu với đôi bờ thoải thoải, thâm thấp dễ dàng cho thỏ leo lên? Chúng còn có thể hy vọng thêm gì nữa cơ chứ? Hay là chú ta chỉ đơn giản có ý muốn nói, bọn họ phải mau chóng đón lấy cơ hội thực hiện việc mà chú ta có thể làm không mấy khó khăn? Có thể như vậy lắm. Giả sử một thỏ nhảy ra khỏi thuyền rồi bị dòng nước cuốn đi, việc đó sẽ nói lên điều gì với những người còn lại nếu như chú kia không trở lại?

Cây Phi đáng thương đưa mắt nhìn quanh. Xám Bạc đang liếm vết thương trên vai Tóc Giả. Mâm Xôi bồng chồn đi tới đi lui trên tấm ván, thần kinh căng thẳng tột độ, cảm thấy được rõ ràng những điều mà Cây Phi cũng đang thấy. Trong lúc chú vẫn phân vân do dự như vậy, Kehaar bật lên một tiếng kêu.

"Quác! Chờ! Đất, thỏ không tốt. Để tôi chỉ cho mà biết."

Chú vụng về trượt khỏi mũi thuyền nhô cao. Không hề có một kẽ hở giữa con thuyền và cái miệng đen ngòm của cái cống. Sà thấp xuống nước như vệt trời, chú bơi vào đường ống và biến mất. Nhìn theo chú chim, đầu tiên Cây Phi không nhìn thấy gì cả. Rồi chú nhận ra cái bóng đen đen của Kehaar trong làn ánh sáng mờ mờ ở đầu đặng kia. Kehaar bơi vào làn ánh sáng ban ngày, rẽ sang một bên và biến mất khỏi tầm nhìn bị giới hạn.

"Điều này thì chúng mình được cái gì?" Mâm Xôi hỏi, hai hàm răng đánh vào nhau lập cập "Anh ta có thể bay trên mặt nước hoặc bơi bằng cái chân to tướng có màng. Anh ta đâu có ướt sũng cả người, toàn thân run rẩy, nặng gấp đôi vì bộ lông sũng nước như chúng ta."

Kehaar đã lại xuất hiện trên lan can cầu phía trên.

"Các *eng* đi đi." chú nói ngắn gọn.

Cây Phi khốn khổ vẫn còn đang lưỡng lự. Chân chú bắt đầu nhói đau trở

lại. Cái cảnh Tóc Giả - người anh hùng của tất cả thỏ - đang kiệt sức trong tình trạng nửa tỉnh nửa mê, không có một vai trò gì trong hành động mạo hiểm đầy tuyệt vọng này chỉ khiến cho lòng can đảm của chú giám sát, Chú biết rằng mình vẫn chưa lấy đủ dũng cảm để nhảy xuống nước. Tình huống kinh khủng này vượt ra ngoài khả năng của chú. Chú trượt té trên tấm ván trơn tuột và khi ngồi dậy, chú thấy Thứ Năm bên cạnh mình.

"Để em đi trước, anh Cây Phi ạ." Thứ Năm nói khẽ "Em nghĩ mọi chuyện sẽ ổn thôi."

Thứ Năm đặt hai chân trước lên gờ mũi thuyền. Rồi, trong tích tắc, tất cả thỏ đông cứng toàn thân. Một trong những cô thỏ giậm chân xuống đáy thuyền xâm xấp nước. Từ phía trên vọng lại tiếng những bước chân đang đi tới, tiếng người nói lao xao và mùi của những chiếc que trắng trắng tỏa khói.

Kehaar bay vụt đi. Không một thoáng cử động. Tiếng bước chân gần hơn, những giọng nói to hơn. Họ đã ở ngay trên chiếc cầu trên đầu, không cách xa hơn chiều cao một hàng rào. Bọn thỏ bị bản năng xúi bẩy chỉ muốn bỏ chạy, muốn chui xuống đất. Cây Phi thấy Sương Mai đưa mắt nhìn chú và chú đáp lại cái nhìn chòng chọc thần thờ ấy, bằng hết sức bình sinh buộc cô bạn phải đứng yên. Những giọng nói, mùi mồ hôi người, mùi da thuộc, mùi của những cái que nhỏ màu trắng, sự đau đớn ở bắp chân, đường cống ngầm im lìm, ẩm ướt bên tai - tất cả những điều này chú đều biết từ trước. Làm sao mấy người kia không nhìn thấy chú? Họ phải nhìn thấy chú chứ. Chú đang nằm ngay dưới chân họ mà. Chú bị thương. Họ đang đến để nhặt chú lên.

Rồi những tiếng động và các loại mùi xa dần, tiếng bước chân biến mất. Đám người đó đi qua cầu mà không nhìn qua lan can. Họ đi rồi.

Cây Phi chột hồi tỉnh. "Mọi việc đã được quyết định." chú tuyên bố "Tất cả mọi người đều phải bơi. Nhanh lên, Hoa Chuông, anh chẳng nói mình là một con thỏ nước hay sao. Theo tôi." Chú đứng lên tấm ván ngang và đi sang một bên mạn thuyền nhưng lại thấy Nồi Đất đứng bên cạnh mình.

"Nhanh lên, Thủ lĩnh Cây Phi." Nồi Đất nói, người co rúm lại run lẩy bẩy "Em cũng nhảy. Chỉ có điều hãy nhanh lên."

Cây Phi nhắm mắt lại lao qua mạn thuyền.

Giống như ở sông Enborne, cái lạnh buốt chụp lấy người chú khi ngã xuống nước. Nhưng còn hơn thế nữa, ngay lập tức chú cảm thấy bị dòng nước cuốn đi. Chú bị lôi đi bởi một lực giống như trong một cơn gió mạnh, tuy có phần êm ả và lạng lẽ. Toàn thân bị cuốn vào một luồng nước lạnh cóng, khiến chú ngộp thở không biết làm gì và cũng không thể bám víu vào đâu. Lòng đầy sợ hãi, chú khóa nước và vùng vẫy như điên, cố ngoi đầu lên khỏi mặt nước hít một hơi, rồi cào cào mấy cái móng vào lớp gạch thô xì xì dưới nước, để rồi lại tuột khỏi lớp gạch đó khi bị dòng nước kéo đi. Rồi dòng nước chảy chậm lại, luồng nước lạnh biến mất, bóng tối lại sáng lên, một lần nữa lại có thể trông thấy lá cây và mảng trời trên đầu. Vẫn tiếp tục vùng vẫy, chú va phải một vật gì rất cứng, tránh nó ra, va phải nó lần nữa để rồi một tích tắc sau chạm vào mặt đất mềm mềm. Cây Phi hí hục tiến về phía trước, thấy mình đang lê thân trên lớp bùn. Rồi chú lóp ngóp bò lên cái bờ lạnh lạnh và ẩm ướt. Chú nằm vật xuống đất thở như kéo bễ mất một lúc, sau đó lau mặt và mở mắt nhìn. Thứ đầu tiên mà chú nhìn thấy là Nồi Đất, toàn thân lấm bùn đang bò lên bờ, cách chú chưa đầy một mét.

Lòng đầy phẫn chấn và tự tin, nỗi kinh hoàng và lo ngại cũng đã biến mất. Cây Phi bò lại chỗ Nồi Đất, và cả hai cùng nhau chui vào một bụi cây thấp. Chú chẳng nói gì mà Nồi Đất có lẽ cũng không mong đợi chú nói gì. Từ trong chỗ trú là một lùm cây thiên khuất, chúng nhìn xuống dòng nước.

Dòng nước từ cái cầu chảy vào một cái hồ thứ hai. Bốn phía xung quanh, ở cả hai bên bờ, cây cối và những loài cây bụi mọc lên san sát. Nơi đây giống như một cái đầm lầy và khó có thể nói rõ ở đâu thì dòng nước kết thúc và rừng cây bắt đầu. Cỏ cây mọc thành bụi cả ở phía trong lẫn bên ngoài những cái vũng đầy bùn. Ở dưới đáy phủ một lớp phù sa và bùn mịn xâm xấp nước và hai chú thỏ đã tạo ra những đường cày xẻ trong đó khi họ loạng quạng tìm đường đi lên bờ. Chạy theo đường chéo ngang qua hồ nước, từ chỗ cây cầu gạch ở gần bờ đối diện đến một điểm ở bên dưới, cùng phía với họ là một cái lưới làm bằng những cây sắt nhỏ cắm thẳng đứng. Vào mùa gặt, cỏ trên sông trôi thành dề, cuốn vào nhau từ những điểm câu cá ở phía trên, bị mắc vào lưới rồi được những người lợi xuống

sông cào lên mang về sử dụng để làm phân. Bên bờ trái là một đồng cỏ lớn đã thối rữa giữa các gốc cây. Đây là một miền đất xanh rợp, toàn mùi thối rữa, ẩm ướt và biệt lập với chung quanh.

"Anh bạn Kehaar tử tế." Cây Phi nói, trong lúc làm một vòng ngắm nhìn cái nơi cô tịch tỏa mùi hôi này đầy vẻ hài lòng, "Lẽ ra mình nên tin tưởng anh ấy."

Trong lúc chú nói thế, chú thỏ thứ ba đang bơi ra từ dưới gầm cầu. Cái cảnh chú ta quẫy đạp trong dòng nước hết như con ruồi đang vẫy vùng trong mạng nhện làm cả hai chú trên bờ tràn ngập sợ hãi. Chứng kiến một người nào đó trong cơn nguy hiểm cũng hãi hùng như mình đang cùng trải qua với họ vậy. Chú thỏ đung phải cái lưới sắt trôi ra một chút dọc theo nó, chạm chân vào đáy rồi lồm cồm bò trong vũng nước đầy bùn. Đó là Blackavar. Chú ta nằm nghiêng một bên, dường như không nhận ra Cây Phi và Nồi Đất khi hai chú này đến gần. Tuy vậy, một lúc sau, chú ta bắt đầu ho sặc sụa, nôn ra một ít nước và ngồi dậy.

"Anh ổn chứ?"

"Cũng tạm tạm thôi." Blackavar đáp "Nhưng hai chúng ta có phải làm thêm nhiều việc nữa vào tối nay không, thưa ngài? Tôi mệt quá."

"Không, anh có thể nghỉ ngơi ở đây." Cây Phi trả lời "Nhưng anh liều mạng như vậy làm gì? Chúng ta có thể chìm ngìm cả lũ, anh biết đấy."

"Tôi nghĩ ngài đã ra lệnh cơ mà." Blackavar nói.

"Tôi hiểu rồi." Cây Phi nói "Vậy là, trong trường hợp như vậy, anh sẽ thấy chúng tôi là một lũ vô tổ chức, tôi e là thế. Có bất cứ ai khác có ý định nhảy xuống khi anh làm vậy không?"

"Tôi nghĩ họ hơi sợ một chút." Blackavar đáp "Ngài cũng không thể trách họ được."

"Không, nhưng vấn đề là ở chỗ, bất cứ chuyện gì cũng có thể xảy ra." Cây Phi phát câu lên "Họ có lẽ sẽ lại bị *tharn* mất thôi, cứ ngồi yên ở đấy. Con người có thể quay lại. Trời, giá như chúng ta có thể cho họ biết rằng mọi chuyện đều ổn..."

"Tôi nghĩ chúng ta làm được, thưa ngài." Blackavar nói "Trừ phi tôi nhầm, còn không thì vấn đề chỉ là phải leo lên bờ ở đó và đi xuống phía

bên kia. Để tôi đi nhé?"

Cây Phi chưng hửng. Từ những gì mà chú thu thập được thì đây chính là tên tù nhân thảm hại ở Efrafa - tất nhiên không thuộc hàng ngũ Cốt Cán nữa, và chú ta lại vừa mới nói mình đã kiệt sức. Chú đang định dồn hết sức lực mình để đi lên tìm bọn họ.

"Được, cả hai ta cùng đi." chú nói "Này Nồi Đất, em ngồi đây để mắt nhìn ra nhé. Nếu gặp may, họ có thể bắt đầu đi qua chỗ này. Nếu có thể thì giúp họ nhé."

Cây Phi và Blackavar chui qua mấy cái bụi cây sũng nước. Ở trên đỉnh bờ cỏ dốc đứng, con đường cỏ băng qua cây cầu ở ngay trên đầu họ. Họ trèo lên bờ, cẩn thận ngó ra từ những bụi cỏ dài mọc ven bờ. Con đường hoàn toàn trống trải, không nghe hay người thấy gì cả. Họ băng qua đến phía đầu cầu ở phía thượng nguồn. Ở đây, bờ sông gần như trượt thẳng đứng xuống mép nước cao khoảng gần hai mét. Blackavar bò xuống, không một chút ngần ngại, Cây Phi bò theo có phần chậm hơn. Ngay phía trên cầu, ở giữa cái cầu và một bụi cây gai là một vạt đất nhỏ treo ngay trên mặt nước. Dưới sông, cách đó chừng trên dưới một mét, con thuyền của họ nằm mắc vào những chân cầu mọc đầy cỏ và rêu.

"Xám Bạc!" Cây Phi gọi to, "Thứ Năm. Nhanh lên, đưa mọi người xuống nước đi, dưới cầu mọi chuyện đều ổn cả. Để các cô thỏ xuống trước nếu có thể. Không còn thời gian nữa đâu. Con người có thể quay lại đây."

Động viên những cô thỏ trong tình trạng trì độn tê liệt và làm cho họ hiểu những việc phải làm hoàn toàn không dễ chút nào. Xám Bạc đi từ cô thỏ này sang cô thỏ khác khuyến khích dỗ dành. Ngay khi Bồ Công Anh thấy Cây Phi đứng trên bờ, chú ta liền ra mũi thuyền chèo um xuống nước. Thủy Cự cũng làm theo. Thứ Năm đã toan bắt chước thì Xám Bạc ngăn lại.

"Cây Phi, nếu tất cả lũ thỏ đực chúng ta đều đi hết," chú nói vọng lên "các cô thỏ sẽ chỉ còn một mình, tôi không nghĩ là họ xoay sở được."

"Họ sẽ tuân lệnh Thlayli, thưa ngài." Blackavar lên tiếng trước khi Cây Phi kịp trả lời "Tôi nghĩ ngài ấy sẽ là người khiến họ làm việc đó."

Tóc Giả vẫn đang nằm trong vũng nước dưới lòng thuyền, ở cái chỗ mà chú đã chiếm khi họ đến chiếc cầu đầu tiên. Hình như chú vẫn đang ngủ,

nhưng khi Xám Bạc dụi mõm vào người thì chú ngẩng đầu lên nhìn quanh với vẻ bàng hoàng, ngỡ ngác.

"Ồ chào anh bạn Xám Bạc." chú nói "Tớ sợ rằng cái vai này sẽ làm phiền ra phết đấy. Sao tớ lạnh run hết cả người. Thế Cây Phi đâu?"

Xám Bạc giải thích tình thế. Tóc Giả khó nhọc đứng dậy, vai chú vẫn chảy máu. Chú tập tễnh đi đến cái ván ngang và leo lên.

"Sương Mai à," chú nói chậm rãi "các bạn của cô không thể ướt hơn được nữa, vì thế chúng ta sẽ bảo họ nhảy xuống ngay bây giờ. Từng người một, cô nghĩ thế chứ? Như vậy sẽ không có nguy cơ cào vào nhau hoặc làm người khác bị thương trong khi bơi."

Khác với những gì Blackavar đã nói, phải mất một lúc lâu bọn thỏ cái mới chịu rời thuyền. Có tất cả khoảng mười cô thỏ - mặc dù thỏ không biết đến những con số - và mặc dầu có một hai cô đáp lại sự hồi thúc đầy kiên nhẫn của Tóc Giả, số còn lại quá mệt mỏi đến nỗi cứ ở nguyên nơi mình đang đứng hoặc chờ đợi nhìn xuống dòng nước cho đến khi những người khác được mang đến lấy chỗ họ. Tóc Giả hết lần này đến lần khác lên tiếng yêu cầu một chú thỏ đực làm gương và bằng cách ấy Quả Sồi, Đầu Gỗ và Hoa Chuông, tất cả bò lên bờ bên kia. Cô thỏ bị thương tên là Thrayonlosa rõ ràng trong tình trạng rất xấu nên Mâm Xôi và Xào Xạc phải bơi cùng nhau hộ tống cô vào bờ, một chú đằng trước, một chú đằng sau.

Khi trời tối hẳn thì cũng là lúc mưa tạnh. Cây Phi và Blackavar quay lại bờ đất của cái hồ dưới chân cầu. Bầu trời đã trong sáng trở lại, sự nặng nề cũng tan biến khi sấm chớp giông tố chuyển dần về phía sông. Nhưng cũng chỉ đến khi trăng mọc thì Tóc Giả mới qua được cầu cùng với Xám Bạc và Thứ Năm. Chú đập dềnh khá lâu trong dòng nước và khi đến được cái lưới thì chú lặn ra trong dòng nước, bụng ngửa lên trời như cá chết. Chú giạt vào một vũng nước nông và nhờ Xám Bạc giúp chú cố sức kéo mình vào bờ. Cây Phi và mấy người khác đang đợi chú, nhưng chú gạt đi một cách cộc lốc vẫn với phong cách hung hăng thuở nào.

"Thôi nào, đi khỏi đây đi," chú đuổi quây quật "tôi sẽ ngủ bây giờ Cây Phi ạ và Thần Mặt trời sẽ phải giúp anh nếu anh nói tôi không được làm thế."

"Đó là cách chúng tôi cư xử, anh thấy đấy." Cây Phi nói với Blackavar đang nhìn chăm chăm "Ít lâu sau anh rồi sẽ quen thôi. Giờ thì hãy tìm chỗ khô ráo nào đó không ai có thể tìm thấy, sau đó chúng ta có thể ngủ được một chút."

Bất cứ chỗ nào có vẻ khô ráo một chút trong lùm cây đều chật cứng những cô chú thỏ mệt mỏi đang say ngủ. Sau khi sục tìm một lúc, họ thấy một thân cây đổ, ở phía dưới vỏ cây đã bị tróc ra. Cả đám chen nhau bò dưới đám cành lá, nằm xuống một vũng lổm xoống êm ái, cong cong; chẳng bao lâu cơ thể họ đã ấm lại một chút và tất cả ngủ thiếp đi ngay lập tức.

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 40

Đường Trở về

Bá tước Hickory, Bá tước Hickory

Kìa một con sói đứng trước cổng nhà ông

Răng nó nhe ra trắng nhởn

Lười thè ra, ngoắt qua ngoắt lại!

"Không," bá tước Hickory nói, "Mày chỉ là ảo ảnh!"

Nhưng con sói là thật và vấn đề là nó đang đói.

Bá tước Hickory của Walter de la Mare

Điều đầu tiên mà Cây Phi biết được vào sáng hôm sau là Thrayonlosa đã chết vào đêm qua. Xào Xạc đau đớn vô cùng vì chính cô đã chọn Thrayonlosa - một trong những cô thỏ kiên cường và hiểu chuyện nhất trong Đới Dấu - thuyết phục cô bạn tham gia vào cuộc đào tẩu. Sau khi cùng nhau vượt qua sông, cô đã giúp bạn lên bờ và nằm ngủ cạnh bạn trong bụi cây, hy vọng rằng bạn mình sẽ hồi phục vào ngày hôm sau. Nhưng khi thức dậy, cô thấy bạn mình đã biến mất. Cô chạy bổ đi tìm và thấy bạn trong một bụi cây bắc theo hướng hạ lưu. Rõ ràng cô nàng đáng thương đã biết mình sắp chết, và theo cách của loài vật đã trốn đi.

Cái tin này làm Cây Phi phiền muộn hết sức. Chú biết rằng cả bọn đã may mắn mang được nhiều cô thỏ ra khỏi Efrafa và thoát khỏi Hoắc Hương mà không phải cầm cự và đánh nhau. Kế hoạch xem ra rất tốt, nhưng cơn bão và nỗi sợ quá lớn đối với bọn Efrafa gần như đã làm hỏng tất cả. Dù có cả lòng dũng cảm phi thường của Tóc Giả và xám Bạc, họ có lẽ đã thất bại nếu không có sự giúp đỡ của Kehaar. Bây giờ Kehaar sắp sửa rời bỏ chúng, Tóc Giả bị thương nặng, chân chú thì còn lâu mới có thể bình thường được. Với cả một đàn thỏ cái phải chăm nom, họ khó có khả năng vượt qua

những vùng trống trải một cách nhanh chóng hay dễ dàng như lúc đi. Giá có thể, chú chỉ muốn ở lại đây vài ngày để Tóc Giả hồi phục được phần nào còn những cô cái thì quen dần với việc đi lại và sinh sống bên ngoài Efrafa. Nhưng chú nhận ra nơi này không thân thiện chút nào. Mặc dù ở đây có nhiều chỗ nấp nhưng lại quá ẩm ướt đối với loài thỏ. Với lại, rõ ràng nơi này gần một con đường tấp nập người lại qua hơn bất cứ con đường nào mà họ đã biết. Chẳng bao lâu sau khi trời sáng, họ đã nghe và ngửi thấy mùi của những chiếc hrududu chạy qua, cách đó không xa, chỉ bằng chiều rộng của một cánh đồng nhỏ. Sự xáo trộn diễn ra liên tục khiến những cô thỏ nói riêng giật mình thon thót và tỏ ra bất an. Cái chết của Thrayonlosa làm cho tình thế càng tồi tệ. Bị tiếng ồn và những chấn động làm cho lo lắng đến không nuốt được miếng cỏ nào vào bụng, lũ thỏ cái cứ thần thờ lang thang xuôi theo dòng nước nhìn ngó cái bóng của mình, thì thầm với nhau về khung cảnh xa lạ và nguy hiểm xung quanh.

Cây Phi hỏi ý kiến Mâm Xôi, chú này chỉ ra rằng có lẽ chẳng bao lâu nữa con người sẽ phát hiện ra con thuyền và rồi đến một lúc nào đó, sẽ có vài người đến gần. Suy nghĩ của bạn giúp Cây Phi đi đến quyết định tất cả phải rời khỏi nơi này ngay và cố đến một nơi nào đó nghỉ ngơi thoải mái hơn. Chú có thể nghe và ngửi thấy đầm lầy trải rộng dọc theo phía hạ lưu. Với con đường dẫn về hướng Nam, bất luận thế nào thì chỉ có một đường có vẻ đi về hướng Bắc, băng qua cây cầu mới là đường duy nhất trở về Watership Down.

Cùng với Tóc Giả, chú trèo lên cái bờ đất của con đường mọc đầy cỏ. Thứ đầu tiên mà hai chú trông thấy là Kehaar đang lúi ốc sên ra khỏi một lùm cây độc cần ở gần cầu. Hai chú lặng lẽ đến gần chú chim, không nói một tiếng và bắt đầu gặm mấy cọng cỏ ngấn gần đây.

Một lúc sau, Kehaar lên tiếng, "Bây giờ thì các *eng* đã có thỏ mẹ rồi, *eng* Cây Phi à. Tất cả đều tốt đẹp chứ?"

"Phải, chúng tôi không bao giờ được thế này nếu không có anh, Kehaar

ạ. Tôi nghe nói anh đã quay lại thật đúng lúc để cứu Tóc Giả đêm qua."

"Cái con thỏ xấu xa, cái con thỏ *nón* xác ấy, nó đánh nhau với tôi. Mà cũng khôn ngoan *lừa*."

"Đúng thế, dù vậy nó cũng được một cú sốc ra trò."

"*Đún đún*, *eng* Cây Phi à, con người sắp đến đây. Bây giờ *eng* tính *nằm* gì?"

"Chúng tôi sẽ quay về cánh đồng của mình Kehaar ạ, nếu như có thể về đến được."

"Thế *nà* bây giờ việc của tôi đã xong. Tôi quay về chỗ Nước *Nón* đây."

"Chúng tôi có được giúp anh nữa không, Kehaar?"

"Các *eng* sẽ quay lại vùng *lúi*? Ở *nuôn* đây à?"

"Phải, chúng tôi muốn về đây. Đi chắc sẽ khó khăn lắm đây, với một đàn thỏ đông đúc lại còn thêm đội tuần tra Efrafa truy đuổi phía sau."

"Các *eng* sẽ về đây, sau *lày* khi mùa đông tới, trời *nạnh* và có giông bão ở vùng Nước *Nón*, chim rú nhau bay đi, khi ấy tôi sẽ quay nài xem xem các *eng* sống thế *lào*."

"Đừng quên nhé Kehaar, anh nhất định phải quay lại chỗ chúng tôi đây." Tóc Giả nói "Chúng tôi sẽ trông chờ anh trở về. Hãy đến bất thành linh như tối qua ấy."

"*Đún đún*, và *nằm* cho tất cả thỏ mẹ thỏ con hoảng sợ, cả lũ Tóc *Dả* con phải bỏ chạy."

Kehaar dang rộng cánh bay vút lên không trung. Chú bay qua lan can cây cầu, ngược với hướng dòng chảy. Rồi chú lượn vòng sang trái, quay lại con đường xanh rì cỏ, lao thẳng xuống rồi chuyển sang bay là là trên đầu lũ thỏ. Kêu lên một tràng những tiếng oang oác khàn khàn, chú sải rộng cánh bay về hướng Nam. Lũ thỏ nhìn theo mãi cho đến khi chú biến mất sau các ngọn cây.

"Ôi thế là bay mất rồi, chú chim lớn màu trắng." Tóc Giả mơ màng nói "Anh biết không, chú ta làm tôi có cảm giác mình cũng có thể bay lên được. Vùng Nước Lớn, chà chà ước gì tôi đến đó được."

Trong lúc cả bọn đang nhìn theo hướng Kehaar bay mất, Cây phi bây giờ mới trông thấy một ngôi nhà ở tận cuối con đường, nơi cỏ mọc lan ra

tận đường. Một người đàn ông, cẩn thận không gây ra tiếng động, đang tỉ người vào hàng rào chăm chú quan sát lũ thỏ. Cây Phi giậm chân và nhảy tót vào một bụi cây trong đầm lầy, Tóc Giả khó nhọc bám theo.

"Anh biết ông ta đang nghĩ gì không?" Tóc Giả hỏi "Ông ta đang nghĩ đến những luống rau trong vườn."

"Tôi biết." Cây Phi đáp "Và chúng ta không thể giữ cho cả bọn tránh khỏi con người một khi họ đã có ý nghĩ về chúng ta trong đầu. Bây giờ càng đi nhanh bao nhiêu càng an toàn bấy nhiêu."

Chẳng bao lâu sau, bọn thỏ đã băng ngang qua công viên đi về hướng Bắc. Tóc Giả sớm nhận ra rằng chú không đủ sức cho một cuộc hành trình dài. Vết thương đau nhức nhối, phần cơ vai nếu sử dụng quá nhiều thì không chịu nổi. Cây Phi vẫn tập tễnh còn bày tỏ cái tuy có thiện chí và khá là nghe lời nhưng tỏ ra là họ chẳng hiểu gì nhiều về cuộc sống của thỏ lang thang. Khó khăn chồng chất khó khăn.

Trong những ngày tiếp theo - những ngày bầu trời trong sáng và thời tiết rất đẹp - Blackavar nhiều lần chứng minh giá trị của mình cho đến lúc Cây Phi bắt đầu tin cậy vào chú cũng nhiều như bất cứ người bạn nào của mình. Ở chú có nhiều thứ hơn những gì mà người ta có thể ước đoán. Khi Tóc Giả đi đến quyết định sẽ không rời khỏi Efrafa nếu không có Blackavar, thực tế ấy là do chú hoàn toàn bị mù lòng vì thương cảm một kẻ khốn khổ không có khả năng tự vệ, nạn nhân của sự cai trị tàn bạo của Hoắc Hương. Tuy vậy hóa ra là, khi không còn bị chà đạp lên lòng tự trọng và bị đối xử tàn tệ, Blackavar tỏ ra là một gã trai rất khá. Chuyện đời chú cũng thật khác thường. Mẹ chú không sinh ra ở Efrafa mà là một trong những tù binh do Hoắc Hương bắt về trong cuộc chinh phạt cánh đồng thỏ ở Nutley Cose. Mẹ chú kết đôi với một Đội trưởng Cốt Cán và đó là mối quan hệ duy nhất. Bố chú bị chết trong một cuộc Tổng Tuần tra. Blackavar, với lòng tự hào về người cha đã lớn lên với tâm niệm trở thành một sĩ quan oai hùng như cha. Nhưng cùng với điều đó - và thật oái oăm thay - chú thừa hưởng từ mẹ nỗi bất mãn sâu xa đối với Efrafa và cảm thức rằng người ở đây không thể đòi hỏi ở chú nhiều hơn những gì chú muốn cho họ. Đội trưởng Cẩm Quý, người phụ trách Đội Chân Phải Trước - nơi chú được gửi đến trong thời

gian thử thách đã đánh giá đúng lòng dũng cảm cũng như khả năng chịu đựng của chú nhưng cũng không phải không nhận ra được cái vẻ tách biệt đầy cao ngạo tự trong bản chất chú. Khi Đội Lườn Phải cần một hạ sĩ quan phụ tá cho Đội trưởng Ngò Rí thì chính Thủy Dương Mai là người được Hội đồng chọn lựa chứ không phải Blackavar. Biết rõ giá trị của mình, chú thấy mình bị thuyết phục với cái lý lẽ rằng người ta kỳ thị chú chính vì dòng máu của mẹ chú. Trong khi nuôi ý thức phản kháng với những điều mà chú cho là bất công, chú gặp Sương Mai, trở thành người bạn bí mật và người cố vấn cho những cô thỏ bất mãn ở Đội Chân Phải Trước. Chú đã bắt đầu cố thuyết phục họ đến gặp Hội đồng xin phép được rời khỏi Efrafa, nếu thành công họ sẽ xin Hội đồng cho Blackavar đi cùng họ. Nhưng khi yêu cầu của đoàn thỏ cái bị bác bỏ không thương tiếc thì Blackavar bắt đầu nung nấu ý định bỏ trốn. Đầu tiên, chú cũng muốn mang theo mấy cô thỏ nhưng thần kinh chú bị căng thẳng tới mức không chịu đựng được nữa, cũng như Tóc Giả đã từng như thế. Những hiểm nguy và sự bấp bênh của mưu đồ chạy trốn đã khiến chú không còn đứng vững được nữa và cuối cùng chú chỉ đơn giản bỏ chạy một mình để rồi bị Thạch Trúc tóm cổ. Hình phạt mà Hội đồng bắt chú phải chịu đựng khiến tâm hồn nhạy cảm của chú sa sút hẳn, chú trở thành một tên thỏ bệ ọc, đáng thương và cái hình ảnh ấy đã tác động đến lòng thương hại của Tóc Giả ngay lần đầu tiên gặp mặt. Tuy vậy, bức thông điệp được người lạ mặt nói thầm với chú trong cái hố dùng để phóng uế đã làm cho tinh thần sa sút của chú lóe sáng trở lại, mà giá ở một chú thỏ khác điều này khó có thể xảy ra; chú đã sẵn sàng đối đầu với tất cả và lại cố gắng thêm một lần nữa. Giờ đây, hoàn toàn tự do giữa những người xa lạ nhưng thân thiện, thoải mái, chú tìm lại mình, một kẻ đã trải qua ngôi trường đào luyện ở Efrafa, có thể dùng khả năng của mình để giúp đỡ đồng đội khi họ cần. Mặc dù chú thực hiện tất cả những việc người ta yêu cầu, nhưng chú không do dự đề xuất ý kiến của mình, nhất là trong công tác trinh thám và tìm kiếm những dấu hiệu nguy hiểm, Cây Phi,, người bao giờ cũng sẵn sàng chấp nhận ý kiến của bất cứ ai khi chú nghĩ là nó tốt thì lắng nghe hầu như tất cả những gì Blackavar nói và vui lòng nhường ý kiến đó cho Tóc Giả - vị ân nhân mà theo lẽ tự nhiên được

Blackavar vô cùng kính trọng - để thấy rằng chú ta đã không vượt quá quyền hạn của mình trong lòng hăng hái đầy nhiệt tâm khá là ngay thẳng của chú ta.

Sau hai ba ngày di chuyển một cách chậm rãi, đầy thận trọng với nhiều lần dừng chân trong các bờ bụi, vào một buổi chiều muộn nọ, bày tỏ lại nhìn thấy cảnh sắc của Thắt lưng Caesar, nhưng ở xa hơn về phía Tây so với lần trước, gần một cụm rừng nhỏ mọc phía trên một vùng đất có địa hình cao. Ai nấy đều rất mệt mỏi và khi cả bọn ăn cỏ - "Bữa tối ngoài trời hàng ngày, như những gì anh đã hứa", như lời Sương Mai nói với Tóc Giã - thì cả Hoa Chuông và Thủy Cự đều gợi ý sao không tranh thủ đào một vài cái hang nông trong lớp đất xốp dưới các gốc cây và ở lại đây đôi ba ngày. Cây Phi cảm thấy đề nghị này khá hợp lý nhưng Thứ Năm thì phải thuyết phục thêm.

"Em biết chúng ta có thể làm vậy để nghỉ ngơi, nhưng không hiểu sao em không thích ý kiến đó chút nào, Thủ lĩnh Cây Phi à." chú nói "Em cho rằng mình phải cố tìm ra lý do tại sao."

"Không phải vì bản thân anh." Cây Phi nói "Nhưng anh e rằng lần này em phải đặt mình vào hoàn cảnh người khác. Một hai cô thỏ đã "sẵn sàng làm mẹ" như Kehaar vẫn nói và đó là lý do thật sự để Hoa Chuông và những người còn lại sẵn sàng chấp nhận cái nỗi phiền phải đào hang. Trong trường hợp như vậy thì điều này cũng hợp lý thôi, phải không nào? Em cũng biết điều người ta vẫn nói mà, Thỏ dưới hang, thỏ an toàn khỏe mạnh."

"Vâng, có thể là anh nói đúng." Thứ Năm đáp, vẻ tư lự "Vilthuril là một cô nàng khá khinh. Em cũng muốn có cơ hội tìm hiểu nhiều hơn về cô ấy chứ. Nói gì thì nói, điều này không tự nhiên đối với loài thỏ chúng ta, phải không nào? Tiếp diễn từ ngày này sang ngày khác."

Tuy vậy, khi Blackavar trở về cùng với Bồ Công Anh sau một chuyến tuần tra mà hai chú đã tự đề xuất ra, chú ta phản đối kịch liệt ý kiến trên.

"Đây hoàn toàn không phải là chỗ có thể dừng lại, Thủ lĩnh Cây Phi ạ." chú nói "Không có đội Tổng Tuần tra nào đóng trại ở gần đây. Đây là đất của cáo. Chúng ta phải mau chóng rời khỏi đây trước khi trời tối hẳn."

Vết thương trên vai của Tóc Giả hành hạ chú suốt buổi chiều nên chú cảm thấy buồn bực và cáu kỉnh. Có vẻ như đối với chú, cái tay Blackavar ngày một lớn lối tỏ vẻ ta đây quá lắm. Nếu chú có một ý gì thì thiên hạ phải làm theo, bất kể mệt mỏi thế nào cũng mặc cho đến khi tìm được một nơi phù hợp với tiêu chuẩn của bọn Efrafa chắc. Ở đó, mọi người sẽ được an toàn - không hơn thì cũng chẳng kém hơn - nơi cả bọn sẽ ở khi dừng lại bên khóm rừng kia; còn Blackavar, một gã tài lanh, có lẽ chỉ cứu mọi người thoát khỏi một con cáo chỉ tồn tại trong trí tưởng tượng của hắn ta. Hành động "chơi nổi" kiểu Efrafa của tay này đã đến mức khó mà chịu nổi. Đã đến lúc có ai đó phải đặt chú ta vào đúng vị trí.

"Trong những vùng hoang vắng như thế này, nơi nào mà cáo lại không thể xuất hiện." Tóc Giả đánh giọng "Tại sao cáo lại có nhiều ở vùng này hơn bất cứ nơi nào khác chứ?"

Khả năng ứng biến là cái mà Blackavar hành diện chẳng kém gì Tóc Giả, nhưng bây giờ chú ta đưa ra một câu trả lời không thể đỡ hơn được nữa.

"Tôi không thể nói chính xác với anh lý do." chú đáp "Nhưng tôi có một ấn tượng rất mạnh, chỉ có điều thật khó giải thích là nó dựa trên cái gì thôi."

"Hừm, ấn tượng hả?" Tóc Giả cười khẩy "Thế cậu có thấy bất cứ đồng phân nào không? Có người thấy bất cứ mùi gì không? Hay chỉ là thông điệp từ con chuột nhỏ màu xanh ca hát dưới cây nấm độc?"

Blackavar cảm thấy bị tổn thương ghê gớm. Tóc Giả là chú thỏ cuối cùng mà chú muốn cãi lời.

"VẬY anh nghĩ tôi là một thằng ngu." chú đáp, cái giọng Efrafa trở nên rõ ràng hơn "Không, ở đây chẳng có phân cũng như cái mùi nào cả, nhưng tôi vẫn nghĩ đây là nơi lũ cáo tìm đến. Anh cũng biết là trong những cuộc tuần tra chúng tôi đã quen..."

"Thế cậu có thấy hoặc người thấy bất cứ cái gì không?" Tóc Giả quay sang hỏi Bồ Công Anh.

"À, ừm... tôi cũng không chắc nữa." Bồ Công Anh nói "Ý tôi là Blackavar dường như biết rất nhiều về việc trinh thám và anh ấy có hỏi không biết tôi có cảm giác gì về..."

"Nếu vậy chúng ta không thể tiếp tục kiểu này suốt đêm." Tóc Giả phán "Blackavar, anh có biết là vào đầu mùa hè này, trước khi chúng tôi có được những ích lợi gọi là kinh nghiệm của anh, chúng tôi đã lang thang qua đủ loại vùng đất: đồng trống, hoang mạc với nhiều thạch nam, rừng cây, đồi núi... mà không mất một thành viên nào không?"

"Về cái ý tưởng đào hang." Blackavar nói như có lỗi "Các anh cũng biết rõ là những cái hang mới đào rất dễ nhận ra và có thể nghe thấy tiếng đào đất từ rất xa, là thế đấy."

"Để cho cậu ấy yên." Cây Phi nói trước khi Tóc Giả cao giọng toan nói điều gì đó "Anh không đưa người ta ra khỏi Efrafa để bắt nạt phải không nào? Nghe này Blackavar, tôi cho rằng tôi sẽ quyết định vấn đề này. Tôi nghĩ có thể anh nói đúng, ở lại đây chắc chắn có nguy hiểm. Nhưng chúng ta vẫn trong vòng nguy hiểm chừng nào chưa về tới nhà và ai cũng mệt mỏi đến nỗi tôi nghĩ chúng ta nên nghỉ lại đây một hai ngày. Tất cả chúng ta sẽ chỉ cảm thấy tốt hơn mà thôi."

Số hang đủ dùng đã mau chóng được đào xong sau khi mặt trời lặn và ngày hôm sau tất cả thỏ đều thấy khỏe khoắn hơn sau một đêm được nằm ngủ dưới hang. Như Cây Phi đã dự liệu trước, có một vài cặp kết đôi và một hai vụ tranh giành nhưng không ai bị thương. Vào lúc chiều tối thì tâm trạng hội hè vui vẻ thảng thể. Cái chân của Cây Phi đã khỏe hơn, Tóc Giả cảm thấy khá hơn bất cứ lúc nào khác kể từ khi đến Efrafa. Các cô thỏ hai ngày trước vẫn còn ủ ê, trơ xương giờ đã lại bắt đầu có da có thịt.

Vào buổi sáng ngày thứ hai, trời đã sáng bạch ra rồi mà bữa sáng vẫn còn chưa bắt đầu. Một luồng gió nhẹ thổi thẳng đến bờ bắc của khu rừng nơi có những cái hang mới đào và Hoa Chuông khi thức giấc đã thề rằng chú có thể ngửi thấy mùi thỏ trong gió.

"Chính là anh bạn già Nhựa Ruồi đang hướng cảm về phía chúng ta, Thủ lĩnh Cây Phi ạ." chú nói "Một chú thỏ hắt hơi trong ngọn gió sớm mai và trái tim nhớ thương quê nhà bỗng bừng sáng..."

"Ngồi chống hông trong bụi rau diếp lá xoắn mà mơ về một cô nàng mập mập dễ thương thì có." Cây Phi đáp.

"Không có chuyện đó đâu Thủ lĩnh Cây Phi ạ." Hoa Chuông đối đáp

"Thế nào già Nhựa Ruồi cũng chơi ráo cả hai nàng."

"Chỉ có hai cô thỏ nhà thôi." Cây Phi lại nói tiếp "Tôi dám nói rằng lúc này họ cũng đã nhanh nhẹn và cứng cựa ra phết đấy, nhưng mà dù sao họ cũng chẳng bao giờ giống như kiêu của chúng ta đâu. Ví dụ như Thanh Nhàn, cô nàng không bao giờ đi xa khỏi hang những lúc ăn cỏ vì cô ta biết rõ mình không thể chạy nhanh như chúng ta. Nhưng còn những cô nàng Efrafa, anh cũng thấy đấy, họ bao giờ cũng trong vòng kìm kẹp của bọn lính canh suốt từ hồi nào đến giờ. Và bây giờ, không còn bị canh gác nữa, họ nhớn nhỡ khắp nơi thật vui vẻ. Nhìn hai cô thỏ kia kìa, ngay ở dưới bờ đất ấy. Họ cảm thấy thơ thới làm sao - ôi Thần Mặt trời vĩ đại!"

Trong khi chú nói thế thì một thân hình hung hung giống như chó - lặng lẽ như ánh sáng phát ra sau một đám mây - phóng ra từ một bụi cây phi mọc chìa ra ngoài. Nó dừng lại giữa hai cô thỏ, quắp cổ một cô rồi lôi lên lũy đất trong nháy mắt. Gió đổi hướng và mùi cáo nồng nặc trên bãi cỏ. Với những tiếng giậm chân và quất đuôi loạt xoạt, tất cả thỏ đang tán mát ăn cỏ cuống cuồng phóng đi tìm chỗ trốn.

Cây Phi và Hoa Chuông thấy mình đang nằm bẹp xuống đất cùng với Blackavar. Cái bọn Efrafa thật đơn giản và thờ ơ làm sao!

"Cô nàng tội nghiệp." Blackavar nói "Các anh thấy đấy, bản năng của họ trở nên kém đi nhiều bởi cuộc sống trong Đới Dấu. Cứ hình dung mà xem, ai lại đi ăn dưới những bụi cây ở mạn bìa rừng xuôi theo chiều gió! Nhưng không sao, Thủ lĩnh Cây Phi ạ, những chuyện như vậy vẫn xảy ra. Coi kìa, tôi sẽ nói với các anh điều này. Trừ khi ở đây có hai kẻ thù, như một điều xui nhất trần đời, còn không thì chúng ta sẽ được yên ổn đến trưa để chuồn khỏi đây. Trong một khoảng thời gian nữa, con vừa rồi sẽ không đi kiếm mồi đâu. Tôi cho rằng chúng ta nên rời khỏi đây càng sớm càng tốt."

Với một tiếng đồng ý, Cây Phi triệu tập đồng đội lại. Chúng đã tán mát đi khắp nơi nhưng nhanh chóng chạy về hướng Đông Bắc, dọc cánh đồng lúa mì đang chín. Không ai nói một lời về cô thỏ xấu số kia. Họ đi được khoảng ba phần tư dặm thì Tóc Giả và Cây phi ngừng lại nghỉ một chút và để biết chắc rằng không có ai bị bỏ lại phía sau. Khi Blackavar đi đến cùng với Sương Mai, Tóc Giả nói:

"Anh đã cảnh báo chúng tôi về những nguy cơ đúng không? Và tôi là kẻ thậm chí đã không thèm lắng nghe anh nói."

"Nói với anh á?" Blackavar nói "Tôi không hiểu."

"Rằng có thể sẽ có cáo mò tới. "

"Tôi e là mình chẳng nhớ gì sất. Nhưng tôi không thấy có bất kỳ ai trong chúng ta có khả năng biết hết mọi chuyện. Dù sao thì cũng chỉ là một cô thỏ không hơn không kém, phải không?"

Tóc Giả nhìn chú đầy kinh ngạc, nhưng Blackavar rõ ràng chẳng quan tâm đến việc nhấn mạnh những gì mình đang nói hoặc cắt đứt câu chuyện, chỉ đơn giản quay ra gặm những cọng cỏ non gần đấy. Bối rối, Tóc Giả bỏ đi xa một quãng và cũng bắt đầu gặm cỏ với Sương Mai và Cây Phi.

"Hắn làm sao vậy cà?" Một lát sau chú lên tiếng hỏi "Mọi người đều có mặt khi hắn cảnh cáo chúng ta hai đêm trước rằng có khả năng cáo xuất hiện. Tôi thì đối xử với hắn tệ như thế."

"Ở Efrafa," Sương Mai giải thích "nếu một thỏ đưa ra ý kiến gì đó mà không được chấp nhận thì hắn ta lập tức quên đi, cả những người khác cũng vậy. Blackavar nghĩ rằng mọi việc là do Cây Phi quyết định, nên dù sau này việc đó là đúng hay sai thì đối với anh ta cũng thế thôi. Cứ như lời khuyên của anh ta chưa bao giờ được nêu ra."

"Tôi có thể tin điều đó." Tóc Giả nói "Efrafa! Đàn kiến được dẫn dắt bởi con chó. Nhưng bây giờ chúng ta đâu có ở Efrafa. Chẳng lẽ cậu ta hoàn toàn quên những gì mình đã cảnh báo chúng ta?"

"Rất có thể. Nhưng dù có thế hay không thì anh cũng không bao giờ khiến được anh ta thừa nhận mình đã từng đưa ra khuyến cáo hoặc chịu ngồi yên nghe khi anh nói rằng anh ta đúng. Anh ta có thể sẽ chẳng bao giờ làm thế, chẳng khác gì không bao giờ thả phân dưới hang."

"Nhưng cô cũng là người ở Efrafa. Cô cũng nghĩ như vậy sao?"

"Ồ tôi là thỏ cái." Sương Mai đáp.

Vào đầu giờ chiều họ bắt đầu đến gần chỗ Thắt lưng và Tóc Giả là người đầu tiên nhận ra nơi mà Bồ Công Anh đã kể câu chuyện Thỏ Đen ở Inlé.

"Anh biết không, cũng là con cáo ấy." chú nói với Cây Phi "Gần như

chắc chắn là như vậy. Lý ra tôi phải nhận ra rằng mọi chuyện có thể..."

"Nghe này," Cây Phi nói "anh biết rất rõ rằng tất cả chúng tôi ở đây đều nợ anh. Các cô thỏ nghĩ rằng chính El-ahrairah đã phái anh đến để đưa họ ra khỏi Efrafa. Họ tin rằng ngoài anh ra không ai làm được điều đó. Còn về chuyện xảy ra sáng nay, tôi cũng có lỗi không kém gì anh. Nhưng tôi cũng không mong rằng chúng ta có thể về đến nhà mà không rơi rụng mất một ai. Trong thực tế chúng ta đã mất hai người, nhưng thế đã là tốt hơn tôi mong đợi rồi. Chúng ta có thể về tới Tổ Ong vào tối nay nếu cố gắng hết sức. Hãy quên chuyện con cáo đi. Tóc Giả à, mọi chuyện không còn thay đổi được nữa và hãy cố gắng... nhưng ai vậy kìa?"

Cả bọn đang đến gần một lùm cây bách xù và tầm xuân mọc chen lẫn trong một vùng với cây kế và một vạt cây nhăng, trên cành lốm đốm quả chín màu đỏ lựng. Khi họ dừng lại để đi thành hàng xuyên qua những bụi cây thì bốn chú thỏ hiện ra sau những bụi cỏ dài, lừ lừ nhìn chúng. Một trong những cô thỏ đang đi lên dốc sau đó một quãng, giậm chân và lồng lên chạy. Chúng nghe thấy tiếng Blackavar chặn cô ta lại khá gay gắt.

"Này, tại sao mà không trả lời câu hỏi của hã, hã Thlayli?" một trong những chú thỏ mới đến hỏi "Tao là ai?"

Im lặng một chút. Sau đó Cây Phi lên tiếng.

"Tôi có thể thấy đó là bọn Efrafa bởi vì chúng có đánh dấu." chú nói "Hoắc Hương ư?"

"Không." Blackavar đứng bên cạnh chú trả lời "Đó là Đội trưởng Thạch Trúc."

"Tôi biết rồi." Cây Phi đáp "Phải, tôi có nghe nói nhiều về anh, Thạch Trúc ạ. Tôi không biết liệu anh có thể làm bất cứ điều gì có hại cho chúng tôi không, nhưng điều tốt nhất anh có thể làm là cứ để mọi việc như nó vốn thế. Cho đến bây giờ thì điều mà chúng tôi quan tâm là những thỏa thuận với Efrafa đã kết thúc rồi."

"Mày có thể nghĩ như thế," Thạch Trúc đáp "nhưng rồi mày sẽ thấy mọi việc không như vậy đâu. Cô thỏ phla sau mày phải đi về cùng với chúng tao và cũng như bất cứ con thỏ nào đã bỏ đi cùng chúng mày."

Trong khi hã nói thế, Xám Bạc và Quả Sồi xuất hiện ở dưới chân dốc,

theo sau là Xào Xạc. Sau khi liếc nhìn bọn Efrafa, chú nói nhanh cái gì đó với Xào Xạc và cô này lẳng lẳng chui lại vào bụi ngưu bàng. Xám Bạc đi đến chỗ Cây Phi.

"Tôi vừa cho gọi chú chim trắng, Cây Phi ạ." chú nói giọng lặng lẽ.

Trò bịp bợm thật hiệu nghiệm. Chúng thấy Thạch Trúc nhìn về phía trước vẻ lo lắng và một tên khác trong đội tuần tra liếc nhìn ra sau về phía những bụi rậm.

"Điều anh nói mới thật là ngu ngốc." Cây Phi nói với Thạch Trúc "Ở đây chúng tôi đông hơn, trừ phi anh có nhiều người hơn mà tôi có thể thấy, bằng không chúng tôi áp đảo về người."

Thạch Trúc do dự. Sự thật đây là lần duy nhất trong đời hãn hành động ngu ngốc, xốc nổi. Hãn thoáng thấy Cây Phi và Tóc Giả đi tới cùng với Blackavar và một cô thỏ phía sau. Trong lúc nóng lòng muốn dâng công trước Hội đồng, hãn đã vội vã kết luận là đối phương đang ở một mình. Bọn Efrafa thường đi cùng nhau thành tốp ở khu vực trống trải vì thế Thạch Trúc không may mắn có ý nghĩ là bọn kia còn có những tên khác có thể đang rải rác ở đâu đó. Hãn thấy cơ hội vàng để tấn công - có lẽ là giết chết tên Thlayli và Blackavar trăm lần đáng chết kia, cùng với chúng là một tên khác có vẻ như bị què một chân - và bắt một á thỏ cái để mang về trình diện trước Hội đồng. Đó là những điều hãn chắc chắn làm được, và hãn đi đến quyết định đánh trực diện chứ không cần lén lút gì với hy vọng mấy tên thỏ đực kia sẽ đầu hàng, không dám nghênh chiến. Nhưng bây giờ, khi có nhiều tên khác xuất hiện từng người và từng đôi một thì hãn hiểu ngay là mình đã tính lầm.

"Tao còn có nhiều người nữa." hãn nói "Lũ thỏ cái phải ở lại. Tất cả bọn bay có thể đi. Nếu không, chúng tao sẽ giết hết chúng mày."

"Được lắm." Cây Phi bình tĩnh nói "Vậy thì hãy mang cả đội của mày ra chỗ trống kia và chúng ta sẽ quần một trận như mày muốn."

Vào lúc ấy một số lượng lớn thỏ đang tiến lên dốc. Thạch Trúc và đồng đội của mình im lặng nhìn đối phương mà không hề có động tĩnh gì.

"Tốt nhất chúng mày ở đâu thì cứ ở nguyên đấy." cuối cùng Cây Phi nói "Nếu chúng mày cố can thiệp vào việc của chúng tao thì sẽ chỉ chuốc lấy

những điều tệ hại hơn thôi. Xám Bạc và Mâm Xôi, các anh hãy đưa các cô thỏ đi tiếp. Toàn bộ chúng tôi sẽ đi theo các anh."

"Thủ lĩnh Cây Phi," Blackavar thì thầm "bọn này nhất định phải chết - tất cả không trừ một ai. Chúng không được phép trở về báo cáo lại với Thống soái Hoắc Hương."

Ý nghĩ này cũng từng xuất hiện trong đầu Cây Phi. Nhưng khi nghĩ đến một trận đấu đẫm máu và bốn tên Efrafa bị xé ra từng mảnh - bởi vì sớm muộn gì điều đó cũng dẫn đến kết cuộc như vậy - chú thấy mình không thể nhẫn tâm làm vậy. Cũng như Tóc Giả, chú thấy có một sự cảm mến đầy miễn cưỡng dành cho Thạch Trúc. Ngoài ra, một cuộc chiến sẽ dẫn đến những việc khác. Rất có thể một vài người trong phe chú sẽ bị giết - chắc chắn là sẽ có những vết thương. Họ sẽ không thể về đến Tổ Ong vào đêm nay và sẽ để lại một vệt máu tươi sau lưng ở bất cứ nơi nào mà họ đi qua. Ngoài việc chú hoàn toàn không thích toàn bộ cái ý tưởng này một chút nào, còn có những điểm bất lợi có thể dẫn đến tai họa khôn lường.

"Không, ta hãy để bọn chúng yên." chú trả lời giọng dứt khoát.

Blackavar im lặng, cả bọn ngồi nhìn thẳng vào Thạch Trúc trong khi cô thỏ cuối cùng biến vào trong bụi rậm.

"Bây giờ," Cây Phi nói "hãy dẫn đội tuần tra của anh quay về cũng con đường mà anh đã thấy chúng tôi đi đến. Đừng nói thêm bất cứ điều gì... đi đi."

Thạch Trúc dẫn đội của hã đi xuống đồi, Cây Phi nhẹ cả người khi có thể dứt bỏ kẻ đeo bám một cách dễ dàng đến thế, vội vã chạy theo Xám Bạc với những cô thỏ bám sát gót.

Một khi đã qua khỏi Thắt lưng, chuyến hành trình trở về trở nên thuận lợi và chúng di chuyển rất nhanh. Sau khi nghỉ ngơi một ngày rười các cô thỏ đã đỏ da thắm thịt và khỏe khoắn hã lên. Lời hứa hẹn sẽ kết thúc cuộc hành trình vào đêm nay và ý nghĩ rằng họ đã thoát khỏi cả nanh vuốt của con cáo lẫn đội tuần tra khiến họ phấn khởi và hăng hái lao về phía trước. Chỉ có một nguyên nhân khiến cuộc hành trình chậm lại đôi chút là Blackavar, vì một lý do gì đó, có vẻ bất an và cứ tụt lại phía sau. Cuối cùng vào lúc chiều muộn hôm ấy, Cây Phi gọi chú ta lại bảo chú ta chạy lên phía

trước trên con đường mà họ đang đi theo và nhìn xem có thấy dải rừng sồi hẹp chìm trong bóng râm của bờ phía Đông không. Blackavar chưa đi được bao lâu thì đã vội quay về.

"Thủ lĩnh Cây Phi, tôi đã đến khá gần khu rừng mà anh nói," chú nói "có hai chú thỏ đang chơi đùa trên một vạt cỏ ngắn ở ngay bên ngoài."

"Để tôi đi xem sao." Cây Phi nói "Bồ Công Anh này, anh đi cùng tôi chứ?"

Trong khi hai chú chạy xuống ngọn đồi phía bên phải con đường mòn, Cây Phi dần dần nhận ra cánh rừng sồi quen thuộc. Chú nhận ra một hai chiếc lá vàng và cái màu đồng phớt qua đây đó trên những cành cây xanh. Rồi chú thấy Gạc Nai và Dâu Tây phóng qua vạt cỏ chạy về phía mình.

"Thủ lĩnh Cây Phi!" Gạc Nai kêu lên "Bồ Công Anh! Chuyện gì xảy ra vậy, những người kia đâu? Không mang về cô thỏ nào à? Mọi người có ổn không?"

"Họ sẽ tới đây ngay." Cây Phi đáp "Phải, chúng tôi mang về khối thỏ cái và ai ra đi cũng đều trở về cả. Đây là anh bạn Blackavar đến từ Efrafa."

"Thật tốt cho anh ấy." Dâu Tây nói "Ôi Thủ lĩnh Cây Phi, tối nào chúng tôi cũng ra ngoài bìa rừng ngắm các anh kể từ khi mọi người ra đi. Nhựa Ruồi và Hoàng Dương đều khỏe - họ vừa trở về hang và anh nghĩ gì nào? Thanh Nhân sắp làm mẹ đấy. Tuyệt chưa."

"Tuyệt lắm." Cây Phi nói "Cô ấy sẽ là người đầu tiên. Trời đất ạ, chúng ta có cả khối thời gian mà, tôi có thể kể cho anh nghe. Và tôi sẽ kể... Thật là chuyện ra chuyện! Nhưng bây giờ thì phải chờ một chút. Thôi nào, hãy đi đón những người kia lên."

Vào lúc mặt trời lặn hẳn, cả đoàn, gồm 20 thỏ cả thầy đã đi hết chiều dài cánh rừng sồi và đến cánh đồng thỏ. Họ gặm cỏ giữa những giọt sương đêm và những bóng cây đen đen dài dài hắt xuống mặt đất, dưới cái ánh sáng mờ mờ của bầu trời đêm đổ xuống những cánh đồng phía dưới. Rồi họ nằm sát nhau trong Tổ Ong nghe Cây Phi và Tóc Giả lần lượt kể câu chuyện về cuộc phiêu lưu của mình cho những ai đã chờ đợi quá lâu và đầy háo hức muốn nghe.

Khi những thỏ cuối cùng biến mất trong lòng đất, Đội Tổng tuần tra của Thạch Trúc - vẫn bám theo bọn Cây Phỉ với kỹ năng và kỷ luật siêu đẳng - bèn đổi hướng vòng về phía Đông và quay lại Efrafa. Thạch Trúc là chuyên gia trong việc tìm chỗ trú đêm trên đồng trống. Hắn dự tính sẽ nghỉ đến lúc bình minh, sau đó đi nốt ba dặm để về nhà vào buổi tối ngày hôm sau.

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 41

Câu Chuyện Về Rowsby Gâu Gâu Và Bà Tiên Chó

Đừng thương xót những kẻ cố tình làm điều ác. Chúng cười nhạo như chó và chạy rông khắp thành phố. Thưa Chúa tể, ngài hãy hủy diệt chúng. Ngài hãy cười khinh miệt tất cả bọn ngoại đạo.

Sách Thánh vịnh 59

Rồi đến những ngày khủng khiếp - hết ngày này đến ngày khác trôi qua trong cái oi ả và tĩnh mịch của mùa hè khi nhiều tiếng đồng hồ trong ngày, ánh nắng dường như là thứ duy nhất chuyển động; bầu trời - mặt trời, mây và gió - thức dậy phía trên những dải đồi núi lơ mơ ngủ. Những chiếc lá sồi trên cành ngả màu sậm và lớp cỏ mới lún phún mọc lên ở những chỗ mà bọn thỏ đã gặm nham nhỡ. Cuối cùng, cánh đồng thỏ ngày một thịnh vượng và Cây Phi đã có thể ngồi sưởi nắng trên lũy đất mà điểm lại những may mắn của chúng. Trên và dưới mặt đất, bọn thỏ đã cảm thấy khá quen thuộc với cái nhịp điệu lặng lẽ, không bị xáo trộn của việc ăn cỏ, đào hang và ngủ. Thêm những đường chạy và hang mới ra đời. Những cô thỏ chưa từng đào hang trong đời nay thích thú được làm cái việc thuộc về thiên chức của họ. Cả Sương Mai lẫn Xào Xạc đều bảo Cây Phi rằng họ không biết rõ nỗi thất vọng và khổ sở khi phải sống ở Efrafa là lớn đến thế nào bởi vì họ bị tước bỏ mất quyền được đào hang. Thậm chí cả Thanh Nhàn lẫn Cỏ Khô đều thấy mình có thể đảm đương tốt mọi việc và còn nói khoác rằng cả hai có thể sinh lứa thỏ con đầu tiên của cánh đồng thỏ trong những cái hang mà họ tự đào cho mình. Blackavar và Nhựa Ruồi trở thành bạn tâm giao. Họ thường trao đổi ý kiến rất nhiều về việc dẫn đường cũng như lần tìm dấu vết và cùng nhau đi tuần tra canh phòng, vì sự thỏa mãn của riêng mình hơn là vì nhu cầu thực tế. Một buổi sáng tinh mơ, họ thuyết phục Xám Bạc tham gia và cả bọn phóng một dặm đến vùng ngoại vi Kingsclere, rồi quay

lại mang theo câu chuyện về những trò quậy phá và bữa tiệc của họ trong vườn rau. Thính giác của Blackavar yếu đi nhiều vì cái tai bị xé rách nhưng Nhựa Ruồi nhận thấy năng lực nhận biết và rút ra kết luận xác đáng từ bất kỳ điểm bất thường nào của chú ta thì gần như là thần bí và chú ta dường như có khả năng trở nên vô hình nếu muốn.

Mười sáu chú thỏ đực và mười cô thỏ cái tạo nên một xã hội khá là hạnh phúc đối với một cánh đồng thỏ. Cũng có chuyện cãi cọ tranh chấp lúc này lúc khác, nhưng đều là những chuyện vặt vãnh. Như Hoa Chuông từng tuyên bố bất cứ ai không hài lòng với cuộc sống hiện tại cũng có thể trở về Efrafa, và ý nghĩ của tất cả mọi người rằng cả bọn đã cùng nhau đối mặt với mọi chuyện cũng đã đủ để dập tắt bất cứ cái gì có thể dẫn đến một cuộc tranh cãi thực sự. Sự hài lòng của những cô thỏ cái lan truyền nhanh sang những người khác cho đến một buổi tối, Cây Phỉ nhận xét rằng chú cảm thấy mình trở thành một kẻ lười biếng hoàn toàn với tư cách là Thỏ thủ lĩnh vì ở đây chẳng có vấn đề gì nảy sinh, cũng không có một cuộc tranh cãi nào đáng để chú xắn tay vào giải quyết.

"Thế anh đã nghĩ đến mùa đông sắp tới chưa?" Nhựa Ruồi hỏi.

Có bốn năm thỏ đực cùng với Thanh Nhàn, Sương Mai và Vilthuril đang ăn cỏ tại vạt rừng sồi đầy nắng ở phía Tây, lúc ấy là vào khoảng một giờ trước lúc hoàng hôn. Trời oi bức và yên lặng đến nỗi họ có thể nghe thấy tiếng răng ngựa bứt cỏ ở bãi quây dành cho ngựa của Trại Cannon Health cách đây khoảng một cây số. Chắc chắn là chưa đến lúc phải nghĩ đến mùa đông.

"Chắc mùa đông này sẽ còn lạnh hơn bất cứ mùa đông nào chúng ta đã từng quen thuộc." Cây Phỉ thủng thỉnh nói "Nhưng đất ở đây tơi nhẹ, rễ cây xuyên sâu xuống lòng đất và chúng ta có thể đào sâu hơn trước khi mùa đông lạnh lẽo đến gần. Tôi nghĩ ta cần phải tránh được sương giá. Còn về chuyện gió, chúng ta có thể chặn cửa hang lại và ngủ trong hang ấm áp. Tôi biết cỏ sẽ xác xơ trong suốt mùa đông, nhưng ai muốn thay đổi khẩu vị thì có thể theo anh Nhựa Ruồi đây mà thử vận may kiếm chút rau xanh hoặc

các loại củ quả cho gia súc. Dù vậy, đây là lúc phải cảnh giác với kẻ thù. Về phần mình, tôi sẽ hài lòng với việc ngủ khì dưới hang, chơi trò đá bộp hoặc nghe chuyện xưa tích cũ."

"Thế một câu chuyện vào lúc này thì sao nhỉ?" Hoa Chuông hỏi "Nào anh Bồ Công Anh, chuyện Tôi đã suýt mất con thuyền như thế nào thì sao nhỉ?"

"Ồ, ý anh là chuyện Hoắc Hương chết đứng chứ gì?" Bồ Công Anh hỏi lại "Đây là chuyện của Tóc Giả, tôi đâu dám mạo muội tranh công kể mất. Nhưng nghĩ về mùa đông sắp tới trong một buổi tối như thế này thì quả là có khác. Nó nhắc tôi nhớ đến một câu chuyện tôi từng được nghe nhưng chưa bao giờ tự mình kể lại. Có lẽ một số người trong các anh đã nghe qua, cũng có thể là không. Đó là chuyện về Rowsby Gâu Gâu và bà tiên Chó."

"Vậy thì kể đi," Thứ Năm nói "kể sao cho kiến trong lỗ cũng phải bò ra."

"Có một chú thỏ bụi," Bồ Công Anh bắt đầu "có một chú thỏ nhỏ. Đó chính là El-ahrairah và ông để cho sương giá phủ lên bộ ria mới đẹp đẽ của mình. Mặt đất phía trên và dưới các lối đi trong hang thỏ cứng đến nỗi ta có thể làm đứt cả móng và lũ chim cổ đỏ đối đáp nhau trong những khu rừng trơ cành trụi lá và yên tĩnh như thế này, "Đây là mẫu của tao. Mà đi đi và có chết đói thì cũng mặc kệ."

Một buổi tối, trong khi Thần Mặt trời đỏ ối và vĩ đại đang lặn trên nền trời xanh ngắt thì El-ahrairah cùng Giỏ Cua run rẩy và tập tễnh bước qua bãi cỏ đông cứng lại vì sương giá, nhặt nhanh chỗ này một ít chỗ kia một ít thức ăn mang về cho một đem dài khác trong lòng đất. Cỏ vừa giòn vừa nhạt thếch như rơm khô và mặc dù rất đói nhưng họ đã cố gắng tận dụng những thứ kinh khủng ấy lâu đến nỗi cũng bằng với thời gian họ cần để nuốt trôi vào bụng. Cuối cùng, Giỏ Cua gợi ý rằng có lẽ họ nên liêu một phen lên qua những cánh đồng tới đầu làng nơi có một vườn rau lớn.

Đó là vườn rau lớn nhất trong vùng. Người đàn ông làm việc tại đó sống trong một ngôi nhà nhỏ dựng ở cuối vườn, ông ta thường nhổ hoặc cắt rất nhiều rau củ cho lên cái hrududu rồi chở đi, ông ta rào dây thép gai quanh vườn ngăn không cho thỏ đến phá phách. Chẳng ăn thua gì, thế nào El-

ahrairah cũng tìm được đường vào vườn nếu ông thực sự muốn thế. Nhưng mà điều này hết sức nguy hiểm vì người đàn ông có súng, ông ta thường bắn chim giẻ cùi, bả câu rừng rồi treo lên.

"Không những chúng ta phải liêu với khẩu súng," El-ahrairah nói sau khi suy nghĩ một lát "mà còn phải coi chừng Rowsby Gâu Gâu chết giẫm nữa."

Rowsby Gâu Gâu chính là con chó của người làm vườn, nó là con vật kinh tởm, độc ác và chướng mắt nhất đã từng liếm tay một người đàn ông. Đó là một con vật to lớn, lông lá, thậm chí lông còn trùm lên cả mắt nó. Người làm vườn bắt nó canh gác vườn rau, nhất là vào ban đêm. Rowsby tất nhiên không ăn rau và ai đó có thể nghĩ vì thế mà nó sẽ tâng lờ để cho những con vật đói thỉnh thoảng vào vườn kiếm miếng rau diếp hoặc củ cà rốt. Nhưng không hề có chuyện đã Rowsby thường sục sạo suốt đêm cho tới tận sáng sớm hôm sau, và xua người lớn cũng như trẻ con ra khỏi vườn mà nó vẫn chưa bằng lòng, nó còn sục tìm bất cứ con vật nào nó có thể tìm thấy - chuột nhà, chuột đồng, thỏ, thậm chí cả chuột chũi - và giết tất nếu có thể được. Ngay khi nó ngửi thấy mùi của kẻ xâm nhập, nó bắt đầu sủa nặng lên, đá tung lên một cách ồn ào, mặc dù làm như thế chỉ gây ra những tiếng động ngu xuẩn đánh động con thỏ và tạo cơ hội cho kẻ xâm nhập kịp thời bỏ chạy. Rowsby được xem là một con chó bắt chuột cự phách và chủ nó thường xuyên khoe khoang về điều này, tâng bốc nó tận mây xanh khiến nó đâm ra tự cao tự đại đến mức không thể nào ngửi nổi. Nó tin rằng mình là tay săn chuột giỏi nhất trần đời. Nó ăn rất nhiều thịt sống (nhưng không phải vào buổi tối bởi vì ban đêm nó bị bỏ đói để giữ cho nó tích cực, nhanh nhẹn), điều đó chỉ khiến nó càng dễ bị đánh hơi thấy hơn mỗi khi nó đến gần. Dẫu vậy, nó vẫn là yếu tố làm cho vườn rau này trở thành nơi nguy hiểm.

"Dù sao cũng cứ thử tay Gâu Gâu này một lần xem sao." Giỏ Cua nói "Tôi cá rằng hai ta có thể qua mặt nếu muốn."

El-ahrairah và Giỏ Cua đánh đường qua những cánh đồng tiến đến phía rìa vườn rau. Đến nơi, thứ đầu tiên mà họ trông thấy chính là người làm vườn, với một cái que nhỏ màu trắng tỏa khói bên khoe miệng, đang cắt hết

luống bắp cải này đến luống bắp cải khác phủ đầy sương. Rowsby chạy theo chủ, vẩy vẩy đuôi, thỉnh thoảng lại nhảy cồm lên một cách lố bịch. Một lúc sau, người đàn ông chất hết cải bắp lên một cái xe đẩy, lèn chặt hết sức bình sinh rồi đẩy vào nhà. Ông ta quay lại vài lần nữa và khi đã dỡ tất cả bắp cải xuống để trước cửa ngôi nhà, ông ta bắt đầu mang vào trong.

"Ông ta làm thế để làm gì nhỉ?" Giỏ Cua hỏi.

"Chắc ông ta muốn để cho bắp cải tan hết sương giá trong đêm nay trước khi cho lên cái hrududu chở đi vào sáng mai." El-ahrairah trả lời.

"Chắc là bắp cải khi sương giá đã tan hết thì ăn ngon lắm, phải không?" Giỏ Cua hỏi "Ước gì có thể chén được khi bắp cải còn ở đó. Nhưng mà không sao. Đây là cơ hội của chúng ta. Hãy coi xem chúng ta có thể đột nhập vào đầu kia vườn rau trong khi ông ta bận rộn ở đây không."

Nhưng họ khó có thể vượt qua vườn rau đến chỗ luống bắp cải vì Rowsby đã đánh hơi thấy họ, lao xuống sửa nhặng lên, may mắn làm sao họ còn kịp chui ra ngoài hàng rào.

"Những con vật bé tí bần thiêu." Rowsby sửa ông ổng "Làm sao... làm sao... Làm sao... Bọn bay dám sục mõm vào đây? Cút ngay... cút ngay!"

"Con vật hèn mạt!" El-ahrairah rủa khi họ lèn về hang, chẳng có được cái gì sau những rắc rối vừa rồi. "Con chó này làm phiền ta quá lắm. Ta còn chưa biết phải làm gì trong những chuyện này, nhưng thề có Mặt trời và Mặt trăng, trước khi sương giá khô hết, chúng ta sẽ chén đồng bắp cải cất trong ngôi nhà kia và hơn nữa còn làm cho nó trở thành tên ngốc."

"Đâu cần phải như thế, thưa ông chủ." Giỏ Cua can ngăn "Thật đáng tiếc nếu phải liêu cả đời mình chỉ vì một cái bắp cải, sau cùng thì chúng ta cùng làm với nhau kia mà."

"Thôi được rồi, ta sẽ chờ cơ hội." El-ahrairah nói giọng chắc nịch "Ta sẽ chờ cơ hội của mình, là thế đấy. "

Suốt chiều hôm sau, Giỏ Cua đi ra ngoài, trong lúc đang gí mũi vào bờ đất bên cạnh con đường thì một chiếc hrududu chạy ngang qua. Nó có những cánh cửa phía sau, vì một lý do nào đó những cánh cửa này lại bật mở, quật qua quật lại trong lúc chiếc xe phóng đi. Trên thùng xe có những thứ được bọc trong túi, giống như những thứ mà con người để lại trên cánh

đồng; và khi chiếc xe chạy ngang qua Giỏ Cua thì một trong những chiếc túi đó lăn xuống đường. Khi chiếc xe đã khuất hẳn, Giỏ Cua, hy vọng trong bao có cái gì ăn được, vội vàng nhảy xuống giẫm mũi vào bao hít hít ngửi ngửi. Nhưng ông ta thất vọng khi nhận thấy tất cả những gì có trong túi là một loại thịt nào đấy. Sau đó ông nói lại với El-ahrairah về khám phá đầy thất vọng của mình.

"Thịt sao?" El-ahrairah hỏi "Nó vẫn còn ở đấy à?"

"Làm sao tôi biết được?" Giỏ Cua nhấm nhẳng nói "Cái thứ hôi thối ấy."

"Đi với ta, nhanh lên." El-ahrairah giục.

Khi họ chạy ra đường thì túi thịt vẫn còn nằm đó. El-ahrairah kéo nó xuống cái rãnh ven đường rồi chôn xuống đất.

"Nhưng nó thì được cái tích sự gì cho chúng ta, thưa ông chủ?" Giỏ Cua nói.

"Cả ta cũng còn chưa rõ." El-ahrairah từ tốn nói "Nhưng mà chắc chắn sẽ có lợi chứ, trừ phi bọn chuột động đến. Dù sao thì bây giờ ta cũng về hang thôi. Trời sắp tối rồi đấy."

Trên đường về nhà họ thấy một tấm bạt che ô tô bị ném ra khỏi chiếc hrududu đang nằm bên vệ đường. Nếu nhìn thấy những vật như thế, bạn sẽ biết là nó giống như một cây nấm khổng lồ - trơn nhẵn và rất cứng, giống miếng đệm lót nhưng có thể uốn cong được. Chúng tỏa ra mùi khó chịu, không ăn được.

"Nhanh nào." El-ahrairah bật ra nói ngay "Chúng ta phải gặm lấy một mảnh. Ta sẽ cần đến nó."

Giỏ Cua tự hỏi không biết chủ của mình có bị điên không nhưng vẫn làm theo lệnh, Cái thứ kia đã hơi bị mục nên chẳng bao lâu sau họ đã cắn được một mảnh to bằng đầu thỏ. Vị của nó đến khiếp, nhưng El-ahrairah cẩn thận mang nó về hang. Suốt đêm ấy ông nằm gặm nhấm nó và ăn sáng xong lại tiếp tục. Giữa trưa, ông đánh thức Giỏ Cua dậy, bảo ông ra ngoài và đặt cái mảnh kia trước mặt ông ta.

"Nói xem nó giống cái gì nào?" ông hỏi "Đừng bận tâm đến mùi. Nói xem nó giống cái gì? "

Thế là Giỏ Cua nhìn nhìn ngó ngó một lúc rồi trả lời. "Nó rất giống cái

mũi đen của một con chó, thừa ngài, trừ một điều là nó khô không khốc."

"Tuyệt lắm." El-ahrairah nói xong thì đi ngủ.

Đêm ấy trời vẫn đổ sương giá, bầu trời trong vắt và lạnh lẽo với vầng trăng hạ tuần, nhưng sau khi trăng mọc, khi tất cả thỏ đều đang giữ ấm trong hang thì El-ahrairah bảo Giỏ Cua đi với mình. El-ahrairah tự mình mang cái mũi đen và trên đường đi ông gí nó vào bất cứ vật bẩn thỉu nào mà ông thấy. Ông tìm thấy một..."

"Ồ không sao," Cây Phỉ nói "Cứ kể tiếp đi."

"Cuối cùng (Bồ Công Anh kể tiếp), Giỏ Cua tránh xa ông chủ của mình, El-ahrairah thì nín thở và vì một lý do nào đó vẫn mang theo cái mũi, cho đến khi họ đến nơi chôn tui thịt.

"Hãy đào lên." El-ahrairah nói "Nhanh lên."

Họ đào cái bao lên, lớp giấy mủn ra. Chỗ thịt đã rửa chỉ còn là những miếng dính vào nhau thành một dải giống như cành cây nhăng và Giỏ Cua đáng thương được lệnh kéo nó đến cuối khu vườn rau. Đó là công việc nặng nhọc và ông rất sung sướng khi có thể bỏ nó xuống.

"Bây giờ," El-ahrairah nói "chúng ta đi vòng ra đằng trước."

Khi vòng ra phía trước, họ thấy người đàn ông đã đi khỏi. Trước hết là do ngôi nhà tối om, sau nữa là, họ đã đánh hơi được rằng người làm vườn mới đi ngang qua cổng một chút trước đó. Phía trước nhà là vườn hoa, nó tách biệt khỏi phía sau và vườn rau bởi một hàng rào cao với những mảnh ván đóng sát vào nhau chạy thẳng tới một bụi nguyệt quế lớn. Bên kia hàng rào là cái cửa hậu dẫn vào bếp.

El-ahrairah và Giỏ Cua lặng lẽ đi qua vườn trước và chui qua một lỗ hổng trên hàng rào. Rowsby đang ngồi chồm hồm trên con đường nhỏ rải sỏi, tỉnh như sáo và hơi run rẩy vì cái lạnh. Nó ở gần đến nỗi họ có thể nhìn thấy đôi mắt nó sáng lên dưới ánh trăng mờ. Cửa bếp đóng chặt, nhưng ở gần đấy, dọc theo bức tường, có một lỗ hổng phía trên cổng thoát nước, nơi có một viên gạch đã bị gỡ ra. Sàn bếp làm bằng gạch, người làm vườn thường cọ rửa nó bằng cái chổi rể rồi quét nước qua lỗ hổng ấy. Cái lỗ được bịt một miếng vải cũ để gió lạnh bên ngoài không lùa vào bếp.

Một lát sau, El-ahrairah gọi bằng giọng cổ, "Rowsby! Bớ Rowsby!"

Con chó vội ngồi thẳng dậy, nhìn quanh, xù hết cả lông lên.

"Ai đấy?" Nó hỏi "Ai gọi đấy?"

"Bớ Rowsby! " El-ahrairah lại nói, nép sát vào bên kia hàng rào "Rowsby may mắn, Rowsby được ban phúc nhất! Phần thưởng của anh ở ngay đây! Ta mang đến cho anh tin tốt nhất trên đời!"

"Cái gì?" Rowsby hỏi "Là ai đấy? Không phải một trò lừa chứ?"

"Một trò lừa ư, Rowsby?" El-ahrairah hỏi lại "À ta biết rồi, anh còn chưa biết về ta mà. Nhưng làm sao anh có thể biết được cơ chứ? Hãy nghe đây chú chó săn tài năng và trung thành nhất mực. Ta là bà Tiên Chó, sứ giả của Nữ hoàng Nhỏ dải Phương Đông, bà chúa của loài khuyển. Lâu đài của bà ở phương Đông xa tí. Ồ Rowsby Gâu Gâu, giá như anh một lần đặt chân đến đất nước hùng mạnh của bà và chứng kiến những kỳ quan trong vương quốc tươi đẹp ấy! Xác thú vật nằm khắp nơi trên cát! Phân bón đầy Rowsby ạ! Những cái cống mở nắp. Ôi thế nào anh cũng sẽ nhảy cẫng lên vì sung sướng và chạy đi khắp nơi đánh hơi mất thôi?"

Rowsby đứng lên trên bốn chân, im lặng nhìn quanh. Nó không thể biết cái gì đã phát ra tiếng nói, nhưng nó đang nghi ngờ.

"Danh tiếng của anh, người bắt chuột giỏi nhất đã đến tai Nữ hoàng." El-ahrairah nói tiếp "Chúng ta biết đến anh... kính trọng anh với tư cách là người bắt chuột giỏi nhất thế giới. Đó là lý do tại sao ta có mặt ở đây. Nhưng hồi sinh vật đáng thương đang bối rối kia. Ta thấy anh đang hoang mang hết sức, hẳn là mọi việc phải xảy ra như thế rồi. Lại đây đi Gâu Gâu. Đến gần hàng rào đi, anh sẽ biết ta rõ hơn."

Rowsby đến gần hàng rào và El-ahrairah luồn cái mũi đen bằng cao su vào một khe hở, làm cho cái mũi nhúc nhích. Rowsby đứng ngay cạnh đấy, hít hít ngửi ngửi...

"Này người bắt chuột cao quý," El-ahrairah thì thào "là ta đây, bà tiên Chó, người được cử đến để vinh danh anh."

"Ôi bà tiên Chó!" Rowsby kêu lên, dải cháy ròn và tè ra trên lối đi rải sỏi, "Ôi mới thật tao nhã làm sao! Một sự khác biệt đầy quý phái. Nghe như mùi mè chết ấy nhỉ? Lại nghe thoảng mùi lạc đã thối rữa. Ôi Phương Đông tráng lệ!

("Lạc đà" là cái quái gì vậy?" Tóc Giả cất tiếng hỏi.

"Tôi không biết." Bồ Công Anh đáp "Nhưng nó xuất hiện trong câu chuyện mà tôi nghe được nên tôi cho rằng đó là tên một loài vật nào đó hay đại loại như vậy.")

"Chú chó may mắn, chú chó hạnh phúc!" El-ahrairah lại nói "Ta phải nói với anh rằng Nữ hoàng Nhỏ dãi đã đích thân tỏ ý muốn cao nhã của mình rằng anh nên đến gặp bà. Nhưng chưa đến lúc Rowsby à, chưa đến lúc. Đầu tiên anh phải chứng tỏ giá trị của mình. Ta được cử đến đây để cho anh một bài kiểm tra và cũng là một thử thách. Giờ thì nghe cho kỹ nhé Gâu Gâu. Ở phía ngoài vườn rau đầu kia có một xâu thịt dài. Thịt thật đấy nhé, Gâu Gâu ạ, bởi mặc dù chúng ta là tiên chó nhưng chúng ta vẫn mang những phần thưởng thật đến cho những con vật dũng cảm và cao quý như anh. Bây giờ hãy đi tìm mà xơi chỗ thịt ấy. Hãy tin tưởng vào ta, vì ta sẽ canh nhà cho đến khi anh trở lại, Đó cũng là cách thử thách lòng tin tưởng nơi anh."

Bụng Rowsby lép kẹp và sôi lên sùng sục vì đói, cái lạnh ngoài trời như luồn cả vào trong bao tử nó, tuy vậy nó vẫn ngần ngại. Nó biết ông chủ muốn mình canh gác sân vườn cẩn thận.

"Ồ, được thôi, không sao," El-ahrairah lại nói "cũng chẳng có vấn đề gì. Ta sẽ đi chỗ khác vậy. Ở làng bên cũng có một chú chó..."

"Ồ không không, bà tiên Chó ơi." Rowsby kêu lên "Không bà tiên ơi xin đừng bỏ tôi! Tôi tin tưởng vào bà! Tôi sẽ đi ngay lập tức! Xin hãy canh chừng nhà giùm, đừng phản bội tôi đấy."

"Có gì mà phải sợ, hỡi chú chó săn chuột cao quý." El-ahrairah nói "Chỉ cần tin tưởng vào lời nói của Nữ hoàng vĩ đại."

Thế là Rowsby nhảy vọt đi dưới ánh trăng còn El-ahrairah đứng nhìn theo cho đến khi nó khuất dạng.

"Giờ thì chúng ta vào nhà chứ, ông chủ?" Giỏ Cua hỏi "Chúng ta sẽ hành động thật nhanh."

"Làm gì có chuyện đó." El-ahrairah nói "Sao anh lại có thể đưa ra một lời đề nghị hai mặt như vậy nhỉ? Thật đáng xấu hổ, Giỏ Cua à. Chúng ta sẽ canh chừng ngôi nhà này."

Họ im lặng chờ đợi, một lúc sau Rowsby quay lại vừa đi vừa liếm mép,

nhe cả răng ra với vẻ thỏa mãn no nê. Nó đến gần hàng rào hít hà mấy cái.

"Này người bạn trung thực ời, ta biết anh đã tìm được xương thịt cũng nhanh tựa như nó là một con chuột vậy. Ngôi nhà an toàn, mọi việc đều ổn nhé. Bây giờ thì nghe đây. Ta sẽ quay về chỗ Nữ hoàng báo cáo lại với bà những chuyện đã xảy ra. Chính bà có ý định tốt đẹp rằng tối nay, một khi anh chứng minh được giá trị của mình, bằng cách tin tưởng vào vị sứ giả của bà, bà sẽ tới tìm anh để ban thưởng. Ngày mai, rất có thể bà sẽ đi qua vùng này trên đường tới dự lễ hội Sói miền Bắc và bà muốn ghé qua đây để anh có thể diện kiến bà. Hãy chuẩn bị sẵn sàng nhé, Rowsby!"

"Ôi hỡi bà tiên Chó." Rowsby thống thiết kêu lên "Thật vui sướng biết bao khi có thể quỳ gối và hạ mình trước mặt Nữ hoàng! Tôi sẽ lăn tròn trên mặt đất một cách khiêm nhường rất mực. Tôi sẽ khiến cho mình trở thành kẻ nô lệ trung thành của bà! Sự luồn cúi của một nô bộc hèn hạ sẽ là điều thích hợp nhất với Rowsby này. Tôi sẽ chứng minh mình là một chú chó trung thành rất mực."

"Ta chẳng nghi ngờ điều đó đâu." El-ahrairah nói "Còn bây giờ thì tạm biệt nhé. Hãy kiên nhẫn chờ cho đến lúc ta quay lại."

Nói xong, ông rút cái mũi cao su ra và thật lặng lẽ, họ chuồn khỏi vườn rau.

Đêm hôm sau nếu có cái gì khác thì chỉ là trời lạnh hơn mà thôi. Thậm chí đến El-ahrairah cũng phải tự động viên mình hết sức mới ra được đến cánh đồng lạnh tê lạnh tái. Họ đã giấu cái mũi cao su ngoài vườn nên phải mất chút thời gian lấy lên để nó sẵn sàng cho Rowsby. Khi biết chắc là người làm vườn đã ra khỏi nhà, họ thận trọng ra phía trước vườn, nấp vào bụi cây ở hàng rào. Rowsby đang đi lên đi xuống bên ngoài cửa sau, hơi thở xì ra cả khói trong cái không khí đầy sương giá. Khi El-ahrairah cất tiếng nói, ông đặt đầu xuống đất giữa hai chân trước và rên lên đầy ân hoan.

"Nữ hoàng đang đến, hỡi Rowsby," El-ahrairah hô to bằng giọng mũi "cùng hộ giá theo Người là các bà tiên Postwiddle và Sniffbottom. Và đây là ý chỉ của Người. Trong ngôi làng, này có hai con đường giao nhau, anh biết rõ chứ?"

"Thưa, biết chứ ạ!" Rowsby rên lên "Biết... biết. Hãy để tôi chứng minh bản thân mình thấp hèn như thế nào, hỡi bà tiên Chó đáng kính. Tôi sẽ..."

"Tốt lắm." El-ahrairah nói "Bây giờ thì chú chó trung thành kia, hãy chạy đến ngã tư và đứng đợi Nữ hoàng ở đó. Bà sẽ bay đến trong đôi cánh của đêm. Phải mất một lúc bà mới đến đấy, anh phải kiên nhẫn chờ đợi nghe chưa. Chỉ cần biết chờ đợi, đừng làm bà thất vọng, rồi thì những phần thưởng lớn nhất sẽ là của anh."

"Làm bà thất vọng ư? Không đời nào!" Rowsby lại thống thiết kêu lên "Tôi sẽ chờ đợi như một con giun trên đường. Với bà, tôi chỉ là một kẻ ăn mày không hơn, hỡi bà tiên Chó! Là kẻ hành khất của bà, thằng hề của bà, là..."

"Thế thì tốt lắm, cừ lắm." El-ahrairah cổ vũ "Chỉ có điều hãy đi nhanh lên."

Ngay khi Rowsby đi khỏi, El-ahrairah và Giỏ Cua phóng mình qua lùm cây nguyệt quế nhanh như chớp rồi vòng qua hàng rào đầu kia và chạy tới cửa hậu. EL-ahrairah dùng răng lòi miếng giẻ nhét vào lỗ hổng trên cống thoát nước ra rồi chạy trước vào bếp.

Cái bếp cũng ấm áp như chính cái bờ đất này, ở một đầu chất đống toàn rau củ đã sẵn sàng để ngày mai chiếc hrududu chở đi, trong đó nào là bắp cải, xúp lơ, củ cải trắng. Tất cả đều căng mọng, tỏa mùi thơm của rau trái vừa hái. El-ahrairah và Giỏ Cua lập tức lao vào để đền bù cho những ngày qua toàn phải nhét vào bụng cỏ khô xác khô xơ và rễ cây đắng nghét.

"Ồ, tên đầy tớ trung thành, tốt bụng." El-ahrairah nói, miệng đầy thức ăn "Hắn sẽ thể hiện lòng biết ơn tràn trề trong khi Nữ hoàng bắt hắn chờ. Hắn sẽ có điều kiện bộc lộ đầy đủ lòng trung thành của mình, phải không nào? Thêm một củ cải trắng nữa này, Giỏ Cua."

Trong khi đó ở dưới làng, chỗ ngã tư đường, Rowsby háo hức chờ đợi trong sương giá, cố lắng nghe tiếng Nữ hoàng Nhỏ Dãi đi tới. Một lúc lâu sau nó nghe có tiếng bước chân. Không phải bước chân của chó mà là của con người. Khi những bước chân đến gần hơn, nó nhận ra đó là tiếng bước chân ông chủ. Nó ngu ngốc quá không biết bỏ chạy hay tìm nơi nào trốn mà cứ đứng như trời trồng cho đến khi ông chủ nó trên đường về nhà đi

gần tới ngã tư.

"Chuyện gì vậy, Rowsby?" ông chủ nó hỏi "Mày làm cái gì ở đây vậy?"

Dáng điệu của Rowsby mới ngu ngốc làm sao và nó sục sạo xung quanh. Ông chủ nó cũng lấy làm thắc mắc. Chợt một ý nghĩ nảy ra trong đầu ông ta.

"Có chuyện gì vậy, anh bạn thân mến," ông ta nói "mày tới để đón tao phải không? Anh bạn tốt. Nào chúng ta cùng về nhà thôi!"

Rowsby cố chạy đi, nhưng ông chủ đã túm lấy cái vòng trên cổ buộc vào một sợi dây mà ông để trong túi áo và xềnh xệch lôi nó về nhà.

Chuyến trở về thành lình của họ khiến cho El-ahrairah sững sốt. Thực ra ông đang bận rộn nhá bấp cái rồn rột nên chẳng nghe thấy gì cho đến khi cánh cửa cốt két mở ra. Hai người chỉ kịp chui vào sau một chõng giỏ trước khi người làm vườn đi vào, theo sau là Rowsby. Rowsby lạng lẽ và chán nản đến mức nó cũng chẳng đánh hơi thấy mùi thỏ nữa, nhưng dù sao thì mùi thỏ cũng bị át đi bởi mùi bếp lửa và thức ăn trong chạn. Nó nằm dài trên thảm trong khi người đàn ông rót cho mình loại đồ uống nào đó.

El-ahrairah rình chờ cơ hội để phóng qua cái lỗ hổng trên tường. Nhưng người đàn ông đang ngồi uống nước và hút bập bập cái que nhỏ màu trắng bất ngờ nhìn quanh và đứng dậy. Ông ta nhận ra gió đang lùa qua lỗ hổng để ngỏ. Trước nỗi kinh hoàng của hai người, ông ta lấy một bao tải nhét thật chặt vào lỗ hổng để gió không lùa vào được nữa. Sau đó, ông ta uống hết thứ chất lỏng trong ly, nhóm lò rồi đi ngủ, để Rowsby lại một mình trong căn bếp khóa kín. Rõ ràng ông ta nghĩ trời lạnh quá không nên bắt nó ở ngoài.

Đầu tiên, Rowsby rên ư ử và cào cào vào cánh cửa, nhưng rồi một lúc sau nó quay lại cái thảm chùi chân bên bếp lò mà nằm xuống. El-ahrairah lạng lẽ di chuyển dọc bức tường cho đến khi đứng sau một cái hộp to bằng kim loại ở góc bếp dưới chiếc bồn rửa bát. Trong đó chất đầy bao tải và giấy cũ mà ông biết chắc là Rowsby không thể nào nhìn thấy được cái gì phía sau thùng sắt. Ngay khi Giỏ Cua đến chỗ mình, El-ahrairah bắt đầu nói.

"Ôi Rowsby! El-ahrairah thì thào.

Rowsby chạy đến nhanh như tia chớp.

"Bà tiên Chó, có phải tôi nghe thấy tiếng bà không?" Nó sốt sắng kêu lên.

"Đúng thế đấy." El-ahrairah đáp lời "Ta rất tiếc cho sự thất vọng của anh, Rowsby ạ. Anh đã không gặp được Nữ hoàng."

"Ôi trời ơi, không ạ." Rowsby kêu lên và nó kể lại chuyện xảy ra ở ngã tư đường.

"Không sao." El-ahrairah an ủi "Đừng sớm nản lòng như thế, Rowsby. Có lý do chính đáng cho việc Nữ hoàng đã không đến. Bà nhận được tin cấp báo nguy hiểm - trời đất ạ một nguy hiểm vô cùng lớn Gâu Gâu à - và kịp thời tránh được nó. Việc ta có mặt ở đây chính là liều mạng sống của mình để báo cho anh biết đấy. Cũng may anh còn có ta là bạn, nếu không một thứ bệnh dịch chết người sẽ giáng xuống đầu ông chủ tốt đẹp của anh."

"Bệnh dịch ư?" Rowsby kêu lên "Sao lại có chuyện đó được hả bà tiên?"

"Có nhiều bà tiên và hồn ma trong các vương quốc loài vật ở phương Đông." El-ahrairah nói "Một số là bạn, một số khác là những kẻ - ước gì những rủi ro sẽ đánh gục bọn chúng - là kẻ thù đáng sợ của chúng ta. Kẻ thù tệ hại nhất trong tất cả, Rowsby ạ, chính là Đại ma đầu Chuột, gã không lồ xứ Sumatra, lời nguyện của Hamelin. Hẳn không dám công khai đấu lại Nữ hoàng quyền quý mà chỉ thông qua những trò lén lút, đầu độc hoặc gieo rắc bệnh tật. Anh vừa đi khỏi thì ta phát hiện rằng hẳn đã phái lũ yêu tinh chuột cười mây đến gieo rắc bệnh tật. Ta đã báo cho Nữ hoàng nhưng vẫn nán lại đây để báo cho anh. Nếu bệnh tật giáng xuống và lũ yêu tinh đang ở rất gần thì chúng không chỉ làm hại anh đâu, mà ông chủ cũng sẽ bị chúng giết chết - và cả ta nữa, ta e là thế. Anh có thể cứu ông chủ và bản thân mình. Ta thì không."

"Ôi đáng sợ quá!" Rowsby kêu lên "Thế thì không còn thời gian lôi thôi đâu. Tôi phải làm gì đây bà tiên Chó?"

"Căn bệnh này do một lời nguyện mang đến." El-ahrairah nói "Nhưng nếu một chú chó bằng xương bằng thịt có thể chạy quanh nhà bốn vòng, sủa thật to hết sức mình thì lời nguyện sẽ bị phá bỏ và căn bệnh không thể

phát tán. Nhưng trời ơi, ta quên là anh bị nhốt trong bếp Rowsby ạ. Biết làm gì bây giờ đây? Ta e tất cả sẽ chết mất."

"Không, không." Rowsby rối rít kêu lên "Tôi sẽ cứu bà, bà tiên Chó ạ, cả ông chủ đáng kính của tôi nữa. Cứ để việc này cho tôi."

Rowsby bắt đầu lấy hết sức mà sửa, to đến nỗi có thể dựng người chết trong mồ dậy. Cửa sổ rung lên. Than rơi vào lò sưởi. Tiếng sửa nghe thật đĩnh tai nhức óc. Cả bọn nghe thấy tiếng người làm vườn trên lầu quát mắng và chửi rủa. Nhưng Rowsby vẫn ráng hết sức mà sửa. Nghe thấy tiếng chân người đàn ông đi xuống cầu thang. Ông ta mở toang cửa sổ lắng nghe xem có lũ trộm không, nhưng chẳng nghe thấy gì, phần vì cũng chẳng có gì để nghe, phần vì tiếng sửa liên hồi kỳ trận của con chó. Cuối cùng ông ta nhặt khẩu súng lên, mở toang cửa ra vào, cẩn thận đi ra ngoài để xem có chuyện gì. Rowsby vọt ra khỏi cửa, rống lên như bò mộng và lồng lên chạy quanh nhà. Người đàn ông cầm khẩu súng chạy theo sau nó, không kịp đóng cửa lại.

"Nhanh lên, nhanh lên!" El-ahrairah nói "Nhanh hơn cả Chó phóng đi từ cái cung của người Tácta. Nào phóng đi!"

El-ahrairah và Giỏ Cua lao ra ngoài vườn biến mất sau bụi nguyệt quế. Ra đến cánh đồng bên ngoài, họ dừng lại một chút. Từ phía sau nghe vang lên tiếng quát tháo và la mắng giận dữ, "Lại đây, đồ chết tiệt!"

"Ôi chú chó cao quý." El-ahrairah nói "Chú ta đã cứu mạng ông chủ mình, Giỏ Cua ạ. Chú cũng cứu cả chúng ta nữa. Về hang mà ngủ một giấc ngon lành thôi."

Trong suốt quãng đời còn lại, anh bạn Rowsby Gâu Gâu sẽ không bao giờ quên được cái đêm chú ta ngồi đợi Nữ hoàng Nhỏ dải vĩ đại. Quả là thất vọng nã nê, nhưng chú ta cảm thấy đó chỉ là chuyện vặt so với hồi ức về hành vi cao quý của mình và cái cách chú ta đã cứu được cả ông chủ lẫn bà tiên Chó khỏi Đại ma đầu Chuột độc ác."

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 42

Tin Tức Lúc Hoàng Hôn

Người tin chắc sẽ chứng minh được rằng hành vi này là bất công và đáng căm giận đối với thần thánh chứ?

Phải, đúng vậy thưa ông Socrates; ít nhất là như thế nếu họ chịu lắng nghe tôi nói.

Euthyphro của Plato

Khi kể đến đoạn cuối, Bồ Công Anh bỗng nhớ ra rằng chú phải đổi phiên gác cho Quả Sồi. Bốt gác cách đó không xa lắm, ở gần góc phía Đông cánh rừng và Cây Phi đang muốn đi xem Hoảng Dương và Thủy Cự làm thế nào với cái hang mà họ đang đào nên đi cùng với Bồ Công Anh dọc theo chân lũy đất. Chú toan đi xuống cái hang mới đào thì nhận thấy có một con vật nhỏ đang nói liến thoắng gì đó trên bãi cỏ. Đó chính là con chuột mà chú đã cứu khỏi móng vuốt của con chim cắt. Vui mừng khi thấy con chuột vẫn an toàn, khỏe mạnh, Cây Phi quay lưng lại để nói chuyện với nó. Con chuột nhận ra ân nhân, ngồi thẳng dậy, lau mặt bằng hai chân trước và nói liến thoắng đầy nhiệt thành.

"Một ngày tốt lành, một ngày ấm áp. Ông có thích *hôn*? Có nhiều thức ăn, giữ ấm khôn còn là việc khó nữa. Ở dưới chân đồi kia người ta đang thu hoạch. Tui đi kiếm một ít bắp nhưng đường xa xa là. Tui nghĩ ông đã đi đâu đó một chuyến, *khôn* lâu sau đó ông trở về, phải *khôn hĩ*?"

"Đúng," Cây Phi nói "nhiều người trong chúng tôi ra đi nhưng chúng tôi đã tìm được cái mình muốn và bây giờ chúng tôi trở về."

"Thế thì tốt quá. *Bi* giờ thỏ càng nhiều thì cỏ càng ngắn."

"Thì có gì khác đối với nó nếu cỏ có ngắn đi?" Tóc Giả nói khi đang tha thân vừa đi vừa gặm nhấm cỏ non ở gần đấy cùng với Blackavar. "Chuột

đâu có ăn cỏ."

"Thật là tốt khi được đi đó đi đây, ông biết *hôn*?" Con chuột nói với cái giọng chin chít quen thuộc khiến Tóc Giả phải lắc tai mấy cái với vẻ khó chịu. "Cuộc đi kéo dài một tuần - nhưng cỏ ngắn thì *hông* cho ra hạt. Đã có cả một cánh đồng thỏ ở đây mà *bi* giờ lại có thêm bọn thỏ mới đến, chẳng bao lâu nữa sẽ có một cánh đồng thỏ khác. Bọn thỏ mới cũng là bạn ông phải *hôn*?"

"Đúng đúng, tất cả đều là bè bạn." Tóc Giả đáp lời, quay sang bạn mình. "Có một điều mà tôi muốn nói, Cây Phi ạ, về bọn thỏ con mới sinh ấy mà, khi nào thì chúng sẵn sàng lên trên mặt đất."

Tuy vậy, Cây Phi vẫn đứng yên tại chỗ chăm chú nhìn con chuột.

"Anh chờ tôi chút nhé, Tóc Giả." chú nói "Bạn nói gì về một cánh đồng thỏ khác vậy, anh bạn chuột? Ở đâu sắp có một cánh đồng nữa?"

Con chuột tỏ ra rất ngạc nhiên. "Ông *hông* biết hả? Đó *hông* phải là bạn của ông hả?"

"Tôi không biết gì cả, mãi đến khi bạn kể tôi mới biết. Bạn muốn nói điều gì khi nhắc đến những con thỏ mới và chẳng bao lâu sẽ có một cánh đồng thỏ khác?"

Giọng chú vừa hồi thúc vừa đầy tò mò. Con chuột trở nên lo lắng và sau đó, với cung cách của mình nó bắt đầu nói điều mà nó nghĩ là bọn thỏ sẽ thích nghe.

"Có thể *hông* có chuyện một cánh đồng thỏ khác đâu. Chẳng đã có nhiều thỏ tốt ở đây và tất cả đều là bạn tui sao? Đâu cần thêm thỏ nữa làm gì? *Hông* có con vật nào ở đây muốn có thêm những thỏ khác cả."

"Nhưng bọn thỏ khác là ai chứ?" Cây Phi gặng hỏi.

"Không, thưa ông, *hông* phải con thỏ khác, đừng đi đâu vì có những con thỏ khác, các ông đều là bạn tui, đã cứu sống tui, nếu không tui đã..." Con chuột lại riu rít với cái giọng chin chít, riu vào nhau.

Cây Phi xem xét điều này một lúc, nhưng vẫn không hiểu là có chuyện gì.

"Thôi nào, Cây Phi." Tóc Giả gọi to "Cứ để con vật đáng thương ấy một mình. Tôi muốn nói chuyện với anh."

Cây Phi lờ đi. Đi đến gần con chuột, chú cúi xuống, nói thật khẽ nhưng đầy kiên quyết.

"Anh luôn nói anh là bạn chúng tôi. Nếu đã là bạn thì có gì phải sợ, cứ nói tất cả những gì mà anh biết về việc những con thỏ khác đang đến đây."

Con chuột tỏ vẻ bối rối, đoạn nó nói, "Tui không nhìn thấy những con thỏ kia thưa ông, nhưng... anh trai tui nói một con chim cổ vàng nói có quá trời những con thỏ mới, chúng vượt qua một thung lũng nhỏ đến mạn rừng phía Đông. Có thể đó chỉ là chuyện tầm phào. Tui chỉ sợ nói gì sai lại làm ông *hông* thích chuột nữa, *hông* làm bạn với bọn tui nữa."

"Không, mọi chuyện đều ổn." Cây Phi trấn an "Đừng lo lắng gì hết. Chỉ cần nói cho tôi nghe lần nữa. Thế con chim nói những con thỏ mới đến kia ở đâu?"

"Nó nói họ vừa mới đến, đang ở mặt rừng quay về phía mặt trời mọc. Tui *hông* nhìn thấy gì hết á."

"Anh bạn tốt," Cây Phi nói "điều anh cho tôi biết rất có ích." Nói xong chú quay lại chỗ bạn. "Anh nghĩ gì về chuyện này hả Tóc Giả."

"Không có gì, toàn những chuyện ngời lê đôi mách ấy mà. Những con vật bé tẹo như thế có thể nói huyền thuyên bất cứ chuyện gì rồi lại thay đổi đến năm lần một ngày. Vào lúc nửa đêm cứ thử hỏi nó lần nữa đi, nếu nó chẳng kể cho anh nghe một điều khác hẳn, tôi chẳng là Tóc Giả nữa."

"Nếu anh đúng, vậy thì tôi sai và cả hai ta có thể quên chuyện này." Cây Phi nói "Nhưng tôi sẽ phải tìm hiểu đến ngọn ngành. Ai đó phải đi thăm dò xem sao. Tôi muốn đích thân đi nhưng hiềm một nỗi tôi không còn nhanh nhẹn như trước vì cái chân này."

"Hừm, cứ gác lại chuyện này đến tối nay đã." Tóc Giả nói "Chúng ta có thể..."

"Một ai đó phải đi tìm hiểu hư thực xem sao." Cây Phi nhắc lại giọng cương quyết "Một trinh sát lão luyện ấy. Blackavar, phiền anh đi tìm Nhựa Ruồi lại đây cho tôi được không?"

"Có tôi đây, khi có chuyện xảy ra." Nhựa Ruồi lên tiếng, chú vừa từ trên bờ lầy chạy xuống thì nghe tiếng Cây Phi. "Có chuyện gì rắc rối à, Thủ lĩnh Cây Phi?"

"Có tin đồn là có những kẻ lạ mặt ở vùng núi này, chúng ở mạn phía Đông," Cây Phi đáp "và tôi mong biết thêm nhiều thông tin hơn. Anh và Blackavar có thể chạy đến đây, xuống tận thung lũng dưới kia tìm hiểu xem chuyện gì đang diễn ra được không?"

"Tất nhiên là được rồi, Thủ lĩnh Cây Phi." Nhựa Ruồi đáp "Nếu thực sự có những người bạn mới, chúng tôi sẽ mời họ về đây chứ? Chúng ta có thể nhận thêm một số người nữa cơ mà."

"Còn phải xem họ là ai đã chứ." Cây Phi đáp "Đó là điều mà tôi muốn biết. Nhựa Ruồi, các anh đi ngay chứ? Có cái gì đó khiến tôi lo lắng mà không hiểu vì sao."

Nhựa Ruồi và Blackavar vừa mới phóng đi thì Thủy Cự đã xuất hiện trên mặt đất. Trông chú tươi hơn hớn và rạng ngời vẻ chiến thắng khiến cho mọi con mắt đều dồn về phía chú ta. Chú ngồi xồm trước mặt Cây Phi, im lặng nhìn quanh như để chắc chắn về ảnh hưởng mà mình tạo ra.

"Anh đào xong hang rồi à?" Cây Phi hỏi.

"Đừng bận tâm về cái hang." Thủy Cự đáp "Tôi đâu cần công đến đây nói về chuyện vặt ấy. Thanh Nhàn vừa sinh xong. Tất cả đều tốt, bọn nhóc rất khỏe mạnh. Cô ấy nói ba thỏ được, ba thỏ cái nhé."

"Tốt nhất anh hãy trèo lên cây sồi kia mà gào lên thật to," Cây Phi đùa "xem xem thiên hạ có biết hết không. Nhưng hãy thông báo cho mọi người biết, đừng có xúm đến xem thỏ con mà làm phiền mẹ con họ."

"Chắc họ không làm thế đâu." Tóc Giả xen vào "Ai muốn làm thỏ con lần nữa cho thậm chí là nhìn cũng không - vừa mù vừa điếc vừa trơ thù lợi chẳng có lông lá gì hết."

"Có thể một số các cô thỏ sẽ muốn nhìn đấy." Cây Phi nói "Anh cũng biết là bọn họ luôn kích động trước những chuyện như thế mà. Nhưng chúng ta không muốn Thanh Nhàn bị quấy quả đến mức phải ăn thịt lũ con hoặc làm điều gì đại dột tương tự."

"Cuối cùng có vẻ như chúng ta thực sự sẽ có một cuộc sống thung dung vui vẻ, phải không nào?" Tóc Giả nói trong khi chúng đi dọc theo bờ đất "Thật là một mùa hè đáng nhớ! Quái, cái con chim chiền chiện hót gì mà mê thiết! Thịnh thoảng tôi vẫn mơ mình quay lại Efrafa đây, anh biết

không, nhưng tôi cho rằng tất cả đã qua rồi. Dầu vậy, có một điều mà tôi thu lượm được từ cái nơi ấy, đó là giá trị của việc giữ cho một cánh đồng thổ luôn bí mật trước mắt người ngoài. Khi cộng đồng của chúng ta sinh sôi nảy nở hơn, chúng ta cần quan tâm thích đáng đến điều đó, Cây Phi ạ. Dầu sao chúng ta cũng sẽ làm tốt hơn bọn Efrafa. Khi chúng ta phát triển đến một độ nào đó, mọi người sẽ được khuyến khích rời đây đi tìm một miền đất mới chứ."

"Nhưng anh thì chớ có rời bỏ đây đấy," Cây Phi nói "nếu không tôi sẽ nhờ Kehaar mang anh quay lại bằng cách quắp vào cổ anh. Tôi trông cậy cả vào anh để đào tạo một đội ngũ Cốt Cán thực sự cừ khôi, xuất sắc đấy."

"Đó chắc chắn là việc mà tôi rất nóng lòng thực hiện," Tóc Giả nói "Dẫn một đội trai trẻ đột nhập vào nông trại, đuổi lũ mèo ra khỏi nhà kho và làm một châu đã đời. Phải, mọi chuyện sẽ diễn ra như thế đấy. Chà chà, tôi phải nói rằng cỏ ở đây khô như lông ngựa trên hàng rào dây kẽm gai ấy, phải không nào? Hay ta làm một chuyến chạy xuống ngọn đồi đến những cánh đồng đi - chỉ có anh, Thứ Năm và tôi thôi? Ngõ dưới kia vừa mới được bê nên sẽ có khối thứ thu lượm được đấy. Tôi cho là họ sẽ phóng lửa đốt cánh đồng nhưng đến giờ họ còn chưa làm."

"Không, ta phải đợi một chút." Cây Phi nói "Tôi muốn nghe điều mà Nhựa Ruồi và Blackavar cần báo cáo lại khi họ quay về."

"Việc đó sẽ không giữ chân anh lâu đâu." Tóc Giả đáp "Kìa kìa họ đã quay về, trừ phi là tôi nhầm. Ai lại chạy ngay ở chỗ trống thế kia cơ chứ? Không quan tâm gì đến chuyện giấu mình, lại còn thế nữa? Muốn giật giải quán quân hả?"

"Chắc có gì không ổn," Cây Phi tự lự nói, mắt nhìn chăm chăm vào những chú thỏ đang chạy tới gần.

Nhựa Ruồi và Blackavar chạy hết tốc lực tới cái bóng ngả dài của rừng cây cứ như thể họ đang bị truy đuổi sát nút. Những kẻ đứng quan sát nghĩ rằng khi đến gần lũy đất họ sẽ chạy chậm lại, nhưng họ vẫn cắm đầu chạy và có vẻ như chỉ muốn chui tọt xuống hang. Ở giây cuối cùng, Nhựa Ruồi dừng lại nhìn quanh và giậm chân hai lần. Blackavar chạy biến vào cái hang gần nhất. Nghe tiếng giậm chân, tất cả bọn thỏ đang ở trên mặt đất vội

chui ngay vào chỗ nấp.

"Này chờ một chút." Cây Phi kêu to, gạt Nồi Đất và Dầu Gỗ ra khi họ chạy ngang qua bãi cỏ "Nhựa Ruồi, báo động gì vậy? Nói cho chúng tôi biết đi thay vì giậm cho đến khi đất nẻ ra mắt. Có chuyện gì vậy?"

"Chui xuống hang ngay!" Nhựa Ruồi vừa thở hổn hển vừa nói "Bảo tất cả xuống hang ngay! Không được phí một giây nào." Mắt chú ta đảo tròn chỉ còn toàn màu trắng, bọt sủi ra rớt xuống tận cằm.

"Có con người hả, hay có chuyện gì? Sao chúng ta không nhìn, ngửi hay nghe thấy gì hết vậy? Thôi nào, nói cho chúng tôi biết đi, đừng có lấp ba lấp bấp như vậy, anh bạn tốt ạ."

"Phải nhanh lên, thế thôi." Nhựa Ruồi đáp "Thung lũng... đây bọn thỏ từ Efrafa đến."

"Từ Efrafa? Đến lánh nạn à, có phải anh muốn nói thế?"

"Không," Nhựa Ruồi đáp, vẫn thờ như kéo bễ "không phải lánh nạn. Thạch Trúc đang ở đó. Chúng tôi đâm thẳng đến chỗ hẩn và Blackavar nhận ra ba bốn đứa. Tôi tin là Hoắc Hương cũng có mặt ở đây. Chúng đến để tìm ta... điều này thì không thể nhầm lẫn gì nữa."

"Anh chắc đây không chỉ là một đội tuần tra chứ?"

"Chắc như bấp." Nhựa Ruồi nhấn mạnh "Chúng tôi ngửi thấy mùi bọn chúng, nghe thấy tiếng bọn chúng nữa... phía dưới chúng ta, trong thung lũng. Chúng tôi đang tự hỏi một số lượng thỏ lớn đến vậy có thể làm gì ở đó và đang phóng xuống xem tình hình thế nào thì bất thành linh đối mặt với Thạch Trúc. Chúng tôi nhìn hẩn còn hẩn thì trừng trừng nhìn lại chúng tôi và rồi tôi nhận ra cái nhìn ấy có ý nghĩa gì thế là hai chúng tôi quay đầu chạy thực mạng. Hẩn không đuổi theo chúng tôi có lẽ vì chưa được lệnh. Nhưng bọn chúng có phải mất bao nhiêu thời gian để chạy đến đây đâu."

Blackavar từ dưới hang lộn trở lại mang theo Xám Bạc và Mâm Xôi.

"Chúng ta phải rời khỏi đây ngay lập tức, thưa ngài." chú nói với Cây Phi "Chúng ta có thể đi được một chặng khá dài trước khi họ tới."

Cây Phi nhìn chú. "Bất cứ ai muốn đi thì cứ việc đi." chú tuyên bố "Riêng tôi thì không. Chúng ta đã tự mình tạo dựng nên nơi này và Thần Mặt trời cũng biết chúng ta có quyền ở đây. Tôi không rời khỏi đây vào lúc

này đâu."

"Cả tôi cũng vậy." Tóc Giả nói "Nếu tôi mà có phải đi tìm Thỏ Đen thì cũng phải cò từ một đến hai tháng Efrafa đi cùng với tôi."

Một phút im lặng ngẩn ngui.

"Nhựa Ruồi đã đúng khi muốn chặn cửa hang lại." Cây Phi tiếp tục "Đó là điều tốt nhất ta có thể làm. Chúng ta sẽ lấp cửa hang lại cho thật khéo, thật kỹ lưỡng. Thế thì bọn chúng sẽ phải đào chúng ta lên. Nhưng hang ở đây rất sâu. Nó ở dưới một lũy đất, với chòm rễ sồi xuyên qua tạo thành mái. Bọn chúng có thể phơi mình ra ở bên ngoài bao lâu mà không thu hút sự chú ý của kẻ thù? Rồi chúng sẽ phải từ bỏ ý định thôi."

"Mọi người chưa biết bọn Efrafa này đâu." Blackavar nói "Mẹ tôi thường kể cho tôi nghe những gì chúng đã làm với Nutley Cose. Tốt nhất chúng ta nên đi khỏi đây ngay."

"Được, vậy thì anh cứ đi đi." Cây Phi đáp "Tôi sẽ không cản anh. Và tôi cũng sẽ không rời khỏi đây. Đây là nhà của tôi." Chú đưa mắt nhìn Sương Mai dáng nặng nề với những đứa con trong bụng, đang ngồi ở cửa cái hang gần nhất mà lắng nghe cuộc đối đáp. "Anh nghĩ coi, cô ấy sẽ đi được bao xa? Rồi còn Thanh Nhàn mới sinh nữa... chẳng lẽ chúng ta bỏ lại mẹ con cô ấy hay làm thế nào?"

"Không, chúng ta nhất định phải ở lại." Dâu Tây lên tiếng "Tôi tin rồi El-ahrairah sẽ cứu chúng ta khỏi cái tay Hoắc Hương này, và tôi sẽ nói với các anh điều này, kể cả không có chuyện đó tôi cũng sẽ không quay về Efrafa với chúng đâu."

"Lấp cửa hang lại," Cây Phi ra lệnh.

Khi mặt trời xuống núi, bọn thỏ lao vào đào bới trong các đường chạy. Hai bên đường hầm đất rất cứng vì thời tiết khô hanh. Bắt đầu thật không dễ dàng gì, rồi khi đất bắt đầu rơi thì lại quá nhẹ và rơi như bột nên cũng không lấp các cửa hang được là mấy. Chính Mâm Xôi là người có sáng kiến làm từ phía trong Tổ Ong hướng ra ngoài, cào đất từ trên trần các đường chạy nơi tất cả đều quy tụ về đại sảnh và chặn các hang bằng cách phá vách ngăn của những đường chạy. Họ bỏ ngõ một đường chạy dẫn đến khu rừng để có lối thông ra bên ngoài. Đó chính là nơi mà Kehaar từng ở

và miệng hang vẫn còn đầy phân chim. Khi Cây Phi đi qua nơi này, chú chột nghĩ ra là Hoắc Hương còn chưa biết Kehaar đã rời bỏ chúng rồi. Thế là chú xối tung đồng phân lên rải khắp chung quanh. Sau đó, khi công việc vẫn tiếp tục ở phía dưới, chú ngồi trên bờ đất nhìn chăm chăm về đường chân trời ở phía Đông đang dần dần đen thẫm lại.

Những ý nghĩ của chú thật âm đạm, u ám. Thật vậy, cả bọn đang trong tình thế tuyệt vọng. Mặc dầu khẩu khí của chú rất quả quyết trước mặt các bạn, nhưng trong thâm tâm, chú biết rất rõ rằng hy vọng cứu nơi này ra khỏi bọn Efrafa quả thật rất mong manh. Bọn chúng biết rất rõ mình đang làm gì. Không nghi ngờ gì là chúng đã có những kế sách để đột nhập một cánh đồng thỏ khép kín. Chỉ có một tia hy vọng le lói là kẻ thù của loài thỏ sẽ xuất hiện đuổi chúng đi. Đa số kẻ thù trong đội quân Một ngàn đều sẵn thỏ để ăn thịt. Chồn hoặc cáo khi bắt được một con thỏ sẽ án binh bất động một thời gian cho đến khi nó tiêu hóa hết con mồi và sẵn sàng đi săn mồi trở lại. Nhưng bọn Efrafa đã quen với chuyện vào sống ra chết trong những cuộc tuần tiễu hoặc chinh phạt của chúng. Trừ phi Thống soái Hoắc Hương bị giết chết, bằng không chúng sẽ cố thủ cho đến khi mưu đồ chinh phạt của chúng thành công. Không gì có thể ngăn cản chúng, trừ một tai họa bất ngờ nào đó.

Nhưng giả sử chú tìm đến và nói phải quấy với Hoắc Hương thì sao? Rất có thể vẫn có cơ hội nào đó khiến cho một kẻ như hăn hiểu lý lẽ và nhìn ra được vấn đề? Bất kể chuyện gì đã xảy ra ở Nutley Cose thì bọn Efrafa sẽ không thể chiến đấu một mất một còn với những người như Tóc Giả, Nhựa Ruồi và Xám Bạc mà lại không mất mạng một vài tên - có lẽ rất nhiều thỏ sẽ phải chết. Hoắc Hương phải là người hiểu rõ điều đó chứ. Có lẽ chưa phải là quá muộn, thậm chí ngay lúc này đây, để thuyết phục hăn đồng ý với một kế hoạch mới - một kế hoạch tốt cho cả hai phía.

"Và có lẽ sẽ phải như thế." Cây Phi đi đến một suy nghĩ dứt khoát "Đó chắc chắn là một cơ hội khả thi và mình e rằng phàm đã mang danh là Thủ lĩnh thì phải làm vậy thôi. Và bởi vì cái con quỷ khát máu này có lẽ chẳng thể tin cậy được, mình cho rằng Thủ lĩnh sẽ phải đi đàm phán một mình."

Chú quay lại Tổ Ong tìm Tóc Giả.

"Tôi sẽ đi nói chuyện với Thống soái Hoắc Hương để xem tôi có thể làm hẳn hiệu vấn đề không." chú ra lệnh "Anh sẽ là Thủ lĩnh cho đến khi tôi quay lại. Đừng để bất cứ một ai đi khỏi những cái hang này."

"Nhưng Cây Phỉ ạ." Tóc Giả nói "Chờ một chút. Việc anh định làm không an toàn..."

"Tôi không đi lâu đâu." Cây Phỉ ngắt lời "Tôi chỉ đến để hỏi xem hẳn định làm gì thôi mà."

Một lúc sau, chú đã xuống chân lũy đất, tập tễnh trèo lên lối đi, chốc chốc lại dừng lại ngồi thẳng dậy và nhìn quanh xem có thấy đội tuần tra nào của bên Efrafa không.

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 43

Đội Quân Viễn Chinh

Thế giới là cái gì, hỏi những người lính?

Là TÔI

Tôi, tuyết rơi không ngừng này

Bầu trời phương Bắc này

Những người lính trong cái quạnh hiu này

Xuyên qua đó chúng tôi đi

Là TÔI.

Napoleon của Walter de la Mare

Khi con thuyền tròn trành trôi trên mặt nước dưới làn mưa thì cũng là lúc một phần lực lượng của Hoắc Hương cùng đi theo con thuyền. Hãn sẽ không thể xuất hiện một cách công khai và trở nên hoàn toàn rối trí nếu Cây Phi và người của chú chuồn qua đám cây cối. Cho đến tận thời khắc đó, hãn vẫn luôn xuất đầu lộ diện một cách bất ngờ mạnh mẽ, xứng đáng là một kẻ thù đáng gờm. Bọn thuộc hạ của hãn đã mất hết tinh thần trước sự tấn công đột ngột của Kehaar. Hãn thì không. Ngược lại là đằng khác, vẫn tiếp tục cuộc truy quét bất chấp Kehaar và đã thực sự tiến hành kế hoạch chặn đường rút của bọn đào tẩu. Khôn ngoan và có tài xoay chuyển tình thế trong hoàn cảnh khó khăn, suýt chút nữa hãn đã thành công trong việc đả thương chú chim lớn khi chú nhảy vào hãn từ lùm cây gần cái cầu gỗ. Và khi hãn dồn đối phương vào một góc hẹp nơi Kehaar không thể làm gì nhiều để giúp đỡ chúng, thì bọn lang thang kia bất ngờ chứng tỏ chúng còn cao cơ hơn hãn một nước, để hãn lại trên bờ, hoang mang không biết nên hiểu thế nào về những điều đang diễn ra. Hãn đã nghe lỏm được một từ - tharn - từ miệng một trong những sĩ quan của hãn nói với đứa khác khi chúng lợi mưa quay về Efrafa. Thlayli, Blackavar và những thỏ cái ở Đội

Dấu Gân Chân Sau đã biến mất. Hãn đã phải cố hết sức ngăn chúng lại và thất bại của hãn lồ lộ giữa ban ngày.

Gân như suốt đêm hôm ấy Hoắc Hương thức trắng, cân nhắc xem điều tốt nhất mà hãn có thể làm là gì. Ngày hôm sau, hãn triệu tập một cuộc họp ở Hội đồng. Hãn chỉ ra rằng chẳng ích gì khi cử một đội truy tìm dọc theo bờ sông để tìm kiếm Thlayli trừ phi bọn chúng đủ mạnh để đánh bại đối thủ khi phát hiện ra nó. Điều này có nghĩa là cần đến vài sĩ quan và một số Cốt Cán. Mà như vậy sẽ làm nảy sinh nhiều nguy cơ ở nhà trong khi các trụ cột đi vắng. Biết đâu trong cảnh giậu đổ bìm leo lại không có một cuộc đào tẩu khác. Điều kỳ lạ là chúng không thể tìm được Thlayli bởi vì tất cả biến đi không để lại dấu vết gì và họ không biết đường nào mà tìm. Nếu không thể tìm thấy tên đó, trông chúng chẳng khác nào những tên đại nghịch khi trở về.

"Thực ra thì chúng ta bây giờ đã là lũ nghịch rồi." Hoắc Hương nói "Không có gì nhằm lẫn về điều đó cả. Cỏ Roi Ngựa sẽ thuật lại cho quý vị nghe thiên hạ họ xì xào bàn tán những gì - rằng Thạch Trúc bị con chim trắng rượt đuổi phải trốn chui trốn nhủi vào một rãnh nước, còn Thlayli thì gọi được cả sấm sét trên trời giáng xuống và rằng Thần Mặt trời biết cả những chuyện xảy ra."

"Điều tốt nhất là," lão thỏ già Hoa Giọt Tuyết thùng thảng nói "chúng ta càng ít nói về chuyện này bao nhiêu thì càng tốt bấy nhiêu. Cứ để chuyện này qua đi. Chúng có trí nhớ ngắn lắm."

"Có một điều mà ta nghĩ đáng phải làm." Hoắc Hương tiếp tục "Ta biết có một nơi mà chúng ta có thể tìm được Thlayli và đồng bọn của hãn, chỉ có điều đã không có ai nhận ra vào lúc ấy. Đó là khi Cẩm Quý cùng đội tuần tra của cậu ấy bám theo chúng, ngay trước lúc cậu ấy bị chết trong tay con cáo. Có một cái gì đó mách bảo ta rằng, nếu đó là nơi chúng đã từng ở một lần, chúng sẽ lại đến đó, chẳng chóng thì chầy."

"Nhưng chúng ta khó có thể chường mặt ra với số lượng đông đảo đủ để đấu lại chúng, thưa ngài," Cúc Bạc nói "điều đó có nghĩa là phải đào hang và sống ở đó một thời gian."

"Ta đồng ý với cậu." Hoắc Hương trả lời "Một đội tuần tra sẽ cầm lại đó cho đến khi có chỉ thị khác. Họ sẽ phải đào hang và sống tạm ở đó. Cứ hai

ngày lại có một đội khác đổi phiên. Nếu Thlayli đến, hẳn sẽ lọt vào tầm quan sát và sẽ bị theo dõi một cách bí mật. Một khi biết rõ hẳn mang những con thỏ cái đi đâu, chúng ta sẽ có khả năng đánh bại hẳn. Và ta cũng xin nói với mọi người điều này." hẳn ngừng lại một chút nhìn khắp lượt Hội đồng với đôi mắt to màu xanh nhạt. "Nếu chúng ta tìm thấy hẳn ở đâu, ta sẽ sẵn sàng lãnh chịu phần khó chơi nhất. Ta đã bảo với Thlayli là ta sẽ tự tay giết hẳn. Hẳn có thể quên điều này nhưng ta thì không."

Hoắc Hương đích thân dẫn đội tuần tra đầu tiên, mang Cúc Bạc đi theo để nó chỉ chỗ mà Cẩm Quỳ đã phát hiện được dấu vết của bọn thỏ lạ tiến về phía Nam. Cả bọn đào hang giữa những bụi rậm dọc theo bìa rừng Thất lừng Caesar và nằm phục ở đấy chờ đợi. Sau hai ngày, hy vọng vơi đi ít nhiều. Cỏ Roi Ngựa thay phiên gác cho Hoắc Hương. Hai ngày sau tới phiên Thạch Trúc. Đến thời điểm ấy thì đã dấy lên những lời xì xào giữa các sĩ quan trong hàng ngũ Cốt Cán rằng Thống soái Hoắc Hương đã mắc kẹt trong nỗi ám ảnh của mình. Phải tìm ra một cách nào đó để khiến ông ta từ bỏ ám ảnh này trước khi mọi chuyện đi quá xa. Trong cuộc họp Hội đồng vào tối hôm sau có đề nghị rằng việc cắm trại theo dõi luân phiên hai ngày một lần không nên tiếp tục nữa. Hoắc Hương gầm gừ mà rằng bọn họ cứ chống mắt lên xem. Cuộc tranh luận bắt đầu, đằng sau những lý luận của bên phản bác, Thống soái cảm thấy một sự chống đối mà xưa nay hẳn chưa bao giờ phải đối mặt. Trong lúc cuộc tranh luận đang hồi cao trào, dễ dẫn đến một tác động kịch tính có lẽ không hề đúng lúc từ quan điểm của Hoắc Hương thì Thạch Trúc và đội tuần tra của anh ta xông vào, mặt không thở ra hơi, với cái tin sốt dẻo rằng bọn họ đã gặp Thlayli và đồng bọn ở đúng cái chỗ mà Hoắc Hương đã nói là bọn chúng sẽ xuất hiện. Giấu mình không để bị lộ, họ đã theo bọn kia đến tận cánh đồng của chúng mặc dù phải đi cả một chặng đường dài, lại không dám đến quá gần vì sợ bị tấn công, nhất là vì họ không có thời gian tìm hiểu rõ cánh đồng thỏ của bọn kia - một nơi không có vẻ lớn lắm nhưng có lẽ sẽ gây ngạc nhiên với đối phương.

Cái tin này chấm dứt mọi ý kiến phản đối và khiến cho cả Hội đồng lẫn Cốt Cán lại nằm dưới sự kiểm soát của Hoắc Hương mà không có thêm một tranh cãi nào. Vài sĩ quan muốn lên đường ngay nhưng Hoắc Hương,

lúc này đã nhận diện rõ ai bạn ai thù vẫn cứ thông thả. Do Thạch Trúc báo cáo rằng anh ta đã thực sự đối mặt với Thlayli, Blackavar và những đứa còn lại, hắn quyết định ngời phục thêm một thời gian nữa, phòng trường hợp bọn kia có thể vẫn đang được bảo vệ. Ngoài ra hắn còn muốn có thời gian vừa để thăm dò đường đến Watership Down vừa để tổ chức đội viễn chinh. Ý định của hắn là nếu có thể, bọn họ sẽ tổ chức một chuyến đi trong vòng một ngày. Như vậy sẽ ngăn chặn bất cứ lời đồn nào về chuyến đi. Để đoán chắc với chính mình rằng họ có thể đi tốc hành đến nơi mà vẫn còn đủ sức để đánh nhau, hắn đã thân chinh dẫn Thạch Trúc và hai người khác đi tiên trạm vượt qua quãng đường khoảng gần sáu cây số đi về hướng Đông Watership. Tại đây hắn tìm ra cách tốt nhất để đến được rừng sồi mà không bị nhìn thấy hoặc ngửi thấy. Luồng gió chính thổi theo hướng Tây, giống như ở Efrafa. Họ sẽ đổ bộ đến vào chiều tối, sau đó tập hợp lại và nghỉ ngơi ở thung lũng phía Nam của vùng núi Cannon Heath. Ngay khi ánh ngày tắt hẳn, lúc bọn Thlayli chui cả xuống hang, họ sẽ đi dọc theo dãy núi tấn công vào cánh đồng cỏ. Nếu may mắn, sẽ không có bất cứ sự cảnh báo nào. Họ sẽ an toàn về ban đêm trong cánh đồng đã đột nhập được, rồi ngày hôm sau, hắn và Cỏ Roi Ngựa có thể trở về Efrafa. Những kẻ còn lại dưới sự chỉ huy của Thạch Trúc sẽ có một ngày nghỉ ngơi, sau đó sẽ trở về cùng với bầy thỏ cái và bất cứ tù binh nào chúng bắt được. Tất cả việc này sẽ chỉ mất đúng ba ngày.

Sẽ tốt hơn nếu không mang theo quá nhiều quân. Bất cứ kẻ nào không đủ sức đi đường trường sau đó lại lao vào đánh đấm sẽ chỉ trở thành gánh nặng cho người khác. Trong trận đánh này, hóa ra tốc độ lại trở thành vấn đề quan trọng nhất. Di chuyển càng chậm thì nguy hiểm càng lớn, những người bị tụt lại phía sau có thể thu hút kẻ thù và làm nản lòng những người còn lại. Với lại, Hoắc Hương hiểu rất rõ điều này, sự lãnh đạo của hắn là tối quan trọng. Bất cứ con thỏ nào cũng phải cảm thấy nó có mối quan hệ gắn bó mật thiết với Thống soái Hoắc Hương, và bản thân mình là một phần không thể thiếu của toàn đội, chỉ có như thế mọi việc mới diễn ra một cách thông suốt được.

Bọn thỏ được tuyển lựa rất kỹ càng. Trong thực tế có khoảng 26 hoặc 27

chú, một nửa là Cốt Cán, phần còn lại là những cậu thỏ trai tráng đầy hứa hẹn được chính các sĩ quan trong đội đề cử. Hoắc Hương tin tưởng vào các cuộc thi và hẳn để cho mọi người hiểu rằng họ có nhiều cơ hội giành được các phần thưởng. Thạch Trúc và Ngô Rí bận túi bụi vào việc dẫn các đội đi thử sức bền, trò đánh trận giả và các trận chiến để rèn luyện kỹ năng đánh trận được tổ chức sau bữa sáng. Các thành viên trong đội viễn chinh được miễn trừ nghĩa vụ canh gác và được phép đi ăn bất cứ khi nào họ muốn.

Họ lên đường trước lúc bình minh vào một ngày tháng Tám trời trong vắt, chia thành từng tốp đi dọc theo những bờ ruộng và hàng rào. Trước khi đến chỗ Thắt lưng, toán quân dưới sự chỉ huy của Cúc Bạc bị một cặp chồn ecmin tấn công, một con già, còn con kia chỉ vừa đầy tuổi. Hoắc Hương nghe tiếng kêu ré sau lưng vội lộn trở lại trong vòng vài giây và chồm lên con chồn già, sử dụng hàm răng sắc như dao và những cú đá chân sau với những cái móng sắc nhọn như kim. Một chân trước của con chồn bị rách lên đến tận vai, nó quay lưng lùi mất, con nhỏ hơn cũng vội vã chuồn theo.

"Đáng lý cậu phải có khả năng tự thấy trước những chuyện này chứ." Hoắc Hương trách Cúc Bạc "Chồn không phải là loại nguy hiểm. Thôi đi tiếp đi."

Sau bữa trưa một chút, Hoắc Hương lộn ngược trở lại để đón những kẻ bị tụt lại phía sau. Hẳn tìm thấy ba thỏ, trong đó có một chú bị thương vì một mảnh thủy tinh. Hẳn dừng lại, cầm máu cho nạn nhân, rồi đưa cả ba gia nhập toán của chúng, sau đó cho phép cả đoàn dừng lại nghỉ ngơi, ăn uống, bản thân hẳn vẫn để mắt quan sát bốn phía xung quanh. Hôm đó là một ngày nắng nóng và một vài người trong bọn có dấu hiệu mệt mỏi. Hoắc Hương tập hợp những chú này thành một đội do đích thân hẳn chỉ huy theo sát.

Vào lúc chiều muộn - đúng cái lúc Bồ Công Anh bắt đầu câu chuyện về Rowsby Gâu Gâu - thì bọn Efrafa đang đi men theo khu đất rào lại để nuôi heo ở phía đông Trại Cannon Heath và lạng lẽ lên đến thung lũng hẹp phía Nam vùng núi Cannon Heath. Nhiều thành viên trong đoàn tỏ ra mệt mỏi, bất chấp lòng kính sợ ghê gớm dành cho Hoắc Hương, họ có cảm giác đã phải đi rất xa cánh đồng thỏ quê nhà. Họ được lệnh tìm chỗ núp, kiếm ăn,

ngồi nghỉ ngơi và đợi hoàng hôn xuống. Vùng này thật hoang vắng, chẳng có gì ngoài những con chim cổ vàng và vài con chuột kêu lít chít dưới ánh nắng. Một vài chú thỏ chui vào ngủ trong những bụi cỏ dài. Toàn bộ cái dốc nằm trong bóng râm khi Thạch Trúc quay về với cái tin anh ta vừa chạm mặt với Blackavar và Nhựa Ruồi ở cái dốc cao trong thung lũng.

Hoắc Hương tỏ ra bực bội, "Ta không biết cái gì xúi bẩy chúng tung tăng dạo chơi đến tận chỗ này?" hăn hỏi "Anh không giết chúng à? Thế là chúng ta đánh mất yếu tố bất ngờ."

"Tôi xin lỗi, thưa ngài." Thạch Trúc nói "Lúc ấy tôi cũng không cảnh giác cho lắm và tôi e rằng chúng có vẻ hơi nhanh so với tôi. Tôi không dám đuổi theo vì tôi không chắc đó có phải là điều ngài muốn tôi làm hay không."

"Thôi được, đằng nào thì cũng như nhau thôi." Hoắc Hương nói "Ta không thấy bọn chúng có thể làm gì được. Nhưng ta cho rằng chúng sẽ cố làm điều gì đó sau khi đã biết chúng ta có mặt ở đây."

Trong khi đi giữa những người của mình, kiểm tra từng thành viên, động viên từng cá nhân, Hoắc Hương cân nhắc lại tình huống. Có một điều rất rõ ràng - sẽ không còn cơ hội vừa bắt được Thlayli vừa được nghỉ ngơi dưỡng sức trước trận chiến. Nhưng biết đâu đối phương sợ hãi đến mức không còn ích thần chiến đấu? Bọn thỏ được sẽ sẵn sàng từ bỏ những con thỏ cái để cứu cái mạng mình. Hoặc cũng có thể chúng bỏ chạy rồi cũng nên, trong trường hợp này phải lập tức bám theo tóm cổ chúng ngay bởi vì bọn địch còn khỏe khoắn trong khi người của hăn đã mệt nhoài nên không thể đuổi theo kẻ địch được xa. Cần phải nhanh chóng tìm ra phương án tốt nhất. Hăn quay lại nhìn một cậu thỏ non ở đội Cổ đang ăn ở gần đấy.

"Người là Cây Kế phải không?" hăn hỏi.

"Vâng, Cây Kế, thưa ngài." chú thỏ kia đáp.

"Phải, thế thì người chính là người mà ta cần." Hoắc Hương nói "Hãy đi tìm Đội trưởng Thạch Trúc bảo ông ấy tới gặp ta ở kia, chỗ cây bách xù - người hiểu ý ta chứ? Mà bảo ông ấy đến ngay lập tức nghe chưa? Tốt nhất người cũng nên cùng đến đó nữa. Nhanh lên nhé, không có thời gian phí phạm đâu."

Ngay khi Thạch Trúc và Cây Kế đến, Hoắc Hương dẫn họ đi lên đỉnh dốc. Hắn muốn tìm hiểu xem có chuyện gì xảy ra ở khóm rừng sồi. Nếu kẻ thù sẵn sàng nghênh chiến, hắn sẽ phái Cây Kế mang mệnh lệnh đến cho Cúc Bạc và Cỏ Roi Ngựa để hai cậu này lập tức mang mọi người lên đây. Nếu không, hắn sẽ cân nhắc các dấu hiệu nguy hiểm.

Chúng tìm được con đường phía trên thung lũng và bắt đầu đi dọc theo, vẫn cảnh giác cao độ vì ánh chiều tà vẫn còn. Một ngọn gió nhẹ từ phía Tây thổi đến mang lại cái mùi tươi mới của bọ thỏ.

"Nếu chúng có bỏ chạy thì cũng không thể chạy quá xa." Hoắc Hương nhận xét "Nhưng ta không cho là chúng sẽ bỏ chạy; ta nghĩ chúng vẫn còn ở trong cánh đồng thỏ của mình."

Đúng lúc ấy, một chú thỏ nhảy ra từ một bụi cỏ, đứng ngay ở giữa đường. Chú ta dừng lại một chút, sau đó từ từ đi đến gần bọn chúng. Chú thỏ đang đi khập khiễng, toát lên vẻ cương quyết nhưng không giấu được nỗi căng thẳng.

"Ông là Thống soái Hoắc Hương, có phải không?" Chú thỏ kia hỏi "Tôi đến để nói chuyện với ông."

"Thlayli cử người đến à?" Hoắc Hương hỏi lại mà không trả lời.

"Tôi là một người bạn của anh ấy." chú thỏ kia đáp "Tôi đến để hỏi tại sao ông lại đến đây và ông muốn gì?"

"À, người chính là kẻ đứng ở bờ sông trong cơn mưa?" Hoắc Hương lại hỏi.

"Đúng chính là tôi."

"Những gì chưa được kết thúc ở đây sẽ được chấm dứt ở đây." Hoắc Hương dẫn giọng "Chúng tao đến đây để hủy diệt chúng mày."

"Ông sẽ thấy điều đó không dễ dàng đâu," chú thỏ kia trả lời rất rõ ràng "ông sẽ lâm vào cảnh đi nhiều về ít đấy. Tôi thấy tốt nhất hai bên hãy đi đến một thỏa thuận."

"Tốt lắm." Hoắc Hương nói "Đây là điều kiện. Bọn người hãy trả lại tất cả những con thỏ cái đã bỏ chạy khỏi Efrafa và giao lại hai tên đào tẩu Thlayli và Blackavar cho Cốt Cán của ta."

"Không, chúng tôi không thể đồng ý với những điều kiện đó. Tôi đến để

đưa ra một đề nghị khác có lợi cho cả hai bên. Một chú thỏ có hai tai, hai mắt và hai lỗ mũi. Hai cộng đồng của chúng ta cũng giống như vậy. Chúng ta có thể ở bên nhau mà không cần phải đánh nhau. Chúng ta có thể gây dựng những cánh đồng thỏ khác ở giữa chúng ta - bắt đầu bằng một cái ở giữa đây và Efrafa, gồm các thỏ của cả hai bên. Như vậy ông sẽ không mất gì cả mà lại còn được nữa. Cả chúng tôi cũng thế. Lúc này có nhiều thỏ sống không vui vẻ gì, đó là vì ông đã làm tất cả để kiểm soát cuộc đời họ, nhưng với kế hoạch này chẳng bao lâu sau ông sẽ thấy mọi sự đổi khác. Kẻ thù của loài thỏ kể thế là quá nhiều rồi. Hà có gì mà phải gây thù chuốc oán giữa những anh em đồng loại. Sự kết đôi giữa các cánh đồng thỏ tự do, độc lập... ông thấy thế nào?"

Vào thời khắc ấy, trong ánh hoàng hôn ở Watership Down, Thống soái Hoắc Hương nhận được lời đề nghị về một cơ hội để chứng tỏ hoặc hẳn thực sự là nhà lãnh đạo thiên tài có tầm nhìn xa trông rộng như hẳn vẫn tin mình là vậy, hoặc hẳn chẳng khác nào một bạo chúa với lòng can đảm và sự gian manh của một tên cướp biển. Trong một tích tắc, ý kiến của chú thỏ què kia sáng lên rạng ngời trước mắt hẳn. Hẳn chớp lấy và hiểu ngay ra ý nghĩa của nó. Nhưng chỉ một tích tắc sau, Hoắc Hương đã xua ý nghĩ đó đi. Mặt trời chìm sau một tầng mây trắng và bây giờ hẳn có thể nhìn rất rõ con đường nhỏ chạy vòng lên đỉnh núi dẫn đến rừng sồi cùng cuộc tắm máu mà hẳn đã chuẩn bị với biết bao tâm sức và nhiệt tình.

"Ta không có thời gian đứng đây nói những chuyện nhảm nhí." Hoắc Hương nói "Người không có tư cách đứng ra thương lượng với ta. Chẳng cần phải nói gì nữa. Cây Kế, quay lại báo với Đội trưởng Cỏ Roi Ngựa là ta muốn tất cả có mặt ở đây ngay tức khắc."

"Còn tên thỏ này thưa ngài, chúng ta thịt hẳn chứ?" Thạch Trúc hỏi.

"Không." Thống soái trả lời "Bởi vì bọn chúng phải hẳn đến đây để điều đình, tốt hơn hãy để hẳn mang câu trả lời về. Hãy đi đi và bảo với Thlayli rằng nếu những con thỏ cái không đợi ở bên ngoài cánh đồng thỏ của người cùng với hẳn ta và Blackavar thì lúc ta đánh xuống đây vào trưa ngày mai, ta sẽ moi gan móc họng bất cứ thỏ đực nào ngay tại chỗ."

Chú thỏ què đường như toan nói thêm một điều gì nhưng Hoắc Hương

đã quay đi giải thích với Thạch Trúc điều hẳn sẽ làm. Cả hai tên không thèm nhìn theo chú thả què trong khi chú cà nhắc trở về theo con đường mà chú đã đi tới.

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 44

Thông Điệp Đến Từ El-ahrairah

Tính thụ động bắt buộc trong sự phòng thủ của họ, sự chờ đợi vô tận trở nên không thể chịu đựng nổi. Đêm cũng như ngày, họ nghe thấy tiếng nện thình thịch nghe như bị bóp nghẹn của những chiếc cuốc chim trên đầu mà mơ về sự sụp đổ của các hang động, về từng sự kiện kinh khủng một. Họ là chủ đề của "lâu-đài-tâm-lý" trong dạng thức cao nhất của nó.

Lâu đài Thập tự chinh của Robin Fedden

"Họ đã thôi không đào bới nữa, Thủ lĩnh Cây Phi." Thủy Cự nói "Như tôi biết thì không còn ai trong hang nữa."

Trong cái bóng tối ngọt ngào của Tổ Ong, Cây Phi đẩy ba bốn chú thỏ đang nằm giữa những cái rễ cây sang một bên và lên đến thềm đất cao hơn nơi Thủy Cự đang nằm lắng nghe những tiếng động từ trên mặt đất vọng xuống. Bọn Efrafa đã đến cánh rừng sồi vào lúc nhá nhem tối và ngay lập tức bắt tay tìm kiếm dọc các bờ đất, giữa những gốc cây để tìm hiểu xem cánh động thỏ rộng lớn như thế nào và các hang nằm ở đâu. Bọn chúng rất ngạc nhiên khi thấy quá nhiều hang trong một khu vực nhỏ như thế. Bởi vì đa số chưa từng ở qua cánh đồng thỏ nào ngoài Efrafa, nơi chỉ có một ít hang mà phải phục vụ cho nhu cầu của quá nhiều thỏ. Đầu tiên chúng cho rằng hẳn phải có cả một đội quân thỏ rất đông ở dưới lòng đất. Sự im lặng và trống trải của rừng sồi thoáng rộng khiến chúng đâm nghi ngờ và hầu như chỉ dám lảng vảng bên ngoài vì sợ bị mai phục. Hoắc Hương liên tục phải trấn an chúng. Kẻ thù, hẳn giải thích rành rẽ, chỉ là một lũ ngu vì thế mới làm nhiều đường chạy hơn số đường mà một cánh đồng thỏ có tổ chức tốt cần đến. Chẳng bao lâu nữa chúng sẽ khám phá ra là mình mắc sai lầm, bởi vì mỗi đường chạy đều mở rộng ra cho đến khi nơi này trở nên không

thể phòng ngự được. Phân của con chim trắng rải rác trong rừng nhưng rõ ràng là đã có từ lâu rồi. Ngoài ra không có dấu hiệu nào khác chứng tỏ con chim này ở đâu đó gần đây. Tuy vậy, nhiều chú thỏ thường dân vẫn tiếp tục cảnh giác, lo sợ nhìn chung quanh mình. Tiếng hót bất thần của con chim te te trong vùng núi cũng khiến cho một hai chú thỏ lông lên bỏ chạy cuống cuống về phía sĩ quan chỉ huy của chúng. Huyền thoại về con chim đã đánh nhau vì Thlayli trong cơn bão gió không mất đi đâu trong những câu chuyện kể trong hang ở Efrafa.

Hoặc Hương bảo Thạch Trúc đặt bột canh gác và cử một đội tuần tra thường xuyên, trong khi Cỏ Roi Ngựa và Cúc Bạc giải quyết những cái hang đã bị chặn. Cúc Bạc bắt đầu rà dọc theo bờ đất, trong khi Cỏ Roi Ngựa vào trong rừng nơi các miệng hang nằm giữa những chùm rễ cây. Chú ta chạy tọt vào ngay một đường chạy chưa bị lấp và để tai nghe ngóng, nhưng chỉ có sự yên lặng. Cỏ Roi Ngựa, kẻ thường làm việc với tù nhân hơn là kẻ thù, ra lệnh cho hai thỏ dưới trướng dẫn đường xuống trước. Việc khám phá ra một đường chạy trống, yên tĩnh làm dấy lên trong chú ta hy vọng có thể chiếm giữ được cánh đồng thỏ bằng cách bất thần tấn công vào khu trung tâm. Những chú thỏ đáng thương vì tuân theo lệnh chú ta đã gặp phải Xám Bạc và Gạc Nai đứng đợi sẵn ở điểm nơi đường chạy thông ra ngoài. Chúng bị một trận mưa dấm đá và khó khăn lắm mới thoát được ra ngoài. Hình ảnh thảm hại của chúng chẳng làm được gì để động viên các thành viên khác trong đội Cỏ Roi Ngựa, những kẻ đang miễn cưỡng đào đất và chỉ tiến lên trước được một đoạn rất ngắn trong bóng nhấp nhোang trước lúc trăng lên.

Cúc Bạc cảm thấy rằng chính chú phải nêu gương cho quân sĩ nên tự mình đào đường đi trong lớp đất nhẹ, tơi xốp ở một trong những đường chạy trên bờ đất. Trong khi chăm chăm chú chú cày vào lớp đất mềm như con ruồi đậu trên miếng bơ mùa hè và cố giữ cái đầu tỉnh táo, chú ta thành linh thấy mình đối mặt với Blackavar, cậu này cảm hàm răng trước thật sâu vào cổ họng chú ta. Cúc Bạc không làm sao sử dụng được sức nặng của mình, bèn la lên bai bãi và lấy hết sức đá chân lên. Blackavar vẫn bám chặt lấy đối thủ. Cậu bị Cúc Bạc, vốn là một tay thỏ to xác như tất cả bọn sĩ

quan ở Efrafa, lôi đi một đoạn ngắn trước khi có thể dứt ra khỏi đối thủ. Blackavar nhổ ra một miệng đầy lông, phóng lên, quào quào hai chân trước. Nhưng Cúc Bạc đã chuồn mất, chú ta đã may mắn chạy thoát mà không bị thương nặng thêm.

Bây giờ thì Hoắc Hương đã hiểu rõ rằng sẽ cực kỳ khó khăn, nếu không muốn nói là không thể, nếu chúng muốn tấn công vào cánh đồng thỏ qua những đường chạy được kẻ địch phòng vệ. Cũng vẫn còn cơ hội thành công nếu có thể mở một số đường chạy và xử lý chúng cùng một lúc, nhưng hẳn không dám chắc người của mình có còn muốn làm điều đó sau những gì chúng đã chứng kiến hay không. Hẳn cũng nhận ra rằng, ngay từ đầu hẳn đã chưa tính toán kỹ những việc phải làm, khi việc chúng đổ bộ đến đây không còn yếu tố bất ngờ và buộc phải mở đường đi xuống; tốt nhất bây giờ hẳn phải ngồi xuống mà tính toán cho thấu đáo. Thế là khi trăng lên, hẳn gọi Thạch Trúc ra một chỗ và hội ý với thuộc cấp trung thành về vấn đề này.

Theo gợi ý của Thạch Trúc, có một cách đơn giản là kéo dài cuộc vây hãm khiến đối thủ lâm vào cảnh chết đói. Thời tiết ẩm áp và khô ráo nên bọn chúng có thể dễ dàng ở ngoài trời đôi ba ngày. Nhưng ý kiến này bị Hoắc Hương nóng nảy bác bỏ. Trong thâm tâm, hẳn không dám chắc là vào ban ngày, con chim trắng sẽ không xuất hiện mà bổ xuống từ trên trời tấn công chúng. Dù thế nào, chúng cũng phải ở dưới lòng đất vào lúc trời sáng. Nhưng ngoài nỗi lo âu bí mật này, hẳn còn cảm thấy danh tiếng của mình phụ thuộc rất nhiều vào chiến thắng trong trận này. Hẳn phải dẫn những Cốt Cán của mình lao lên tấn công lũ thỏ kia, đốn chúng ngã xuống và đánh cho một trận trời bời. Một cuộc vây hãm sẽ là một sự thoái trào thảm hại. Ngoài ra hẳn cũng muốn trở về Efrafa càng sớm càng tốt. Như hầu hết những vị tư lệnh, hẳn không bao giờ dám chắc về những việc đang diễn ra sau lưng mình.

"Nếu ta nhớ không lầm," hẳn nói "sau khi phần chính trong cánh đồng thỏ ở Nutley Cose bị chiếm đóng và trận chiến gần như đã kết thúc thì có một vài con thỏ cố thủ trong một cái hang nhỏ hơn khiến cho việc tóm chúng trở nên khó khăn. Ta đã nói rằng bọn này cần phải được giải quyết,

sau đó ta quay trở về Efrafa với đám tù binh. Bọn chúng đã được giải quyết như thế nào và ai đã giải quyết chúng, anh còn nhớ không?"

"Chính là Đội trưởng Cẩm Quỳnh ạ." Thạch Trúc nói "Anh ấy đã chết, tất nhiên rồi, nhưng tôi cho rằng ở đây cũng có ai đó đi cùng anh ấy lần đó. Tôi sẽ đi tìm hiểu xem sao."

Chú ta quay lại với một lính gác của Cốt Cán có vóc dáng to lớn nhưng lù đù, chậm chạp tên là Cúc Đại, thoát đầu tay này khó mà hiểu nổi điều Thống soái tối cao muốn biết. Tuy vậy, cuối cùng cũng vỡ nhẽ ra, cậu ta xác nhận mình đã cùng đi với Đội trưởng Cẩm Quỳnh hơn một năm trước, Đội trưởng đã bảo họ đào một cái hang dẫn thẳng xuống lòng đất. Cuối cùng, lòng đất được mở ra dưới chúng và cả bọn rơi xuống đám cỏ thỏ, chúng đã chiến đấu và đánh bại bọn này.

"Vậy là, đó là cách duy nhất có thể làm." Hoắc Hương nói với Thạch Trúc "Và nếu tập hợp tất cả vào việc, lần lượt thay phiên nhau, chúng ta sẽ tìm được đường đi vào đó trước lúc trời sáng. Tốt nhất anh hãy đưa mấy tên lính canh của mình ra ngoài lần nữa - không nhiều hơn hai ba người - và bắt đầu ngay lập tức."

Chẳng bao lâu sau, Cây Phi và người của mình lúc này đang ở phía dưới trong Tổ Ong đã nghe thấy những tiếng đào đất đầu tiên ở phía trên đầu. Ngay sau đó, họ nhận ra việc đào đất diễn ra ở hai điểm. Một ở đầu phía bắc của Tổ Ong, ngay bên trên chỗ rễ cây sồi tạo thành một thứ giống như hành lang trong hang. Ở chỗ này, trần hang tạo thành lưới mắt cáo với những cái rễ lớn và rất khỏe. Điểm kia dường như ở phía trên khu vực trung tâm rộng lớn của Tổ Ong, nhưng ở gần đầu phía Nam hơn, nơi sảnh chính chia thành các ô và đường chạy với những cột đất ngăn cách ở giữa. Phía ngoài những đường chạy này là một vài cái hang trong cánh đồng cỏ. Trong cái hang phủ đầy lông rụng ra từ bụng mình, Thanh Nhàn nằm cạnh đồng cỏ và lá cây, được lớp đất phía trên che phủ, cùng lũ thỏ con bé bỏng vừa mới sinh đang ngủ bên cạnh.

"Vậy là có vẻ như chúng ta đang đặt kẻ thù trước khó khăn lớn nhỉ." Cây Phi nói "Tất cả việc này đều rất tốt, sẽ làm chúng cùn hết cả móng vuốt và tôi nghĩ chúng sẽ mệt lử trước khi công việc hoàn thành. Anh nghĩ thế

nào về việc này hả Mâm Xôi."

"Tôi sợ là mọi việc xem ra không tốt như anh nghĩ đâu, Thủ lĩnh Cây Phi à." Mâm Xôi đáp "Đành là chúng sẽ gặp khó khăn với lớp đất phía trên. Có cả một lớp đất dày trên đầu chúng ta và rễ cây sẽ khiến chúng mất khối thời gian. Nhưng càng sâu xuống dưới mọi việc càng dễ dàng hơn. Chúng sẽ đào qua một cách nhẹ nhàng, nhanh chóng. Rồi cái trần rơi xuống và tôi không nghĩ là chúng ta có thể làm bất cứ cái gì để ngăn chúng lại."

Cây Phi có thể cảm thấy bạn mình run bắn người lên khi cậu ta nói. Khi âm thanh của tiếng đào hang tiếp tục, chú cảm thấy nỗi sợ hãi lan đi khắp các ngõ ngách trong hang. "Chúng sẽ mang chúng ta quay lại Efrafa." Vilthuril thì thầm với Xào Xạc "Bọn Cảnh sát Hội đồng sẽ..."

"Yên lặng nào." Sương Mai nạt "Các chú thỏ còn chưa nói thế mà có sao chúng ta lại có ý nghĩ như vậy? Tôi thà ở lại đây trong tình cảnh khó khăn hiện nay còn hơn là chưa bao giờ rời khỏi Efrafa."

Thật là một câu nói đầy dũng cảm, nhưng Cây Phi không phải là người duy nhất có thể nói trắng ra được suy nghĩ của cô thỏ. Tóc Giả nhớ lại cái đêm ở Efrafa khi chú ra sức trấn an cô thỏ bằng cách kể về những mỏm núi cao và nói rằng cuộc chạy trốn chắc chắn thành công. Bây giờ trong bóng tối, chú dựa vào vai Cây Phi, ép bạn vào một bên vách cái hang rộng.

"Nghe này, Cây Phi," chú nói "chúng ta sẽ không kết thúc lãng xẹt như thế này đâu. Không, bởi đường đi còn dài. Khi trần rơi xuống, chúng sẽ xuống tới đầu này Tổ Ong. Nhưng chúng ta thì có thể đưa mọi người quay trở lại mấy cái hang để ngủ phía sau rồi bít kín những đường chạy dẫn đến đó. Thế là chúng chỉ xôi hỏng bỏng không mà thôi."

"Được thôi, nếu làm thế chúng ta có thể kéo dài thêm một chút thời gian." Cây Phi nói "Nhưng rồi chẳng bao lâu sau, chúng sẽ lại đánh vào được những hang để ngủ một khi chúng đã xuống được dưới này."

"Thế thì chúng sẽ tìm thấy tôi ở đây khi chúng làm được điều đó," Tóc Giả nói "cùng với một hai thỏ nữa. Tôi sẽ chẳng bắn khoả đâu nếu như chúng không quyết định trở về nhà."

Với một cái nhăn mặt đầy ghen tị, Cây Phi nhận ra rằng Tóc Giả thực sự đang nóng lòng chờ đợi tiếp đón cuộc tấn công của bọn Efrafa. Tóc Giả

biết mình đánh nhau rất cừ và không muốn bỏ lỡ cơ hội chứng tỏ điều đó. Chú ta không nghĩ về bất cứ điều gì khác. Tình thế vô vọng của cả bọn chẳng có một chỗ nào trong suy nghĩ của chú. Thậm chí tiếng cào bới trên đầu mỗi lúc một rõ ràng hơn cũng chỉ khiến chú ta nghĩ đến cách thức tốt nhất để hy sinh đời mình một cách đầy tha thiết. Nhưng những người khác còn có thể làm được gì nữa đây? Ít nhất thì sự chuẩn bị của Tóc Giả cũng khiến cho những người khác bận rộn và có thể làm được gì đó hầu xua đi nỗi sợ hãi đang âm thầm tràn ngập khắp cánh đồng thỏ.

"Anh nói phải đấy, Tóc Giả." Cây Phi nói "Hãy chuẩn bị cho một sự đón tiếp nho nhỏ. Anh bảo Xám Bạc và những người khác điều anh muốn để họ bắt đầu chuẩn bị nhé?"

Trong khi Tóc Giả giải thích kế hoạch của chú ta cho Xám Bạc và Nhựa Ruồi thì Cây Phi cử Thủy Cự đi đến đầu phía Bắc Tổ Ong lắng nghe động tĩnh ở đó và thường xuyên báo cáo lại cho chú những gì chú ta khám phá được về tiến trình đào hang của bọn Efrafa. Theo những gì chú thấy, sẽ chẳng có gì khác nhau lắm dù trần sẽ sụp xuống ở chỗ ấy hay ở chính giữa, nhưng ít nhất thì chú cũng cố chứng tỏ cho những người còn lại biết thủ lĩnh của chúng vẫn đang cảnh giác.

"Chúng ta không thể phá những vách tường đổ xuống để chặn đường chạy ở giữa, Tóc Giả à." Nhựa Ruồi nói "Anh cũng biết là chúng chống đỡ cái trần ở đầu này."

"Tôi cũng biết thế." Tóc Giả đáp "Chúng ta sẽ đào vào vách tường của mấy cái hang để ngủ ở phía sau. Dù sao thì cũng phải mở rộng chúng ra, nếu tất cả chúng ta cùng dồn vào trú ẩn trong đó. Sau đó thì lấp chỗ đất xộp này vào khoảng trống giữa các cột đất. Chặn đứng tất cả những việc này đúng lúc."

Từ khi thoát khỏi Efrafa, địa vị của Tóc Giả được nâng lên rất nhiều. Thấy chú đầy hăng hái, những người khác cố hết sức dẹp nỗi sợ hãi sang một bên và làm tất cả những gì chú bảo, mở rộng những cái hang về phía đầu hướng Nam của Tổ Ong và lấp lớp đất mềm vào các đường chạy cho đến lúc những thứ trước kia từng là dãy cột bắt đầu biến thành một bức tường vững chắc. Giữa lúc công việc này dừng lại một chút để mọi người

nghe thì Thủy Cự quay về báo cáo rằng việc đào đất ở đầu phía Bắc đã ngưng lại. Cây Phi đi đến năm xuống cạnh chú ta, lắng tai nghe hồi lâu. Chẳng có tiếng gì cả. Chú bèn quay về chỗ Gạc Nai đang đứng gác ở cuối một đường chạy vẫn chưa bị bít lại - đường chạy của Kehaar như họ vẫn gọi.

"Anh biết chuyện gì xảy ra không?" Chú hỏi "Chúng đã nhận ra rằng mình đang ở giữa những rễ sồi phía trên kia nên đã bỏ đấy. Bây giờ thì chúng sẽ gặp nhiều khó khăn hơn ở đầu đằng kia."

"Tôi cũng cho là thế Thủ lĩnh Cây Phi ạ," Gạc Nai đáp. Một lát sau, chú ta nói tiếp, "Anh có nhớ bọn chuột trong nhà kho không? Vậy mà chúng ta đã thoát ra một cách ổn thỏa đấy thôi, có đúng thế không nào? Nhưng tôi e là mình không thể thoát khỏi vụ này. Thật đáng tiếc sau tất cả những gì chúng ta đã cùng nhau làm được."

"Chúng ta sẽ vượt qua được." Cây Phi khẳng định với tất cả sự quả quyết mà chú có thể có. Nhưng chú biết rằng nếu vẫn ở lại, chú sẽ không thể tiếp tục giả vờ được nữa. Gạc Nai - một anh chàng bản lĩnh thẳng thắn, dễ mến nếu có bao giờ trên đời có một người như vậy - cậu ấy sẽ ở đâu vào trưa mai. Và còn bản thân chú nữa - chú sẽ dẫn dắt mọi người đi đến đâu với tất cả những kế hoạch khôn ngoan của mình? Chẳng phải họ đã từng vượt qua khu đất công, đi giữa những chiếc bẫy sáng loáng, vượt qua trận bão, những cống nước trên dòng sông lớn để rồi cuối cùng lại chết dưới móng vuốt của tên Hoắc Hương sao? Đó không phải là cái chết xứng đáng với họ, nó không phải là kết thúc thích đáng của con đường khôn ngoan mà họ đã chọn. Nhưng liệu có thể làm gì để ngăn chặn được Hoắc Hương đây? Có thể làm gì để cứu thoát được tất cả? Chẳng có gì, chú biết rõ như thế - trừ phi có một đòn kinh hồn táng đờm giáng xuống đầu bọn Efrafa từ bên ngoài, mà điều này thì chỉ có trong mơ. Chú quay người khỏi Gạc Nai.

Lại soàn soạt, soàn soạt, âm thanh của tiếng đào hang bên trên vọng xuống. Dò dẫm đi qua cái hang trong bóng tối, Cây Phi thấy mình ở cạnh một chú thỏ khác đang nằm thu lu yên lặng ở phía bên này bức tường mới đắp. Chú dừng lại, ngửi ngửi. Đó là Thứ Năm.

"Em không làm việc à?" Chú hỏi giọng thản thờ.

"Không." Thứ Năm đáp "Em đang lắng nghe."

"Tiếng đào đất, có phải em muốn nói thế?"

"Không, không phải tiếng đào đất. Có một cái mà em đang cố lắng nghe - một cái gì những người khác không thể nghe được. Chỉ có điều em cũng không nghe được nốt. Nhưng mà nó gần lắm. Sâu lắm, sâu tựa tiếng lá rơi. Em đi đây anh Cây Phi... Đi đây." Giọng chú hạ thấp xuống nghe như ngái ngủ "Rơi xuống. Nhưng mà lạnh. Lạnh lắm."

Không khí trong cái hang tối om như đặc lại. Cây Phi cúi xuống người Thứ Năm, dùng mũi đẩy cái thân hình mềm oặt dưới đất.

"Lạnh quá." Thứ Năm thì thầm "Làm sao... làm sao mà lạnh thế!"

Một quãng im lặng kéo dài.

"Thứ Năm à?" Cây Phi gọi "Thứ Năm? Em có nghe anh nói không?"

Bất thành linh một âm thanh kinh khủng phát ra từ người Thứ Năm; cái âm thanh mà nếu nghe thấy thì tất cả thỏ trong cánh đồng này sẽ nhảy dựng lên trong nỗi sợ hãi chết người, âm thanh mà không thỏ nào có thể phát ra, không thỏ nào đủ sức tạo ra. Nó sâu thẳm và hoàn toàn phi tự nhiên. Nhtmg chú thỏ đang làm việc ở bên kia bức tường cũng co rúm lại vì hãi hùng. Một trong những cô thỏ bắt đầu kêu ré lên.

"Những con vật bé nhỏ ghê tởm." Thứ Năm hét lên "Sao... Sao các người dám? Cút ngay... Cút! Cút ra ngoài!"

Tóc Giả phóng qua mấy ụ đất mới đào, toàn thân giật giật, thở hồng hộc.

"Nhân danh Thần Mặt trời, ngăn câu ấy lại!" Chú hỗn hển nói "Tất cả mọi người phát điên lên mất."

Cả người run bắn lên, Cây Phi quào quào vào một bên người Thứ Năm. "Tĩnh lại, Thứ Năm, tĩnh lại đi!"

Nhưng Thứ Năm đã chìm sâu vào trạng thái ngẩn ngơ.

Trong tâm trí Cây Phi, những cành lá tươi xanh căng ra trong làn gió, chúng vờn vũ xoay tít mù, vẫy vẫy và rung rất mạnh. Có một cái gì đó... một cái gì mà chú có thể thoáng thấy giữa những cành lá này. Đó là cái gì? Nước, chú cảm thấy nó và nỗi sợ hãi. Rồi thành linh chú nhìn rất rõ, trong một tích tắc, một bầu thỏ nhỏ trên bờ sông một sớm bình minh đang lắng nghe tiếng kêu ăng ăng trong khu rừng phía trên và tiếng chửi rủa của một

con chim giẻ cùi.

"Nếu là anh, tôi sẽ không đợi đến buổi trưa. Tôi sẽ đi ngay bây giờ. Thực thế, tôi nghĩ anh sẽ phải làm vậy. Có một con chó lớn thả rông trong rừng. Có một con chó lớn chạy rông trong rừng."

Gió nổi lên, rừng cây lay động hàng triệu triệu chiếc lá. Dòng sông biến mất. Chú đang ở Tổ Ông đối diện với Tóc Giả trong bóng tối và bên cạnh là thân hình bất động của Thứ Năm. Tiếng cào bới trên đầu một lúc một to hơn, gần hơn.

"Tóc Giả này," Cây Phỉ nói "hãy làm ngay khi tôi nói nhé, anh bạn. Chúng ta chẳng có nhiều thời gian đâu. Hãy đi tìm Bồ Công Anh và Mâm Xôi đưa đến gặp tôi ở cuối đường chạy của Kehaar, nhanh lên."

Ở phía cuối đường chạy, Gạc Nai vẫn đứng vững ở vị trí của mình. Chú không hề chạy đi đâu khi nghe thấy tiếng rú của Thứ Năm, nhưng chú thở gấp và mạch đập rất nhanh. Chú và ba thỏ khác vây quanh Cây Phỉ không nói một lời.

"Tôi có một kế hoạch thế này." Cây Phỉ nói "Nếu thành công, nó sẽ kết liễu Hoắc Hương mãi mãi. Nhưng tôi không có thời gian giải thích. Tất cả đều tính từ lúc này. Bồ Công Anh và Mâm Xôi, các anh đi theo tôi. Các anh sẽ chạy thẳng theo đường chạy này, xuyên qua rừng cây xuống núi. Sau đó chạy theo hướng Bắc, vượt qua những bờ rào và chạy xuống những cánh đồng. Không dừng lại vì bất cứ lý do gì. Các anh sẽ chạy nhanh hơn tôi. Đợi tôi ở cái cây sắt dưới cùng."

"Nhưng Cây Phỉ..." Mâm Xôi nói.

"Ngay khi chúng tôi đi rồi," Cây Phỉ tiếp tục, quay sang Tóc Giả "anh hãy bịt đường chạy này lại và đưa mọi người trốn phía sau bức tường mà các anh đã dựng lên. Nếu chúng xông vào, hãy giữ chân chúng càng lâu càng tốt. Không cho chúng vào bằng bất cứ giá nào. El-ahrairah đã chỉ cho tôi phải làm gì."

"Nhưng các anh đi đâu hả Cây Phỉ?" Tóc Giả hỏi.

"Đến nông trại," Cây Phỉ trả lời "để gặm đứt một sợi dây khác. Bây giờ thì hai anh hãy chạy theo tôi mau, nên nhớ tuyệt đối không dừng lại cho đến khi xuống dưới chân đồi. Nếu có bất cứ tên thỏ nào ở ngoài thì cũng

đừng đánh nhau, cứ bỏ chạy cho tôi." Không nói thêm lời nào khác, chú phóng lên và chạy vút vào rừng, Bồ Công Anh và Mâm Xôi bám sát gót.

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 45

Trở Lại Trang Trại Nuthanger

Khóc đi Havoc! Và hãy thả những con chó của chiến tranh!

Julius Caesar của Shakespeare

Đúng lúc ấy, Thống soái Hoắc Hương đang ở ngoài bãi cỏ rộng dưới lũy đất, đối diện với Cây Kế và Cúc Đại dưới ánh trăng vàng nhạt kẻ ô vuông lên cỏ khi trời dần về sáng.

"Các người không được phân công canh giữ đầu đường chạy kia để mà nghe ngóng." Hãn nói "Các người được phân công ở đó để cản bất cứ ai phá vòng vây ra ngoài. Không có việc gì khiến các người rời khỏi đây. Quay lại đó ngay lập tức."

"Nhưng tôi xin thề với ngài," Cây Kế cúi kính đáp "có một con vật gì ở dưới đó không phải là thỏ. Cả hai chúng tôi đều nghe thấy."

"Và các người có nghe thấy không?" Hoắc Hương hỏi.

"Không, thưa ngài. Không có dấu vết hoặc phân ở đây. Nhưng cả hai chúng tôi nghe thấy tiếng con vật này, không phải là thỏ."

Một vài tay đào đất đã bỏ dở công việc quây lại chung quanh chúng, lắng nghe. Tiếng xầm xì lan đi.

"Chúng có một con cáo đã từng giết chết Đội trưởng Cẩm Quy. Anh trai tôi cũng ở đây. Anh ấy trông thấy hết mà."

"Chúng còn có một con chim thật bự có thể biến thành một tia chớp."

"Lại còn có một con vật khác có thể đưa chúng qua sông nữa chứ."

"Tại sao chúng ta không thể về nhà?"

"Thôi ngay." Hoắc Hương quát. Hãn đi tới cái nhóm đang to nhỏ thì thầm kia. "Ai vừa nói vậy? Người ư? Tốt lắm, vậy thì về nhà đi. Đi đi,

nhanh lên. Ta đợi đây. Lối đi đằng kia kìa!"

Con thỏ vừa nói về nhà đứng im không nhúc nhích. Hoắc Hương đưa mắt chăm chăm nhìn khắp lượt.

"Được." hăn nói "Bất cứ ai muốn về nhà có thể đi theo nó. Cả một chặng đường dài đấy và các người sẽ không có ai chỉ huy, bởi vì họ còn bận đào đất, kể cả ta nữa. Đội trưởng Cỏ Roi Ngựa, Đội trưởng Cúc Bạc, các anh đi cùng ta chứ? Còn người, Cây Kế, đi tìm Đội trưởng Thạch Trúc cho ta. Người nữa, Cúc Đại quay trở lại miệng hang ngay, người không có việc gì mà rời khỏi đó."

Chẳng bao lâu sau, việc đào đất tiếp tục. Bây giờ cái hang đã khá sâu - còn sâu hơn là Hoắc Hương đã mong đợi nhưng vẫn chưa có dấu hiệu gì là sắp sụp. Nhưng cả ba đều thấy phía dưới họ không xa là khoảng không trống rỗng.

"Cứ tiếp tục," Hoắc Hương ra lệnh "không lâu nữa đâu."

Khi Thạch Trúc đi đến, chú báo cáo là đã nhìn thấy ba con thỏ chạy xuống núi về hướng Bắc. Một trong ba tên hình như là con thỏ què. Chú ta đã toan đuổi theo nhưng phải quay lại do mệnh lệnh mà Cây Kế mang đến.

"Không hề gì." Hoắc Hương nói "Cứ để bọn chúng đi. Sẽ bắt đi được ba con thỏ khi chúng ta xông vào. Lại là người nữa à?" Hăn gất lên khi thấy Cúc Đại hiện ra phía sau. "Lần này là chuyện gì nữa đây."

"Thưa ngài, cái đường chạy mở." Cúc Đại đáp "Nó đã bị cắt ngang và bị chặn lại từ phía dưới."

"Thế thì người có thể bắt đầu làm một việc gì có ích rồi đấy." Hoắc Hương ra lệnh "Lấy cái rế kia ra. Không, không phải cái này, đồ ngu."

Việc đào đất tiếp tục khi những tia sáng đầu tiên ló rạng nơi chân trời phía Đông.

*

Cánh đồng rộng lớn dưới chân những vách núi dựng đứng vừa mới được thu hoạch, nhưng rơm vẫn còn chưa bị đốt mà nằm rạp xuống những luống dài, xanh nhạt trên những gốc rạ đen hơn, chồi lên những thân cứng lờm chờm và cỏ mới gặt - cây chút chút và cây phiến lộ, cây fluellen và cây thủy cự, hoa bướm đại và cây rằm nước - tất cả chẳng có màu sắc gì, đứng im

phăng phắc trong ánh trăng dần tàn. Giữa những đồng rơm, cánh đồng mới gặt cũng trống trải như vùng núi.

"Bây giờ," Cây Phi lên tiếng khi chúng đã qua khỏi một vạt táo gai và sơn thù du, nơi có một cột điện cao thế đứng sừng sững "cả hai anh có chắc là mình hiểu những việc chúng ta sắp tiến hành không?"

"Đó quả là một nhiệm vụ nặng nề, phải không Thủ lĩnh Cây Phi?" Bồ Công Anh đáp "Nhưng chắc chắn một điều là chúng ta sẽ thử làm. Chẳng có cách gì khác để cứu được cánh đồng thỏ vào lúc này."

"Thôi nào." Cây Phi nói "Dù sao thì chuyển đi cũng sẽ dễ dàng, gần như một nửa cánh đồng đã được gặt hái. Đừng bận tâm tìm chỗ núp - cứ việc chạy ở chỗ đồng trống ấy. Cứ bám theo tôi nhé. Tôi sẽ cố sức chạy thật nhanh."

Họ chạy qua cánh đồng một cách dễ dàng, Bồ Công Anh chạy trước. Dấu hiệu báo động duy nhất là khi họ làm bốn con gà gô giật mình khiến chúng tao tác bay qua hàng giậu về hướng Tây và dang rộng cánh sà xuống cánh đồng bên ngoài. Chẳng bao lâu sau, họ đến con đường và Cây Phi dừng lại bên hàng rào táo gai ở bờ đất bên này.

"Bây giờ anh bạn Mâm Xôi ạ," Cây Phi nói "chúng tôi sẽ để anh lại đây. Hãy nằm sát xuống mặt đất, đừng cử động. Nhớ đợi lúc thích hợp, đừng chạy quá sớm nhé. Anh có cái đầu tốt nhất trong bọn chúng tôi. Hãy dùng nó và giữ gìn nó trên cổ nhé. Khi anh quay lại, hãy chạy đến đường chạy của Kehaar và ở đấy cho đến khi mọi việc được an toàn. Anh đã rõ cả chưa?"

"Rõ rồi, thưa Thủ lĩnh Cây Phi." Mâm Xôi nói "Nhưng theo tôi hiểu thì tôi sẽ phải chạy từ đây đến chỗ cái cây sắt mà không dừng lại. Không có chỗ trốn."

"Tôi biết," Cây Phi đáp "nhưng không có cách nào khác. Trong trường hợp xảy ra điều xấu nhất, anh hãy quay lại chỗ hàng giậu và cứ thò ra thụt vào cho tôi. Làm bất cứ cái gì mà anh muốn. Không còn thời gian cho chúng ta nấn ná ở đây mà vạch kế hoạch tỉ mỉ được. Chỉ cần bảo đảm là anh quay lại cánh đồng thỏ. Tất cả tùy thuộc vào anh đấy."

Mâm Xôi đi qua đám rêu và bụi thường xuân quẩn trong những bụi gai.

Hai chú kia băng qua đường chạy lên đồi về phía những nhà kho nằm bên lề đường.

"Những chiếc rế tốt được trữ ở đây " Cây Phi nói, khi họ chạy ngang qua và đến bờ giậu. "Thật tiếc là lúc này không có thời gian. Khi nào chuyện này qua đi, chúng ta sẽ có một cuộc đột kích lạng lẽ và thú vị vào nơi này."

"Tôi cũng hy vọng chúng ta còn có thể làm chuyện đó, Thủ lĩnh Cây Phi ạ." Bồ Công Anh nói "Có phải anh định chạy thẳng lên con đường kia? Thế bọn mèo thì sao?"

"Đó là cách nhanh nhất" Cây Phi nói. "Bây giờ tất cả vấn đề là ở chỗ đó."

Vào lúc ấy những tia sáng đầu tiên đã sáng tỏ trên nền trời, một vài con chồn chện đã bay lên. Khi cả hai chạy đến chỗ hàng cây du cổ thụ, một lần nữa họ nghe thoảng qua tiếng thở dài và xào xạc trên đầu, rồi một chiếc lá vàng xoay tròn trong không trung rơi xuống nằm trên bờ hào. Họ đã lên đến đầu dốc và thấy trước mặt mình nhà kho và khoảng sân. Tiếng chim hót rộn lên bốn phía xung quanh và lũ quạ kêu lên quàng quạc từ trên ngọn cây du cao, nhưng không có gì - kể cả một con chim sẻ - di chuyển trên mặt đất. Ngay trước mặt, ở phía kia nông trại, gần ngôi nhà, có một cái cũi chó. Không thấy con chó đâu nhưng sợi dây vẫn buộc vào đỉnh khuy trên cái mái phẳng thì kéo lê đến tận thành cũi và biến mất trong đám rơm phủ trên ngưỡng cửa.

"Chúng ta đến đúng lúc đấy." Cây Phi nói. "Con quý kia vẫn còn ngủ. Bây giờ thì anh tuyệt đối không được phạm sai lầm đấy. Anh hãy nằm trên bãi cỏ kia, đối diện cái cũi. Khi chiếc dây bị gặm đứt, anh sẽ thấy nó rơi xuống. Trừ khi con chó bị bệnh hay điếc, nó sẽ bị đánh động ngay, rất có thể là còn trước lúc đó, tôi e là thế, nhưng đó là việc của tôi. Anh hãy thu hút sự chú ý của con chó, khiến nó đuổi theo anh hết quãng đường chạy xuống con đường. Anh vốn rất nhanh nhẹn mà. Chú ý đừng để nó lạc mất anh. Hãy dùng những bờ giậu nếu anh muốn nhưng nên nhớ là nó sẽ kéo theo sợi dây buộc ở cổ. Hãy dẫn nó xuống chỗ Mâm Xôi nhé. Mọi chuyện chỉ có thể thôi."

"Nếu chúng ta còn có thể gặp nhau lần nữa, Thủ lĩnh Cây Phi ạ," Bồ Công Anh nói trong khi chú núp vào trong bờ cỏ "chúng ta sẽ cùng nhau viết nên câu chuyện hay nhất từ trước đến giờ."

"Và anh chính là người kể lại chuyện đó." Cây Phi đáp lời.

Chú đi một nửa vòng về phía Đông đến bức tường của ngôi nhà. Sau đó chú thận trọng nhảy dọc bức tường, đi vào đi ra những luống hoa hẹp. Trong đầu chú có đủ mọi thứ mùi - mùi hoa trúc đào nở rộ trong vườn, mùi tro bếp, mùi phân bò, mùi chó mèo, gà mái và vũng nước tù. Chú vòng ra sau cái cũi chó nồng nặc mùi creôzôt và mùi rơm mục. Một đồng rơm đã dùng hết một nửa đứng sừng sững cạnh cái cũi chắc chắn là một bộ giường sạch sẽ mà lúc thời tiết khô ráo người ta đã chưa che trở lại. Ít ra thì cũng là một chút may mắn vì chú cứ nghĩ mình sẽ gặp khó khăn khi leo lên cái mái. Chú bò lên lớp rơm. Vắt ngang qua một phần cái mái nhiều lớp là một cái chần chũ ẩm vì hơi sương. Cây Phi ngồi lên, ngửi ngửi và đặt hai chân trước lên. Nó không bị trượt đi. Chú chùn người lại.

Chú đã gây ra bao nhiêu tiếng động? Cái mùi của chú có át cả mùi nhựa đường, rơm rạ và cái mùi đặc trưng của nông trại không? Chú chờ đợi, cả người căng ra để nhảy và chờ đợi chuyển động bên dưới. Không nghe thấy âm thanh gì. Trong bầu không khí kinh khủng sặc mùi chó chỉ chực nhấn chú vào nỗi sợ hãi ghê người và những tiếng gọi giục giã Chạy đi, mau chạy đi! vang lên trên từng dây thần kinh, chú vẫn rón rén bò về phía cái đỉnh khuy và dừng lại một chút. Chẳng có động tĩnh gì. Chú nằm xuống, bắt đầu nhá và gặm sợi thừng dày.

Nhưng thực ra việc này dễ hơn chú tưởng. Còn dễ hơn nhiều so với sợi dây neo thuyền mặc dầu xem ra nó cũng dày như thế. Dây buộc thuyền ngấm nước mưa nên mềm dẻo, trơn tuột và khá dai. Sợi dây này mặc dù ướt đẫm sương bên ngoài những lõi trong lại khô và khá nhẹ. Từng chút từng chút một, cái lõi sạch sẽ bên trong lộ ra. Những chiếc răng cửa như cái đục của chú cắn rất dứt khoát và chú cảm thấy những thớ sợi khô đứt ra. Sợi dây đã bị gặm đứt được một nửa.

Đúng lúc ấy, chú cảm thấy thân hình nặng nề của con chó di chuyển phía dưới. Nó vươn vai, lắc mạnh người và ngáp thật to. Sợi dây xê dịch

một chút, rơm kêu sột soạt. Cái mùi xú uế bốc lên rất mạnh trong đám mây bụi li ti.

"Nó có nghe được mình hay không cũng chẳng còn quan trọng nữa," Cây Phi thầm nhủ "nếu có thể, mình chỉ muốn cắn đứt sợi dây thật nhanh. Chuyện này chẳng thành vấn đề. Con chó sẽ đuổi theo Bồ Công Anh, nếu như mình hành động đủ nhanh để chắc chắn là sợi dây sẽ đứt khi con chó bắt đầu giật mạnh."

Chú lại cắn mạnh vào sợi dây lần nữa, ngồi xuống thở gấp, đưa mắt nhìn nhanh qua lối đi đến chỗ Bồ Công Anh đang nằm đợi. Chợt chú cứng người, hai mắt mở to nhìn trừng trừng. Cách Bồ Công Anh chỉ một quãng ngắn phía sau, trên bãi cỏ là con mèo mướp có cái ức trắng muốt, đôi mắt nó mở hết cỡ, cái đuôi ve vẩy liên tục, trong khi nằm phục xuống đất. Nó thấy cả Cây Phi lẫn Bồ Công Anh. Trong lúc Cây Phi quan sát, con mèo từ từ tiến đến gần hơn. Bồ Công Anh vẫn nằm không nhúc nhích, chăm chú nhìn vào phần trước cái cũi chó như chú được chỉ thị. Con mèo đang căng cả người ra để làm một cú vồ ngoạn mục.

Trước khi kịp nhận ra mình làm gì, Cây Phi giậm chân lên cái mái rỗng. Chú giậm chân hai lần, sau đó quay lại và nhảy xuống đất bỏ chạy. Bồ Công Anh phản xạ ngay tức thì, phóng ra khỏi bãi cỏ đến con đường rộng trải sỏi. Cùng lúc đó, con mèo nhảy lên, đáp xuống đúng chỗ chú thả vừa nằm. Con chó sủa lên một hai tiếng nhanh và dữ dội rồi phóng ra khỏi cũi. Nó trông thấy Bồ Công Anh ngay và chồm lên kéo căng sợi dây. Sợi dây căng hết mức, cầm cự được một lúc rồi đứt phụt ở ngay chỗ Cây Phi đã nhai và cắn thành sợi mảnh. Cái cũi bị giật mạnh về phía trước, nghiêng đi rồi đổ xuống đất đến âm một cái. Cây Phi mất thăng bằng, quắp vôi vào cái chần, trượt chân và ngã xuống rìa sân. Chú tiếp đất nặng nề trên cái chân yếu, nằm ngay đơ và đá chân lia lịa. Con chó đã chạy mất.

Cây Phi không quấy đạp nữa mà nằm ngay như khúc gỗ. Một cơn đau chạy dọc vùng hông nhưng chú biết mình có thể đi được. Chú nhớ cái sàn cao của nhà kho nằm ngang sân. Chú cố lết đi được một đoạn ngắn đến dưới cái sàn nhà kho và tìm đến cái hào. Chú rướn người lên trên hai chân trước.

Ngay lập tức, chú nhận một cú đánh vào một bên hông và cảm thấy cả thân mình bị ép xuống. Một cú đau tuy nhẹ nhưng buốt nhói ngay dưới túm lông dọc lưng. Chú bất ngờ đá hậu nhưng không trúng cái gì hết. Cây Phi quay đầu lại. Con mèo đang ở trên người chú, đè một nửa thân hình nó lên người chú. Ria nó chọc vào tai Cây Phi. Đôi mắt lớn màu xanh biếc, hai đồng tử trong mắt biến thành một vạch màu đen thẳng đứng trong ánh sáng mặt trời đang trùng trùng nhìn vào mắt Cây Phi.

"Mày có chạy được không?" Con mèo rít lên "Tao nghĩ là không."

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 46

Tóc Giả Không Lùi Bước

Nện cho nó một đòn thật mạnh, thưa quý ông. Để xem ai sẽ là người già một trận lâu nhất.

Công tước Wellington (ở Waterloo)

Cúc Bạc bò ngược lên cái dốc dựng đứng của đường thông để đến chỗ Hoắc Hương đang đứng trong cái hố ở phía đỉnh.

"Không còn gì để đào nữa thưa ngài." chú ta nói "Đáy sẽ rơi xuống nếu có bất cứ ai xuống đó vào lúc này."

"Anh nghĩ cái gì ở dưới đây?" Hoắc Hương hỏi "Chúng ta sẽ đến một đường chạy hay một cái hang?"

"Tôi khá chắc đó là cái hang, thưa ngài." Cúc Bạc nói "Thực ra tôi có cảm giác là có một khoảng trống rộng khác thường ở bên dưới."

"Anh nghĩ có cả thảy bao nhiêu con thỏ ở bên dưới?"

"Tôi chẳng nghe thấy gì cả. Nhưng rất có thể chúng im lặng rình chờ để tấn công chúng ta khi ta đột nhập vào."

"Cho đến giờ phút này, chúng chẳng làm được gì nhiều để tấn công chúng ta cả." Hoắc Hương nói "Một lũ đáng thương, ta dám nói thế - đang lẫn trốn dưới đất, một số tên đã sớm cao chạy xa bay. Ta không nghĩ là quân ta sẽ gặp nhiều khó khăn."

"Thưa ngài, trừ khi..." Cúc Bạc nói.

Hoắc Hương chĩa cặp mắt thô lỗ vào chú ta, chờ đợi.

"Trừ khi, con vật kia tấn công chúng ta, thưa ngài." Cúc Bạc nói tiếp "Bất kể nó là con gì. Không giống như Cúc Đại tưởng tượng chút nào. Câu ta quá ư là lù đù." Rồi chú nói thêm trong khi Hoắc Hương vẫn im lặng, "Tôi chỉ cố nghĩ về những gì phía trước."

"Được rồi," cuối cùng Hoắc Hương nói "nếu có một con vật, thì nó sẽ hiểu được một điều rằng ta cũng là một con vật nốt." Hắn bỏ ra ngoài bờ đất nơi Cỏ Roi Ngựa và Thạch Trúc cùng mấy tên khác đang đứng đợi.

"Ta đã làm xong công việc vất vả này." hắn nói."Chúng ta có thể đưa lũ thỏ cái trở về ngay khi xong việc ở dưới kia. Cách chúng ta vào việc sẽ là như vậy Ta sẽ phá phần đáy của cái hang mới đào và xông thẳng vào cái hang bên dưới. Ta chỉ muốn ba người khác đi theo, nếu không thì sẽ hỗn loạn thực sự và tất cả chúng ta sẽ đi đến chỗ đánh lẫn nhau mất. Cỏ Roi Ngựa, anh hãy đi theo ta, mang theo hai người nữa. Nếu có trục trặc nào, chúng ta sẽ xử lý. Cúc Bạc, anh đi theo nhé. Nhưng anh phải ở lại chỗ đường thông, hiểu chứ? Đừng nhảy xuống chùng nào ta chưa bảo anh. Khi chúng ta biết mình đang ở đâu và cần phải làm gì, anh có thể mang thêm người đến."

Không có thỏ nào trong hàng ngũ Cốt Cán mà lại không tuyệt đối tin tưởng vào chủ soái. Khi nghe thống soái chuẩn bị đích thân là người đầu tiên xông vào cái hang sâu trong lòng đất của kẻ thù mà bình thản như thể đang đi kiếm hoa bồ công anh thì tinh thần của bọn thuộc hạ phấn chấn lên rất nhiều. Đối với chúng, có vẻ như nơi này sẽ được giao nộp lại mà không phải đánh đấm gì hết. Khi Hoắc Hương chỉ huy cuộc tấn công cuối cùng vào Nutley Cose, hắn đã giết ba thỏ dưới hang và sau đó không thỏ nào dám đối đầu với hắn nữa, mặc dầu một ngày trước đó đã có những cuộc giao chiến dữ dội ở những đường chạy bên ngoài.

"Tốt lắm." Hoắc Hương nói "Bây giờ ta không muốn có bất cứ ai bị lạc. Thạch Trúc này, anh chăm lo cho việc đó nhé. Ngay khi chúng ta mở được một trong những cái hang bị bít kín từ bên trong, các anh hãy xông vào hết nơi này. Tập trung tất cả ở đây cho đến khi tôi báo cho anh biết, chùng đó hãy phái họ đi thật nhanh."

"Chúc mọi sự tốt lành, thưa ngài." Thạch Trúc nói.

Hoắc Hương nhảy xuống hố, hai tai rũ xuống và bắt đầu đi xuống đường thông. Hắn đã quyết định sẽ không dừng lại để nghe ngóng tình hình nữa. Không cần thiết phải nghe ngóng xem có gì đó không một khi hắn đã muốn đột nhập vào nơi này ngay lập tức. Điều quan trọng là hắn không được do

dự hoặc khiến cho Cỏ Roi Ngựa lưỡng lự và nếu có kẻ thù ở đó thì chúng cũng không có thời gian mà trở tay nữa khi nghe thấy bọn hăn kéo đến. Ở phía dưới chắc chắn phải có một đường chạy hoặc một cái hang. Nếu không hăn sẽ phải đánh nhau ngay tức thì hoặc ít nhất thì lúc đầu hăn cũng có cơ hội bao quát tình hình và tìm hiểu về nơi mình đang có mặt. Điều đó không thành vấn đề. Vấn đề ở đây là phải tìm được bọn kia và giết sạch không còn một mạng.

Hăn đi đến đoạn cuối đường thông. Như Cúc Bạc nói, nó thật sự rất mỏng - dễ vỡ như lớp băng trên một vũng nước nhỏ - với đá phấn, sỏi và lớp đất xốp. Hoắc Hương gạt nó ra bằng hai chân trước. Đất hơi ẩm, mắc lại một chút rồi rơi vào trong, nát vụn. Khi nó rơi xuống, Hoắc Hương bám theo sau.

Hăn trượt người đi một đoạn - đủ xa để hăn biết mình đang ở trong một cái hang. Khi đáp đất, hăn đá hai chân sau rồi lao về phía trước, một phần để tránh đường cho Cỏ Roi Ngựa khi chú này đi theo, một phần để tiến tới bức tường và quay mặt lại phòng nguy cơ có thể bị tấn công từ phía sau. Hăn thấy mình trên một đồng đất mịn - rõ ràng là đoạn cuối của một đường chạy bị bít lại dẫn ra khỏi hang - bèn quay lại lần nữa. Một lát sau, Cỏ Roi Ngựa đã ở sau lưng hăn. Chú thỏ thứ ba, không rõ là chú nào, dường như gặp nhiều khó khăn hơn. Cả hai nghe thấy tiếng chú ta vung vẩy trong lớp đất đang rào rào rơi xuống.

"Đằng này này." giọng Hoắc Hương vang lên gay gắt.

Chú thỏ ấy, một cựu chiến binh khỏe mạnh to lớn tên là Sấm Động, cũng đến chỗ hai đứa, ngã nhào.

"Có chuyện gì vậy?" Hoắc Hương hỏi.

"Không có gì, thưa ngài," Sấm Động đáp "chỉ là một con thỏ nằm chết còng queo trên sàn, nó làm tôi giật mình một chút."

"Một con thỏ chết à?" Hoắc Hương dồn dập hỏi "Anh có chắc là nó chết không. Nó ở đâu?"

"Chỗ kia, thưa ngài, bên cạnh đường thông."

Hoắc Hương nhanh nhẹn phóng vọt qua cái hang. Ở đầu bên kia của một đồng đất đá rơi xuống từ đường thông, nằm trơ ra cái xác của một con thỏ

đực. Hắn ngửi ngửi cái xác, gí cả mũi vào.

"Nó chết chưa lâu đâu." Hoắc Hương nói "Người đã lạnh nhưng chưa cứng. Anh đã làm gì nó thế, Cỏ Roi Ngựa? Loài thỏ đâu có chết trong hang."

"Chỉ là một con thỏ bé tí tẹo, thưa ngài." chú này đáp "Có lẽ nó không hưởng ứng ý định chiến đấu với chúng ta nên bị những tên khác giết khi nó nói vậy."

"Không, không phải vậy. Cõi này không có vết cào xước nào cả. Dù sao thì cứ để nó lại. Chúng ta phải tiếp tục, với lại một con thỏ cỡ này thì dù còn sống hay đã chết cũng chẳng khác gì nhau."

Hắn bắt đầu di chuyển dọc theo bức tường, vừa đi vừa hít hít ngửi ngửi. Hắn đi qua miệng của hai đường chạy đã bị bít kín, rồi đến lỗ hổng giữa những cái rễ cây lớn thì dừng lại. Nơi này rõ ràng rất lớn - lớn hơn nhiều so với cái hang Hội đồng ở Efrafa. Vì chúng đang không hề bị tấn công, hắn có thể khiến cho nơi này phù hợp với lợi ích của mình bằng cách đưa thêm nhiều thỏ của mình tới đây ngay lập tức. Hắn nhanh chóng quay lại chỗ đầu con đường thông. Bằng cách đứng trên hai chân sau, hắn có thể đặt hai chân trước lên bờ miệng lờm chờm của cái hang.

"Cúc Bạc?" Hắn gọi.

"Có tôi thưa ngài." Giọng Cúc Bạc đáp lại từ bên trên.

"Xuống đây," Hoắc Hương ra lệnh "mang theo bốn người đi Cùng. Nhảy xuống phía này này." hắn nhẹ nhàng di chuyển. "Có một con thỏ chết nằm trên sàn - một tên trong số bọn chúng."

Hắn vẫn đang nghĩ đến khả năng có thể bị tấn công bất cứ lúc nào, nhưng nơi này hoàn toàn yên tĩnh. Hắn tiếp tục lắng nghe, hít hít ngửi ngửi bầu không khí ngọt ngào trong khi năm thỏ kia lần lượt nhảy xuống hang. Sau đó, hắn dẫn Cúc Bạc đến hai đường chạy bị chặn dọc theo bức tường phía Đông.

"Hãy thông mấy đường chạy này càng nhanh càng tốt," hắn ra lệnh "cử hai người đi tìm hiểu xem cái gì ở phía sau những cái rễ ngoài kia. Nếu họ bị tấn công thì anh hãy đến tiếp viện ngay lập tức."

"Ngài biết không, có một cái gì đó kỳ lạ nơi bức tường đầu đằng kia."

Cỏ Roi Ngựa nói khi Cúc Bạc bắt đầu cử người của chú ta đi thi hành nhiệm vụ "Phần lớn nơi này đất rất cứng, chưa được đào bao giờ Nhưng ở một hai chỗ có những đồng đất mềm hơn nhiều. Tôi nghĩ là những đường chạy dẫn qua bức tường vừa mới bị lấp đi - có lẽ mới tối hôm qua thôi."

Hoắc Hương và Cỏ Roi Ngựa cẩn thận đi dọc bức tường phía Nam của Tổ Ong, cào cào và nghe ngóng.

"Ta tin là anh nói đúng." Hoắc Hương nói "Thế anh có nghe thấy động tĩnh gì ở phía bên kia không?"

"Có thưa ngài, ở khoảng chỗ này." Cỏ Roi Ngựa đáp lời.

"Chúng ta sẽ phá đồng đất kia xuống." Hoắc Hương nói "Cắt hai người lên đây. Nếu ta đúng và Thlayli ở phía bên kia thì chúng sẽ mau chóng gặp rắc rối to. Đó là điều mà chúng ta muốn - buộc hẳn phải một chọi hai."

Trong lúc Sấm Động và Cây Kế bắt đầu đào bới, Hoắc Hương lặng lẽ nằm ở phía sau, chờ đợi.

*

Thậm chí trước khi nghe thấy tiếng trần Tổ Ong rơi xuống, Tóc Giả đã biết rằng việc bọn Efrafa tìm thấy những đồng đất mềm ở bức tường phía Nam và bắt tay vào phá một trong những đồng đất ấy chỉ là vấn đề thời gian. Và việc đó không kéo dài quá lâu. Sau đó, chú sẽ phải đánh nhau - có lẽ là với chính Hoắc Hương và nếu tên này đánh giáp lá cà, sử dụng lợi thế sức nặng của mình thì chú sẽ có rất ít cơ hội. Bằng một cách nào đó, nhất định chú phải đả thương đối thủ ngay từ đầu, trước khi Hoắc Hương dự liệu. Nhưng mà bằng cách nào?

Chú nêu vấn đề này ra với Nhựa Ruồi.

"Vấn đề là ở chỗ cánh đồng cỏ này không được đào với mục đích tự vệ." Nhựa Ruồi nói "Chỉ có ngô cụt ở quê cũ là được làm với mục đích đó, như có lần Chúa Thanh Lương Trà cho tôi biết. Nó được làm sao cho trong trường hợp bắt buộc, chúng ta có thể chui xuống phía dưới kẻ thù và đến cái chỗ chúng hoàn toàn không ngờ, chúng ta xuất hiện."

"Chính thế đấy!" Tóc Giả kêu to "Thật là một ý hay! Nghe này, tôi sẽ tự chôn mình dưới nền một đường chạy, ngay phía sau lỗ hổng đã bị bít lại

này. Sau đó thì anh lấp đất phủ kín người tôi lại. Sẽ không ai nhận ra đâu - có quá nhiều đồng đất cát và đào bới hỗn loạn ở nơi này mà. Tôi biết chuyện này rất nguy hiểm, nhưng còn hơn là cố đứng trước một kẻ thù ghê gớm như Hoắc Hương."

"Nhưng giả sử chúng phá vỡ bức tường ở một chỗ nào khác thì sao?"
Nhựa Ruồi hỏi.

"Anh phải cố làm sao để chúng làm việc đó ở đây." Tóc Giả đáp "Khi anh nghe thấy chúng ở phía bên kia, hãy tạo ra tiếng động - đào đất hay làm việc gì đại loại như vậy - ngay phía trên chỗ tôi nằm. Làm bất cứ việc gì khiến chúng chú ý. Nhanh lên, giúp tôi đào nào. Còn Xám Bạc, cậu đưa tất cả ra khỏi Tổ Ong ngay bây giờ và lấp bức tường lại hoàn toàn."

"Tóc Giả ơi," Nồi Đất nói "tôi không thể đánh thức Thứ Năm dậy. Cậu ấy nằm ngay đơ ở giữa hang. Phải làm gì đây?"

"Tôi e là bây giờ chúng ta chẳng thể làm gì hết." Tóc Giả đáp "Thật đáng tiếc, nhưng chúng ta đành phải để cậu ấy ở lại thôi."

"Ôi Tóc Giả," Nồi Đất khóc "hãy để tôi ở lại với Thứ Năm! Anh sẽ không bao giờ cảm thấy thiếu tôi và tôi có thể tiếp tục cố gắng..."

"Nồi Đất này," Nhựa Ruồi nói, cố nhẹ nhàng và ân cần hết mức "nếu chúng ta để mất thêm người nào khác ngoài Thứ Năm trước khi vụ này kết thúc thì chính Chúa tể Mặt trời sẽ giáng tội lên đầu chúng ta. Không, tôi rất tiếc, anh bạn nhỏ à, không nói thêm lời nào nữa. Chúng tôi cần cậu, chúng tôi cần tất cả mọi người. Xám Bạc, để ý xem cậu ta có cùng quay lại với mọi người không nhé."

Khi Hoắc Hương rơi xuống qua cái trần của Tổ Ong, Tóc Giả đã nằm dưới một lớp đất mỏng ở bên kia bức tường phía Nam, cách không xa hang của Thanh Nhàn.

*

Sấm Động cảm rằng thật sâu vào một mẩu rễ bị đứt, kéo nó ra. Ngay lập tức đất, cát thi nhau rơi xuống và một khe hổng mở ra ở chỗ chú ta vừa đào. Đất không còn chạm tới trần nữa. Chỉ là một đồng đất mềm rất rộng lấp mắt gần nửa đường chạy. Hoắc Hương, vẫn im lặng chờ đợi này giờ, đã có

thể ngửi và nghe thấy tiếng của khá nhiều con thỏ ở đầu bên kia. Hãn hy vọng bọn kia sẽ tràn qua cái hang vừa thông và cố tấn công hãn. Nhưng không thấy đối phương có động thái gì.

Khi đến nước phải động chân động tay thì Hoắc Hương thôi không tính toán trước sau thật kỹ càng nữa. Con người và những loài vật to lớn như chó sói chẳng hạn thường để ý đến quân số của mình và của đối phương, những điều như vậy ảnh hưởng rất nhiều đến sự sẵn sàng chiến đấu và cách thức tiến hành của họ. Hoắc Hương thì chưa bao giờ có nhu cầu phải tính đến những điều ấy. Điều mà hãn học được trong kinh nghiệm chinh chiến bao lâu nay là gần như bao giờ cũng có những kẻ muốn đánh đấm và những kẻ không muốn điều đó nhưng biết là mình không thể tránh được. Hơn một lần, hãn đã phải đánh nhau một mình và áp đặt ý chí của mình lên các đám thỏ khác. Hãn đã thống trị cả một cộng đồng thỏ lớn dưới sự giúp đỡ của một nhóm những thuộc hạ tận tâm. Bây giờ hãn không hề có ý nghĩ - mà nếu có, hãn cũng không coi đây là vấn đề cần bận tâm - rằng hầu hết người của hãn vẫn đang ở bên ngoài, rằng những kẻ ở với hãn vào lúc này còn ít hơn những kẻ đang đứng bên kia bức tường và rằng chừng nào Cúc Bạc chưa thông được những đường chạy thì chúng không thể ra ngoài kể cả khi muốn thể đi chẳng nữa. Những chuyện như vậy không được đặt ra với những thỏ chiến. Tính tàn bạo và hiếu chiến là tất cả. Điều mà Hoắc Hương biết rõ là những kẻ bên kia chiến tuyến sợ hãn và nhờ vậy hãn đang có lợi thế.

"Này Cúc Bạc," hãn nói "ngay khi anh mở được những lối đi kia, hãy bảo Thạch Trúc đưa mọi người xuống đây. Những người còn lại đi theo ta. Chúng ta sẽ chấm dứt vụ này đúng lúc những người kia nhập hội với chúng ta."

Hoắc Hương đợi cho đến khi Cúc Bạc mang hai chú thỏ đã được cử đi thăm dò giữa đám rễ cây ở đầu Bắc cái hang. Sau đó với Cỏ Roi Ngựa phía sau, hãn trèo lên đồng đất mới đổ xuống và dọn đường đi đến một đường chạy hẹp. Trong bóng tối, hãn nghe thấy tiếng sột soạt và ngửi thấy mùi của một bầy thỏ đông đúc - cả thỏ đực lẫn thỏ cái - ngay phía trước. Có hai tên thỏ đực ngay trên đường đi của hãn nhưng chúng đã lùi lại trong khi hãn

lao qua đồng đất mềm. Hãn vẫn tiếp tục lao về phía trước và cảm thấy đất đột ngột chuyển động phía dưới. Một giây sau, một con thỏ từ dưới đất bật lên ngay chỗ chân hãn, cắn phập răng vào khe chân trước bên trái ngay chỗ nối với phần thân.

Hoắc Hương đã chiến thắng trong hầu hết các trận chiến trong đời nhờ tận dụng sức nặng của thân mình hãn. Những thỏ khác không thể ngăn chặn hãn và một khi đội thủ của hãn đã ngã xuống thì chúng khó có cơ hội đứng lên được. Bây giờ, hãn dùng sức cố đẩy đối thủ ra, nhưng hai chân sau không có điểm tựa vì đồng đất tơi xốp dưới chân cứ trượt đi. Hãn chồm lên và khi làm như vậy, hãn nhận ra kẻ thù bên dưới mình đang nằm trong một cái rãnh vừa đào bằng đúng thân hình của chú ta. Hãn ra đòn, cảm thấy móng của mình rạch một đường sâu suốt lưng và hông địch thủ. Sau đó, đối phương của hãn vẫn kẹp chặt ở dưới vai hãn, xô mạnh lên trên, dùng hai chân sau đạp vào lớp đất cứng của cái rãnh. Hoắc Hương, hai chân trước lơ lửng trên mặt đất, bị ném lên trên đồng đất, chống bốn vó lên trời. Hãn vùng vẫy đá loạn lên nhưng kẻ thù đã thoát khỏi cái ghì của hãn và chạy ra khỏi tầm với.

Hoắc Hương đứng dậy, hãn có thể cảm thấy dòng máu nóng nóng chảy xuống bên trong chân trái phía trước. Các cơ rất đau. Hãn không thể dồn toàn bộ sức nặng của mình lên nó. Các móng của hãn cũng đầy máu nhưng không phải máu hãn.

"Thưa, ngài vẫn ổn chứ ạ?" Từ phía sau Cỏ Roi Ngựa cất giọng lo lắng.

"Tất nhiên, ta không sao cả, đồ ngốc." Hoắc Hương bực bội "Bám sát theo ta."

Một chú thỏ khác lên tiếng từ phía trước hãn.

"Có lần ngài từng bảo tôi hãy bắt đầu bằng cách gây ấn tượng với ngài, thưa Thống soái Hoắc Hương. Tôi hy vọng mình đã làm được điều đó."

"Tao cũng từng bảo với mày rằng tự tay tao sẽ giết mày." Hoắc Hương đáp "Ở đây không có con chim trắng đâu, Thlayli." Hãn tiến lên trước lần thứ hai.

Lời khiêu khích của Tóc Giả là có dụng ý. Chú hy vọng Hoắc Hương sẽ lao tới, tạo cho chú cơ hội cắn đối phương lần thứ hai. Nhưng trong khi chờ

đợi, nép chặt người xuống đất, chú nhận ra rằng Thống soái quá khôn ngoan nên sẽ không bị cuốn vào trò này. Luôn luôn nhanh nhẹn đánh giá bất cứ một tình hình mới nào, Hoắc Hương đang chậm rãi tiến tới, vẫn giữ một khoảng cách. Hấn muốn sử dụng bộ móng vuốt của mình. Sợ hãi lắng nghe đối phương đang tiến lại, Tóc Giả nghe được những chuyển động ngắt quãng của đôi chân trước hấn, gần như vẫn đang trong khoảng cách đáng kể. Theo bản năng, Tóc Giả lùi lại phía sau và khi làm vậy, một ý nghĩ chợt hiện lên trong đầu chú khi nghe tiếng động của đối phương. "À, chân trái phía trước của hấn đang kéo lê. Hấn không sử dụng tốt chân đó được." Để ngỏ sườn phải chú đánh sang bên sườn trái.

Móng trước của chú cắm vào chân Hoắc Hương, trượt sang một bên nhưng chú chưa kịp lùi lại thì toàn bộ trọng lượng của Hoắc Hương đã đổ lên người chú và ngay sau đó răng đối phương đã cắm phập vào tai phải chú. Tóc Giả ré lên đau đớn, nằm bẹp xuống, vùng vẫy từ bên này qua bên kia. Cảm nhận rất rõ nỗi sợ hãi và vô vọng của kẻ thù, Hoắc Hương nhả cái tai ra, đứng dậy, sẵn sàng cắn xé gáy đích thủ. Trong tích tắc, hấn đứng ngay phía trên Tóc Giả vô phương tự vệ, vai hấn che kín đường chạy. Nhưng cái chân trái bị thương của hấn không chịu được nữa, hấn lao đảo tựa người vào tường. Tóc Giả tạt vào mặt hấn liền hai cú và cảm thấy cú thứ ba sượt qua bộ ria của hấn khi hấn bật ngựa ra sau. Tiếng thở nặng nề của hấn vọng ra rõ ràng từ trên đỉnh đồng đất. Máu chảy đầm đìa trên lưng và tai, Tóc Giả không lùi bước, chờ đợi. Bất thành hình Tóc Giả nhận ra chú có thể thấy cái bóng đen của Thống soái Hoắc Hương hiện lên mờ mờ, ở cái nơi hấn đang nằm bẹp xuống phía trên chú. Những dấu vết đầu tiên của ánh ngày đang chiếu le lói qua cái trần vữa của Tổ Ong ở phía sau.

Richard Adams

Đời Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 47

Bầu Trời Lơ Lửng Trên Đầu

"Con bò mộng Ole tiến về phía tôi, đầu cúi xuống. Nhưng tôi không nao núng... tôi đi về phía nó. Chính nó mới là kẻ chùn bước."

Chiến chiến bay lên của Flora Thompson

Nghe tiếng Cây Phỉ giậm chân, Bồ Công Anh lập tức nhảy khỏi bờ cỏ. Nếu có một cái hang, hần chú đã tìm cách phóng vào đó. Trong tích tắc ngăn ngủi, chú nhìn suốt con đường rải sỏi. Và rồi con chó lao về phía chú và chú quay đầu chạy về phía nhà kho. Nhưng trước khi chạy đến nơi, chú nhận ra mình không thể chạy đến trốn dưới sàn nhà kho. Nếu làm thế chắc chắn con chó sẽ ngừng lại, rất có thể người đàn ông sẽ gọi nó quay lại. Bồ Công Anh phải chạy ra khỏi sân xuống con đường dưới kia. Chú đổi hướng và chạy như bay lên con đường rợp bóng cây du.

Chú không nghĩ là con chó lại bám sát theo chú như thế. Chú có thể nghe thấy hơi thở của nó và nghe tiếng những hòn sỏi lạo xạo dưới chân nó.

"Nó chạy quá nhanh so với mình!" Chú nghĩ "Nó tóm được mình mất!" Chỉ một tích tắc nữa thôi con chó sẽ chồm lên người chú, vật chú ngã xuống đất, đớp lên lưng chú từng miếng và cướp mất đời chú. Bồ Công Anh cũng biết rằng những chú thỏ hoang một khi bị đuổi bắt sẽ lắt léo chuyển hướng rất nhanh, lẹ làng hơn cả đối thủ đang rượt đuổi và đột ngột quay theo hướng ngược lại. "Mình sẽ quay lại." chú tuyệt vọng nghĩ "Nhưng nếu làm thế con chó kia sẽ đuổi mình lên xuống trên con đường này, người đàn ông sẽ kêu nó lại hoặc là mình sẽ phải cắt đuôi nó bằng cách

vượt qua hàng rào, vậy thì toàn bộ kế hoạch này chỉ là công toi."

Chú phóng qua con đường chạy xuống chuồng bò. Như Cây Phi bảo chú về những việc cần làm thì dường như chú chỉ có nhiệm vụ như cho con chó chạy và làm sao để nó đuổi theo mình. Bây giờ chú chạy chỉ đơn giản vì muốn cứu lấy cái mạng mình và chạy với tốc độ chú chưa từng đạt tới bao giờ, một tốc độ mà chú biết mình không thể duy trì được.

Trong thực tế, Bồ Công Anh chạy một quãng đường khoảng ba trăm mét đến chuồng gia súc trong vòng chưa đầy nửa phút. Nhưng khi chạy đến đồng rơm ở ngoài cổng thì chú thấy xem ra mình phải chạy mãi mãi. Cây Phi và nông trại là chuyện từ đời nào đời nào rồi. Chú chưa từng làm bất cứ việc gì trong đời ngoài chuyện chạy xuống dưới đường trong nỗi kinh hoàng, cảm thấy hơi thở dồn dập của con chó sát ngay bên hông mình. Bên trong cổng, một con chuột chạy qua ngay trước mặt chú và con chó khựng lại trong giây lát. Bồ Công Anh chạy vào cái chuồng gần nhất rồi cứ đâm đầu chạy giữa hai đồng rơm nằm dưới chân cột. Nơi này khá chật hẹp, việc quay người khá là khó khăn. Con chó đã ở ngay bên ngoài, nôn nóng cào bới, rên ư ử trong cổ họng và làm đổ bó rơm buộc lỏng khi nó ngửi chung quanh cột.

"Ngồi im." một con chuột nhắt nói, từ trên đồng rơm gần đấy "Nó sẽ đi ngay trong giây lát. Anh cũng biết là chó vốn khác với bọn mèo mà."

"Đó mới là vấn đề." Bồ Công Anh nói, thở hồng hộc, trợn ngược mắt lên chỉ còn toàn lòng trắng. "Tôi không được phép để lạc mất nó, thời gian là tất cả."

"Cái gì?" Con chuột hỏi lại giọng bối rối "Anh nói cái gì vậy?"

Không trả lời, Bồ Công Anh chui qua một lỗ hổng, cố trấn tĩnh trong một khoảnh khắc rồi nhảy ra khỏi chỗ nấp, chạy tạt qua sân đến cái chuồng đối diện. Cửa trước đang mở và chú đi thẳng qua tấm ván lót sàn dọc tường sau. Có một lỗ hổng ở dưới đầu một tấm ván bị vỡ và chú chui qua đó ra cánh đồng phía ngoài. Con chó chạy theo, rúc đầu qua khe hở, cố sức đẩy và sủa nặng lên vì kích động. Tấm ván từ từ long ra một phần như cánh cửa sập cho đến khi con chó có thể chui ra ngoài.

Bây giờ chú đã có khởi đầu tốt hơn, Bồ Công Anh cứ nhè chỗ trống mà

phóng rồi chạy dọc theo cánh đồng tới hàng giậu bên đường. Chú biết mình đã chạy chậm hơn và dường như con chó cũng chạy chậm lại. Chọn chỗ có nhiều cây rậm rạp, chú chui qua hàng rào, băng qua đường. Mâm Xôi đến gặp chú, chạy nhong nhong dọc bờ đất bên kia. Bò Công Anh ném phịch thân xác mệt lử xuống cái rãnh ven đường. Con chó cách chú không đầy sáu mét, ở bên kia hàng rào. Nó không tìm được lỗ hổng đủ lớn để chui qua.

"Nó chạy nhanh hơn tôi nghĩ," Bò Công Anh vừa nói vừa thở hổn hển "nhưng tôi đã qua mặt được nó. Giờ thì tôi không thể làm hơn được nữa. Tôi phải xuống hang. Tôi kiệt sức rồi."

Rõ ràng là Mâm Xôi sợ đến mất cả hồn vía. "Xin Thần Mặt trời hãy giúp tôi!" Chú thì thầm "Tôi không bao giờ làm nổi chuyện này đâu."

"Tiếp tục đi, nhanh lên," Bò Công Anh giục giã "trước khi nó mất hứng. Tôi sẽ đuổi theo anh Và giúp anh nếu có thể."

Mâm Xôi nhảy những bước ngắn ra ngoài đường một cách có chủ tâm rồi ngồi thẳng lên. Thấy thế, con chó sủa lên oăng oăng và lao cả thân hình vào hàng rào. Mâm Xôi từ từ chạy dọc theo con đường về phía hai cái cổng đối diện nhau xa hơn ở phía dưới. Con chó vẫn chạy cùng tốc độ với chú. Ngay khi biết chắc là con chó đã nhìn thấy cái cổng bên phía nó và định đi qua thì Mâm Xôi chuyển hướng, nhảy lên bờ đất.

Bên những gốc rạ mới cắt, chú ngồi chờ cơn chó xuất hiện lần nữa.

Phải mất một lúc chờ đợi và khi con chó lao tới giữa cái cổng và bờ đất dẫn xuống cánh đồng, nó không còn chạy đến đối tượng rượt đuổi nữa. Nó đánh hơi dọc chân bờ đất khiến một con gà gô bay lên, chạy đuổi theo nó rồi bắt đầu cào bới tìm cái gì đó trong bụi cây chút chút. Trong một khoảnh khắc, Mâm Xôi cứng cả người vì sợ và không sao nhúc nhích được. Rồi trong nỗi tuyệt vọng, chú chậm rãi nhảy bước một về phía con chó, cố làm như thể chú không hề biết là có con chó ở đó. Con chó đuổi theo chú, nhưng gần như ngay lập tức nó mất hứng lần nữa, quay lại gí mõm đánh hơi và ngửi ngửi trên mặt đất. Cuối cùng, khi Mâm Xôi đã hoàn toàn bối rối thì con chó tùy hứng phóng qua cánh đồng với những bước chân nhẹ nhàng dọc theo một trong những luống rơm mới cắt, kéo lê theo chiếc dây

thường bị đứt, nó nhảy chồm chồm lên với mỗi tiếng kêu hoặc tiếng lá xào xạc. Mâm Xôi trốn sau một luống đất song vẫn bám sát theo con chó. Cứ như thế, cả hai đi được một đoạn đến hàng cột điện cao thế, cách chân núi khoảng một nửa đoạn đường. Đến đây thì Bồ Công Anh bắt kịp bạn.

"Như thế chưa đủ nhanh, Mâm Xôi! Chúng ta phải tiếp tục. Tóc Giả có thể sẽ chết đấy."

"Tôi biết, nhưng ít nhất thì mọi việc cũng còn đi đúng hướng. Tôi không thể khiến nó đi theo ý mình ngay từ đầu. Chúng ta không thể..."

"Nó phải chạy hết tốc lực đến chân núi, nếu không thì chẳng có ngạc nhiên nào đâu. Nhanh lên, chúng ta cùng nhau nhử nó. Dù vậy cần phải chạy trước nó đã."

Họ chạy nhanh qua những gốc rạ cho đến khi đến gần hàng cây. Đến đây họ quay ngoắt lại, chạy ngay trước mũi con chó. Lần này con chó đuổi theo ngay lập tức và hai chú thỏ chạy đến một lùm cây bụi ở chân dốc chỉ trước họ khoảng mười mét. Khi bắt đầu leo dốc, họ nghe thấy tiếng con chó đập lên những bụi cây kế giòn, dễ gãy. Nó sủa lên mấy tiếng và khi hai chú thỏ xuất hiện trên con đường dốc trống trải thì con chó im lặng chạy đuổi theo ở phía sau.

*

Máu từ cổ Tóc Giả rùng rùng chảy xuống chân trước. Chú chăm chăm đứng nhìn Hoắc Hương ở nơi hằn năm bẹp trên đồng đất, chờ đối phương nhảy chồm lên mình bất cứ lúc nào. Chú nghe thấy tiếng một chú thỏ di chuyển phía sau, nhưng đường chạy hẹp đến nỗi chú không thể quay đầu lại dù làm như vậy vẫn hoàn toàn an toàn.

"Mọi người ổn chứ?" Chú hỏi.

"Tất cả đều ổn." Nhựa Ruồi đáp "Nhanh lên, Tóc Giả, để tôi thay thế anh ngay bây giờ. Anh cần nghỉ ngơi."

"Không được." Tóc Giả nói, thở hỗn hển "Anh không thể đi ngang qua chỗ tôi ở đây, không có chỗ - còn nếu tôi quay lại thì cái đồ độc ác kia sẽ đi theo mất - và rồi hẳn sẽ bị lạc trong những cái hang này. Cứ để đấy cho tôi. Tôi biết mình đang làm gì."

Một ý nghĩ xuất hiện trong đầu Tóc Giả, rằng trong một lối đi hẹp, thậm chí cái xác của hắn ta cũng trở thành một chướng ngại vật đáng kể. Bọn Efrafa hoặc phải đẩy cái xác ra hoặc phải đào quanh cái xác và như vậy sẽ mất ít nhiều thời gian. Ở cái hang phía sau, chú có thể nghe thấy tiếng Hoa Chuông, rõ ràng là cậu ta đang kể một câu chuyện nào đó. "Ý hay lắm." chú nghĩ "Cần phải làm cho mọi người vui lên. Hơn những gì mình có thể làm nếu mình ở trong ấy."

"Lúc ấy El-ahrairah mới nói với con cáo, Cáo ạ, chúng mày có thể đánh hơi và cáo bọn mày là như thế, nhưng tao lại có thể nói về số phận của mày trong nước đấy. "

Bất thành linh, Hoắc Hương lên tiếng.

"Này Thlayli," hắn nói "tại sao mày lại muốn hy sinh cuộc sống của mày thế? Tao có thể phái những con thỏ khỏe mạnh đến, hết con này đến con khác, nếu tao muốn. Mày quá xuất sắc không đáng phải chết đâu. Hãy quay về Efrafa đi. Tao hứa sẽ cho mày chỉ huy bất cứ Đội Dấu nào mà mày thích. Mày đã có lời hứa của tao rồi đấy."

"*Silflay hraka, u embler rah.*" Tóc Giả đáp.

"A ha ha," con cáo mới đáp lại "nói về số phận tao hả? Thế mày nhìn thấy gì trong nước nào, anh bạn? Mấy con thỏ mập mạp chạy qua bãi cỏ, phỏng?"

"Tốt lắm." Hoắc Hương nói "Nhưng nên nhớ Thlayli ạ, bản thân mày không thể kết thúc cái việc vô nghĩa này vào lúc mày muốn đâu."

"Không," El-ahrairah đáp "không, tao không thấy những con thỏ mập ở trong nước mà là bầy chó săn nhanh nhẹn, còn kẻ thù của tao thì chạy bán sống bán chết để cứu lấy mạng nó."

Tóc Giả nhận ra rằng Hoắc Hương cũng biết rằng trong đường chạy này, thân hình hắn lúc sống cũng như lúc chết cũng đều là một chướng ngại vật lớn. "Hắn muốn mình tự dẫn xác ra." chú nghĩ "Nhưng Inlé, chứ không phải Efrafa sẽ là nơi mình đến khi rời khỏi đây."

Bất thành linh, Hoắc Hương nhảy vọt về phía trước một bước và ném cả thân xác mình về phía người Tóc Giả, tựa như một cành cây rơi xuống từ một cái cây. Hắn không cố gắng sử dụng móng vuốt của mình. Cái cơ thể

nặng nề của hắn đang đẩy vào Tóc Giả, ngược đối ngược. Với hai cái đầu áp sát nhau, chúng cắn và nện vào vai nhau. Tóc Giả cảm thấy mình đang từ từ trượt ra sau. Chú không thể chống lại sức đẩy mạnh như thế. Hai chân sau của chú với những cái móng chìa ra rạch xuống mặt đất khi chú giật lùi như vậy. Trong vài tích tắc nữa, chú sẽ bị đẩy cả người vào cái hang phía sau. Dồn hết sức mạnh cuối cùng để trụ lại, chú nhả vai đối thủ ra, gục đầu xuống giống như con ngựa thồ mệt mỏi vì gánh nặng. Vậy mà chú vẫn cứ trượt đi. Sau đó, có vẻ rất từ từ, sức ép kinh khủng lên người chú bắt đầu giảm dần. Bộ móng của chú vẫn miết chặt xuống đất. Hoắc Hương với hàm răng này giờ vẫn cắm sâu vào lưng chú đang nghệt thở và lịm dần. Tóc Giả đã không biết rằng cú đánh mới rồi của mình đã làm rách toạc mũi Hoắc Hương. Hai lỗ mũi hắn đầy máu và bởi hai hàm răng cắn ngập vào bộ lông của Tóc Giả, hắn không thở được. Vài tích tắc trôi qua, hắn nhả kẻ thù ra. Không còn tí hơi sức nào, Tóc Giả nằm vật xuống ngay tại chỗ. Mấy giây sau, chú cố gượng dậy, nhưng toàn thân choáng váng và cảm thấy mọi thứ quay mòng mòng trong một cái rãnh đầy lá. Chú nhắm mắt lại. Sau đó là im lặng và rồi, khá rõ ràng, chú nghe thấy giọng Thứ Năm vang lên trong lớp cỏ dài. "Anh còn ở gần cái chết hơn tôi. Anh còn ở gần cái chết hơn tôi."

"Cái bầy!" Tóc Giả the thé kêu lên. Toàn thân chú co giật và đôi mắt mở ra trừng trừng. Đường chạy hoàn toàn trống trải. Thống soái Hoắc Hương đã đi khỏi.

Hoắc Hương đã bò ra và đi vào Tổ Ong bây giờ đang được chiếu sáng mờ mờ nhờ ánh sáng bên ngoài rọi xuống theo đường thông. Hắn chưa bao giờ có cảm giác mệt mỏi như vậy. Hắn thấy Cỏ Roi Ngựa và Sấm Động đang nhìn mình với ánh mắt phân vân. Hắn ngồi xuống hai chân sau và cố lau sạch mặt bằng hai chân trước.

"Thylayli sẽ không còn gây thêm bất cứ rắc rối nào đâu." hắn nói "Cỏ Roi Ngựa này, tốt nhất anh hãy vào trong kết liễu hắn cho rồi, bởi vì hắn không thể ra ngoài được đâu."

"Thưa, ngài yêu cầu tôi đánh nhau với hắn?"

"Phải, chỉ thanh toán hắn trong vòng vài phút." Hoắc Hương trả lời "Ta

muốn đến bảo những người khác bắt đầu phá bức tường ở một hai chỗ nữa. Sau đó ta sẽ quay lại."

Cỏ Roi Ngựa biết rằng cái điều bất khả thi đã xảy ra. Thống soái đã có một kết cục tồi tệ nhất từ trước đến giờ. Điều mà chủ soái nói chỉ có một ý nghĩa là, "Hãy che đậy sự thật giùm ta. Đừng để cho người khác biết."

"Nhân danh Thần Mặt trời, không biết chuyện gì đang diễn ra đây?" Cỏ Roi Ngựa nghĩ "Sự thật trần trụi nhất là Thlayli là thỏ giỏi nhất trong tất cả thỏ, mình đã nhận ra điều này kể từ lần đầu tiên gặp chú ta ở Efrafa. Và chúng ta càng trở về sớm bao nhiêu càng tốt bấy nhiêu."

Chú bắt gặp cái nhìn không thần sắc của Hoắc Hương, do dự một chút rồi trèo lên đồng đất. Hoắc Hương khật khưỡng đi ngang qua hai đường chạy, đi được nửa đoạn đường dẫn xuống bức tường phía Đông, nơi Cúc Bạc đã nhận lệnh khai thông. Cả hai bây giờ đã thông thoáng ở phần lối vào và những kẻ đào đất đã biến khỏi tầm nhìn trong các đường địa đạo. Khi hấn đến gần, Cúc Bạc từ đường hầm kia quay lại, bắt đầu làm sạch các móng bằng cách cọ vào cái rễ cây nhô ra ngoài.

"Mọi việc thế nào rồi?" Hoắc Hương hỏi.

"Đường chạy đã thông, thưa ngài," Cúc Bạc đáp lời "nhưng tôi e đường chạy kia sẽ mất nhiều thời gian hơn một chút. Bị bít chặt lắm."

"Một cái là đủ rồi," Hoắc Hương nói "miễn là mọi người có thể xuống dưới đó. Chúng ta sẽ đưa mọi người vào và bắt đầu phá đổ cái bức tường kia."

Hấn toan đi lên đường chạy một mình thì đã thấy Cỏ Roi Ngựa bên cạnh. Trong một thoáng, hấn tưởng đầu tên kia đến để báo rằng đã thanh toán xong Thlayli. Nhưng ngay sau đó hấn thấy mọi chuyện không như hấn nghĩ.

"Tôi... ừm... ừm tôi bị bụi vào mắt, thưa ngài." Cỏ Roi Ngựa báo cáo "Tôi vừa thoát ra ngoài... vâng, tôi sẽ đi tóm hấn lần nữa."

Không nói một lời, Hoắc Hương quay lại phía đầu kia Tổ Ong. Cỏ Roi Ngựa đi theo.

"Người là đồ hèn nhát." Hoắc Hương thì thầm vào tai chú ta "Nếu quyền lực của ta mất đi, thử hỏi bản thân người sẽ là gì trong vòng nửa ngày?"

Chẳng phải người là sĩ quan bị ghét nhất ở Efrafa hay sao? Con thỏ kia phải bị giết."

Một lần nữa, hấn lại trèo lên đồng đất. Sau đó hấn dừng lại. Cỏ Roi Ngựa và Cây Kế nghẽn đầu nhìn qua vai hấn từ phía sau, thấy rõ lý do. Thlayli đã trèo lên đường chạy và đang nằm thu mình ngay phía dưới. Máu bện chặt túm lông phía trên đầu và một bên tai rách mất nửa, rủ xuống một bên mặt. Hơi thở chú chậm chạp, nặng nề.

"Mày sẽ thấy khó hơn khi đẩy tao từ chỗ này đây, Thống soái ạ." chú nói.

Với một sự kinh ngạc đầy mệt mỏi thần thờ, Hoắc Hương nhận ra rằng mình đang sợ hãi. Hấn thật sự không muốn tấn công Thlayli một lần nữa. Hấn biết với một sự chắc chắn đầy nao núng rằng hấn không kham nổi chuyện này. Vậy thì ai kham được? Hấn suy nghĩ. Ai có thể làm nổi chuyện này? Không, chúng sẽ phải xông vào bằng một lối khác và ai cũng biết lý do tại sao.

"Thlayli," hấn nói "chúng tao đã khai thông đường chạy ở ngay đây. Tao có thể mang đủ số thỏ đến đây để giết đổ bức tường ở bốn điểm. Tại sao mày không ra ngoài nhỉ?"

Câu trả lời của Thlayli nghe rất nhỏ cùng với hơi thở dồn dập nhưng hoàn toàn rõ ràng. "Thỏ Thủ lĩnh bảo tao phải trốn thủ lối đi này và chùng nào anh ấy chưa ra lệnh khác thì tao cứ đứng đây. "

"Thỏ thủ lĩnh của hấn ư?" Cỏ Roi Ngựa hỏi, hai con mắt trợn ngược.

Chưa bao giờ Hoắc Hương hoặc bất cứ con nào trong đám thuộc hạ của hấn nghĩ rằng Thlayli không phải là Thỏ Thủ lĩnh ở cánh đồng thỏ của chú ta. Tuy vậy, câu nói của chú mang sức thuyết phục rất rõ ràng. Chú ta đang nói sự thật. Và nếu Thlayli không phải là kẻ cầm đầu thì ở đâu đó quanh đây chắc chắn còn có một tên khác mạnh hơn rất nhiều. Một con thỏ mạnh hơn, dũng cảm hơn Thlayli! Thế hấn đang ở đâu? Hấn đang làm gì vào lúc này?

Hoắc Hương nhận ra rằng Cây Kế không còn ở phía sau mình nữa.

"Thằng oắt con kia đi đâu vậy?" Hấn hỏi Cỏ Roi Ngựa.

"Hình như cậu ta vừa chuồn ra ngoài, thưa ngài!"

"Lẽ ra anh phải ngăn nó chứ." Hoắc Hương ra lệnh "Bắt nó quay lại ngay."

Nhưng Cúc Bạc mới là chú thỏ trở lại chỗ hẩn vài phút sau đó.

"Tôi xin lỗi, thưa ngài," chú ta nói "Cây Kế đã đi ra qua đường chạy đã được mở. Tôi cứ nghĩ ngài phải chú ta đi, nếu không thì tôi đã hỏi xem chú ta đi có việc gì. Hình như có một hai thỏ đi theo chú ta thì phải - tôi cũng không rõ để làm gì nữa."

"Ta sẽ cho chúng việc để làm." Hoắc Hương nói "Nào đi theo ta."

Bây giờ thì hẩn biết bọn chúng sẽ phải làm gì rồi. Tất cả các thỏ mà hẩn mang đến đây đều phải bị phân xuống dưới hang đào đất và tất cả những khoảng trống đã bị bít lại thì đều phải mở ra, còn về Thlayli, cứ để kệ hẩn ở đấy và càng ít nhắc đến hẩn bao nhiêu càng tốt bấy nhiêu. Nhất thiết không được đánh nhau ở những đường chạy chật hẹp và khi tên Thỏ Thủ lĩnh khùng khiếm kia xuất hiện thì hẩn phải bị dồn ra khoảng trống, ở tất cả các phía.

Hẩn quay đầu ngó ngược ngó xuôi cái hang, nhưng vẫn đứng tại chỗ, hai mắt mở trừng trừng. Trong làn ánh sáng yếu ớt lọt xuống từ dưới cái lỗ hồng lờm chớm trên trần, một con thỏ đang đứng sừng sững - không phải thành viên Efrafa, một kẻ mà Thống soái chưa thấy. Một con thỏ nhỏ tí đang chăm chú nhìn hẩn - hai mắt mở to như mắt thỏ con mở ra khi lần đầu tiên nháy lên mặt đất - cứ như thể nó không chắc bất cứ một điều gì về nơi mình đang đứng. Trước con mắt quan sát của Hoắc Hương, nó giơ cái móng trước run rẩy lên, mò mẫm quệt ngang qua mặt. Trong giây lát, một cảm giác xa xưa đã ngủ yên từ lâu chập chờn khuấy động ký ức của Hoắc Hương - mùi lá bắp cải ướt đẫm sương trong khu vườn, cảm nhận về một nơi êm đềm, tốt đẹp đã bị lãng quên và lạc mất lâu nay lại ủa về.

"Tên quý này là ai vậy?" Thống soái Hoắc Hương cất tiếng hỏi.

"Nó... nó chắc là con thỏ đã nằm ở kia, thưa ngài." Cúc Bạc lấp bắp "Con thỏ mà chúng ta nghĩ là đã chết."

"Ồ, là nó à?" Hoắc Hương nói "Được rồi, nó cũng vừa cỡ Đội Dấu của anh, phải không Cỏ Roi Ngựa? Đó là một tên trong bọn mà anh có thể xử lý được, trong bất cứ tình huống nào. Nhanh lên," hẩn quát lên khi thấy Cỏ

Roi Ngựa tỏ ra do dự, không biết là ông Thống soái của mình có nghiêm túc hay không, "sau đó hãy ra ngoài ngay khi anh xong việc."

Cỏ Roi Ngựa chậm chạp đi qua nền hang. Khi tuân theo cái mệnh lệnh đáng khinh này, chú ta vẫn có được một chút hài lòng trước viễn cảnh giết chết một con thỏ đang rơi vào trạng thái tharn, thân hình lại chỉ bằng một nửa chú ta. Tên thỏ nhỏ bé kia không hề cử động, không lùi lại hay tự vệ, chỉ trừng trừng nhìn chú ta với đôi mắt rất to và chắc chắn đó không phải là đôi mắt của kẻ thù thảm bại hay của một nạn nhân. Trước cái nhìn đó, Cỏ Roi Ngựa dừng lại với vẻ lưỡng lự và trong khoảng thời gian khá lâu cả hai trừng trừng nhìn nhau trong làn ánh sáng mờ mờ. Rồi, rất nhẹ nhàng và không hề biểu hiện sự sợ hãi, tên thỏ lạ mặt nói.

"Tự đáy lòng mình, tôi lấy làm tiếc cho anh. Nhưng anh không thể trách chúng tôi, vì anh đến đây để giết chúng tôi nếu có thể."

"Trách bọn bay?" Cỏ Roi Ngựa hỏi lại "Trách bọn bay vì cái gì cơ chứ?"

"Vì cái chết của các anh. Hãy tin tôi, tôi thật sự rất tiếc vì cái chết của các anh."

Trong đời mình, Cỏ Roi Ngựa không ít lần chứng kiến cảnh những tù nhân trong tay mình trước khi chết đều lên tiếng chửi rủa hoặc đe dọa chú ta, chẳng có gì bất thường ở cái lòng căm thù siêu nhiên đó, giống như khi Tóc Giả nguyên rủa Hoắc Hương trong cơn bão. Nếu những chuyện như vậy lại có bất cứ tác động nào tới Cỏ Roi Ngựa thì chú ta đã chẳng trở thành kẻ đứng đầu đội ngũ Cốt Cán ở Efrafa được. Thật vậy, với hầu hết những lời lẽ mà một con thỏ trong tình huống tuyệt vọng có thể nghĩ ra được, Cỏ Roi Ngựa, chẳng hề mất công suy nghĩ, luôn sẵn sàng đáp lại bằng một kho những lời đối đáp đầy chế giễu. Nhưng bây giờ, trong khi chú tiếp tục đón nhận ánh mắt của kẻ thù kỳ quặc - kẻ duy nhất mà chú đối mặt trong cuộc tìm kiếm suốt đêm dài đầy chết chóc - thì nỗi kinh hoàng chụp lên người chú và lòng chú tràn ngập nỗi sợ hãi bất ngờ trước mỗi lời của kẻ thù nhẹ nhàng mà không lay chuyển được như những bông tuyết giá lạnh rơi xuống mặt đất không nơi trú ẩn. Những cái ngách đầy bóng tối trong cái hang xa lạ này dường như chứa đầy những bóng ma hiểm ác đang thì thì thào thào và chú nhận ra những giọng nói đã bị lãng quên của những

con thỏ bỏ xác trong những cái rãnh ở Efrafa.

"Để cho tôi yên!" Cỏ Roi Ngựa kêu lên "Để cho tôi đi! Để cho tôi đi!"

Quờ quạng và vấp té liên tục, chú tìm đường mò ra đường chạy vừa mở và lết mình lên đó. Lên đến đỉnh, chú thấy chỉ huy của mình đang nghe một trong những thỏ có nhiệm vụ đào đất báo cáo, tên này run như cầy sấy, hai mắt chỉ còn toàn lòng trắng.

"Ôi thưa ngài," chú thỏ choai choai nói "người ta kháo nhau Thỏ Thủ lĩnh ở đây còn to hơn thỏ rừng và một con vật kỳ lạ mà họ nghe nói rằng..."

"Câm mồm." Hoắc Hương quát "Đi theo ta, mau lên."

Hắn đi ra ngoài bờ đất, mắt chớp chớp trong ánh mặt trời. Bầy thỏ đang tản mát trên bãi cỏ ngậy dại nhìn hắn đầy khiếp sợ, một vài con tự hỏi không biết đây có đích thực là Thống soái của chúng không. Mũi và mí mắt của hắn bị những vết rạch sâu, cả khuôn mặt nhuộm đầy máu. Hắn tập tễnh nhảy xuống bờ đất, một chân trước kéo lê nên khi đi hắn phải lạng cả người sang một bên. Hắn bò ra bãi cỏ trống, nhìn quanh.

"Bây giờ," Hoắc Hương tuyên bố "đây là việc cuối cùng mà chúng ta phải làm, và sẽ không kéo dài lâu. Ở dưới kia có một thứ giống như một bức tường." Hắn dừng lại, cảm nhận được nỗi sợ hãi và sự miễn cưỡng tràn ngập bầu không khí chung quanh mình. Hắn nhìn Cúc Dại nhưng chú này quay đi. Hai tên khác đứng tít ở ngoài rìa bãi cỏ. Hắn cất tiếng gọi chúng quay lại.

"Các anh nghĩ mình đang làm cái gì vậy?" Hắn hỏi.

"Không có gì thưa ngài." một tên đáp "Chúng tôi chỉ nghĩ rằng..."

Bất thành lình Đội trưởng Thạch Trúc phóng từ góc cánh rừng sồi tới. Từ vùng núi trống trải phía dưới vang lên một tiếng hét chói tai, đơn độc. Đúng lúc đó, hai con thỏ lạ vút tới, nhảy lên bờ đất dẫn vào rừng cây và biến vào một trong những cái hang bị bít kín.

"Chạy đi!" Thạch Trúc hô to, giậm giậm chân "Chạy mau không thì chết cả lũ."

Chú ta phóng qua giữa bầy thỏ, chạy lên dốc. Không biết rõ là chú ta có ý gì hoặc phải chạy đi đâu nữa, cả bọn nhón nhác quay đầu bỏ chạy theo đủ

các hướng. Năm chú nhảy xuống lối đi mới mở, một vài chú chạy vào trong rừng. Nhưng trước khi cả bọn kịp thời tản đi thì ở giữa đám cỏ xuất hiện một con chó to lông đen tuyền, con vật to lớn này tả xung hữu đột, vừa tấp vừa cắn vừa đá bọn cỏ giống như một con cáo ở giữa bầy gà đang hoảng hốt.

Hoắc Hương vẫn đứng nguyên tại chỗ. Khi cả bọn tan tác chạy mỗi con một hướng thì hắn vẫn đứng đấy, xù lông lên, gầm gừ, hàm răng đầy máu, cả bốn vó cũng nhuộm máu. Con chó bất thành tình quay lại đối mặt với hắn giữa đám cỏ thô dày, lùi lại một chút, giật mình bối rối. Sau đó con chó bỏ đi, và ngay cả khi bỏ chạy, các Cốt Cán của hắn vẫn nghe thấy cái giọng rít lên đầy giận dữ của tổng chỉ huy, "Quay lại, lũ ngu! Chó không nguy hiểm. Quay lại đánh nhau đi!"

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 48

Nữ Thần Cứu Thế (Dea ex Machina)

Và khi tôi còn non nớt, vô tư lự, nổi tiếng trong các chuồng trại
Loanh quanh khu bãi rào vui tươi và hát lên rằng nông trại chính là nhà
Dưới ánh mặt trời tuổi trẻ chỉ một lần...

Đôi Dương xỉ của Dylan Thomas

Khi Lucy thức giấc, căn phòng đã sáng hẳn. Màn vẫn chưa được kéo ra và tấm kính ở khung cửa sổ mở rộng phản chiếu những tia nắng mặt trời mà cô bé đánh mất đi rồi tìm lại được bằng cách xê dịch đầu trên gối. Một con chim câu xanh gọi bạn trên cành cây du. Nhưng cô bé biết còn có một âm thanh khác, chính nó đã làm cô thức giấc - một âm thanh chói tai, một phần của giấc mơ đã trôi qua, khi cô thức giấc, cũng như nước chảy ra khỏi bồn rửa. Có lẽ con chó đã sủa. Nhưng bây giờ, mọi vật lại chìm trong không gian yên tĩnh, có lẽ chỉ có những tia nắng nhấp nháy trên tấm kính cửa sổ và âm thanh của con chim câu xanh, giống như những nét vẽ đầu tiên của cây cọ lên một tờ giấy khổ lớn khi bạn vẫn chưa biết chắc mình sẽ vẽ cái gì. Buổi sáng thật tươi đẹp. Không biết năm đã mọc chưa nhỉ? Có đáng để nhảy khỏi giường ngay bây giờ mà chạy ra ngoài đồng xem thử không? Thời tiết vẫn khô hanh nóng nực - không phải lúc thích hợp cho năm đầu. Năm cũng giống như mâm xôi - cả hai đều cần những giọt mưa trước khi trở nên thật ngon lành. Chẳng bao lâu nữa sẽ đến những buổi sáng trời âm thấp rồi mấy con nhện lớn sẽ chui vào hàng rào - những con nhện có cái vạch trắng trên lưng. Jane Pockock sẽ chạy trốn ra sau chiếc xe buýt của trường khi cô bé mang một con trong bao diêm để đưa cho cô Tallant

cho mà xem.

*Con nhện, con nhện trên xe buýt
Jane mít ướt đã làm lớn chuyện
Nhện ta có được mười một cộng.*

Bây giờ thì cô bé không bắt được ánh phản chiếu của mặt trời trong mắt nữa rồi. Ông mặt trời đã đi. Hôm nay là thứ năm - ngày chợ phiên ở Newbury. Cha sẽ đi. Bác sĩ sẽ tới thăm bệnh cho mẹ. Ông bác sĩ có cái kính đến buồn cười cứ kẹp chặt lấy mũi ông. Mỗi mắt kính có một cái dấu ở bên cạnh. Nếu ông không vội thì thế nào ông cũng trò chuyện với cô bé. Bác sĩ có vẻ hơi buồn cười nếu bạn chưa biết rõ ông, nhưng một khi đã quen rồi sẽ thấy ông rất dễ thương. Bất thành linh, nghe vang lên một âm thanh chói tai nữa. Nó xé toạc bầu không khí yên tĩnh buổi sớm mai giống như một thứ gì đó nứt ra trên sàn nhà sạch bóng - một tiếng kêu chát chúa - một cái gì đó sợ hãi, một cái gì đó tuyệt vọng. Lucy nhảy xuống giường chạy đến bên cửa sổ. Bất kể là cái gì thì tiếng kêu cũng vang lên từ bên ngoài. Cô bé đu cả người lên bậu cửa sổ nhìn ra ngoài, hai chân nhấc lên khỏi mặt sàn, bậu cửa sổ ép sát vào bụng. Con mèo Tab đang ở bên dưới ngay cạnh cái chuồng. Nó phát hiện cái gì đó, chắc là một con chuột nên mới kêu ré lên như thế.

"Tab!" Lucy gọi to, giọng lạnh lạnh "Tab! Mà tìm được cái gì đấy?"

Nghe tiếng cô chủ, con mèo ngược nhìn lên một chút rồi lập tức quay về với con mồi. Không phải chuột, mà là con thỏ nằm dựa vào cái cũ. Trông nó đến là thảm hại. Cứ đá chân liên hồi. Sau đó, con mèo lại rít lên một hồi.

Lucy chạy xuống cầu thang mở cửa, trên người vẫn mặc áo ngủ Lốp sỏi cứng làm cho cô bé tập tễnh vì đau, nên cô không đi trên lối đi nữa mà bước vào luống hoa. Khi cô bé đến gần cái cũ, con mèo nhìn lên phun phì phì về phía cô chủ, một chân vẫn đề lên cổ con thỏ.

"Thả nó ra, Tab!" Lucy mắng "Đồ độc ác! Để cho nó yên nào!"

Cô bé đánh con mèo, nó cố quào quào vào tay cô, hai tai nó dán sát xuống đầu. Cô bé giơ tay lên lần nữa, con mèo rên gừ gừ, chạy đi một quãng rồi dừng, nhìn lại cô chủ với vẻ giận hờn. Lucy bế con thỏ lên. Nó vùng vẫy một hồi sau đó nằm ngay đơ trong cái ôm thật chặt của cô bé.

"Nằm im nào!" Lucy nói "Tao không làm mày đau đâu!"

Cô bé quay vào nhà, mang theo con thỏ.

"Con mang cái gì đấy?" Cha cô cất tiếng hỏi cùng với tiếng đôi ủng nghiêng lên lớp sỏi kêu rào rào "Nhìn chân con kìa! Bố đã bảo con... Này, cái gì vậy?"

"Thỏ ạ." Lucy nói, đầy lo lắng.

"Mặc đồ ngủ thế kia, ôm con thỏ đầy máu nữa chứ! Mà con định làm gì với nó nào?"

"Con sẽ nuôi nó."

"Không được!"

"Kìa bố. Nó dễ thương thế kia mà!"

"Con thỏ đầy máu kia thì có gì tốt đẹp đâu. Nuôi trong lồng thì nó sẽ chết. Con không thể giữ một con thỏ hoang. Và nếu nó chạy ra ngoài, nó sẽ chỉ phá hoại rau màu thôi."

"Nhưng tình trạng của nó xấu lắm, bố à. Con mèo nhà ta đánh nó đấy."

"Con mèo chỉ làm việc của nó. Chẳng lẽ con không để cho nó làm việc phải làm?"

"Con muốn đưa nó cho bác sĩ chữa bệnh."

"Bác sĩ có nhiều việc phải làm hơn là bận tâm đến một con thỏ hoang vớ vẩn."

Lucy thút thít khóc. Cô bé không sống trong nông trại từ bé đến giờ một cách vô ích và cô biết rất rõ tất cả những điều cha nói đều đúng cả. Nhưng cô đau lòng khi nghĩ đến việc giết một con thỏ một cách bình thản như vậy. Đúng thế, cô bé còn chưa biết sẽ làm gì với con thỏ về lâu về dài. Điều mà cô muốn chỉ là đưa nó cho bác sĩ. Cô bé biết ông thầy thuốc nghĩ mình đúng là một cô bé nhà quê đích thực - một cô gái nông thôn. Khi cô khoe với ông những thứ cô tìm được - một quả trứng chim sẻ vàng, một con bướm đẹp rung rinh đôi cánh trong lọ nút hoặc một cây nấm trông giống hệt như múi cam - thì ông đón nhận tất cả một cách nghiêm túc và trao đổi với cô mọi chuyện như nói với một người đã trưởng thành. Xin ông lời khuyên về con thỏ bị thương và thảo luận với ông về nó chắc chắn sẽ làm cho cô bé giống như người lớn rồi. Trong khi đó, biết đâu cha cô có thể

nhượng bộ.

"Con chỉ muốn đưa nó cho bác sĩ khám thôi. Con không để nó làm hại gì đâu, con nói thật mà. Chỉ là một cuộc trò chuyện nhỏ với bác sĩ thôi mà."

Mặc dầu người cha chưa bao giờ nói ra, nhưng ông lấy làm tự hào về cái cách Lucy hòa hợp với bác sĩ. Đúng là một đứa trẻ thông minh sáng láng - chẳng khác gì một học trò trường danh tiếng hảnh hoi, ấy là người ta đã nói thế với ông. Bác sĩ từng một hai lần nói rằng cô bé rất tinh tế trong khi sờ tầm loài vật và đem khoe với ông. Nhưng mà, làm một điều ngớ ngẩn với con thỏ máu me kia thì thế nào nó cũng gây chuyện chừng nào con bé không thả cho nó đi.

"Tại sao con không làm một việc gì có ý nghĩa hơn," ông nói "thay vì làm âm cả lên vì một con vật vớ vẩn, cứ như thế con là một đứa trẻ không có đầu óc? Con muốn như vậy chứ gì, vậy hãy cho nó vào cái lồng cũ trong nhà kho. Cái mà con đã cho lũ chó con vào ấy."

Lucy thôi không khóc nữa, đi lên lầu, vẫn ôm theo con thỏ. Cô cho nó vào trong ngăn kéo, thay đồ ngủ rồi đi ra ngoài tìm cái lồng. Trên đường quay về, cô bé dừng lại ở một đồng rơm sau cũi chó. Cha cô từ nhà kho đi tới gần.

"Con thấy con Bob không?"

"Không ạ." Lucy đáp "Vậy nó đi đâu ạ?"

"Dây buộc cổ nó bị đứt. Bố biết cái dây quá cũ rồi, nhưng không nghĩ là nó có thể bị giật đứt. Dù sao sáng nay bố cũng phải đi Newbury. Khi nó quay về, tốt nhất con hãy buộc nó lại thật chắc nhé."

Bác sĩ Adams đến Trại sau 10 giờ một chút. Lucy đang dọn giường và lau dọn phòng mình muộn hơn mọi ngày một chút, nghe thấy tiếng ông đỗ xe ngay đầu đường, dưới những hàng cây du thì chạy ra gặp ông, trong lòng thắc mắc tại sao ông không lái xe đến tận cửa như mọi lần. Ông ra khỏi xe, đứng chắp tay sau lưng, nhìn xuống con đường nhưng khi thoáng thấy bóng Lucy thì gọi tên cô bé với giọng cọc lốc, đầy ngại ngùng mà cô đã quen.

"Ê, Lucy!"

Cô bé chạy đến gần. Ông gỡ cặp kính kẹp mũi ra, bỏ vào trong túi áo.

"Phải con chó của cháu không?"

Con chó giống Labrador chạy lên con đường dốc, dáng vẻ bơ phờ kéo lê cái dây đeo cổ bị đứt. Lucy ôm lấy con chó.

"Nó bị đứt dây, thưa bác sĩ. Cha cháu lo cho nó lắm."

Con chó giống Labrador bắt đầu cúi xuống ngửi ngửi giày bác sĩ Adams.

"Có con vật nào đó đã đánh nhau với nó, bác nghĩ thế." bác sĩ nói "Mũi nó bị trầy xước khá nặng đấy, và nhìn xem, có vết cào ở chân."

"Vậy bác nghĩ nó đánh nhau với con vật nào ạ?"

"À, có thể là với một con chuột lớn, bác cho là thế, cũng có thể là chồn. Một con gì đó mà nó đã đuổi theo và đánh nhau."

"Bác sĩ ời, sáng nay cháu nhặt được một con thỏ. Thỏ hoang. Nó vẫn còn sống. Cháu đã giành được nó từ con mèo. Cháu nghĩ nó bị thương. Bác có muốn xem qua không ạ?"

"Ừ, nhưng trước hết bác phải đến thăm bà Cane đã. (Không phải là mẹ cháu, Lucy nghĩ). Và sau đó nếu có thời gian, bác sẽ xem cho anh bạn thỏ này."

Hai mươi phút sau, Lucy ôm con thỏ, cố sao cho thật nhẹ, trong khi bác sĩ nhẹ nhàng dùng hai ngón tay nắn chỗ này chỗ kia trên người nó.

"Được rồi, theo bác thấy thì không có chuyện gì nghiêm trọng với con thỏ này đâu." cuối cùng ông nói "Xương không bị gãy. Tuy vậy, có cái gì đó không ổn ở cái chân sau này, nhưng nó bị sưng lâu rồi và ít nhiều cũng đã lành - hoặc rồi cũng sẽ lành. Con mèo cào nó ở đây, nhưng không nhiều, cháu thấy đấy. Bác nghĩ trong một thời gian ngắn nữa nó sẽ ổn thôi."

"Dù sao thì cũng không nên giữ nó phải không bác? Ý cháu muốn nói là nhốt trong lồng ấy."

"Ồ không, nó không thể sống trong chuồng đâu. Nếu không được ra ngoài, nó sẽ chết sớm thôi. Không, bác sẽ để cho chú thỏ đáng thương này đi, trừ phi... cháu muốn ăn thịt nó."

Lucy bật cười khanh khách. "Chắc cha cháu sẽ phát điên lên mất nếu cháu để cho nó chạy rong ở đây. Cha cháu bao giờ cũng nói một con thỏ đồng nghĩa với một trăm tai họa."

"Ồ, bác sẽ nói với cháu điều này," bác sĩ Adams nói, cầm cái đồng hồ có dây đeo mỏng lên, tay đưa ra hết tầm với rồi mới nhìn vào mặt đồng hồ, chả là ông bị viễn mà.

"Bác phải đi thêm vài dặm nữa theo con đường này đến thăm một bà lão ở Cole Henley. Nếu cháu muốn đi cùng xe với ta thì cháu có thể thả nó ở chỗ ngọn núi, bác sẽ đưa cháu về nhà trước giờ ăn tối."

Lucy nháy chân sáo, vui sướng. "Cháu đi xin phép mẹ cháu nhé."

Đến dãy núi nằm giữa Hare Warren Down và Watership Down, bác sĩ Adams dừng xe lại.

"Bác nghĩ chỗ này tốt hơn bất cứ chỗ nào." bác sĩ nói "Ở đây nó sẽ không làm hại mùa màng, nếu cháu lo lắng về chuyện đó."

Họ đi thêm một đoạn nữa về hướng Đông và Lucy thả con thỏ xuống. Nó ngồi ngây như phỗng trong vòng nửa phút rồi bất thần chạy vụt qua bãi cỏ.

"Phải, nó bị sao đó chỗ cái chân, cháu thấy đấy." bác sĩ Adams nói chỉ tay theo con thỏ "Nhưng nó còn sống tốt nhiều năm nữa. Hãy sinh sản và duy trì nòi giống trong một vùng hoang vắng, kẻ thù của anh bạn Cáo ạ." (*Brer Fox (Brother)*). Cáo là nhân vật xuất hiện trong nhiều truyện dân gian của người Mỹ da đen và thường là kẻ thù của Thỏ (*Brer Rabbit*)

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 49

Cây Phi Trở Về

Vậy là hai ta đều là những chú quỳ may mắn
Không cần thiết phải thề nguyện và tuyên thệ
Ràng buộc tình bạn thân thương giữa chúng ta
Bằng những chất liệu bền chặt hơn
Đủ để buộc chặt.

Hai lính bắn súng hỏa mai của Robert Graves

Mặc dù cuối cùng Hoắc Hương đã hành động gần như một con vật đã phát rồ nhưng những gì hắn làm chứng tỏ hắn không phải là một kẻ hoàn toàn vô dụng. Có thể có một chút nghi ngờ rằng nếu hắn không làm vậy, có lẽ sẽ có nhiều thỏ bị giết hơn vào buổi sáng hôm ấy ở Watership Down. Nhanh nhẹn và lạng lẹ như ngọn gió, con chó chạy lên đồi bám theo Bồ Công Anh và Mâm Xôi, một trong những chú thỏ làm nhiệm vụ canh gác của Thạch Trúc đang mắt nhắm mắt mở trong bụi cỏ cao sau một đêm dài mệt mỏi đã bị lôi ra và bị giết ngay vào lúc chú ta lồm lẹo lên chạy. Sau đó - sau khi đã rời chỗ Hoắc Hương - con chó đánh loạn lên bên bờ đất và trên bãi cỏ trống trải, sủa ầm ĩ và xông vào bất cứ bụi cây hay lùm cỏ nào. Nhưng đến lúc ấy thì bọn Efrafa đã chạy tứ tán và chui vào bất cứ chỗ nào có thể chui được. Ngoài ra, con chó bị những vết cào và cắn ngoài dự tính nên cũng tỏ ra nguội bốt nhuệ khí, không còn hăng máu như trước. Tuy vậy, cuối cùng, nó cũng đã xua được một con thỏ đã bị thương vì mảnh thủy tinh ngày hôm trước ra khỏi chỗ nấp và giết chết nó. Với thành tích ấy, nó quay lại con đường mà nó đã chạy tới, biến mất sau vách núi dựng đứng.

Bây giờ thì việc bọn Efrafa có tấn công lần nữa hay không không còn được đặt ra nữa. Không ai còn nghĩ đến chuyện gì khác ngoài việc giữ lấy

mạng mình. Chỉ huy của chúng đã đi khỏi. Con chó đã tấn công chúng bởi sự xúi giục của chính những con thỏ mà chúng muốn giết - ít nhất thì đó cũng là điều mà chúng biết rõ. Nó cũng chẳng khác gì chuyện về con cáo bí ẩn và con chim trắng. Thực ra chính Cúc Đại, tay thỏ có trí tưởng tượng kém phong phú nhất, đã nghe được điều đó ở dưới lòng đất. Thạch Trúc nằm bẹp gí trong một bụi tầm ma cùng với bốn năm thỏ khác, chẳng gặp phải sự cố gì nhưng cũng run rẩy đồng ý khi nói rằng chú ta chắc mọi người nên rời khỏi cái chốn nguy hiểm này ngay lập tức, cái nơi mà họ đã ở lại quá lâu rồi.

Nếu không có Thạch Trúc, có lẽ không chú thỏ nào dám quay về Efrafa. Sự thể là tất cả những kỹ năng của một trinh sát thượng thặng cũng không giúp chú ta mang về được một nửa số thỏ đã đến Watership Down. Có đến ba hoặc bốn chú bỏ chạy và bị lạc quá xa không tìm lại được, có trời mà biết được những gì đã xảy ra với chúng. Vào gần trưa, có khoảng mười bốn, mười lăm thỏ - không nhiều hơn - đi theo Thạch Trúc, cố gắng lần theo dấu vết của chuyến hành trình họ đã thực hiện ngày hôm trước. Họ không đủ sức để vượt qua chặng đường dài như vậy vào lúc trời tối và chẳng bao lâu phải đối mặt với một thứ còn tệ hơn, ấy là thân xác mệt mỏi và tinh thần rêu rã. Tin xấu lan truyền nhanh như gió. Phía dưới Thắt lưng và vùng ngoại vi, tin đồn đã râm ran truyền đi rằng Thống soái Hoắc Hương đáng sợ và đám lâu la Cốt Cán của ông ta đã bị đánh cho tan tác ở Watership Down, rằng đám tàn quân còn lại đang lết về hướng Nam trong tình trạng thảm hại, chẳng còn bụng dạ đâu mà giữ cảnh giác. Một Ngàn kẻ thù bắt đầu kéo đến như ruồi bu đĩa mật - trong đó có chồn ecmin, cáo, thậm chí cả một con mèo đực từ một nông trại gần đấy. Ở mỗi chặng dừng chân lại có một thỏ nữa bị thất lạc và không ai có thể nhớ được chuyện gì đã xảy ra với chú thỏ xấu số kia. Một trong số này là Cỏ Roi Ngựa. Rõ ràng là ngay từ đầu chú ta chẳng còn gì để mất và thực tế là có rất ít lý do để chú ta trở về Efrafa trong khi Thống soái mất tích.

Trải qua tất cả những nỗi sợ hãi kinh hồn và nhiều gian khổ, Thạch Trúc vẫn vững vàng và thận trọng như người lính, chú tập hợp xung quanh mình những kẻ sống sót, luôn lạc quan tiến về phía trước và động viên những kẻ

kiệt sức tiếp tục hành trình. Buổi chiều ngày hôm sau, trong lúc Đội Ngoài Chân Trước đang ăn cỏ thì chú thất thế dẫn đầu một đám khoảng sáu bảy thỏ xơ xác đi qua những tên lính canh. Chú gần như ngã sụm xuống và khó lòng báo cáo nhanh với Hội đồng về thảm họa vừa xảy ra.

Chỉ có Cúc Bạc, Cây Kế và ba chú khác là vẫn còn tỉnh táo phóng xuống đường chạy vừa thông khi con chó chạy đến. Quay lại Tổ Ong, Cúc Bạc lập tức giơ cờ trắng xin lánh nạn ở chỗ Thứ Năm trong khi Thứ Năm vẫn chưa hết thần thờ sau khoảng thời gian hôn mê dài và khó lòng tỉnh trí lại để hiểu được những gì đang diễn ra. Tuy vậy, cuối cùng, khi năm, sáu thỏ của Efrafa đã nằm bẹp trong hang được một lúc, lắng nghe tiếng con chó đang lộng lộn phía trên thì Thứ Năm hồi tỉnh, đi đến cửa đường chạy nơi Tóc Giả đang nằm nửa tỉnh nửa mê và rốt cuộc cũng khiến được cho Nhựa Ruồi và Xám Bạc hiểu rằng cuộc vây hãm đã kết thúc. Không thiếu những người trợ giúp hăm hở phá vỡ những khoảng trống đã bị lấp lại trên bức tường phía Nam. Tình cờ Hoa Chuông lại là người đầu tiên chạy vào Tổ Ong và nhiều ngày sau đó chú vẫn không ngừng hoàn thiện việc bắt chước Đội trưởng Thứ Năm đứng trước đám tù binh Efrafa - "giống như con chim sẻ ngô giữa một bầy quạ gáy xám đang rụng lông" như lời chú miêu tả.

Tuy vậy chẳng ai chú ý đến đám tàn quân Efrafa vào lúc ấy, bởi vì ý nghĩ duy nhất của cả bọn là hướng về Tóc Giả và Cây Phi. Tóc Giả dường như khó bề qua khỏi. Chú bị chảy máu ở mười chỗ trên người. Chú nằm im, mắt nhắm nghiền trong đường chạy nơi chú trấn thủ, không trả lời khi Sương Mai thông báo với chú rằng bọn Efrafa đã thất bại và cánh đồng cỏ đã được cứu. Sau một thời gian, họ cẩn thận mở rộng đường chạy và ngày hôm ấy, những cô thỏ, lần lượt từng cô một, đến nằm bên cạnh Tóc Giả, liếm vết thương cho chú, lắng nghe hơi thở khò khè đứt quãng của chú.

Trước đó, Mâm Xôi và Bồ Công Anh đã đào đường đi đến đường chạy Kehaar - đường này vẫn chưa bị lấp lại - và kể lại những việc họ đã làm. Bồ Công Anh không thể nói được nhiều về những gì có thể xảy ra với Cây Phi sau khi con chó đuổi theo chú và đến khoảng đầu giờ chiều thì mọi người đều nơm nớp lo sợ điều tồi tệ nhất. Cuối cùng, Nồi Đất trong nỗi đau đớn

thất vọng khôn cùng kiên quyết đòi đi đến Nuthanger. Thứ Năm nói ngay rằng chú cũng muốn đi cùng bạn, thế là hai chú rời khỏi rừng sồi đi về hướng Bắc. Họ mới đi được một đoạn đường ngắn thì Thứ Năm đang ngồi lên một tổ kiến nhìn ra bốn phía xung quanh, thấy bóng một chú thỏ đang tiến lại trên mảnh đất cao về hướng Tây. Cả hai chạy lại gần và nhận ra đó là Cây Phi. Thứ Năm chạy đến gặp anh trong khi Nồi Đất chạy về Tổ Ong báo tin vui cho mọi người.

Ngay khi biết được tất cả những gì đã xảy ra - kể cả những điều mà Cúc Bạc đã buộc phải nói - Cây Phi yêu cầu Nhựa Ruồi dẫn hai, ba thỏ đi điều tra cẩn thận xem bọ Efrafa đã thực sự bỏ đi chưa. Sau đó, chú đi xuống đường chạy nơi Tóc Giả đang nằm. Sương Mai ngẩng lên khi thấy chú đến gần.

"Anh ấy vừa tỉnh lại cách đây một lúc, Thủ lĩnh Cây Phi ạ." cô thỏ nói "Anh ấy hỏi tôi là anh ở đâu và sau đó thì nói rằng tai anh ấy rất đau."

Cây Phi dụi mũi vào cái túm lông dày bị bện lại trên đỉnh đầu của bạn. Máu đã khô cứng lại tạo thành những cái đầu nhọn chích vào mũi chú.

"Anh đã tạo được kỳ tích, Tóc Giả à." chú nói "Bọn chúng bỏ chạy hết rồi."

Một lúc lâu, không thấy Tóc Giả cử động. Rồi chú ta mở mắt ra, ngẩng đầu lên, thông hai cái má xuống, ngửi ngửi hai chú thỏ bên cạnh mình. Chú chẳng nói gì và Cây Phi tự hỏi không biết chú có hiểu không. Cuối cùng, Tóc Giả thì thầm, giọng chẳng khác gì chú mòng biển, "Hết đời Eng Oắc Ương, phải không?"

"Đúng." Cây Phi đáp "Tôi đến để giúp anh đi ăn đây. Sẽ tốt cho anh, với lại ra ngoài kia thì chúng tôi có thể làm sạch vết thương tốt hơn. Thôi nào, thật là buổi chiều đẹp trời, mặt trời rực rỡ này, cây lá xôn xao này."

Tóc Giả cố đứng dậy, lão đảo đi về phía Tổ Ong trong cảnh tan hoang. Ở đó, chú ngồi phịch xuống lấy hơi, đứng dậy lần nữa rồi đi đến chân đường chạy Kehaar.

"Tôi cứ nghĩ hẳn đã cho tôi tiêu rồi chứ." chú nói "Từ nay sẽ không có chuyện đánh đấm với tôi đâu - thế là quá đủ rồi. Còn anh - kế hoạch của anh có tác dụng phải không, Thủ lĩnh Cây Phi? Làm tốt lắm. Kể cho tôi

mọi chuyện đi. Làm thế nào mà anh từ nông trại trở về đây được."

"Một người đàn ông đã mang tôi trên chiếc hrududu," Cây Phi đáp "gần như suốt quãng đường về đây."

"Và chặng đường còn lại, thì anh bay chắc thế," Tóc Giả nói "đốt cái que trắng ở trên miệng nữa nhì. Thôi nào Thủ lĩnh Cây Phi, kể cho tôi nghe cái gì có lý một chút đi. Có chuyện gì xảy ra vậy, Sương Mai?"

"Ôi," Sương Mai nói, hai mắt mở to "Ôi!"

"Chuyện gì vậy?"

"Anh ấy đã làm thế đấy."

"Làm cái gì?"

"Anh ấy đi về nhà trong chiếc hrududu. Và tôi thấy Cây Phi khi anh ấy đến - trong cái đêm ở Efrafa, khi tôi ở cùng anh trong cái hang của anh. Anh còn nhớ không?"

"Nhớ chứ." Tóc Giả đáp "Tôi cũng nhớ đã nói gì mà. Tôi đã nói tốt nhất hãy kể điều ấy với Thứ Năm. Thật là một ý tốt - thực hiện ngay đi. Và nếu cậu ấy tin anh, Thủ lĩnh Cây Phi ạ, thì tôi cũng sẽ tin thôi."

Richard Adams

Đồi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

Chương 50

Và Cuối Cùng

Vả lại, khi tuyên bố rằng tôi tin chắc sự can thiệp bất công của Trường tu viện hầu như không thực sự ảnh hưởng đến hạnh phúc của họ mà có khi lại còn có lợi bởi vì nó giúp họ hiểu nhau hơn và càng gắn bó với nhau mạnh mẽ hơn, tôi để điều này cho những ai có lòng quan tâm giải quyết...

Tu viện Northanger của Jane Austen

Đó là một buổi tối đẹp trời, trong sáng vào giữa tháng Mười, sau đó khoảng sáu tuần. Mặc dầu lá vẫn chưa rụng và ánh mặt trời vẫn ấm áp, vẫn có cảm giác về sự trống trải đang lớn dần lên trong khoảng không rộng lớn của núi rừng. Hoa cỏ thưa thớt dần. Đó đây thấp thoáng những bông hoa dại vàng rộm trên thảm cỏ, một cây hoa chuông lá tròn nở muện và đầu đó vẫn còn chút sắc hoa tím trên những cành nâu khô giòn của cây bách bệnh. Nhưng hầu hết cây cối vẫn đang ra hạt. Dọc theo bìa rừng, một vài cây ông lão dại phô ra như một vạt khói, mùi hương ngòn ngọt của nó hóa thành bộ râu của một ông già. Khúc hát rí rả của lũ côn trùng trở nên thưa thớt và ngắt quãng hơn. Những luống cỏ dài, từng tươi tốt như rừng vào mùa hè giờ gần như tàn lụi hết, chỉ còn những con ong hối hả hoặc con nhện uế oải là còn ở lại trong số vụn vặt của tháng Tám. Lũ muỗi mắt vẫn bay lượn trong bầu không gian tươi sáng, nhưng bị lũ chim én lao xuống đớp gọn rồi bay đi; và thay cho tiếng kêu khiếp hãi của chúng trên bầu trời là tiếng riu rít của một con chim cổ đỏ đậu trên ngọn cây suối. Những cánh đồng dưới chân núi đều đã gặt hết. Một trong số đó vừa được cày và những đường cày thẳng tắp, sắc cạnh đón nhận làn ánh sáng mờ mờ dễ nhận thấy từ dốc núi bên trên hắt xuống. Bầu trời gần như trống rỗng và trong vắt như nước. Vào tháng Bảy da trời vẫn xanh thẫm, đặc như kem và dường như sà thấp

ngay bên trên những ngọn cây xanh, những giờ đây cái màu xanh ấy nằm tít trên cao và ngày một hiếm hoi hơn, mặt trời trượt nhanh hơn về phía Tây và một khi đã ở đó, nó chìm xuống chậm chạp, to lớn, ngái ngủ, đỏ tía như quả tầm xuân trong bụi thạch nam, báo hiệu trước sẽ có sương giá. Khi ngọn gió tươi mát thổi đến từ hướng Nam, những chiếc lá sồi vàng rộm, đỏ tía cọ vào nhau làm vang lên những âm thanh giòn giã, dễ nhận ra hơn cả tiếng nước chảy những ngày trước đó. Đó là thời điểm của những chuyến khởi hành lặng lẽ, của sự sàng lọc ra những kẻ không đủ sức chống chọi lại mùa đông giá lạnh.

Nhiều người nói rằng họ thích mùa đông, nhưng thực ra cái mà họ thích là cảm giác mình có thể chống lại mùa đông lạnh giá ấy. Với họ, thức ăn trong mùa đông không thành vấn đề. Họ có bếp lửa và quần áo ấm. Mùa đông không thể làm hại họ và vì thế chỉ làm tăng thêm cảm nhận của họ về sự khôn ngoan và an toàn. Với chim chóc, muông thú và cả những người nghèo nữa, mùa đông là cả một vấn đề. Loài thỏ, giống như đa số các loài thú hoang khác, phải chịu đựng sự khắc nghiệt của mùa đông. Tất nhiên là chúng còn may mắn hơn một số loài, bởi vì thức ăn của chúng gần như bao giờ cũng có. Nhưng khi tuyết phủ trên mặt đất, chúng phải nằm lì dưới hang suốt hàng ngày trời nối tiếp nhau, chỉ ăn bằng cách nhai lại. Chúng lại còn phải đối mặt với bệnh tật nhiều hơn trong mùa đông và cái lạnh làm giảm bớt sức sống của chúng. Tuy nhiên, những cái hang thỏ có thể khá tiện lợi và ấm cúng, đặc biệt là khi đông đúc. Mùa đông là mùa kết đôi sôi nổi hơn so với cuối hè và mùa thu; thời gian sinh sản tuyệt vời nhất cho thỏ cái bắt đầu từ tháng Hai. Đó là những ngày tươi đẹp khi việc đi kiếm ăn trên mặt đất vẫn đầy thú vị. Với những kẻ thích phiêu lưu, những cuộc chinh phạt vườn rau vẫn có sức mê hoặc kỳ lạ. Và dưới lòng đất, những câu chuyện vẫn tiếp tục được ôn lại, những trò chơi vẫn diễn ra: trò đá bộp và những trò chơi khác. Với bọn thỏ, mùa đông vẫn chẳng khác gì như với những người trong độ tuổi trung niên - khó nhọc đấy nhưng có thể chịu được nếu biết cùng nhau xoay sở và không phải lúc nào cũng không có sự đền bù.

Ở mặt phía Tây cánh rừng sồi, trong ánh nắng buổi chiều tà, Cây Phỉ và

Thứ Năm đang ngồi với Nhựa Ruồi, Xám Bạc và Cúc Bạc. Đám tàn quân Efrafa được phép gia nhập cánh đồng thỏ và sau những ngày đầu dao động, khi chúng bị soi xét dưới những cái nhìn không thiện cảm và đầy nghi hoặc, thì nay tất cả đã hòa nhập rất tốt, phần lớn là nhờ Cây Phi đã nhất quyết rằng chúng nên như thế.

Kể từ sau cái đêm bị vây hãm trong hang, Thứ Năm thường dành nhiều thời gian ở một mình, thậm chí cả khi ở trong Tổ Ong hoặc vào bữa sáng và bữa tối, chú ta vẫn thường im lặng, bận tâm vào một điều gì đó. Không ai cảm thấy khó chịu về điều này. "Cậu ấy nhìn bạn một cách thân thiện, dễ thương," nói theo lời Hoa Chuông - vì mỗi người, theo cách riêng của mình, đều nhận ra rằng Thứ Năm giờ đây đang bị chi phối hơn bao giờ hết, dù chú ta có thực sự như vậy không, bởi sự rung động của cái thế giới đầy bí ẩn mà chú từng có lần thổ lộ với Cây Phi vào những ngày cuối tháng sáu khi họ ở cùng nhau dưới chân núi. Chính Tóc Giả đã nói - một buổi tối khi Thứ Năm không có mặt trong Tổ Ong vào giờ kể chuyện - rằng Thứ Năm là người có công hơn chú trong cái đêm chiến thắng bọn Efrafa. Nhưng với cô thỏ của mình - Vilthuril - Thứ Năm thì hết lòng hết dạ, trong khi đó cô nàng đã dần dần hiểu chú sâu sắc không kém gì Cây Phi.

Ngay phía ngoài vạt rừng sồi, đàn con của Sương Mai gồm bốn thỏ con đang nô đùa trên bãi cỏ. Chúng mới được mang lên mặt đất khoảng một tuần trước. Nếu Sương Mai đẻ lứa thứ hai vào thời gian này thì cô thỏ sẽ để cho lứa đầu tự chăm sóc. Tuy vậy, cô vẫn lảng vảng quanh đàn con, quan sát chúng chơi đùa và thỉnh thoảng lại cho con khỏe nhất một cái bạt tai, cảnh cáo nó không được bắt nạt những con khác.

"Đàn thỏ này thật khỏe mạnh, anh thấy không." Nhựa Ruồi nói "Tôi hy vọng chúng ta sẽ có thêm nhiều lứa như thế nữa."

"Chúng ta chẳng thể hy vọng có thêm nhiều lứa nữa cho đến cuối mùa đông," Cây Phi nói "mặc dầu tôi dám nói là sẽ có thêm một vài lứa nữa."

"Với tôi, dường như chúng ta có thể chờ đợi bất cứ điều gì." Nhựa Ruồi nói "Ba lứa đẻ trong mùa thu - anh đã nghe thấy điều gì như thế bao giờ chưa? Thần Mặt trời đâu có muốn lũ thỏ nhân giống vào giữa mùa hè."

"Tôi không biết với Thanh Nhàn thì thế nào." Cây Phi nói tiếp "Cô ấy là

thỏ nuôi trong chuồng, theo lẽ tự nhiên thì cô ấy có thể đẻ bất cứ lúc nào; tôi chỉ biết thế thôi. Nhưng tôi dám chắc là Sương Mai và Vilthuril bắt đầu mang thai vào giữa mùa hè bởi vì họ không có cuộc sống tự nhiên ở Efrafa. Vì thế họ mới là hai người duy nhất đã có con cho đến nay."

"Thần Mặt trời không bao giờ muốn chúng ta đánh nhau vào giữa mùa hè, nếu chuyện có đến nước ấy." Xám Bạc nói "Tất cả mọi thứ đã diễn ra đều phi tự nhiên - đánh nhau, đẻ con - và tất cả đều vì Hoắc Hương. Nếu hãn không phải là kẻ bất bình thường thì còn ai vào đây nữa?"

"Tóc Giả đã đúng khi anh ấy nói rằng hãn không giống một con thỏ chút nào." Nhựa Ruồi nói "Hãn là con vật hiếu chiến - dữ dội như một con chuột hay con chó. Hãn đánh nhau bởi vì hãn cảm thấy an toàn trong khi đánh nhau hơn là khi bỏ chạy. Hãn can đảm cùng mình đấy. Nhưng điều này thì không bất thường đâu và đó là lý do tại sao hãn có cái kết cục ấy. Hãn đã cố gắng làm một điều mà Thần Mặt trời không muốn bọn thỏ chúng ta làm. Tôi tin rằng hãn sẽ sẵn mồi chả khác gì kẻ thù nếu có thể."

"Các anh biết đấy, Hoắc Hương chưa chết." Cúc Bạc xen vào.

Những chú khác im lặng.

"Hãn chưa ngừng chạy." Cúc Bạc nói giọng tha thiết "Các anh có nhìn thấy xác hãn không? Không. Có bất cứ ai nhìn thấy không? Không. Chẳng gì có thể giết được hãn. Hãn làm cho bọn thỏ lớn hơn trước đó - dũng cảm hơn, khôn ngoan hơn, thiện chiến hơn. Tôi biết chúng tôi đã phải trả giá cho điều đó. Một số người mất mạng. Nhưng cũng xứng đáng thôi, để cảm thấy mình là người của Efrafa. Lần đầu tiên trong đời, bọn thỏ không còn là một bầy nhốn nháo, lang thang không nơi ở cố định. Kẻ thù sợ chúng tôi. Và tất cả là nhờ Hoắc Hương - chính hãn chứ không phải ai khác. Chúng tôi không đủ giỏi giang đối với Thống soái. Do vậy, Hoắc Hương sẽ bắt đầu một cánh đồng thỏ ở nơi khác. Nhưng không một sĩ quan nào ở Efrafa có thể quên được hãn."

"Được, bây giờ tôi sẽ kể cho anh biết một điều khác." Xám Bạc bắt đầu. Nhưng Cây Phi đã cắt ngang.

"Đừng bao giờ nói là mình không đủ giỏi giang." chú nói "Anh đã làm cho hãn tất cả mọi việc mà một thỏ có thể làm và còn nhiều hơn thế nữa.

Có nhiều cái mà chúng tôi học hỏi được từ anh đấy! Còn về Efrafa, tôi nghe nói mọi chuyện đều tốt dưới sự chỉ huy của Thạch Trúc, mặc dầu có một số việc không giống như trước đây mọi người đã quen. Và nghe đây, vào mùa xuân tới, nếu tôi không nhầm, chúng ta sẽ có thêm nhiều thỏ ở đây nên cánh đồng này sẽ trở nên chật hẹp. Tôi sẽ khuyến khích lớp trẻ dựng lên một cánh đồng thỏ mới ở giữa đây và Efrafa, và tôi cho rằng anh sẽ là người tìm đến Thạch Trúc hỏi xem anh ta có sẵn lòng gửi một số thành viên đến chỗ ở mới không. Anh sẽ là người thích hợp để bắt đầu cái kế hoạch ấy."

"Không quá khó sắp xếp chứ?" Nhựa Ruồi hỏi.

"Không khó khi Kahaar đến." Cây Phi nói khi cả bọn bắt đầu nhẹ nhàng nhảy lại chỗ những cái hang ở góc Đông Bắc của rừng sồi. "Anh ấy sẽ trở lại một ngày nào đó khi những cơn bão bắt đầu ở vùng Nước Lớn xa xôi của anh ấy. Kahaar có thể mang thông điệp đến cho Thạch Trúc cũng dễ dàng như anh chạy đến chỗ cái cây sắt và quay lại vậy."

"Thề có Thần Mặt trời trên đám cây rừng, tôi biết ai là người sung sướng khi gặp lại anh ấy!" Xám Bạc nói "Một người không ở quá xa đây."

Họ đã đến đầu Đông khu rừng và ở đây, trên một bãi đất rộng vẫn còn vương nắng chiều, một nhóm những chàng thỏ - lớn hơn đàn con của Sương Mai một chút - đang ngồi trong những bụi cỏ dài lắng nghe một chú thỏ kỳ cựu, to lớn, tai thông, có một vết sẹo dài từ mũi đến hông - thì còn ai vào đây nữa ngoài Tóc Giả, Đội trưởng Cốt Cán tính tình dễ chịu bậc nhất. Đó là lũ con của Thanh Nhàn và trông chúng rất đáng yêu.

"Ồ không, không, không, không." Tóc Giả đang nói "Ồ, cánh của ta, mỏ của ta, không làm được! Cậu - tên cậu là gì, Cỏ Lưỡi Mèo à, nhìn đây ta là con mèo và ta nhìn thấy cậu ở cuối khu vườn của ta, đang nhá rau diếp. Thế ta sẽ làm gì nào? Ta sẽ đi đến giữa lối đi mà vẫy đuôi ư? Có phải ta làm thế này không?"

"Ngài làm ơn đi mà, cháu còn chưa bao giờ thấy con mèo mà." chú thỏ con nói.

"À, ra là cậu chưa thấy." viên Đội trưởng hào hiệp thừa nhận "Phải, mèo là giống vật kinh khủng với cái đuôi dài. Trên mình có phủ lông và nó có

hàng ria mép dựng đứng, khi đánh nhau nó phát ra những tiếng gừ gừ dữ dội và khùng khiếp lăm đấy. Nó khôn ngoan phải biết, đã rõ chưa?"

"Vâng thưa ngài," chú thỏ con trả lời. Một lúc sau chú lễ phép hỏi, "Thế... có phải ngài mất cái đuôi không ạ?"

"Ngài sẽ kể cho chúng cháu nghe cuộc chiến trong cơn bão chứ ạ?" Một chú thỏ khác hỏi "Và cái cống nước nữa?"

"Được nhưng để sau đã," người huấn luyện trả lời, giọng làm ra vẻ nghiêm khắc. "Bây giờ thì nhìn đây, ta sẽ là một con mèo, được chứ? Ta ngủ trong ánh nắng, được chứ? Và các cậu đi ngang qua ta, được chứ? Bây giờ thì..."

"Các anh thấy đấy, bọn trẻ trêu ghẹo anh ấy," Xám Bạc nói "nhưng chúng sẽ làm tất cả vì anh ấy."

Nhựa Ruồi và Cỏ Bạc đi xuống hang, chỉ còn Xám Bạc và Cây Phi vẫn đi trên mặt đất, một lần nữa, dưới ánh mặt trời chiều đông.

"Tôi nghĩ tất cả chúng ta đều thế," Cây Phi đáp "nếu không có Tóc Giả thì hôm ấy con chó sẽ đến quá trễ. Hoắc Hương và người của hắn sẽ không còn ở trên mặt đất nữa. Tất cả bọn chúng khi đó hắn đã chui xuống đất, kết thúc cái mà chúng đến để làm."

"Anh ấy đánh Hoắc Hương, anh biết không." Xám Bạc kể "Anh ấy đánh hắn trước khi con chó chạy đến. Đó là điều tôi định nói vào lúc này, nhưng đó cũng là một việc mà tôi không làm nổi, tôi cho là thế."

"Tôi tự hỏi mọi người đang làm gì với cái hang trú đông ở dưới chân đồi." Cây Phi tiếp tục "Chúng ta sẽ cần nó khi thời tiết khắc nghiệt hơn. Cái lỗ trên trần ở Tổ Ong không giúp được gì cả. Nó sẽ đóng lại tự nhiên vào một ngày nào đó, tôi nghĩ thế, trong khi ấy thì nó là một mối phiền phức lớn!"

"Dù sao thì những tay đào hang cũng đã tới." Xám Bạc nói.

Nồi Đất và Hoa Chuông đi đến bìa rừng cùng với ba, bốn cô thỏ.

"A ha ha, Thủ lĩnh Cây Phi." Hoa Chuông kêu lên như hát "Cái hang ẩm cúng nhất, thành quả việc đào đất, giết khối tên giun đất. Và khi tuyết rơi, chúng ta sẽ chui xuống..."

"VẬY là chúng tôi sẽ nợ các anh rất nhiều." Cây Phi nói "Tôi muốn nói

thế đấy. Những cái lỗ được đục trang kỹ chứ?"

"Giống hệt như ở Efrafa, tôi nghĩ vậy." Hoa Chuông nói "Lẽ ra tôi nên mang một cái theo để cho anh thấy. Anh không nhìn thấy gì, phải không nào? Ồ, không các anh đây rồi. Tôi nói là hãy nhìn anh bạn già Tóc Giả với lũ trẻ đằng kia kìa. Các anh biết không, nếu bây giờ anh ấy quay về Efrafa thì chúng sẽ không biết đóng dấu cho anh ấy vào chỗ nào đâu, phải không? Anh ấy có dấu ở tất cả mọi chỗ rồi còn gì."

"Thủ lĩnh Cây Phi, anh có đến mạn phía Tây cánh rừng với chúng tôi không?" Nồi Đất hỏi "Chúng ta đến sớm để tận hưởng một chút ánh sáng trước khi trời tối hẳn."

"Được thôi." Cây Phi trả lời vẻ đôn hậu "Chúng tôi vừa đi khỏi đấy, tôi và Xám Bạc, nhưng tôi không ngại quay lại đấy lần nữa."

"Hãy đi đến cái hố nhỏ mà chúng ta đã tìm thấy Kehaar vào buổi sáng hôm ấy." Xám Bạc nói "Nó nằm ngoài luồng gió. Anh có nhớ là Kehaar đã nguyện rửa chúng ta và cố mổ vào người chúng ta không?"

"Và những con giun mà ta đã mang đến cho anh ấy nữa chứ?" Hoa Chuông nói tiếp. "Đừng bao giờ quên."

Khi cả bọn đến gần cái hố, họ có thể nghe mà biết rằng cái hố không bỏ không. Rõ ràng có một vài thỏ khác có cùng một ý nghĩ với họ.

"Để coi chúng ta có thể đến gần được thế nào trước khi bị họ phát hiện ra nhé." Xám Bạc nói "Đúng kiểu của Thạch Trúc - đi nào."

Họ lặng lẽ đi đến gần, theo chiều gió từ hướng Bắc thổi tới. Ghé mắt nhìn qua miệng hố họ thấy Vilthuril và bốn đứa con của cô đang nằm sưởi nắng. Mẹ chúng đang kể cho bầy con nghe một câu chuyện.

"Thế là sau khi họ bơi qua sông," giọng Vilthuril vang lên, El-ahrairah dẫn người của mình đi trong đêm tối đến một vùng đất hiu quạnh hoang vu. Một số người đâm sợ, nhưng ông biết rõ đường đi nước bước và sáng sớm hôm sau đã dẫn họ an toàn đến những cánh đồng xanh tươi, tuyệt đẹp mọc lên loại cỏ mềm và ngọt. Ở đây, họ tìm thấy một cánh đồng thỏ, một cánh đồng thỏ bị phù phép. Tất cả thỏ ở đây đều chịu một lời nguyện độc ác. Họ quần những cái vòng sáng loáng quanh cổ, hát như chim và một số có thể bay được. Nhưng dù trông họ có đẹp đến mấy, trái tim họ cũng đen tối

và hóa tharn, Trong khi ấy, người của El-ahrairah trầm trở reo lên, "Ôi coi kìa, đây là những thỏ tuyết vời của Hoàng tử Cầu Vòng. Trông họ chẳng khác gì những ông hoàng. Chúng ta sẽ sống với họ và cũng trở thành những ông hoàng không kém cạnh gì."

Vilthuril ngẩng lên thấy những người mới đến. Cô nàng dừng lại một chút rồi tiếp tục.

"Nhưng Thần Mặt trời đã hiện lên báo mộng cho Giỏ Cua trong một giấc mơ, nói cho ông này biết rằng cánh đồng thỏ đã bị phù phép. Thế là ông bèn đào một đường đi trong lòng đất tìm xem pháp thuật được cất giấu ở đâu. Ông đào rất sâu, cuộc tìm kiếm hết sức khó khăn, nhưng cuối cùng cũng tìm thấy pháp thuật đen tối và lôi nó ra. Thế là tất cả chạy trốn khỏi lời nguyền, nhưng nó lại hóa thành một con chuột cực lớn và bay vào người El-ahrairah. Thế rồi, El-ahrairah đánh nhau với con chuột, phóng lên lao xuống rất ngoạn mục và cuối cùng, ông tóm được nó, gi nó bẹp rúm dưới chân mình, rồi nó biến thành một con chim trắng rất lớn, nói chuyện với ông và cầu phúc cho ông."

"Hình như tôi biết câu chuyện này," Cây Phi nói "nhưng lại không nhớ đã nghe được ở đâu."

Hoa Chuông ngồi thẳng dậy, gãi gãi cổ bằng cái chân sau. Đám thỏ con quay lại khi thấy bị quấy rầy và trong giây lát chúng nhảy cả lên khỏi cái hố từ tứ phía, miệng kêu ré lên, "Thủ lĩnh Cây Phi! Thủ lĩnh Cây Phi!" và tới tấp nhảy đến chỗ Cây Phi.

"Này, chờ chút." Cây Phi lấy chân trước quạt yêu mấy cái. "Ta không đến đây để tham gia đánh nhau với sấp nhỏ hỗn láo tụi bây đâu. Nghe hết câu chuyện đã nào."

"Nhưng đằng kia có một người đàn ông cười ngửa đi tới, thưa Thủ lĩnh Cây Phi." một cậu thỏ con nói "Chúng ta có nên chạy trốn vào trong rừng không?"

"Sao cháu lại nói thế?" Cây Phi hỏi "Sao ta chẳng nghe thấy gì hết?"

"Cả tôi cũng không. Xám Bạc nói sau khi dỏng cả hai tai lên nghe.

Cậu thỏ con tỏ vẻ bối rối. "Cháu cũng không biết nữa, Thủ lĩnh Cây Phi," cậu nói "nhưng cháu chắc là mình không nhầm đâu."

Cả bọn chờ một lúc, trong khi vầng dương màu đỏ đang từ từ chìm xuống. Cuối cùng, khi Vilthuril toan kể tiếp câu chuyện thì họ nghe thấy tiếng vó ngựa nện ầm ầm trên mặt đất và một người cưỡi ngựa hiện ra ở phía Tây cho ngựa chạy nước kiệu nhỏ nhàn tản theo con đường hướng về phía vùng núi Cannon Heath.

"Ông ta không quấy rầy chúng ta đâu." Xám Bạc nói "Không cần phải bỏ chạy, ông ta chỉ đi qua thôi. Dù vậy, cháu là một chú thỏ ngộ thật đấy anh bạn trẻ Threar ạ, cháu có thể nghe thấy tiếng ông ta từ khoảng cách xa như vậy."

"Nó bao giờ cũng thế. Vilthuril nói "Một hôm nó bảo tôi con sông trông như thế nào và còn nói nó nhìn thấy trong một giấc mơ. Các anh biết đấy, con nhà tông không giống lông cũng giống cánh. Một điều chỉ có thể trông đợi từ dòng máu của Thứ Năm."

"Dòng máu của Thứ Năm?" Cây Phi kêu lên "Được rồi, chùng nào chúng ta còn có dòng máu đó thì tôi dám nói là tất cả chúng ta rồi sẽ ổn thỏa. Nhưng mọi người thấy không, trời nghe như se lạnh thì phải? Nào hãy đi xuống mà nghe nốt câu chuyện trong một cái hang thoải mái, ấm cúng. Coi kìa, Thứ Năm đang đi tới trên bờ cỏ. Ai sẽ đến gặp cậu ấy trước nào?"

Vài phút sau đã không nhìn thấy chú thỏ nào trên mặt đất nữa. Mặt trời đã chìm xuống dưới đồi Ladle và những vì sao mùa thu bắt đầu tỏa sáng nhấp nháy ở chân trời phía Đông đã đen sẫm lại - chòm sao Thất Tinh, Thiên Hậu và Song Ngư phát ra những tia sáng mờ nhạt còn chòm sao Thiên Mã thì sáng rực. Một ngọn gió nổi lên, chẳng bao lâu sau vô vàn chiếc lá sồi nhuộm vàng thi nhau rụng xuống những cái rãnh, cái hố hoặc bị cuốn theo cơn gió đi xa hàng dặm trên cánh đồng cỏ trống trải mênh mông. Dưới đất, câu chuyện lại được tiếp tục.

Richard Adams

Đôi Thỏ

Dịch giả: Hồng Vân

PHẦN KẾT

Chàng nhìn ra xa

Vào trong cỗ máy thời gian và

Được rèn luyện bởi người dũng cảm nhất: chàng kéo dài lâu;

Nhưng tuổi già xấu như phù thủy đã đánh cắp của chúng tôi,

Và khiến chúng tôi hao mòn hành động...

Mọi điều tốt đẹp đều kết thúc tốt đẹp của Shakespeare

Anh ấy là một phần giấc mơ của tôi nhưng mà tôi cũng là một phần giấc mơ của anh ấy.

Qua chiếc gương soi của Lewis Carroll

"Cuối cùng chuyện gì đã xảy ra?" độc giả đặt câu hỏi, họ là những người đã theo dõi Cây Phỉ và các đồng đội của chú trong tất cả những cuộc phiêu lưu lớn nhỏ và cuối cùng lại trở về cánh đồng thỏ nơi Thứ Năm đã mang họ đến từ những cánh đồng ở Sandlesford. ông Lockley khôn ngoan kể cho chúng ta rằng loài thỏ hoang sống trong khoảng hai, ba năm. Ông biết mọi chuyện về loài thỏ, nhưng dù thế nào đi nữa, Cây Phỉ cũng sống lâu hơn thế. Chú sống khá tươi qua mấy mùa hè - như họ vẫn nói trong thế giới của họ - và học được nhiều về những thay đổi của rừng núi từ mùa xuân qua mùa đông rồi lại mùa xuân. Chú chứng kiến nhiều lứa thỏ ra đời hơn là chú có thể nhớ được. Và thỉnh thoảng, khi họ kể chuyện cổ tích, vào những

buổi tối vui vẻ bên gốc sồi thì chú cũng không thể nhớ rõ ràng rằng đó là những câu chuyện về mình hay về một nhân vật anh hùng nào đó xa xưa hơn.

Cánh đồng thỏ ngày một thịnh vượng và vào thời điểm thích hợp, một cánh đồng mới ra đời ở vùng Thắt lưng, trong đó một nửa là cư dân Watership, một nửa là thành viên Efrafa - một cánh đồng thỏ đúng như Cây Phi lần đầu hình dung vào cái đêm khủng khiếp khi chú một mình dũng cảm đến đối mặt với Thống soái Hoắc Hương, cố cứu đồng đội của mình và chống lại tất cả những điều bất thường. Cúc Bạc là Thỏ Thủ lĩnh đầu tiên ở đây, nhưng chú được hai cố vấn là Dâu Tây và Gạc Nai giúp đỡ nên học được nhiều điều hơn chứ không chỉ biết mỗi chuyện đánh dấu các thỏ khác hoặc hơi một tí là ra lệnh Tổng tuần tra. Thạch Trúc đồng ý với đề nghị gửi một số thành viên của Efrafa đến cánh đồng thỏ mới, và đội đầu tiên nằm dưới quyền chỉ huy của không ai khác ngoài Đội trưởng Thủy Dương Mai, có điều bây giờ chú này đã hành động thấu tình đạt lý hơn và làm việc thực sự tốt.

Thống soái Hoắc Hương không bao giờ thấy xuất hiện nữa. Đó là một sự thật hiển nhiên, đúng như lời Cúc Bạc nói, rằng không ai tìm thấy xác hẳn vì thế rất có thể, sau tất cả những chuyện xảy ra, tên thỏ khác thường này lang bạt kỳ hồ, sống cuộc đời ác liệt ở nơi nào đó, thách đố kẻ thù với những mưu mô của hẳn. Kehaar trong một lần được yêu cầu xem liệu chú có thể đi tìm kiếm Hoắc Hương trong những chuyến bay qua vùng núi không thì chỉ đơn giản mà rằng, "Con thỏ khốn kiếp ấy, tôi *khun* muốn nhìn thấy *ló*, tôi *khun* muốn gặp *ló*." Rồi nhiều tháng trôi qua, không một ai ở Watership Down biết hoặc đặc biệt quan tâm xem bản thân mình hoặc bạn tình của mình có phải là hậu duệ của Efrafa hay không hoặc giả có mối liên quan nào không. Cây Phi lấy làm mừng về chuyện đó. Tuy vậy, có một truyền thuyết ở vùng rừng nói rằng có một chú thỏ to lớn đơn độc, một chú

thỏ khổng lồ có thể đánh đuổi những kẻ thù truyền kiếp như chuột và thình thoảng vẫn đi ăn cỏ trên bầu trời. Nếu có bất cứ nguy hiểm nào xuất hiện, chú sẽ quay lại chiến đấu cho những kẻ kính trọng tên chú. Những cô thỏ mẹ bảo bầy con của mình rằng nếu không làm theo những điều chúng được chỉ bảo, Thống soái sẽ lấy mạng chúng - Thống soái ấy chính là người em họ đầu tiên của Thỏ Đen đấy. Và những chuyện như vậy chính là chứng tích để tưởng niệm Hoắc Hương, có lẽ điều này cũng có thể làm Hoắc Hương được mát lòng mát dạ chăng?

Vào một buổi sáng tháng Ba, trời trở gió, lạnh buốt, tôi không thể nói chính xác bao mùa xuân đã trôi qua sau những chuyện trên, Cây Phi đang lơ mơ ngủ và thức dậy trong hang của mình. Dạo gần đây chú dành nhiều thời gian ở trong hang vì chú cảm thấy lạnh, chú không thể ngủ cũng như chạy tốt như ngày trước. Chú có một giấc mơ hỗn độn - hình như là về một trận mưa và một cây côm cháy nở hoa. Khi thức giấc, chú nhận ra có một thỏ đang lặng lẽ nằm cạnh chú - chắc chắn là một chú thỏ non tìm đến xin bậc tiền bối chỉ giáo. Chú thỏ canh gác ở đường chạy lẽ ra không được để cho chú ta vào mà không hỏi chú trước. Không sao, Cây Phi nghĩ. Chú ngẩng đầu lên hỏi, "Muốn nói chuyện với ta ư?"

"Phải, chính vì điều đó mà ta tìm đến." chú thỏ kia trả lời "Người biết ta phải không?"

"Tất nhiên rồi." Cây Phi đáp, hy vọng mình có thể nhớ được tên chú kia ngay sau đó. Rồi chú thấy trong bóng tối mờ mờ của cái hang tai chú thỏ lạ kia sáng lên trong một làn ánh sáng bạc mờ nhạt. "Vâng, thưa ngài." chú nói "Vâng, tôi biết ngài."

"Chắc là người đã mệt mỏi rồi," chú thỏ lạ nói tiếp "nhưng ta có thể làm một cái gì đó. Ta đến để hỏi xem người có muốn trở thành một Cốt Cán của ta không. Nếu người sẵn sàng, chúng ta có thể đi ngay bây giờ."

Cả hai đi qua chú thỏ trẻ làm nhiệm vụ canh gác, chú này không hề chú

ý đến vị khách. Bên ngoài, mặt trời rực rỡ và mặc dù rất lạnh, vẫn có lác đác vài thỏ đực và thỏ cái ra ngoài ăn cỏ, họ cố tránh luồng gió trong khi gặm nhấm những chiếc lá cỏ mùa xuân mềm mại. Đối với Cây Phi, dường như chú không cần đến thân xác mình nữa vì thế chú để nó nằm lại nơi bờ hào, nhưng vẫn dừng lại một chút quan sát những thỏ của mình và cố làm quen với cái cảm giác khác thường rằng sức mạnh và tốc độ đang chảy không ngừng ra khỏi thân xác chú để đến với cơ thể cường tráng và trí óc lành mạnh của những thỏ ngoài kia.

"Người không phải lo về chúng." bạn đồng hành của chú nói "Chúng sẽ ổn thôi, cả hàng ngàn kẻ như chúng nữa. Nếu người đi tiếp, ta sẽ chỉ cho người điều ta muốn nói." Vị khách nhảy lên lũy đất chỉ bằng một cú nhảy mạnh mẽ. Cây Phi làm theo và cùng nhau họ trượt đi, dễ dàng chạy qua khu rừng, nơi những bông anh thảo đầu tiên bắt đầu nở.

HẾT

Lời cuối: Cám ơn bạn đã theo dõi hết cuốn truyện.

Nguồn: <http://vnthuquan.net>

Phát hành: **Nguyễn Kim Vy**.

Đánh máy: buihongvan

Nguồn: Buihongvan/ VNthuquan - Thư viện Online

Được bạn: Ct;Ly đưa lên

vào ngày: 14 tháng 4 năm 2010